

മുഖ്യമന്ത്രി

ശ്രീമദ്മുഖ്യമന്ത്രി

(മുഖ്യമന്ത്രി)

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം
മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം
മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം

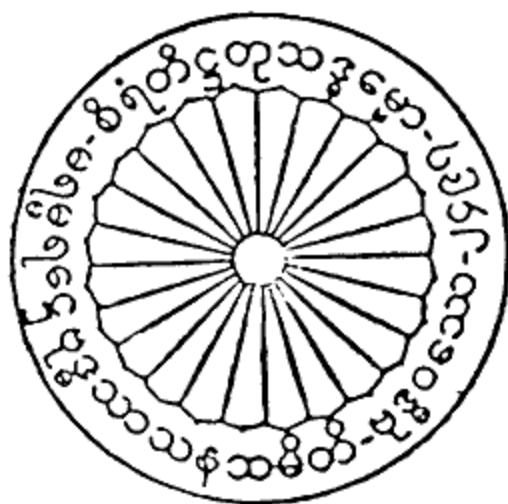
മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം
മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം

သုတ္တန္တိဋ္ဌကေ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ
ဧကကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘာဏိယမဟာဗုဒ္ဓဇောသတ္ထဇရန ကတာ

မနောရထပူရဏီ နာမ

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

(တတိယော ဘာဂေါ)

မရဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓသုသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တရဿ ဗုဒ္ဓါဒိတာ

ပဉ္စကဒိနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋက

ပဉ္စကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-သေခဗလဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁
၂-ဝိတ္တတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁
၆-သမာပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂
၇-ကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂
၈-စဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃
၉-ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃
၁၀-ဒုတိယအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃

၂-ဗလဝဂ္ဂ

၁-အနနုဿုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄
၂-ကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄
၃-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄
၄-ဝိတ္တတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄
၅-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄
၇-ပဌမဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅
၁၀-ဒုတိယဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆

၃-ပဉ္စနိကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆
၂-ဒုတိယအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆

စု-၆ ၃-က

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ဥပက္ခိလေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆
၄-ဒုဿီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇
၅-အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇
၆-ဝိမုတ္တာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈
၇-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈
၈-ပဉ္စဂီကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉
၉-စက်မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂
၁၀-နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂

၄-သုမနဝဂ္ဂ

၁-သုမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃
၂-စုန္ဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇
၃-ဥဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈
၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀
၅-ဒါနာနိသံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀
၆-ကာလဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁
၇-ဘောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁
၈-သဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁
၉-ပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁
၁၀-မဟာသာလပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂

၅-ပုဏ္ဏရာဇဝဂ္ဂ

၁-အာဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂
၂-ဣဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃
၄-မနာပဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃
၈-အလဗ္ဘဒိယဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄
၉-ကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅
၁၀-နာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅

မာတိကာ

ပိဋက

၂-ဒုတိယပတ္ထာသက

(၆) ၁-နိဝရဏဝဂ္ဂ

၁-အာဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆
၃-ပဓာနိယင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆
၄-သမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇
၅-မာတာပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇
၆-ဥပဇ္ဈာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈
၇-အဘိဏ္ဍပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈
၈-လိစ္ဆဝိကုမာရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉
၉-၁၀-ဝုဗ္ဗပဗ္ဗေတသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၀

(၇) ၂-သညာဝဂ္ဂ

၁-၂-သညာသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၀
၃-၄-ဝဗ္ဗသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၀
၅-သာကစ္ဆသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀
၆-သာဇီဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁
၇-၁၀-ပဌမဇ္ဈိမိပါဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁

(၈) ၃-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ

၁-ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁
၂-ဒုတိယစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂
၃-ပဌမဓမ္မဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂
၄-ဒုတိယဓမ္မဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃
၅-ပဌမယောဓာဇီဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄
၆-ဒုတိယယောဓာဇီဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅
၇-ပဌမအနာဂတဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၈-ဒုတိယအနာဂတဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၉-တတိယအနာဂတဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၁၀-စတုတ္ထအနာဂတဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇

[သ]

ပဉ္စကဒိနိပါတ် ၆ ပြက္ခဒိကထာ

မာတိကာ

ပိုဒ်

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-ရဇနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀
၂-ဝိတရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀
၃-ကုဟကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀
၅-အက္ခမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀
၆-ပဋိသန္တိဒါပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀
၇-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉
၈-ထေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉
၉-ပဌမသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉
၁၀-ဒုတိယသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉

(၁၀) ၅-ကကုဓဝဂ္ဂ

၁-၂-သမ္ပဒါသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၄၀
၃-ဗျာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၀
၄-၅-ဖာသုဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၀
၆-သုတံဓရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁
၉-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁
၁၀-ကကုဓထေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-ဖာသုဝိဟာရဝဂ္ဂ

၁-သာရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၃
၂-ဥဿင်္ဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၃
၃-မဟာစောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၃
၅-ဖာသုဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၃
၆-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄
၇-ဂ-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄
၉-၁၀-စာတုဒ္ဓိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄

မာတိကာ

ပိုဒ်

(၁၂) ၂-အန္တကိန္တဝဂ္ဂ

၁-ကုလုပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄
၂-ပစ္ဆာသမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၅
၄-အန္တကိန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၅
၅-မစ္ဆရိနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၅
၆-၇-ဝဏ္ဏနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၄၆

(၁၃) ၃-ဝိလောနဝဂ္ဂ

၄-ဒုတိယဥပဋ္ဌာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆
၅-၆-အနာယုဿာသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၄၆
၇-ဝပကာသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆
၉-ပရိကုပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆

(၁၄) ၄-ရာဇဝဂ္ဂ

၁-ပဌမစက္ကာနဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇
၂-ဒုတိယစက္ကာနဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇
၃-ဓမ္မရာဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇
၄-ယဿံဒိသံသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈
၅-၆-ပတ္တနာသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၄၉
၇-အပ္ပံသုပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉
၈-ဘတ္တာဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉
၉-အက္ခမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉
၁၀-သောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၅၀

(၁၅) ၅-တိကဏ္ဍကိဝဂ္ဂ

၁-အဝဇာနာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀
၂-အာရဘတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁
၃-သာရန္တဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂
၄-တိကဏ္ဍကိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂

မာတိကာ		ပိုဒ်
၆-မိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၂
၇-အသပ္ပုရိသဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၃
၈-သပ္ပုရိသဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၃
၉-ပဌမသမယဝိမုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၃
၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက		
(၁၆) ၁-သဒ္ဓမ္မဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမသမ္မတ္တနိယာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၄
၂-ဒုတိယသမ္မတ္တနိယာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၄
၃-တတိယသမ္မတ္တနိယာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၄
၄-ပဌမသဒ္ဓမ္မသမ္ဘောသသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၄
၆-တတိယသဒ္ဓမ္မသမ္ဘောသသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၄
၇-ဒုက္ကတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၅
၉-ဥပါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၅
၁၀-ဒုပ္ပင်္ဂိနောဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၅
(၁၇) ၂-အာဃာတဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမအာဃာတပင်္ဂိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၆
၂-ဒုတိယအာဃာတပင်္ဂိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၆
၅-ပဥပုစ္ဆာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၈
၆-နိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၈
၇-စောဒနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅၉
၉-ခိပ္ပနိသန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၆၀
၁၀-ဘဒ္ဒဇီသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၆၀
(၁၈) ၃-ဥပါသကဝဂ္ဂ		
၁-၃-သာရဇ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ		၆၁
၄-ဝေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၆၁
၅-စဏ္ဍာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၆၂

မာတိကာ			ပိုဒ်
၆-ပိတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၂
၇-ဝဏ္ဏိဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၂
၈-ရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၂
၉-ဂိဟိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၃
၁၀-ဂဝေသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၃

(၁၉) ၄-အရညဝဂ္ဂ

၁-အာရညိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၄
---------------------	------	------	----

(၂၀) ၅-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၅
၂-ဒေါဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၅
၃-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၇
၄-ကာရဏပါလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၈
၅-ပိဝိယာနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၀
၆-မဟာသုပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၇-ဝဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၄
၁၀-နိဿာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၄

၅-ပဉ္စမပဏ္ဏာသက

(၂၁) ၁-ကိမ္ဘိလဝဂ္ဂ

၁-ကိမ္ဘိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၆
၃-အဿာဇာနီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၆
၅-စေတောဒိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇
၆-ဝိနိဗ္ဗာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇
၇-ဂ-ယာရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၇၈
၉-ဂီတဿရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၈
၁၀-မုဠဿတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၈

မာတိကာ

ပိုဒ်

(၂၂) ၂-အက္ခောသကဝဂ္ဂ

၁-အက္ခောသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၂-ဘဏ္ဍနကာရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၃-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၄-ဗဟုဘာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၅-ပဌမအက္ခန္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၆-ဒုတိယအက္ခန္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၇-ပဌမအပါသဒိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၁၀-မဓရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၁

(၂၃) ၃-ဒီဃစာရိကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒီဃစာရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၁
၃-၄-အတိနိဝါသသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၈၁
၅-၆-ကုလုပကသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၈၂
၈-ဥဿုရဘတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၂
၉-ပဌမကဏ္ဍသပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၂
၁၀-ဒုတိယကဏ္ဍသပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၃

(၂၄) ၄-အာဝါသိကဝဂ္ဂ

၁-အာဝါသိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၃
၃-သောဘနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၃
၄-ဗဟူပကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၃
၅-အနုကမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၃
၇-ဒုတိယအဝဏ္ဏာရဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄

(၂၅) ၅-ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒုစ္စရိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄
၉-သိဝထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄
၁၀-ပုဂ္ဂလပ္ပသာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄

မာတိကာ

ပိဋက

(၂၆) ၆-ဥပသမ္ဘာဝဂ္ဂ

၁-ဥပသမ္ဘာဝဂ္ဂသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၈၅
၁-သမုတိပေယျာလာနိဝ္ဗာန်			၈၅

ဆက္ကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-အာဟုနေယျဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအာဟုနေယျသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၈၇
၂-ဒုတိယအာဟုနေယျသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၈၇
၅-၇-အာဇာနိယသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၈၇
၈-၉-အနုတ္တရိယသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၈၇
၁၀-မဟာနာမသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၈၈

၂-သာရဏီယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသာရဏီယသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၈၉
၂-ဒုတိယသာရဏီယသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၅
၃-နိဿာရဏီယသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၅
၄-ဘဒ္ဒကသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၆
၅-အနုတပ္ပိယသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၇
၆-နကုလပိတုသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၇
၇-သောဗ္ဗသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၈
၈-မစ္ဆမန္တသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၈
၉-ပဌမမရဏဿတိသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၈
၁၀-ဒုတိယမရဏဿတိသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၉

၃-အနုတ္တရိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သာမကသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၉၉
၃-ဘယသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၁၀၀
၄-ဟိမဝန္တသုတ္တံသုတ္တံနိဝ္ဗာန်			၁၀၀

မာတိကာ			ပိုက်
၅-အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၁
၆-မဟာကစ္ဆာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၁
၇-ပဌမသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၈-ဒုတိယသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၉-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၁၀-အနုတ္တရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၄

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၅
၂-၃-အပရိဟာနသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၁၀၅
၄-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၆
၅-ဝိဇ္ဇာဘာဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၆
၆-ဝိဝါဒဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၇
၇-ဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၇
၈-အတ္တကာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၈
၉-၁၀-နိဒါနသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၁၀၈
၁၁-ဒါရုက္ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၉
၁၂-နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၉

၅-ဓမ္မိကဝဂ္ဂ

၁-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၀
၂-မိဂသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၃
၃-ဇုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၅
၄-မဟာစုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၇
၅-၆-သန္တိဋ္ဌိကသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၁၁၇
၇-ဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၇
၈-ဇုဏိယသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၈
၉-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၈

မာတိကာ			ပိုဒ်
၁၀-ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၉
၁၁-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၀
၁၂-ဓမ္မိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၀

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

၆-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၃
၂-ဖဂ္ဂနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၆
၃-ဆဋ္ဌဘိဇာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၆
၄-အာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၇
၅-ဒါရုကဓမ္မိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၆-ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၇-မဇ္ဈေသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၂
၈-ပုရိသိန္ဒိယဉာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၄
၉-နိဗ္ဗေမိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၅
၁၀-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၆

၇-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-အနာဂါမိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၃၇
၂-သင်္ဂဏိကာရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၇
၅-ဒေဝတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၇
၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၇-သက္ခိဘဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၈-ဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၉-၁၀-တဇ္ဈာနသုတ္တဒွယဝဏ္ဏနာ			၁၃၈

၈-အရဟတ္တဝဂ္ဂ

၁-ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၂-အရဟတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၉
၃-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၉

မာတိကာ			ပိုဒ်
၄-သုခသောမနဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၉
၅-အဓိဂမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၉
၆-မဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၉
၈-၁၀-ဒုတိယနိရယသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၉-သီတိဝဂ္ဂ			
၁-သီတိဘာဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၂-အာဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၄-၅-သုဿသတိသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၈-၁၁-အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ္တစတုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၁၀-အနိသံသဝဂ္ဂ			
၁-၂-ပါတုဘာဝသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၇-အနဝတ္တိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၈-ဥက္ခိတ္တာသိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၉-အတမ္ဗယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၁၁-တိကဝဂ္ဂ			
၁-ရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၆-အဿာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၇-အရတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၁၀-ဥဒ္ဓစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၁၂-သာမညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၂၄-ရာဂပေယျာလဝဏ္ဏနာ			၁၄၃
သတ္တကနိပါတ်			
ပဏ္ဏာသက			
၁-ဓနဝဂ္ဂ			
၁-၅-ပဌမဝိယသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၅
၇-ဥဂ္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၅
၈-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆

မာတိကာ

ပိဋက

၂-အနုသယဝဂ္ဂ

၃-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၄-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၅-ဥဒကူပမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၆-အနိစ္စာနုပဿီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၇-၉-ဒုက္ခာနုပဿီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၅၀
၁၀-နိဒ္ဒသဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၁၅၀

၃-ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ္ဂ

၁-သာရန္တဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၁
၂-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၅
၃-ပဌမသတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၆
၄-ဒုတိယသတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၀
၇-သညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၈-ပဌမပရိဟာနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၉-ဒုတိယပရိဟာနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၅-ပဌမဓိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၆-ဒုတိယဓိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၇-ပဌမပဋိသန္တိဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂

၅-မဟာယညဝဂ္ဂ

၁-၂-သတ္တဝိညာဏဋီတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၆၃
၃-ပဌမအင်္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၅
၄-ဒုတိယအင်္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၆
၅-၆-သညာသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၁၆၇
၇-မေထုနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၇
၈-သီယောဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၈

မာတိကာ			ပိုဒ်
၉-ဒါနမဟပွလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၈
၁၀-နန္ဒမာတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၉
၆-အဗျာကတဝဂ္ဂ			
၁-အဗျာကတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၂
၂-ပုရိသဂတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၂
၃-တိဿဗြဟ္မာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၃
၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၃
၅-အရက္ခေယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၈-ပစ္စလာယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၉-မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၁၀-ဘရိယာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၇
၁၁-ကောဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၈
၇-မဟာဝဂ္ဂ			
၁-ဟိရိဩတ္တပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၉
၂-သတ္တသုရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၉
၃-နဂရောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၁
၄-ဓမ္မညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၅-ပါရိစ္ဆတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၆-သက္ကစ္ဆသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၅
၇-ဘာဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၆
၈-အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၉
၁၀-အရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၉
၈-ဝိနယဝဂ္ဂ			
၁-ပဌမဝိနယဓရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၉
၂-ဒုတိယဝိနယဓရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၃-တတိယဝိနယဓရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၉-သတ္တုသာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၁၀-အဓိကရဏသမထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀

မာတိကာ

ပိဋက

အဋ္ဌကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-မေတ္တာဝဂ္ဂ

၁-မေတ္တာသုတ္တဝါနာ			၁၉၃
၂-ပညာသုတ္တဝါနာ			၁၉၅
၃-၄-အပ္ပိယသုတ္တဝါနာ			၁၉၅
၅-ပဌမလောကဓမ္မသုတ္တဝါနာ			၁၉၅
၆-ဒုတိယလောကဓမ္မသုတ္တဝါနာ			၁၉၆
၇-ဒေဝဒတ္တဝိပဏ္ဍိသုတ္တဝါနာ			၁၉၆
၈-ဥတ္တရဝိပဏ္ဍိသုတ္တဝါနာ			၁၉၆
၉-နန္ဒသုတ္တဝါနာ			၁၉၆
၁၀-ကာရဏသုတ္တဝါနာ			၁၉၇

၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဝေရဉ္စသုတ္တဝါနာ			၁၉၇
၂-သီဟသုတ္တဝါနာ			၂၀၀
၃-အဿာဇာနီယသုတ္တဝါနာ			၂၁၅
၄-အဿခဋ္ဌုဂ်သုတ္တဝါနာ			၂၁၆
၅-မလသုတ္တဝါနာ			၂၁၆
၆-ဒုတေယျသုတ္တဝါနာ			၂၁၆
၇-၈-ဗန္ဓနသုတ္တဝါနာ			၂၁၇
၉-ပဟာရာဒသုတ္တဝါနာ			၂၁၇
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝါနာ			၂၂၁

၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-ပဗ္ဗမဉ္ဇဂသုတ္တဝါနာ			၂၂၁
၂-ဒုတိယဉ္ဇဂသုတ္တဝါနာ			၂၂၂
၃-ပဌမဟတ္ထကသုတ္တဝါနာ			၂၂၂
၄-ဒုတိယဟတ္ထကသုတ္တဝါနာ			၂၂၃

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-၆-မဟာနာမသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၃
၇-ပဌမဗလသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၃
၈-ဒုတိယဗလသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၄
၉-အက္ခဏသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၄
၁၀-အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၅
၄-ဒါနဝဂ္ဂ			
၁-ပဌမဒါနသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၈
၂-ဒုတိယဒါနသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၉
၃-ဒါနဝတ္ထုသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၉
၄-ခေတ္တသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၂၉
၅-ဒါနုပပတ္တိသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၀
၆-ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၁
၇-သပ္ပုရိသဒါနသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၁
၈-သပ္ပုရိသသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၁
၉-အဘိသန္ဓသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၂
၁၀-ဒုစ္စရိတဝိပဿနသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၂
၅-ဥပေါသထဝဂ္ဂ			
၄-ဝါသေဋ္ဌသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၃
၆-အနုရုဒ္ဓသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၃
၉-၁၀-ဣဓလောကီကသုတ္တံဒွယဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၄
၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက			
(၆) ၁-ဂေါတမီဝဂ္ဂ			
၁-ဂေါတမီသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၅
၂-ဩဝါဒသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၈
၃-သံခိတ္တသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၉
၄-ဒီဃဇာတုသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၃၉
၆-ဘယသုတ္တံဝိဝဏ္ဏနာ			၂၄၀
၉-၁၀-ပုဂ္ဂလသုတ္တံဒွယဝိဝဏ္ဏနာ			၂၄၀

မာတိကာ

ပိဋက

(၇) ၂-ဘူမိစာလဝဂ္ဂ

၁-ဣန္ဒြာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၂-အလံသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၃-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၄-ဂယာသီသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၅-အဘိဘာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၆-ပိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၅
၇-ဂ-အနရိယဝေါဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၆
၉-ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၆
၁၀-ဘူမိစာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၇

(၈) ၃-ယမကဝဂ္ဂ

၁-၂-သဒ္ဓါသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၂၅၁
၃-၉-မရဏဿတိသုတ္တဒ္ဓယာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၅၂
၁၀-ကုသိတာရမ္ဘဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၂

(၉) ၄-သတိဝဂ္ဂ

၁-၂-သတိသမ္ပဗညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၂
၃-မူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၃
၄-စောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၃
၅-သမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၄
၆-ယသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၄
၇-ပတ္တနိကဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၄
၈-အပ္ပသာဒပဝေဒနီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၄
၉-ပိဋိသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၅
၁၀-သမ္မာဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၅

(၁၀) ၅-သာမညဝဂ္ဂ

.... ၂၅၅

မာတိကာ

ပိဋက

နဝကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-သမ္ဗောဓိဝဂ္ဂ

၁-သမ္ဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၇
၂-နိဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၈
၃-မေဃိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၈
၄-နန္ဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
၅-ဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၁
၆-သေဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၁
၇-သုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၂
၈-၁၀-သဇ္ဈသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၂

၂-သီဟနာဒဝဂ္ဂ

၁-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၂
၂-သဥပါဒိသေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၄
၃-ကောဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၅
၄-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၅
၅-၆-ဂဏ္ဍသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၆
၇-၈-ကုလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၆
၉-ဒေဝတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၇
၁၀-ဝေလာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၇

၃-သတ္တာဝါသဝဂ္ဂ

၁-တိဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၃
၂-အဿခဠုက်သုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၃
၃-တဏှာမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၃
၄-သတ္တာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၄
၅-ပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၅

မာတိကာ		ပိုဒ်
၆-သိလယူပသုတ္တဝါ		၂၇၅
၇-ဂ-ဝေရသုတ္တဝါ		၂၇၅
၉-အာသတဝတ္ထုသုတ္တဝါ		၂၇၆
၁၀-၁၁-အာသတပဋိပနိယသုတ္တဝါ		၂၇၆

၄-မဟာဝဂ္ဂ

၁-၂-အနုပဗ္ဗိဟာရသုတ္တဝါ		၂၇၆
၃-နိဗ္ဗာနသုခသုတ္တဝါ		၂၇၇
၄-ဂါဝိဉ္ဇပမာသုတ္တဝါ		၂၇၇
၅-ဈာနသုတ္တဝါ		၂၇၇
၆-အာနန္ဒသုတ္တဝါ		၂၇၉
၇-လောကယတိကသုတ္တဝါ		၂၈၀
၈-ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ္တဝါ		၂၈၁
၉-နာဂသုတ္တဝါ		၂၈၂
၁၀-တပုဿသုတ္တဝါ		၂၈၂

၅-သာမဗျာဓိ

၁-သမ္မာသေသုတ္တဝါ		၂၈၃
၂-ကာယသင်္ကပ္ပသုတ္တဝါ		၂၈၄
၃-ပညာဝိမုတ္တသုတ္တဝါ		၂၈၄
၄-ဥဘတောဘာဂိမုတ္တသုတ္တဝါ		၂၈၄
၅-၁၀-သန္တိကဓမ္မသုတ္တဝါ		၂၈၄
၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသကဝတ္ထု		၂၈၅

ဒသကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-အာနိသံသဝဂ္ဂ

၁-ကိမတ္ထိယသုတ္တဝါ		၂၈၇
၂-စေတနာကရဏီယသုတ္တဝါ		၂၈၇

မာတိကာ			ပိုဒ်
၃-၅-ဥပနိသသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၇
၆-သမာဓိသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၇
၇-သာရိပုတ္တသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၈
၈-ဈာနသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၈
၉-သန္တပိမောက္ခသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၈

၂-နာထဝဂ္ဂ

၁-သေနာသနသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၉
၂-ပဉ္စဂ်သုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၉
၃-၄-သလယာဇနသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၉
၅-အပ္ပမာဒသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၀၉
၆-အာဟုနေယျသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၀
၇-ပဌမနာထသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၀
၈-ဒုတိယနာထသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၁
၉-ပဌမအရိယာဝါသသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၁
၁၀-ဒုတိယအရိယာဝါသသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၂

၃-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သီဟနာဒသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၃
၂-အဓိဝုတ္တိပဒသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၉
၃-ကာယသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၂၁၉
၄-မဟာစုန္ဒသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၃၀၀
၅-ကသိဏသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၃၀၀
၆-ကာဠိသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၃၀၁
၇-ပဌမမဟာပဉ္စသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၃၀၁
၈-ဒုတိယမဟာပဉ္စသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၃၀၄
၉-ပဌမကောသလသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၃၀၄
၁၀-ဒုတိယကောသလသုတ္တဝါယနဏ္ဍာ			၃၀၅

မာတိကာ

ပိုဒ်

၄-ဥပါလိဝဂ္ဂ

၁-ဥပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၇
၂-ပါတိမောက္ခဥပနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
၃-ဥဗ္ဗာဟိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၄-ဥပသမ္ပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၇-သံဃဘေဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၉-၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၁၀

၅-အက္ခောသဝဂ္ဂ

၄-ကုသိနာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၁
၅-ရာဇန္တေပုရပ္ပဝေသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၂
၆-သက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
၇-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
၈-ပဗ္ဗဇိတအဘိဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
၉-၁၀-သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၅

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-သစိတ္တဝဂ္ဂ

၁-၄-သစိတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၆
၈-မူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၆
၉-ပဗ္ဗဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၆
၁၀-ဂိရိမာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၇

(၇) ၂-ယမကဝဂ္ဂ

၁-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၇
၃-၄-နိဋ္ဌင်္ဂတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၇
၅-၇-ပဌမသုခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၈
၉-၁၀-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၁၈

မာတိကာ			ပိုဒ်
	(၈) ၃-အာကင်္ခဝဂ္ဂ		
၁-အာကင်္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၀
၂-ကဏ္ဍကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၂
၃-၄-ဇုဋ္ဌဓမ္မသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၃၂၃
၅-မိဂသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၃
၇-ကာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၄
၉-အာဃာတဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၄
	(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ		
၁-၃-ဝါဟနသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၄-ဗျာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၅-၆-ကတ္တိသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၇-နပ္ပိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၈-အက္ခောသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၆
၉-ကောကာလိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၆
	(၁၀) ၅-ဥပါလိဝဂ္ဂ		
၁-၂-ကာမဘောဂီသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၃၃၀
၃-ကိဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၀
၄-ဝဇ္ဇိယမာဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၀
၅-ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၁
၆-ကောကနဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၁
၇-၈-အာဟုနေယျသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၃၃၂
၉-ဥပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၂
	၃-တတိယပဏ္ဏာသက		
	(၁၁) ၁-သမဏသညာဝဂ္ဂ		
၁-သမဏသညာသုတ္တဝဏ္ဏာ			၃၃၄
၃-မိစ္ဆတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၄
၄-၅-မိဇသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၃၃၄

မာတိကာ			ပိုဒ်
၆-နိဇ္ဈရသုတ္တဝါနာ			၃၃၄
၇-ဓောဝနာသုတ္တဝါနာ			၃၃၅
၈-၁၀-တိကိစ္ဆကသုတ္တဝါနာ			၃၃၅
၁၁-ပဌမအသေခသုတ္တဝါနာ			၃၃၅
၁၂-ဒုတိယအသေခသုတ္တဝါနာ			၃၃၅

(၁၂) ၂-ပစ္စောရောဟဏိဝဂ္ဂ

၁-၂-အဓမ္မသုတ္တဒ္ဓယဝါနာ			၃၃၆
၃-တတိယအဓမ္မသုတ္တဝါနာ			၃၃၆
၄-အဇိတသုတ္တဝါနာ			၃၃၆
၅-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝါနာ			၃၃၆
၇-၈-ပစ္စောရောဟဏီသုတ္တဒ္ဓယဝါနာ			၃၃၇
(၁၃) ၃-ပရိသုဒ္ဓဝဂ္ဂဝါနာ			၃၃၇
(၁၄) ၄-သာဓဝဂ္ဂဝါနာ			၃၃၇

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

၈-ကမ္မနိဒါနသုတ္တဝါနာ			၃၃၈
၉-ပရိက္ခမနသုတ္တဝါနာ			၃၃၈
၁၀-စုဒ္ဓသုတ္တဝါနာ			၃၃၈
၁၁-ဇာဏုဿောဏီသုတ္တဝါနာ			၃၃၈

(၂၁) ၁-ကရဇကောယဝဂ္ဂ

၆-သံသပ္ပနိယသုတ္တဝါနာ			၃၄၀
၇-ဂဗ္ဘသုတ္တဝါနာ			၃၄၀
၉-ကရဇကောယသုတ္တဝါနာ			၃၄၀
(၂၂) ၂-သာမညဝဂ္ဂဝါနာ			၃၄၀

[၁၁]

ပဉ္စကဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋက

ကောသလကနိပါတ

၁-နိဿယဝဂ္ဂ

၁-၆-ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၄၃
၇-ဂ-ပဌမသညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၄၃
၉-သဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၃
၁၀-မောရနိဝါပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၄

၂-အနုဿတိဝဂ္ဂ

၁-၂-မဟာနာမသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၄၄
၃-နန္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၅
၄-သုဘူတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၅
၅-မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၅
၆-အဋ္ဌကနာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၆
၇-ဂေါပါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၈
နိဂမနကထာ			၃၅၆

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ပဉ္စကဒိနိပါတဿ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဉ္စကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဍာသက

၁-သေခမလဝဂ္ဂ

၁-သံဝိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ပဉ္စကနိပါတဿ ပဌမေ သတ္တန္တံ သေခါနံ ဗလာနီတိ သေခမလာနိ။ သဒ္ဓါဗလာဒီသု အဿဒ္ဓိယေ^၁ န ကမ္မတီတိ သဒ္ဓါဗလံ။ အဟိရိကေ န ကမ္မတီတိ ဟိရိဗလံ။ အနောတ္တပ္ပေ န ကမ္မတီတိ ဩတ္တပ္ပဗလံ။ ကောသဇ္ဇေ န ကမ္မတီတိ ဝိရိယဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ န ကမ္မတီတိ ပညာဗလံ။ တသ္မာတိ ယသ္မာဇ္ဇမာနိ သတ္တန္တံ သေခါနံ ဗလာနိ၊ တသ္မာ။

၂-ဝိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေ ကာယဒုစ္စရိတေနာတိအာဒီသု ဥပယောဂတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ ဟိရိယိတဗ္ဗာနိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ ဟိရိယတိ ဇိဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ဩတ္တပ္ပနိဒ္ဒေသေ ဟေတွတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ ဩတ္တပ္ပဿ ဟေတုဘူတေဟိ ဩတ္တပ္ပတိ ဘာယတီတိ အတ္ထော။

၁-အဿဒ္ဓိယေန (သိ၊ သျှာ)

အာရဒ္ဓဝီရိယောတိ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယော အနောသတ္တိတမာနသော။ ပဟာ-
နာယာတိ ပဟာနတ္ထာယ။ ဥပသမ္ဘဒါယာတိ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ ထာမဝါတိ
ဝီရိယထာမေန သမန္တာဂတော။ ဒဋ္ဌပရက္ကမောတိ ထိရပရက္ကမော။ အနိက္ခိတ္တ-
ရဓော ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အနောရောပိတဓုရော
အနောသတ္တိတဝီရိယော။

ဥပယတ္တဂါမိနိယာတိ ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ ဥပယဝယဂါမိနိယာ ဥပယဉ္စ ဝယဉ္စ
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္ထာယ။ ပညာယ သမန္တာဂတောတိ ဝိပဿနာပညာယ စေဝ
မဂ္ဂပညာယ စ သမဂ္ဂိဘူတော။ အရိယာယာတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန စ သမုစ္ဆေဒ-
ဝသေန စ ကိလေသေဟိ အာရကာ ဌိတာယ ပရိသုဒ္ဓါယ။ နိဗ္ဗေဓိကာ-
ယာတိ သာ စ အဘိနိဝိဇ္ဈနတော^၁ နိဗ္ဗေဓိကာတိ ဝုစ္စတိ၊ တာယ သမန္တာ-
ဂတောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ မဂ္ဂပညာ သမုစ္ဆေဒဝသေန အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ
အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ လောဘက္ခန္ဓံ ဒေါသက္ခန္ဓံ မောဟက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတိတိ
နိဗ္ဗေဓိကာ၊ ဝိပဿနာပညာ တဒဂ်ဝသေန နိဗ္ဗေဓိကာ၊ မဂ္ဂပညာယ
ပဋိလာဘသံဝတ္တနတော တဗ္ဗိပဿနာ နိဗ္ဗေဓိကာတိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။ သမ္မာ-
ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာတိ ဣဓာပိ မဂ္ဂပညာ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ဝဇ္ဇဒုက္ခဉ္စ
ကိလေသဒုက္ခဉ္စ ခေပယမာနာ ဂစ္ဆတိတိ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိ နာမ၊
ဝိပဿနာပညာ တဒဂ်ဝသေန ဝဇ္ဇဒုက္ခဉ္စ ကိလေသဒုက္ခဉ္စ ခေပယမာနာ
ဂစ္ဆတိတိ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိ။ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ ဝါ မဂ္ဂပညာယ ပဋိလာဘာယ
သံဝတ္တနတောပေသာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
ပဉ္စဗလာနိ မိဿကာနေဝ ကထိတာနိ၊ တထာ ပဉ္စမေ။

၆-သမာပတ္တိသုတ္တဝတ္ထနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ အကုသလဿ သမာပတ္တိတိ အကုသလဓမ္မဿ သမာပဇ္ဇနာ၊
တေန သဗ္ဗိ^၂ သမဂ္ဂိဘာဝေါတိ အတ္ထော။ ပရိယုဋ္ဌာယ တိဋ္ဌတိတိ ပရိယော-
နန္တိတွာ တိဋ္ဌတိ။

၇-ကာမသုတ္တဝတ္ထနာ

၇။ သတ္တမေ ကာမေသု လဋ္ဌိတာတိ^၃ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေသု
လဋ္ဌိတာ အဘိရတာ။ အသိတဗျာဘင်္ဂိန္တိ တိဏလာယနအသိတဉ္စေဝ တိဏ-
ဝဟနကာဇ္ဇေ။ ကုလပုတ္တောတိ အာစာရကုလပုတ္တော။ ဩဟာယာတိ ပဟာယ။

အလံ ဝစနာယာတိ ယုတ္တံ ဝစနာယ။ လဗ္ဘာတိ သုလဘာ သက္ကာ လဘိတုံ။
 ဟိနာ ကာမာတိ ပဉ္စန္ဒ နိစကုလာနံ ကာမာ။ မဇ္ဈိမာ ကာမာတိ မဇ္ဈိမသတ္တာနံ
 ကာမာ။ ပဏီတာ ကာမာတိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနံ ကာမာ။ ကာမာတွေဝ
 သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိတိ ကာမနဝသေန ကာမေတဗ္ဗဝသေန စ ကာမာဇ္ဇန္ဓေဝ သင်္ခံ
 ဂစ္ဆန္တိ။ ဝုဒ္ဓေါ ဟောတိတိ မဟလ္လကော ဟောတိ။ အလံပညောတိ
 ယုတ္တပညော။ အတ္တုရတ္တောတိ အတ္တနာဝ ဂုတ္တော ရက္ခိတော၊ အတ္တာနံ ဝါ
 ဂေါပေတုံ ရက္ခိတုံ သမတ္တော။ နာလံ ပမာဒါယာတိ န ယုတ္တော ပမဇ္ဇိတုံ။
 သဒ္ဓါယ အကတံ ဟောတိတိ ယံ သဒ္ဓါယ ကုသလသု ဓမ္မေသု ကာတုံ ယုတ္တံ၊
 တံ န ကတံ ဟောတိ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသဝနယော။ အနပေက္ခော ဒါနာဟံ
 ဘိက္ခဝေ တသ္မိံ ဘိက္ခုသ္မိံ ဟောမီတိ ဧဝံ သဒ္ဓါဒီဟိ ကာတဗ္ဗံ ကတွာဝ
 သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတေ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ အနပေက္ခော ဟောမီတိ
 ဒသေတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ကထိတော။

ဂ-ဝစနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂ။ အဋ္ဌမေ သဒ္ဓမ္မေတိ သာသနသဒ္ဓမ္မေ။ အဿဒ္ဓေါတိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါယ စ
 ပက္ခန္ဓနသဒ္ဓါယာ စာတိ ဒ္ဓိဟိပိ သဒ္ဓါဟိ ဝိရဟိတော။ စဝတိ နပ္ပတိဋ္ဌာတိတိ
 ဣမသ္မိံ သာသနေ ဂုဏေဟိ စဝတိ၊ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ
 သုတ္တေ အပ္ပတိဋ္ဌာနဉ္စ ပတိဋ္ဌာနဉ္စ ကထိတံ။

ဇ-ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဇ။ နဝမေ နာဿ ဂါရဝေါတိ အဂါရဝေါ။ နာဿ ပတိဿောတိ
 အပ္ပတိဿော၊ အဇေဋ္ဌကော အနိစရတ္ထိံ သေသမေတ္ထ ပုရိမသဒိသမေဝ။

၁၀-ဒုတိယအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ အဘဗ္ဗောတိ အဘာဇနံ။ ဝုဒ္ဓိန္တိ ဝဗ္ဗိ။ ဝိရုဒ္ဓိန္တိ ဝိရုဋ္ဌမူလ-
 တာယ နိစ္စလဘာဝံ။ ဝေပုလ္လန္တိ မဟန္တဘာဝံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာန-
 မေဝါတိ။

သေခဗလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဗလဝဂ္ဂ

၁-အနနုဿုတသုတ္တံ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ပုဗ္ဗာဟံ ဘိက္ခဝေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသုတိ အဟံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု စတုသု သစ္စဓမ္မေသု။ အဘိညာ-
ဝေါသာနပါရမိပ္ပတ္တော ပဋိဇာနာမိတိ စတုသု သစ္စေသု စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ
သောဠသဝိဓဿ ကိစ္စဿ ကရဏေန အဘိဇာနိက္ခာ ဝေါသာနပါရမိ-
သဗ္ဗေသံ ကိစ္စာနံ နိဋ္ဌိတတ္တာ ကတကိစ္စဘာဝံ ပါရံ ပတ္တော ပဋိဇာနာမိတိ
မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အတ္တနော အာဂမနီယဂုဏံ ဒဿေတိ။ တထာဂတဿာတိ
အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ တထာဂတဿ။ တထာဂတဗလာနီတိ ယထာ တေဟိ
ဂန္တဗ္ဗံ၊ တထေဝ ဂတာနိ ပဝတ္တာနိ ဉာဏဗလာနိ။ အာသဘံ ဌာနန္တိ သေဠဌာနံ။
သီဟနာဒန္တိ အဘိတနာဒံ။ မြဟ္မဝတ္တန္တိ သေဠစက္ကံ။ ပဝတ္တေတိတိ ကထေတိ။

၂-ကုဒ္ဒသုတ္တံ

၁၂။ ဒုတိယေ သေဓဗလာနီတိ သေခါနံ ဉာဏဗလာနိ။ အဂ္ဂန္တိ ဥတ္တမံ။
သေသဗလာနိ ဂေါပါနသိယော ကုဋံ ဝိယ သင်္ဂဏာတိတိ သင်္ဂါဟိကံ။ တာနေဝ
ဗလာနိ သံဟတာနိ ကရေတိတိ သင်္ခာတနိယံ။

၃-သံခိတ္တသုတ္တံ

၁၃။ တတိယေ တတ္ထ မုဠဿစ္စေ န ကမ္မတိတိ သတိဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ န
ကမ္မတိတိ သမာဓိဗလံ။

၄-ဝိတ္တတသုတ္တံ

၁၄။ စတုတ္ထေ သတိနေပတ္တေနာတိ ဧတ္ထ နေပက္ကံ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ သာ
သတိယာ ဥပကာရကဘာဝေန ဂဟိတာ။

၅-ဒန္တဗုဒ္ဓသုတ္တံ

၁၅။ ပဉ္စမေ သဝိသယသ္မိယေဝ လောကိယလောကုတ္တရဓမ္မေ ကထေတုံ
ကတ္ထ ဓ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓါဗလံ ဒန္တဗုဒ္ဓန္တိအာဒိမာဟ။ ယထာ ဟိ စတ္တာရေ
သေဋ္ဌိပုတ္တာ၊ ရာဇာတိ ရာဇပဉ္စမေသု သဟာယေသု “နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ
ဝိထိံ ဩတိဏ္ဏေသု ဧကဿ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ ဂေဟံ ဂတကာလေ ဣတရေ

စက္ကာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသမိကောဝံ “ဣမေသံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဒေထ၊ ဂန္ဓမာလာလင်္ကာရာဒိနိ ဒေထာ”တိ ဂေဟေ ဝိစာရေတိ။ ဒုတိယ-
တတိယစတုတ္ထဿ ဂေဟံ ဂတကာလေ ဣတရေ စက္ကာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊
ဂေဟသမိကောဝံ “ဣမေသံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဒေထ၊ ဂန္ဓမာလာ-
လင်္ကာရာဒိနိ ဒေထာ”တိ ဂေဟေ ဝိစာရေတိ။ အထ သဗ္ဗပစ္စာ ရညော ဂေဟံ
ဂတကာလေ ကိဉ္ဇာပိ ရာဇာ သဗ္ဗတ္ထ ဣဿရော၊ ဣမသ္မိံ ပန ကာလေ အတ္တနော
ဂေဟေယေဝ “ဣမေသံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဒေထ၊ ဂန္ဓမာလာလင်္ကာရာဒိနိ
ဒေထာ”တိ ဝိစာရေတိ။ ဧဝမေဝံ သဒ္ဓါပဉ္စမေသု ဗလေသု တေသု
သဟာယေသု ဧကတော ဝီထိံ ဩတရန္တေသု ဝိယ ဧကာရမ္မဏေ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနေသုပိ ယထာ ပဌမဿ ဂေဟေ ဣတရေ စက္ကာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊
ဂေဟသမိကောဝံ ဝိစာရေတိ။ ဧဝံ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ ပတွာ အဓိမောက္ခ-
လက္ခဏံ သဒ္ဓါဗလမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ
ဟောန္တိ။ ယထာ ဒုတိယဿ ဂေဟေ ဣတရေ စက္ကာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊
ဂေဟသမိကောဝံ ဝိစာရေတိ။ ဧဝံ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ ပတွာ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ
ဝီရိယဗလမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိ။
ယထာ တတိယဿ ဂေဟေ ဣတရေ စက္ကာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊
ဂေဟသမိကောဝံ ဝိစာရေတိ။ ဧဝံ သတိပဋ္ဌာနာနိ ပတွာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ
သတိဗလမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိ။
ယထာ စတုတ္ထဿ ဂေဟေ ဣတရေ စက္ကာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊ ဂေဟသမိ-
ကောဝံ ဝိစာရေတိ။ ဧဝံ ဈာနဝိမောက္ခေ ပတွာ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ သမာဓိ-
ဗလမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗပစ္စာ
ရညော ဂေဟံ ဂတကာလေ ပန ယထာ ဣတရေ စက္ကာရော တုဏှိ နိဿိဒန္တိ၊
ရာဇာဝံ ဂေဟေ ဝိစာရေတိ။ ဧဝမေဝ အရိယသစ္စာနိ ပတွာ ပဇာနနလက္ခဏံ
ပညာဗလမေဝ ဇေဋ္ဌကံ ဟောတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သေသာနိ တဒန္တယာနိ ဟောန္တိတိ
ဧဝမိမံ ပဉ္စ ဗလာနိ မိဿကာနိ ကထိတာနိ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဧဝံ
ပုရိမဝဂ္ဂေ စ ဣမံ စ အဋ္ဌသု သုတ္တေသု သေခဗလာနေဝ ကထိတာနိ။
ကရုဏ္ဏကောလာဂါသီ မဟာဒတ္တတ္ထေရော ပနာဟ “ဟေဋ္ဌာ စတူသု သုတ္တေသု
သေခဗလာနိ ကထိတာနိ၊ ဥပရိ စတူသု အသေခဗလာနိ”တိ။

၇-ပဌမဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ သီလာဒယော မိဿကာဝံ ကထိတာ။ ဝိပုတ္တိတိ အရဟတ္တ-
ဖလဝိနိဗ္ဗာနိယေဝ။ ဝိပုတ္တိဉာဏဗသနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ တံ လောကိယမေဝ။

၈-၁၀-ဒုတိယဟိတသုတ္တန်ဝိညာနာ

၁၈-၂၀။ အဋ္ဌမေ ဒုဿီလော ဗဟုဿုတော ကထိတော၊ နဝမေ အပ္ပဿုတော ဒုဿီလော၊ ဒသမေ ဗဟုဿုတော ခိဏာသဝေါတိ။

ဗလဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ပဉ္စမိကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဂါရဝသုတ္တန်ဝိညာနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ အသဘာဂရုတ္တိကောတိ အသဘာဂါယ ဝိသဒိဿာယ^၁ ဇီဝိတရုတ္တိယာ သမန္တာဂတော။ အဘိသမာစာရိကံ ဓမ္မန္တိ ဥတ္တမသမာစာရဘူတံ ဝတ္တဝသေန ပညတ္တသီလံ။ သေခံ ဓမ္မန္တိ သေခပဏ္ဏတ္တိသီလံ။ သီလာနီတိ စတ္တာရိ မဟာသီလာနိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိန္တိ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာသမာဓိန္တိ မဂ္ဂသမာဓိဇ္ဇေဝ ဖလသမာဓိဇ္ဇ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သီလာဒိနိ မိဿကာနိ ကထိတာနိ။

၂-ဒုတိယအဂါရဝသုတ္တန်ဝိညာနာ

၂၂။ ဒုတိယေ သီလက္ခန္ဓန္တိ သီလရာသိ။ သေသဒ္ဓယေဖိ ဧသေဝ နယော။ ဣမေ ပန တယောပိ ခန္ဓာ မိဿကာဝ ကထိတာတိ။

၃-ဥပတ္တိလေသသုတ္တန်ဝိညာနာ

၂၃။ တတိယေ န စ ပဘဿရန္တိ န စ ပဘာဝန္တိ။ ပဘင်္ဂံ စာတိ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ အယောတိ ကာဠုလောဟံ။ လောဟန္တိ ဌမေတွာ ဣမ ဝုတ္တာနိ စတ္တာရိ အဝသေသံ လောဟံ။ သဇ္ဈန္တိ^၂ ရဇတံ။ ဝိတ္တဿာတိ စာတုဘူမကကုသလဝိတ္တဿ။ တေဘူမကဿ တာဝ ဥပတ္တိလေသာ ဟောန္တိ၊ လောကုတ္တရဿ ကထံ ဟောန္တိတိ? ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေန။ ယဒဂ္ဂေန ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န ဒေန္တိ၊ တဒဂ္ဂေနေဝ တေ လောကီယဿပိ လောကုတ္တရဿပိ ဥပတ္တိလေသာ နာမ ဟောန္တိ။ ပဘင်္ဂံ စာတိ အာရမ္မဏေ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘာဝုပဂမနေန ဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အာသဝါနံ ခယသင်္ခါတဿ အရဟတ္တဿ အတ္ထာယ ဟေတုနာ ကာရဏေန သမာဓိယတိ။

တ္ထောဝတာ စိတ္တံ ဝိသောဓေတွာ အရဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌိတံ ဝိဇ္ဇာသင်္ဂံ ဒဿေတိ။
ဣဒါနိဿ အဘိညာပဋိဝေဓံ ဒဿေန္တော ယဿ ယဿ စာတိအာဒိမာဟ။
တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၄-ဒုဿီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ ဟတူပနိသောတိ ဟတဥပနိဿယော ဟတကာရဏော။
ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏံ အာဒိံ ကတွာ တရုဏ-
ဝိပဿနာ။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂေါတိ နိဗ္ဗိဒါ စ ဝိရာဂေါ စ။ တတ္ထ နိဗ္ဗိဒါ ဗလဝ-
ဝိပဿနာ၊ ဝိရာဂေါ မဂ္ဂေါ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနန္တိ ဖလဝိမုတ္တိံ စ ပစ္စဝေက္ခဏ-
ဉာဏဉ္စ။

၅-အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ စေတောဝိမုတ္တိဖလာတိ-
အာဒိသု စေတောဝိမုတ္တိတိ မဂ္ဂဖလသမာဓိ။ ပညာဝိမုတ္တိတိ ဖလဉာဏံ။
သီလာနုဂ္ဂဟိတာတိ သီလေန အနုဂ္ဂဟိတာ အနုရက္ခိတာ။ သုတ-
နုဂ္ဂဟိတာတိ ဗာဟုသစ္စေန အနုဂ္ဂဟိတာ။ သာကန္တာနုဂ္ဂဟိတာတိ ဓမ္မ-
သာကန္တာယ အနုဂ္ဂဟိတာ။ သမထာနုဂ္ဂဟိတာတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ အနုဂ္ဂ-
ဟိတာ။

ဣမဿ ပနတ္ထဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ မရုဓမ္မဗီဇံ ရောပေတွာ သမန္တာ မရိယာဒံ
ဗန္ဓိတွာ ကာလာနုကာလံ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတွာ ကာလာနုကာလံ မူလာနိ
သောဓေတွာ ကာလာနုကာလံ ပတိတပါဏကေ ဟာရေတွာ ကာလာနု-
ကာလံ မက္ကဋ္ဌဇာလံ လုဉ္စိတွာ အမ္ပံ ပဋိဇဂ္ဂန္တော ပုရိသေ၊ ဒဿေတဗ္ဗော။
တဿ ဟိ ပုရိသဿ မရုဓမ္မဗီဇရောပနံ ဝိယ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊
မရိယာဒဗန္ဓနံ ဝိယ သီလေန အနုဂ္ဂဏှနံ၊ ဥဒကာသေစနံ ဝိယ သုတေန
အနုဂ္ဂဏှနံ၊ မူလပရိသောဓနံ ဝိယ သာကန္တာယ အနုဂ္ဂဏှနံ၊ ပါဏကဟရဏံ
ဝိယ ဈာနဝိပဿနာပါရိပန္နိကသောဓနဝသေန သမထာနုဂ္ဂဏှနံ၊ မက္ကဋ္ဌဇာလ-
လုဉ္စနံ ဝိယ ဗလဝဝိပဿနာနုဂ္ဂဏှနံ၊ ဧဝံ အနုဂ္ဂဟိတဿ ရုက္ခဿ ခိပ္ပမေဝ
ဝံခိတွာ ဖလပ္ပဒါနံ ဝိယ ဣမေဟိသီလာဒိဟိ အနုဂ္ဂဟိတာယ မူလသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ
ခိပ္ပမေဝ မဂ္ဂဝသေန ဝံခိတွာ စေတောဝိမုတ္တိပညာဝိမုတ္တိဖလပ္ပဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆-ဝိမုတ္တာယတနသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ ဝိမုတ္တာယတနာနီတိ ဝိမုစ္ဆနကာရဏာနိ။ ယတ္ထာတိ ယေသု ဝိမုတ္တာယတနေသု။ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ စတုသစ္စဓမ္မံ ဒေသေတိ။ အတ္ထပဋိသံဝေဒါနောတိ ပါဠိအတ္ထံ ဇာနန္တဿ။ ဓမ္မပဋိသံဝေဒါနောတိ ပါဠိ ဇာနန္တဿ။ ပါမောဇ္ဇန္တိ တရုဏပီတိ။ ဝီတိတိ တုဋ္ဌာကာရဘူတာ ဗလဝပီတိ။ ကာယောတိ နာမကာယော။ ပဿန္တတိတိ ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ သုခံ ဝေဒေတိတိ သုခံ ပဋိလဘတိ။ ဝိတ္တံ သမာဓိယတိတိ အရဟတ္တဖလသမာဓိနာ သမာဓိယတိ။ အယံ ဟိ တံ ဓမ္မံ သုဏန္တော အာဂတာဂတဋ္ဌာနေ ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလာနိ ဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော တဿာ ပီတိယာ အန္တရာ ဩသက္ကိတံ န ဒေန္တော ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနိကော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဝိတ္တံ သမာဓိယတိ”တိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—သမာဓိနိမိတ္တန္တိ အဋ္ဌတိံသာယ အာရမ္မဏေသု အညတရော သမာဓိယေဝ သမာဓိနိမိတ္တံ။ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိတိအာဒိသု အာစရိယဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဏန္တေန သုဋ္ဌ၊ ဂဟိတံ ဟောတိ သုဋ္ဌ၊ မနသိကတံ သုဋ္ဌ၊ ဥပစာရိတံ။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယာတိ ပညာယ သုဋ္ဌ၊ ပစ္စက္ခံ ကတံ။ တသ္မိံ ဓမ္မေတိ တသ္မိံ ကမ္မဋ္ဌာန- ပါဠိဓမ္မေ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပဉ္စပိ ဝိမုတ္တာယတနာနိ အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ကထိတာနီတိ။

၇-သမာဓိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၇။ သတ္တမေ အပ္ပမာဏန္တိ ပမာဏကရဓမ္မရဟိတံ လောကုတ္တရံ။ နိပကာ ပတိဿတာတိ နေပက္ကေန စ သတိယာ စ သမန္တာဂတာ ဟုတွာ။ ပဉ္စ ဉာဏာနီတိ ပဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ။ ပစ္စတ္တဗျေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္တနိယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ ဝေဝါတိအာဒိသု အရဟတ္တဖလ- သမာဓိ အဓိပ္ပေတော။ မဂ္ဂသမာဓိတိပိ ဝဒန္တိယေဝ။ သော ဟိ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ သုခတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ၊ ပုရိမော ပုရိမော ပုတ္တိမဿ ပုတ္တိမဿ သမာဓိသုခဿ ပစ္စယတ္တာ အာယတိံ သုခဝိပါကော၊ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယော၊ ကာမာမိသဝဇ္ဇာမိသလောကာမိသာနံ အဘာဝါ နိရုဓိသော။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ မဟာ- ပုရိသေဟိ သေဝိတတ္တာ အကာပုရိသသေဝိတော။ အင်္ဂသန္တတာယ အာရမ္မဏ- သန္တတာယ သဗ္ဗကိလေသဒရထသန္တတာယ စ သန္တော၊ အတပ္ပနိယဋ္ဌေန ပဏီတော။ ကိလေသပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ လဒ္ဓတ္တာ ကိလေသပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘာဝံ ဝါ လဒ္ဓတ္တာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိတိ ဟိ ဣဒံ အတ္ထတော ဧကံ။

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသေန ဝါ အရဟတာ လဒ္ဓတ္တာပိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ၊ ဧကောဒိ-
ဘာဝေန အဓိဂတတ္တာ ဧကောဒိဘာဝမေဝ ဝါ အဓိဂတတ္တာ ဧကောဒိ-
ဘာဝါဓိဂတော။ အပ္ပဂုဏသာသဝသမာဓိ ဝိယ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန
စိတ္တေန ပစ္စနိကဓမ္မေ နိဂ္ဂယျ ကိလေသေ ဝါရေတွာ အနဓိဂတတ္တာ န သသင်္ခါရ-
နိဂ္ဂယျဝါရိတဂတော။ တံ သမာဓိံ သမာပဇ္ဇန္တော တတော စ ဝုဠဟန္တော
သတိဝေပုလ္လပုတ္တတ္တာ သတောဝ သမာပဇ္ဇတိ၊ သတောဝ ဝုဠဟတိ။ ယထာ-
ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန ဝါ သတော သမာပဇ္ဇတိ၊ သတော ဝုဠဟတိ။ တသ္မာ
ယဒေတ္ထ “အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ အာယတိဉ္စ သုခဝိပါကော
စာ”တိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခမာနဿ ပစ္စတ္တိယေဝ အပရပ္ပစ္စယဉာဏံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ
ဧကံ ဉာဏံ။ ဒေသေဝ နယော သေသေသု။ ဧဝံ ဣမာနိ ပဉ္စ ဉာဏာနိ ပစ္စတ္တိ-
ညေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။

ဂ-ပဉ္စဂီကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ အဋ္ဌမေ အရိယဿာတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟိနကိလေသေဟိ
အာရကာ ဌိတဿ။ ဘာဝနံ ဒေသေဿာဒိတိ မြူဟနံ ဝဇနံ ပကာသယိဿာမိ။
ဣမမေဝ ကာယန္တိ ဣမံ ကရဇကောယံ။ အဘိသန္ဓေတိတိ တေမေတိ သ္မေဟေတိ၊
သဗ္ဗတ္ထ ပဝတ္တပီတိသုခံ ကရေတိ။ ပရိသန္ဓေတိတိ သမန္တတော သန္ဓေတိ။
ပရိပူရေတိတိ ဝါယုနာ ဘဿံ ဝိယ ပူရေတိ။ ပရိပ္ပူရေတိတိ သမန္တတော ဖုသတိ။
သဗ္ဗာဝတော ကာယဿာတိ အဿ ဘိက္ခုနော သဗ္ဗကောဋ္ဌာသဝတော
ကာယဿ ကိဉ္စ ဥပါဒိန္နကသန္တတိပဝတ္တိဋ္ဌာနေ ဆဝိမံသလောဟိတာနဂတံ
အဏုမတ္တမ္ပိ ဌာနံ ပဌမဇ္ဈာနသုခေန အဖုဋ် နာမ န ဟေတိ။

ဒက္ခောဘိ ဆေကော ပဋိဗလော နှာနီယစုဏ္ဏာနိ ကာတုံ စေဝ ယောဇေ-
တုဉ္စ သန္ဓေတုဉ္စ။ ကံသထာလေတိ ယေန ကေနစိ လောဟေန ကတဘာဇနေ။
မတ္တိကာဘာဇနံ ပန ထိရံ န ဟေတိ၊ သန္ဓေန္တဿ ဘိဇ္ဇတိ။ တသ္မာ တံ န
ဒေသေသိ။ ပရိပ္ပေသကံ ပရိပ္ပေသကန္တိ သိဉ္စိတွာ သိဉ္စိတွာ။ သန္ဓေယျာတိ
ဝါမဟတ္ထေန ကံသထာလံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန ပမာဏယုတ္တံ ဥဒကံ
သိဉ္စိတွာ သိဉ္စိတွာ ပရိမဒ္ဓန္တော ပိဏ္ဍိ ကရေယျ။ သ္မေဟာနဂတောတိ ဥဒက-
သိနေဗ္ဗဟေန အနဂတော။ သ္မေဟပရေတာတိ ဥဒကသိနေဟေန ပရိဂ္ဂဟိတာ။

၁-န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယျဝါရိတဂတော (သိ)၊ န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယျဝါရိတပုတ္တော (သု)

၂-ဣဒံ ပစ္စယပစ္စဝေက္ခမာဉာဏံ (သု၊ က) ဒီ-၄ ၃-၂၄၅-ပိဋကပဿိတဗ္ဗံ၊ ၃-အဖုဋ် (သိ၊ သု၊ က)

၄-သန္ဓေန္တဿ (သိ၊ သု၊ က) ၆-၄ ၂-၂၂၂၊ ဒီ-၄ ၁-၁၉၅-ပိဋကပဿိတဗ္ဗံ။

သန္တရဗဟိရုတိ သဗ္ဗိံ အန္တောပဒေသေန စေဝ ဗဟိပဒေသေန စ၊ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဥဒကသိနေဟေန ဖုဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ န စ ပဉ္စရိက္ခိတိ န ဗိန္ဒ၊ ဗိန္ဒ၊ ဥဒကံ ပဉ္စရတိ၊ သက္ကာ ဟောတိ ဟတ္ထေနပိ ခြိဟိပိ အင်္ဂုလီဟိ ဂဟေတုံ ဩဝဇ္ဇိကာယပိ ကာတုန္တိ အတ္ထော။

ဒုတိယဇ္ဈာနသုခဥပမာယံ ဥဒ္ဓိဒေါဒကောတိ ဥဒ္ဓိန္ဒဥဒကော၊ န ဟေဋ္ဌာ ဥဒ္ဓိန္ဒိတွာ ဥဂ္ဂန္တနဥဒကော၊ အန္တောယေဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇနဥဒကောတိ အတ္ထော။ အာယမုခန္တိ အာဂမနမဂ္ဂေါ။ ဒေဝေါတိ မေသော။ ကာလေန ကာလန္တိ ကာလေ ကာလေ၊ အန္တမုမာသံ ဝါ အနုဒသာဟံ ဝါတိ အတ္ထော။ ဓာရန္တိ ဝုဋ္ဌိံ။ နာနုပ္ပဝေစ္ဆေယျာတိ နုပ္ပဝေသေယျ၊ န ဝသေယျာတိ အတ္ထော။ သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဒ္ဓိန္ဒိတွာတိ သီတာ ဝါရိဓာရာ တံ ရဟဒံ ပူရယမာနာ ဥဒ္ဓိန္ဒိတွာ။ ဟေဋ္ဌာ ဥဂ္ဂန္တနဥဒကဌိ ဥဂ္ဂန္တာ ဘိဇ္ဇန္တိ ဥဒကံ ခေါဘေတိ၊ စတုဟိ ဒိသာဟိ ပဝိသနဥဒကံ ပုရာဏပဏ္ဍတိဏကဋ္ဌဒဏ္ဍကာဒိဟိ ဥဒကံ ခေါဘေတိ။ ဝုဋ္ဌိဥဒကံ ဓာရာနိပါတဗုဗ္ဗုဋ္ဌကေဟိ ဥဒကံ ခေါဘေတိ၊ သန္တိသိန္နမေဝ ပန ဟုတွာ ဣဒ္ဓိနိမ္မိတမိဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥဒကံ ဣမံ ပဒေသံ ဖရတိ၊ ဣမံ န ဖရတိတိ နတ္ထိ။ တေန အဖုဋ္ဌောကာသော နာမ န ဟောတိ။ တတ္ထ ရဟဒေါ ဝိယ ကရဇကာယော၊ ဥဒကံ ဝိယ ဒုတိယဇ္ဈာနသုခံ၊ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတိယဇ္ဈာနသုခဥပမာယံ ဥပ္ပလာနိ ဧတ္ထ သန္တိတိ ဥပ္ပလိနိ။ သေသပဒဒ္ဓယေဝိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ သေတရတ္တနီလေသု ယံကိဉ္စ ဥပ္ပလမေဝ၊ ဥိနကသတပတ္တံ ပုဏ္ဏရိကံ၊ သတပတ္တံ ပဒုမံ။ ပတ္တနိယမံ ဝါ ဝိနာပိ သေတံ ပဒုမံ၊ ရတ္တံ ပုဏ္ဏရိကန္တိ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနီတိ ဥဒကတော န ဥဂ္ဂတာနိ။ အန္တောနိပုဂ္ဂပေါသီနီတိ ဥဒကတုလဿ အန္တော နိမုဂ္ဂါနိယေဝ ဟုတွာ ပေါသန္တိ ဝဗုန္တိတိ အတ္ထော။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခဥပမာယံ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒါတေနာတိ ဧတ္ထ နိရုပတ္တိလေသဋ္ဌေန ပရိသုဒ္ဓံ၊ ပဘဿရဋ္ဌေန ပရိယောဒါတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဩဒါတေန ဝတ္ထေနာတိ ဣဒံ ဥတုဖရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေန ဟိ ဥတုဖရဏံ န ဟောတိ၊ တင်္ခဏဓောတပရိသုဒ္ဓေန ဥတုဖရဏံ ဗလဝံ ဟောတိ။ ဣမိဿာ ဟိ ဥပမာယ ဝတ္ထံ ဝိယ ကရဇကာယော၊ ဥတုဖရဏံ ဝိယ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ။ တဿာ ယထာ သုနာတဿ ပုရိသဿ ပရိသုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ၊ သင်္ခါသံ ပါရုပိတွာ

နိသိန္ဓဿ သရီရတော ဥတု သဗ္ဗမေဝ ဝတ္ထံ ဖရတိ၊ န ကောစိ ဝတ္ထဿ အဖုဇ္ဇောကာယော ဟောတိ၊ ဧဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေန ဘိက္ခုနော ကရဇ-
ကာယဿ န ကောစိ ဩကာယော အဖုဇ္ဇော ဟောတိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တမေဝ ဝါ ဝတ္ထံ ဝိယ၊ တံသမုဋ္ဌာနရူပံ ဥတုဖရဏံ ဝိယ။
ယထာ ဟိ ကတ္ထစိ ကတ္ထစိ ဩဒါတဝတ္ထေ ကာယံ အဖုသန္တေပိ တံသမုဋ္ဌာနေန
ဥတုနာ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ကာယော ဖုဇ္ဇော ဟောတိ၊ ဧဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမုဋ္ဌာ-
ပိတေန သုခုမရူပေန သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဘိက္ခုနော ကာယော ဖုဇ္ဇော
ဟောတိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမေဝ။ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိတိ ယထာ
တေန ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂါ သုဋ္ဌ၊ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ
အပရာပရေန ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တေန သုဋ္ဌ၊ ဂဟိတံ ဟောတိ။ အညော ဝါ အညန္တိ
အညော ဧကော အညံ ဧကံ၊ အတ္တနောယေဝ ဟိ အတ္တာ န ပါကဇ္ဇော ဟောတိ။
ဌိတော ဝါ နိသိန္ဓန္တိ ဌိတကဿာပိ နိသိန္ဓော ပါကဇ္ဇော ဟောတိ၊ တေနဝံ
ဝုတ္တံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဥဒကမဏိကောတိ သမေခလာ
ဥဒကစာဋိ။ သမတိတ္ထိကောတိ သမဘရိတော။ ကာကပေယျောတိ မုခဝဋီယံ
နိသိဒိတွာ ကာကေန ဂိဝံ အနာမေတွာဝ ပါတဗ္ဗော။

သုဘူမိယန္တိ သမဘူမိယံ။ “သုဘူမေ သုခေတ္ထေ ဝိဟတခါဏုကေ ဗီဇာနိ
ပတိဋ္ဌာပေယျာ”တိ၊ ဧတ္ထ ပန မဏ္ဍာဘူမိ သုဘူမိတိ အာဂတာ။ စတုမဟာ-
ပထေတိ ခွိန္တံ မဟာမဂ္ဂါနံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဂတဋ္ဌာနေ။ အာဇညရထောတိ
ဝိနိတအဿရထော။ ဩဇ္ဈပတောဒေါတိ ယထာ ရထံ အဘိရုဟိတွာ ဌိတေန
သက္ကာ ဟောတိ ဂဏှိတုံ၊ ဧဝံ အာလမ္ဗနံ နိဿာယ တိရိယတော ဌပိတ-
ပတောဒေါ။ ယောဂ္ဂါစရိယောတိ အဿာစရိယော။ သွေဝ အဿဒဗ္ဗေ
သာရေတိတိ အဿဒဗ္ဗသာရထိ။ ယေနိစ္ဆကန္တိ ယေန ယေန မဂ္ဂေန ဣစ္ဆတိ။
ယဒိစ္ဆကန္တိ ယံ ယံ ဂတိ ဣစ္ဆတိ။ သာရေယျောတိ ဥဇုကံ ပုရတော ပေသေယျ။
ပစ္စာသာရေယျောတိ ပဋိနိဝတ္တေယျ။

ဧဝံ ဟေဋ္ဌာ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမာပတ္တိပရိကမ္ပံ ကထေတွာ ဣမာဟိ တိဟိ
ဥပမာဟိ ပဂုဏသမာပတ္တိယာ အာနိသံသံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဒီဏာသဝဿ
အဘိညာပဋိပါဋိံ ဒဿေတုံ သော သစေ အာကင်္ခတိတိအာဒိမာဟ။ တံ
ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၉-စက်မသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၉။ နဝမေ အဗ္ဗါနက္ခမော ဟောတိတိ ဒူရံ အဗ္ဗါနမဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော ခမတိ၊ အဓိဝါသေတုံ သက္ကောတိ။ ပဓာနက္ခမောတိ ဝိရိယက္ခမော။ စက်မာဓိဂတော သမာဓိတိ စက်မံ အဓိဋ္ဌဟန္တေန အဓိဂတော အဋ္ဌန္တံ သမာပတ္တိနံ အညတရသမာဓိ။ ဝိရုဋ္ဌိတိကော ဟောတိတိ စိရံ တိဋ္ဌတိ။ ဌိတကေန ဂဟိတနိမိတ္တဉ္စ နိသိန္ဓဿ နဿတိ၊ နိသိန္ဓေန ဂဟိတနိမိတ္တံ နိပန္ဓဿ။ စက်မံ အဓိဋ္ဌဟန္တေန စလိတာရမ္ပဏေ ဂဟိတနိမိတ္တံ ပန ဌိတဿပိ နိသိန္ဓဿပိ နိပန္ဓဿပိ န နဿတိတိ။

၁၀-နာဂိတသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၀။ ဒသမေ ဥဒ္ဓိ ဥဂ္ဂတတ္တာ ဥစ္စော၊ ရာသိဘာဝေန စ မဟာ သဒ္ဓေါ ဧတေသန္တိ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ။ တေသု ဟိ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတေသု ခတ္တိယမဟာသာလဗြာဟ္မဏမဟာသာလာဒီသု မဟာသက္ကာရံ ဂဟေတွာ အာဂတေသု “အသုကဿ ဩကာသံ ဒေထ၊ အသုကဿ ဩကာသံ ဒေထာ”တိ ဝုတ္တေ “မယံ ပဌမတရံ အာဂတာ၊ မယံ ပဌမတရံ အာဂတာ၊ နတ္ထိ ဩကာသော”တိ ဧဝံ အညမညံ ကထေန္တာနံ သဒ္ဓေါ ဥစ္စော စေဝ မဟာ စ အဟောသိ။ ကေဝနော မညေ မစ္ဆရိလောပေတိ ကေဝနော ဝိယ မစ္ဆရိလောပေ။ တေသံ ဟိ မစ္ဆပစ္ဆိံ ဂဟေတွာ အာဂတာနံ ဝိက္ခိဏနဋ္ဌာနေ “မယံ ဒေထ မယံ ဒေထာ”တိ ဝဒတော မဟာဇနဿ ဝေရူပေါ သဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဖိဋ္ဌသုခန္တိ အသုစိသုခံ။ ဖိဋ္ဌသုခန္တိ နိဗ္ဗါသုခံ။ လာဘသက္ကာရသိလောကသုခန္တိ လာဘသက္ကာရဗြေဝ ဝဏ္ဏဘဏနဉ္စ နိဿာယ ဥပ္ပန္နသုခံ။

တံနိန္ဒာဝ ဂမိဿန္တိတိ တံ တဒေဝ ဘဂဝတော ဂတဋ္ဌာနံ ဂမိဿန္တိ၊ အနုဗဒ္ဓိဿန္တိယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဘန္တေ ဘဂဝတော သီလပညာဏန္တိ ယသ္မာ တထာဝိဓံ တုမှာကံ သီလဉ္စ ဉာဏဉ္စာတိ အတ္ထော။ မာ စ မယာ ယသောတိ မယာ သဒ္ဓိံ ယသောပိ မာ သမာဂစ္ဆတု။ ဝိယာနန္တိ ဝိယဇနာနံ။ သော တဿ နိဿန္တောတိ သော ဝိယဘာဝဿ နိပ္ပတ္တိ။ အသုဘနိမိတ္တာနုယောဂန္တိ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂံ။ သုဘနိမိတ္တေတိ ရာဂဋ္ဌာနိယေ ဣဋ္ဌာရမ္ပဏေ။ သော တဿ နိဿန္တောတိ သော တဿ အသုဘနိမိတ္တာနုယောဂဿ နိပ္ပတ္တိ။ ဧဝမိသဿိံ သုတ္တေ ဣမေသု ပဉ္စသု ဌာနေသု ဝိပဿနာဝ ကထိတာတိ။

ပဉ္စဂိကဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-သုမနဝဂ္ဂ

၁-သုမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ သုမနာ ရုဇကုမာရီတိ မဟာသက္ကာရံ ကတွာ ပတ္တနံ ပတ္ထေတွာ ဧဝံ လဒ္ဓနာမာ ရာဇကညာ။ ဝိပဿိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလသ္မိတိ နာဂရေသု “ယုဒ္ဓမ္မိ ကတွာ သက္ကာရံ အမှာကံ ဂဏိဿာမာ”တိ သေနာပတိ နိဿာယ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ သံဃံ လဘိတွာ ပဋိပါဠိယာ ပုညာနိ ကာတုံ အာရဒ္ဓေသု သဗ္ဗပဌမဒိဝသော သေနာပတိဿ ဝါရော အဟောသိ။ တသ္မိဒိဝသေ သေနာပတိ မဟာဒါနံ သဇ္ဇေတွာ “အဇ္ဇ ယထာ အညော ကောစိ ဧကဘိက္ခုမ္ပိ” န ဒေတိ။ ဧဝံ ရက္ခထာ”တိ သမန္တာ ပုရိသေ ဌပေတိ။ တံဒိဝသံ သေဋ္ဌိဘရိယာ ရောဒမာနာ ပဉ္စဟိ ကုမာရိကာသတေဟိ သဒ္ဓိံ ကိဋ္ဌိတွာ အာဂတံ ဧတရံ အာဟ “သစေ အဗ္ဗ တဝ ပိတာ ဇီဝေယျ၊ အဇ္ဇာဟံ ပဌမံ ဒသဗလံ ဘောဇေယျ”န္တိ။ သာ တံ အာဟ “အဗ္ဗ မာ စိန္တယိ၊ အဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေါ သံဃော အမှာကံ ပဌမံ ဘိက္ခံ ဘုဒ္ဓိဿတိ”တိ။ တတော သတသဟဿဉ္စနိကာယ သုဝဏ္ဏပါတိယာ နိရုဒ္ဓကပါယာသံ ပူရေတွာ သပ္ပိမရသက္ခရာဒိဟိ အဘိသင်္ခရိတွာ အညိဿာ ပါတိယာ ပဋိကုဇ္ဈိတွာ တံ သုမနမာလာဂုဇ္ဇေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ မာလာဂုဇ္ဇသဒိသံ ကတွာ ဘဂဝတော ဂါမံ ပဝိသနဝေလာယ သယမေဝ ဥက္ခိပိတွာ ဓာတိဂဏပရိဝုတာ ဃရာ နိက္ခမိ။

အန္တရာမဂ္ဂေ သေနာပတိနော ဥပဋ္ဌာကာ “အဗ္ဗ မာ ဣတော အာဂမာ”တိ ဝဒန္တိ။ မဟာပုညာ နာမ မနာပကထာ ဟောန္တိ။ န စ တေသံ ပုနပျုနံ ဘဏန္တာနံ ကထာ ပဋိက္ခိပိတုံ သက္ကာ ဟောတိ။ သာ “စူဠဝိတ မဟာဝိတ မာတုလ ကိဿ တုမ္ပေ ဂန္တု န ဒေထာ”တိ အာဟ။ သေနာပတိနာ “အညဿ ကဿစိ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ မာ ဒေထာ”တိ ဌပိတမှ အဗ္ဗာတိ။ ကိံ ပန မမ ဟတ္ထေ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဿထာတိ။ မာလာဂုဋ် ပဿာမာတိ။ ကိံ တုမှာကံ သေနာပတိ မာလာပူဇမ္ပိ ကာတုံ န ဒေတိတိ။ ဒေတိ အဗ္ဗာတိ။ တေန ဟိ အပေထာတိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “မာလာဂုဋ် ဂဏှထ ဘဂဝါ”တိ အာဟ။ ဘဂဝါ ဧကံ သေနာပတိဿ ဥပဋ္ဌာကံ ဩလောကေတွာ မာလာဂုဋ် ဂဏှာပေသိ။ သာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ “ဘဝါဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယံ” မေ သတိ ပရိတဿနဇီဝိတံ နာမ မာ ဟောတု၊ အယံ သုမနမာလာ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ

ဝိယာဝ ဟောမိ၊ နာမေန စ သုမနာယေဝါ”တိ ပတ္ထနံ ကတွာ သတ္တာရာ “သုခိနိ ဟောဟိ”တိ ဝုတ္တာ ဝဋ္ဋိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

ဘဂဝါပိ သေနာပတိဿ ဂေဟံ ဂန္ဓာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိ။ သေနာပတိ ယာဂံ ဂဟေတွာ ဥပဂဋ္ဌိ၊ သတ္တာ ဟတ္ထေန ပတ္တံ ဝိဒဟိ။ နိသိန္ဓော ဘန္တေ ဘိက္ခုသံဃောတိ။ အတ္ထိ နော ဧကော အန္တရာမဂ္ဂေ ဝိဏ္ဏပါတော လဒ္ဓေါတိ။ မာလံ အပနေတွာ ဝိဏ္ဏပါတံ အဒ္ဓသ။ စူဠပဋ္ဌာကော အာဟ “သာမိ မာလာတိ မံ ဝတွာ မာတုဂါမော ဝဇ္ဇေသီ”တိ။ ပါယာသော ဘဂဝန္တံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗဘိက္ခုနံ ပဟောသိ။ သေနာပတိ အတ္တနော ဒေယျဓမ္မံ အဒါသိ။ သတ္တာ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ မင်္ဂလံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သေနာပတိ “ကာ နာမ သာ ဝိဏ္ဏပါတမဒါသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ သေဋ္ဌိမိတာ သာမိတိ။ သပ္ပညာ ဣတ္ထိ၊ ဧဝရူပါယ ဃရေ ဝသန္တိယာ ပုရိသဿ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိ နာမ န ဒုလ္လဘာတိ ကံ အာနေတွာ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

သာ ဝိတုဂေဟေ စ သေနာပတိဂေဟေ စ ဓနံ ဂဟေတွာ ယာဝတာယုကံ တထာဂတဿ ဒါနံ ဒတွာ ပုညာနိ ကရိတွာ တတော စုတာ ကာမာဝစရ-ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဗ္ဗတ္တက္ခဏေယေဝ ဇာဏုပ္ပမာဏေန ဩဓိနာ သကလံ ဒေဝလောကံ ပရိပူရယမာနံ သုမနဝဿံ ဝဿိ။ ဒေဝတာ “အယံ အတ္တနာဝ အတ္တနော နာမံ ဂဟေတွာ အာဂတာ”တိ “သုမနာ ဒေဝမိတာ”ဟေဝဿာ နာမံ အကံသု။ သာ ဧကနဝုတိကပ္ပေ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရန္တိ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ အဝိဇ္ဇဟိတသုမနဝဿာ “သုမနာ သုမနာ”တွေဝ နာမာ အဟောသိ။ ဣမသ္မိံ ပန ကာလေ ကောသလရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ တာပိ ပဉ္စသတာ ကုမာရိကာ တံဒိဝသညေဝ တသ္မိံ တသ္မိံ ကုလေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ဧကဒိဝသေယေဝ သဗ္ဗာ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမိံသု။ တံခဏံယေဝ ဇာဏုပ္ပမာဏေန ဩဓိနာ သုမနဝဿံ ဝဿိ။ တံ ဒိသ္မာ ရာဇာ “ပုဗ္ဗေ ကတာဘိနိဟာရာ ဒေသာ ဘဝိဿတိ”တိ တုဋ္ဌမာနသော “မိတာ မေ အတ္တနာဝ အတ္တနော နာမံ ဂဟေတွာ အာဂတာ”တိ သုမနာတွေ-ဝဿာ နာမံ ကတွာ “မယံ မိတာ န ဧကိကာဝ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ နဂရံ ဝိစိနာ-ပေန္တော “ပဉ္စ ဒါရိကာသတာနိ ဇာတာနိ”တိ သုတွာ သဗ္ဗာ အတ္တနာဝ ပေါသာပေသိ။ မာသေ မာသေ သမ္ပတ္တေ “အာနေတွာ မမ ဓိတု ဒေသေထာ”တိ အာဟ။ ဧဝမေသာ မဟာသက္ကာရံ ကတွာ ပတ္ထနံ ပက္ခေတွာ ဧဝံလဒ္ဓနာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တဿာ သတ္တဝသိကကာလေ အနာထပိဏ္ဍိကေန ဝိဟာရံ နိဋ္ဌာပေတွာ တထာဂတဿ ခူတေ ပေသိတေ သတ္တာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော သာဝတ္ထိံ အဂမာသိ။ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂန္ဓာ ရာဇာနံ ဝေမာဟ “မဟာရာဇ သတ္ထု ဣဓာဂမနံ အမှာကမ္ပိ မင်္ဂလံ တုမှာကမ္ပိ မင်္ဂလမေဝ၊ သုမနံ ရာဇကုမာရိံ ပဉ္စဟိ ဒါရိကာသတေဟိ သဒ္ဓိံ ပုဏ္ဏသဇ္ဇေ စ ဂန္ဓမာလာဒီနိ စ ဂါဟာပေတွာ ဒသဗလဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ပေသေထာ”တိ။ ရာဇာ “သာဓု မဟာသေဋ္ဌိ”တိ တထာ အကာသိ။ သာပိ ရညာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ တဿာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ပဉ္စဟိ ကုမာရိကာသတေဟိ သဒ္ဓိံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ အညာနိပိ ပဉ္စ ဒါရိကာသတာနိ ပဉ္စ မာတုဂါမသတာနိ ပဉ္စ ဥပါသကသတာနိ တသ္မိယေဝ ခဏေ သောတာပတ္တိဖလံ ပါပုဏ္ဏိံသု။ ဧဝံ တသ္မိံ ဒိဝသေ အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ ဒွေ သောတာပန္နသဟဿာနိ ဇာတာနိ။

ယေန အဂဝါ တေနုပသင်္ကမီတိ ကဿ ဥပသင်္ကမီတိ? ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုကာမတာယ။ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ကိရ သဟာယကာ ဒွေ ဘိက္ခု။ အဟေသုံ။ တေသု ဧကော သာရဏီယဓမ္မံ ပူရေတိ၊ ဧကော ဘတ္တဂ္ဂဝတ္ထံ။ သာရဏီယဓမ္မပူရကော ဣတရံ အာဟ “အာဝုသော အဒိန္နဿ ဖလံ နာမနတ္ထိ၊ အတ္တနာ လဒ္ဓိံ ပရေသံ ဒတွာ ဘုဒ္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ ဣတရော ပန အာဟ “အာဝုသော တုံ န ဇာနာသိ၊ ဒေယျဓမ္မံ နာမ ဗိနိပါတေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ အတ္တနော ယာပနမတ္တမေဝ ဂဏှန္တေန ဘတ္တဂ္ဂဝတ္ထံ ပူရေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ တေသု ဧကောပိ ဧကံ အတ္တနော ဩဝါဒေ ဩတာရေတုံ နာသက္ခိ။ ဒွေပိ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပူရေတွာ တတော စုတာ ကာမာဝစရဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တတ္ထ သာရဏီယဓမ္မပူရကော ဣတရံ ပဉ္စဟိ ဓမ္မေဟိ အဓိဂဏှိ။

ဧဝံ တေ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရန္တာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ခေပေတွာ ဣမသ္မိံ ကာလေ သာဝတ္ထိယံ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ သာရဏီယဓမ္မပူရကော ကောသလရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဣတရော တဿာယေဝ ဥပဋ္ဌာကဣတ္ထိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ တေ ဒွေပိ ဇနာ ဧကဒိဝသေနေဝ ဇာယိံသု။ တေ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ နှာပေတွာ သိရိဂဗ္ဘေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဌိန္နမ္ပိ မာတရော ဗဟိ သက္ကာရံ သံဝိဒဟိံသု။ တေသု သာရဏီယဓမ္မပူရကော အင်္ဂုဏိံ ဥဗ္ဗိလေတွာ မဟန္တံ သေတန္တတ္ထံ သုပညတ္ထံ သိရိသယနံ အလင်္ကတပဋိယတ္တန္တ နိဝေသနံ ဒိသ္မာ “ဧကသ္မိံ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တောသ္မိ”တိ အညာသိ။ သော

“ကို န ခေါ် ကမ္မံ ကတွာ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တောသ္မိ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော “သာရဏီယ-
ဓမ္မနိဿန္တေနာ”တိ ဥတွာ “သဟာယော မေ ကုဟိံ န ခေါ် နိဗ္ဗတ္တော”တိ
အာဝဇ္ဇေန္တော နိစသယနေ နိပန္နံ ဒိသ္မာ “အယံ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တံ ပူရေမိတိ မမ ဝစနံ
န ဂဏှိ၊ ဣမသ္မိံ ဣဒါနိ တံ ဌာနေ နိဂ္ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ “သမ္ဗ မမ ဝစနံ
နာကာသိ”တိ အာဟ။ အထ ကိံ ဇာတန္တိ။ ပဿ မယံ သမ္ဗတ္တိံ၊ သေတန္တတ္ထဿ
ဟေဋ္ဌာ သိရိသယနေ နိပန္နောသ္မိ၊ တံ နိစမဉ္စေ ထဒ္ဓအတ္ထရဏမတ္တေ နိပန္နော-
သိတိ။ ကိံ ပန တံ ဧတံ နိဿာယ မာနံ ကရောသိ၊ နန ဝေဠုသလာကာဟိ
ကတွာ ပိလောတိကာယ ပလိဝေဌိတံ သဗ္ဗမေတံ ပထဝိဓာတုမတ္တမေဝါတိ။

သုမနာ တေသံ ကထံ သုတွာ “မမ ဘာတိကာနံ သန္တိကေ ကောစိ နတ္ထိ”တိ
တေသံ သမိပံ ဂစ္ဆန္တိ ခွါရံ နိဿာယ ဌိတာ “ဓာတူ”တိ ဝစနံ သုတွာ “ဣဒံ
ဓာတုတိ ဝစနံ ဗဟိဒ္ဓါ နတ္ထိ၊ မမ ဘာတိကာ သမဏဒေဝပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ”တိ
စိန္တေတွာ “သစာဟံ ‘ဣမေ ဧဝံ ကထေန္တိ’တိ မာတာပိတုနံ ကထေသာမိ၊
‘အမနုဿာ ဧတေ’တိ နိဟရာပေဿန္တိ။ ဣဒံ ကာရဏံ အညဿ အကထေတွာ
ကင်္ခန္ဓေဒကံ ပုရိသဟေရညိကံ မမ ပိတရံ မဟာဂေါတမဒသဗလံယေဝ
ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ ဘုတ္တပေါတရာသာ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဒသဗလဿ
ဥပဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ ပဉ္စ ရထသတာနိ ယောဇာပေသိ။
ဇမ္ဗုဒီပတလသ္မိံ ဟိ တိဿောဝ ကုမာရိယော ပိတုနံ သန္တိကာ ၂ ပဉ္စ
ရထသတာနိ လဘိံသု—ဗိမ္ဗိသာရရညော မိတာ စုန္တိ ရာဇကညာ၊ ဓနဉ္စယဿ
သေဌိဿ မိတာ ဝိသာခါ၊ အယံ သုမနာ ရာဇကညာတိ။ သာ ဂန္ဓမာလံ
အာဒါယ ရထေ ဌိတာ ပဉ္စရထသတပရိဝါရာ “ဣမံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ ယေန
ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

ဣဿူတိ ဣဓ ဘဝေယျံ။ **ကော ဒါယကော**တိ ကော အတ္တနာ လဒ္ဓ-
လာဘတော ပရဿ ဒတွာ ပရိဘုဉ္ဇနကော သာရဏီယဓမ္မပူရကော။ **ကော**
အဒါယကောတိ ကော အတ္တနာ လဒ္ဓံ ပရဿ အဒတွာ ပရိဘုဉ္ဇနကော
ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တပူရကော။ **ဒေဝဘူတာနံ ပန နေသန္တိ**၊ ဒေဝဘူတာနံ ဧတေသံ။ **အဓိ-**
ဂဏှာတိတိ အဓိဘဝိတွာ ဂဏှာတိ အဇ္ဈောတ္တရတိ အတိသေတိ။ **အာဓိပတေ-**
ယျေနာတိ ဇေဋ္ဌကကာရဏေန။ **ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ**တိ သေသဒေဝေ
သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဝိယ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ အဓိဂဏှာတိ။

မာနုသကေနာတိအာဒိသု အာယုနာ မဟာကဿပတ္ထေရေ ဝိယ ဗာကု-
လတ္ထေရေ ဝိယ အာနန္ဒတ္ထေရေ ဝိယ စ၊ ဝဏ္ဏေန မဟာဂတိဗ္ဗအာ-
ယတ္ထေရေ ဝိယ ဘဏ္ဍာဂါရအမစ္စော ဝိယ စ၊ သုခေန ရဋ္ဌပါလကုလပုတ္တော
ဝိယ သောဏသေဋ္ဌိပုတ္တော ဝိယ ယသဒါရကော ဝိယ စ၊ ယသေန ဓမ္မာသော-
ကော ဝိယ၊ တထာ အာဓိပစ္စေနာတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ အတိရေ-
ကော ဇေဋ္ဌကော ဟောတိ။

ယာစိတောဝ ဗဟုလန္တိ ဗာကုလတ္ထေရသီဝလိတ္ထေရအာနန္ဒတ္ထေရာဒယော
ဝိယ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ စိဝရာဒိနိ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ
အတိရေကော ဟောတိ ဇေဋ္ဌကော။ ယဒိဉံ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တိန္တိ ယံ ကေဿ
ဝိမုတ္တိယာ သဒ္ဓိံ ဣတရဿ ဝိမုတ္တိံ အာရပ္ပ နာနာကရဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ ဘဝေယျ။
တံ န ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ သတ္တဝသိကဒါရကော ဝါ ဟိ ဝိမုတ္တိံ ပဋိဝိဇ္ဈတု
ဝဿသတိကတ္ထေရေ ဝါ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသကော ဝါ ဥပါသိကာ
ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရေ ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ ပဋိဝိဒ္ဓလောကုတ္တရမဂ္ဂေ နာနတ္ထံ နာမ
နတ္ထိ။ အလမေဝါတိ ယုတ္တမေဝ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယာနိ နာမ။

ဂန္တံ အာကာသဓာတုယာတိ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော။ သဒ္ဓေါတိ
ရတနတ္ထယဂုဏာနံ သဒ္ဓါတာ။ ထနယန္တိ ဂဇ္ဇန္တော။ ဝိဇ္ဇုမာလိတိ မာလာ-
သဒိသာယ မေဃမုခေ စရန္တိယာ ဝိဇ္ဇုလတာယ သမန္နာဂတော။ သတက္ကကူတိ
သတကူဇော၊ ဣတော စိတော စ ဥဋ္ဌိတေန ဝုလ္လာဟကကူဋသတေန သမန္နာ-
ဂတောတိ အတ္ထော။ ဒဿနသပ္ပန္နောတိ သောတာပန္နော။ ဘောဂ-
ပရိဗျူဋ္ဌောတိ ဥဒကောသေန ဝိယ ဒါနဝသေန ဒီယမာနေဟိ ဘောဂေဟိ
ပရိဗျူဋ္ဌော၊ ဒေဝလောကံ သမ္မာပိတောတိ အတ္ထော။ ပေစ္စောတိ ပရလောကေ။
သဂ္ဂေ ပမောဒတိတိ^၁ ယသ္မိံ သဂ္ဂေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထေဝ မောဒတိတိ။

၂-စုဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ ပဉ္စဟိ ရထသတေဟိတိ ဘုတ္တပါတရာသာ ပိတု သန္တိကံ
ပေသေတွာ ပဉ္စ ရထသတာနိ ယောဇာပေတွာ တေဟိ ပရိဝုတာတိ အတ္ထော။
ဥပသုက္ခိတိ ဘာတရာ သဒ္ဓိံ ပဝတ္တိတံ ပဉ္စသာကန္တံ ပုစ္ဆိဿာမိတိ ဂန္ဓမာလ-
စုဏ္ဍာဒိနိ၊ အာဒါယ ဥပသုက္ခိမိ။ ယဒေဝ သော ဟောတိတိ ယဒါ ဧဝ သော
ဟောတိ။ အထ ဝါ ယော ဧဝ သော ဟောတိ။ အရိယကန္တာနိ သီလာနိတိ

မဂ္ဂဗလသမ္ပယုတ္တာနိ သီလဝံနိ။ တာနိ ဟိ အရိယာနံ ကန္တာနိ ဟောန္တိ၊
ဘဝန္တရေပိ န ပရိစ္စုဇန္တိ။^၁။ သေသံ စတုတ္ထနိပါတေ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တေ၊^၂
ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-ဥဂ္ဂဟသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၃။ တတိယေ ဘဒ္ဒိယေတိ ဘဒ္ဒိယနဂရေ။ ဇာတိယာဝနေတိ သယံ-
ဇာတေ အရောပိတေ^၃ ဟိမဝန္တေန သဒ္ဓိံ^၄။ ကောဗဒ္ဓေ ဝနသဏ္ဍေ၊ တံ နဂရံ
ဥပနိဿာယ တသ္မိံ^၅ ဝနေ ဝိဟရတိတိ အတ္ထော။ အတ္တစတုတ္ထောတိ အတ္တနာ
စတုတ္ထော။ ကဿာ ပနေသ ဘဂဝန္တံ အတ္တစတုတ္ထံယေဝ နိမန္တေသိ^၆? ဂေဟေ
ကိရဿ မင်္ဂလံ မဟန္တံ၊ တတ္ထ မဟန္တေန သံဝိဓာနေန^၇၊ ဗဟူ မနုဿာ
သန္နိပတိဿန္တိ။^၈။ တေ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဝိသန္တေန ဒုဿင်္ဂဟာ ဘဝိဿန္တိတိ အတ္တ-
စတုတ္ထံယေဝ နိမန္တေသိ။ အပိ စဿ ဝေဗ္ဗိ အဟောသိ “ဒဟရကုမာရိကာယော
မဟာဘိက္ခုသံဃမဇ္ဈေ သတ္တရိ ဩဝဒန္တေ ဩလိနမနာ^၉ ဩဝါဒံ ဂဟေတုံ
န သက္ကုဏေယျ။”န္တိ။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန အတ္တစတုတ္ထမေဝ နိမန္တေသိ။
ဩဝဒတု တာသံ ဘန္တေတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ တောသံ ဩဝဒတု၊ တော
ဩဝဒတူတိ အတ္ထော။ ဥပယောဂတ္ထသ္မိံ^{၁၀} တေ သာမိဝစနံ။ ယံ တာသန္တိ
ယံ ဩဝါဒါနုသာသနံ တောသံ။ ဧဝံ စ ပန ဝတွာ သော သေဌိ “ဣမာ မမ
သန္တိကေ ဩဝါဒံ ဂဏှမာနာ ဟရယေယျ။”န္တိ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ ပက္ကာမိ။

အတ္တူတိ သာမိကဿ။ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာတိ အနုဒ္ဓယံ ပဋိစ္စ။ ပုဗ္ဗ-
ဋ္ဌာယိနိယောတိ သဗ္ဗပဌမံ ဥဋ္ဌာနသီလာ။ ပစ္ဆာနိပါတိနိယောတိ သဗ္ဗပစ္ဆာ
နိပဇ္ဇနသီလာ။ ဣတ္ထိယာ ဟိ ပဌမတရံ ဘုဒ္ဓိတွာ သယနံ အာရယု နိပဇ္ဇိတုံ
န ဝဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေ ပန ဂေဟပရိဇနေ ဘောဇေတွာ ဥပကရဏဘဏ္ဍံ သံဝိဓာယ
ဂေါရူပါဒီနိ အာဂတာနာဂတာနိ ဥတွာ သွေ ကတ္တဗ္ဗကမ္ပံ ဝိစာရေတွာ
ကုမ္ဘိကာမုဒ္ဓိကံ ဟတ္ထေ ကတွာ သစေ ဘောဇနံ အတ္ထိ၊ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ နော စေ
အတ္ထိ၊ အညံ ပစာပေတွာ သဗ္ဗေ သန္တပေတွာ^{၁၁} ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ နိပန္နာယပိ
ယာဝ သူရိယုဂ္ဂမနာ နိဒ္ဒါယိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗပဌမံ ပန ဥဋ္ဌာယ ဒါသကမ္ပကရေ
ပက္ခောသာပေတွာ “ဣဒဋ္ဌိဒဉ္စ ကမ္ပံ ကရောထာ”တိ ကမ္ပန္တံ ဝိစာရေတွာ ဓေန-
ယော ဒုဟာပေတွာ သဗ္ဗံ ဂေဟေ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ အတ္တနော ပစ္စက္ခံယေဝ ကာတုံ

၁-အပရိစ္စုဇိယာနိ (သီ)

၂-အံ ၁-၃၄၃-ပိဋေ။

၃-အရောပိမေ (သီ)

၄-သံဝိဓာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ (သီ)၊ ပရိဝါရေန (က)

၅-သန္နိပတန္တိ (သီ၊ သျှာ)

၆-ဩလောကယမာနာ (သျှာ၊ က)

၇-သင်္ဂဟေတွာ (သျှာ)

ဝနုတိ။ ဧတမတ္ထံ သန္ဓာယ “ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိနိယော ပစ္ဆာနိပါတိနိယော”တိ အာဟ။
 ကိံကာရပဋိဿာဝိနိယောတိ “ကိံ ကရောမ ကိံ ကရောမာ”တိ မုခံ
 ဩလောကေတွာ ဝိစရဏသီလာ။ မနာပစာရိနိယောတိ မနာပံယေဝ ကိရိယံ
 ကရဏသီလာ။ ဝိယဝါဒိနိယောတိ ဝိယမေဝ ဝစနံ ဝါဒနသီလာ။ ပူဇေဿာ-
 မာတိ စတုပစ္စယပူဇာယ ပူဇယိဿာမ။

အဗ္ဘာဂတေတိ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတေ။ အာသနောဒကေန
 ပဋိပူဇေဿာမာတိ အာသနေန စ ပါဒဓောဝနဥဒကေန စ ပူဇယိဿာမ။
 ဧတ္ထ စ မာတာပိတူနံ ဒေဝသိကံ သက္ကာရော ကာတဗ္ဗော။ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ
 ပန အဗ္ဘာဂတာနံ အာသနံ ဒတွာ ပါဒဓောဝနဉ္စ ဒါတဗ္ဗံ၊ သက္ကာရော စ
 ကာတဗ္ဗော။

ဥဏ္ဍာတိ ဇဠကလောမံ။ တတ္ထ ဒက္ခာ ဘဝိဿာမာတိ ဇဠကလောမာနံ
 ဝိဇဠနဓောဝနရဇနဝေဏိကရဏာဒိသု ကပ္ပိယဿ စ ဝဠနဝိသန၂ဇောဠန-
 ကန္တနာဒိသု ဆေကာ ဘဝိဿာမ။ တတြုပါယာယာတိ တသ္မိံ ဥဏ္ဍာကပ္ပိ-
 သသံဝိဓာနေ ဥပါယဘူတာယ “ဣမသ္မိံ ကာလေ ဣဒံ နာမ ကာတုံ ဝနုတိ”တိ
 ဧဝံ ပဝတ္တာယ ဝိမံသာယ သမန္ဓာဂတာ။ အလံ ကာတုံ အလံ သံဝိဓာတုန္တိ
 အတ္တနာ ကာတုမ္ပိ ပရေဟိ ကာရာပေတုမ္ပိ ယုတ္တာ စေဝိ သမတ္တာ စ
 ဘဝိဿာမာတိ အတ္ထော။

ကတဉ္စ ကတတော ဇာနိဿာမ၊ အကတဉ္စ အကတတောတိ သကလ-
 ဒိဝသံ ဣဒံ နာမ ကမ္ပံ ကတွာ အာဂတာနံ၊ ဥပဗုဒ္ဓိဝသံ ဣဒံ နာမ ကမ္ပံ ကတွာ
 အာဂတာနံ၊ နိက္ကမ္မာနံ ဂေဟေ နိသိန္ဓာနံ ဣဒံ နာမ ဒါတုဉ္စ ဧဝဉ္စ
 ကာတုံ ဝနုတိတိ ဧဝံ ဇာနိဿာမ။ ဂိလာနကာနဉ္စ ဗလာဗလန္တိ သစေဟိ
 ဂိလာနကာလေ တေသံ ဘေသဇ္ဇဘောဇနာဒိနိ ဒတွာ ရောဂံ ဖာသုံ န
 ကရေန္တိ၊ “ဣမေ အရောဂကာလေ အမေ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ ကာရေန္တိ။ ဂိလာန-
 ကာလေ အတ္ထိဘာဝမ္ပိနော န ဇာနန္တိ”တိ ဝိရတ္တရူပါပစ္ဆာ ကိစ္စာနိ န ကရေန္တိ၊
 ဒုက္ကဋ္ဌာနိ ဝါ ကရေန္တိ။ တသ္မာ နေသံ ဗလာဗလံ ဥတွာ ဒါတဗ္ဗဉ္စ ကာတဗ္ဗဉ္စ
 ဇာနိဿာမာတိ ဧဝံ တုမေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ ခါဒနိယံ ဘောဇနိ-
 ယဉ္စဿာတိ ခါဒနိယဉ္စ ဘောဇနိယဉ္စ အဿ အန္တောဇနဿ။ ပစ္စံသေနာတိ
 ပဋိလဘိဓာဗ္ဗေန အံသေန၊ အတ္တနော အတ္တနော လဒ္ဓဗ္ဗကောဋ္ဌာသာနရူပေ-
 နာတိ အတ္ထော။ သံဝိဘဇိဿာမာတိ ဒဿာမ။ သမ္မာဒေဿာမာတိ သမ္မာ-
 ဒယိဿာမ။

အရတ္တိတိ ပုရိသရတ္တသုရာရတ္တတာဝသေန အရတ္တိယော။ အထေနိတိ
အထေနိယော အစောရိယော။ အသောဏ္ဍိတိ သုရာသောဏ္ဍတာဒိဝသေန
အသောဏ္ဍိယော။

ဧဝံ သုတ္တန္တံ နိဋ္ဌပေတွာ ဣဒါနိ ဂါထာဟိ ကုဉ် ဂဏှန္တော ယော နံ
ဘရတိ သဗ္ဗဒါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘရတိတိ ပေါသတိ ပဋိဇဂ္ဂတိ။ သဗ္ဗ-
ကာမဟရန္တိ သဗ္ဗကာမဒဒံ။ သောတ္တိတိ သုဇ္ဈတိ။ ဧဝံ ဝတ္တတိတိ ဧတ္တကံ ဝတ္တံ
ပူရေတွာ ဝတ္တတိ။ မနာပါ နာမ တေ ဒေဝါတိ နိမ္မာနရတိ ဒေဝါ။ တေ ဟိ
ဇုတ္တိတိတ္ထိတံ ရူပံ မာပေတွာ အဘိရမဏတော နိမ္မာနရတိတိ စ မနာပါတိ စ
ဝုစ္စန္တိတိ။

၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ သန္တိန္ဒြိယန္တိ သာမံ ပဿိတဗ္ဗကံ။ ဒါယကောတိ ဒါနသုရော။
န သော သဒ္ဓါမတ္တကေနော တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္စဇိတုမ္ပိ သက္ကောတိတိ အတ္ထော။
ဒါနပတိတိ ယံ ဒါနံ ဒေတိ။ တဿ ပတိ ဟုတွာ ဒေတိ။ န ဒါသော၊
န သဟာယော။ ယော ဟိ အတ္တနာ မရဉ် ဘုဉ္ဇတိ။ ပရေသံ အမရရံ ဒေတိ။ သော
ဒါနသင်္ခါတဿ ဒေယျဓမ္မဿ ဒါသော ဟုတွာ ဒေတိ။ ယော ယံ အတ္တနာ
ဘုဉ္ဇတိ။ တဒေဝ ဒေတိ။ သော သဟာယော ဟုတွာ ဒေတိ။ ယော ပန အတ္တနာ
ယေန ကေနစိ ယာပေတိ။ ပရေသံ မရရံ ဒေတိ။ သော ပဟိဇေဋ္ဌကော သာမီ
ဟုတွာ ဒေတိ။ တာဒိသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဒါနပတိ”တိ။

အမကိုဘူတောတိ န နိတ္တေဇဘူတော။ ဝိသာရဒေါတိ ဉာဏသောမနဿ-
ပုတ္တော။ သဟဗျတံ ဂတာတိ သဟဘာဝံ ဧကိဘာဝံ ဂတာ။ ကတာဝကာ-
သာ၂တိ ယေန ကမ္မေန တတ္ထ အဝကာသော? ဟောတိ။ တဿ ကတတ္ထာ
ကတာဝကာသာ၂။ တံ ပန ယသ္မာ ကုသလမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ ကတ-
ကုသလာတိ ဝုတ္တံ။ မောဒရေတိ မောဒန္တိ ပမောဒန္တိ။ အသိတဿာတိ
အနိဿိတဿ တထာဂတဿ။ တာဒိနောတိ တာဒိလက္ခဏံ ပတ္တဿ။

၅-ဒါနာနိသံသသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ ဂိဟိဓမ္မော အနုပဂတော? ဟောတိတိ အဓဏ္ဍပဉ္စသီလော
ဟောတိ။ သတံ ဓမ္မံ အနုက္ကမန္တိ သပ္ပုရိသာနံ မဟာပုရိသာနံ ဓမ္မံ

၁-သဟဗျဂတာတိ (သျှာ)၊ သဟဗျတာတိ (က) ၂-ကတာဝါသာ (သီ) ၃-အာဝါသော (သီ)

၄-ဂိဟိဓမ္မော အနုပေတော (သီ)၊ ဂိဟိဓမ္မမနုပဂတော (က)

အနုက္ကမန္တော။ သန္တော နံ အဇ္ဈိတိ သပ္ပုရိသာ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓတထာဂတ-
သာဝကာ ဧတံ အဇ္ဈိတိ။

၆-ကာလဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ကာလဒါနာနီတိ ယုတ္တဒါနာနိ၊ ပတ္တဒါနာနိ အနုစ္ဆရိက-
ဒါနာနီတိ အတ္ထော။ နဝသဿာနီတိ အဂ္ဂသဿာနိ။ နဝဗလာနီတိ
အာရာမတော ပဌမုပ္ပန္နာနိ အဂ္ဂဗလာနိ။ ပဌမံ သီလဝန္တေသု ပတိဋ္ဌာပေတိတိ
ပဌမံ သီလဝန္တာနံ ဒတွာ ပစ္ဆာ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဝဒညူတိ ဘာသိတညူ။
ကာလေန ဒိန္နန္တိ ယုတ္တပုတ္တကာလေန^၁ ဒိန္နံ။ အနုမောဒန္တိတိ ကေမန္တေ ဌိတာ
အနုမောဒန္တိ။ ဝေယျာဝစ္စန္တိ ကာယေန ဝေယျာဝဋ်ကကမ္မံ ကရေန္တိ။ အပ္ပဋိ-
ဝါနစိတ္တောတိ အနုက္ကဏ္ဍိတစိတ္တော။ ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ ယသ္မိံ ဌာနေ ဒိန္နံ
မဟပ္ပလံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဒဒေယျ။

၇-ဘောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ အာယံ ဒေတီတိ အာယုဒါနံ ဒေတိ။ ဝဏ္ဏန္တိ သရီရဝဏ္ဏံ။
သုဇန္တိ ကာယိကစေတသိကသုခံ။ ဗလန္တိ သရီရထာမံ။ ပဋိဘာနန္တိ ယုတ္တ-
မုတ္တပ္ပဋိဘာနံ။

၈-သဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈။ အဋ္ဌမေ အနုကမ္ပန္တိတိ အနုဂ္ဂဏန္တိ။ ခန္တိမာဝ မဟာဗုဒ္ဓမောတိ
ခန္ဓသမ္ပန္နော မဟာရုက္ခော ဝိယ။ မနောရမေ အာယတနေတိ ရမဏီယေ
သမောသရဏဋ္ဌာနေ။ ဆာယံ ဆာယတ္ထိကာ ယန္တိတိ ဆာယာယ အတ္ထိကာဝ
ဆာယံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ နိဝါတုတ္တိန္တိ နိစုတ္တိ။ အတ္တဒ္ဓန္တိ ကောမောနထဗ္ဗ-
တာယ ရဟိတံ။ သောရတန္တိ သောရစ္စေန သုစိသီလေန သမန္ဓာဂတံ။
သဒီလန္တိ သမ္မောဒကံ။

၉-ပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ နဝမေ အတော ဝါ နော အရိသတိတိ အမှေဟိ ထညပါယန-
ဟတ္ထပါဒဝနနာဒီဟိ အတော ပဋိဇဉ်တော အမှေ မဟလ္လကကာလေ ဟတ္ထ-
ပါဒဓောဝနနာပနယာဂုဘတ္တဒါနာဒီဟိ အရိသတိ။ ကိစ္စံ ဝါ နော ကရိသ-
တိတိ အတ္တနော ကမ္မံ ဌပေတွာ အမှာကံ ရာဇကုလာဒီသု ဥပ္ပန္နံ ကိစ္စံ ဂန္ဓာ

၁-ကာလေ ဒိန္နန္တိ ယုတ္တပုတ္တကာလေ (သီ၊ ဋီကာယံ စ)

ကရိယတိ။ ကုလဝံသော စိရံ ဌဿတိတိ အမှာကံ သန္တကံ ခေတ္တဝတ္ထုဟိရည-
သုဝဏ္ဏာဒိ အဝိနာသေတွာ ရက္ခန္ဓေ ပုတ္တေ ကုလဝံသော စိရံ ဌဿတိ၊
အမှေဟိ ဝါ ပဝတ္တိတာနိ သလာကဘတ္တာဒိနိ အနုပစ္စိန္နိတွာ ပဝတ္တေဿတိ၊
ဝေဗ္ဗိ နော ကုလဝံသော စိရံ ဌဿတိ။ ဒါယန္တံ ပဋိပဋိဿတိတိ ကုလ-
ဝံသာနုရူပါယ ပဋိပတ္တိယာ အတ္တာနံ ဒါယန္တောရဟံ ကရောန္တော အမှာကံ
သန္တကံ ဒါယန္တံ ပဋိပဋိဿတိ။ ဒက္ခိဏံ အနုပ္ပဒဿတိတိ ပတ္တိဒါနံ ကတွာ
တတိယဒိဝသတော ပဌာယ ဒါနံ အနုပ္ပဒဿတိ။

သန္တော သပ္ပုရိသာတိ ဣမသ္မိ ဌာနေ မာတာပိတူသု သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ
သန္တော သပ္ပုရိသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရန္တိ မာတာပိတူဟိ
ပဌမတရံ ကတဂုဏံ အနုဿရန္တော။ ဩဝါဒကာရိတိ မာတာပိတူဟိ ဒိန္နဿ
ဩဝါဒဿ ကတ္တာ။ ဘတပေါသီတိ ယေဟိ ဘတော၊ တေသံ ပေါသကော။
ပသံသိယောတိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ မဟာဇနေန ပသံသိတဗ္ဗော ဟောတိ။

၁၀-မဟာသာလပုတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၀။ ဒသမေ မဟာသာလာတိ မဟာရုက္ခာ။ သာခါပတ္တပလာသေန
ဝဇ္ဇန္တိတိ ခုဒ္ဒကသာခါဟိ စ ပတ္တသင်္ခါတေန စ ပလာသေန ဝဇ္ဇန္တိ။ အရညသ္မိန္တိ
အဂါမကေ ပဒေသေ။ မြဟာဝနေတိ မဟာဝနေ အဝုရိယံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သုမနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ပုတ္တရာဇဝဂ္ဂ

၁-အာဒိယသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဘောဂါနံ အာဒိယာတိ ဘောဂါနံ အာဒါတဗ္ဗ-
ကာရဏာနိ။ ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိတိ ဥဋ္ဌာနသင်္ခါတေန ဝိရိယေန
အဓိဂတေဟိ။ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိတိ ဗာဟုဗလေန သဉ္ဇိတေဟိ။ သေဒါ-
ဝက္ခိတ္တေဟိတိ သေဒံ အဝက္ခိပေတွာ ၂ ဥပ္ပါဒိတေဟိ။ ဓမ္မိကေဟိတိ ဓမ္မယုတ္တေဟိ။
ဓမ္မလဉ္ဇေဟိတိ ဒသကုသလဓမ္မံ အကောပေတွာ လဉ္ဇေဟိ ၃။ ဝီဏေတိတိ

၁-မြဟာတိ မဟာ၊ ဝနေတိ အဝုရိယံ (သိ)၊ မြဟာဝနေတိ အဝုရိယံ (က)

၂-အဝက္ခိတွာ (သိ)

၃-ဓမ္မေနလဉ္ဇေဟိ (သျှာ၊ က)

ဝိဇ္ဇိတံ^၁ ထူလံ ကရေတိ။ သေသမေတ္တ စတုက္ကနိပါပေ ဝုတ္တနယေနဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-ဣဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ တတိယေ အာယုသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါတိ ဒါနသီလာဒိကာ ပုည-
ပဋိပဒါ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အတ္တာဘိသမယာတိ အတ္ထဿ
အဘိသမာဂမေန၊ အတ္ထပ္ပဋိလာဘေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄-မနာပဒါယီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ စတုတ္ထေ ဥဒ္ဓေါတိ ဂုဏေဟိ ဥဂ္ဂတတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာမော။ သာလ-
ပုပ္ဖကံ ခါဒနီယန္တိ စတုမရုရယောဇိတေန သာလိပိဋ္ဌေန ကတံ သာလပုပ္ဖ-
သဒိသံ ခါဒနီယံ။ တဗ္ဗိ ပညာယမာနဝဏ္ဏပတ္တကေသရံ ကတွာ ဇီရကာဒိ-
သမ္ဘာရယုတ္တေ သပ္ပိမ္ပိ ပစိတွာ သပ္ပိ^၂ ဝိနိဝတ္တိတွာ ကောလုဗ္ဗေ ပူရေတွာ
ဂန္ဓဝါသံ ဂါဟာပေတွာ ပိဒဟိတွာ လဉ္ဇေတွာ^၂ ဌပိတံ ဟောတိ။ တံ သော-
ယာဂံ ပိဝိတွာ နိသိန္ဓဿ ဘဂဝတော အန္တရဘတ္တေ ဒါပုကာမော ဧဝေဟာ၊
ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါတိ ဒေသနာမတ္တမေတံ၊ ဥပါသကော ပန တံ ဘဂဝတော
စ ပဉ္စန္ဒြ ဘိက္ခုသတာနံ အဒါသိ။ ယထာ စ တံ၊ ဧဝံ သူကရမံသာဒိနိပိ။
တတ္ထ သမ္ပန္နကောလကန္တိ သမ္ပန္နဗဒရံ။ သူကရမံသန္တိ မရုရသေဟိ ဗဒရေဟိ
သပ္ပိ^၃ ဇီရကာဒိသမ္ဘာရေဟိ ယောဇေတွာ ပက္ကံ ကေသံဝစ္ဆရိကသူကရမံသံ။
နိဗ္ဗတ္တတေလကန္တိ^၄ ဝိနိဝတ္တိတတေလံ။ နာလိယသာကန္တိ သာလိပိဋ္ဌေန သပ္ပိ^၅
မဒ္ဓိတွာ ဇီရကာဒိသယုတ္တေ သပ္ပိမ္ပိ ပစိတွာ စတုမရုရေန ယောဇေတွာ
ဝါသံ ဂါဟာပေတွာ ဌပိတံ နာလိယသာကံ။ နေတံ ဘဂဝတော ကပ္ပဟိတံ
တ္ထေ အကပ္ပိယံ ဥပါဒါယ ကပ္ပိယမ္ပိ န ကပ္ပတိတိ ဝုတ္တံ၊ သေဋ္ဌိ ပန သဗ္ဗမ္ပိ တံ
အာဟရာပေတွာ ရာသိ^၆ ကတွာ ယံ ယံ အကပ္ပိယံ၊ တံ တံ အန္တရာပဏံ ပဏိ-
ဏိတွာ ကပ္ပိယံ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍံ အဒါသိ။ စန္ဒနဖလကံ နာတိမဟန္တံ
ဒီသတော အမုတေယျရတနံ၊ တိရိယံ ဒိယမုရတနံ၊ သာရဝရဘဏ္ဍတ္တာ ဂန
မဟန္တံ အဟောသိ။ ဘဂဝါ တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆေဒါပေတွာ
ဘိက္ခုနံ အဉ္စနပိသနတ္ထာယ ဒါပေသိ။

၁-ဝိဇ္ဇိ (သျှာ၊ က)

၂-သဋ္ဌိတွာ (သျှာ)

၃-နိဗ္ဗတ္တတေလကန္တိ (သိ)၊ နိဗ္ဗတ္တတေလကန္တိ (သျှာ)

ဥဇ္ဇါဘူတေသုတိ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ ဥဇ္ဇကေသု။ ဆန္ဒသတိ ပေမေန။
 ဓတ္တန္တိအာဒိသု ပရိစ္ဆာဂဝသေန ဓတ္တံ။ မုတ္တစာဂတာယ မုတ္တံ။ အနပေက္ခစိတ္တ-
 တာယ စိတ္တေန န ဥဂ္ဂဟိတန္တိ အနုဂ္ဂဟိတံ။ ခေတ္တုပမေတိ ဝိရုဟနဋ္ဌေန
 ခေတ္တေသဒိသေ။

အညတရံ မနောမယန္တိ သုဒ္ဓါဝါသေသု ဧကံ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တံ ဒေဝ-
 ကာယံ။ ယထာဓိပ္ပါယောတိ ယထာဇ္ဈာသယော။ ဣမိနာ ကိံ ပုစ္ဆတိ? တဿ
 ကိရ မနုဿကာလေ အရဟတ္တက္ကာယ အဇ္ဈာသယော အဟောသိ၊ တံ
 ပုစ္ဆာမိတိ ပုစ္ဆတိ။ ဒေဝပုတ္တောပိ အရဟတ္တံ ပတ္တတာယ တဿ မေ ဘဂဝါ
 ယထာဓိပ္ပါယောတိ အာဟ။ ယတ္ထ ယတ္ထုပပဇ္ဇတိတိ တီသု ဝါ ကုလသမ္ပတ္တိသု
 ဆသု ဝါ ကာမသဂ္ဂေသု ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဒိဿာယု ယသဝါ
 ဟောတိတိ။ ပဉ္စမံ စတုက္ကနိပါတေ ပုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဆဋ္ဌ-
 သတ္တမာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

ဂ-အလဗ္ဘနိယဌာနသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၈။ အဋ္ဌမေ အလဗ္ဘနိယာနိတိ အလဒ္ဓဗ္ဗာနိ၊ န သက္ကာ လတိတုံ။
 ဌာနာနိတိ ကာရဏာနိ။ ဇရာဓမ္မံ မာ ဇီရိတိ ယံ မယံ ဇရာသဘာဝံ၊ တံ
 မာ ဇီရတု။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ နန္ဒာဒေယျာတိ န ရုစ္စေယျ။
 အဗ္ဗုဟိတိ ၂ နိဟရိ။

ယတောတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ အာပဒါသုတိ ဥပဒ္ဓဝေသု။ န ဝေဝေတိတိ
 န ကမ္ပတိနာနုသောစတိ။ အတ္တဝိနိစ္ဆယညူတိ ကာရဏတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ကုသလော။
 ပုရာဏန္တိ နိဗ္ဗိကာရတာယ ပေါရာဏကမေဝ။ ဇပေဓနာတိ ဝဏ္ဏဘဏနေန။
 မန္တေနာတိ မဟာနဘာဝမန္တပရိဝတ္တနေန။ သုဘာသိတေနာတိ သုဘာသိတ-
 ကထနေန။ အနုပ္ပဒါနေနာတိ သတဿ ဝါ သဟဿဿ ဝါ ဒါနေန။
 ပဝေဏိယာ ဝါတိ ကုလဝံသေန ဝါ။ “ဣဒံ အမှာကံ ပဝေဏိယာ အာစိဏ္ဏံ၊ ဣဒံ
 အနာစိဏ္ဏံ” နှိ ဧဝံ ပဝေဏိကထနေနာတိ? အတ္တော။ ယထာ ယထာ ယတ္ထ
 လဘေထ အတ္တန္တိ ဧတေသု ဇပ္ပါဒိသု ယေန ယေန ယတ္ထ ယတ္ထ ဌာနေ ဇရာ-
 ဓမ္မာဒိနံ အဇီရဏတာဒိအတ္တံ လဘေယျ။ တထာ တထာ တတ္ထ ပရက္ခမေ-
 ယျာတိ တေန တေန တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ ပရက္ခမံ ကရေယျ။ ကမ္မံ ဒဋ္ဌန္တိ
 ဝနုဂါမိကမ္မံ မယာ ထိရံ ကတွာ အာယူဟိတံ၊ သွာဟံ ဣဒါနိ ကိန္တိ ကရောမိတိ
 ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ အဝိဝါသေယျာတိ။

၉-ကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ နဝမေ ဥပကဏ္ဍကေတိ ကဏ္ဍမူလေ။ ဒုပ္ပနောတိ ဒုဠမနော။
ပတ္တက္ခန္ဓောတိ ပတိတက္ခန္ဓော။ ပဏ္ဍာယန္တောတိ စိန္တယန္တော။ အပ္ပဋိ-
ဘာနောတိ နိပ္ပဋိဘာနော ဟုတွာ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

၁၀-နာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဒသမေ အဇ္ဈောမုစ္ဆိတောတိ အဓိဩမုစ္ဆိတော^၁ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌ-
ပေတွာ ဂဟဏသဘာဝါယ အတိရေနမုစ္ဆာယ တဏှာယ သမန္တာဂတော။
မဟစ္စာ ရာဇာနုဘာဝေနောတိ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန၊ အဋ္ဌာရသဟိ
သေနိဟိ ပရိဝါရိတော မဟတိယာ ရာဇိဒ္ဓိယာ ပါယာသီတိ အတ္ထော။ တန္တုတိ
ဧကံသတ္ထေ နိပါတော၊ ဧကံသေနေဝ သောကသလ္လဟရဏောတိ အတ္ထော။ ဣတိ
ရာဇာ ဣမံ ဩဝါဒံ သုတွာ တသ္မိံ ဌိတော ဓမ္မေန သမေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ
သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။

မုဏ္ဍရာဇဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဌိတော။

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-နိဝရဏဝဂ္ဂ ၁-အာဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အာဝရဏဝသေန အာဝရဏာ။ နိဝရဏဝသေန နိဝရဏာ။ စေတော အဇ္ဈာရဟန္တိတိ စေတသော အဇ္ဈာရဟာ။ ဝိပဿနာ- ပညတ္ထ မဂ္ဂပညတ္ထံ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရဏဋ္ဌေန ဒုဗ္ဗလံ ကရေန္တိတိ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီ- ကရဏာ။ ယာ ဝါ ဧတေဟိ သဒ္ဓိံ ဝေါက်ဏ္ဏာ ပညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒုဗ္ဗလံ ကရေန္တိတိပိ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏာ။ အဗလာယာတိ ပဉ္စနိဝရဏပရိယော- နဒ္ဓတ္တာ အပဂတဗလာယ။ ဥတ္တရိ ဝါ မနုဿဓမ္မာ အလမရိယဉာဏဒဿန- ဝိသေသန္တိ ဒသကုသလကမ္မပထသင်္ခါတာ မနုဿဓမ္မာ ဥတ္တရိ အရိယဘာဝံ ကာတုံ သမတ္ထံ ဉာဏဒဿနဝိသေသံ။ ဟာရဟာရိနိတိ ဟရိတဗ္ဗံ ဟရိတုံ သမတ္တာ။ နင်္ဂလမုခါနိတိ မာတိကာမုခါနိ။ တာနိ ဟိ နင်္ဂလသရိက္ခကတ္တာ၊ နင်္ဂလေဟိ စ ခတတ္တာ နင်္ဂလမုခါနိတိ ဝုစ္စန္တိ။

ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ သောတံ ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဥဘတော နင်္ဂလမုခါနံ ဝိဝရဏကာလော ဝိယ ဆသု ဒွါရေသု သံဝရဿ ဝိဿဋ္ဌကာလော၊ မဇ္ဈေနဒိယာ ရုက္ခပါဒေ ကောဇ္ဇေတွာ ပလာလတိဏမတ္တိကာဟိ အာဝရဏေ ကတေ ဥဒကဿ ဝိက္ခိတ္တဝိသဇျာဒိဏ္ဏကာလော ဝိယ ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ ပရိယောနဒ္ဓကာလော၊ ဧဝံ အာဝရဏေ ကတေ ဝိဟတဝေဂဿ ဥဒကဿ တိဏပလာလာဒီနိ ပရိကမ္ပိတွာ သမုဒ္ဒံ ပါပုဏိတုံ အသမတ္တကာလော ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏေန သဗ္ဗာကုသလေ ဝိဒ္ဓိသေတွာ နိဗ္ဗာနသာဂရံ ပါပုဏိတုံ အသမတ္တကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုက္ကပက္ခေ ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-ပဓာနိယင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ တတိယေ ပဓာနိယင်္ဂါနိတိ ပဓာနံ ဝုစ္စတိ ပဒဟနဘာဝေါ၊ ပဓာန- မဿ အတ္တိတိ ပဓာနိယော၊ ပဓာနိယဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါနိတိ ပဓာနိယင်္ဂါနိ။ သဒ္ဓေါတိ သဒ္ဓါယ သမန္တာဂတော။ သဒ္ဓါ ပနေသာ အာဂမသဒ္ဓါ အဓိဂမ- သဒ္ဓါ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ ပသာဒသဒ္ဓါတိ စတုဗ္ဗိဓာ။ တတ္ထ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ သဒ္ဓါ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ အာဂတတ္တာ အာဂမသဒ္ဓါ နာမ။

အရိယသာဝကာနံ ပဋိဝေဓေန အဓိဂတတ္တာ အဓိဂမသ္မာ နာမ။ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော သံဃောတိ ဝုတ္တေ အစလဘာဝေန ဩကပ္ပနံ ဩကပ္ပနသ္မာ နာမ။ ပသာဒုပ္ပတ္တိ ပသာဒသ္မာ နာမ။ ဣဓ ဩကပ္ပနသ္မာ အဓိပ္ပေတာ။ ဗောဓိန္တိ စတုမဂ္ဂဉာဏံ။ တံ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓံ တထာဂတေနာတိ သဒ္ဓဟတိ။ ဒေသနာသိသမေဝ စေတံ၊ ဣမိနာ ပန အင်္ဂေန တီသုပိ ရတနေသု သ္မာ အဓိပ္ပေတာ။ ယဿ ဟိ ဗုဒ္ဓါဒိသု ပသာဒေါ ဗလဝါ၊ တဿ ပဓာနဝိရိယံ ဣဇ္ဈတိ။

အပ္ပါဗာဓောတိ အရောဂေါ။ အပ္ပါတဏှောတိ နိဒ္ဒါက္ခေ။ သမဝေပါကိ-
နိယာတိ သမဝိပါကိနိယာ။ ဂဟဏိယာတိ ကမ္မဇတေဇောဓာတုယာ။
နာတိသီတာယ နာစွ၊ ဣာယာတိ အတိသီတလဂ္ဂဟဏိကော ဟိ သီတဘိရု-
ကော ဟောတိ၊ အစွ၊ ဣဂ္ဂဟဏိကော ဥဏှဘိရုကော၊ တေသံ ပဓာနံ န ဣဇ္ဈတိ၊
မဇ္ဈိမဂ္ဂဟဏိကဿ ဣဇ္ဈတိ။ တေနာဟ မဇ္ဈိမာယ ပဓာနက္ခမာယာတိ။
ယထာဘူတံ အတ္တာနံ အာဝိကတ္တာတိ ယထာဘူတံ အတ္တနော အဂုဏံ ပကာ-
သေတာ။ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာတိ ဥဒယဉ္စ အတ္တဉ္စ ဂန္တုပရိစ္ဆိန္တိတုံ သမတ္ထာယ။
ဧတေန ပညာသလက္ခဏပရိဂ္ဂဟကံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဝုတ္တံ။ အရိယာယာတိ
ပရိသုဒ္ဓါယ။ နိဗ္ဗေဓိကာယာတိ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗေ လောဘက္ခန္ဓာဒယော နိဗ္ဗိဇ္ဈိတုံ
သမတ္ထာယ။ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာတိ တဒဂ်ဝသေန ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ
ယံ ဒုက္ခံ ဝိယတိ၊ တဿ ဒုက္ခဿ ခယဂါမိနိယာ။ ဣတိ သဗ္ဗေဟိပိ ဣမေဟိ
ပဒေဟိ ဝိပဿနာပညာဝ ကထိတာ။ ဒုပ္ပညဿ ဟိ ပဓာနံ န ဣဇ္ဈတိ။

၄-သမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ စတုတ္ထေ ပဓာနာယာတိ ဝိရိယကရဏတ္ထာယ။ န သုကရံ ဥဇ္ဇေန
ပဂ္ဂဟေန ယာပေတုန္တိ န သက္ကာ ဟောတိ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဥဉ္ဇာစရိယာယ
ယာပေတုံ။ ဣမသ္မိမ္မိ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။

၅-မာတာပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ပဉ္စမေ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ ပရိယာဒိယိတွာ ဂဟေတွာ
ခေပေတွာ တိဋ္ဌတိ။ ဥဒ္ဓါတိတာတိ ဥဒ္ဓါမာတာ။

အသိဟတ္ထေနာတိ သိသစ္စေဒနတ္ထာယ အသိ အာဒါယ အာဂတေနာပိ။
ဝိသာဓေနာတိ ခါဒိတုံ အာဂတယက္ခေနာပိ။ အာသိဒေတိ သဇ္ဇေယျ။ မဇ္ဇုနာတိ
မုဒုကေန။ ကာမောဃဝုဠာနန္တိ ကာမောဃေန ဝုဠာနံ ကမ္မိတာနံ။ ကာလံ ဂတိ

ဘဝါဘဝန္တိ ဝဋ်ကာလံ ဂတိဉ္စ ပုနပျုနပ္ပဝေ စ။ ပုရက္ခတာတိ ပုရေစာရိကာ
ပုရတော ဂတာယေဝ။ ယေ စ ကာမေ ပရိညာယာတိ ယေ ပဏှိတာ ဒုဝိဓေဝိ
ကာမေ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနိတွာ။ စရန္တိ အကုတောဘယာတိ ဒီဏာသဝါနံ
ကုတောစိ ဘယံ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တေ အကုတောဘယာ ဟုတွာ စရန္တိ။
ပါရုဏ်တာတိ ပါရံ ပုစ္ဆတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဥပဂတာ၊ သန္တိကတွာ ဌိတာတိ အတ္ထော။
အာသဝက္ခယန္တိ အရဟတ္တံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ်မေဝ ကထေတွာ ဂါထာသု
ဝဋ်ဝဋ် ကထိတံ။

၆-ဥပဇ္ဈာယသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၆။ ဆဋ္ဌေ မဇ္ဈကဇာတောတိ သဉ္စာတဂရဘာဝေါ။ ဒိသာ စ မေ န
ပက္ခာယန္တိတိ စတဿော ဒိသာ စ အနုဒိသာ စ မယံ န ဥပဋ္ဌဟန္တိတိ ဝဒတိ။
ဓမ္မာ စ မံ နပ္ပဋိဘန္တိတိ သမထဝိပဿနာဓမ္မာပိ မေ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ။
အနဘိရတော စ ဗြဟ္မစရိယံ စရာဇိတိ ဥက္ကဏှိတော ဟုတွာ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ
ဝသာမိ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဓိတိ တဿ ကထံ သုတွာ
“ဗုဒ္ဓဝေနယျုပ္ပလော အယ”န္တိ တံ ကာရဏံ ဘဂဝတော အာရောစေတုံ
ဥပသင်္ကမိ။ အဝိပဿကဿ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ ကုသလဓမ္မေ အဝိပဿန္တဿ၊
အနေသန္တဿ အဂဝေသန္တဿာတိ အတ္ထော။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနန္တိ
သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ သတ္တတိသဓမ္မာနံ။

၇-အဘိက္ခပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဒ္ဓာနသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၇။ သတ္တမေ ဇရာဓမ္မောဒ္ဓိတိ ဇရာသဘာဝေါ အမှိ။ ဇရံ အနတိတောတိ
ဇရံ အနတိက္ကန္တော၊ အန္တောဇရာယ ဝေ စရာမိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ ကမ္မဿကောတိအာဒိသု ကမ္မံ မယံ သကံ အတ္တနော သန္တကန္တိ
ကမ္မဿကော အမှိ။ ကမ္မဿ ဒါယာဒေါတိ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ ကမ္မံ မယံ
ဒါယဇ္ဇံ သန္တကန္တိ အတ္ထော။ ကမ္မံ မယံ ယောနိ ကာရဏန္တိ ကမ္မယောနိ။ ကမ္မံ
မယံ ဗန္ဓုတိ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကမ္မဉ္စတကောတိ အတ္ထော။ ကမ္မံ မယံ ပဋိသရဏံ
ပတိဋ္ဌာတိ ကမ္မပဋိသရဏော။ တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာဒိတိ တဿ
ကမ္မဿ ဒါယာဒေါ တေန ဒိန္နဗလပဋိဂ္ဂါဟကော ဘဝိဿာဒိတိ
အတ္ထော။ ယောဗ္ဗနမဒေါတိ ယောဗ္ဗနံ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နမဒေါ။ သေသေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ မဂ္ဂေါ သဉ္စာယတိတိ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ သဉ္စာယတိ။
သံယောဇနာနိ သဗ္ဗသော ပဟိယန္တိတိ ဒသ သံယောဇနာနိ သဗ္ဗသော
ပဟိယန္တိ။ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိတိ သတ္တ အနုသယာ ဝိဂတန္တော ပရိစ္ဆိန္တာ

ပရိဝုဋ္ဌမာ ဟောန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ပဉ္စသု ဌာနေသု ဝိပဿနာ ကထိတာ၊
ဣမေသု ပဉ္စသု လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ။

ဣဒါနိ ဂါထာဟိ ကုဋ် ဂဏှန္တော ဗျာဓိဓမ္မာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥတွာ
ဓမ္မံ နိဗ္ဗုပ္ပန္တိ ဥပဓိရဟိတံ အရဟတ္တဓမ္မံ ဥတွာ။ သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိတိ
သဗ္ဗေ ဣမေ တယောပိ မဒေ အဘိဘဝိ။ အတိက္ကမ္မံ ဌိတောသ္မိတိ အတ္ထော။
နေက္ခမ္မံ ဘဒ္ဒ၊ ခေမတောတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ခေမတော ဒိသ္မာ။ တဿ မေ အဟု
ဥဿာဟော၊ နိဗ္ဗာနံ အဘိပဿတောတိ တဿ မယံ နိဗ္ဗာနံ အဘိပဿန္တဿ
ဝါယာမော အဟောသိ။ အနိဝတ္တိ အဝိဿာဒိတိ ပဗ္ဗဇ္ဇတော အနိဝတ္တိကော
ဘဝိဿာမိ၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသတော အနိဝတ္တိကော၊ သဗ္ဗညုတညာဏတော
အနိဝတ္တိကော ဘဝိဿာမိ။ ဗြဟ္မစရိယပရာယဏောတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယပရာ-
ယဏော။ ဣမိနာ လောကုတ္တရော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ ကထိတောတိ။

၈-လိစ္ဆဝိကုမာရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ အဋ္ဌမေ သဇ္ဇာနိ ဓနုနိတိ သဇိယာနိ^၁ အာရောပိတဓနုနိ။ အဗ္ဗသုတိ
အဗ္ဗသံသု။ အဝိဿန္တိ ဝဇ္ဇိတိ ဝဗ္ဗိဿန္တိ ဝဇ္ဇိရာဇာနော။ အပါနုဘာတိ^၂ အဝဗ္ဗိ-
နိဿိတာ မာနထဉ္စါ။ ပစ္ဆာလိယံ ဝိပန္တိတိ ပစ္ဆတော ဂန္တော ပိဋ္ဌံ^၃ ပါဒေန
ပဟရန္တိ။ ရဋ္ဌိကဿာတိအာဒိသု ရဋ္ဌံ ဘုဉ္ဇတိတိ ရဋ္ဌိကော။ ပိတရာ ဒတ္ထံ
သာပတေယျံ ဘုဉ္ဇတိတိ ပေတ္တနိကော။ သေနာယပတိ ဇေဋ္ဌကောတိ သေနာ-
ပတိကော။ ဂါမဂါမဏိကဿာတိ ဂါမာနံ ဂါမဏိကဿ၊ ဂါမသာမိကဿာတိ
အတ္ထော။ ပူဂဂါမဏိကဿာတိ ဂဏဇေဋ္ဌကဿ။ ကုလေသုတိ တေသု တေသု
ကုလေသု။ ပစ္စေကာမိပစ္စံ ကာရေန္တိတိ ပစ္စေကံ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ ကာရေန္တိ။
ကလျာဏေန မနသာ အနုကမ္ပန္တိတိ သုန္ဒရေန စိတ္တေန အနုဂ္ဂဏန္တိ။ ခေတ္တ-
ကမ္ပန္တိသမန္တသဗျောဟာရေတိ^၄ ယေ စ အတ္တနော ခေတ္တကမ္ပန္တနံ သမန္တာ
အနန္တရက္ခေတ္တသာမိနော၊ တေ စ ရဇ္ဇုဒဏ္ဍေဟိ ဘူမိပ္ပမာဏဂ္ဂါဟကေ
သဗ္ဗောဟာရေစ။ ဗလိပဋိဂ္ဂါဟိကာ ဒေဝတာတိ ကုလပ္ပဝေဏိယာ အာဂတာ
အာရက္ခဒေဝတာ။ သက္ကဓုတိတိ တာ ဒေဝတာ အဂ္ဂယာဂုဘတ္တာဒိဟိ
သက္ကဓုတိ။

ကိစ္စကဓုတိ ဥပ္ပန္နာနံ ကိစ္စာနံ ကာရကော။ ယေ စဿ အနုဇိဝိနောတိ ယေ
စ ဧတံ ဥပနိဿာယ ဇီဝန္တိ။ ဥဘိန္ဒုဉ္ဇေဝ အတ္တာယာတိ ဥဘိန္ဒုမ္ပိ ဟိတတ္ထာယ
ပဋိပန္နော ဟောတိတိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗပေတာနန္တိ ပရလောကဂတာနံ။ ဒိဋ္ဌေ

၁-သမ္ဘိယာနိ(က) ၂-အပဟောတိ(သိ)၊ အပါဠာဘာတိ (သျှာ) ၃-.....သံဝေါဟာရေတိ (သိ)

ဓမ္မေ စ ဇီဝတန္တိ ယေ စ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ဇီဝန္တိ။ ဣတိ ပဒုဒ္ဓယေနာပိ အတိတ-
ပစ္စုပ္ပန္တေ ဉာတယော ဒဿတိ။ ဝိတ္တိသန္ဓေနောတိ တုဋ္ဌိဇနော။ ဃရမာ-
ဝသန္တိ သရာဝါသံ ဝသန္တော။ ပုဇ္ဇော ဟောတိ ပသံသီယောတိ ပူဇေတဗ္ဗော စ
ပသံသိတဗ္ဗော စ ဟောတိတိ။

၉-၁၀-ဝုဗ္ဗဗုဒ္ဓဇိတသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၅၉-၆၀။ နဝမေ နိပုဏောတိ သဏှော သုဗ္ဗမကာရဏညူ။ အာကပ္ပ-
သဗ္ဗန္ဓောတိ သမဏာကပ္ပေန သဗ္ဗန္ဓော။ ဒသမေ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတိ ဒိန္နောဝါဒံ
ပဒက္ခိဏတော ဂဏှန္တော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

နိဝရဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-သညာဝဂ္ဂ

၁-၂-သညာသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၆၁-၆၂။ ဒုတိယဿ ပဌမေ မဟပ္ပလာတိ ဝိပါကဗလေန မဟပ္ပလာ။
ဝိပါကာနိသံသေနဝ မဟာနိသံသာ။ အမတောဂဓာတိ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌာ။
သဗ္ဗလောကေ အနဘိရုတိသညာတိ သဗ္ဗသ္မိံ တေဓာတုသန္တိဝေသေ လောကေ
ဥက္ကဏ္ဍိတဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-၄-ဝဗ္ဗသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၆၃-၆၄။ တတိယေ ဝရာဘိယိတိ ဥတ္တမဿ ဝရဿ အာဒါယကော။
သေသမေတ္ထ စတုတ္ထေ စ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၅-သာကန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပဉ္စမေ အလံသာကန္တောတိ သာကန္တဿ ယုတ္တော။ အာဂတံ ပဉ္စန္တိ
ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စ။ ဗျာကတ္တာ ဟောတိတိ ဝိဿန္တိတာ ဟောတိ။

၆-သာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဆဋ္ဌေ အလံသာဇိဝေါတိ သာဇိဝါယ ယုတ္တော။ သာဇိဝေါတိ ပဉ္စပုစ္ဆနဉ္စေဝ ပဉ္စရိဿဇ္ဇနဉ္စ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ သဗြဟ္မစာရိနော ပဉ္စ ဥပဇိဝန္တိ၊ တေနေတံ ပဉ္စပုစ္ဆနရိဿဇ္ဇနံ သမာနာဇိဝတာယ သာဇိဝေါတိ ဝုတ္တံ။ ကတံ ပဉ္စန္တိ အဘိသင်္ခတံ ပဉ္စ။

၇-၁၀-ပဌမဇုဒ္ဓိပါဒသုတ္တဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၇-၇၀။ သတ္တမေ ဥဿောဇ္ဇိတိ အဓိမတ္တဝီရိယံ။ အဋ္ဌမေ အတ္တနော ဗောဓိမဏ္ဍေ ပဋိဝိဒ္ဓေ အာဂမနဇုဒ္ဓိပါဒေ ကထေတွာ ဥပရိ အတ္တနောဝ ဆ အဘိညာ ကထေသီတိ။ နဝမဒသမေသု ဝိပဿနာ ကထိတာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သညာဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၈) ၃-ယောဓာဇိဝဂ္ဂ

၁-ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ တတိယဿ ပဌမေ ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဣဒါနိ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ ဣဒံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယတော ခေါတိ ယဒါ ခေါ။ ဥက္ခိတ္တပလိယောတိ အဝိဇ္ဇာပလိယံ ဥက္ခိပိတွာ အပနေတွာ ဌိတော။ သံကိဏ္ဍပရိခေါတိ သံသာရပရိခံ သံကိရိတွာ ဝိနာသေတွာ ဌိတော။ အဗ္ဗုဇ္ဈေသိကောတိ^၁ တဏှာသင်္ခါတံ သေကာယန္တံ အဗ္ဗုယု လုဉ္စိတွာ ဌိတော။ နိရုဂ္ဂဋ္ဌောတိ နိဝရဏကဝါဉ် ဥဒ္ဓါဋ္ဌေတွာ ဌိတော။ ပန္နဒ္ဓဇော ပန္နဘာရေတိ မာနဒ္ဓဇ္ဇ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရကိလေသဘာရဉ္စ ပါတေတွာ ဩတာရေတွာ ဌိတော။ ဝိသံယုတ္တောတိ ဝဇေန ဝိသံယုတ္တော။ သေသံ ပါဠိနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ ဘဂဝတာ မဂ္ဂေန ကိလေသေ ခေပေတွာ နိရောဓသယနဝရဂတဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ ဝိဟရေတော ဒီဏာသဝဿ ကာလော ဒဿိတော။

ယထာ ဟိ ဋ္ဌေ နဂရာနိ ဧကံ စောရနဂရံ ဧကံ ခေမနဂရံ။ အထ ကေဿ မဟာယောဓဿ ဧဝံ ဘဝေယျ “ယာဝိမံ စောရနဂရံ တိဋ္ဌတိ၊ တာဝ ခေမနဂရံ

၁-အဗ္ဗုဇ္ဈေသိကောတိ (သီ၊ သျာ၊ က)

ဘယတော န မုစ္ဆတိ၊ စောရနဂရံ အနဂရံ ကရိဿာမိ”တိ သန္ဓာဟံ ကတွာ ခဂ္ဂံ
 ဂဟေတွာ စောရနဂရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နဂရဒ္ဓါရေ ဥဿာပိတေ ဧသိကာထမ္ဘေ
 ခဂ္ဂေန ဆိန္ဒိတွာ သဒ္ဓိံ ဒ္ဓါရဗာဟာဟိ ကဝါဠံ ဘိန္ဒိတွာ ပလိဃံ ဥက္ခိပိတွာ
 ပါကာရံ ဘိန္ဒိတွာ ပရိခံ ဝိကိရိတွာ နဂရသောဘတ္ထာယ ဥဿိတေ ဓဇေ
 ပါတေတွာ နဂရံ အဂ္ဂိနာ ဈာပေတွာ ခေမနဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒံ အာရုယျ
 ဉ္ဇတိဂဏပရိဝုတော သုရသဘောဇနံ ဘုဇ္ဇေယျ။ ဧဝံ စောရနဂရံ ဝိယ
 သက္ကာယော၊ ခေမနဂရံ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ၊ မဟာယောဓော ဝိယ ယောဂါဝစရော။
 တဿေဝံ ဟောတိ “ယာဝ သက္ကာယဝနံ ဝဋ္ဋတိ၊ တာဝ ဒ္ဓတ္ထိံသကမ္မကာရဏာ-
 အဋ္ဌနဝုတိရောဂပဉ္စဝိသတိမဟာဘယေဟိ ပရိမုစ္ဆနံ နတ္ထိ”တိ။ သော မဟာ-
 ယောဓော သန္ဓာဟံ ဝိယ သီလသန္ဓာဟံ ကတွာ ပညာခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ခဂ္ဂေန
 ဧသိကာထမ္ဘေ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန တဏှေသိကံ လုဉ္ဇိတွာ သော ယောဓော
 သဒ္ဓါရဗာဟကံ နဂရကဝါဠံ ဝိယ ပဇ္ဇောရန္တာဂိယသံယောဇနအဂ္ဂဉံ ဥဿိ-
 တေတွာ သော ယောဓော ပလိဃံ ဝိယ အဝိဇ္ဇာပလိဃံ ဥက္ခိပိတွာ သော
 ယောဓော ပါကာရံ ဘိန္ဒန္တော ပရိခံ ဝိယ ကမ္မဘိသင်္ခါရံ ဘိန္ဒန္တော ဇာတိ-
 သံသာရပရိခံ ဝိကိရိတွာ သော ယောဓော နဂရံ သောဘတ္ထာယ ဥဿာပိ-
 တဒ္ဓဇေ ဝိယ မာနဒ္ဓဇေ ပါတေတွာ သက္ကာယနဂရံ ဈာပေတွာ သော
 ယောဓော ခေမနဂရေ ဥပရိပါသာဒေ သုဘောဇနံ ဝိယ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန-
 နဂရံ ပဝိသိတွာ အမတံ နိရောဓာရဗ္ဗဏံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ အနုဘဝမာနော
 ကာလံ ဝိတိနာမေတိ။

၂-ဒုတိယစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ ဒုတိယေ အနိစ္စသညာတိ ခန္ဓပဉ္စကံ ဟုတွာ အဘာဝါကာရေန
 အနိစ္စန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ။ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာတိ ယဒနိစ္စံ၊ တံ ပဋိဝိဋ္ဌနာ-
 ကာရေန ဒုက္ခန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ။ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာတိ ယံ ဒုက္ခံ၊ တံ
 အဝသဝတ္တနာကာရေန အနတ္တာတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယ-
 မေဝ။ ဣမေသု ပန ဒွိသုပိ သုတ္တေသု ဝိပဿနာဖလံ နာမ ကထိတန္တိ။

၃-ပဌမဓမ္မဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၃။ တတိယေ ဒိဝသံ အတိနာမေတိတိ ဒိဝသံ အတိက္ကာမေတိ။ ရိဇ္ဇတိ
 ပဋိသလ္လာနန္တိ ဧကိဘာဝံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဒေသေတိတိ ကဏ္ဍေတိ ပကာသေတိ။

ဓမ္မပညတ္တိယာတိ ဓမ္မဿ ပညာပနာယ^၁။ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိတိ နဝဂ်ဝသေန စတုသစ္စဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ ဝဋ္ဋဇ္ဇေတိ ကထေတိ။ န ရိဉ္စတိ ပဋိသန္ဓာနန္တိ ဧကိဘာဝံ န ဝိဿဇ္ဇေတိ။ အနုယုဉ္စတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တေ စိတ္တသမာဓိ^၂ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာနေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဟေတိ။

ဟိတေသိနာတိ ဟိတံ သေန္တေန။ အနုကမ္မကေနာတိ အနုကမ္မမာနေန အနုကမ္မံ ဥပါဒါယာဘိ အနုကမ္မံ စိတ္တေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ပဋိစ္စာတိဝိ ဝုတ္တံ ဟေတိ။ ကတံ ဝေါ တံ မယာတိ တံ မယာ ဣမေ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ ဒေသေန္တေန တုမှာကံ ကတံ။ ဧတ္တကမေဝ ဟိ အနုကမ္မကဿ သတ္တု ကိစ္စံ ယဒိဒံ အဝိပရိတဓမ္မဒေသနာ၊ ဣတော ပရံ ပန ပဋိပတ္တိ နာမ သာဝကာနံ ကိစ္စံ။ တေနာဟ တောနိ ဘိက္ခု၊ ဂုက္ခမူလာနိ ။ ပ ။ အမှာကံ အနုသာသနီတိ။ တတ္ထ စ ဂုက္ခမူလာနီတိ ဣမိနာ ဂုက္ခမူလသေနာသနံ ဒေသေတိ။ သုညာဂါရာနီတိ ဣမိနာ ဇနဝိဝိတ္တဋ္ဌာနံ။ ဥဘယေနာပိ စ ယောဂါနုရူပံ သေနာသနမာစိက္ခတိ၊ ဒါယဇ္ဇံ နိယျာတေတိ။ ဈာယထာတိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန အဋ္ဌတိ^၃ သာ- ရမ္မဏာနိ၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန စ အနိစ္စာဒိတော ခန္ဓာယတနာဒိနိ ဥပနိဇ္ဈာ- ယထ၊ သမထဉ္စ ဝိပဿနဉ္စ ဝဍေထာတိ ဝုတ္တံ ဟေတိ။ မာ ပမာဒတ္ထာတိ မာ ပမဇ္ဇိတ္ထ။ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထာတိ ယေ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဒဟရကာလေ အာရောဂျကာလေ သတ္တသပ္ပါယာဒိသမ္ပတ္တိကာလေ၊ သတ္တု သမ္ပုဒိဘာဝကာလေ စ ယောနိသောမနသိကာရိရဟိတာ ရတ္တိန္ဒြိယံ မင်္ဂလ- ဘတ္တာ ဟုတွာ သေယျသုခမိဒ္ဓသုခမနုယုတ္တာ ပမဇ္ဇန္တိ၊ တေ ပစ္ဆာ ဇရာကာလေ ရောဂကာလေ မရဏကာလေ ဝိပတ္တိကာလေ သတ္တု ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ စ တံ ပုဗ္ဗေ ပမာဒဝိဟာရံ အနုဿရန္တာ သပ္ပဋိသန္တိကာလကိရိယဉ္စ ဘာရိယံ သမ္ပဿမာနာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဟေတိ။ တုဗ္ဗေ ပန တာဒိသာ မာ အဟုဝတ္ထာတိ တေမတ္ထံ ဒေသေန္တော အာဟ “မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထာ”တိ။ အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီတိ အယံ အမှာကံ သန္တိကာ “ဈာယထ မာ ပမာဒတ္ထာ”တိ တုမှာကံ အနုသာသနီ၊ ဩဝါဒေါတိ ဝုတ္တံ ဟေတိ။

၄-ဒုတိယဓမ္မဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၄။ စတုတ္ထေ ဥတ္တရိ ဓဿ ပညာယ အတ္ထံ နပ္ပဇာနာတိတိ တတော ပရိယတ္တိတော ဥတ္တရိ တဿ ဓမ္မဿ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ အတ္ထံ

၁-ဓမ္မပညတ္တိယာတိ ဓမ္မဿ သညာပနာယ (သိ) ၂-အနုသပ္ပါယာဒိသမ္ပတ္တိကာလေ (သု၊ က)
အ-ဇ္ဇ ၃၃၃

နပ္ပဇာနာတိ၊ စတ္တာရိ သစ္စာနိ န ပဿတိ နပ္ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ အတ္ထော။ သေသ-
ဝါရေသုပိ ဒေသေ နယော။ ဝေမေတေသု ဌိသုပိ သုတ္တေသု ဗဟုသုတဘိက္ခု၊
ဝိပဿနာကမ္မိကော သောတာပန္နော သကဒါဂါမီ အနာဂါမီ ဒီဏာသဝေါတိ
ဆ ဇနာ ဓမ္မဝိဟာရိနော နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅-ပဌမယောဓာဇီဝသုတ္တဇာနိ

၇၅။ ပဉ္စမေ ယောဓာဇီဝါတိ ယဒ္ဓုပဇိဝိနော။ ရဇဂ္ဂန္တိ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ
ပါဒပ္ပဟာရဘိန္နာယ ဘူမိယာ ဥဂ္ဂတံ ရဇက္ခန္ဓံ။ န သန္တုပ္ပတိတိ သန္တုပ္ပိယာ
ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ သဟတိ ရဇဂ္ဂန္တိ ရဇက္ခန္ဓံ ဒိသ္မာပိ အဓိဝါသေတိ။
ဇဂ္ဂန္တိ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ ပိဋေသု ဝါ ရထေသု ဝါ ဥဿာပိတာနံ ဓဇာနံ
အဂ္ဂံ။ ဥဿာရဏန္တိ ဟတ္ထိအဿရထာနဉ္စေ ဗလကာယဿ စ ဥစ္စာသဒ္ဓ-
မဟာသဒ္ဓံ။ သမ္ပဟာရေတိ သမာဂတေ အပ္ပမတ္တကေပိ ပဟာရေ။ ဟညတိတိ
ဝိဟညတိ ဝိသဘံ အာပဇ္ဇတိ။ ဗျာပဇ္ဇတိတိ ဝိပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ ပကတိဘာဝံ
ဇဟတိ။ သဟတိ သမ္ပဟာရန္တိ ဧ တယော ပဟာရေ ပဟာပိ သဟတိ
အဓိဝါသေတိ။ တမေဝ သင်္ခါမသီသန္တိ တံယေဝ ဇယက္ခန္ဓာဝါရဌာနံ။
အဇ္ဈာဝသတိတိ သတ္တာဟမတ္တံ အဘိဘဝိတွာ အာဝသတိ။ ကိကာရဏာ?
လဒ္ဓပဟာရာနံ ပဟာရဇဂ္ဂနတ္ထဉ္စေ ကတကမ္မာနံ ဝိသေသံ ဥတွာ ဌာနန္တရ-
ဒါနတ္ထဉ္စ ဣဿရိယသုခါနဘဝနတ္ထဉ္စ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ သတ္ထု ယောဓာဇီဝေဟိ ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဣမသ္မိ ပန သာသနေ
ဘထာရူပေ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ ဒဿေတုံ ဣဒံ ဩပဗ္ဗံ အာဘတံ။ တသ္မာ တေ
ပုဂ္ဂလေ ဒဿေန္တော ဝေမေဝ ခေါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သံသီဒတိတိ
မိစ္ဆာဝိတက္ကသ္မိ သံသီဒတိ အနုပ္ပဝိသတိ။ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္တာရေ-
တုန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ အနုပစ္စိဇ္ဇမာနံ ဂေါပေတုံ န သက္ကောတိ။ သိက္ခာဒုပ္ပလုံ
အာဝိကတွာတိ သိက္ခာယ ဒုပ္ပလဘာဝံ ပကာသေတွာ။ ကိမဿ ရဇဂ္ဂသ္မိန္တိ ကိ
တဿ ပုဂ္ဂလဿ ရဇဂ္ဂံ နာမာတိ ဝဒတိ။ အဘိရူပါတိ အဘိရူပဝတိ၊ ဒဿ-
နိယာတိ ဒဿနယောဂါ။ ပါသာဒိကာဘိ ဒဿနေနေဝ စိတ္တပ္ပသာဒါဝဟာ။
ပရမာယာဘိ ဥတ္တမာယ။ ဝတ္ထုပေါက္ခရတာယာတိ သဒ္ဓါရဝဏ္ဏေန စေဝ
အင်္ဂုတ္တောနေန စ။ ဦဟသတိတိ အဝဟသတိ။ ဥလ္လပတိတိ ကထေတိ။

ဥဇ္ဈန္တတိတိ ပါဏိံ ပဟရိတွာ မဟာဟသိတံ ဟသတိ။ ဥပ္ပဏ္ဍတိတိ ဥပ္ပဏ္ဍန-
ကထံ ကထေတိ။ အဘိနိသီဒတိတိ အဘိဘဝိတွာ သန္တိကေ ဝါ ကောသနေ ဝါ
နိသီဒတိ။ ဒုတိယပဒေပံ ဒေသေ နယော။ အဇ္ဈောတ္တရတိတိ အဝတ္ထရတိ။
ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ ဝိနိမောစေတွာတိ ဂဟိဟဉ္ဇာနတော တံဿာ ဟတ္ထံ
ဝိနိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာ စေဝ မောစေတွာ စ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။ ဣမသ္မိံ
သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

၆-ဒုတိယယောဓာဇီဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ဆဋ္ဌေ အသိစမ္ပံ ဂဟေတွာတိ အသိဉ္စ စမ္ပဉ္စ ဂဟေတွာ။ ဓနုကလာပံ
သန္တယိတွာတိ ဓနုဉ္စ သရကလာပဉ္စ သန္တယိတွာ။ ဝိယုဋ္ဌန္တိ ယုဒ္ဓသန္တိဝေသ-
ဝေသေန ဌိတံ။ သင်္ဂါမံ ဩတရတိတိ မဟာယုဒ္ဓံ ဩတရတိ။ ဥဿဟတိ
ဝါယမတိတိ ဥဿာဟဉ္စ ဝါယာမဉ္စ ကရေတိ။ ဟနန္တိတိ သာတေန္တိ။
ပရိယာပါဒေန္တိတိ ပရိယာပါဒယန္တိ။ ဥပလိက္ခန္တိတိ ဝိဇ္ဈန္တိ။ အပနေန္တိတိ
သကသေနံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ အပနေတွာ ဉာတကာနံ နေန္တိတိ သကသေနံ
နေတွာ တတော ဉာတကာနံ သန္တိကံ နေန္တိ။ နိယမာနောတိ အတ္တနော ဂေဟံ
ဝါ သေသဉ္ဇာတိသန္တိကံ ဝါ နိယမာနော။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ပရိစရန္တိတိ ပဟာရ-
သောဓနဝဏ္ဏကပ္ပနာဒိနိ ကရောန္တာ ဇဂ္ဂန္တိ ဂေါပယန္တိ။

အရက္ခိတေနော ကာယေနာတိ အရက္ခိတေန ကာယဒ္ဓါရေန။ အရက္ခိတာယ
ဝါစာယာတိ အရက္ခိတေန ဝစိဒ္ဓါရေန။ အရက္ခိတေန စိတ္တေနာတိ အရက္ခိတေန
မနောဒ္ဓါရေန။ အနုပဋိတာယ သတိယာတိ သတိံ သူပဋိတံ အကဘ္ဘာ။
အသံဝုတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိတိ မနုဇ္ဈဋ္ဌေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ အပိဟိတေဟိ အဂေါပိ-
တေဟိ။ ရာဂေါ ဝိတ္တံ အနုဒ္ဓံသေတိတိ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ သမထဝိပဿနာ-
ဝိတ္တံ ခံသေတိ။ ဒူရေ ခိပတိ။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတောမိ အာဝုသော ရာဂပရေတောဂိ
အဟံ အာဝုသော ရာဂေန ရတ္ထော၊ ရာဂေန အနုဂတော။

အဋ္ဌိကင်္ဂလူပမာတိအာဒိသု အဋ္ဌိကင်္ဂလူပမာ အပ္ပဿာဒဋ္ဌေန။ ဖံသ-
ပေသုပမာ ဗဟုသာဓာရဏဋ္ဌေန။ တိဏုတ္တူပမာ အနုဒဟနဋ္ဌေန။ အင်္ဂါရ-
ကာသုပမာ မဟာဘိတာပဋ္ဌေန။ သုပိနကူပမာ ဣတ္တရပစ္စုပ္ပန်ဋ္ဌေန။ ယာဝိ-
တကူပမာ တာဝကာလိကဋ္ဌေန။ ရုက္ခပလူပမာ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂပလိဘဉ္ဇနဋ္ဌေန။
အသိသုနူပမာ အဓိကုဋ္ဌနဋ္ဌေန။ သတ္တိသုလူပမာ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန။ သပ္ပသိရူပမာ

သာသင်္ကသပ္ပဋိဘယဋ္ဌေန။ ဥဿဟိဿာမီတိ ဥဿဟံ ကရိဿာမိ။ ဓာရ-
ယိဿာမီတိ သမဏဘာဝံ ဓာရယိဿာမိ။ အဘိရမိဿာမီတိ အဘိရတိ°
ဥပ္ပါဒေဿာမိ န ဥက္ကဏ္ဍိဿာမိ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣမသ္မိ° သုတ္တေ
ဝနုဝိဝနံ ကထိတန္တိ။

၇-ပဌမအနာဂတဘယသုတ္တဝတ္ထနာ

၇၇။ သတ္တမေ အာရညကေနာတိ . အရညဝါသိနာ။ အပ္ပတ္တဿာတိ
အသမ္ပတ္တဿ ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလပ္ပဘောဒဿ ဝိသေသဿ ပတ္တိယာ။ သေသ-
ပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သော မမဿ အန္တရာယောတိ သော မမ
ဇီဝိတန္တရာယော စ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော စ, ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယံ ကရော-
န္တဿ သဂ္ဂန္တရာယော စ မဂ္ဂန္တရာယော စ ဘဝေယျ။ ဟန္တာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ°
နိပါတော။ ဝိရိယံ အာရဘာမီတိ ဒုဝိဓမ္မိ ဝိရိယံ ကရေမိ။ သတ္တကာတိ
သတ္တံ ဝိယ သန္တိဗန္ဓနစ္ဆေဒကဝါတာ။ ဝါဠေဟီတိ ကက္ခဋ္ဌေဟိ။ မာဏဝေဟီတိ
စောရေဟိ။ ကတကမ္ပေဟိ ဝါ အကတကမ္ပေဟိ ဝါတိ ဧတ္ထ စောရိကံ ကတွာ
နိက္ခန္တာ ကတကမ္မာ နာမ၊ စောရိကံ ကာတုံ ဂစ္ဆန္တာ အကတကမ္မာ နာမ။
တတ္ထ ကတကမ္မာ ကမ္မဿ နိပ္ပန္နတ္တာ သတ္တာနံ ဂလလောဟိတံ ဂဟေတွာ
ဒေဝတာနံ ဗလိ° ကရေန္တိ၊ အကတကမ္မာ “ဧဝံ နော ကမ္မံ နိပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ
ပဌမတရံ ကရေန္တိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ တေ မံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျုန္တိ ဝုတ္တံ။
ဝါဠော အမနုဿာတိ ကက္ခဋ္ဌာ ဒုဠာ ယက္ခာဒယော အမနုဿာ။

၈-ဒုတိယအနာဂတဘယသုတ္တဝတ္ထနာ

၇၈။ အဋ္ဌမေ ပုရာ မံ သော ဓမ္မော အာဂစ္ဆတီတိ ယာဝ သော ဓမ္မော မံ
န ဥပဂစ္ဆတိ၊ တာဝ အဟံ ပုရေတရမေဝ ဝိရိယံ အာရဘာမီတိ အတ္ထော။
ဝီရောဒကီဉ္စူတာတိ ဝီရောဒကံ ဝိယ ဘူတာ ဧကီဘာဝံ ဥပဂတာ။ ဝိယ-
စက္ခုဟီတိ မေတ္တစက္ခုဟိ။

၉-တတိယအနာဂတဘယသုတ္တဝတ္ထနာ

၇၉။ နဝမေ ဓမ္မသန္ဓောသာ ဝိနယသန္ဓောသောတိ ဓမ္မသန္ဓောသေန
ဝိနယသန္ဓောသော ဟောတိ။ ကထံ ပန ဓမ္မသ္မိ° ဒုဿန္တေ ဝိနယော ဒုဿတိ
နာမ? သမထဝိပဿနာဓမ္မေသု ဂဗ္ဘံ အဂ္ဂဏှန္တေသု ပဉ္စဝိဓော ဝိနယော န

ဟောတိ။ ဧဝံ ဓမ္မေ ဒုဿန္တေ ဝိနယော ဒုဿတိ။ ဒုဿီလဿ ပန သံဝရ-
ဝိနယော နာမ န ဟောတိ။ တသ္မိံ အသတိ သမထဝိပဿနာ ဂစ္ဆံ န
ဂဏှာတိ။ ဧဝံ ဝိနယသန္ဓောသေနပိ ဓမ္မသန္ဓောသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဘိဓမ္မ-
ကထန္တိ သီလဒိဉ္စက္ခမဓမ္မကထံ။ ဝေဒလ္လကထန္တိ ဝေဒပဋိသံယုတ္တံ ဉာဏ-
မိဿကကထံ။ ကဏ္ဍဓမ္မံ ဩက္ခမမာနာတိ ရန္တဂဝေသိတာယ ဥပါရုပ္ပပရိယေ-
သနဝသေန ကာဠကဓမ္မံ ဩက္ခမမာနာ။ အပိစ ဒုဠစိတ္တေန ပုဂ္ဂလံ ဃနေန္တာပိ
တံ ကဏ္ဍဓမ္မံ အတ္တနော ဒဟန္တာပိ လာဘသက္ကာရတ္ထံ ကထေန္တာပိ ကဏ္ဍဓမ္မံ
ဩက္ခမန္တိယေဝ။

ဂစ္ဆိရာတိ ပါဠိဂစ္ဆိရာ။ ဂစ္ဆိရုတ္တာတိ အတ္တဂစ္ဆိရာ။ လောကုတ္တရာတိ
လောကုတ္တရဓမ္မဒီပကာ။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ ခန္ဓဓာတုအာယတနပစ္စယာ-
ကာရပဋိသံယုတ္တာ။ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိတိ ဇာနနတ္ထာယ စိတ္တံ န
ဋ္ဌပေဿန္တိ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗန္တိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ စ ဝဠုဇ္ဇေတဗ္ဗေ
စ။ ကဝိတာတိ^၂ သိလောကာဒိဗန္ဓနဝသေန ကဝီဟိ ကတာ။ ကာဝေယျာတိ
တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဗာဟိရကာတိ သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ဌိတာ။ သာဝက-
ဘာသိတာတိ ဗာဟိရသာဝကေဟိ ဘာသိတာ။ သေသမေတ္တ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ-
နယတ္တာ သုဝိညေယျတ္တာ စ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၀-စတုတ္ထအနာဂတဘယသုတ္တဝတ္ထနာ

ဂဝ။ ဒသမေ ကလျာဏကာမာတိ သုန္ဒရကာမာ။ ရသဂ္ဂါနီတိ ဥက္ခမ-
ရသာနိ။ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရိဿန္တိတိ ပဉ္စဝိဂ္ဂေသ သံသဂ္ဂေန သံသဋ္ဌာ ဝိဟရိဿန္တိ။
သန္တိမိကာရပရိဘောဂန္တိ သန္တိမိကတဿ ပရိဘောဂံ။ ဩဋ္ဌာရိကမ္ပိ နိမိတ္တန္တိ
တ္ထေ ပထဝိံ ခဏန္တောပိ ခဏာဟိတိ အာဏာပေန္တောပိ ပထဝိယံ ဩဋ္ဌာရိကံ
နိမိတ္တံ ကရောတိ နာမ။ တိဏကဋ္ဌသာခါပလာသံ ဆိန္ဒန္တောပိ ဆိန္ဒာတိ
အာဏာပေန္တောပိ ဟရိတဂ္ဂေ ဩဋ္ဌာရိကံ နိမိတ္တံ ကရောတိ နာမ။
အာဇီဝတ္ထာယ ပဏ္ဏနိဝါပအာဒိနိ ဂါဟာပေန္တေ^၃ ဖလာနိ ဩစိနန္တေ ဝါ
ဩစိနာပေန္တေ ဝါ^၄ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ဣမေသု စတုသု သုတ္တေသု သတ္တာရာ
သာသနေ ဝုဒ္ဓိပရိဟာနိ ကထိတာတိ။

ယောဓာဇီဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၁-ဥက္ခမဓမ္မကထံ (သိ) ၂-ကဝိကတာတိ (သဗ္ဗတ္ထ၊ သံ ၁-၄၅၇-ပိဋေ စ) ဋီကာ ပန ဩလောကေတဗ္ဗာ။
၃-ပန ဝါသိအာဒိနိ ဂါဟာပေန္တေ (သိ)၊ ပန ဝါသိအာဒိဟိ ဂါဟာပေန္တေ (က)
၄-ဩစိနန္တေ ဝါ ဩစိနာပေန္တေ ဝါ (သိ၊ က)

(၉) ၄-စေရဝဂ္ဂ

၁-ရဇနီယသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ရဇနီယေသျှတိ^၁ ရာဂဿ ပစ္စယေသု အာရမ္မ-
ဏေသု။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၂-ဝိတရာဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၂။ ဒုတိယေ မက္ခိတိ ဂုဏမက္ခကော။ ပဌာသီတိ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန
ပဌာသေန သမန္တာဂတော။

၃-ကုဟကသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၃။ ဟတိယေ ကုဟကောတိ တိဟိ ကုဟနဝတ္ထုဟိ သမန္တာဂတော။
လပကောတိ လာဘသန္ဓိသိတာယ လပနာယ သမန္တာဂတော။ နေမိတ္တိ-
ကောတိ နိမိတ္တကိရိယကာရကော။ နိပ္ပေသိကောတိ နိပ္ပေသနကတာယ^၂
သမန္တာဂတော။ လာဘေန စ လာဘံ နိဇ္ဇိဂိသိတာတိ လာဘေန လာဘ-
ဂဝေသကော။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပလ္လာသဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ စတုတ္ထံ
ဥတ္တာနမေဝ။

၅-အက္ခမသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၅။ ပဉ္စမေ အက္ခမော ဟောတိ ရူပါနန္တိ ရူပါရမ္မဏာနံ အနဗိဝါသကော
ဟောတိ။ တဒါရမ္မဏေဟိ ရာဂါဒိဟိ အဘိဘုယျတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၆-ပဋိသန္တိဒါပုတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၆။ ဆဋ္ဌေ အတ္ထပဋိသန္တိဒါပုတ္တောတိ ပဉ္စသု အတ္ထေသု ပဘောဒ-
ဂတံ ဉာဏံ ပတ္တော။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါပုတ္တောတိ စတုဗ္ဗိမေ ဓမ္မေ ပဘောဒဂတံ
ဉာဏံ ပတ္တော။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါပုတ္တောတိ ဓမ္မနိရုတ္တိသု ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ
ပတ္တော။ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါပုတ္တောတိ တေသု တီသု ဉာဏေသု ပဘောဒဂတံ
ဉာဏံ ပတ္တော။ သော ဗန တာနိ တိဏိ ဉာဏာနေဝ ဇာနာတိ။ န တေသံ
ကိစ္စံ ကရေတိ။ ဥစ္စာဝစာနီတိ မဟန္တဒုဒ္ဓကာနိ။ ကိံကရဏီယာနီတိ ဣတိ
ကတ္တဗ္ဗာနိ။

၇-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ သတ္တမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ သီလံ ပနေတ္ထ ခိဏာသဝသီလမေဝ၊
ဗာဟုသစ္စမိ ခိဏာသဝဗာဟုသစ္စမေဝ၊ ဝါစာပိ ခိဏာသဝဿ ကလျာဏ-
ဝါစာဝ၊ ဈာနာနိပိ ကိရိယဉ္စာနာနေဝ ကထိတာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၈-ထေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ အဋ္ဌမေ ထေရောတိ ထိရဘာဝပ္ပတ္တော။ ရတ္တညူတိ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော
ပဋ္ဌာယ အတိက္ကန္တာနံ ဗဟူနံ ရတ္တိနံ ဉာတာ။ ဉာတောတိ ပညာတော
ပါကဠော။ ယသဿိတိ ယသနိဿိတော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကောတိ အယာထာဝ-
ဒိဋ္ဌိကော။ သဒ္ဓမ္မာ ဝုဋ္ဌာပေတွာတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မတော ဝုဋ္ဌာပေတွာ။
အသဒ္ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌာပေတိတိ ဒသအကုသလကမ္မပထေသု ပတိဋ္ဌာပေတိ။

၉-ပဌမသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ နဝမေ သေခဿာတိ သိက္ခကဿ သကရဏီယဿ။ ပရိဟာနာယာတိ
ဥပရိရုဏေဟိ^၁ ပရိဟာနတ္ထာယ။ ကမ္မာရာမတာတိ နဝကမ္မေ ရမနကဘာဝေါ။
ဘဿာရာမတာတိ အာလာပသလ္လာပေ ရမနကဘာဝေါ။ နိဋ္ဌါရာမတာတိ
နိဋ္ဌါယနေ ရမနကဘာဝေါ။ သင်္ဂဏိကာရာမတာတိ ဂဏသင်္ဂဏိကာယ ရမနက-
ဘာဝေါ။ ယထာဝိမုတ္တံ ဝိမုတ္တံ န ပစ္စဝေက္ခတိတိ ဣထာ^၂ ယံ ဝိမုတ္တံ ဝိမုတ္တံ၊ ယေ စ
ဒေါသာ ပဟိနာ၊ ဂုဏာ စ ပဋိလဗ္ဗါ၊ တေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥပရိရုဏပဋိ-
လာဘာယ ဝါယာမံ န ကရေတိတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သတ္တန္တံ
သေခါနံ ဥပရိရုဏေဟိ ပရိဟာနိကာရဏဉ္စ ဝုဋ္ဌိကာရဏဉ္စ ကထိတံ။ ယဉ္စ
နာမ သေခဿ ပရိဟာနကာရဏံ၊ တံ ပုထုဇ္ဇနဿ ပဌမမေဝ ဟောတိတိ။

၁၀-ဒုတိယသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ ဒသမေ ဝိယတ္တောတိ ဗျတ္တော ဆေကော။ ကိဏရဏီယေသုတိ
ဣတိ ကတ္တဗ္ဗေသု။ စေတောသမထန္တိ သမာဓိကမ္မဋ္ဌာနံ။ အနနုလောမိကေနာတိ
သာသနဿ အနနုစ္ဆရိကေန။ အတိကာလေနာတိ အတိပါတောဝ။ အတိ-
ဒိဝါတိ ဒိဝါ ဝုစ္ဆတိ မဇ္ဈိန္ဒကော၊ တံ အတိက္ကမိတွာ။ အဘိသလ္လေခိကာတိ
အဘိဝိယ ကိလေသသလ္လေခိကာ။ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာတိ စိတ္တဝိဝရဏ-
သင်္ခါတာနံ သမထဝိပဿနာနံ သပ္ပါယာ။ အပ္ပိစ္ဆကထာတိ အပ္ပိစ္ဆာ

ဟောထာတိ ကထနကထာ။ သန္တုန္တိကထာတိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သန္တုဋ္ဌာ
 ဟောထာတိ ကထနကထာ။ ပဝိဝေကကထာတိ တိဟိ ဝိဝေကေဟိ ဝိဝိတ္တာ
 ဟောထာတိ ကထနကထာ။ အသံသဂ္ဂကထာတိ ပဉ္စဝိဓေန သံသဂ္ဂေန
 အသံသဋ္ဌာ ဟောထာတိ ကထနကထာ။ ဝိရိယာရဟ္မကထာတိ ဒုဝိဓံ ဝိရိယံ
 အာရဘထာတိ ကထနကထာ။ သီလကထာဒိသု သီလံ အာရဟ္မ ကထာ
 သီလကထာ။ သမာဓိ အာရဟ္မ၊ ပညံ အာရဟ္မ၊ ပဉ္စဝိဓံ ဝိမုတ္တိ အာရဟ္မ၊
 ဧကေနဝိသတိပစ္စဝေက္ခဏသင်္ခါတံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ အာရဟ္မ ကထာ ဝိမုတ္တိ-
 ဉာဏဒဿနကထာ။ န နိကာမလာဘိတိအာဒိသု န ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယတလာဘိ
 ဒုက္ခလာဘိ န ဝိပုလလာဘိတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ထေရဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၀) ၅-ကကုဓဝဂ္ဂ

၁-၂-သမ္ပဒါသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၉၁-၉၂။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ပဉ္စ သမ္ပဒါ မိဿိကာ ကထိတာ။ ဒုတိယေ
 ပုရိမာ စတသော မိဿိကာ၊ ပဉ္စမီ လောကိကာဝ။

၃-ဗျာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၃။ တတိယေ အညာဗျာကရဏာနီတိ^၁ အရဟတ္တဗျာကရဏာနိ။
 ဗုဒ္ဓတ္တာတိ မန္တဘာဝေန အညာဏေန။ မောမူဟတ္တာတိ အတိမူဠဘာဝေန။
 အညံ ဗျာကရေတိတိ အရဟတ္တံ ပတ္တောသ္မိတိ ကထေတိ။ ဣန္ဒြိယပကတောတိ
 ဣန္ဒြိယ အဘိဘူတော။ အဓိမာနေနာတိ အဓိဂတမာနေန။ သပ္ပဒေဝါတိ
 ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေနဝ။

၄-၅-ဖာသုဝိဟာရသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၉၄-၉၅။ စတုတ္ထေ ဖာသုဝိဟာရာတိ သုခဝိဟာရာ။ ပဉ္စမေ အကုပ္ပန္တိ
 အရဟတ္တံ။

၆-သုတေရသုတ္တဝါတ္ထနာ

၉၆။ ဆဋ္ဌေ အပ္ပဇ္ဈောဘိ အပ္ပသမာရဋ္ဌော။ အပ္ပကိစ္စောတိ အပ္ပ-
ကရဏီယော။ သုဘဏှောတိ သုခေန ဘရိတဗ္ဗော သုပေါသော။ သုသန္တော-
သောတိ တိဟိ သန္တောသေဟိ သုဠု သန္တောသော။ ဇီဝိတပရိက္ခာရေသုတိ
ဇီဝိတသဟ္တာရေသု။ အပ္ပါဟာဏောတိ မဇ္ဇာဟာရော။ အနောဘရိကတ္တန္တိ န
ဩဒရိကဘာဝံ အမဟယသဘာဝံ အနုယုတ္တော။ အပ္ပမိဒ္ဓေါတိ န ဗဟုနိဒ္ဓေါ။
သတ္တမဋ္ဌမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

၉-သီဟသူတ္တဝတ္ထနာ

၉၉။ နဝမေ သက္ကစ္စညေဝ ဒေတိ^၁ နော အသက္ကစ္စန္တိ အနဝညာယ အဝိရဇ္ဈိတွာဝ ဒေတိ၊ နော အဝညာယ ဝိရဇ္ဈိတွာ။ မာ မေ ယောဂ္ဂပထော နဿာတိ မယာ ကတယောဂ္ဂပထော မယံ မာ နဿတု၊ “ဧကော သီဟော ဥဋ္ဌာယ ဗိဋ္ဌာရံ ပဟရန္တော ဝိရဇ္ဈိတွာ ပဟရိ”တိ ဧဝံ ဝတ္တာရော မာ ဟောန္တုတိ အတ္ထော။ အန္တဘာရနေသာဒါနန္တိ ဧတ္ထ အန္တံ ဝုစ္စတိ ယဝဘတ္တံ၊ တံ ဘာရော ဇေတသန္တိ အန္တဘာရာ။ ယာစကောနံ^၂ ဧတံ နာမံ။ နေသာဒါ ဝုစ္စန္တိ သာကုဏိကာ။ ဣတိ သဗ္ဗပစ္စိမာယ ကောဋိယာ ဧတေသံ ယာစကနေသာဒါနမ္ပိ သက္ကစ္စမေဝ ဒေသေတိ။

၁၀-ကကုဓထေရသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၁၀၀။ ဒသမေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘောတိ သရိရပဋိလာဘော။ ခွေ ဝါ
တိဏိ ဝါ မာဂကောနိ ဂါမက္ခေတ္တာနီတိ ဧတ္ထ မာဂမိကံ ဂါမက္ခေတ္တံ အတ္ထိ
ခုဒ္ဒကံ၊ အတ္ထိ မဇ္ဈိမံ၊ အတ္ထိ မဟန္တံ။ ခုဒ္ဒကံ ဂါမက္ခေတ္တံ ဣတော စတ္တာလီသံ
ဥသဘာနိ၊ ဣတော စတ္တာလီသန္တိ ဂါဝုတံ ဟောတိ၊ မဇ္ဈိမံ ဣတော ဂါဝုတံ၊
ဣတော ဂါဝုတန္တိ အနုယောဇနံ ဟောတိ၊ မဟန္တံ ဣတော ဒိယနုဂါဝုတံ၊
ဣတော ဒိယနုဂါဝုတန္တိ တိဂါဝုတံ ဟောတိ။ တေသု ခုဒ္ဒကေန ဂါမက္ခေတ္တေန
တိဏိ၊ ခုဒ္ဒကေန စ မဇ္ဈိမေန စ ခွေ ဂါမက္ခေတ္တာနိ တဿ အတ္တဘာဝေါ။
တိဂါဝုတံ ဟိဿ သရိရံ။ ပရိဟရိဿာဒီတိ ပဋိဇဉ္ဇိဿာမိ ဂေါပယိဿာမိ။
ရက္ခဿေတန္တိ ရက္ခဿု ဧတံ။ မောဃပုရိသောတိ တုစ္ဆပုရိသော။ နာဿဿာတိ

၁-သက္ကစုညောင် ပဟာရံ ဒေတိ (သျှာ)

၃-ယှာဝသိကာနံ (သိ)

၂-ယဝသံ (သီ)

၄-ဥသဘာ (သီ၊ သျှာ)

န ဧတဿ ဘဝေယျ။ သမုခါစရေယျာမာတိ ကထေယျာမ။ သဗ္ဗန္တတိတိ
သမ္ဗာနံ ကရေတိ။ ယံ ဘုမ္မေ ကရိဿတိ ဘုမ္မေဝ တေန ပညာယိဿတိတိ
ယံ သေ ကရိဿတိ၊ ဧသေဝ တေန ကမ္မေန ပါကဋ္ဌော ဘဝိဿတိ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝိတိ။

ကကုဓဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-မာသုဝိဟာရဝဂ္ဂ

၁-သာရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ တတိယဿ ပဌမေ ဝေသာရဇ္ဇကရဏာတိ ဝိသာရဒဘာဝါဝဟာ^၁။
သာရဇ္ဇံ ဟောတီတိ ဒေါမနဿံ ဟောတိ။

၂-ဥဿင်္ဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ ဒုတိယေ ဥဿင်္ဂိတပရိသင်္ဂိတောတိ ဥဿင်္ဂိတော စ ပရိသင်္ဂိတော
စ။ အပိ အကုပ္ပဓမ္မောပီတိ အပိ အကုပ္ပဓမ္မော ဒိဏာသဝေါ သမာနောပိ
ပရေဟိ ပါပဘိက္ခုဟိ ဥဿင်္ဂိတပရိသင်္ဂိတော ဟောတီတိ အတ္ထော။
ဝေသိယာဂေါစရောတိ^၂အာဒိသု ဝေသိယာ ဝုစ္စန္တိ ရူပပဇိဝိနိယော၊ တာ
ဂေါစရော အဿာတိ ဝေသိယာဂေါစရော၊ တာသံ ဂေဟံ အဘိဏှဂမနောတိ
အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ပန ဝိဝေဝါတိ မတပတိကာ။
ဗုဒ္ဓကုမာရိကာတိ မဟလိကကုမာရိကာယော။

၃-မဟာစောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ တတိယေ ဣတော ဘောဂေန ပဋိသန္ဓရိဿာပီတိ ဣတော မမ
သာပတေယျတော ဘောဂံ ဂဟေတွာ တေန ပဋိသန္ဓာရံ ကရိဿာမိ၊ တဿ
စ မမ စ အန္တရံ ပိဒဟိဿာပီတိ အတ္ထော။ ဂဟဏာနီတိ ပရသန္တကာနံ
ဘဏ္ဍာနံ ဂဟဏာနိ။ ဂုဗ္ဗမန္တာတိ ဂုဟိတဗ္ဗမန္တာ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယာတိ
သဿတံ ဝါ ဥစ္ဆေဒံ ဝါ ဂဟေတွာ ဌိတာယ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။
စတုတ္ထေ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

၅-မာသုဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ ပဉ္စမေ မေတ္တံ ကာယကမ္မန္တိ မေတ္တစိတ္တေန ပဝတ္တိတံ ကာယကမ္မံ။
အာဝိ စေဝ ရဟော စာတိ သမ္ဗုဒ္ဓေ စေဝ ပရမ္မုဒ္ဓေ စ။ ဣတရေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ ယာနိ တာနိ သီလနီတိအာဝိ စတုပါရိသုဌိသီလဝသေန ဝုတ္တံ။

သမာဓိသံဝတ္တနိကာနီတိ မဂ္ဂသမာဓိဖလသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကာနိ။ သီလသာမည-
ဂတောတိ သမာနသီလတံ ဂတော၊ ဧကသဒိသသီလော ဟုတွာတိ အတ္ထော။
တက္ကရဿာတိ ယော နံ ကရောတိ၊ တဿ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သီလံ မိဿကံ^၁
ကထိတံ၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိတိ။

၆-အာနန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀၆။ ဆဋ္ဌေ နော စ ပရံ အဓိသီလေ သမ္ပဝတ္တာ ဟောတိတိ ပရံ
သီလဘာဝေန န ဂရဟတိ န ဥပဝဒတိ။ အတ္တာနုပေက္ခိတိ အတ္တနောဝ
ကတာကတံ ဇာနနဝသေန အတ္တာနံ အနုပေက္ခိတာ။ နော ပရာနုပေက္ခိတိ
ပရဿ ကတာကတေသု အဗျာဝဋ္ဌော။ အပညာတောတိ အပါကဋ္ဌော
အပ္ပပုညော။ အပညာတကေနာတိ အပညာတဘာဝေန အပါကဋ္ဌတာယ
မန္တပုညတာယ။ နော ပရိတဿတိတိ ပရိတာသံ နာပဇ္ဇတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ^၁
သုတ္တေ ခိဏာသဝေါဝ ကထိတော။

၇-ဂ-သီလသုတ္တဒိဝတ္ထနာ

၁၀၇-၁၀၈။ သတ္တမေ သီလသမာဓိပညာ မိဿိကာံ ကထိတာ၊ ဝိမုတ္တိ
အရဟတ္တဖလံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ လောကီယမေဝ။ အဋ္ဌမေဝိ
ဇေသေဝ နယော။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပနေတ္ထ အသေခဿ ပဝတ္တတ္တာ အသေခန္တိ
ဝုတ္တံ။

၉-၁၀-စာတုဒ္ဓိသသုတ္တဒိဝတ္ထနာ

၁၀၉-၁၁၀။ နဝမေ စာတုဒ္ဓိသောတိ စတူသု ဒိဿာသု အပ္ပင်္ဂဟတစာရော။
ဣမသ္မိမ္မိ သုတ္တေ ခိဏာသဝေါဝ ကထိတော။ ဒသမေ အလန္တိ ယုတ္တော။
ဣဓာပိ ခိဏာသဝေါဝ ကထိတော။

ဖာသုဝိဟာရဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၂) ၂-အန္တကဝိန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ကုလူပကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အသန္တဝိဿာသီတိ အတ္တနာ သဗ္ဗိံ သန္တဝံ
အကရောဇ္ဇေသု ဝိဿာသံ အနာပဇ္ဇေသုယေဝ ဝိဿာသံ ကရောတိ။

၁-သီလသာမညကံ (သျှာ)

အနိဿရမိကပ္ပိတိ အနိဿရောဝ သမာနော “ဣမံ ဒေထ၊ ဣမံ ဂဏှထာ”တိ
ဣဿရော ဝိယ ဝိကပ္ပေတိ။ ဝိဿတ္ထုပသေဝိတိ ဝိဿဋ္ဌာနိ ဘိန္နကုလာနိ
သုနုတ္တာယ ဥပသေဝတိ။ ဥပကဏ္ဍကဇ္ဇေတိ ကဏ္ဍမူလေ မန္တံ ဂဏှာတိ။
သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂-ပစ္ဆာသမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၂။ ဒုတိယေ န ပတ္တပရိယာပန္တံ ဂဏှာတိတိ ဥပဇ္ဈာယေ နိဝတ္တိတွာ
ဌိတေ အတ္တနော တုစ္ဆပတ္တံဒတွာတဿပတ္တံ န ဂဏှာတိ၊ တတော ဝါဒီယမာနံ
န ဂဏှာတိ။ န နိဝါရေတိတိ ဣဒံ ဝစနံ အာပတ္တိဝိတိက္ကမဝစနံ နာမာတိ န
ဇာနာတိ၊ ဥတွာ ဝါပိ “ဘန္တေ ဝေရူပံ နာမ ဝတ္တု န ဝဇ္ဇတိ”တိ န နိဝါရေတိ။
ကထံ ဩပါတေတိတိ တဿ ကထံ ဘိန္နိတွာ အတ္တနော ကထံ ပဝေသေတိ။
ဇေဋ္ဌာတိ ဇေဋ္ဌာ၊ ဇေဋ္ဌမူဝေါတိ ပဋ္ဌရိတဓဋ္ဌမုခေါ။ တတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

၄-အန္တကိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄။ စတုတ္ထေ သီလဝါ ဟောထာတိ သီလဝန္တာ ဟောထ။ အာရက္ခ-
သတိနောတိ ဒွါရရက္ခိကာယ သတိယာ သမန္တာဂတာ။ နိပက္ကသတိနောတိ
ဒွါရရက္ခကေနော ဉာဏေန သမန္တာဂတဿတိနော။ သတာရက္ခေန စေတသာ
သမန္တာဂတာတိ သတာရက္ခေန စိတ္တေန သမန္တာဂတာ။ အပ္ပဘဿာတိ
အပ္ပကထာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာတိ ကမ္မဿကတဇ္ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဝသေန
ပဉ္စဝိဓာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမန္တာဂတာ။ အဝိစ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမ္ပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
ယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅-မစ္ဆရိနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ ပဉ္စမေ အာဝါသမစ္ဆရိနီတိ အာဝါသံ မစ္ဆရာယတိ၊ တတ္ထ
အညေသံ ဝါသံ န သဟတိ။ ကုလမစ္ဆရိနီတိ ဥပဋ္ဌာကကုလံ မစ္ဆရာယတိ၊
အညေသံ တတ္ထ ဥပသင်္ကမနံ န သဟတိ။ လာဘမစ္ဆရိနီတိ လာဘံ မစ္ဆရာ-
ယတိ၊ အညေသံ တံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တံ န သဟတိ။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိနီတိ ဂုဏံ မစ္ဆရာယတိ၊
အညေသံ ဂုဏကထံ န သဟတိ။ ဓမ္မမစ္ဆရိနီတိ ပရိယတ္တိဓမ္မံ မစ္ဆရာယတိ၊
အညေသံ ဒါတုံ န ဣစ္ဆတိ။

၁-ဝိယတ္ထုပသေဝိတိ ဝိယတ္ထာနိ (သိ)၊ ဗုတ္တုပသေဝိတိ ဝိယတ္ထာနိ (သု)

၂-ဇေဋ္ဌာတိ၊ ဇေဋ္ဌာ (သိ)၊ ဇေဋ္ဌာတိ ဇေဋ္ဌာ (က)

၆-၇-ဝဏ္ဏနာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၆-၁၁၇။ ဆဋ္ဌေ သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိပါတေတိတိ ပရေဟိ သဒ္ဓါယ
ဝိန္နုပိဏ္ဍပါတတော အဂ္ဂံ အဂ္ဂဟေတွာ ပရဿ ဒေတိ။ သတ္တမေ ဣဿုကိနိတိ
ဣဿာယ သမန္နာဂတာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အန္ဓကဝိန္နဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-ဝိလာနဝဂ္ဂ

၄-ဒုတိယဥပဋ္ဌာကသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၁၂၄။ တတိယဿ စတုတ္ထေ နပ္ပဋိဗလောတိ ကာယဗလေန စ ဉာဏ-
ဗလေန စ အသမန္နာဂတော။ အာမိသန္တရေတိ အာမိသဟေတုကော
စိဝရာဒိနိ ပစ္စာသိသမာနော။

၅-၆-အနာယုဿာသုတ္တံဒုယဝဏ္ဏနာ

၁၂၅-၁၂၆။ ပဉ္စမေ အနာယုဿာတိ အာယုပစ္ဆေဒနာ န အာယုဝစနာ။
ဆဋ္ဌေပိ ဧသေဝ နယော။

၇-ဝပကာသသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၁၂၇။ သတ္တမေ နာလံ သံဃမ္ပာ ဝပကာသိတုန္တိ သံဃတော နိက္ခမိတွာ
ဧကကော ဝသိတုံ န ယုတ္တော။ ကာမဉ္စေသ သံဃမဇ္ဈေပိ ဝသိတုံ အယုတ္တောဝ
အသံဃသောဘနတာယ။ ဩဝါဒါနုသာသနိပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ပန နိပ္ပရိယာ-
ယေနေဝ သံဃမ္ပာ ဝပကာသိတုံ န ယုတ္တော။ အလံ သံဃမ္ပာ ဝပကာသိတုန္တိ
စာတုဒ္ဓိသတ္တာ သံဃမ္ပာ နိက္ခမ္ပ ဧကကော ဝသိတုံ ယုတ္တော။ သံဃသောဘန-
တာယ ပန သံဃေပိ ဝသိတုံ ယုတ္တောယေဝ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၉-ပရိကုပ္ပသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ နဝမေ အာပါယိကာတိ အပါယဂါမိနော။ နေရယိကာတိ နိရယ-
ဂါမိနော။ ပရိကုပ္ပတိ ပရိကုပ္ပနသဘာဝါ ပုရာဏဝဏ္ဏသဒိသာ။ အတေ-
ကိန္နာတိ အကတ္တဗ္ဗပရိကမ္ပာ။ ဒသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဝိလာနဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၄) ၄-ရာဇဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဓမ္မရာဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ဓမ္မေနာတိ ဒသကုသလဓမ္မေန။ ဓန္တန္တိ အာဏာစက္ကံ။ အတ္တညုတိ ရဇ္ဇတ္ထံ^၁ ဇာနာတိ။ ဓမ္မညုတိ ပဝေဏိဓမ္မံ ဇာနာတိ။ ဓမ္မညုတိ ဒဏ္ဍေ ဝါ ဗလမှိ ဝါ ပမာဏံ ဇာနာတိ။ ကာလညုတိ ရဇ္ဇသုခါ-
နဘဝနကာလံ ဝိနိစ္ဆယကရဏကာလံ ဇနပဒစာရိကာကာလဉ္စ ဇာနာတိ။ ပရိသညုတိ အယံ ပရိသာ ခတ္တိယပရိသာ၊ အယံ ဗြာဟ္မဏဝေဿ-
သုဒ္ဓသမဏပရိသာတိ ဇာနာတိ။

တထာဂတဝါရေ အတ္တညုတိ ပဉ္စ အတ္ထေ ဇာနာတိ။ ဓမ္မညုတိ စက္ကာရေ ဓမ္မေ ဇာနာတိ။ ဓမ္မညုတိ စတုသု ပစ္စယေသု ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂမတ္ထံ ဇာနာတိ။ ကာလညုတိ အယံ ကာလော ပဋိသလ္လိနဿ၊ အယံ သမာပတ္တိယာ၊ အယံ ဓမ္မဒေသနာယ၊ အယံ ဇနပဒစာရိကာယာတိ ဧဝံ ကာလံ ဇာနာတိ။ ပရိသညုတိ အယံ ပရိသာ ခတ္တိယပရိသာ။ပ။ အယံ သမဏပရိသာတိ ဇာနာတိ။ အနုတ္တရန္တိ နဝဟိ လောကုတ္တရဓမ္မေဟိ အနုတ္တရံ။ ဓမ္မဓန္တန္တိ သေဋ္ဌစက္ကံ။

၂-ဒုတိယဓမ္မရာဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ ဒုတိယေ ဝိတရာ ပဝတ္တိတံ ဓန္တန္တိ စက္ကဝတ္တိမှိ ပဗ္ဗဇိတေ ဝါ ကာလကတေ ဝါ စက္ကရတနံ သတ္တာဟမတ္ထံ ဌတော အန္တရဓာယတိ၊ ကထမေသ တံ အနုပ္ပဝတ္တေတိ နာမ? ဝိတု ပဝေဏိယံ ဌတော စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပူရေတွာ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ ကာရေန္တောပိ ဝိတရာ ပဝတ္တိဘမေဝ အနုပ္ပဝတ္တေတိ နာမ။

၃-ဓမ္မရာဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ တတိယံ တိကနိပါတေ ဝုတ္တနယမေဝ။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗေ ပနေတ္ထ ပစ္စိမပဒဒ္ဓယမေဝ ဝိသေသော။ တတ္ထ သမ္ဗာအာဇီဝေါ သေဝိတဗ္ဗော၊ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ န သေဝိတဗ္ဗော။ သပ္ပါယော ဂါမနိဂမော သေဝိတဗ္ဗော၊ အသပ္ပါယော န သေဝိတဗ္ဗော။

၄-ယသံဒိသံသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ စတုတ္ထေ ဥဘတောတိ ဒွိဟိပိ ပက္ခေဟိ။ မာတိတော စ ပိတိတော
 စာတိ ယဿ ဟိ မာတာ ခတ္တိယာ၊ မာတုမာတာ ခတ္တိယာ၊ တဿာပိ မာတာ
 ခတ္တိယာ။ ပိတာ ခတ္တိယော၊ ပိတုပိတာ ခတ္တိယော၊ တဿပိ ပိတာ ခတ္တိယော။
 သော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ။ သံသုဒ္ဓဂဟဏီ-
 ကောတိ သံသုဒ္ဓါယ မာတုကုစ္ဆိယာ သမန္တာဂတော။ “သမဝေပါကိနိယာ
 ဂဟဏီယာ”တိ ဧတ္ထ ပန ကမ္မဇတေဇောဓာတု ဂဟဏီတိ ဝုစ္စတိ။
 ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါတိ ဧတ္ထ ပိတုပိတာ ပိတာမဟော၊
 ပိတာမဟဿ ယုဂံ ပိတာမဟယုဂံ။ ယုဂန္တိ အာယုပ္ပမာဏံ ဝုစ္စတိ။ အဘိလာပ-
 မတ္တမေဝ စေတံ၊ အတ္ထတော ပန ပိတာမဟောယေဝ ပိတာမဟယုဂံ။ တတော
 ဥဒ္ဓိ သဗ္ဗေပိ ပုဗ္ဗပုရိသာ^၁ ပိတာမဟဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတာ။ ဧဝံ ယာဝ
 သတ္တမော ပုရိသော၊ တာဝ သံသုဒ္ဓဂဟဏီကော၊ အထ ဝါ အက္ခိတ္တော
 အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေနာတိ ဒဿေတိ။ အက္ခိတ္တောတိ “အပနေထ
 ဧတံ၊ ကိံ ဣမိနာ”တိ ဧဝံ အက္ခိတ္တော အနဝက္ခိတ္တော။ အနုပက္ကုဋ္ဌောတိ^၂ န
 ဥပက္ကုဋ္ဌော န အက္ခောသံ ဝါ နိန္တံ ဝါ ပုတ္တပုဗ္ဗော။ ကေန ကာရဏေနာတိ?
 ဇာတိဝါဒေန၊ “ဣတိပိ ဟိနဇာတိကော ဧသော”တိ ဝေရူပေန ဝစနေနာတိ
 အတ္ထော။

အဇောတိအာဒိသု ယော ကောစိ အတ္တနော သန္တကေန ဝိဘဝေန
 အဇော ဟောတိ။ ဣမ ပန န ကေဝလံ အဇောယေဝ၊ မဟဒ္ဓနော မဟတာ
 အပရိမာဏသင်္ခေန ဓနေန သမန္တာဂတောတိ အတ္ထော။ ပဉ္စကာမဂုဏဝသေန
 မဟန္တာ ဥဋ္ဌာရာ ဘောဂါ အဿာတိ မဟာဘောဂေါ။ ပရိပုဏ္ဏကောသ-
 ကောဋ္ဌာဂါရောတိ ကောသော ဝုစ္စတိ ဘဏ္ဍာဂါရံ၊ နိဒဟိတွာ ဌပိတေန
 ဓနေန ပရိပုဏ္ဏကောသော၊ ဓညေန စ ပရိပုဏ္ဏကောဋ္ဌာဂါရောတိ အတ္ထော။
 အထ ဝါစတုဗ္ဗိဓောကောသော ဟတ္ထိ အဿာရထာ ရဋ္ဌန္တိ၊ တိပိဓံကောဋ္ဌာဂါရံ
 ဓနကောဋ္ဌာဂါရံ ဓညကောဋ္ဌာဂါရံ ဝတ္ထကောဋ္ဌာဂါရန္တိ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ပရိပုဏ္ဏ-
 မဿာတိ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော။ အဿဝါယာတိ ကဿစိ ဗဟုမ္ပိ ဓနံ
 ဒေန္တဿ သေနာ န သုဏာတိ၊ သာ အနဿဝါ နာမ ဟောတိ။ ကဿစိ
 အဒေန္တဿာပိ သုဏာတိယေဝ၊ အယံ အဿဝါ နာမ။ ဩဝါဒပဋိကရာယာတိ
 “ဣဒံ ဝေါကတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒံ န ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဒိန္တုဩဝါဒကရာယ။ ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိစ္စေန
 သမန္တာဂတော။ ဗျတ္တောတိ ပညာဝေယျတ္တိယေန ယုတ္တော။ မေဓေဝိတိ

ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာယ သမန္တာဂတော။ ပဋိမလောတိ သမတ္ထော။ အတ္ထေ
စိန္တေတုန္တိဝရိအတ္ထေစိန္တေတုံ။ သော ဟိ ပစ္စုပ္ပန္နအတ္ထဝသေနေဝ “အတိတေပိ
ဧဝံ အဟေသုံ၊ အနာဂတေပိ ဧဝံ ဘဝိဿန္တိ”တိ စိန္တေတိ။ ဝိဇိတာဝိနန္တိ
ဝိဇိတဝိဇယာနံ၊ မဟန္တေန ဝါ ဝိဇယေန သမန္တာဂတာနံ။ ဝိမုတ္တစိတ္တာနန္တိ
ပဉ္စဟိ ဝိမုတ္တိဟိ ဝိမုတ္တမာနသာနံ။

၅-၆-ပတ္တနာသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၁၃၅-၁၃၆။ ပဉ္စမေ နေဂမဇာနပဒဿာတိ နိဂမဝါသိနော စ ရဋ္ဌ-
ဝါသိနော စ ဇနဿ။ ဟတ္ထိသ္မိန္တိအာဒိဟိ ဟတ္ထိ အဿရထထရဓနုလေခမုဒ္ဒါ-
ဂဏနာဒိနိ သောဠသ မဟာသိပ္ပါနိ ဒဿိတာနိ။ အနဝယောတိ သမတ္ထော
ပရိပုဏ္ဏော။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဆဋ္ဌေ
ဩပရဇ္ဇန္တိ ဥပရာဇဘာဝံ။

၇-အပ္ပံသုပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၇။ သတ္တမေ ပုရိသာဓိပ္ပါယာတိ အဿဒ္ဓမ္မဝသေန ပုရိသေ ဥပ္ပန္နာ-
ဓိပ္ပါယာ ပုရိသဇ္ဈာသယာ။ အာဒါနာဓိပ္ပါယောတိ ဣဒါနိ ဂဟေတုံ သက္ခိ-
ဿာမိ၊ ဣဒါနိ သက္ခိဿာမီတိ ဧဝံ ဣဒါနိ ပုရိသေ။ ဝိသံယောဂါ-
ဓိပ္ပါယောတိ ဣဒါနိ နိဗ္ဗာနံ ပါပုလ ဗာမိ၊ ဣဒါနိ ပါပုလိဿာမီတိ
ဧဝံ နိဗ္ဗာနဇ္ဈာသယော။

၈-ဘတ္တာဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၈။ အဋ္ဌမေ ဘတ္တာဒကောတိ ဘတ္တက္ခာဒကော၊ ဗဟုဘတ္တဘုဉ္ဇောတိ
အတ္ထော။ ဩကာသဖရဏောတိ ဩကာသံ ဖရိတွာ အညေသံ သမ္မာဓံ ကတွာ
ဌာနေန ဩကာသဖရဏော။ တတ္ထ တတ္ထ လဏ္ဍံ သာရေတိ^၁ ပါတေတိတိ
လဏ္ဍသာရဏော^၂။ ဧတ္တကာ ဟတ္ထိတိ ဂဏနကာလေ သလာကံ ဂဏှာတိတိ
သလာကဂ္ဂါဟိ။ နိသီဒနသယနဝသေန မဇ္ဈဝိဋ္ဌံ မဒ္ဒတိတိ မဇ္ဈဝိဋ္ဌမဒ္ဒနော^၃။
ဘိက္ခုဂဏနကာလေ သလာကံ ဂဏှာတိတိ သလာကဂ္ဂါဟိ။

၉-အက္ခမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၉။ နဝမေ ဟတ္ထိကာယန္တိ ဟတ္ထိသဋ္ဌံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
သင်္ဂါမေ အဝစရန္တိတိ သင်္ဂါမာဝစရာ။ ဧကိဿာ ဝါ တိဏောဒကဒတ္ထိယာ

၁-သာဓေတိ (သျှာ)

၂-လဏ္ဍသာနေော (သျှာ)

၃-ဝိဋ္ဌမဒ္ဒနော (သီ)

ဝိမာနိတောတိ ကေဒိဝသံ ကေန တိဏောဒကဒါနေန ဝိမာနိတော၊
 ကေဒိဝသမတ္တံ အလဒ္ဓတိဏောဒကောတိ အတ္ထော။ ဣတော ပရမိ ဧသေဝ
 နယော။ န သက္ကောတိ စိတ္တံ သမာဒဟိတုန္တိ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမ္မာ ဌပေတုံ
 န သက္ကောတိ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ
 ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၀-သောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၀။ ဒသမေ ခုရုတ္တာနန္တိ န သုဠ၊ ဝုတ္တာနံ ဒေါသဝသေန ပဝတ္တိတာနံ
 ဖရုသဝစနာနံ။ ခုရုဂတာနန္တိ ခုက္ခုပ္ပါဒနာကာရေန သောတဒ္ဓါရံ အာဂတာနံ။
 ဝစနပထာနန္တိ ဝစနာနံ။ ခုက္ခာနန္တိ ခုက္ခမာနံ။ တိဗ္ဗာနန္တိ ဗဟလာနံ တာပန-
 သဘာဝါနံ ဝါ။ ခရာနန္တိ ဖရုသာနံ။ ကဋ္ဌ၊ ကာနန္တိ တိဒိဏာနံ။ အသာတာနန္တိ
 အမရရာနံ။ အမနာပါနန္တိ မနံ အပ္ပါယိတုံ ဝဇေတုံ အသမတ္တာနံ။ ပါဏဟရာ-
 နန္တိ ဇီဝိတဟရာနံ။ ယာ သာ ဒိသာတိ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထာဒိဝသေန ဒိဿတိ
 အပဒိဿတိတိ နိဗ္ဗာနံ ဒိသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပန တံ အာဂမ္မ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ
 သမထံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိ ဝုတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
 ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ သီလသမာဓိပညာ မိဿိကာ ကထိတာတိ။

ရာဇဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၅) ၅-တိကဏ္ဍကိဝဂ္ဂ

၁-အဝဇာနာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ သံဝါသေနာတိ ကေတောဝါသေန။ အာဒေယျ-
 မုခေါတိ^၁ အာဒိယနမုခေါ၊ ဂဟဏမုခေါတိ အတ္ထော။ တမေနံ ဒတွာ
 အဝဇာနာတိတိ “အယံ ဒိန္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတုမေဝ ဇာနာတိ”တိ ဧဝံ အဝမညတိ။
 တမေနံ သံဝါသေန အဝဇာနာတိတိ အပ္ပမတ္တကေ ကိသ္ဗိဒ္ဓိဒေဝ ကုဇ္ဈိတွာ
 “ဇာနာမဟံ တယာ ကတကမ္ပံ၊ ဧတ္တကံ အဒ္ဓါနံ အဟံ ကိံ ကရောန္တော ဝသိ၊
 နနု တုယုမေဝ ကတာကတံ ဝိမံသန္တော”တိအာဒိနိ ဝတ္တာ ဟောတိ။ အထ
 ဣတရော “အဒ္ဓါကောစိ မယံ ဒေါသော ဘဝိဿတိ”တိ ကိသ္ဗိ ပဋိပ္ပရိတုံ န
 သက္ကောတိ။ တံ ဒိပ္ပဉ္စေဝ အဓိမုနိတာ ဟောတိတိ တံ ဝဏ္ဏံ ဝါ အဝဏ္ဏံ ဝါ

သီသမေဝ သဒ္ဓဟတိ။ သဒ္ဓဟနဋ္ဌေန ဟိ အာဒါနေန သေ အာဒိယနမုခေါတိ
ဝုတ္တော။ အာဓေယျမုခေါတိ ပါဠိယာ ပန ဌပိတမုခေါတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂေ
ခဋ္ဌအာဝါဠော ဝိယ အာဂတာဂတံ ဥဒကံ ဝဏ္ဏံ ဝါ အဝဏ္ဏံ ဝါ သဒ္ဓဟန-
ဝသေန သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတုံ ဌပိတမုခေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣတ္တရသဒ္ဓေါတိ ပရိတ္တသဒ္ဓေါ။ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ န ဇာနာတိတိ-
အာဒိယ ကုသလေ ဓမ္မေ “ဣမေ ကုသလာ”တိ န ဇာနာတိ။ အကုသလေ
ဓမ္မေ “ဣမေ အကုသလာ”တိ န ဇာနာတိ။ တထာ သာဝဇ္ဇေ သဒေါသဓမ္မေ
“ဣမေ သာဝဇ္ဇာ”တိ၊ အနဝဇ္ဇေ စ နိဒ္ဒေါသဓမ္မေ “ဣမေ အနဝဇ္ဇာ”တိ၊ ဟိနေ
ဟိနာတိ၊ ပဏီတေ ပဏီတာတိ။ ကဏ္ဍသုတ္တသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂေတိ “ဣမေ ကဏ္ဍာ
သုတ္တေ ပဋိဗာဟေတွာ ဌိတတ္တာ သပ္ပုဋ္ဌိဘာဂါ နာမ၊ ဣမေ စ သုတ္တာ ကဏ္ဍေ
ပဋိဗာဟိတွာ ဌိတတ္တာ သပ္ပုဋ္ဌိဘာဂါ”တိ န ဇာနာတိ။

၂-အာရဘတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၂။ ဒုတိယေ အာရဘတိ စ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရီ စ ဟောတိတိ အာပတ္တိ-
ဝိတိက္ကမနဝသေန အာရဘတိ စေဝ၊ တပ္ပစ္စယာ စ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရီ ဟောတိ။
စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိန္တိ အရဟတ္တသမာဓိဇ္ဈေဝ အရဟတ္တဖလဉာဏန္တိ။
နပ္ပဇာနာတိတိ အနဓိဂတတ္တာ န ဇာနာတိ။ အာရဘတိ န ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရီ
ဟောတိတိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝုဋ္ဌိတတ္တာ ပန န ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရီ ဟောတိ။
နာရဘတိ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရီ ဟောတိတိ သကိံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ တတော
ဝုဋ္ဌာယ ပစ္စာ ကိဉ္ဇာပိ နာပဇ္ဇတိ၊ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရံ ပန ဝိနောဒေတုံ န သက္ကောတိ။
နာရဘတိ န ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရီ ဟောတိတိ န စေဝ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ န စ
ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရီ ဟောတိ။ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ။ပ။ နိရုဇ္ဈန္တိတိ အရဟတ္တံ ပန
အပ္ပတ္တော ဟောတိ။ ပဉ္စမနယေန ဝိဏာသဝေါ ကထိတော။

အာရဟန္တာတိ အာပတ္တိဝိတိက္ကမသမ္ဘဝါ။ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရဇာတိ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရ-
တေသ ဇာတာ။ ပဝေဇ္ဇန္တိတိ ပုနပ္ပုဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇနေန ဝေဇ္ဇန္တိ။ အာရဟန္တေ အာသဝေ
ပဟာယန္တိတိ ဝိတိက္ကမသမ္ဘဝေ အာသဝေ အာပတ္တိဒေသနာယ ဝါ အာပတ္တိ-
ဝုဋ္ဌာနေန ဝါ ပဇာတိတွာ။ ပဋိဝိနောဒေတွာတိ သုဒ္ဓန္တေ ဌိတဘာဝပစ္စဝေက္ခ-
ဏေန နိဟရိတွာ။ ဝိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝေတူတိ ဝိပဿနာစိတ္တန္တံ တံသမ္ပယုတ္တံ
ပညဉ္စ ဘာဝေတူ။ သေသံ ဣမိနာ ဥပါယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

၃-သာရန္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄၃။ တတိယေ ကာမာဓိပ္ပတ္တာနန္တိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေသု
အဓိပ္ပတ္တာနံ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပဇ္ဇာတိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မတ္တာယ သဟသီလကံ
ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော ပဋိပတ္တိပူရကော ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

၄-တိကဏ္ဍကိသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄၄။ စတုတ္ထေ အပ္ပဋိကူလေတိ အပ္ပဋိကူလာရမ္မဏေ။ ပဋိကူလသညီတိ
ပဋိကူလန္တိ ဧဝံသညီ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ကထံ ပနာယံ ဧဝံ ဝိဟရတီတိ?
ဣဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပန အသုဘာယ ဝါ ဖရတိ၊ အနိစ္စတော ဝါ ဥပသံဟရတိ။
ဧဝံ တာဝ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ။ အနိဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာယ
ဝါ ဖရတိ၊ ဓာတုတော ဝါ ဥပသံဟရတိ။ ဧဝံ ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ
ဝိဟရတိ။ ဥဘယသ္မိံ ပန ပုရိမနယဿ စ ပစ္ဆိမနယဿ စ ဝသေန တတိယ-
စတုတ္ထဝါရာ ဝုတ္တာ၊ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာဝသေန ပဉ္စမော။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ စေသာ
ဒိဏာသဝဿ ဥပေက္ခာသဒိသာ၊ န ပန ဒိဏာသဝုပေက္ခာ။ တတ္ထ ဥပေက္ခ-
ကော ဝိဟရေယျာတိ မဇ္ဈတ္တဘာဝေ ဌိတော ဝိဟရေယျ။ ဣဝနီတိ ကိသ္မိန္ဒ
အာရမ္မဏေ။ ကတ္ထဗီတိ ကိသ္မိန္ဒ ပဒေသေ။ ကိဉ္ဇနန္တိ^၂ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ။
ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပဉ္စသု ဌာနေသု ဝိပဿနာဝ ကထိတာ။ တံ အာရဒ္ဓ-
ဝိပဿကော ဘိက္ခု၊ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ ဉာဏဝါ ပညတ္တရော ဗဟုဿုတ-
သမဏောပိ ကာတုံ သက္ကောတိ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော
ကာတုံ သက္ကောန္တိယေဝ၊ ဒိဏာသဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာန-
မေဝ။

၆-မိတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄၆။ ဆဋ္ဌေ ကမ္မန္တံ ကာရေတီတိ ခေတ္တာဒိကမ္မန္တံ ကာရေတိ။ အဓိကရဏံ
အာဒိယတီတိ စတ္တာရိ အဓိကရဏာနိ အာဒိယတိ။ ပါမောက္ခေသု ဘိက္ခုသုတိ
ဒိသာပါမောက္ခေသု ဘိက္ခုသု။ ပဋိဝိရုဋ္ဌေါ ဟောတီတိ ပစ္စနိကဂ္ဂါဟိတာယ
ဝိရုဋ္ဌေါ ဟောတိ။ အနဝတ္ထစာရိကန္တိ အနဝတ္ထာနစာရိကံ^၃။

၁-ဧဝံ ကတသညီ (က) ၂-ကိဉ္ဇနာတိ (သိ)၊ ကိဉ္ဇနာတိ (သု) ၃-ကော ဘိက္ခု (သိ၊ သု)

၄-အနဝတ္ထစာရိကန္တိ အဝတ္ထာနစာရိကံ (သိ)၊ အဝတ္ထာနစာရိကန္တိ အဝတ္ထာနေ စာရိကံ (သု)

၇-အသပ္ပုရိသဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၇။ သတ္တမေ အသက္ကန္တံ ဒေတီတိ န သက္ကရိတွာ သုစိံ ကတွာ ဒေတီ။
အစိတ္တိကတွာ ဒေတီတိ အစိတ္တိကာရေန အဂါရဝဝသေန ဒေတီ။ အပဝိဒ္ဓံ
ဒေတီတိ န နိရန္တရံ ဒေတီ။ အထ ဝါ ဆဇ္ဇေတုကာမော ဝိယ ဒေတီ။ အနာဂမန-
ဒိဋ္ဌိကော ဒေတီတိ ကတဿ^၁ နာမ ဖလံ အာဂမိဿတီတိ ဧဝံ အာဂမနဒိဋ္ဌိံ
န ဥပ္ပါဒေတွာ ဒေတီ။

သုက္ကပက္ခေ စိတ္တိကတွာ ဒေတီတိ ဒေယျဓမ္မေ စ ဒက္ခိဏေယျေသု စ
စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဒေတီ။ တတ္ထ ဒေယျဓမ္မံ ပဏီတံ ဩဇဝန္တံ ကတွာ
ဒေန္တော ဒေယျဓမ္မေ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတိ နာမ။ ပုဂ္ဂလံ ဝိစိနိတွာ ဒေန္တော
ဒက္ခိဏေယျေသု စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတိ နာမ။ သဟတ္တာ ဒေတီတိ အာဏတ္တိယာ
ပရဟတ္ထေန အဒတွာ “အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ဝိစရန္တေန မေ ဟတ္ထပါဒါနံ
အလဗ္ဗကာလဿ ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ။ ဝဋ္ဋမောက္ခံ ဘဝနိဿရဏံ ကရိဿံမိ”တိ
သဟတ္ထေနော ဒေတီ။ အာဂမနဒိဋ္ဌိကောတိ “အနာဂတဘဝဿ ပစ္စယော
ဘဝိဿတိ”တိ ကမ္မဉ္စ ဝိပါကဉ္စ သဒ္ဓဟိတွာ ဒေတီတိ။

၈-သပ္ပုရိသဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၈။ အဋ္ဌမေ သဒ္ဓါယာတိ ဒါနဉ္စ ဒါနဖလဉ္စ သဒ္ဓဟိတွာ။ ကာလေနာတိ
ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေန။ အနုဂ္ဂဟိတစိတ္တောတိ^၂ အနုဂ္ဂဟိတစိတ္တော မုတ္တစာဂေါ
ဟုတွာ။ အနုပဟစ္စာတိ အနုပသာတေတွာ ဂုဏေ အမက္ခေတွာ။ ကာလာဂတာ
ဓဿ အတ္တာ ပရုရာ ဟောန္တိတိ အတ္တာ အာဂစ္ဆမာနာ ဝယောဝုဗုကာလေ
အနာဂန္တာ ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေ ပဌမဝယသ္မိံယေဝ အာဂစ္ဆန္တိ စေဝ ဗဟူ စ
ဟောန္တိ။

၉-ပဌမသမယဝိမုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ နဝမေ သမယဝိမုတ္တဿာတိ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေယေဝ ဝိက္ခမ္ဘိတေဟိ
ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ သမယဝိမုတ္တိသင်္ခါတာယ လောကီယဝိမုတ္တိယာ
ဝိမုတ္တစိတ္တဿ။ ဒသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

တိကဏ္ဍကိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

(၁၆) ၁-သဒ္ဓမ္မဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသမ္ပတ္တနိယာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အဘဗ္ဗော နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တန္တိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တဘူတံ မဂ္ဂနိယာမံ ဩက္ကမိတုံ အဘဗ္ဗော အဘာဇနံ။ ကထံ ပရိဘောတိတိအာဒိသု “ကိံ ကထာ နာမ သော”တိ ဝဒန္တော ကထံ ပရိဘောတိ နာမ။ “ကိံ နာမေသ ကထေတိ၊ ကိံ အယံ ဇာနာတိ”တိ ဝဒန္တော ကထိကံ ပရိဘောတိ နာမ။ “မယံ ကိံ ဇာနာမ၊ ကုတော အမှာကံ ဧတံ သောတုံ ဗလ”န္တိ ဝဒန္တော အတ္တာနံ ပရိဘောတိ နာမ။ ဝိပရိယာယေန သုက္ကပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂-ဒုတိယသမ္ပတ္တနိယာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၂။ ဒုတိယေ အနညာတေ အညာတမာနိတိ အဝိညာတသ္မိံယေဝ “ဝိညာတံ ဣဒံ မယာ”တိ ဧဝံမာနိ။

၃-တတိယသမ္ပတ္တနိယာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ တတိယေ မက္ခိ ဓမ္မံ သုဏာတိတိ မက္ခိ ဟုတွာ ဂုဏမက္ခနစိတ္တေန ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ဥပါရုန္တစိတ္တောတိ နိဂဟာရောပနစိတ္တော။ ရုန္တဂဝေသီတိ ဂုဏရန္တံ ဂုဏတ္ထိဒ္ဓိံ ဂဝေသန္တော။

၄-ပဌမသဒ္ဓမ္မသမ္ဘောသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ စတုတ္ထေ န သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ သုဏန္တိတိ ဩဟိတသောတာ သုကတ- ကာရိနော ဟုတွာ န သုဏန္တိ။ န ပရိယာပုဏန္တိတိ ယထာသုတံ ဓမ္မံ ဝဋ္ဋန္တာပိ သက္ကစ္စံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၆-တတိယသဒ္ဓမ္မသမ္ဘောသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၆။ ဆဋ္ဌေ အပ္ပဋိသရဏောတိ အပ္ပတိဋ္ဌော။ အာစရိယာဟိ သုတ္တန္တဿ ပဋိသရဏံ နာမ၊ တေသံ အဘာဝါ အပ္ပဋိသရဏော ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

၇-ဒုက္ခထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၇။ သတ္တမေ ပုဂ္ဂလံ ဥပနိဓာယာတိ တံ တံ ပုဂ္ဂလံ ဥပနိက္ခိပိတွာ၊ သက္ခိံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ကန္တမာနာယာတိ ကထိယမာနာယ။ သေသ-
မေတ္တ အဋ္ဌမဉ္ဇ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၉-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၉။ နဝမေ အနုပုဗ္ဗိံ ကထံ^၁ ကထေဿာမီတိ ဒါနာနန္တရံ သီလံ၊
သီလာနန္တရံ သဂ္ဂန္တိ ဧဝံ ဒေသနာနုပုဗ္ဗိံ ကထံ ဝါ^၂၊ ယံ ယံ သုတ္တပဒံ ဝါ ဂါထာပဒံ
ဝါ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။ တဿ တဿ အနုရူပကထံ ကထေဿာမီတိ စိတ္တံ
ဥပဋ္ဌပေတွာ ပရေသံ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော။ ပရိယာယဒဿာမီတိ တဿ
တဿ အတ္တဿ တံ တံ ကာရဏံ ဒဿေန္တော။ ကာရဏဉ္စိ ဣဓ
ပရိယာယောတိ ဝုတ္တံ။ အနုဗ္ဗယတံ ပဋိစ္စာတိ “မဟာသမ္မာဓပ္ပတ္တေ သတ္တေ
သမ္မာဓတော မောစေဿာမီ”တိ အနုကမ္ပံ အာဂမ္မ။ န အာမိသန္တရေတိ န
အာမိသဟေတုကော၊ အတ္တနော စတုပစ္စယလာဘံ အနာသိသန္တောတိ
အတ္ထော။ အတ္တာနဉ္စ ပရဉ္စ အနုပဟစ္စာတိ အတ္တုက္ကံသန ပရဝုပ္ပနာဒိဝသေန
အတ္တာနဉ္စ ပရဉ္စ ဂုဏုပသာတေန အနုပဟန္တော။

၁၀-ဒုပ္ပင်္ဂိနောဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ ဒသမေ ဒုပ္ပင်္ဂိနောဒယာတိ ယာနိ ဟဿာဒိနိ ဂိစ္စာနိ နိပ္ပါဒေတုံ
ဌာနာနိ ဥပ္ပန္နာနိ ဟောန္တိ၊ တေသု မတ္တကံ အသမ္ပတ္တေသု အန္တရာယေဝ
ဒုန္နိဟာရာ ဒုဝိက္ခမ္ဘယာ ဟောန္တိ။ ပဋိဘာနန္တိ ကထေတုကာမတာ ဝုစ္စတိ။
ဣမာနိ ပဉ္စ ဒုပ္ပင်္ဂိနောဒယာနိ၊ န သုပ္ပင်္ဂိနောဒယာနိ။ ဥပါယေန ပန
ကာရဏေန အနုရူပါဟိ ပစ္စဝေက္ခဏအနုသာသနာဒိဟိ သက္ကာ ပင်္ဂိနော-
ဒေတုန္တိ။

သဒ္ဓမ္မဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁-အာနုပုဗ္ဗိကထံ (သီ)၊ အနုပုဗ္ဗိကထံ (သျှာ)

၂-ဒေသနာနုပုဗ္ဗိကထာ ဝါ (သီ)၊ ဒေသနာနုပုဗ္ဗိကံ ဝါ (သျှာ)

(၁၇) ၂-အာဃာတဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအာဃာတပဋိဝိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အာဃာတံ ပဋိဝိနေန္တိ ဝုပသမေန္တိတိ အာဃာတပဋိဝိနယာ။ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပန္နော အာဃာတော သဗ္ဗသော ပဋိဝိနေတဗ္ဗောတိ ယတ္ထ အာရမ္မဏေ ဘိက္ခုနော အာဃာတော ဥပ္ပန္နော ဟောတိ၊ တတ္ထ သော သဗ္ဗော ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ မေတ္တာ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗော။ ကရုဏာယပိ ဧသေဝ နယော။ ဥပေက္ခာ ပန စတုက္က- ပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန ဘာဝေတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပန ယံ ပုဂ္ဂလံ ပဿတော စိတ္တံ န နိဗ္ဗာတိ၊ တသ္မိံ မုဒိတာ န သဏ္ဌဟတိ^၁၊ တသ္မာ သာ န ဝုတ္တာ။ အသတိ- အမနသိကာရောတိ ယထာ သော ပုဂ္ဂလော န ဥပဋ္ဌာတိ၊ ကုဋာဒိဟိ အန္တရိတော ဝိယ ဟောတိ၊ ဧဝံ တသ္မိံ အသတိအမနသိကာရော အာပဇ္ဇိ- တဗ္ဗော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

၂-ဒုတိယအာဃာတပဋိဝိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ ဒုတိယေ အာဃာတော ဧတေသု ပဋိဝိနေတဗ္ဗောတိ^၂ အာဃာ- တပဋိဝိနယာ။ အာဃာတော ဧတေဟိ ပဋိဝိနေတဗ္ဗောတိပိ အာဃာတ- ပဋိဝိနယာ။ ပဋိဝိနယောတိ ဟိ ပဋိဝိနယဝတ္ထုနဗ္ဗိ ပဋိဝိနယကာရဏာနဗ္ဗိ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ တဒုဘယဗ္ဗိ ဣဓ ဝဇ္ဇတိ။ ပဉ္စ ဟိ ပုဂ္ဂလာ ပဋိဝိနယဝတ္ထု^၃ ဟောန္တိ ပဉ္စဟိ ဥပမာဟိ ပဉ္စ ပဋိပတ္တိယော ပဋိဝိနယကာရဏာနိ။ လဘတိ စ ကာလေန ကာလံ စေတသော ဝိဝရံ စေတသော ပသာဒန္တိ ကာလေ ကာလေ သမထ- ဝိပဿနာစိတ္တဿ ဥပ္ပန္နောကာသသင်္ခါတံ ဝိဝရဇ္ဈေဝ သဒ္ဓါသမ္ပန္နဘာဝသင်္ခါတံ ပသာဒန္တ လဘတိ။

ရထိယာယာတိ အန္တရိထိယံ။ နန္တကန္တိ ဝိလောတိကဇ္ဈာ။ နိဂ္ဂဟေ- တ္တာတိ အက္ကမိတ္တာ။ ယော တတ္ထ သာရောတိ ယံ တတ္ထ ထိရဋ္ဌာနံ။ တံ ပရိပါတေတွာတိ တံ လုဋ္ဌိတွာ။ ဧဝေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ပံသုကုလိကော ဝိယ မေတ္တာဝိဟာရီ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရထိယာယ နန္တကံ ဝိယ ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ ဝိယ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတာ၊ ထိရဋ္ဌာနံ ဝိယ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာ- စာရတာ၊ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ ဆဇ္ဇေတွာ ထိရဋ္ဌာနံ အာဒါယ ဂန္ဓာ သိဗ္ဗိတွာ ရဇိတွာ

၁-န ဥပဋ္ဌဟတိ (သျှာ) ၂-ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗောတိ (က) ၃-ပဋိဝိနယကာရဏာနဗ္ဗိ ဝတ္ထု (သိ)

ပါရုပိတွာ ဝိစရဏကာလော ဝိယ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတံ အမနသိ-
ကတွာ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရတံ မနသိကတွာ ဝေရိမှိ စိတ္တုပ္ပါဒံ နိဗ္ဗာပေတွာ
ဇာသုဝိဟာရကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သေဝါလပဏကပရိယောနဒ္ဓါတိ သေဝါလေန စ ဥဒကပပ္ပဋကေန စ
ပဋိစ္ဆန္တာ။ ဃမ္မပရေတောတိ ဃမ္မေန အနုဂတော။ ကိလန္တောတိ မဂ္ဂ-
ကိလန္တော။ တသိတောတိ တဏှာဘိဘူတော။ ဝိပါသိတောတိ ပါနီယံ
ပါတုကာမော။ အပဝိယူဟိတွာတိ အပနေတွာ။ ဝိဝိတွာတိ ပသန္တဥဒကံ
ဝိဝိတွာ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဃမ္မာဘိတတ္ထော ပုရိသော ဝိယ မေတ္တာ-
ဝိဟာရိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သေဝါလပဏကံ ဝိယ အပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရတာ၊
ပသန္တဥဒကံ ဝိယ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတာ၊ သေဝါလပဏကံ အပဗျူ-
ဟိတွာ ပသန္နောဒကံ ဝိဝိတွာ ဂမနံ ဝိယ အပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရတံ အမနသိ-
ကတွာ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတံ မနသိကတွာ ဝေရိမှိ စိတ္တုပ္ပါဒံ နိဗ္ဗာပေတွာ
ဇာသုဝိဟာရကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ခေါဘေဿာမီတိ စာလေဿာမိ။ လောဋ္ဌေဿာမီတိ အာကုလံ ကရိ-
ဿာမိ။ အပေယျန္တိ တံ ကရိဿာမီတိ ဝိဝိတုံ အသက္ကုဏေယျံ ကရိဿာမိ။
စတုက္ကုဏ္ဍိကောတိ ဇာဏူဟိ စ ဟတ္ထေဟိ စ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာနေန စတုက္ကု-
ဏ္ဍိကော ဟုတွာ။ ဂေါပိတကံ ဝိဝိတွာတိ ဂါဝိယောဝိယ မုခေန အာကဓေန္တော
ဝိဝိတွာ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဃမ္မာဘိတတ္ထော ပုရိသော ဝိယ မေတ္တာ-
ဝိဟာရိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဂေါပဒံ ဝိယ ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ ဂေါပဒေ၂ ပရိတ္တဥဒကံ
ဝိယ တဿဗ္ဗန္တရေ ပရိတ္တဂုဏော၊ စတုက္ကုဏ္ဍိကဿ ဂေါပိတကံ ဝိဝိတွာ
ပက္ကမနံ ဝိယ တဿ အပရိသုဒ္ဓကာယဝစီသမာစာရတံ အမနသိကတွာ ယံ
သော ကာလေန ကာလံ ဓမ္မဿဝနံ နိဿာယ စေတသော ဝိဝရပ္ပသာဒသံခါတံ
ဝိတိပါမောဇ္ဇံ လဘတိ၊ တံ မနသိကတွာ စိတ္တုပ္ပါဒနိဗ္ဗာပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာဗာမိကောတိ ဣရိယာပထဘူနကေန ဝိသဘာဝါဗာဓေန အာဗာ-
မိကော။ ပုရတောဝိဿာတိ ပုရတောဝိဘဝေယျ။ အနယဗျသနန္တိ အဝရိဝိနာသံ။
ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ သော အနာထဂိလာနော ဝိယ သဗ္ဗကဏ္ဍဓမ္မသမန္တာ-
ဂဏောပုဂ္ဂလော၊ အဗ္ဗါနမဂ္ဂေါဝိယ အနမတဂ္ဂသံသာရော၊ ပုရတော စပစ္ဆတော
စ ဂါမာနံ ဒူရဘာဝေါ ဝိယ နိဗ္ဗာနဿ ဒူရဘာဝေါ၊ သပ္ပာယဘောဇနာနံ
အလာဘော ဝိယ သာမညဗလဘောဇနာနံ အလာဘော၊ သပ္ပာယဘေသဇ္ဇာနံ

အလာဘော ဝိယ သမထဝိပဿနာနံ အဘာဝေါ၊ ပတိရူပဥပဋ္ဌာကာနံ
 အလာဘော ဝိယ ဩဝါဒါနုသာသနီဟိ ကိလေသတိက္ခိကာနံ အဘာဝေါ၊
 ဂါမန္တနာယကဿ အလာဘော ဝိယ နိဗ္ဗာနသမ္မာပကဿ တထာဂတဿ
 ဝါ တထာဂတသာဝကဿ ဝါ အလဒ္ဓဘာဝေါ၊ အညတရဿ ပုရိသဿ ဒိသ္မာ
 ကာရုညပဋ္ဌာနံ ဝိယ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ မေတ္တာဝိဟာရိကဿ ကာရုညံ ဥပ္ပါဒေတွာ
 စိတ္တနိဗ္ဗာပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အစ္စောဒကောတိ ပဿန္နောဒကော။ သာတောဒကောတိ မရရောဒကော။
 သီတောဒကောတိ တနုသိတသလိလာ။ သေတကောတိ ဦးမိဘိဇ္ဇနဋ္ဌာနေသု
 သေတဝဏ္ဏာ။ သုပတိတ္တာတိ သမတိတ္တာ။ ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ သမ္မာဘိ-
 တတ္ထော ပုရိသော ဝိယ မေတ္တာဝိဟာရိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သာ ပေါက္ခရဏီ ဝိယ
 ပရိသုဒ္ဓသဗ္ဗဒ္ဓါရော ပုရိသော၊ နှတွာ ဝိဝိတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ရုက္ခန္ဓာယာယ
 နိပဇ္ဇိတွာ ယထာကာမံ ဂမနံ ဝိယ တေသု ဒွါရေသု ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ အာရမ္မဏံ
 ကတွာ စိတ္တနိဗ္ဗာပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတိယစတုတ္ထာနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ။

၅-ပဉ္စပုစ္ဆာသုတ္တံ

၁၆၅။ ပဉ္စမေ ပရိဘဝန္တိ ပရိဘဝန္တော၊ ဧဝံ ပရိဘဝိဿာမိတိ ပရိဘဝ-
 နတ္ထာယ ပုစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ အညာတုကာမောတိ^၁ ဇာနိတုကာမော ဟုတွာ။

၆-နိရောဓသုတ္တံ

၁၆၆။ ဆဋ္ဌေ အတ္ထေတံ ဌာနန္တိ အတ္ထိ ဧတံ ကာရဏံ။ နော စေ ဒိဋ္ဌေဝ
 ဓမ္မေ အညံ အာရာဓေယျာတိ နော စေ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏေယျ။ ကမဇ္ဇိကာရာဟာရဘက္ခာနံ ဒေဝါနန္တိ ကာမာဝစရဒေဝါနံ။
 အညတရံ မနောမယံ ကာယန္တိ ဖျာနမနေန နိဗ္ဗတ္တံ အညတရံ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မ-
 ကာယံ။ ဥဒါယီတိ လာဠုဒါယီ။ သော ဟိ “မနောမယ”န္တိ သုတွာ “အာရုပ္ပေ
 န ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ပဋိဗာဟိ။ ထေရော “သာရိပုတ္တော ကိ” ဇာနာတိ၊ ယဿ
 သမ္မုခေါ ဧဝံ ဘိက္ခု။ ဝစနံ ပဋိက္ခောသန္တိ”တိ ဧဝံ ဗာလာနံ လဒ္ဓိဥပ္ပတ္တိ-
 ပဋိဗာဟနတ္ထံ တံ ဝစနံ အနဓိဝါသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

အတ္ထိ နာမောတိ အမရိသနတ္ထေ^၂ နိပါတော။ တေနေဝ စေတ္ထ “အဇ္ဈု-
 ပေက္ခိဿထာ”တိ အနာဂတဝစနံ ကတံ။ အယဉ္ဇေတ္ထတ္ထော—အာနန္ဒ တုမှေ

ထေရံ ဘိက္ခုံ ဝိဟေဋ္ဌိယမာနံ အဇ္ဈုပေက္ခထ၊ န ဝေါ ဧတံ မရိသယာမိ^၁ န သဟာမိ နာမိဝါသေမိတိ။ ကဿ ဟံ ဘဂဝါ အာနန္ဒတ္ထေရံယေဝ ဧဝမာဟာတိ? ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကတ္တာ။ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဟိ ဧဝံ ဝဒန္တော^၂ ပဋိဗာဟိတုံ ဘာရော။ အပိစေသ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဝိယသဟာယော၊ တေနာပိဿ ဧသ ဘာရော။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဘဂဝါ အာနန္ဒတ္ထေရံ ဂရဟန္တော ဧဝမာဟ၊ န ပနေသ ဟံ တဿေဝ ဂရဟာ၊ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတာနံ သဗ္ဗေသံယေဝ ဂရဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဟာရန္တိ ဂန္ဓကုဋ်။

အနန္တရိယန္တိ န အန္တရိယံ။ ယထာတိ ကာရဏဝစနံ။ အာယသ္မန္တိ-
ယေဝေတ္ထ ဥပဝါနံ ပဋိဘာသေယျာတိ ဧတ္ထ ဘဂဝတာ စ^၃ ဧဝံ ဧတဒေဝ
ကာရဏံ အာရဗ္ဗ ဥဒါဟဋ္ဌေ အာယသ္မတောယေဝ ဥပဝါနဿ ပဋိဝစနံ
ပဋိဘာတု ဥပဋ္ဌာတူတိ ဒိပေတိ။ သာရန္တံ ဩက္ခန္တန္တိ ဒေါမနဿ အနုပဝိဋ္ဌံ။
သီလဝါတိအာဒိဟိ ဒိဏာသဝသီလာဒိနိယေဝ ကထိတာနိ။ ခဏ္ဍိစ္စနာတိ-
အာဒိနိ သက္ကာရာဒိနံ ကာရဏပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တာနိ။ ကိံ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဟိ
ကာရဏေဟိ တံ တံ သဗြဟ္မစာရိံ သက္ကရေယျန္တိ အယဉေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

၇-စောဒနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၇။ သတ္တမေ စောဒကေနာတိ ဝတ္ထုသန္တဿနာ အာပတ္တိသန္တဿနာ
သံဝါသပ္ပဋိက္ခေပေါ သာမီစိပ္ပဋိက္ခေပေါတိ စတူဟိ စောဒနာဝတ္ထုဟိ စောဒယ-
မာနေန။ ကာလေန ဝက္ခာမိ နော အကာလေနာတိ ဧတ္ထ စုဒ္ဓိတကဿ
ကာလော ကထိတော၊ န စောဒကဿ။ ပရံ စောဒေန္တေန ဟိ ပရိသမဇ္ဈေ
ဝါ ဥပေါသထပဝါရဏဂ္ဂေ ဝါ အာသနသာလာဘောဇနသာလာဒိသု
ဝါ န စောဒေတဗ္ဗော^၄၊ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္နကာလေ “ကရောတာယသ္မာ
ဩကာသံ၊ အဟံ အာယသ္မန္တံ ဝတ္ထုကာမော”တိ ဧဝံ ဩကာသံ ကာရေတွာ
စောဒေတဗ္ဗော။ ပုဂ္ဂလံ ပန ဥပပရိက္ခိတွာ ယော လောလပုဂ္ဂလော အဘူတံ
ဝတွာ ဘိက္ခုနံ အယသံ အာရောပေတိ၊ သော ဩကာသကမ္ပံ ဝိနာပိ
စောဒေတဗ္ဗော။ ဘူတေနာတိ တစ္ဆေန သဘာဝေန။ သဏ္ဍေနာတိ မဋ္ဌေန
မုဒုကေန။ အတ္ထသံဟိတေနာတိ အတ္ထကာမတာယ ဟိတကာမတာယ ဥပေ-
တေန။ အဓိပ္ပဋိသာရော ဥပဒဟာတဗ္ဗောတိ^၅ အမင်္ဂုဘာဝေါ ဥပနေဟဗ္ဗော^၆။

၁-မရိသမိ (သီ၊ က) ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၇၅၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၆-ဝိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ဝဒန္တေ (?)	၃-ဘဂဝတာ (သျှာ)	၄-န စောဒေတဗ္ဗံ (သျှာ၊ က)
၅-ဗုဒ္ဓဟိတဗ္ဗောတိ (သျှာ)		၆-ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော (သီ၊ သျှာ)

အလံ တေ အဓိပ္ပန္နိသာရာယာတိ ယုတ္တံ တေ အမင်္ဂလာဝါယ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ အဋ္ဌမံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ပါကဋ္ဌမေဝ။

၉-ဒိပ္ပနိသန္တိ သုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၉။ နဝမေ ဒိပ္ပံ နိသာမယတိ ဥပဓာရေတိတိ ဒိပ္ပနိသန္တိ^၁။ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ ဂဏှာတိတိ သုဂ္ဂဟိတဂ္ဂါဟိ။ အတ္တကုသလောတိ အဋ္ဌကထာယ ဆေကော။ ဓမ္မကုသလောတိ ပါဠိယံ ဆေကော။ နိရုတ္တိကုသလောတိ နိရုတ္တိ-ဝစနေသု ဆေကော။ ဗျဉ္ဇနကုသလောတိ အက္ခရပုဗ္ဗဘေဒ ဆေကော။ ပုဗ္ဗာပရ-ကုသလောတိ အတ္ထပုဗ္ဗာပရံ ဓမ္မပုဗ္ဗာပရံ အက္ခရပုဗ္ဗာပရံ ဗျဉ္ဇနပုဗ္ဗာပရံ အနုသန္တိ-ပုဗ္ဗာပရန္တိ ဣမသ္မိံ ပဉ္စဝိဓေ ပုဗ္ဗာပရေ ဆေကော။ တတ္ထ အတ္ထပုဗ္ဗာပရကုသ-လောတိ ဟေဋ္ဌာ အတ္ထေန ဥပရိ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊ ဥပရိ အတ္ထေန ဟေဋ္ဌာ အတ္ထံ ဇာနာတိ။ ကထံ? သော ဟိ ဟေဋ္ဌာ အတ္ထံ ဌပေတွာ ဥပရိ အတ္ထေ ဝုတ္တေ “ဟေဋ္ဌာ အတ္ထော အတ္ထိ”တိ ဇာနာတိ။ ဥပရိ အတ္ထံ ဌပေတွာ ဟေဋ္ဌာ အတ္ထေ ဝုတ္တေပိ “ဥပရိ အတ္ထော အတ္ထိ”တိ ဇာနာတိ။ ဥဘတော ဌပေတွာ မဇ္ဈေ အတ္ထေ ဝုတ္တေ “ဥဘတော အတ္ထော အတ္ထိ”တိ ဇာနာတိ။ မဇ္ဈေ အတ္ထံ ဌပေတွာ ဥဘတောဘာဂေသု အတ္ထေ ဝုတ္တေ “မဇ္ဈေ အတ္ထော အတ္ထိ”တိ ဇာနာတိ။ ဓမ္မပုဗ္ဗာပရာဒိသုပိ သေဝေ နယော။ အနုသန္တိပုဗ္ဗာပရေ ပန သီလံ အာဒိံ ကတွာ အာရဗ္ဗေ သုတ္တန္တေ မတ္တကေ ဆသု အဘိညာသု အာဂတာသု “ယထာနုသန္တိံ ယထာပရိစ္ဆေဒံ^၂ သုတ္တန္တော ဂတော”တိ ဇာနာတိ။ ဒိဋ္ဌိဝသေန အာရဗ္ဗေ ဥပရိ သစ္စေသု အာဂတေသုပိ “ယထာနုသန္တိနာ ဂတော”တိ ဇာနာတိ။ ကလဟဘဏ္ဍနဝသေန အာရဗ္ဗေ ဥပရိ သာရဏီယ-ဓမ္မေသု အာဂတေသုပိ၊ ဒုတ္တိံသတိရစ္ဆာနကထာဝသေန အာရဗ္ဗေ ဥပရိ ဒသကထာဝတ္ထုသု^၃ အာဂတေသုပိ “ယထာနုသန္တိနာ ဂတော”တိ ဇာနာတိတိ။

၁၀-ဘဒ္ဒဇိ သုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၀။ ဒသမေ အဘိဘူတိ အဘိဘဝိတွာ ပြိတော ဇေဋ္ဌကော။ အနဘိ-ဘူတောတိ အညေဟိ အနဘိဘူတော။ အညဒတ္ထုတိ ဧကံသဝစနေ နိပါတော။ ဒဿနဝသေန ဒသော၊ သဗ္ဗံ ပဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝသဝတ္တိတိ သဗ္ဗံ ဇနံ ဝသေ ဝတ္တေတိ။ ယထာ ပဿတောတိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ ဝါ ဟောတု အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ

၁-ဒိပ္ပနိသန္တိ (သိ၊က)

၂-ယထာနုပရိစ္ဆေဒံ (သိ)၊ ယထာနုပစ္ဆေဒံ (သု)

၃-အံ ၃-၃၅၈၊ ၃ ၁-၁၁၉-ပိဋေသု။

ဝါ၊ ယေနာကာရေန တံ ပဿန္တဿ။ အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော
ဟောတီတိ အနန္တရာယေဝ အရဟတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယထာ သုဏတောတိ
ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ အထ ဝါ ယံ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ နိရန္တရမေဝ
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ တံ တဿ အရဟတ္တံ စက္ခုဝိညာ-
ဏာနန္တရံ နာမ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ဣဒံ ဒဿနာနံ အဂ္ဂန္တိ။ ဒုတိယ-
ပဒေပိ ဒေသေဝ နယော။

ယထာ သုဒ္ဓိတဿာတိ ယေန မဂ္ဂသုခေန သုဒ္ဓိတဿ။ အနန္တရာ အာသဝါနံ
ခယော ဟောတီတိ သမနန္တရမေဝ အရဟတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ သုခါနံ အဂ္ဂန္တိ
ဣဒံ မဂ္ဂသုခံ သုခါနံ ဥတ္တမံ။ ယထာ သညိဿာတိ ဣဓာပိ မဂ္ဂသညာဝ
အဓိပ္ပေတာ။ ယထာ ဘူတဿာတိ ယသ္မိံ ဘဝေ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဌိတဿ။
အနန္တရာတိ အနန္တရာယေန အရဟတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ဘဝါနံ အဂ္ဂန္တိ အယံ
ပစ္စိမော အတ္တဘာဝေါ ဘဝါနံ အဂ္ဂံ နာမ။ အထ ဝါ ယထာ ဘူတဿာတိ
ယေဟိ ခန္ဓေဟိ မဂ္ဂက္ခဏေ ဘူတဿ ဝိဇ္ဇမာနဿ။ အနန္တရာ အာသဝါနံ
ခယော ဟောတီတိ မဂ္ဂါနန္တရမေဝ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ဘဝါနံ အဂ္ဂန္တိ
ဣဒံ မဂ္ဂက္ခဏေ ခန္ဓပဉ္စကံ ဘဝါနံ အဂ္ဂံ နာမာတိ။

အာဃာတဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၈) ၃-ဥပါသကဝဂ္ဂ

၁-၃-သာရဇ္ဇသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၁-၁၇၃။ တတိယဿ ပဋ္ဌမဒုတိယတတိယေသု အဂါရိယပ္ပဋိပတ္တိ
ကထိတာ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ ဟောန္တု၊ ဝနန္တိယေဝ။

၄-ဝေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၄။ စတုတ္ထေ ဘယာနီတိ စိတ္တုတြာသဘယာနိ။ ဝေရာနီတိ အကုသလ-
ဝေရာနိပိ ပုဂ္ဂလဝေရာနိပိ။ ဝေတသိကန္တိ စိတ္တနိဿိတံ။ ဒုက္ခန္တိ ကာယပဿာဒ-
ဝတ္ထုကံ ဒုက္ခံ။ ဒေါမနဿန္တိ ဒေါမနဿဝေဒနံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝိရတိပဟာနံ
ကထိတံ။

၅-စက္ကာလသုတ္တံဝတ္ထနာ

၁၇၅။ ပဉ္စမေ ဥပါသကပတိကုဋ္ဌောတိ ဥပါသကပစ္စိမကော။ ကောတူ-
ဟလမင်္ဂလိကောတိ “ဣမိနာ ဣဒံ ဘဝိဿတိ” တိ ဧဝံ ပဝတ္တတ္တာ ကောတူဟလ-
သင်္ခါတေန ဒိဋ္ဌသုတမုတမင်္ဂလေန သမန္တာဂတော။ မင်္ဂလံ ပစ္စေတိ နော
ကမ္မန္တိ မင်္ဂလံ ဩလောကေတိ၊ ကမ္မံ န ဩလောကေတိ။ ဣတော ဝ ဗဟိဒ္ဓါတိ
ဣမမှာ သာသနာ ဗဟိဒ္ဓါ။ ပုဗ္ဗကာရံ ကရေတိတိ ဒါနာဒိကံ ကုသလကိစ္စံ
ပဌမတရံ ကရေတိ။

၆-ဝိတိသုတ္တံဝတ္ထနာ

၁၇၆။ ဆဋ္ဌေ ကိန္တိ မယန္တိ ကေန နာမ ဥပါယေန မယံ။ ပဝိဝေကံ
ဝိတိန္တိ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနာနိ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိ။ ကာမူပသံဟိတန္တိ
ကာမနိဿိတံ ဒုဝိဓေ ကာမေ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ။ အကုသလူပသံဟိတန္တိ
“မိဂသူကရာဒယော ဝိဇ္ဇိဿာမိ” တိ သရံ ဒိဝိတွာ တသ္မိံ ဝိရဋ္ဌေ “ဝိရဋ္ဌံ
မယာ” တိ ဧဝံ အကုသလေ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ။ တာဒိသေသု ပန-ဌာနေသု
အဝိရဇ္ဈန္တဿ “သုဠု မေ ဝိဋ္ဌံ၊ သုဠု မေ ပဟဋ္ဌ” န္တိ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ အကုသလူပသံ-
ဟိတံ သုခံ သောမနဿံ နာမ။ ဒါနာဒိဥပကရဏာနံ အသမ္ပတ္တိယာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ
ပန ကုသလူပသံဟိတံ ဒုက္ခံ ခေါမနဿန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇-ဝဏိဇ္ဇာသုတ္တံဝတ္ထနာ

၁၇၇။ သတ္တမေ ဝဏိဇ္ဇာတိ ဝါဏိဇကမ္မာနိ။ ဥပါသကေနာတိ တိသရဏ-
ဂတေန။ သတ္တဝဏိဇ္ဇာတိ အာဝုဓဘဏ္ဍံ ကာရေတွာ တဿ ဝိက္ကယော။
သတ္တဝဏိဇ္ဇာတိ မနုဿဝိက္ကယော။ မံသဝဏိဇ္ဇာတိ သူကရမိဂါဒယော
ပေါသေတွာ တေသံ ဝိက္ကယော။ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာတိ ယံကိဉ္စိ မဇ္ဇံ ကာရေတွာ
တဿ ဝိက္ကယော။ ဝိသဝဏိဇ္ဇာတိ ဝိသံ ကာရေတွာ တဿ ဝိက္ကယော။
ဣတိ သဗ္ဗမ္ပိ ဣမံ ဝဏိဇ္ဇံ နေဝ အတ္တနာ ကာတုံ၊ န ပရေ သမာဒပေတွာ
ကာရေတုံ ဝုဋ္ဌတိ။

၈-ရာဇသုတ္တံဝတ္ထနာ

၁၇၈။ အဋ္ဌမေ ပဗ္ဗာဇေန္တိတိ ရဋ္ဌမှာ ပဗ္ဗာဇေန္တိ။ ယထာပစ္စယံ ဝါ
ကရေန္တိတိ ယထာဓိပ္ပါယ်ယထာဇ္ဈာသယံ ကရေန္တိ။ တထေဝံ ပါပကမ္မံ ပဝေ-
ဇေန္တိတိ ယထာ တေန ကတံ၊ တံ တထေဝ အညေသံ အာရောစေန္တိ ကထေန္တိ။

၉-ဂိဟိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၉။ နဝမေ သံဂုတကမ္ပန္တန္တိ ပိဟိတကမ္ပန္တန္တိ။ အာဘိစေတသိကာနန္တိ ဥတ္တမစိတ္တနိဿိတာနံ။ ဝိဇ္ဇဗ္ဗေသုခဝိဟာရာနန္တိ ပစ္စက္ခေယေဝ ဓမ္မေပဝတ္တိက္ခဏေ သုခဝိဟာရာနံ။ အရိယကန္တေဟိတိ အရိယာနံ ကန္တေဟိ မဂ္ဂဖလသီလေဟိ။

အရိယဓမ္မံ သမာဒါယာတိ ဧတ္ထ အရိယဓမ္မောတိ ပဉ္စ သီလာနိ ကထိတာနိ။ မေရယံ ဝါရုဏိန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ မေရယံ ပဉ္စဝိဓေ သုရံ။ ဓမ္မဉ္စာ-
နုပိတက္ကယေတိ နဝဝိဓံ လောကုတ္တရဓမ္မံ အနုဿတိဝသေနေဝ ဝိတက္ကေယျ။
အဗျာပဇ္ဈံ ဟိတံ ဝိတ္တန္တိ နိဒ္ဒါကံ မေတ္တာဒိဗြဟ္မဝိဟာရစိတ္တံ။ ဒေဝလောကာယ
ဘာဝယေတိ ဗြဟ္မလောကတ္တာယ ဘာဝေယျ။ ပုညတ္ထဿ ဇိဂိသတောတိ
ပုညေန အတ္ထိကဿ ပုညံ ဂဝေသန္တဿ။ သန္တေသုတိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓတထာ-
ဂတသာဝကေသု။ ဝိပုလာ ဟောတိ ဒက္ခိဏာတိ ဧဝံ ဒိန္နဒါနံ မဟပ္ပလံ
ဟောတိ။ အနုပုဗ္ဗေနာတိ သီလပူရဏာဒိနာ အနုက္ကမေန။ သေသံ တိက-
နိပါတေ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၁၀-ဂဝေသီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၀။ ဒသမေ သိတံ ပါတွာကာသီတိ မဟာမဂ္ဂေနဝ ဂစ္ဆန္တော တံ
သာလဝနံ ဩလောကေတွာ “အတ္ထိ န ခေါ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကိဉ္စိ သုကာရဏံ
ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗ”န္တိ အဒ္ဓသ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ဂဝေသိနာ ဥပါသကေန ကတံ
သုကာရဏံ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ဣဒံ သုကာရဏံ ဘိက္ခုသံဃဿ
အပါကဋ် ပဋိစ္ဆန္တိ၊ ဟန္တ နံ ဘိက္ခုသံဃဿ ပါကဋ် ကရောမီ”တိ မဂ္ဂါဩက္ကမ္ပ
အညတရသ္မိံ ပဒေသေ ဌိတောဝ သိတပါတုကမ္ပံ အကာသိ၊ အဂ္ဂဝဒန္တေ
ဒဿေတွာ မန္တဟသိတံ ဟသိ။ ယထာ ဟိ လောကီယမနဿာ ဥဒရံ
ပဟရန္တာ “ကဟံ ကဟ”န္တိ ဟသန္တိ၊ န ဧဝံ ဗုဒ္ဓါ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန ဟသိတံ
ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရမတ္ထမေဝ ဟောတိ။

ဟသိတဉ္စ နာမေတံ တေရသဟိ သောမနဿသဟဂတစိတ္တေဟိ ဟောတိ။
တတ္ထ လောကီယမဟာဇနော အကုသလတော စတူဟိ၊ ကာမာဝစရကုသလ-
တော စတူဟိတိ အဋ္ဌဟိ စိတ္တေဟိ ဟသတိ၊ သေခါ အကုသလတော ဒိဋ္ဌိဂတ-
သမ္ပယုတ္တာနိ ဒွေ အပနေတွာ ဆဟိ စိတ္တေဟိ ဟသန္တိ၊ ခိဏာသဝါ စတူဟိ
သဟေတုကကိရိယစိတ္တေဟိ၊ ဧကေန အဟေတုကကိရိယစိတ္တေနာတိ ပဉ္စဟိ

စိတ္တေဟိ ဟသန္တိ။ တေသုပိ ဗလဝါရမ္ပဏေ အာပါယမာဂတေ ခြိဟိ ဉာဏ-
သမ္ပယုတ္တစိတ္တေဟိ ဟသန္တိ၊ ဒုဗ္ဗလာရမ္ပဏေ ဒုဟေတုကစိတ္တဒ္ဓယေန စ
အဟေတုကစိတ္တေန စာတိ တိဟိ စိတ္တေဟိ ဟသန္တိ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ
ကိရိယာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုသောမနဿသဟဂတစိတ္တံ ဘဂဝတော
ပဟဋ္ဌာကာရမတ္တဟသိတံ ဥပ္ပါဒေတိ။

တံ ပနေတံ ဟသိတံ ဧဝံ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ထေရဿ ပါကဋံ ဟောတိ။ ကထံ?
တထာရူပေ ဟိ ကာလေ တထာဂတဿ စတူဟိ ဒါဌာဟိ စာတုဒ္ဓိပိက-
မဟာမေဃမုခတော သမောသရိတာ ဝိဇ္ဇုလတာ^၁ ဝိယ ဝိရောစမာနာ
မဟာတာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏာ ရသ္မိဝဋ်ဩဝေ ဥဋ္ဌဟိတွာ တိက္ခတ္တု သိရဝရံ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ ဒါဌဂ္ဂေသုယေဝ အန္တရဓာယန္တိ။ တေန သညာဏေန အာယသ္မာ
အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္ဆတော ဂစ္ဆမာနောပိ သိတပါတုဘာဝံ ဇာနာတိ။

ဣဒ္ဓန္တိ သမိဒ္ဓံ။ ဖိတန္တိ အတိသမိဒ္ဓံ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ ဝိယ။ အာကိဏ္ဏမနုဿန္တိ
ဇနသမာကုလံ။ သီလေသု ပရိပူရကာရိတိ ပဉ္စသု သီလေသု အသမတ္တကာရိ။
ပဋိဒေသိတာနိတိ ဥပါသကဘာဝံ ပဋိဒေသိတာနိ။ သမာဒိတိတာနိတိ^၂
သရဏေသု ပတိဋ္ဌာပိတာနိတိ အတ္ထော။ ဣဗ္ဗေတံ သမသမန္တိ ဣတိ ဧတံ
ကာရဏံ သဗ္ဗာကာရတော သမဘာဝေနေဝ သမံ၊ န ဧကဒေသေန။ နတ္ထိ ကိန္နိ
အတိရေကန္တိ မယံ ဣမေဟိ ကိန္နိ အတိရေကံ နတ္ထိ။ ဟန္တာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ
နိပါတော။ အတိရေကာယာတိ ဝိသေသကာရဏတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇာမိတိ
အတ္ထော။ သီလေသု ပရိပူရကာရိ^၃ ဓာရေထာတိ ပဉ္စသု သီလေသု သမတ္တ-
ကာရိတိ ဇာနာထ။ ဧတ္တာဝတာ တေန ပဉ္စ သီလာနိ သမာဒိန္ဒာနိ နာမ
ဟောန္တိ။ ကိမင်္ဂံ ပန န မယန္တိ^၄ မယံ ပန ဧကနေဝ ကာရဏေန ပရိပူရ-
ကာရိနော န ဘဝိဿာမ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေဝတိ။

ဥပါသကဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၉) ၄-အရဉ္စဝဂ္ဂ

၁-အာရညိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ မန္တတ္တာ မောမူဟတ္တာတိ နေဝ သမာဒါနံ
ဇာနာတိ၊ န အာနိသံသံ။ အတ္တနော ပန မန္တတ္တာ မောမူဟတ္တာ အညာဏေန

အာရညကော ဟောတိ။ ပါဝိန္ဒော ဣန္ဒာပကတောတိ “အရညေ မေ
ဝိဟရန္တဿ ‘အယံ အာရညကော’တိ စတုပစ္စယသက္ကာရံ ကရိဿန္တိ၊ ‘အယံ
ဘိက္ခု လဇ္ဇိ ပဝိဝိတ္တော’တိအာဒိဟိ စ ဂုဏေဟိ သမ္ဘာဝေဿန္တိ”တိ ဧဝံ
ပါဝိကာယ ဣန္ဒာယ ဌတွာ တာယ ဧဝ ဣန္ဒာယ အဘိဘူတော ဟုတွာ
အာရညကော ဟောတိ။ ဥမ္မာဒဝသေန အရညံ ပဝိသိတွာ ဝိဟရန္တော ပန
ဥမ္မာဒါ ဝိတ္တက္ခေပါ အာရညကော နာမ ဟောတိ။ **ဝဏ္ဏိတန္တိ** ဣဒံ
အာရညကံ နာမ ဗုဒ္ဓေဟိ စ ဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ စ ဝဏ္ဏိတံ ပသတ္တန္တိ
အာရညကော ဟောတိ။ **ဣဒမတ္ထိတန္တိ** ဣမာယ ကလျာဏာယ ပဋိပတ္တိယာ
အတ္ထော တေဿာတိ ဣဒမတ္ထိ၊ ဣဒမတ္ထိနော ဘာဝေါ ဣဒမတ္ထိတာ။ တံ
ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ၊ န အညံ ကိဉ္စိ လောကာမိသန္တိ အတ္ထော။
သေသမေတ္ထ ဣတော ပရေသု စ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အရညဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၂၀) ၅-မြာဟူဏဝဂ္ဂ

၁-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ မြာဟူဏဓမ္မာတိ မြာဟူဏသဘာဝါ။ သုနဓေသုတိ
ကုက္ကုရေသု။ **နေဝ ကိဏန္တိ န ဝိတ္တိဏန္တိတိ** န ဂဏန္တာ ကိဏန္တိ၊ န ဒဒန္တာ
ဝိတ္တိဏန္တိ။ **သမ္ပိယေနေဝ သံဝါသံ သံဗန္ဓာယ** သမ္ပဝတ္တေန္တိတိ ဝိယာ ဝိယံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ပဝေဏိယာ ဗန္ဓနတ္ထံ သံဝါသံ ပဝတ္တယန္တိ။ **ဥဒရာဝဒေဟကန္တိ**
ဥဒရံ အဝဒိဟိဟွာ ဥပစိနိတွာ ပူရေတွာ။ **အဝသေသံ အာဒါယ ပက္ကမန္တိ**တိ
ယံ ဘုဒ္ဓိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တံ ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣမသ္မိ
သုတ္တေ ဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။

၂-ဒေါဏမြာဟူဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၂။ ဒုတိယေ တွမ္ပိ နောတိ တွမ္ပိ န။ **ပဝတ္တာရောတိ** ပဝတ္တယိတာရော။
ယေသန္တိ ယေသံ သန္တကံ။ **မန္တပဒန္တိ** ဝေဒသင်္ဂိတံ မန္တမေဝ။ ဂိတန္တိ
အဋ္ဌကာဒိဟိ ဒသဟိ ပေါရာဏကမြာဟူဏေဟိ သရသမ္ပတ္တိဝသေန သဇ္ဈာယိတံ။
ပရုတ္တန္တိ အညေသံ ဝုတ္တံ၊ ဝါစိတန္တိ အတ္ထော။ **သမိဟိတန္တိ** သမုပဗျူဠံ ရာသိကတံ။

ပိဏ္ဍံ ကတွာ ဌပိတန္တိ အတ္ထော။ **တဒနုဂါယန္တိ**တိ တေရဟိ မြာဟူဏာ တံ တေဟိ ပုဗ္ဗေဟိ ဂိတံ အနုဂါယန္တိ အနုသဇ္ဈာယန္တိ။ **တဒနုဘာသန္တိ**တိ တံ အနုဘာသန္တိ။ ဣဒံ ပုရိမဿေဝ ဝေဝစနံ။ **ဘာသိတမနုဘာသန္တိ**တိ တေဟိ ဘာသိတံ အနုဘာသန္တိ။ **သဇ္ဈာယိတမနုသဇ္ဈာယန္တိ**တိ တေဟိ သဇ္ဈာယိတံ အနုသဇ္ဈာယန္တိ။ **ဝါစိတမနုဝါစေန္တိ**တိ တေဟိ အညေသံ ဝါစိတံ အနုဝါစေန္တိ။ **သေယျထိဒန္တိ**တေ ကတမေတိ အတ္ထော။ **အဋ္ဌကောတိအာဒိနိ**တေသံ နာမာနိ။ တေ ကိရ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဩလောကေတွာ ပရူပဿာတံ အကတွာ ကဿပ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပါဝစနေန သဟ သံသန္နေတွာ မန္တေ ဂန္တေသုံ။ အပရာပရေ^၁ ပန မြာဟူဏာ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ပက္ခိပိတွာ တယော ဝေဒေ ဘိန္ဒိတွာ ဗုဒ္ဓဝစနေန သဗ္ဗိ^၂ ဝိရုဗ္ဗေ အကံသု။ **ဈာဿု**^၃မေတိ ဧတ္ထ **အဿူ**တိ နိပါတမတ္ထံ၊ တေ မြာဟူဏာ ဣမေ ပဉ္စ မြာဟူဏေ ပညာပေန္တိတိ အတ္ထော။

မန္တေ အဓိယမာနောတိ ဝေဒေ သဇ္ဈာယန္တော ဂဏှန္တော။ **အာစရိယဓနန္တိ** အာစရိယဒက္ခိဏံ^၁ အာစရိယဘာဂံ။ **န ဣဿတ္ထေနာ**တိ န ယောဓာဇီဝကဓမ္မေန ဥပ္ပါဒေတိ။ **န ရာဇပေါရိသေနာ**တိ န ရာဇပဋ္ဌာကဘာဝေန။ **ကေဝလံ ဘိက္ခာ- စရိယာယာ**တိ သုဒ္ဓါယ ဘိက္ခာစရိယာယ ဝေ။ **ကပါလံ အနတိမညမာနော**တိ တံ ဘိက္ခာဘာဇနံ အနတိမညမာနော။ သော ဟိ ပုဏ္ဏပတ္တံ အာဒါယ သီသံ နာတော ကုလဒ္ဓါရေသု ဌတွာ “အဟံ အဋ္ဌစက္ကာလီသ ဝဿာနိ ကောမာရဗြဟ္မစရိယံ စရိံ၊ မန္တာပိ မေ ဂဟိတာ၊ အာစရိယဿ အာစရိယဓနံ ဒဿာမိ၊ ဓနံ မေ ဒေထာ”တိ ယာစတိ။ တံ သုတွာ မနုဿာ ယထာသတ္ထိ၊ ယထာဗလံ အဋ္ဌပိ သောဋ္ဌသပိ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ ဒေန္တိ။ ဧဝံ သကလဂါမိ စရိတွာ လဒ္ဓဓနံ အာစရိယဿ နိယျာဒေတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ **ဧဝံ ခေါ ဒေါဏ မြာဟူဏော ဗြဟ္မသမော ဟောတိ**တိ ဧဝံ ဗြဟ္မပိဟာရေဟိ သမန္ဓာ- ဂတတ္တာ မြာဟူဏော ဗြဟ္မသမော နာမ ဟောတိ။

နေဝ ကယေန န ဝိက္ကယေနာတိ နေဝ အတ္တနာ ကယံ ကတွာ ဂဏှာတိ၊ န ပရေန ဝိက္ကယံ ကတွာ ဒိန္တိ။ **ဥဒကူပဿန္တိ** ဥဒကေန ဥပဿဉ္စ ပရိစ္စတ္တံ။ သော ဟိ ယသ္မိ^၁ ကုလေ ဝယပ္ပတ္တာ ဒါရိကာ အတ္ထိ၊ ဂန္ဓာ တဿ ဒွါရေ တိဋ္ဌတိ။ “ကဿွာ ဌိတောသိ”တိ ဝုတ္တေ “အဟံ အဋ္ဌစက္ကာလီသ ဝဿာနိ ကောမာရဗြဟ္မစရိယံ စရိံ၊ တံ သဗ္ဗံ တုမှာကံ ဒေမိ၊ တုမှေ မယံ ဒါရိကံ ဒေထာ”တိ ဝဒတိ။ တေ ဒါရိကံ အာနေတွာ တဿ ဟတ္ထေ ဥဒကံ ပါတေတွာ ဒေန္တိ။ သော တံ ဥဒကူပဿဉ္စ ဘရိယံ ဂဏှိတွာ ဂစ္ဆတိ။ **အတိဗိဋ္ဌဇော**တိ

၁-အပရာပရာ(သိ)၊ အပရေ(သျှာ၊က) မ-ဋ္ဌ ၃-၂၉၀-ဝိဇ္ဇေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-အာစရိယဒက္ခိဏံ (က)

ပဏ္ဍာသက် (၂၀) ၅-မြာဟူကဝဂ္ဂ ၃-သင်္ဂါဟဿကဝဂ္ဂ ၆၀

သံသဋ္ဌောတိ ဝဏ္ဏဘေဒကရဏဝသေန သံသဋ္ဌော။ ဥက္ကဋ္ဌိတောတိ ကုမိတော။
ဥဿဒကဇာတောတိ ဥသုမကဇာတော။ သေဝါလပဏကပရိယောနဒ္ဓေါတိ
တိလမိဇကောဒိဘေဒေန သေဝါလေန ဝါ နိလမဏ္ဍုကပိဋ္ဌိဝဏ္ဏေန ဝါ ဥဒကပိဋ္ဌိ
ဆာဒေတွာ နိဗ္ဗတ္တေန ပဏကေန ပရိယောနဒ္ဓေါ။ ဝါတေရိတောတိ ဝါတေန
ရိတော ကမ္ပိတော။ အာဝိလောတိ အပ္ပသန္ဓော။ လုဋ္ဌိတောတိ အသန္ဓိသိန္ဓော။
ကလလီဘူတောတိ ကဒ္ဒမိဘူတော။ အန္တကာရေ နိက္ခိတ္တောတိ ကောဠကန္တ-
ရာဒိဘေဒေ အနာလောကဋ္ဌာနေ ဌပိတော။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ ဘဂဝါ တိဟိ
ဘဝေဟိ ဒေသနံ နိဝဇ္ဇေတွာ^၂ အရဟတ္တကုဋေန နိဋ္ဌပေသိ၊ ပြာဟ္မဏော ပန
သရဏမတ္တေ ပတိဋ္ဌိတောတိ။

၄-ကာရဏပါလီသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၉၄။ စတုတ္ထေ ကာရဏပါလီတိ ပါလောတိ တဿ နာမံ၊ ရာဇကုလာနံ
ပန ကမ္မန္တေ ကာရေတိတိ ကာရဏပါလီ နာမ ဇာတော။ ကမ္မန္တံ ကာရေတိတိ
ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ဒွါရနုလကပါကာရေ အကတေ ကာရေတိ၊ ဇိဏ္ဏေ
ပဋိဇဂ္ဂါပေတိ။ ဝိဂီယာနိ^၁ ပြာဟ္မဏန္တံ ဧဝံနာမကံ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌိတံ
အရိယသာဝကံ ပြာဟ္မဏံ။ သော ကိရ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ဂန္ဓမာလာဒိနိ
ဂါဟာပေတွာ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဌိတွာ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ ပူဇေတွာ နဂရံ
အာဂစ္ဆတိ၊ ဣဒံ ပြာဟ္မဏဿ ဒေဝသိကံ ဝတ္တန္တိ။ တံ သော ဧဝံ ဝတ္တံ ကတွာ
အာဂစ္ဆန္တံ အဒ္ဓသ။ တေဒဝေါစာတိ။ “အယံ ပြာဟ္မဏော ပညဝါ ဉာဏုတ္တရော၊
ကဟံ န ခေါ ပါတောဝ ဂန္ဓာ အာဂစ္ဆတိ”တိ စိန္တေတွာ အနုက္ကမေန သန္တိကံ
အာဂတံ သဗ္ဗာနိတွာ “ဟန္တ ကုတော နူ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။

တတ္ထ ဒိဝါ ဒိဝဿာတိ ဒိဝသဿာပိ ဒိဝါ၊ မဇ္ဈနိကကာလေတိ အတ္ထော။
ပဏ္ဍိတော မညေတိ ဘဝံ ဝိဂီယာနိ သမဏံ ဂေါတမံ ပဏ္ဍိတောတိ၊ မညတိ၊
ဥဒါဟု နောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ကော စာဟံ ဘောတိ ဘော သမဏဿ
ဂေါတမဿ ပညာဝေယျတ္ထိယဇာနနေ အဟံ ကော နာမ။ ကော စ သမဏဿ
ဂေါတမဿ ပညာဝေယျတ္ထိယံ ဇာနိဿာမိတိ ကုတော စာဟံ သမဏဿ
ဂေါတမဿ ပညာဝေယျတ္ထိယံ ဇာနိဿာမိ၊ ကေန နာမ ကာရဏေန
ဇာနိဿာမိတိ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ အတ္တနော အဇာနနဘာဝံ ဒိပေတိ။ သောဝိ
နူနဿ တာဒိသောဝါတိ ယော သမဏဿ ဂေါတမဿ ပညာဝေယျတ္ထိယံ
ဇာနေယျ၊ သောဝိ နူန ဒသ ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော

၁-ဥက္ကဋ္ဌိတောတိ ကထိတော (သိ)၊ ဥက္ကဋ္ဌိတောတိ ကုဋ္ဌိတော (သျှာ) ၂-နိဗ္ဗဇ္ဇေတွာ (သိ၊ က)

တာဒိသော ဗုဒ္ဓေါယေဝ ဘဝေယျ။ သိနေရုံ ဝါ ဟိ ပထဝီ ဝါ အာကာသံ ဝါ ပမေတုကာမေန တပ္ပမာဏော^၁ ဒဏ္ဍော ဝါ ရဇ္ဇံ ဝါ လဒ္ဓံ ဝနုတိ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပညံ ဇာနန္တေနပိ တဿ ဣဏသဒိသမေဝ သဗ္ဗညုတညာဏံ လဒ္ဓံ ဝနုတိတိ ဒီပေတိ။ အာဒရဝသေန ပနေတ္ထ အာမေဒိတံ ကတံ။ ဥဇ္ဇာရာယာတိ ဥတ္တမာယ သေဋ္ဌာယ။ ကော စာဟံ ဘောတိ ဘော အဟံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပသံသနေ ကော နာမ။ ကော စ သမဏံ ဂေါတမံ ပသံသိဿာမီတိ ကေန ကာရဏေန ပသံသိဿာမိ။

ပသတ္တပ္ပသတ္တောတိ သဗ္ဗဂုဏာနံ ဥပရိ ဝရေဟိ သဗ္ဗလောကပသတ္တေဟိ အတ္တနော ဂုဏေဟေဝ ပသတ္တော၊ န တဿ အညေဟိ ပသံသနကိစ္စံ အတ္ထိ။ ယထာ ဟိ စမ္ပကပုပ္ဖံ ဝါ နီလုပ္ပလံ ဝါ ပဒုမံ ဝါ လောဟိတစန္ဒနံ ဝါ အတ္တနော ဝဏ္ဏဂန္ဓသိရိယာဝ ပါသာဒိကဉ္စေဝ သုဂန္ဓဉ္စ၊ န တဿ အာဂန္တုကေဟိ ဝဏ္ဏဂန္ဓေဟိ ထောမနကိစ္စံ အတ္ထိ။ ယထာ စ မဏိရတနံ ဝါ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဝါ အတ္တနော အာလောကေနေဝ ဩဘာသတိ၊ န တဿ အညေန ဩဘာသန- ကိစ္စံ အတ္ထိ။ ဧဝံ သမဏော ဂေါတမော သဗ္ဗလောကပသတ္တေဟိ အတ္တနော ဂုဏေဟေဝ ပသတ္တော ထောမိတေ။ သဗ္ဗလောကဿ သေဋ္ဌတံ ပါပိတော။ န တဿ အညေန ပသံသနကိစ္စံ အတ္ထိ။

ပသတ္တေဟိ ဝါ ပသတ္တောတိပိ ပသတ္တပ္ပသတ္တော။ ကေ ပန ပသတ္တာ နာမ^၂ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ကာသိကောသလဝါသိကေဟိ ပသတ္တော၊ မိမ္ဗိသာရော အင်္ဂမဂဓဝါသိဟိ၊ ဝေသာလိကာ^၃ လိစ္ဆဝီ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဝါသိဟိ ပသတ္တာ၊ ပါဝေယျကာ မလ္လာ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အညေပိ တေ တေ ခတ္ထိယာ တေဟိ တေဟိ ဇာနပဒေဟိ ပသတ္တာ၊ စင်္ဂါအာဒယော မြာဟူဏာ မြာဟူဏ- ဂဏေဟိ၊ အနာထပိဏ္ဍိကာဒယော ဥပါသကာ ဥပါသကဂဏေဟိ၊ ဝိဿာခါ- အာဒိကာ ဥပါသိကာ အနေကသတတဟိ ဥပါသိကာဟိ၊ သကုလုဒါယိ- အာဒယော ပရိဗ္ဗာဇကာ အနေကေဟိ ပရိဗ္ဗာဇကသတေဟိ၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏ- ဘွေရိအာဒိကာ မဟာသාරိကာ အနေကေဟိ ဘိက္ခုနိသတေဟိ၊ သာရိပုတ္တ- ဘွေရာဒယော မဟာထေရာ အနေကသတေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ သက္ကာဒယော ဒေဝါ အနေကသဟဿေဟိ ဒေဝေဟိ၊ မဟာဗြဟ္မာဒယော ဗြဟ္မာနော အနေက- သဟဿေဟိ ဗြဟ္မေဟိ ပသတ္တာ။ တေ သဗ္ဗေပိ ဒသဗလံ ထောမေန္တိ ဝဏ္ဏေန္တိ ပသံသန္တိတိ ဘဂဝါ “ပသတ္တပ္ပသတ္တော”တိ ဝုစ္စတိ။ အတ္ထဝသန္တိ အတ္တာနိ- သံသံ^၂။

အထဿ သော အတ္တနော ပသာဒကာရဏံ အာစိက္ခန္တော သေယျဏာပိ
 ဘော ပုရိသောတိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဂ္ဂရသပရိတိတ္တောတိ ဘောဇန-
 ရသေသု ပါယာသော၊ သွေဟရသေသု ဂေါသပ္ပိ၊ ကသာဝရသေသု ခုဒ္ဒကမရ
 အနေဋ္ဌကံ၊ မရရရသေသု သက္ကရာတိဝေမာဒယော အဂ္ဂရသာ နာမ။ တေသု
 ယေန ကေနစိ ပရိတိတ္တော အာကဏ္ဍပ္ပမာဏံ ဘုဒ္ဓိတွာ ပြိတော။ အညေသံ
 ဟိနာနန္တိ အဂ္ဂရသေဟိ အညေသံ ဟိနရသာနံ။ သုတ္တသောတိ သုတ္တတော၊
 သုတ္တဘာဝေနာတိ အတ္တော။ သေသေသုပိ ဇေသေဝ နယော။ တတော တတောတိ
 သုတ္တာဒိသု တတော တတော။ အညေသံ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏပ္ပဝါဒါနန္တိ
 ယေ အညေသံ ပုထုနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ လဒ္ဓိသင်္ခါတပ္ပဝါဒါ၊ တေသံ။
 န ပိဟေတိတိ န ပတ္တေတိ၊ တေ ကထိယမာနေ သောတုမ္ပိ န ဣစ္ဆတိ။ ဇိယန္တိ-
 ခုဒ္ဒလျပရေတောတိ ဇိယန္တိယ ဝေဝ ဒုဗ္ဗလဘာဝေန စ အနုဂတော။ မရ-
 ပိဏ္ဍိကန္တိ သာလိပိဋ္ဌံ ဘဇိတွာ စတုမရရေန ယောဇေတွာ ကတံ ဗဒ္ဓသတ္တု-
 ပိဏ္ဍိကံ၊ မရရပူဝမေဝ။ အဓိဂစ္ဆေယျာတိ လဘေယျ။ အသေဝနကန္တိ မရရ-
 ဘာဝကရဏတ္ထာယ အညေန ရသေန အနာသိတ္တကံ ဩဇေန္တံ ပဏီတရသံ။

ဟရိစန္ဒနဿာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏစန္ဒနဿ။ လောဟိတစန္ဒနဿာတိ ရတ္တဝဏ္ဏ-
 စန္ဒနဿ။ သုရဘိဂန္ဓန္တိ သုဂန္ဓံ။ ဒရဏာဒယော ဝဋ္ဋဒရဏာ ဝဋ္ဋကိလမဏာ
 ဝဋ္ဋပရိဋ္ဌာဟာ ဝေ။ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဥဒါဟာရံ ဥဒါဟရိ။ ယထာ ဟိ ယံ
 တေလံ မာနံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝိဿန္တိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ တံ အဝသေကောတိ
 ဝုစ္ဆတိ။ ယဉ္စ ဇလံ တဋ္ဌာကံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဂစ္ဆတိ၊
 တံ ဩသောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဝေမေဝံ ယံ ပီတိဝစနံ ဟဒယံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊
 အဓိကံ ဟုတွာ အန္တော အသဏ္ဌဟိတွာ ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ တံ ဥဒါနန္တိ ဝုစ္ဆတိ။
 ဝေရူပံ ဓိတိမယဝစနံ နိစ္ဆာရေသီတိ အတ္တော။

၅-ပိဝီယာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၅။ ပဉ္စမေ နီလာတိ ဣဒံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကံ။ နီလဝဏ္ဏာတိအာဒိ တဿေဝ
 ဝိဘာဂဒဿနံ။ တတ္ထ န တေသံ ပကတိဝဏ္ဏော နီလော၊ နီလဝိလေပန-
 ဝိလိတ္တတ္တာ ပနေတံ ဝုတ္တံ။ နီလဝဏ္ဏာတိ ပဋ္ဌဒုက္ခလကောသေယျာဒိနိပိ
 နေသံ နီလာနေဝ ဟောန္တိ။ နီလာလင်္ကာရာတိ နီလမဏီဟိ နီလပုဗ္ဗေဟိ
 အလင်္ကာတာ၊ တေသံ ဟတ္ထာလင်္ကာရ အဿာလင်္ကာရရထာလင်္ကာရသာဏီ-
 ဝိတာနကဉ္စုကာပိ သဗ္ဗေ နီလာယေဝ ဟောန္တိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု
 အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဗ္ဗံ ယထာတိ ယထာ သတပတ္တံ ရတ္တပဗ္ဗံ။ ကောကနဒန္တိ တဿေဝ
ဝေဝစနံ။ ပါတောတိ ပဂေဝ သူရိယုဂ္ဂမနကာလေ။ သီယာတိ ဘဝေယျ။
အဝိတဂန္ဓန္တိ အဝိဂတဂန္ဓံ။ အင်္ဂီရသန္တိ ဘဂဝတော အင်္ဂမင်္ဂေဟိ ရသ္မိယော
နိစ္ဆရန္တိ။ တဿာ အင်္ဂီရသောတိ ဝုစ္စတိ။ တပန္နမာဒိစ္စမိဝန္တလိက္ခေတိ
ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေသု စတူသု မဟာဒီပေသု အာလောကကရဏဝသေန
အန္တလိက္ခေ တပန္နံ အာဒိစ္စံ ဝိယ ဝိရောစမာနံ။ အင်္ဂီရသံ ပဿာတိ အတ္တာ-
နမေဝ ဝါ မဟာဇနံ ဝါ သန္ဓာယ ဧဝံ ဝဒတိ။

၆-မဟာသုပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၆။ ဆဋ္ဌေ မဟာသုပိနာတိ မဟန္တေဟိ ပုရိသေဟိ ပဿိတဗ္ဗတော
မဟန္တာနဉ္စ အတ္တာနံ နိမိတ္တဘာဝတော မဟာသုပိနာ။ ပါတုရဟေသုန္တိ
ပါကဋ္ဌာ အဟေသုံ။ တတ္ထ သုပိနံ ပဿန္တော စတူဟိ ကာရဏေဟိ ပဿတိ
ဓာတုက္ခောဘတော ဝါ အနုဘူတပုဗ္ဗတော ဝါ ဒေဝတောပသံဟာရတော ဝါ
ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော ဝါတိ။

တတ္ထ ပိတ္တာဒီနံ ခေါဘကရဏပစ္စယပ္ပယောဂေန ခုဘိတဓာတုကော
ဓာတုက္ခောဘတော သုပိနံ ပဿတိ။ ပဿန္တော စ နာနာရိဓံ သုပိနံ ပဿတိ
ပဗ္ဗတာပတန္တော ဝိယ၊ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော ဝိယ၊ ဝါဠုမိဂဟတ္ထိစောရာဒီဟိ
အနုဗဒ္ဓေါ ဝိယ စ။ အနုဘူတပုဗ္ဗတော ပဿန္တော ပုဗ္ဗေ အနုဘူတပုဗ္ဗံ
အာရမ္မဏံ ပဿတိ။ ဒေဝတောပသံဟာရတော ပဿန္တဿ ဒေဝတာ
အတ္တကာမတာယ ဝါ အနတ္တကာမတာယ ဝါ အတ္တာယ ဝါ အနတ္တာယ ဝါ
နာနာရိဓာနိ အာရမ္မဏာနိ ဥပသံဟရန္တိ။ သော တာသံ ဒေဝတာနံ
အာနုဘာဝေန တာနိ အာရမ္မဏာနိ ပဿတိ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော ပဿန္တော
ပုညာပုညဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုကာမဿ အတ္တဿ ဝါ အနတ္တဿ ဝါ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတံ
သုပိနံ ပဿတိ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိယ ပုတ္တပဋိလာဘနိမိတ္တံ၊ ကောသလ-
ရာဇာ ဝိယ သောဠဿ သုပိနေ၊ အယမေဝ ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တဘူတော ဣမေ
ပဉ္စ မဟာသုပိနေ ဝိယ စာတိ။

တတ္ထ ယံ ဓာတုက္ခောဘတော အနုဘူတပုဗ္ဗတော စ သုပိနေ ပဿတိ၊ န
တံ သစ္စံ ဟောတိ။ ယံ ဒေဝတောပသံဟာရတော ပဿတိ၊ တံ သစ္စံ ဝါ
ဟောတိ အလိကံ ဝါ။ ကုဒ္ဒါ ဟိ ဒေဝတာ ဥပါယေန ဝိနာသေတုကာမာ
ဝိပရိတမ္ပိ၊ ကတွာ ဒဿေန္တိ။ ယံ ပန ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော ပဿတိ၊ တံ ကေန္တံ

သစ္စမေဝ ဟောတိ။ ဧတေသံ စတုနံ မူလကာရဏာနံ သံသဂ္ဂဘောဒတောပိ သုပိနဘောဒေါ ဟောတိယေဝ။

တံ ပနေတံ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ သုပိနံ သေခပုထုဇ္ဇနာဝပဿန္တိ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ၊ အသေခါန ပဿန္တိ ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ။ ကိံ ပနေတံ ပဿန္တော သုတ္တော ပဿတိ ပဋိဗုဒ္ဓေါ၊ ဥဒါဟု နေဝ သုတ္တော န ပဋိဗုဒ္ဓေါတိ? ကိဉ္ဇေတ္ထ ယဒိ တာဝ သုတ္တော ပဿတိ၊ အဘိဓမ္မဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ။ ဘဝဂ်စိတ္တေန ဟိ သုပတိ၊ တံ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏံ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တံ ဝါ န ဟောတိ။ သုပိနံ ပဿန္တဿ စ ဤဒိသာနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အထ ပဋိဗုဒ္ဓေါ ပဿတိ၊ ဝိနယ-ဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ။ ယဉ္စိ ပဋိဗုဒ္ဓေါ ပဿတိ၊ တံ သဗ္ဗောဟာရိကစိတ္တေန ပဿတိ။ သဗ္ဗောဟာရိကစိတ္တေန စ ကတေ ဝိတိက္ကမေ အနာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ သုပိနံ ပဿန္တေန ပန ကတေပိ ဝိတိက္ကမေ ဧကန္တံ အနာပတ္တိ ဧဝ။ အထ နေဝ သုတ္တော န ပဋိဗုဒ္ဓေါ ပဿတိ၊ န နာမ ပဿတိ။ ဧဝံ သတိ သုပိနဿ အဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ? န အဘာဝေါ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ကပိမိဒ္ဓပရေတော ပဿတိ။ ဂုတ္တဉ္ဇေတံ “ကပိမိဒ္ဓပရေတော” ခေါမဟာရာဇ သုပိနံ ပဿတိ”တိ။

ကပိမိဒ္ဓပရေတောတိ မက္ကဋ္ဌနိဒ္ဓါယ ယုတ္တော။ ယထာ ဟိ မက္ကဋ္ဌဿ နိဒ္ဓါ လဟုပရိဝတ္တာ ဟောတိ၊ ဧဝံ ယာ နိဒ္ဓါ ပုနပ္ပုနံ ကုသလာဒိစိတ္တဝေါကိဏ္ဍတ္တာ လဟုပရိဝတ္တာ၊ ယဿာ ပဝတ္တိယံ ပုနပ္ပုနံ ဘဝဂ်တော ဥတ္တရဏံ ဟောတိ၊ တာယ ယုတ္တော သုပိနံ ပဿတိ။ ဧကနာယံ သုပိနော ကုသလောပိ ဟောတိ အကုသလောပိ အဗျာကတောပိ။ တတ္ထ သုပိနန္တေ စေတိယဝန္တနဓမ္မဿဝန-ဓမ္မဒေသနာဒီနိ ကရောန္တဿ ကုသလော၊ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ကရောန္တဿ အကုသလော၊ ဒွိဟိ အန္တေဟိ မုတ္တော အာဝဇ္ဇနတဒါရမ္မဏက္ခဏေ အဗျာ-ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သွာယံ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာ စေတနာယံ ပဋိသန္ဓိ အာကုသိတုံ အသမတ္တော။ ပဝတ္တေ ပန အညေဟိ ကုသလာကုသလေဟိ ဥပတ္တန္တိတော ဝိပဿိတံ ဒေတိ။ ကိဉ္ဇာပိ ဝိပဿိတံ ဒေတိ၊ အထ ခေါ အဝိသယေ ဥပ္ပန္နတ္တာ အဗ္ဗောဟာရိကာဝ သုပိနန္တစေတနာ?။ သော ပနေသ သုပိနော ကာလဝသေနပိ ဒိဝါ တာဝ ဒိဋ္ဌော န သမေတိ၊ တထာ ပဌမယာမေ မဇ္ဈိမယာမေ ပစ္ဆိမယာမေစ။ ဗလဝပစ္စုသေ ပန အသိတဝီတခါယိတေ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂတေ ကာယသ္မိံ ဩဇာယ ပတိဋ္ဌိတာယ အရုဏေ ဥဂ္ဂစ္ဆမာနေဝ

၁-အာပဇ္ဇတိဘိ (ဝိ-၄၂-၁၀၀-ပိဋေ) ၂-ကပိနိဒ္ဓါပရေတော၊ (ဒု ၁၁-၂၀၉-ပိဋေ မိလိန္ဒပဌေ။)

၃-သုပိနန္တေ စေတနာ (သီ၊ သျှာ၊ က)

ဒိဋ္ဌော သုပိနော သမေတိ။ ဣဋ္ဌနိမိတ္တံ သုပိနံ ပဿန္တော ဣဋ္ဌံ ပဋိလဘတိ၊
အနိဋ္ဌနိမိတ္တံ ပဿန္တော အနိဋ္ဌံ။

ဣမေ ပန ပဉ္စ မဟာသုပိနေန နေဝ လောကီယမဟာဇနော ပဿတိ၊ န
မဟာရာဇာနော၊ န စက္ကဝတ္တိရာဇာနော၊ န အဂ္ဂသာဝကော၊ န ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ န
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ ဧကော သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တောယေဝ ပဿတိ။ အမှာကံ ပန
ဗောဓိသတ္တော ကဒါ ဣမေ သုပိနေန ပဿိတိ? “သွေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမီ”တိ
စာတုဒ္ဓသိယံ ပက္ခဿ ရတ္တိဝိဘာယနကာလေ ပဿိ။ တေရသိယန္တိ ပိ ဝဒန္တိယေဝ။
သော ဣမေ သုပိနေန ဒိဋ္ဌာ ပဋ္ဌာယ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ နိသိန္တော စိန္တေသိ
“သစေ မယာ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ ဣမေ သုပိနာ ဒိဋ္ဌာ အဿု၊ ပိတု မဟာ-
ရာဇဿ ကထေယံ။ သစေ ပန မေ မာတာ ဇီဝေယျ၊ တဿာ ကထေယံ။
ဣမသ္မိံ ခေါ ပန ဌာနေ ဣမေသံ ပဋိဂ္ဂဟကော နာမ နတ္ထိ၊ အဟမေဝ
ပဋိဂ္ဂဟိဿာမီ”တိ။ တတော “ဣဒံ ဣမဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ဣဒံ ဣမဿာ”တိ
သယမေဝ သုပိနေန ပဋိဂ္ဂဟိတွာ ဥရုဝေလဂါမေ သုဇာတာယ ဒိန္တံ ပါယာသံ
ပရိဘုဉ္စိတွာ ဗောဓိမဏ္ဍိ အာရယ ဗောဓိံ ပတွာ အနုက္ကမေန ဇေတဝနေ
ဝိဟရန္တော အတ္တနော မကုလဗုဒ္ဓကာလေ ဒိဋ္ဌေ ပဉ္စ မဟာသုပိနေန ဝိတ္တာရေတုံ
ဘိက္ခု။ အာမန္တေတွာ ဣမံ ဒေသနံ အာရဘိ။

တတ္ထ မဟာပထဝီတိ စက္ကဝါဠဂန္တံ ပူရေတွာ ဌိတာ မဟာပထဝီ။
မဟာသယနံ အဟောသီတိ သိရိသယနံ အဟောသိ။ ဩဟိတောတိ ဌပိတော။
သော ပန န ဥဒကသ္မိံယေဝ ဌပိတော အဟောသိ၊ အထ ခေါ ပါစိနသမုဒ္ဓဿ
ဥပရိဘာဂေန ဂန္တော ပါစိနစက္ကဝါဠမတ္ထကေ ဌပိတော အဟောသီထိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ပန္နိမေ သမုဒ္ဓေ ဒက္ခိဏေ သမုဒ္ဓေတိ ဧတေသုပိ ဧသေဝ နယော။
တိရိယာ နာမ တိဏဇာတိတိ ဒဗ္ဗတိဏံ ဝုစ္စတိ။ နာဘိယာ ဥဂ္ဂန္တော နဘံ
အာဟစ္စ ဌိတာ အဟောသီတိ နဂ်လမတ္တေန ရတ္တဒဏ္ဍေန နာဘိတော ဥဂ္ဂန္တော
ပဿန္တဿ ပဿန္တဿေဝ ဝိဒတ္ထိမတ္တံ ရတနမတ္တံ ဗျာမမတ္တံ ယဋ္ဌိမတ္တံ ဂါဝုတမတ္တံ
အမုယောဇနမတ္တံ ယောဇနမတ္တန္တိ ဧဝံ ဥဂ္ဂန္တော ဥဂ္ဂန္တော အနေကယောဇနသဟဿံ
နဘံ အာဟစ္စ ဌိတာ အဟောသိ။ ပါဒေဟိ ဥဿတ္တိတွာတိ အဂ္ဂနခတော
ပဌာယ၊ ပါဒေဟိ အဘိရုဟိတွာ။ နာနာဝဏ္ဏာတိ ဧကော နီလဝဏ္ဏော၊ ဧကော
ပီတဝဏ္ဏော၊ ဧကော လောဟိတဝဏ္ဏော၊ ဧကော ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏောတိ ဧဝံ
နာနာဝဏ္ဏာ။ သေတတိ ပဏ္ဍရာ ပရိသုဒ္ဓါ။ မဟတော ဝိဋ္ဌပဗ္ဗတဿာတိ
တိယောဇနဗ္ဗေသေ ဂူထပဗ္ဗတဿ။ ဥပဏ္ဍပရိ စက်မတိတိ မတ္တကမတ္တကေ

စက်မတိ။ ဒီဃာယုကဗုဒ္ဓါ ပန တိယောဇနိကေ ဖိဋ္ဌပဗ္ဗတေ အနုပရိသိတွာ နိသိန္ဒာ ဂိယ ဟောန္တိ။

ဧဝံ ဧတ္တကေန ဌာနေန ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သဟ ပုဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ပဋိလာဘံ ဒဿေတုံ ယဗ္ဗိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဗ္ဗဂုဏဒါယကတ္တာ ဗုဒ္ဓါနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အနုတ္တရာ သမ္မာသမ္ဗောဓိ နာမ။ တသ္မာ ယံ သော စက္ကဝါဠမဟာပထဝီ သိရိသယနဘူတံ အဒ္ဓဿ၊ တံ ဗုဒ္ဓဘာဝဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ယံ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတရာဇာနံ ဗိမ္ဗောဟနံ အဒ္ဓဿ၊ တံ သဗ္ဗညုတညာဏဗိမ္ဗောဟနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ယံ စတ္တာရော ဟတ္ထပါဒေ စက္ကဝါဠမတ္ထကေ ဌိတေ အဒ္ဓဿ၊ တံ ဓမ္မစက္ကဿ အပ္ပဋိဝတ္တိယဘာဝေ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ယံ အတ္တာနံ ဥတ္တာနကံ နိပဉ္စ အဒ္ဓဿ၊ တံ တီသု ဘဝေသု အဝကုဇာနံ သတ္တာနံ ဥတ္တာနမုခဘာဝဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ယံ အင်္ကျီနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ပဿန္တော ဂိယ အဟောသိ၊ တံ ဒိဗ္ဗစက္ခုပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ယံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ဧကာလောကံ အဟောသိ၊ တံ အနာဝရဏဉာဏဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ သေသံ ပါဠိဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

၇-ဝဿသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၉၇။ သတ္တမေ နေမိတ္တာတိ နိမိတ္တပါဌကော။ တေဇောဓာတု ပကုပ္ပတိတိ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပါဏိနာ ဥဒကံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတ္တာတိ ဥပ္ပဉ္စ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဥဒကံ တိယောဇနသတေန ဟတ္ထေန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ။ ပမတ္တာ ဟောန္တိတိ အတ္တနော ကိဋ္ဌာယ ပမတ္တာ ဟောန္တိ ဝိပ္ပဝုဋ္ဌသတိနော။ တေသဉ္စိ သကာယ ရတိယာ “ရမာမာ”တိ စိတ္တေ ဥပ္ပဉ္စေ အကာလေပိ ဒေဝေါဝဿတိ၊ တဒဘာဝေ န ဝဿတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “န ကာလဝဿ”န္တိ။ အဋ္ဌမနဝမာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၁၀-နိဿာရဏီယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၀၀။ ဒသမေ နိဿာရဏီယာတိ နိဿဋ္ဌာ ဝိသညုတ္တာ။ ဓာတုယောတိ အတ္တသုညသဘာဝါ။ ကာမံ မနသိကရောတောတိ ကာမံ မနသိကရောန္တဿ၊ အသုဘဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ အဂဒံ ဂဟေတွာ ဝိသံ ဝိမံသန္တော ဂိယ ဝိမံသနတ္ထံ ကာမာဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေန္တဿာတိ အတ္ထော။ န ပက္ခန္တိတိ နပ္ပဝိသတိ။ နပ္ပသီဒတိတိ ပဿာဒံ နာပဇ္ဇတိ။ န သန္တိဋ္ဌတိတိ နပ္ပတိဋ္ဌဟတိ။ န ဝိမုစ္စတိတိ န အဓိမုစ္စတိ။ ယထာ ပန ကုတ္တုဋ္ဌပတ္တံ ဝါ နှာရုဒ္ဓဗ္ဗလံ ဝါ အဂ္ဂိမိ ပက္ခိတ္တံ ပဋိလိယတိ ပဋိကုဋ္ဌတိ ပဋိဝုဋ္ဌတိ န သံပသာရိယတိ၊ ဧဝံ

ပဋိလီယတိ န သံပသာရိယတိ။ နေက္ခမ္ပံ ဝေါ ပနာတိ ဣဓ နေက္ခမ္ပံ နာမ
 အသုဘောသု ပဌမဇ္ဈာနံ၊ တမဿ မနသိကရောတော စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ။ တဿ
 တံ ဝိတ္တန္တိ တဿ တံ အသုဘဇ္ဈာနစိတ္တံ။ သုဂတန္တိ ဂေါစရေ ဂတတ္တာ
 သုဠ၊ ဂတံ။ သုဘာဝိတန္တိ အဟာနဘာဂိယတ္တာ သုဠ၊ ဘာဝိတံ။ သုဗုဒ္ဓိတန္တိ
 ကာမတော ဝုပ္ပိတံ။ သုဝိပုတ္တန္တိ ကာမေဟိ သုဠ၊ ဝိပုတ္တံ။ ကာမပစ္စယာ
 အာသဝေါ နာမ ကာမဟေတုကာ စတ္တာရော အာသဝေါ။ ဝိဃာတာတိ ဒုက္ခာ။
 ပရိဋ္ဌာဟာတိ ကာမရာဂပရိဋ္ဌာဟာ။ န သော တံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိတိ
 သော တံ ကာမဝေဒနံ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟဝေဒနဉ္စ န ဝေဒိယတိ။ ဣဒမက္ခာတံ
 ကာမာနံ နိဿရဏန္တိ ဣဒံ အသုဘဇ္ဈာနံ ကာမေဟိ နိဿဋ္ဌတ္တာ ကာမာနံ
 နိဿရဏန္တိ အက္ခာတံ။ ယော ပန တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ
 သမ္ပသန္တော တတိယမဂ္ဂံ ပတွာ အနာဂါမိဖလေန နိဗ္ဗာနံ ဒိသ္မာ “ပုန ကာမာ
 နာမ နတ္ထိ”တိ ဇာနာတိ။ တဿ စိတ္တံ အစွန္တနိဿရဏမေဝ။ သေသပဒေသုပိ
 ဧသေဝ နယော။

အယံ ပန ဝိသေသော—ဒုတိယဝါရေ မေတ္တာဈာနာနိ ဗျာပါဒဿ နိဿ-
 ရဏံ နာမ။ တတိယဝါရေ ကရုဏာဈာနာနိ ဝိဟိံသာယ နိဿရဏံ နာမ။
 စတုတ္ထဝါရေ အရူပဇ္ဈာနာနိ ရူပါနံ နိဿရဏံ နာမ။ အစွန္တနိဿရဏဉ္စေတ္ထ
 အရဟတ္တဖလံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပဉ္စမဝါရေ သက္ကာယံ မနသိကရောတောတိ
 သုဒ္ဓသင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ သုက္ခဝိပဿကဿ ဖလ-
 သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ ဝိမံသနတ္ထံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေန္တဿ။
 ဣဒမက္ခာတံ သက္ကာယဿ နိဿရဏန္တိ ဣဒံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန စ ဖလေန
 စ နိဗ္ဗာနံ ဒိသ္မာ ဌိတဿ ဘိက္ခုနော “ပုန သက္ကာယော နတ္ထိ”တိ ဥပ္ပန္နံ
 အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိစိတ္တံ သက္ကာယဿ နိဿရဏန္တိ အက္ခာတံ။ ဣဒါနိ ဧဝံ
 သက္ကာယနိဿရဏံ နိရောဓံ ပတွာ ဌိတဿ ခိဏာသဝဿ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တော
 တဿ ကာမနန္တိဝိ နာနုသေတိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နာနုသေတိတိ န
 နိဗ္ဗတ္တတိ။ အနနုသယာတိ အနိဗ္ဗတ္တိယာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မြာဟူဏဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

စတုတ္ထပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၅-ပဉ္စမပဏ္ဍာသက

(၂၁) ၁-ကိမိလဝဂ္ဂ

၁-ကိမိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ကိမိလာယန္တိ^၁ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ နိဗ္ဗလဝနေတိ^၂ မုစလိန္ဒဝနေ။ တေဒဝေါစာတိ အယံ ကိရိယေရော တသ္မိယေဝ နဂရေ သေဋ္ဌိပုတ္တော သတ္တု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ ပဋိလဘိ၊ သော အတ္တနာ နိဝုတ္တံ ခန္ဓသန္တာနံ အနုဿရန္တော ကဿပဒသဗလဿ သာသနောသက္ကနကာလေ ပဗ္ဗဇိတွာ စတူသု ပရိသာသု သာသနေ အဂါရဝံ ကရေန္တိသု နိဿေဏိ^၃ ဗန္ဓိတွာ ပဗ္ဗတံ အာရုယ တတ္ထ သမဏဓမ္မံ ကတွာ အတ္တနော နိဝုတ္တဘာဝံ^၄ အဋ္ဌသ။ သော “သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ကာရဏံ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ဧတံ “ကော န ခေါ ဘန္တေ”တိ အာဒိဝစနံ အဝေါစ။

သတ္တရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာတိ သတ္တရိ ဂါရဝဉ္စေ ဇေဋ္ဌက-
ဘာဝဉ္စ အနုပဌပေတွာ ဝိဟရန္တိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ
စေတိယင်္ဂဏာဒိသု ဆတ္တံ ဓာရေတွာ ဥပါဟနာ အာရုယ ဝိစရန္တော နာနပ္ပ-
ကာရဉ္စ နိရတ္တကကထံ ကထေန္တော သတ္တရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ နာမ။ ဓမ္မ-
ဿဝနဂ္ဂေ ပန နိဿိတွာ နိဒ္ဒါယန္တော စေဝ နာနပ္ပကာရဉ္စ နိရတ္တကကထံ
ကထေန္တော ဓမ္မေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ နာမ။ သံသမဇ္ဈေ ဗာဟာဝိက္ခေပကံ
နာနတ္တကထံ ကထေန္တော ထေရနဝမဇ္ဈိမေသု စ စိတ္တိကာရံ အကရေန္တော
သံသေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ နာမ။ သိက္ခံ အပရိပူရေန္တော သိက္ခာယ
အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ နာမ။ အညမညံ ကလဟဘဏ္ဍနာဒိနိ ကရေန္တော
အညမညံ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ နာမ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-အဿာဇာနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၃-၂၀၄။ တတိယေ အဇ္ဇဝေနာတိ ဥဇုကဘာဝေန အဝင်္ဂဂမနေန။
ဇဝေနာတိ ပဒဇဝေန။ မဒ္ဒဝေနာတိ သရိရမုဒုတာယ။ ခန္တိယာတိ အဓိ-
ဝါသနက္ခန္တိယာ။ သောရဇ္ဈေနာတိ သုစိသီလတာယ။ ဘိက္ခုဝါရေ အဇ္ဇဝန္တိ
ဉာဏဿ ဥဇုကဂမနံ။ ဇဝေါတိ သူရိ^၅ ဟုတွာ ဉာဏဿ ဂမနဘာဝေါ^၆။

၁-ကိမိလာယန္တိ (သီ၊ သျာ)

၃-နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ (က)

၂-နိဗ္ဗလဝနေတိ (သီ)၊ ဝေဠုဝနေတိ (သျာ၊ က)

၄-သုရဿ (က)

၅-ဝဟနဘာဝေါ (သီ)

ဗဒ္ဓဝန္တိ သီလမဒ္ဓဝံ။ ခန္တိတိ အဓိဝါသနက္ခန္တိယေဝ။ သောရဇ္ဈံ သုစိသီလတာ-
ယေဝ။ စတုတ္ထေ ပဉ္စ ဗလာနိ မိဿကာနိ ကထိတာနိ။

၅-စေတောဒီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ ပဉ္စမေ စေတောဒီလာတိ စိတ္တဿ ထဒ္ဓဘာဝေါ ကစဝရဘာဝေါ
ခါဏုကဘာဝေါ။ သတ္တရိ ကံတိတိ သတ္တု သရိရေ ဝါ ဂုဏေ ဝါ ကံတိ။
သရိရေ ကံမာနော “ဒုတ္တိံ သဝရပုရိသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတံ နာမ သရိရံ အတ္ထိ
န ခေါ နတ္ထိ”တိ ကံတိ။ ဂုဏေ ကံမာနော “အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္န-
ဇာနနသမတ္တံ သဗ္ဗညုတညာဏံ အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိ”တိ ကံတိ။ ဝိစိကိန္နတိတိ
ဝိစိနန္တော ကိန္နတိ။ ဒုက္ခံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝိနိစ္ဆေတုံ န သက္ကောတိ။ နာမိဗုဒ္ဓတိတိ
ဝေမေတန္တိ အဓိမောက္ခံ န ပဋိလဘတိ။ န သမ္ဗုဒ္ဓိတိတိ ဂုဏေသု ဩတရိတွာ
နိဗ္ဗိစိကိန္နဘာဝေန ပသီဒိတုံ အနာဝိလော ဘဝိတုံ န သက္ကောတိ။ အာတပ္ပါ-
ယာတိ ကိလေသသန္တာပကဝိရိယကရုဏတ္ထာယ။ အနုယောဂါယာတိ ပုနပ္ပုနံ
ယောဂါယ။ သာတစ္ဆာယာတိ သတတကိရိယာယ။ ပဓာနာယာတိ ပဒဟ-
နတ္ထာယ။ အယံ ပဌမော စေတောဒီလောတိ အယံ သတ္တရိ ဝိစိကိန္နသင်္ခါတော
ပဌမော စိတ္တဿ ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝေမေတဿ ဘိက္ခုနော အပ္ပဟိနော ဟောတိ။

ဓမ္မေတိ ပရိယတ္တိဓမ္မေ စ ပဋိဝေဓဓမ္မေ စ။ ပရိယတ္တိဓမ္မေ ကံမာနော
“တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနီတိ ဝဒန္တိ။ အတ္ထိ န
ခေါ ဧတံ နတ္ထိ”တိ ကံတိ။ ပဋိဝေဓဓမ္မေ ကံမာနော “ဝိပဿနာနိဿန္တော
မဂ္ဂေါ နာမ၊ မဂ္ဂနိဿန္တံ ဖလံ နာမ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရပဋိနိဿဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနံ
နာမာတိ ဝဒန္တိ။ တံ အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိ”တိ ကံတိ။ သံဃေ ကံတိတိ “ဥဇုပ္ပဋိ-
ပန္နော”တိအာဒိနံ ပဒါနံ ဝသေန “ဝေရူပံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော စတ္တာရော မဂ္ဂဋ္ဌာ
စတ္တာရော ဖလဋ္ဌာတိ အဋ္ဌန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ သမူဟဘူတော သံဃော နာမ အတ္ထိ
န ခေါ နတ္ထိ”တိ ကံတိ။ သိက္ခာယ ကံမာနော “အဓိသီလသိက္ခာ နာမ
အဓိစိတ္တအဓိပညာသိက္ခာ နာမာတိ ဝဒန္တိ။ သာ အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိ”တိ
ကံတိ။ အယံ ပဉ္စမောတိ အယံ သဗြဟ္မစာရိသု ကောပသင်္ခါတော ပဉ္စမော
စိတ္တဿ ထဒ္ဓဘာဝေါ ကစဝရဘာဝေါ ခါဏုကဘာဝေါ။

၆-ဝိနိဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၆။ ဆဋ္ဌေ စေတသောဝိနိဗ္ဗာတိ စိတ္တံ ဝိနိဗ္ဗန္တိတွာ မုဋ္ဌိယံ ကတွာ ဝိယ
ဂဏုန္တိတိ စေတသောဝိနိဗ္ဗာ။ ကာမေတိ ဝတ္ထုကာမေပိ ကိလေသကာမေပိ။

ကာယေတိ အတ္တနော ကာယေ။ ဂူပေတိ ဗဟိဒ္ဓါရူပေ။ ယာဝဓတ္တန္တိ ယတ္တကံ
 ဣစ္ဆတိ၊ တတ္တကံ။ ဥဒရာဝဒေဟကန္တိ ဥဒရပူရံ။ တဉ္စိ ဥဒရံ အဝဒေဟနတော
 ဥဒရာဝဒေဟကန္တိ ဝုစ္ဆတိ။ သေယျသုခန္တိ မဇ္ဇဝိဋ္ဌသုခံ၊ ဥတုသုခံ ဝါ။ ပဿသုခန္တိ
 ယထာ သမ္ပရိဝတ္တကံ သယန္တဿ ဒက္ခိဏပဿဝါမပဿာနံ သုခံ ဟောတိ၊ ဧဝံ
 ဥပ္ပန္နသုခံ။ ဖိဒ္ဓသုခန္တိ နိဒ္ဓါသုခံ။ အနုယုတ္တောတိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရတိ။
 ပဏိဓာယာတိ ပတ္တယိတွာ။ သီလေနာတိအာဒိသု သီလန္တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။
 ဝတန္တိ ဝတသမာဒါနံ။ တပေါတိ တပစရဏံ။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ မေထုနဝိရတိ။
 ဒေဝေါ ဝါ အဝိဿာဒီတိ မဟေသက္ခဒေပေါ ဝါ အဝိဿာမိ။ ဒေဝဉ္စတရော
 ဝါတိ အပ္ပေသက္ခဒေဝေသု ဝါ အဉ္စတရေတိ။

၇-ဂ-ယာရသုတ္တဝါဒဏ္ဍိကာ

၂၀၇-၂၀၈။ သတ္တမေ ဝါတံ အနုလောမေတိတိ ဝါတံ အနုလောမေတွာ
 ဟရတိ။ ဝတ္ထိ သောဓေတိတိ မေနိယော သုဒ္ဓါ ကရေတိ။ အာမာဝသေသံ
 ပါဓေတိတိ သစေ အာမာဝသေသကံ ဟောတိ၊ တံ ဟိဓေတိ။ အဋ္ဌမေ
 အက္ခယန္တိ န စက္ခုနံ ဟိတံ၊ စက္ခု ဝိသုဒ္ဓိံ န ကရေတိ။

၉-ဂိတဿရသုတ္တဝါဒဏ္ဍိကာ

၂၀၉။ နဝမေ အာယတကေနာတိ ဒီဃေန၊ ပရိပုဏ္ဏပဒဗျဉ္ဇနကံ^၁ ဂါထာ-
 ဝတ္ထု ဝိနာသေတွာ ပဝတ္ထေန။ သရက္ခတ္ထိမိ နိကာမယမာနဿာတိ ဧဝံ
 ဂိတဿရော ကာတဗ္ဗောတိ သရကိရိယံ ပတ္တယမာနဿ။ သမာဓိဿ အင်္ဂါ
 ဟောတိတိ သမထဝိပဿနာစိတ္တဿ ဝိနာသော ဟောတိ။

၁၀-မုဋ္ဌဿတိသုတ္တဝါဒဏ္ဍိကာ

၂၁၀။ ဒသမေ ဒုက္ခံ သုပတိတိ နာနာဝိဓံ သုပိနံ ပဿန္တော ဒုက္ခံ သုပတိ။
 ဒုက္ခံ ပဋိပုဏ္ဏတိတိ ပဋိပုဏ္ဏန္တောပိ ဥတ္တသိတွာ သလောမဟံသော ပဋိပုဏ္ဏတိ။
 ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သတိသမ္ပဇဉ် မိဿကံ ကထိတံ။

ကိမိလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၂၂) ၂-အက္ခောသကဝဂ္ဂ

၁-အက္ခောသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အက္ခောသကပရိဘာသကောတိ ဒသဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသကော၊ ဘယဒဿနေန ပရိဘာသကော။ ဆိန္ဒုပရိပန္နောတိ လောကုတ္တရပရိပန္နဿ^၁ ဆိန္ဒုတ္တာ ဆိန္ဒုပရိပန္နော။ ရောဂါ-
တက်န္တိ ရောဂေါယေဝ ကိစ္ဆဇီဝိကာယာဝဟနတော ရောဂါတင်္ဂော နာမ။

၂-ဘဏ္ဍနကာရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ ဒုတိယေ အဓိကရဏကာရကောတိ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ အည-
တရဿ ကာရကော။ အနဓိဂတန္တိ ပုဗ္ဗေ အပ္ပတ္တဝိသေသံ။

၃-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၃။ တတိယေ ဒုဿီလောတိ အသီလော နိဿီလော။ သီလဝိပန္နောတိ
ဝိပန္နသီလော ဘိန္နသံဝရော။ ပမာဒါဓိကရဏန္တိ ပမာဒကာရဏာ။ ဣဒဉ္စ သုတ္တံ
ဂဟဋ္ဌာနံ ဝသေန အာဂတံ၊ ပဗ္ဗဇိတာနမ္ပိ ပန လတ္တတေဝ။ ဂဟဋ္ဌော ဟိ ယေန
ယေန သိပ္ပဋ္ဌာနေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ၊ ယဒိ ကသိယာ ယဒိ ဝဏိဇ္ဇာယ
ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန ပမတ္တော တံ တံ ယထာကာလံ သမ္ပာဒေတုံ န
သက္ကောတိ၊ အထဿ မူလံ ဝိနဿတိ။ မာဃာတကာလေဝိ ပါဏာတိပါတံ
အဒိန္နာဒါနာဒိနိ စ ကရောန္တော ဒဏ္ဍဝသေန မဟတိ^၂ ဘောဂဇာနိ^၃ နိဂစ္ဆတိ။
ပဗ္ဗဇိတော ဒုဿီလော ပမာဒကာရဏာ သီလတော ဗုဒ္ဓဝစနတော ဗျာနတော
သတ္တအရိယဓနတော စ ဇာနိ^၄ နိဂစ္ဆတိ။ ဂဟဋ္ဌဿ “အသုကော အသုကကုလေ
ဇာတော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော ပရိစ္ဆိတ္တဗုဒ္ဓလောကပရလောကော သလာ-
ကဘတ္တမတ္တမ္ပိ န ဒေတိ”တိ စတုပရိသမဇ္ဈေ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ
အတ္တဂ္ဂစ္ဆတိ။ ပဗ္ဗဇိတဿ “အသုကော နာသက္ခိ သီလံ ရက္ခိတုံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဂဟေတုံ၊
ဝေဇ္ဇကမ္ပာဒိဟိ ဇီဝတိ၊ ဆဟိ အဂါရဝေဟိ သမန္နာဂတော”တိ ဧဝံ
အတ္တဂ္ဂစ္ဆတိ။

အုဝိသာရဒေါတိ ဂဟဋ္ဌော တာဝ “အဝဿံ ဗဟူနံ သန္နိပါတဋ္ဌာနေ
ကောဓိ မမ ကမ္ပံ ဇာနိဿတိ၊ အထ မံ နိဂ္ဂဏိဿန္တိ ဝါ၊ ရာဇကုလဿ
ဝါ ဒဿန္တိ”တိ သဘယော ဥပသင်္ကမတိ၊ မင်္ဂုဘူတော စ ပတိတက္ခန္ဓော

အမောမုခေါ် အင်္ဂုတ္တကေန ဘူမိံ ကသန္တော နိသီဒတိ၊ ဝိသာရဒေါ ဟုတွာ ကထေတုံ န သက္ကောတိ။ ပဗ္ဗဇိတောပိ “ဗဟူ ဘိက္ခု သန္တိပတိတာ၊ အဝဿံ ကောစိ မမ ကမ္ပံ ဇာနိဿတိ၊ အထ မေ ဥပေါသထမ္ပိ ပဝါရဏမ္ပိ ဌပေတွာ သာမညာ စာဝေတွာ နိက္ကမိဿန္တိ”တိ သဘယော ဥပသင်္ကမတိ၊ ဝိသာရဒေါ ဟုတွာ ကထေတုံ န သက္ကောတိ။ ဧကစ္စော ပန ဒုဿီလောပိ ဒပ္ပိတော ဝိယ စရတိ၊ သောပိ အဇ္ဈာသယေန မင်္ဂံ ဟောတိယေဝ။

သမ္ဗုဇ္ဇော ကာလံ ကရောတိတိတဿ ဟိ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နဿ ဒုဿီလ-
ကမ္ပံ သမာဒါယ ဝတ္တိတဋ္ဌာနံ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ။ သော ဥဗ္ဗိလေတွာ
ဇုဓလောကံ ပဿတိ၊ နိဗ္ဗိလေတွာ ပရလောကံ။ တဿ စတ္တာရော အပါယာ
ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ သတ္တိသတေန သိသေ ပဟရိယမာနော ဝိယ ဟောတိ။ သော “ဝါရေထ
ဝါရေထာ”တိ ဝိရဝန္တော မရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သမ္ဗုဇ္ဇော ကာလံ ကရောတိ”တိ။
ပဉ္စမပဒံ ပန ဥတ္တာနမေဝ။ အာနိသံသကထာ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄-ဗဟုဘာဏိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁၄။ စတုတ္ထေ ဗဟုဘာဏိသ္မိန္တိ ပညာယ အပရိစ္ဆိန္တိတွာ ဗဟုံ ဘဏန္တေ။
မန္တဘာဏိသ္မိန္တိ မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ ဘဏန္တေ။

၅-ပဌမအက္ခန္တိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁၅။ ပဉ္စမေ ဝေရဗဟုလောတိ ပုဂ္ဂလဝေရေနပိ အကုသလဝေရေနပိ
ဗဟုဝေရော။ ဝဇ္ဇဗဟုလောတိ ဒေါသဗဟုလော။

၆-ဒုတိယအက္ခန္တိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁၆။ ဆဋ္ဌေ လုဒ္ဒေါတိ ဒါရဏော ကက္ခဋော။ ဝိပ္ပဋိသာရီတိ မင်္ဂုဘာဝေန
သမန္တဂတော။

၇-ပဌမအပါသဒိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁၇။ သတ္တမေ အပါသဒိကေတိ အပါသဒိကေဟိ ကာယကမ္မာဒိဟိ
သမန္တာဂတေ။ ပါသဒိကေတိ ပသာဒါဝဟေ ပရိသုဒ္ဓသမာစာရေ။ အဋ္ဌမ-
နဝမာနိ ဥတ္တာနက္ခာနေဝ။

၁၀-မရရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၀။ ဒသမေ ပဋိမေ ဘိက္ခဝေ အာဒိနဝါ မရရာယန္တိ ကံ သမယံ ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော စာရိကံ စရမာနော မရရာနဂရံ သမ္မာပုဏိတွာ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတုံ အာရဘိ။ အထေကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ယက္ခိနီ အစေလာ ဟုတွာ ခွေ ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ ဇိဝံ နိလ္လာလေတွာ ဒသဗလဿ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ အန္တောနဂရံ အပ္ပဝိသိတွာ တတောဝ နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရံ အဂမာသိ။ မဟာဇနော ခါဒနီယဘောဇနီယဇ္ဇေဝ သက္ကာရသမ္မာနဉ္စ အာဒါယ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ အဒါသိ။ သတ္တာ တဿ နဂရဿ နိဂ္ဂဏှနတ္ထာယ ဣမံ သုတ္တံ အာရဘိ။ တတ္ထ ဝိသမာတိ န သမတလာ။ ဗဟုရဇာတိ ဝါတပဟရဏကာလေ ဥဒ္ဓတေန ရဇက္ခန္ဓေန ပရိယောနဒ္ဓါ ဝိယ ဟောတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အက္ခောသကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၂၃) ၃-ဒီဃစာရိကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒီဃစာရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ အနဝတ္ထစာရိကန္တိ အနဝတ္ထိတစာရိကံ။ သုတံ န ပရိယောဒပေတိတိ ယဗ္ဗိဿ သုတံ အတ္ထိ၊ တံ ပရိယောဒပေတုံ န သက္ကာတိ။ သုတေနေနစန္ဒေန အဝိသာရဒေါ ဟောတိတိ ထောက-ထောကေန သုတေန ဝိဇ္ဇမာနေနာယိ ဉာဏေန သောမနဿပ္ပတ္တော န ဟောတိ။ သမဝတ္ထစာရေတိ သမဝတ္ထိတစာရေ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-၄-အတိနိဝါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၂၃-၂၂၄။ တတိယေ ဗဟုအဏ္ဍောတိ ဗဟုပရိက္ခာရေ။ ဗဟုဘေသ-ဇ္ဇောတိ သပ္ပိနဝနိတာဒိနံ ဗဟုတာယ ဗဟုဘေသဇ္ဇော။ ဗျတ္တောတိ ဗျာသတ္တော။ သံသဋ္ဌောတိ ပဉ္စဝိမေန သံသဂ္ဂေန သံသဋ္ဌော ဟုတွာ။ အနနုလောမိကေနာတိ သာသနဿ အနနုစ္ဆရိကေန။ စတုတ္ထေ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိတိ ဂုဏမစ္ဆရိ။ ဓမ္မမစ္ဆရိတိ ပရိယတ္တိမစ္ဆရိ။

၅-၆-ကုလူပကသုတ္တံဝိမ္ဗနာ

၂၂၅-၂၂၆။ ပဉ္စမေ အနာမန္တစာရေ အာပဇ္ဇတိတိ “နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျာ”တိ သိက္ခာပဒေ^၁ ပုတ္တံ အာပတ္တိ^၂ အာပဇ္ဇတိ။ ရဟော နိသဇ္ဇာယာတိအာဒိနိပိ တေသံ တေသံ သိက္ခာပဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဆဋ္ဌေ အတိဝေလန္တိ အတိက္ကန္တပမာဏကာလံ။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၈-ဥဿူရဘတ္တသုတ္တံဝိမ္ဗနာ

၂၂၇။ အဋ္ဌမေ ဥဿူရဘတ္တေတိ အတိဒိဝါပစနဘတ္တေ။ န ကာလေန ပဋိပူဇေန္တိတိ ယာဂုကာလေ ယာဂံ၊ ခဇ္ဇကကာလေ ခဇ္ဇကံ၊ ဘောဇနကာလေ ဘောဇနံ အပစန္တာ ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလဿ အတိနာမိတတ္တာ န ကာလေန ပဋိပူဇေန္တိ။ အတ္တနော စိတ္တေနေဝ ဒေန္တိ နာမ။ တတော တေပိ တေသု အတ္တနော ဂေဟံ အာဂတေသုတထေဝကရောန္တိ။ ကုလပဝေဏိယာ အာဂတာ ဗလိပဋိဂ္ဂါဟိကာ ဒေဝတာပိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေန လာဘံ လဘမာနာယော ရက္ခန္တိ ဂေါပယန္တိ ပိဋံ အကတွာ^၁။ အကာလေ လဘမာနာပန “ဣမေ အမှေသု အနာဒရာ”တိ အာရက္ခံ န ကရောန္တိ။

သမဏဗြာဟ္မဏာပိ “ဧတေသံ ဂေဟေ ဘောဇနဝေလာယ ဘောဇနံ န ဟောတိ၊ ဌိတမဇ္ဈနိကေ ဒေန္တိ”တိ မင်္ဂလာမင်္ဂလေသု ကာတဗ္ဗံ န ကရောန္တိ။ ဝိပုခါ ကမ္မံ ကရောန္တိတိ “ပါတော ကိဉ္စိ န လဘာမ၊ ခုဒါယ ပဋိပိဋိတာ ကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကောမာ”တိ ကမ္မံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ နိသိဒန္တိ။ အနောဇေန္တိ ဟောတိတိ အကာလေ ဘုတ္တံ ဩဇံ ဟရိတုံ န သက္ကောတိ။ သုက္ကပက္ခော ပုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၉-ပဌမကဏ္ဍသပ္ပသုတ္တံဝိမ္ဗနာ

၂၂၉။ နဝမေ သဘိရူတိ သနိဒ္ဒေါ မဟာနိဒ္ဒံ နိဒ္ဒါယတိ။ သပ္ပဋိ-ဘယောတိ တံ နိဿာယ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သပ္ပဋိဘယော။ မိတ္တ-ဗုဒ္ဓိတိ ပါနဘောဇနဒါယကမ္မိ မိတ္တံ ဗုဒ္ဓတိ^၁ ဟိံသတိ။ မာတုဂါမေပိ ဒေသေဝ နယော။

၁၀-ဒုတိယကဏ္ဍသပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၀။ ဒသမေ ဃောရဝိသောတိ ကက္ခဠိယော။ ဒုန္တိဌေတိ ခြိဓာ ဘိန္န-
ဇိဌေ။ ဃောရဝိသတာတိ ဃောရဝိသတာယ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ
နယော။

ဒီဃစာရိကဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၂၄) ၄-အာဝါသိကဝဂ္ဂ

၁-အာဝါသိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ န အာကပ္ပသမ္ပန္နောတိ န သမဏာကပ္ပေန
သမ္ပန္နော။ အဘာဝနိယော ဟောတိတိ ဝဇနိယော န ဟောတိ။ ဒုတိယံ
ဥတ္တာနမေဝ။

၃-သောဘနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ တတိယေ ပဋိဗလောတိ ကာယဗလေန စ ဣဏ္ဏဗလေန စ သမန္တာ-
ဂတတ္တာ ပဋိဗလော။

၄-ဗဟူပကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ စတုတ္ထေ ခဏ္ဍုလန္တိ ပတိတဋ္ဌာနဉ္စ ဘိန္နဋ္ဌာနဉ္စ။ ပဋိသင်္ခရေတိတိ
ပဋိပါကတိကံ ကရေတိ။ အာရောစေတိတိ ဣဒံ ပဝါရိတကုလာနံ ဝသေန
ဝုတ္တံ။

၅-အနုကမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ ပဉ္စမေ အဓိသီလေသုတိ ပဉ္စသု သီလေသု။ ဓမ္မဒဿနေ နိဝေသေ-
တိတိ စတုသစ္စဓမ္မဒဿနေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ အရဟဂ္ဂတန္တိ သဗ္ဗသက္ကာရာနံ
အရဟေ ရတနတ္ထယေ ဂတံ၊ တိသု ဝတ္ထုသု ဂရုစိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေထာတိ
အတ္ထော။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

၇-ဒုတိယအဝဏ္ဏာရဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၇။ သတ္တမေ အာဝါသပလိဂေဝိတိ အာဝါသံ ဗလဝဂ်ဗြုံဝသေန ဂိလိတွာ
ဝိယ ဌိတော။ သေသံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အာဝါသိကဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၂၅) ၅-ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒုစ္စရိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဒုစ္စရိတေ သုစရိတေတိ ဣဒံ အဘေဒတော ပုတ္တံ၊
ကာယဒုစ္စရိတေတိအာဒိ ကာယဒွါရာဒိနံ ဝသေန ဘေဒတော။ သဒ္ဓမ္မာတိ
ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မတော။ အဿဒ္ဓမ္မေတိ အကုသလကမ္မပထသင်္ခါတေ
အဿဒ္ဓမ္မေ။

၉-သိဝထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၉။ နဝမေ သိဝထိကာယာတိ သုသာနေ။ အာရောဒနာတိ အာရော-
ဒနဋ္ဌာနံ။ အသုစိနာတိ ဇိဂုစ္ဆနိယေန။

၁၀-ပုဂ္ဂလပ္ပသာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၀။ ဒသမေ ပုဂ္ဂလပ္ပသာဒေတိ ဧကပုဂ္ဂလသ္မိံ ဥပ္ပန္နပ္ပသာဒေ။ အန္တေ
နိသီဒါပေတိတိ ဘိက္ခုနံ အာသနပရိယန္တေ နိသီဒါပေတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဉ္စမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

(၂၆) ၆-ဥပသမ္ပဒါဝဂ္ဂ

၁-၃-ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၅၁-၂၅၃။ ဆဋ္ဌဿ ပဌမေ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗန္တိ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတွာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ။ ဒုတိယေ နိဿယော ဒါတဗ္ဗောတိ အာစရိယေန ဟုတွာ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော။ တတိယေ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတွာ သာမဏေရော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဣတိ ဣမာနိ တိဏိပိ သုတ္တာနိ ပဌမဗောဓိယံ ခိဏာသဝဝသေန ဝုတ္တာနိ။ စတုတ္ထာဒိနိ အနုပဒဝဏ္ဏနာတော ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

၁-သမုတိပေယျာလာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၇၂။ ဘတ္တုဒ္ဓေသကာဒိနံ ဝိနိစ္ဆယကထာ သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ^၁ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ သမ္ပတော န ပေသေတဗ္ဗောတိ ပကတိယာ သမ္ပတော “ဂစ္ဆ ဘတ္တာနိ ဥဒ္ဓိသာဟိ”တိ န ပေသေတဗ္ဗော။

၂၇၃-၂၈၅။ သာဠိယဂ္ဂါဟာပကောတိ ဝဿိကသာဠိကာယ ဂါဟာပကော။ ပတ္တဂ္ဂါဟာပကောတိ “ယော စ တဿာ ဘိက္ခုပရိသာယ ပတ္တပရိယန္တော၊ သော တဿ ဘိက္ခုနော ပဒါတဗ္ဗော”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တပတ္တဂ္ဂါဟာပကော။

၂၉၃-၃၀၂။ အာဇီဝကောတိ နဂ္ဂပရိဗ္ဗာဇကော။ နိဂဏ္ဌောတိ ပုရိမဘာဂပ္ပဋိစ္ဆန္တော။ မုဏ္ဍသာဝကောတိ နိဂဏ္ဌသာဝကော။ ဇဋ္ဌိလကောတိ တာပသော။ ပရိဗ္ဗာဇကောတိ ဆန္တပရိဗ္ဗာဇကော။ မာဂဏ္ဍိကာဒယောပိ တိတ္ထိယာ ဧဝ။ ဧတေသံ ပန သီလေသု ပရိပူရကာရိတာယ အဘာဝေန သုက္ကပံက္ခော န ဂဟိတော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ပဉ္စကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆက္ကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-အာဟုနေယျဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအာဟုနေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ဆက္ကနိပါတ်ဿ ပဌမေ ဣဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခု။ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္ပနောတိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ ရာဂသဟဂတေန သောမနဿေန သုမနော ဝါ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေ ဒေါသသဟဂတေန ဒေါမနဿေန ဒုမ္ပနော ဝါ န ဟောတိ။ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနောတိ မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ အသမပေက္ခနေန အညာဏပေက္ခာယ ဥပေက္ခကဘာဝံ အနာပဋိတွာ သတော သမ္ပဇာနော ဟုတွာ အာရမ္မဏေ မဇ္ဈတ္တော ဝိဟရတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ခိဏာသဝဿ သတတဝိဟာရော ကထိတော။

၂-ဒုတိယအာဟုနေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂-၄။ ဒုတိယေ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓန္တိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာနေဝ။ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝန္တိ အာသဝါနံ ခယေန အနာသဝံ၊ န စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ ဝိယ အဘာဝေနာတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ခိဏာသဝဿ အဘိညာ ပဋိပါဒ္ဓိယာ^၁ ကထိတော။ တတိယစတုတ္ထေသု ခိဏာသဝေါ ကထိတော။

၅-၇-အာဇာနိယသုတ္တတ္ထယဝဏ္ဏနာ

၅-၇။ ပဉ္စမေ အင်္ဂေဟိတိ ဂုဏင်္ဂေဟိ။ ခမောတိ အဓိဝါသကော။ ဣပါနန္တိ ဣပါရမ္မဏာနံ။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောတိ သရိရဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နော။ ဆဋ္ဌေ ဗလသမ္ပန္နောတိ ကာယဗလေန သမ္ပန္နော။ သတ္တမေ ဇဝသမ္ပန္နောတိ ပဒဇဝေန သမ္ပန္နော။

၈-၉-အနုတ္တရိယသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၈-၉။ အဋ္ဌမေ အနုတ္တရိယာနိတိ အညေန ဥတ္တရိတရေန ရဟိတာနိ နိရုတ္တရာနိ။ ဒဿနာနုတ္တရိယန္တိ ဣပဒဿနေသု အနုတ္တရံ။ ဒေ နယော

သဗ္ဗပဒေသု။ ဟတ္ထိရတနာဒီနံ ခဿနံ န ခဿနာနုတ္တရိယံ၊ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓဿ ပန နိဝိဋ္ဌပေမဝသေန ခဿဗလဿ ဝါ ဘိက္ခုသံဃဿ ဝါ ကသိဏအသုဘ-
 နိမိတ္တာဒီနံ ဝါ အညတရဿ ခဿနံ ခဿနာနုတ္တရိယံ နာမ။ ခတ္တိယာဒီနံ
 ဂုဏကထာသဝနံ န သဝနာနုတ္တရိယံ၊ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓဿ ပန နိဝိဋ္ဌပေမဝသေန
 တိဏ္ဍံ ဝါ ရတနာနံ ဂုဏကထာသဝနံ တေဝိဋ္ဌကဗုဒ္ဓဝစနသဝနံ ဝါ သဝနာ-
 နုတ္တရိယံ နာမ။ မဏိရတနာဒီနံ လာဘော န လာဘာနုတ္တရိယံ၊ သတ္တဝိဓ-
 အရိယဓနလာဘော ပန လာဘာနုတ္တရိယံ နာမ။ ဟတ္ထိသိပ္ပါဒိသိက္ခာနံ န
 သိက္ခာနုတ္တရိယံ၊ သိက္ခာတ္တယဿ ပူရဏံ ပန သိက္ခာနုတ္တရိယံ နာမ။
 ခတ္တိယာဒီနံ ပါရိစရိယာ န ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ၊ တိဏ္ဍံ ပန ရတနာနံ
 ပါရိစရိယာ ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ နာမ။ ခတ္တိယာဒီနံ ဂုဏာနုဿရဏံ န
 အနုဿတာနုတ္တရိယံ၊ တိဏ္ဍံ ပန ရတနာနံ ဂုဏာနုဿရဏံ အနုဿတာနုတ္တရိယံ
 နာမ။ ဣတိ ဣမာနိ ဆ အနုတ္တရိယာနိ လောကီယလောကုတ္တရာနိ ကထိတာနိ။
 နဝမေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိတိ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာ သတိ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ
 နယော။

၁၀-မဟာနာမသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀။ ဒသမေ မဟာနာမောတိ ဒသဗလဿ စူဠဝိတု ပုတ္တော ဧကော
 သကျရာဇာ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဓိတိ ဘုတ္တပါတရာသော ဟုတွာ
 ဒါသပရိဇနပရိပူတော ဂန္ဓမာလာဒီနိ ဂါဟာပေတွာ ယတ္ထ သတ္တာ၊ တတ္ထ
 အဂမာသိ။ အရိယဖလံ အဿ အာဂတန္တိ အာဂတဖလော။ သိက္ခာတ္တယ-
 သာသနံ ဧတေန ဝိညာတန္တိ ဝိညာတသာသနော။ ဣတိ အယံ ရာဇာ
 “သောတာပန္နဿ နိဿယဝိဟာရံ ပုစ္ဆာမိ”တိ ပုစ္ဆန္တော ဝေမာဟ။

နေဝဿ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတန္တိ န ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ရာဂေန ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂဟိတံ။
 ဥဇ္ဇဂတန္တိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနေ ဥဇ္ဇကမေဝ ဂတံ။ တထာဂတံ အာရဉ္ဇာတိ
 တထာဂတဂုဏေ အာရဉ္ဇ။ အတ္ထဝေဒန္တိ အဋ္ဌကထံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ ဝီတိ-
 ပါမောဇ္ဇံ။ ဓမ္မဝေဒန္တိ ပါဠိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ။ ဓမ္မပသဉ္စိတန္တိ
 ပါဠိဉ္စ အဋ္ဌကထဉ္စ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ။ ပမုဒိတဿာတိ ဒုဝိနေ ပါမောဇ္ဇေန ပမုဒိ-
 တဿ။ ဝီတိ ဇာယတိတိ ပဉ္စဝိဓာဝီတိနိဗ္ဗတ္တတိ။ ကာယော ပဿန္တတိတိ နာမ-
 ကာယော စ ကရဇကောယော စ ဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ သုခန္တိ
 ကာယိကစေတသိကသုခံ။ သမာဓိယတိတိ အာရမ္မဏေ သမ္မာ ဌဝိတံ ဟောတိ။
 ဝိသမဂတာယ ပဇာယာတိ ရာဂဒေါသမောဟဝိသမဂတေသု သတ္တေသု။
 သမပ္ပတ္တောတိ သမံ ဥပသမံ ပတ္တော ဟုတွာ။ သဗျာပဇ္ဈာယာတိ သဒုက္ခာယ။

ဓမ္မသောတံ သမာပန္နောတိ ဝိပဿနာသင်္ခါတံ ဓမ္မသောတံ သမာပန္နော။
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ* အာဝေတိတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ မြူဟေတိ ဝဓေတိ။ ဣမိနာ
နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ မဟာနာမော သောတာပန္နဿ
နိဿယဝိဟာရံ ပုစ္ဆိ။ သတ္တာပိဿ တမေဝ ကထေသိ။ ဧဝံ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
သောတာပန္နောဝ ကထိတောတိ။

အာဟုနေယျဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-သာရဏီယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ သာရဏီယာတိ သရိတဗ္ဗယုတ္တကာ။ မေတ္တံ
ကာယကမ္မန္တိ မေတ္တေန စိတ္တေန ကာတဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ။ ဝစီကမ္မမနော-
ကဗ္ဗေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမာနိ စ ပန ဘိက္ခုနံ ဝသေန အာဂတာနိ၊
ဂိဟီသုပိ လက္ခန္တိ။ ဘိက္ခုနဉ္စိ မေတ္တေန စိတ္တေန အာဘိသမာစာရိကဓမ္မပူရဏံ
မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ။ ဂိဟီနံ စေတိယဝန္တနတ္ထာယ ဗောဓိဝန္တနတ္ထာယ
သံဃနိမန္တနတ္ထာယ ဂမနံ၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌေ ဘိက္ခု။ ဒိသ္မာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊
ပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အာသနပညာပနံ၊ အနုဂမနန္တိ ဝေမာဒိကံ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ
နာမ။

ဘိက္ခုနံ မေတ္တေန စိတ္တေန အာစာရပဏ္ဏတ္တိသိက္ခာပနံ ကမ္မဋ္ဌာနကထနံ
ဓမ္မဒေသနာ တေပိဋကဗျိ ဗုဒ္ဓဝစနံ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ။ ဂိဟီနံ “စေတိယ-
ဝန္တနာယ ဂစ္ဆာမ၊ ဗောဓိဝန္တနာယ ဂစ္ဆာမ၊ ဓမ္မဿဝနံ ကရိဿာမ၊
ဒီပမာလာပုပ္ဖပူဇံ ကရိဿာမ၊ တိဏိ သုစရိတာနိ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမ၊
သလာကဘတ္တာဒိနိ ဒဿာမ၊ ဝဿာဝါသိကံ ဒဿာမ၊ အဇ္ဇ သံဃဿ
စက္ကာရော ပစ္စယေ ဒဿာမ၊ သံဃံ နိမန္တေတွာ ခါဒနိယာဒိနိ သံဝိဒဟထ၊
အာသနာနိ ပညာပေထ၊ ပါနီယံ ဥပဋ္ဌာပေထ၊ သံဃံ ပစ္စုဂ္ဂန္တော အာနေထ၊
မညတ္တာသနေ နိသီဒါပေတွာ ဥဿာဟဇာတာ ဝေယျာဝစ္စံ ကရေထာ”တိ-
အာဒိဝစနကာလေ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ။

ဘိက္ခုနံ ပါတောဝဥဋ္ဌာယ သရိရပဋိဇဂ္ဂနံ စေတိယဂ်ဏဝတ္တာဒိနိ စ” ကတွာ
ဝိဝိတ္တာသနေ နိသီဒိတွာ “ဣမသ္မိံ” ဝိဟာရေ ဘိက္ခု။ သုဒ္ဓိ ဟောန္တ၊ အဝေရာ

အဗျာပဇ္ဈာ”တိ စိန္တနံ မေတ္တံ မနောကမ္ပံ နာမ။ ဂိဟိနံ “အယျာ သုဒ္ဓိ ဟောန္တ၊ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဈာ”တိ စိန္တနံ မေတ္တံ မနောကမ္ပံ နာမ။

အာဝိ ဝေဝ ရဟော’ စာတိ သမ္မုခါ စ ပရမ္မုခါ စ။ တတ္ထ နဝကာနံ စီဝရကမ္မာဒိသု သဟာယဘာဝဂမနံ သမ္မုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္ပံ နာမ။ ထေရာနံ ပန ပါဒဓောဝနဒါနာဒိဘေဒံ သဗ္ဗမ္ပိ သာမိစိကမ္ပံ သမ္မုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္ပံ နာမ။ ဥဘယေဟိပိ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနံ ဒါရုဘဏ္ဍာဒိနံ တေသု အဝညံ အကတွာ အတ္တနာ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနံ ဝိယ ပဋိသာမနံ ပရမ္မုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္ပံ နာမ။ “ဒေဝတ္ထေရေ တိဿတ္ထေရေ”တိ ဧဝံပဂ္ဂယ ဝစနံ သမ္မုခါ မေတ္တံ ဝစိကမ္ပံ နာမ။ ဝိဟာရေ အသန္တံ ပန ပဋိပုစ္ဆန္တဿ “ကဟံ အမှာကံ ဒေဝတ္ထေရေ၊ ကဟံ အမှာကံ တိဿတ္ထေရေ၊ ကဒါ န ခေါ အာဂမိဿတိ”တိ ဧဝံ မမာယနဝစနံ ပရမ္မုခါ မေတ္တံ ဝစိကမ္ပံ နာမ။ မေတ္တာသိနေဟသိနိဋ္ဌါနိ ပန နယနာနိ ဥမ္ပိလေတွာ ပသန္နေန မုခေန ဩလောကနံ သမ္မုခါ မေတ္တံ မနောကမ္ပံ နာမ။ “ဒေဝတ္ထေရေ တိဿတ္ထေရေ အရောဂေါဟောတု အပ္ပါဗာဓော”တိ သမန္နာ-ဟရဏံ ပရမ္မုခါ မေတ္တံ မနောကမ္ပံ နာမ။

လာဘာတိ စီဝရာဒယော လဒ္ဓပစ္စယာ။ ဓမ္မိကာတိ ကုဟနာဒိဘေဒံ မိစ္ဆာဇီဝံ ဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မေန သမေန ဘိက္ခာစရိယဝတ္ထေန ဥပ္ပန္နာ။ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိတိပစ္စိမကောဋိယာ ပတ္တပရိယာပန္နံ ပတ္တဿ အန္တောဂတံ ဒုတ္တိကဋ္ဌန္တုဘိက္ခာမတ္တမ္ပိ။ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂိတိ ဧတ္ထ ဒွေ ပဋိဝိဘတ္တာနိ နာမ အာမိသပဋိဝိဘတ္တံ ပုဂ္ဂလပဋိဝိဘတ္တဉ္စ။ တတ္ထ “ဧတ္တကံ ဒဿာမိ၊ ဧတ္တကံ န ဒဿာမိ”တိ ဧဝံ စိတ္တေန ပဋိဝိဘဇနံ အာမိသပဋိဝိဘတ္တံ နာမ။ “အသုကဿ ဒဿာမိ၊ အသုကဿ န ဒဿာမိ”တိ ဧဝံ စိတ္တေန ဝိဘဇနံ ပန ပုဂ္ဂလပဋိ-ဝိဘတ္တံ နာမ။ တဒုဘယမ္ပိ အကတွာ ယော အပ္ပုဋ္ဌိဝိဘတ္တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ အယံ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂိနာမ။ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂိတိ ဧတ္ထ သာဓာရဏဘောဂိနော ဣဒံ လက္ခဏံ—ယံ ယံ ပဏီတံ လဘတိ၊ တံ တံ နေဝလာဘေနလဘံ-နိဇိဂိသနတာမုခေန ဂိဟိနံ ဒေတိ၊ န အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တော စ “သံသေန သာဓာရဏံ ဟောတူ”တိ ဂဟေတွာ သဏှိ’ ပဟရိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတမ္ပိ သံသသန္တကံ ဝိယ ပဿတိ။

ဣမံ ပန သာရဏီယဓမ္မံ ကော ပူရေတိ၊ ကော န ပူရေတိ? ဒုဿီလော တာဝ န ပူရေတိ။ န ဟိ တဿ သန္တကံ သီလဝန္တာ ဂဏှန္တိ။ ပရိသုဒ္ဓသီလော

ပန ဝတ္တံ အခဏှေန္တော ပူရေတိ။ တတြိဒံဝတ္တံ—ယော ဟိ ဩဒိဿကံကတွာ
မာတု ဝါ ပိတု ဝါ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိနံ ဝါ ဒေတိ၊ သော ဒါတဗ္ဗံ ဒေတိ။
သာရဏီယဓမ္မော ပနဿ န ဟောတိ၊ ပလိဗောဓဇ္ဇေနံ နာမ ဟောတိ။
သာရဏီယဓမ္မော ဟိ မုတ္တပလိဗောဓဿ ဝဇ္ဇတိ။ တေန ပန ဩဒိဿကံ
ဒေန္တေန ဂိလာနဂိလာနပဋ္ဌာကအာဂန္တုကဂမိကာနဉ္စေဝ နဝပဗ္ဗဇိတဿ စ
သံဃာဋီပတ္တဂ္ဂဟဏံ အဇာနန္တဿ ဒါတဗ္ဗံ။ ဧတေသံ ဒတွာ အဝသေသံ
ထေရာသနတောပဋ္ဌာယ ထောက် ထောက် အဒတွာ ယော ယတ္ထကံ ဂဏှာတိ၊
တဿ တတ္ထကံ ဒါတဗ္ဗံ။ အဝသိဋ္ဌေ အသတိ ပုန ပိဏှာယ စရိတွာ ထေရာ-
သနတော ပဋ္ဌာယ ယံ ယံ ပဏီတံ၊ တံ တံ ဒတွာ သေသံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ “သီလ-
ဝန္တေဟိ”တိ ဝစနတော ဒုဿီလဿ အဒါတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။

အယံ ပန သာရဏီယဓမ္မော သုသိက္ခိတာယ ပရိသာယ သုပူရော
ဟောတိ၊ သုသိက္ခိတာယ ဟိ ပရိသာယ ယော အညတော လဘတိ၊ သော န
ဂဏှာတိ။ အညတော အလဘန္တောပိ ပမာဏယုတ္တမေဝ ဂဏှာတိ၊ န အတိရေကံ။
အယံ ပန သာရဏီယဓမ္မော ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ ပိဏှာယ စရိတွာ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဒေန္တဿာပိ
ဒွါဒသဟိ ဝဿေဟိ ပူရေတိ၊ န တတော ဩရံ။ သစေ ဟိ ဒွါဒသမေ ဝဿေ
သာရဏီယဓမ္မပူရကော ပိဏှပါတပူရံ ပတ္တံ အာသနသာလာယံ ဌပေတွာ
နှာယိတုံ ဂစ္ဆတိ၊ သံဃတ္ထေရော စ “ကဿေသော ပတ္တော”တိ ဝတွာ
“သာရဏီယဓမ္မပူရကဿာ”တိ ပုတ္တေ “အာဟရထ န”န္တိ သဗ္ဗံ ပိဏှပါတံ
ဝိစာရေတွာဝ ဘုဉ္ဇိတွာ ရိတ္တပတ္တံ ဌပေတိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု ရိတ္တပတ္တံ
ဒိဿွာ “မယံ အသေသေတွာဝ ပရိဘုဉ္ဇိသု”တိ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပါဒေတိ၊
သာရဏီယဓမ္မော ဘိဇ္ဇတိ၊ ပုန ဒွါဒသ ဝဿာနိ ပူရေတဗ္ဗော ဟောတိ။
တိတ္ထိယပရိဝါသသဒိသော ဟေသ၊ သက္ခိ ခဏှေ ဇာတေ ပုန ပူရေတဗ္ဗောဝ။
ယော ပန “လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓိံ ဝတ မေ၊ ယဿ မေ ပတ္တဂတံ အနာ-
ပုစ္ဆာဝ သဗြဟ္မစာရိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ”တိ သောမနဿံ ဇနေတိ၊ တဿ ပုဏှော နာမ
ဟောတိ။

ဧဝံ ပူရိတသာရဏီယဓမ္မဿ ပန နေဝ ဣဿာ န မစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊
မနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ၊ အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ၊ သုလဘ-
ပစ္စယော။ ပတ္တဂတမဿ ဒိယျမာနမ္ပိ န ဒိယတိ၊ ဘာဇနီယဘဏှဌာနေ
အဂ္ဂဘဏှံ လဘတိ၊ ဘယေ ဝါ ဆာတကေ ဝါ ပတ္တေ ဒေဝတာ ဥဿုက္ကံ
အာပဇ္ဇန္တိ။

တကြိမာနိ ဝတ္ထုနိ—သေနဂိရိဝါသီ^၁ တိဿတ္ထေရာ ကိရ မဟာဂိရိဂါမံ^၂ ဥပနိဿာယ ဝသတိ၊ ပညာသ မဟာထေရာ နာဂဒိပံ စေတိယဝနန္ဒနက္ကာယ ဂစ္ဆန္တာ ဂိရိဂါမေ^၃ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကိဉ္စိ အလဗ္ဗာ နိက္ခမိ^၄သု။ ထေရော ပဝိသန္တော တေ ဒိသွာ ပုစ္ဆိ “လဒ္ဓံ ဘန္တေ”တိ။ ဝိစရိမှာ အာဝုသောတိ။ သော အလဗ္ဗဘာဝံ ဥတွာ အာဟ “ဘန္တေ ယာဝါဟံ အာဂစ္ဆာမိ၊ တာဝ ဣဓေဝ ဟောထာ”တိ။ မယံ အာဝုသော ပညာသ ဇနာ ပတ္တတေမနမတ္တမ္ပိ န လဘိမှာတိ။ ဘန္တေ နေဝါသိကာ နာမ ပဋိဗလာ ဟောန္တိ၊ အလဘန္တာပိ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂသဘာဝံ ဇာနန္တိတိ။ ထေရာ အာဂမေသုံ။ ထေရော ဂါမံ ပါဝိသိ။ ရရဂေဟေယေဝ မဟာဥပါသိကာ ဒီရဘတ္တံ သဇ္ဇေတွာ ထေရံ ဩလောကယမာနာ ဌိတာ ထေရဿ ဒွါရံ သမ္ပတ္တဿေဝ ပတ္တံ ပူရေတွာ အဒါသိ။ သော တံ အာဒါယ ထေရာနံ သန္တိကံ ဂန္တာ “ဂဏှထ ဘန္တေ”တိ သံဃတ္ထေရံ အာဟ။ ထေရော “အမှေဟိ ဧတ္တကေဟိ ကိဉ္စိ န လဒ္ဓံ၊ အယံ သီဃမေဝ ဂဟေတွာ အာဂတော၊ ကိံ န ခေါ”တိ သေသာနံ မုခံ ဩလောကေသိ။ ထေရော ဩလောကနာကာရေနေဝ ဥတွာ “ဘန္တေ ဓမ္မေန သမေန လဒ္ဓေါ၊ နိက္ကုက္ကုစ္စာ ဂဏှထာ”တိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗေသံ ယာဝဒတ္တံ ဒတွာ အတ္တနာပိ ယာဝဒတ္တံ ဘူဉ္စိ။

အထ နံ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ထေရာ ပုစ္ဆိသု “ကဒါ အာဝုသော လောကုတ္တရဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈိ”တိ။ နတ္ထိ မေ ဘန္တေ လောကုတ္တရဓမ္မောတိ။ ဈာန-လာဘီသိ အာဝုသောတိ။ တေမ္ပိ ဘန္တေ နတ္ထိတိ။ နန အာဝုသော ပါဠိဟာရိ-ယန္တိ။ သာရဏီယဓမ္မော မေ ဘန္တေ ပူရိတော၊ တဿ မေ ပူရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သစေပိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ ဟောတိ၊ ပတ္တဂတံ န ဒီယတိတိ။ သာရ သာရ သပ္ပုရိသ၊ အနုစ္ဆရိကမိဒံ တုယန္တိ။ ဣဒံ တာဝ ပတ္တဂတံ န ဒီယတိတိ ဧတ္ထ ဝတ္ထု။

အယမေဝ ပန ထေရော စေတိယပဗ္ဗတေ ဂိရိဘဏ္ဍမဟာပူဇာယ^၅ ဒါနဌာနံ ဂန္တာ “ဣမသ္မိံ ဒါနေ^၆ ကိံ ဝရဘဏ္ဍ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဒွေ သာဠကာ ဘန္တေတိ။ ဧတေ မယံ ပါပုဏိဿန္တိတိ။ တံ သုတွာ အမစ္စော ရညော အာရောစေသိ “ဧကော ဒဟရော ဧဝံ ဝဒတိ”တိ။ “ဒဟရဿ ဧဝံ စိတ္တံ၊ မဟာထေရာနံ ပန

၁-လောကဂိရိဝါသီ (သီ)၊ လောကဂိရိဝါသီ (သျှာ) မ-၄ ၂-၂၉၅-ပိဋကေ စ။

၂-မဟာဒီရဂါမံ (သီ၊ သျှာ)

၃-ဒီရဂါမေ (သီ၊ သျှာ)

၄-ဂိရိဘဏ္ဍေ မဟာပူဇာယ (သီ၊ သျှာ)၊ ဂိရိဘဏ္ဍမဟာပူဇာယ (က)

၅-ဌာနေ (ဒီ-၄ ၂-၁၂၄၊ မ-၄ ၂-၂၉၆-ပိဋကေသု)

သုခုမသာဓုကာ ဝဋ်နီ”တိ ဝတွာ “မဟာထေရာနံ ဒဿာမီ”တိ ဌပေသိ။ တဿ ဘိက္ခုသံဃေ ပဋိပါဠိယာ ဌိတေ ဒေန္တဿ မတ္တကေ ဌပိတာပိ တေ သာဓုကာ ဟတ္ထံ နာရောဟန္တိ၊ အညေဝ အာရောဟန္တိ။ ဒဟရဿ ဒါနကာလေ ပန ဟတ္ထံ အာရဋ္ဌာ။ သောတဿ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ အမစ္စဿ မုခံ ဩလောကေတွာ ဒဟရံ နိဿိဒါပေတွာ ဒါနံ ဒတွာ သံဃံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဒဟရဿ သန္တိကေ နိဿိဒိတွာ “ကဒါ ဘန္တေ ဣမံ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္တာ”တိ အာဟ။ သော ပရိယာယေနပိ အသန္တံ အဝဒန္တော “နတ္ထိ မယံ မဟာရာဇ လောကုတ္တရဓမ္မော”တိ အာဟ။ နန ဘန္တေ ပုဗ္ဗေဝ အဝစုတ္တာတိ။ အာမ မဟာရာဇ သာရဏီယဓမ္မပူရကော အဟံ၊ တဿ မေ ဓမ္မဿ ပူရိတကာလတော ပဌာယ ဘာဇနီယဘဏ္ဍဌာနေ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ ပါပုဏာတိတိ။ “သာဓု သာဓု ဘန္တေ၊ အနုစ္စဝိကမိဒံ တုမှာက”န္တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ ဣဒံ ဘာဇနီယဘဏ္ဍဌာနေ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ ပါပုဏာတိတိ ဣတ္ထ ဝတ္ထု။

ဗြာဟ္မဏတိဿဘယေ ပန ဘာတရဂါမဝါသိနော နာဂတ္ထေရိယာ အနာရောစေတွာဝ ပလာယိံသု။ ထေရီ ပစ္စုသသမယေ “အတိဝိယ အပ္ပနိဋ္ဌေါသော ဂါမော၊ ဥပဓာရေထ တာဝါ”တိ ဒဟရဘိက္ခုနိယော အာဟ။ တာ ဂန္တော သဗ္ဗေသံ ဂတဘာဝံ ဥတွာ အာဂမ္မ ထေရိယာ အာရောစေသုံ။ သာ သုတွာ “မာ တုမေ တေသံ ဂတဘာဝံ စိန္တယိတ္ထ၊ အတ္တနော ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာယောနိသောမနသိကာရေသုယေဝ ယောဂံ ကရေထာ”တိ ဝတွာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ပါရုပိတွာ အတ္တဒ္ဓါဒသမာ ဂါမဒ္ဓါရေ နိဂြောဓရက္ခမူလေ အဋ္ဌာသိ။ ရုက္ခေ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ ဒ္ဓါဒသန္တမ္ပိ ဘိက္ခုနီနံ ပိဏ္ဍာပိတံ ဒတွာ “အယျေ အညတ္ထ မာ ဂစ္ဆထ၊ နိစ္စံ ဣဓေဝ အာဂစ္ဆေယျာထာ”တိ အာဟ။ ထေရိယာ ပန ကနိဋ္ဌဘာတာ နာဂတ္ထေရော နာမ အတ္ထိ၊ သော “မဟန္တံ ဘယံ၊ န သက္ကာယာပေတုံ၊ ပရတိရံ ဂမိဿာမီ”တိ အတ္တဒ္ဓါဒသမောဝ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနာ နိက္ခန္တော “ထေရိံ ဒိဿာ ဂမိဿာမီ”တိ ဘာတရဂါမံ အာဂတော။ ထေရီ “ထေရာ အာဂတာ”တိ သုတွာ တေသံ သန္တိကံ ဂန္တော “ကိံ အယျာ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေသိ။ သာ “အဇ္ဇေ ဧကဒိဝသံ ဝိဟာရေဝ ဝသိတွာ သွေ ဂမိဿထာ”တိ အာဟ။ ထေရာ ဝိဟာရံ အဂမိံသု။

ထေရီ ပုနဒိဝသေ ရုက္ခမူလေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဣမံ ပိဏ္ဍာပိတ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ အာဟ။ ထေရော “ဝဋ်ဿတိ ထေရီ”တိ ဝတွာ တုဏှိ အဋ္ဌာသိ။ ဓမ္မိကော တာတ ပိဏ္ဍာပိတော၊ ကုတ္တုန္တံ အကတွာ

ပရိဘုဉ္ဇထာတိ။ ဝဋ်ဿတိ ထေရီတိ။ သာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အာကာသေ
 ဝိဝိ၊ ပတ္တော အာကာသေ အဋ္ဌာသိ။ ထေရော “သတ္တတာလမတ္တေ ဌိတမ္ပိ
 ဘိက္ခုနီဘတ္တမေဝ ထေရီ”တိ ဝတွာ “ဘယံ နာမ သဗ္ဗကာလံ န ဟောတိ၊
 ဘယေ ဝုပသန္တေ အရိယဝံသံ ကထယမာနော ‘ဘော ပိဏ္ဍပါတိက
 ဘိက္ခုနီဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဝိတိနာမယိတ္တာ’တိ စိတ္တေန အနုဝဒိယမာနော
 သန္တမ္ပိတုံ န သက္ခိဿာမိ၊ အပ္ပမတ္တာ ဟောထ ထေရိယော”တိ မဂ္ဂံ ပဋိပဋ္ဌိ။

ရုက္ခဒေဝတာပိ “သစေ ထေရော ထေရိယာ ဟတ္ထတော ပိဏ္ဍပါတံ
 ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ၊ န တံ နိဝတ္တေဿာမိ။ သစေ န ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ၊ နိဝတ္တေဿာမိ”တိ
 စိန္တယမာနာ ဌတွာ ထေရဿ ဂမနံ ဒိသွာ ရုက္ခာ ဩရယု “ပတ္တံ ဘန္တေ
 ဒေထာ”တိ ဝတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ထေရံ ရုက္ခမူလံယေဝ အာနေပွာ အာသနံ
 ပညာပေတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ဒတွာ ကတဘတ္တကိစ္စံ ပဋိညံ ကာရေတွာ ခွါဒသ
 ဘိက္ခုနီယော ခွါဒသ စ ဘိက္ခု။ သတ္တ ဝဿာနိ ဥပဋ္ဌဟိ။ ဣဒံ ဒေဝတာ
 ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇန္တိတိ ဣေ ဝတ္ထု။ တတြ ဟိ ထေရီ သာရဏီယဓမ္မပူရိကာ
 အဟောသိ။

အခဏ္ဍာနီတိအာဒိသု ယဿ သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု အာဒိမ္ပိ ဝါ
 အန္တေ ဝါ သိက္ခာပဒံ ဘိန္တံ ဟောတိ၊ တဿ သီလံ ပရိယန္တေ ဆိန္ဒသာဋကော
 ဝိယ ခဏ္ဍံ နာမ။ ယဿ ပန ဝေမဇ္ဈေ ဘိန္တံ၊ တဿ ဆိန္ဒသာဋကော
 ဝိယ ဆိန္ဒံ နာမ ဟောတိ။ ယဿ ပဋိပါဋိယာ ခွေ တိဏီ ဘိန္တာနိ၊ တဿ
 ပိဋိယံ ဝါ ကုမ္ဘိယံ ဝါ ဥဋ္ဌိတေန ဝိသဘာဝဝဏ္ဏေန ကာဠရတ္တာဒိနံ အညတရ-
 ဝဏ္ဏာ ဂါဝိ ဝိယ သမလံ နာမ ဟောတိ။ ယဿ အန္တရန္တရာ ဘိန္တာနိ၊ တဿ
 အန္တရန္တရာ ဝိသဘာဝဗိန္နုရိစိတြာ ဂါဝိ ဝိယ ကမ္မာသံ နာမ ဟောတိ။
 ယဿ ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘိန္တာနိ၊ တဿ တာနိ သီလာနိ အခဏ္ဍာနိ
 အန္တိဒ္ဓါနိ အသမလာနိ အကမ္မာသာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တာနိ ပနေတာနိ
 တဏှာဒါသဗျတော မောစေတွာ ဘုဇိဿဘာဝကရဏတော ဘုဇိဿာနိ၊
 ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝိညူဟိ ပသတ္တတ္တာ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အပရာမဋ္ဌတ္တာ
 “ဣဒံ နာမ တံ အာပန္နပုဗ္ဗော”တိ ကေနစိ ပရာမဋ္ဌံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ စ
 အပရာမဋ္ဌာနိ၊ ဥပစာရသမာဓိံ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ သံဝတ္ထယန္တိတိ သမာဓိ-
 သံဝတ္တနိကာနီတိ ဝုစ္စန္တိ။

သီလသာမညဂတော ဝိဟရတိတိ တေသု တေသု ဒိသာဘာဂေသု
ဝိဟရန္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဗ္ဗိံ သမာနဘာဂူပဂတသီလော ဝိဟရတိ။ သောတာ-
ပန္နာဒိနံ ဟိ သီလံ သမုဒ္ဒန္တရေပိ ဒေဝလောကေပိ ဝသန္တာနံ အညေသံ
သောတာပန္နာဒိနံ သီလေန သမာနမေဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ မဂ္ဂသီလေန နာနတ္ထိ။
တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ယာယံ ဒိဋ္ဌိတိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ အရိယာတိ နိဗ္ဗေဒါသာ။ နိယျာတိတိ
နိယျာနိကာ။ တက္ကရဿာတိ ယော တထာကာရီ ဟောတိ။ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ
သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယတ္ထံ။ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတောတိ သမာနဒိဋ္ဌိဘာဝံ ဥပဂတော ဟုတ္တာ
ဝိဟရတိတိ။

၂-ဒုတိယသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ ယော တေ ဓမ္မေ ပူရေတိ၊ တံ သဗြဟ္မစာရိနံ ဝိယံ
ကရေန္တိတိ ဝိယကရဏာ။ ဂရံ ကရေန္တိတိ ဂရုကရဏာ။ သင်္ဂဟာယာတိ
သင်္ဂဟနတ္ထာယ။ အဝိဝါဒါယာတိ အဝိဝဒနတ္ထာယ။ သမဂ္ဂိယာတိ
သမဂ္ဂဘာဝတ္ထာယ။ ဧကိဘာဝါယာတိ ဧကဘာဝတ္ထာယ နိန္ဒာနာကရဏာယ။
သံဝတ္တန္တိတိ ဝတ္တန္တိ ပဝတ္တန္တိ။

၃-နိဿာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ နိဿာရဏီယာ ဓာတုယောတိ နိဿရဏဓာတုယောဝ ၂။
မေတ္တာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိတိ ဧတ္ထ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ
တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကာ မေတ္တာဝ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ နာမ။ ဘာဝိတာတိ
ဝနိတာ။ ဗဟုလိကတာတိ ပုနပ္ပုနံ ကတာ။ ယာနိကတာတိ ယုတ္တယာန-
သဒိသာ ကတာ။ ဝတ္ထုကတာတိ ပတိဋ္ဌာ ကတာ။ အနုဋ္ဌိတာတိ အဓိဋ္ဌိတာ။
ပရိစိတာတိ သမန္တတော စိတာ အာစိတာ ဥပစိတာ။ သုသမာရဗ္ဗါတိ
သုပ္ပုဂ္ဂဏကရဏေန သုဠု သမာရဗ္ဗါ။ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ ပရိယာဒိယိတွာ
ဂဟေတွာ တိဋ္ဌတိ။ မာ ဟေဝန္တိဿ ဝစနိယောတိ ယသ္မာ အဘူတ-
ဗျာကရဏံ ဗျာကရေတိ၊ တသ္မာ “မာ ဧဝံ ဘဏီ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗော။ ယဒိဗံ
မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိတိ ယာ အယံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ဣဒံ နိဿရဏံ
ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒတော နိဿရဏာတိ အတ္ထော။ ယော ပန မေတ္တာယ
တိကစတုက္ကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌိတော သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ တတိယမဂ္ဂံ ပတွာ

“ပုန ဗျာပါဒေါ နတ္ထိ”တိ တတိယဖလေန နိဗ္ဗာနံ ပဿတိ၊ တဿ စိတ္တံ အစွန္တနိဿရဏံ ဗျာပါဒဿ။ ဧတေနပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အနိမိတ္တာစေတောဝိမုတ္တိတိ ဗလဝရိပဿနာ။ ဒီဃဘာဏကာ ပန အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိတိ ဝဒန္တိ။ သာ ဟိ ရာဂနိမိတ္တာဒိနဉ္စေဝ ရူပနိမိတ္တာဒိနဉ္စ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနဉ္စ အဘာဝါ အနိမိတ္တာတိ ဝုတ္တာ။ နိမိတ္တာနုဿာရိတိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒံ နိမိတ္တံ အနုသရဏသဘာဝံ။

အသ္မိတိ အသ္မိမာနော။ အယမဟမသ္မိတိ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု အယံ နာမ အဟံ အသ္မိတိ။ ဧတ္တာဝတာ အရဟတ္တံ ဗျာကတံ ဟောတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာ- သလ္လန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာဘူတံ ကထံကထာသလ္လံ။ မာ ဟေဝန္တိဿ ဝေဒနိယောတိ သစေ တေ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဇာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အရဟတ္တဗျာကရဏံ မိစ္ဆာ ဟောတိ၊ တဿ “မာ အဘူတံ ဂဏှိ”တိ ဝါရေတဗ္ဗော။ အသ္မိတိ မာန- သမုပ္ပါတောတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဖလဝသေန ဟိ နိဗ္ဗာနေ ဒိဋ္ဌေ ပုန အသ္မိမာနော နတ္ထိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ “အသ္မိတိ မာနသမုပ္ပါတော”တိ ဝုတ္တော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အဘူတဗျာကရဏံ နာမ ကထိတံ။

၄-ဘဒ္ဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ န ဘဒ္ဒကန္တိ န လဒ္ဓကံ။ တတ္ထ ယော ဟိ ဘိတဘိတော မရတိ၊ တဿ န ဘဒ္ဓကံ မရဏံ ဟောတိ။ ယော အပါယေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှာတိ၊ တဿ န ဘဒ္ဓိကာ ကာလကိရိယာ ဟောတိ။ ကမ္မာရာမောတိအာဒိသု အာရမဏံ အာရာမော၊ အဘိရတိတိ အတ္ထော။ ဝိဟာရကရဏာဒိမ္ပိ နဝကမ္မေ အာရာမော အဿာတိ ကမ္မာရာမော။ တသ္မိံယေဝ ကမ္မေ ရတောတိ ကမ္မ- ရတော။ တဒေဝ ကမ္မာရာမတံ ပုနပျုနံ ယုတ္တောတိ အနုယုတ္တော။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဧတ္ထ စ ဘဿန္တိ အာလာပသလ္လာပေါ။ နိဒ္ဓါတိ သောပုံ။ သင်္ဂဏိကာတိ ဂဏသင်္ဂဏိကာ။ သာ “ဧကဿ ဒုတိယော ဟောတိ၊ ဌိန္တံ ဟောတိ တတိယ- ကော”တိအာဒိနာ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ သံသဂ္ဂေါတိ ဒဿနသဝနသမုလ္လာပ- သမ္ဘောဂကာယသံသဂ္ဂဝသေန ပဝတ္တော သံသဠဘာဝေါ။ ပပဉ္စောတိ တဏှာ- ဒိဋ္ဌိမာနဝသေန ပဝတ္တော မဒနာကာရသဏ္ဌိတော ကိလေသပပဉ္စော။ သက္ကာ- ယန္တိ တေဘူမကဝဋ်။ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာတိ ဟေတုနာ နယေန သကလဝဋ်ဒုက္ခဿ ပရိဝဋ္ဋုမပရိစ္ဆေဒကရဏတ္ထံ။ မဂေါတိ မဂသဒိသော။ နိပ္ပပဉ္စပဒေတိ နိဗ္ဗာနပဒေ။ အာရာမေတိ ပရိပူရယိ တံ သမ္မာဒေသိတိ။

၅-အနုတပ္ပိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ အနုတပ္ပိတိ အနုသောစိတဗ္ဗာ အနုတာပကာရီ။ ဣမေသု
ဒ္ဓိသုပိ သုတ္တေသု ဂါထာသု စ ဝနုဝိဝနံ ကထိတံ။

၆-နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ ဗာဠုဂီလာနောတိ အဓိမတ္တဂီလာနော။ တေဒဝေါဓာတိ
သာမိကဿ ဘေသဇ္ဇံ ကတွာ ဗျာဓိံ ဝုပသမေတုံ အသက္ကောန္တိ ဣဒါနိ
လီဟနာဒံ နဒိတွာ သစ္စကိရိယာယ ဗျာဓိံ ဝုပသမေတုံ သန္တိကေ နိဿိဒိတွာ
တေ “မာ ခေါ ဟ”န္တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ သာပေက္ခောတိ သတဏှော။
န နကုလမာတာတိ ဧတ္ထ န-ကာရော န သက္ခတိတိ၊ ဧဝံ ပရပဒေန ယောဇေ-
တဗ္ဗော။ သန္တရိတုန္တိ နိစ္ဆိဒ္ဓံ ကာတုံ၊ သဏ္ဌပေတုန္တိ အတ္ထော။ ဝေဏိ
ဩလိဒိတုန္တိ ဇဠကလောမာနိ ကပ္ပေတွာ ဝိဇဠေတွာ ဝေဏိ ကာတုံ။

အညံ ဃရံ ဂမိဿတိတိ အညံ သာမိကံ ဂဏှိဿတိ။ သောဠသ ဝဿာနိ
ဂဟဠကံ ဗြဟ္မစရိယံ သမာဓိဏ္ဏန္တိ ဣတော သောဠသဝဿမတ္ထကေ ဂဟဠ-
ဗြဟ္မစရိယဝါသော သမာဓိဏ္ဏော။ ဒဿနကာမတရာတိ အတိရေကေန
ဒဿနကာမာ။ ဣမေဟိ တိဟိ အင်္ဂေဟိ သီဟနာဒံ နဒိတွာ “ဣမိနာ သစ္စေန
တဝ သရိရေ ဗျာဓိ ဖာသု ဟောတူ”တိ သစ္စကိရိယံ အကာသိ။

ဣဒါနိ ဘဂဝန္တံ သက္ခိံ ကတွာ အတ္တနော သီလာဒိဂုဏေဟိပိ သစ္စကိရိယံ
ကာတုံ သီယာ ခေါ ပန တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပရိပူရကာရိနိတိ
သမတ္တကာရိနိ။ စေတောသမထဿာတိ သမာဓိကမ္မဋ္ဌာနဿ။ ဩဂါဓပ္ပတ္တာတိ
ဩဂါဓံ အနုပ္ပဝေသံ ပတ္တာ။ ပတိဂါဓပ္ပတ္တာတိ ပတိဂါဓံ ပတိဋ္ဌံ ပတ္တာ။
အဿာသပ္ပတ္တာတိ အဿာသံ အဝဿယံ ပတ္တာ။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာတိ
သောမနဿဉာဏံ ပတ္တာ။ အပရပ္ပစ္စယာတိ ပရပစ္စယော ဝုစ္စတိ ပရသဒ္ဓါ ပရ-
ပတ္တိယာယနာ၊ တာယ ဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။ ဣမေဟိ တိဟိ အင်္ဂေဟိ
အတ္တနော ဂုဏေ အာရဗ္ဘ သစ္စကိရိယံ အကာသိ။ ဂီလာနာ ဝုဠိတောတိ
ဂီလာနော ဟုတွာ ဝုဠိတော။ ယာဝတာတိ ယတ္ထိကာယော။ တာသံ
အညတရာတိ တာသံ အန္တရေ ကော။ အနုကမ္ပိကာတိ ဟိတာနုကမ္ပိကာ။
ဩဂါဓိကာတိ ဩဂါဒါယိကာ။ အနုသာသိကာတိ အနုသိဋ္ဌိဒါယိကာ။

၇-သောဗ္ဗသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇။ သတ္တမေ ပဋိသန္ဓာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဧကိဘာဝါယ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိ-
 တော ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရတော ဝုဋ္ဌိတော။ ယထာဝိဟာရန္တိ အတ္တနော
 အတ္တနော ဝသနဝိဟာရံ။ နဝါတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ နဝကာ။ တေ ပဉ္စသတမတ္တာ
 အဟေသုံ။ ကာကစ္ဆမာနာတိ ကာကသဒ္ဓိ ကရေန္တာ ဒန္တေ ခါဒန္တာ။ ထေရာတိ
 ထိရဘာဝံ ပတ္တာ။ တေန နောတိ တေန န။ သေယျသုခါဒိနိ ဟေဋ္ဌာ
 ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ ရဋ္ဌိကောတိ ယော ရဋ္ဌိ ဘုဇ္ဇတိ။ ပေတ္တဏိကောတိ ယော
 ပိတရာ ဘုတ္တာနုဘုတ္တံ ဘုဇ္ဇတိ။ သေနာပတိကောတိ သေနာယ ဇေဋ္ဌကော။
 ဂါမဂါမဏိကောတိ ဂါမဘောဇကော။ ပူဂဂါမဏိကောတိ ဂဏဇေဋ္ဌကော။
 အဝိပဿကော ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနေသကော
 အဂဝေသကော ဟုတွာ။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနန္တိ သတ္တဝိံသာယ
 ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ။

၈-မစ္ဆမန္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၈။ အဋ္ဌမေ မစ္ဆိကန္တိ မစ္ဆဃာတကံ။ ဟတ္ထိနာ ယာတိတိ ဟတ္ထိယာ-
 ယီ။ ပရတောပိ ဧသေဝ နယော။ ဝဇ္ဈေတိ ဝမိတဗ္ဗေ။ ဝဓာယနီတေတိ ဝဓာယ
 ဥပနီတေ။ ပါပကေန မနဿာတိ လာမကေန ဝကေစိတ္တေန။ ပါဠိယံ ပန
 ဝဓာယုပနီတေတိ လိခန္တိ။ မာဂဝိကောတိ မိဂဃာတကော။ ကော ပန
 ဝါဒေါ မနုဿဘူတန္တိ ယော မနုဿဘူတံ ပါပကေန မနဿာ အနုပေက္ခတိ။
 တဿ သမ္ပတ္တိယာ အဘာဝေ ကိမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဒံ ပါပကဿ ကမ္မုနော
 အနိဋ္ဌဖလဘာဝံ ဒသေတုံ ဝုတ္တံ။ ယေသံ ပန တာဒိသံ ကမ္မံ ကရေန္တာနမ္ပိ
 ယသပဋိလာဘော ဟောတိ။ တေသံ တံ အကုသလံ နိဿာယ ကုသလံ
 ဝိပစ္စတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန ပနဿ အကုသလကမ္မေန ဥပဟတတ္တာ ဝိပါကော
 န စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတိ။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ အကုသလပက္ခောဝ ကထိတော။

၉-ပဌမမရဏဿတိသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၉။ နဝမေ နာတိကေတိ ဧဝံနာမကေ ဂါမေ။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေတိ
 ဣဋ္ဌကာမယေ ပါသာဒေ။ အမတောဂဓာဘိ နိဗ္ဗာနောဂဓာ၊ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌာတိ
 အတ္ထော။ ဘာဝေထ နောတိ ဘာဝေထ န။ မရဏဿတိန္တိ မရဏဿတိ-
 ကမ္မဋ္ဌာနံ။ အဟော ဝတာတိ ပတ္တနတ္ထေ နိပါတော။ ဗဟု ဝတ မေ ကတံ

၁-ဝဓာယောပနီတေတိ (သီ)၊ ဝဓာယာနီတေတိ (သျှာ)	၂-ဝဓာယုနီတေတိ (သီ)
၃-အဘာဝေန (က)	၅-နိဗ္ဗာနံ ပတိဋ္ဌာတိ (သျှာ)
၄-နာဒိကေတိ (သီ၊ သျှာ)	

အဿာတိ တုမှာကံ သာသနေ မမ ကိစ္စံ ဗဟု ကတံ အဿ။ တဒန္တရန္တိ တံ အန္တရံ ခဏံ ဩကာသံ။ အဿသိတွာ ဝါ ပဿသဒ္ဓိတိ ဧတ္ထ အဿာသော ဝုစ္ဆတိ အန္တော ပဝိသနဝါတော၊ ပဿာသော ဗဟိ နိက္ခမနဝါတော။ ဣတိ အယံ ဘိက္ခု ယာဝ အန္တော ပဝိဋ္ဌဝါတော ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ ဗဟိ နိက္ခန္တော ဝါတော အန္တော ပဝိသတိ၊ တာဝ ဇီဝိတံ ပတ္ထေန္တော ဧဝမာဟ။ ဒန္တန္တိ မန္တံ ဂရုကံ အသိဃပ္ပဝတ္တံ။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အရဟတ္တ-
ဖလတ္ထာယ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ မရဏသတိ အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ကထိတာတိ။

၁၀-ဒုတိယမရဏသတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ ပတိဂတာယာတိ^၁ ပဋိပန္နာယ။ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိတိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ သော မမဿ အန္တရာယောတိ ဧတ္ထ တိဝိဓော အန္တရာယော ဇီဝိတန္တရာယော၊ သမဏဓမ္မန္တရာယော၊ ပုထုဇ္ဇနကာလင်္ကရိယံ ကရေန္တဿ သဂ္ဂန္တရာယော စေဝ မဂ္ဂန္တရာယော စာတိ။ တံ သဗ္ဗမ္ဘိ သန္တာယေဝမာဟ။ ဗျာပဇ္ဇေယျာတိ အဇိဏ္ဏကာဒိဝသေန ဝိပဇ္ဇေယျ။ အဓိမတ္တောတိ ဗလဝါ။ ဆန္တောတိ ကတ္တုကမျတာဆန္တော။ ဝါယာမောတိ ပယောဂဝိရိယံ။ ဥဿာဟောတိ ဥဿာပနဝိရိယံ။ ဥဿောဋ္ဌိတိ သမ္မာဒနဝိရိယံ။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတိ အနုတ္တဏ္ဏနာ အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခရဏာ^၂။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သာရဏီယဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-အနုတ္တရိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သာမကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁-၂၂။ တတိယဿ ပဋ္ဌမေ သာမဂါမကေတိ သာမကာနံ ဥဿန္တတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာမေ ဂါမကေ။ ပေါက္ခရဏီယာယန္တိ ပေါက္ခရဏီယာနာမကေ ဝိဟာ-
ရေ။ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာတိ ရတ္တိယာ ပဋ္ဌမယာမံ အဘိက္ကမ္မ မဇ္ဈိမယာမေ သမုတ္တေ။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာတိ အဘိက္ကန္တအတိမနာပဝဏ္ဏာ။ ကေဝလကပ္ပန္တိ သဏ္ဍလကပ္ပံ။ ပေါက္ခရဏီယံ ဩဘာသေတွာတိ ပေါက္ခရဏီယာနာမကံ မဟာဝိနာယရံ အတ္တနော ဩဘာသေန ဖရိတွာ။ သမနုညောတိ သမာန-
အနုညော၊ သမာနစိတ္တော။ ဒေါဝေဿတာတိ ဒုဗ္ဗစဘာဝေါ။ ပါပမိတ္တတာတိ

၁-ပတိဂတာယာတိ (သိ)၊ ပဋိဟိတာယာတိ (သျှာ) ၂-အနုဂ္ဂဏ္ဏနာ အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခရဏာ (က)

၃-သမာနမနုညော (က)

လာမကမိတ္တတာ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပရိဟာနိယဓမ္မာဝ ကထိတာ။ ဒုတိယေ အပရိဟာနိယဓမ္မာ လောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ။

၃-ဘယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃။ တတိယေ ကာမရာဂရတ္တာယန္တိ ကာမရာဂရတ္တော အယံ။ ဆန္ဒရာဂ-
ဝိနိဗ္ဗေတိ ဆန္ဒရာဂေန ဝိနိဗ္ဗေတိ။ ဘယာတိ စိတ္တုတြာသဘယာ။ ပင်္ကတိ
ကိလေသပင်္ကတော^၁။ သင်္ခါ ပင်္ကော စ ဥဘယန္တိ သင်္ခါ စ ပင်္ကော စ
ဣဒမ္ပိ ဥဘယံ။ ဧတေ ကာမာ ပရစ္စန္တိ၊ ယတ္ထ သတ္တော ပုထုဇ္ဇနောတိ ယသ္မိံ
သင်္ခေ စ ပင်္ကေ စ ပုထုဇ္ဇနော သတ္တော လဂ္ဂေါ လဂ္ဂိတော ပလိဗုဒ္ဓေါ။
ဥပါဒါနောတိ စတုဗ္ဗိမေ ဥပါဒါနော။ ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေတိ ဇာတိယာ စ
မရဏဿ စ သမ္ဘဝေ ပစ္စယဘူတေ။ အနုပါဒါ ဝိမုစ္စန္တိတိ အနုပါဒိယိတွာ
ဝိမုစ္စန္တိ။ ဇာတိမရဏသင်္ခယေတိ ဇာတိမရဏာနံ သင်္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ၊
နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုစ္စန္တိတိ အတ္တော။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ
အရဟတ္တမေဝ ပတ္တော သေ ဘိက္ခု။ ဣဒါနိ တံ ခိဏာသဝံ ထောမေန္တော
တေ ခေမပ္ပဉ္စာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခေမပ္ပဉ္စာတိ ခေမဘာဝံ ပတ္တာ။
သုခိနောတိ လောကုတ္တရသုခေန သုခိတာ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာတိ အပ္ပန္နရေ
ကိလေသာဘာဝေန ဒိဋ္ဌဓမ္မေယေဝ အဘိနိဗ္ဗုတာ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ်မေဝ
ကထေတွာ ဂါထာသု ဝဋ်ဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

၄-ဟိမဝန္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ ပဒါလေယျာတိ ဘိန္ဒေယျ။ ဆဝါယာတိ လာမိကာယ။
သမာဓိဿ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိတိ အာဟာရသပ္ပါယဥတုသပ္ပါယာနိ
ပရိဂ္ဂဟေတွာ သမာဓိံ သမာပဋိတုံ ကုသလော ဟောတိ ဆေကော သမတ္တော
ပဋိပလော။ သမာဓိဿ ဌိတိကုသလောတိ သမာဓိဿ ဌိတိယံ ကုသလော၊
သမာဓိံ ဌပေတုံ သက္ကောတိတိ အတ္တော။ သမာဓိဿ ဝုဋ္ဌာန-
ကုသလောတိ သမာဓိဿ ဝုဋ္ဌာနေ ကုသလော၊ ယထာပရိစ္ဆေဒေန ဝုဋ္ဌာတုံ
သက္ကောတိတိ အတ္တော။ သမာဓိဿ ကလ္လိတကုသလောတိ^၂ သမာဓိဿ
ကလ္လတာယ ကုသလော၊ သမာဓိစိတ္တံ ဟာသေတုံ ကလ္လံ ကာတုံ သက္ကောတိတိ
အတ္တော။ သမာဓိဿ ဂေါရကုသလောတိ သမာဓိဿ အသပ္ပါယေ အနုပ-
ကာရကေ ဓမ္မေ ဝဇ္ဇေတွာ သပ္ပါယေ ဥပကာရကေ သေဝန္တောပိ၊ “အယံ

သမာဓိနိဗ္ဗိတာရမ္ပဏော၊ အယံ လက္ခဏာရမ္ပဏော” တိ ဇာနန္တောပိ သမာဓိဿ ဂေါစရကုသလော နာမ ဟောတိ။ သမာဓိဿ အဘိနိဟာရကုသလောတိ ဥပရိဥပရိသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနတ္ထာယ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသမာဓိံ အဘိနိဟရိတုံ သက္ကောန္တော သမာဓိဿ အဘိနိဟာရကုသလော နာမ ဟောတိ။ သော ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ ဒုတိယံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ။ပ။ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ စတုတ္ထံ သမာပဇ္ဇတိတိ။

၅-အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ အနုဿတိဋ္ဌာနာနီတိ အနုဿတိကာရဏာနိ။ ဣတိပိ သော အဂ္ဂေါတိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာရမ္ပဏံ ကရိတွာတိ ဣဒံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ အာရမ္ပဏံ ကရိတွာ။ ဝိသုဇ္ဈန္တိတိ ပရမဝိသုဒ္ဓိံ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏန္တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ မိဿကာနိ ကထိတာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၆-မဟာကစ္ဆာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ သမ္မာဓေတိ ပဉ္စကာမဂုဏသမ္မာဓေ။ ဩကာသာဓိဂမောတိ ဧတ္ထ ဩကာသာ ဝုစ္စန္တိ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ၊ တေသံ အဓိဂမော။ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဝိသုဇ္ဈနတ္ထာယ။ သောကပရိဒေဝါနိ သမတိက္ကမာယာတိ သောကာနဉ္စ ပရိဒေဝါနဉ္စ သမတိက္ကမတ္ထာယ။ အတ္ထင်္ဂမာယာတိ အတ္ထံ ဂမနတ္ထာယ။ ဉာယဿ အဓိဂမာယာတိ သဟဝိပဿနကဿ မဂ္ဂဿ အဓိဂမနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယာတိ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနဿ ပစ္စက္ခကိရိယတ္ထာယ။

သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗာကာရေန။ အာကာသသမေနာတိ အလဂ္ဂနဋ္ဌေန စေဝ အပလိဗုဒ္ဓဋ္ဌေန စ အာကာသသဒိသေန။ ဝိပုလေနာတိ န ပရိတ္တကေန။ မဟဂ္ဂတေနာတိ မဟန္တဘာဝံ ဂတေန၊ မဟန္တေဟိ ဝါ အရိယသာဝကေဟိ ဂတေန၊ ပဋိပန္နေနာတိ အတ္တော။ အပ္ပမာဏေနာတိ ဖရဏအပ္ပမာဏတာယ အပ္ပမာဏေန။ အဝေရေနာတိ အကုသလဝေရပုဂ္ဂလဝေရရဟိတေန။ အဗျာပဇ္ဈေနာတိ ကောဓဒုက္ခဝဇ္ဇိတေန။ သဗ္ဗမေတံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစိတ္တမေဝ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ ပရတောပိ ဧသေဝ နယော။ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာတိ ဝိသုဇ္ဈနသဘာဝါ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ မိဿကာနေဝ ကထိတာနီတိ။

၇-ပဌမသမယသုတ္တဝါတ္ထနာ

၂၇။ သတ္တမေ မနောဘာဝနီယဿာတိ ဧတ္ထ မနံ ဘာဝေတိ ဝဇေတိတိ မနောဘာဝနီယော။ ဒဿနာယာတိ ဒဿနတ္ထံ။ နိဿရဏန္တိ နိဂ္ဂမနံ ဂူပသမနံ။ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ကာမရာဂပ္ပဇဟနတ္ထာယ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတိ။ ဒုတိယဝါရာဒီသု ဗျာပါဒပ္ပဟာနာယ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ထိနမိဒ္ဓပ္ပဟာနာယ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနကမ္မဋ္ဌာနံ အာလောကသညံ ဝါ ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထုအာဒိနံ ဝါ အညတရံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပ္ပဟာနာယ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာပဟာနာယ တိဏ္ဍိ ရတနာနံ ဂုဏကထံ ကထေန္တော ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာဂမ္မာတိ အာရမ္ဘ။ မနသိကရေတောတိ အာရမ္မဏဝသေန စိတ္တေ ကရေန္တဿ။ အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိတိ အနန္တရာယေန အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ။

၈-ဒုတိယသမယသုတ္တဝါတ္ထနာ

၂၈။ အဋ္ဌမေ မဏ္ဍလမာဠေတိ ဘောဇနသာလာယ။ ဓာရိတ္တကိလ-မထောတိ ပိဏ္ဍာပါတစရိယာယ ဥပ္ပန္နကိလမထော။ ဘတ္တကိလမထောတိ ဘတ္တဒရထော။ ဝိဟာရပစ္စာယာယန္တိ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ ဆာယာယ။ ယဒေ-ဝဿ ဒိဝါ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိကတံ ဟောတိတိ ယံ ဇဝ တဿ တတော ပုရိမဒိဝသဘာဝေ သမထနိမိတ္တံ စိတ္တေ ကတံ ဟောတိ။ တဒေဝဿ တသ္မိံ သမယေ သမုဒါစရတိတိ တံယေဝ တေဿ တသ္မိံ သမယေ ဒိဝါဝိဟာရေ နိသိန္နဿ မနောဒွါရေ သဉ္ဇရတိ။ ဩဇဋ္ဌာယီတိ ဩဇာယ ဌိတော ဟတိဌိတော။ ဗာသုကဿ ဟောတိတိ ဗာသုကံ အဿ ဟောတိ။ သမ္ပုဓါတိ ကထေန္တဿ သမ္ပုဓဋ္ဌာနေ။ သုတန္တိ သောတေန သုတံ။ ပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ စိတ္တေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ။

၉-ဥဒါယိသုတ္တဝါတ္ထနာ

၂၉။ နဝမေ ဥဒါယိန္တိ လာဠုဒါယိတ္ထေရံ။ သုဏောမဟံ အာရုသောတိ အာရုသော နာဟံ ဗမိရော၊ သုဏာမိ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ ပဉ္စံ ပန ဥပပရိက္ခာ-မိတိ။ အဓိစိတ္တန္တိ သမာဓိဝိပဿနာစိတ္တံ။ ဣဒံ အန္တေ အနုဿတိဋ္ဌာနန္တိ ဣဒံ ဈာနတ္ထယသင်္ခါတံ အနုဿတိကာရဏံ။ ဝိဇ္ဇာဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိတိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ သုခဝိဟာရတ္ထာယ ပဝတ္တတိ။ အာလောကသညန္တိ အာလောကနိမိတ္တေ ဥပ္ပန္နသညံ။ ဒိဝါ သညံ အဓိဋ္ဌာတိတိ ဒိဝါတိ သညံ

ဌပေတိ။ ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိန္တိ ယထာနေန ဒိဝါ အာလောက-
သညာ မနသိကတာ၊ ရတ္တိဗ္ဗိ တထေဝ တံ မနသိ ကရောတိ။ ယထာ ရတ္တိ-
တထာ ဒိဝါတိ ယထာ ဝါနေန ရတ္တိ အာလောကသညာ မနသိကတာ၊
ဒိဝါပိ တံ တထေဝ ပနသိ ကရောတိ။ ဝိဝေဋ္ဌနာတိ ပါကဋ္ဌေန။ အပရိယော-
နဋ္ဌေနာတိ နိဝရဏေဟိ အနောနဋ္ဌေန။ သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ ဘာဝေတိတိ
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏတ္ထာယ သဟောဘာသကံ စိတ္တံ ဗြူဟေတိ ဝဍေတိ။ ယံ ပန
“အာလောကသညံ မနသိ ကရောတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနာလောက-
သညံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာလောကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဉာဏဒဿနပ္ပဋိ-
လာဘာယာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုသင်္ခါတဿ ဉာဏဒဿနဿ ပဋိလာဘာယ။

ဣမမေဝ ကာယန္တိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ သဗ္ဗာကာရေန
ဝိတ္ထာရတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနေ ဝုတ္တံ။ ကာမရာဂပ္ပ-
ဟာနာယာတိ ပဉ္စကာမဂုဏိကဿ ရာဂဿ ပဟာနတ္ထာယ။ သေယျထာဝိ
ပဿေယျာတိယသာပဿေယျ။ သရီရန္တိ မတသရိရံ။ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတန္တိ
သုသာနေ အပဝိဋ္ဌံ။ ကောဟံ မတဿ အဿာတိ ကောဟမတံ။ ဒွိဟံ မတဿ
အဿာတိ ဒွိဟမတံ။ တိဟံ မတဿ အဿာတိ တိဟမတံ။ ဘဿှာ ဝိယ
ဝါယုနာ ဥဗ္ဗံ ဇိဝိတပရိယာဒါနာ ယထာနက္ကမံ သမုဂ္ဂတေန သူနဟာဝေန
ဓမ္မာတတ္တာ ဥဒ္ဓါမာတံ၊ ဥဒ္ဓါမာတမေဝ ဥဒ္ဓါမာတကံ။ ပဋိကူလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ
ဥဒ္ဓါမာတန္တိ ဥဒ္ဓါမာတကံ။ ဝိနီလံ ဝုဇ္ဇတိ ဝိပရိဘိန္ဒဝဏ္ဏံ၊ ဝိနီလမေဝ ဝိနီလကံ။
ပဋိကူလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိနီလန္တိ ဝိနီလကံ။ မံသုဿဒဋ္ဌာနေသု ရတ္တဝဏ္ဏဿ
ပုဗ္ဗသန္တိစယဋ္ဌာနေသု သေတဝဏ္ဏဿ ယေဘုယျေန စ နီလဝဏ္ဏဿ နီလဋ္ဌာနေ
နီလသာဠကပါရတဿေဝ ဆဝသရိရဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပရိဘိန္ဒဋ္ဌာနေဟိ နဝဟိ
ဝါ ဝဏမုခေဟိ ဝိဿန္ဓမာနံ ပုဗ္ဗံ ဝိပုဗ္ဗံ၊ ဝိပုဗ္ဗမေဝ ဝိပုဗ္ဗကံ။ ပဋိကူလတ္တာ ဝါ
ကုစ္ဆိတံ ဝိပုဗ္ဗန္တိ ဝိပုဗ္ဗကံ။ ဝိပုဗ္ဗကံ ဇာတံ၊ တထာဘာဝံ ဂတန္တိ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ။

သော ဣမမေဝ ကာယန္တိ သော ဘိက္ခု ဣမံ အတ္တနော ကာယံ တေန
ကာယေန သဒ္ဓိ ဉာဏေန ဥပသံဟရတိ ဥပနေတိ။ ကထံ? အယမ္ပိ ခေါ
ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတိတောတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
အာယု ဥဿှာ ဝိညာဏန္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ အတ္တိတာယ အယံ ကာယော
ဌာနဂုမ္မနာဒိခမော ဟောတိ၊ ဣမေသံ ပန ဝိဂမာ အယမ္ပိ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံ-
ပူတိကာဘာဝေါယေဝါတိ။ ဧဝံဘာဝီတိ ဧဝမေဝံ ဥဒ္ဓါမာတာဒိဘေဒေါ
ဘဝိဿတိ။ ဧဝံအနတိတောတိ ဧဝံ ဥဒ္ဓါမာတာဒိဘာဝံ အနတိက္ကန္တော။

ခဇ္ဇမာနန္တိဥဒရာဒီသုနိသီဒိတွာဥဒရမံသဩဋ္ဌမံသအက္ခိကမံသာဒီနိလုဋ္ဌိတွာ
 လုဋ္ဌိတွာ ခါဒိယမာနံ။ သမံသလောဟိတန္တိ သေသာဝသေသမံသလောဟိတ-
 ယုတ္တံ။ နိဗ္ဗိသလောဟိတမက္ခိတန္တိ မံသေ ဒိဏောပိ လောဟိတံ န သုဿတိ၊ တံ
 သန္တာယ ဝုတ္တံ “နိဗ္ဗိသလောဟိတမက္ခိတ”န္တိ။ အညေနာတိ အညေန ဒိသာ-
 ဘာဂေန။ ဟတ္ထဋ္ဌိကန္တိ စတုသဋ္ဌဘေဒမ္ပိ ဟတ္ထဋ္ဌိကံ ပါဠိယေက္ကံ ပါဠိယေက္ကံ
 ဝိပ္ပကိဏ္ဏံ။ ပါဠိဋ္ဌိကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တေရောဓဿိကာနီတိ အတိက္ကန္တ-
 သံဝစ္ဆရာနိ။ ပူတိနီတိ အဗ္ဘောကာသေ ဌိတာနိ ဝါတာတပဝုဋ္ဌိသမ္ပဿေန
 တေရောဓဿိကာနေဝ ပူတိနိ ဟောန္တိ၊ အန္တောဘူမိဂတာနိ ပန စိရတရံ
 တိဋ္ဌန္တိ။ ဖုဏ္ဏကဇာတာနီတိ ဖုဏ္ဏဝိဖုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာနိ။ သဗ္ဗတ္ထ သော
 ဣမမေဝါတိ ဝုတ္တနယေန ခဇ္ဇမာနာဒီနိ ဝသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။
 အသ္မိမာနသမုပ္ပုဒ္ဓါတာယာတိ အသ္မိတိ ပဝတ္တဿ နဝရိဓဿ မာနဿ သမုပ္ပု-
 တတ္ထာယ။ အနေကဓာတုပဋိဝေဓာယာတိ အနေကဓာတူနံ ပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယ။
 သတောဝ အဘိက္ကမတိတိ ဂစ္ဆန္တော သတိပညာဟိ သမန္နာဂတောဝ ဂစ္ဆတိ။
 သတောဝ ပဋိက္ကမတိတိ ပဋိနိဝတ္တန္တောပိ သတိပညာဟိ သမန္နာဂတောဝ
 နိဝတ္တတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သတိသမ္ပဇညာယာတိ သတိယာ
 စ ဉာဏဿ စ အတ္ထာယ။ ဣတိ ဣမသ္မိ သုတ္တေ သတိဉာဏာနိ မိဿကာနိ
 ကထိတာနီတိ။

၁၀-အနုတ္တရိယသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၀။ ဒသမေ ဥစ္စာဝစန္တိယံကိဉ္စိ မဟန္တခုဒ္ဒကံ၊ ဥစ္စနိစံ ဝါ။ ဟိနန္တိ နိဟိနံ။
 ဂမ္မန္တိ ဂါမဝါသိကာနံ ဒဿနံ။ ပေါထုဇ္ဇနိကန္တိ ပုထုဇ္ဇနာနံ သန္တကံ။
 အနရိယန္တိ န အရိယံ န ဥတ္တမံ န ပရိသုဒ္ဓိ။ အနတ္တသဟိတန္တိ န အတ္တသန္ဓိ-
 သိတံ။ န နိဗ္ဗိဒါယာတိ န ဝဇ္ဇေ နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယ။ န ဝိရာဂါယာတိ န ရာဂါ-
 ဒီနိ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ န နိရောဓာယာတိ န ရာဂါဒီနိ အပ္ပဝတ္တိနိရောဓာယ။
 န ဥပသမာယာတိ န ရာဂါဒီနိ ဝုပသမနတ္ထာယ။ န အဘိညာယာတိ န အဘိ-
 ဇာနနတ္ထာယ။ န သမ္မောဓာယာတိ န သမ္မောဓိသင်္ခါတဿ စတုမဂ္ဂဉာဏဿ
 ပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယ။ န နိဗ္ဗာနာယာတိ န နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ။

နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေါ။ နိဝိဋ္ဌပေမောတိ ပတိဋ္ဌိတပေမော။ ကေန္တ-
 ဂတောတိ^၁ ကေန္တ ဂတော၊ အစလပ္ပတ္တောတိ^၂ အတ္တော။ အဘိပ္ပသန္တောတိ
 အတိဝိယ ပသန္တော။ တေဒါနုတ္တရိယန္တိ ဧတံ အနုတ္တရံ။ ဟတ္ထိသ္မိနိ သိက္ခတိတိ

၁-ကေန္တိဂတောတိ (သိ) ၂-အစလသဒ္ဓေါတိ (သိ၊ သုာ)

ဟတ္ထိနိမိတ္တံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ဟတ္ထိသိပ္ပံ သိက္ခတိ။ သေသပဒေသုပိ သေဝ
နယော။ ဥစ္စာဝေန္တိ မဟန္တဗုဒ္ဓကံ သိပ္ပံ သိက္ခတိ။

ဥပဋ္ဌိတာ ပါရိဝရိယေတိ ပါရိဝရိယာယ ပစ္စုပ္ပိတဘူ။ ဘာဝယန္တိ
အနုဿတိန္တိ အနုတ္တရံ အနုဿတိံ ဘာဝေန္တိ။ ဝိဝေကပ္ပဋိသံယုတ္တန္တိ နိဗ္ဗာန-
နိဿိတံ ကတွာ။ ခေမန္တိ နိရုပ္ပဒံ။ အမတဂါမိနန္တိ နိဗ္ဗာနဂါမိနံ၊ အရိယမဂ္ဂံ
ဘာဝေန္တိတိ အတ္ထော။ အပ္ပမာဒေ ပမောဒိတာတိ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသ-
သင်္ခါတေ အပ္ပမာဒေ အာမောဒိတာ ပမောဒိတာ။ နိပကာတိ နေပက္ကေန
သမန္တာဂတာ။ သီလသံဝုတာတိ သီလေန သံဝုတာ ပိဟိတာ။ တေ ဝေ
ကာလေန ပစ္စေန္တိတိ တေ ဝေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေ ဇာနန္တိ။ ယတ္ထ ဗုက္ခံ
နိရုဇ္ဈတိတိ ယသ္မိံ ဌာနေ သကလံ ဝနုဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ အမတံ မဟာနိဗ္ဗာနံ
တေ ဘိက္ခု။ ဇာနန္တိတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဆ အနုတ္တရိယာနိ မိဿကာနိ
ကထိတာနိတိ။

အနုတ္တရိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ သေခဿာတိ သတ္တဝိဿေ သေခဿ။ ပုထုဇ္ဇနေ
ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ပရိဟာနာယာတိ ဥပရူပရိဂုဏပရိဟာနာယာ။

၂-၃-အပရိဟာနသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၃၂-၃၃။ ဒုတိယေ သတ္ထုဂါရဝတာဘိ သတ္ထရိ ဂရုဘာဝေါ။ ဓမ္မဂါရ-
ဝတာဘိ နဝရိမေ လောကုတ္တရဓမ္မေ ဂရုဘာဝေါ။ သံယဂါရဝတာဘိ သံဃေ
ဂရုဘာဝေါ။ သိက္ခာဂါရဝတာဘိ တီသု သိက္ခာသု ဂရုဘာဝေါ။ အပ္ပမာဒ-
ဂါရဝတာဘိ အပ္ပမာဒေ ဂရုဘာဝေါ။ ပဋိသန္တာရဂါရဝတာဘိ ဓမ္မာမိသ-
ဝသေန ဒုဝိမေ ပဋိသန္တာရေ ဂရုဘာဝေါ။ သတ္တာ၂ ဂရု အဿာတိ
သတ္ထုဂရူ။ ဓမ္မော၃ ဂရု အဿာတိ ဓမ္မဂရူ။ တိဗ္ဗဂါရဝေါတိ ဗဟလဂါရဝေါ။

၁-ဥပရူပရိဂုဏေဟိ ပရိဟာနာယ (သိ)၊ ဥပရိဂုဏေဟိ ပရိဟာနာယ (သျှာ)

၂-သုတ္တရိ (သျှာ၊ က)

၃-ဓမ္မေ (သျှာ၊ က)

ပဋိသန္ဓာရေ ဂါရဝေါ အဿာတိ ပဋိသန္ဓာရဂါရဝေါ။ တတိယေ သပ္ပတိဿောတိ သဇ္ဇေကော သဂါရဝေါ။ ဟိရောတ္တပုံ ပနေတ္ထ မိဿကံ ကထိတံ။

၄-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တံ

၃၄။ စတုတ္ထေ တိဿော နာမ ဘိက္ခု။ တိထေရဿေဝ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော။ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါတိ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန မဟတိဇ္ဈဒ္ဓိ အဿာတိ မဟိဒ္ဓိကော။ အနုဖရဏဋ္ဌေန မဟာ အာနုဘာဝေါ အဿာတိ မဟာနုဘာဝေါ။ စိရဿံ ခေါ မာရိသ မောဂ္ဂလ္လာန ဣမံ ပရိယာယမကာသီတိ ဧဝဇ္ဇပံ လောကေ ပကတိယာပိယသမုဒါဟာရဝစနံ ဟောတိ။ လောကိယာဟိစိရဿံ အာဂတဗ္ဗိ အနာဂတပုဗ္ဗဗ္ဗိ မနာပဇာတိယံ အာဂတံ ဒိသ္မာ “ကုတော ဘဝံ အာဂတော၊ စိရဿံ ဘဝံ အာဂတော၊ ကထံ တေ ဣဓာဂမနမဂ္ဂေါ ဤတော၊ ကိံ မဂ္ဂမူဠောသီ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တိ။ အယံ ပန အာဂတပုဗ္ဗတ္တာယေဝ ဧဝမာဟ။ ထေရော ဟိ ကာလေန ကာလံ ဗြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိယေဝ။ တတ္ထ ပရိယာယမကာသီတိ ဝါရံ အကာသိ။ ယဒိဉံ ဣဓာဂမနာယာတိ ယော အယံ ဣဓာဂမနာယ ဝါရော၊ တံ စိရဿံ အကာသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒမာသနံ ပညတ္တန္တိ မဟာရဟံ ဗြဟ္မပလ္လင်္ဂံ ပညာပေတွာ ဧဝမာဟ။ အဝေစ္စပ္ပဿာဒေနာတိ အဓိဂတေန အစလေန မဂ္ဂပ္ပဿာဒေန။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏံ ကထိတံ။

၅-ဝိဇ္ဇာဘာဂိယသုတ္တံ

၃၅။ ပဉ္စမေ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာတိ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသိကာ။ အနိစ္စသညာတိ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာတိ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာတိ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ ပဟာနသညာတိ ပဟာနာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ ဝိရာဂသညာတိ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ နိရောဓသညာတိ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။

၆-ဝိဝါဒမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ဝိဝါဒမူလာနိတိ ဝိဝါဒဿ မူလာနိ။ ကောဓနောတိ ကုဇ္ဈနလက္ခဏေန ကောဓေန သမန္တာဂတော။ ဥပနာဟိတိ ဝေရအပ္ပဋိနိဿဂ္ဂ-
လက္ခဏေန ဥပနာဟေန သမန္တာဂတော။ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝ-
မနုဿာနန္တိ ခြံန္တံ ဘိက္ခုနံ ဝိဝါဒေါ ကထံ ဒေဝမနုဿာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ
သံဝတ္တတိ? ကောသမ္ပကက္ခန္ဓကေ ဝိယ ခြံသု ဘိက္ခုသု ဝိဝါဒံ အာပန္နေသု
တသ္မိံ ဝိဘာဓေ တေသံ အန္တေဝါသိကာ ဝိဝေန္တိ၊ တေသံ ဩဝါဒံ ဂဏှန္တော
ဘိက္ခုနိသံသော ဝိဝေတိ။ တတော တေသံ ဥပဋ္ဌာကာ ဝိဝေန္တိ၊ အထ မနုဿာနံ
အာရက္ခဒေဝတာ ခွေ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဓမ္မဝါဒိနံ အာရက္ခဒေဝတာ
ဓမ္မဝါဒိနိယော ဟောန္တိ၊ အဓမ္မဝါဒိနံ အဓမ္မဝါဒိနိယော။ တတော အာရက္ခ-
ဒေဝတာနံ မိတ္တာ ဘုဗ္ဗဒေဝတာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ ပရမ္ပရာယ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ
ဌပေတွာ အရိယသာဝကေ သဗ္ဗေ ဒေဝမနုဿာ ခွေ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ။
ဓမ္မဝါဒိဟိ ပန အဓမ္မဝါဒိနောဝ ဗဟုတရာ ဟောန္တိ။ တတော ယံ ဗဟုကေဟိ
ဂဟိတံ၊ တံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဓမ္မံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဗဟုတရာဝ အဓမ္မံ ဂဏှန္တိ။ တေ အဓမ္မံ
ပုရက္ခတွာ ဝိဟရန္တော အပါယေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဧဝံ ခြံန္တံ ဘိက္ခုနံ ဝိဝါဒေါ ဒေဝ-
မနုဿာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါတိ တုမှာကံ
အတ္တန္တရာရိသာယ။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ပရေသံ ပရိသာယ။

မက္ခိဘိ ပရေသံ ဂုဏမက္ခန္ဓလက္ခဏေန မက္ခေန သမန္တာဂတော။ ပဋ္ဌာသီတိ
ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန ပဋ္ဌာသေန သမန္တာဂတော။ ဣဿုကိတိ ပရဿ
သက္ကာရာဒိနိ ဣဿာယနလက္ခဏာယ ဣဿာယ သမန္တာဂတော။ ဗန္တရိတိ
အာဝါသမစ္ဆရိယာဒိဟိ သမန္တာဂတော။ သဋ္ဌောတိ ကေရာဋိကော။ မာယာဒိတိ
ကဘာဋိန္ဒာဒကော။ ပါဝိန္ဒောတိ အသန္တသဟ္တာဝနိန္ဒကော ဒုဿီလော။
ဝိန္ဒာဒိန္ဒိတိ နတ္ထိကဝါဒိ အဟေတုဝါဒိ အကိရိယဝါဒိ။ လန္တိန္ဒိပရာမာသီတိ သယံ
ဒိဋ္ဌမေဝ ပရာမသတိ။ အာဓာနဂ္ဂါဟိတိ^၁ ဒဠဂ္ဂါဟိ။ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိတိ န သက္ကာ
ဟောတိ ဂဟိတံ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိတန္တိ။

၇-ဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ ဝေဠုကဏ္ဍကိတိ ဝေဠုကဏ္ဍကနဂရဝါသိနိ။ ဆဋ္ဌင်္ဂ-
သမန္တာဂတန္တိ ဆဟိ ဂုဏင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတံ။ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေတိတိ ဒါနံ
ဒေတိ။ ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာ သုမနောတိ ဒါနံ ဒဿာမိတိ မာသမုမာသတော

ပဋ္ဌာယ သောမနဿပုတ္တော ဟောတိ။ ဧတ္ထ ဟိ ပုဗ္ဗစေတနာ ဒဿာမီတိ စိတ္တုပ္ပါဒကာလတော ပဋ္ဌာယ “ဣတော ဥဋ္ဌိတေန ဒါနံ ဒဿာမီ”တိ ခေတ္တဂဟဏံ အာဒိံ ကတွာ စိန္တေန္တဿ လဟ္တတိ။ ခံ ဖိတ္တံ ပဿာဒေတီတိ ဧဝံ ဂုတ္တာ မုဇ္ဈစေတနာ ပန ဒါနကာလေယေဝ လဟ္တတိ။ ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတီတိ အယံ ပန အပရစေတနာ အပရာပရံ အနဿရန္တဿ လဟ္တတိ။ ဝိတရာဂါတိ ဝိဂတရာဂါ ခိဏာသဝါ။ ရာဂဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာတိ ရာဂဝိနယပဋိပဒံ ပဋိပန္နာ။ ဥက္ကဋ္ဌဒေသနာ စေသာ၊ န ကေဝလံ ပန ခိဏာသဝါနံ၊ အနာဂါမိသကဒါဂါမိသောတာပန္နာနမ္ပိ အန္တမသော တဒဟုပဗ္ဗဇိတဿ ဘဏ္ဍာဂါဟကသာမဏေရဿာပိ ဒိန္နာ ဒက္ခိဏာ ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတာဝံ ဟောတိ။ သောပိ ဟိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထမေဝ ပဗ္ဗဇိတော။

ယညဿ သမ္ပဒါတိ ဒါနဿ ပရိပုဏ္ဏတာ။ သညတတိ သီလသညမေန သညတာ။ သယံ အာစမယိတွာနာတိ အတ္တနာဝံ ဟတ္ထပါဒေ ဓောဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ။ သကေဟိ^၁ ပါဏိဘီတိ အတ္တနော ဟတ္ထေဟိ။ သယေဟိတိပိ^၂ ပါဌော။ သဗ္ဗေတိ ရတနတ္ထယဂုဏေ သဒ္ဓဟန္တော။ မုတ္တေန စေတသာတိ လာဘမစ္ဆရာဒိဟိ ဝိမုတ္တေန စိတ္တေန။ အဗျာပဇ္ဈံ သုခံ လောကန္တိ နိဗ္ဗာန္တံ ဥဋ္ဌာရသုခသောမနဿံ ဒေဝလောကံ။

ဂ-အတ္တကာရီသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၈။ အဋ္ဌမေ အဒ္ဓသံ ဝါ အသောသိ^၁ ဝါတိ အင်္ဂီနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ မာ အဒ္ဓသံ၊ အသုကသ္မိ^၂ နာမ ဌာနေ ဝသတီတိ မာ အသောသိ^၁၊ ကထေန္တဿ ဝါဝစနံ မာ အသောသိ။ ကထံ ဟိ နာမာတိ ကေန နာမ ကာရဏေန။ အာရုဗ္ဗဓာတူတိ^၃ အာရဘနဝသေန ပဝတ္ထဝီရိယံ။ နိက္ကမဓာတူတိ ကောသဇ္ဇတော နိက္ကမနသဘာဝံ ဝီရိယံ။ ပရက္ကမဓာတူတိ ပရက္ကမသဘာဝေါ။ ထာမဓာတူတိ ထာမသဘာဝေါ။ ဌိတိဓာတူတိ ဌိတိသဘာဝေါ။ ဥပက္ကမဓာတူတိ ဥပက္ကမသဘာဝေါ။ သဗ္ဗံ စေတံ တေန တေနာကာရေန ပဝတ္ထဿ ဝီရိယသေဝ နာမံ။

၉-၁၀-နိဘါနသုတ္တဝါဒဝတ္ထနာ

၃၉-၄၀။ နဝမေ ကမ္မာနန္တိ ဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနံ။ သမုဒယာယာတိ ပိဏ္ဏကရဏတ္ထာယ။ နိဘါနန္တိ ပစ္စယော။ လောဘဇေနာတိ လောဘတော ဇာတေန။

၁-သေဟိ (သီ)

၂-သကေဟိတိ (သီ)၊ သညေဟိတိ (က)

၃-အာရုဗ္ဗဓာတူတိ (က)

န ပညာယန္တိတိ “ဝေရူပေန ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာ”တိ န ဝိဿန္တိ။ သုက္ကပက္ခေ ကမ္မာနန္တိ ဝိဝေဒဂါမိကမ္မာနံ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝေဒဝိဝေဒံ ကထိတံ။ ဒသမေ နိရုလဝနေတိ မဟာမုစလိန္ဒဝနေ။ သဒ္ဓဗ္ဗောတိ သာသနသဒ္ဓဗ္ဗော။

၁၁-ဒါရုက္ခန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ဧကောဒသမေ စေတောဝသီပ္ပတ္တောတိ စိတ္တဝသိဘာဝံ ပတ္တော။ ပထဝိတွေဝ အဓိမုစ္ဆေယျာတိ ထဒ္ဓါကာရံ ပထဝိဓာတုတိ သလ္လက္ခေယျ။ ယံ နိဿာယာတိ ယံ ဝိဇ္ဇမာနံ ထဒ္ဓါကာရံ ပထဝိဓာတု နိဿာယ အမုံ ဒါရုက္ခန္တံ ပထဝိတွေဝ အဓိမုစ္ဆေယျ။ သာ ဧတ္ထ ပထဝိဓာတု အတ္ထိတိ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒါနိဝိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ယထေဝ ဟိ တသ္မိံ ထဒ္ဓါကာရာ ပထဝိဓာတု အတ္ထိ။ ဧဝံ ယူသာကာရာ အာပေါဓာတု၊ ဥဏှာကာရာ တေဇောဓာတု၊ ဝိတ္ထန္တနာကာရာ ဝါယောဓာတု၊ ရတ္တဝဏ္ဏမိ သာရေပဒုမပုပ္ဖဝဏ္ဏာ သုဘဓာတု၊ ပူတိဘူတေ စုဏ္ဏေ စေဝ ဖေဂ္ဂပပဋိကာသု စ အမနုညဝဏ္ဏာ အသုဘဓာတု၊ တံ နိဿာယ ၂ အမုံ ဒါရုက္ခန္တံ အသုဘန္တေဝ အဓိမုစ္ဆေယျ သလ္လက္ခေယျာတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ မိဿကဝိဟာရော နာမ ကထိတော။

၁၂-နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဒွါဒသမေ ဂါမန္တဝိဟာရိန္တိ ဂါမန္တသေနာသနဝါသိ။ သမာဟိတံ နိသိန္တန္တိ တသ္မိံ ဂါမန္တသေနာသနေ သမာဓိံ အပ္ပေတွာ နိသိန္တိ။ ဣဒါနိ-မန္တိ ဣဒါနိ ဣမံ။ သမာဓိဗျာ စာဝေဿတိတိ သမာဓိတော ဥဋ္ဌာပေဿတိ။ န အတ္တမနော ဟောမိတိ န သကမနော ဟောမိ။ ပစလာယမာနန္တိ နိဒ္ဒါယမာနံ။ ဧကတ္တန္တိ ဧကသဘာဝံ၊ ဧကဂ္ဂတာဘူတံ အရညသညံယေဝ စိတ္တေ ကရိဿတိတိ အတ္တော။ အနုရက္ခိဿတိတိ အနုဂ္ဂဏိဿတိ။ အဓိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ဝိမောဓေဿတိတိ အညသ္မိံ၊ ကာလေ အဓိမုတ္တံ စိတ္တံ ဣဒါနိ ပဉ္စဟိ ဝိမုတ္တိဟိ ဝိမောဓယိဿတိ။ ရိဉ္စတိတိ ဝေဇ္ဇတိ၊ ဝိဿဇ္ဇတိ။ ပဋိပဏာမေတွာတိ ပနဒိတွာ၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မာယာတိ ဥစ္စာရပဿာဝ-ကရဏတ္ထာယ။ ဣမိနာ ဧတ္တကေန ဌာနေန သတ္တာရာ အရညသေနာသနဿ ဝေဏ္ဏာ ကထိတော။ သုတ္တဿ ပန ပဌမကောဋ္ဌာသေ ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌံ၊ ဝုတ္တမေဝါတိ။

ဒေဝတာဝဂ္ဂေါ ၂ စတုတ္ထော။

၅-ဓမ္မိကဝဂ္ဂ

၁-နာဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၃။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ အာယသ္မတာ အာနန္တေန သဒ္ဓိန္တိ ဣဒံ “အာယာ-
မာနန္တာ”တိ ထေရံ အာမန္တေတွာ ဂတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ သတ္တာ ပန အနုနေဟိ
ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ပရိဝုတော တတ္ထ အဂမာသီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **တေနုပ-**
သင်္ကဓိတိ ဘေဟေဝ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ပရိဝုတော ဥပသင်္ကမိ။
ပရိသိန္နိတွာတိ ဝေါဟာရဝစနမေဘံ၊ နှာယိတွာတိ အတ္ထော။ **ပုဗ္ဗာပယ-**
မာနောဘိ ရတ္တဒုပနံ နိဝါသေတွာ ဥတ္တရာသင်္ကဓိဝရံ ဒွိဟိ ဟတ္ထေဟိ ဂဟေတွာ
ပစ္စိမလောကဓာတုံ ပိဋိတော ကတွာ ပုရတ္ထိမလောကဓာတုံ အဘိမုခေါ
ဝေါဒကဘာဝေန ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗသဒိသာနိ ကုရုမာနော အဋ္ဌာသီတိ အတ္ထော။
ဘိက္ခုသံသောပိ တေန တေန ဌာနေန ဩတရိတွာ နတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ
သတ္တာရံယေဝ ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဣတိ တသ္မိံ သမယေ အာကာသတော
ပတမာနံ ရတ္တသုဝဏ္ဏကုဏ္ဍလံ ဝိယ သူရိယော ပစ္စိမလောကဓာတုံ ပဋိပဋိ၊
ပရိသုဒ္ဓရဇတမဏ္ဍလော ဝိယ ပါနီနလောကဓာတုတော-စန္ဒော အဗ္ဗုဂ္ဂန္တိ၊
မဇ္ဈဌာနေပိ ပဉ္စဘိက္ခုသတပရိဝါရော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိယော
ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကနဒီတိရေ လောကံ အလင်္ကရုမာနော အဋ္ဌာသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန။ ပ။ သေတော နာမ နာဂေါတိ သေတဝဏ္ဏ-
တာယ ဝေလဒ္ဓနာမော ဟတ္ထိနာဂေါ။ **မဟာတူရိယတာဋ္ဌိတဝါဒိတေနာ**တိ
မဟန္တေန တူရိယတာဋ္ဌိတဝါဒိတေန။ တတ္ထ ပဌမံ သံသနံ တာဋ္ဌိတံ နာမ
ဟောတိ၊ တတော ပရံ ဝါဒိတံ။ **ဇနော**တိ ဟတ္ထိဒဿနတ္ထံ သန္နိပတိတ-
မဟာဇနော။ **ဒိသ္ဗာ ဝေမာဟာ**တိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ခံသိတွာ နာပေတွာ
ဥတ္တာရေတွာ ဗဟိတိရေ ဌပေတွာ ဂတ္တာနိ ဝေါဒကနိ ကတွာ ဟတ္တာ-
လင်္ကာရေန အလင်္ကတံ တံ မဟာနာဂံ ဒိသ္ဗာ ဣဒံ “အဘိရူပေါ ဝတဘော”တိ
ပသံသာဝစနံ အာဟ။ **ကာယုပပန္နော**တိ သရီရသမ္ပတ္တိယာ ဥပပန္နော၊
ပရိပုဏ္ဏင်္ဂပစ္စင်္ဂေါတိ အတ္ထော။ **အာယသ္မာ ဥဒါယိ**တိ ပဋိသန္တိဒါပုတ္တော
ကာဠုဒါယိတ္ထေရော။ **တေဒဝေါဓာ**တိ တံ မဟာဇနံ ဟတ္ထိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တံ
ဒိသ္ဗာ “အယံ ဇနော အဟေတုကပဋိသန္တိယံ နိဗ္ဗတ္တဟတ္ထိနော ဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊
န ဗုဒ္ဓဟတ္ထိဿ။ အဟံ ဒါနိ ဣမိနာ ဟတ္ထိနာဂေန ဥပမံ ကတွာ” ဗုဒ္ဓနာဂဿ

ဝဏ္ဏံ ကထေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဧတံ “ဟတ္ထိမေဝ န ခေါ ဘန္တေ”တိအာဒိ-
ဝစနံ အဝေါစ။ တတ္ထ ဗဟန္တန္တိ အာရောဟသမ္ပန္နံ။ မြဟန္တန္တိ ပရိဏာဟသမ္ပန္နံ။
ဓမ္မာဟာတိ ဧဝံ ဝဒတိ။ အထ ဘဂဝါ ယသ္မာ အယံ နာဂသဒ္ဓေါ ဟတ္ထိမိစေဝ
အဿဂေါဏဥရဂရုက္ခမနုဿေသု စာပိ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ဟတ္ထိမိ ခေါတိ-
အာဒိမာဟ။

အာရန္တိ ပါပကံ လာမကံ အကုသလဓမ္မံ။ တမဟံ နာဂေါတိ မြူဒီတိ တံ
အဟံ ဣမေဟိ တီဟိ ဒွါရေဟိ ဒသန္တံ အကုသလကမ္မပထာနံ ဒွါဒသန္တု
အကုသလစိတ္တာနံ အကရဏဘော နာဂေါတိ ဝဒါမိ။ အယဉ္ဇိ န အာဂုံ
ကရောတီတိ ဣမိနာ အတ္ထေန နာဂေါ။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒါဒီတိ
ဣမာဟိ စတုသဠိပဒါဟိ သောဠသဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒါမိ အဘိနန္ဒာမိ။

မနုဿဘူတန္တိ ဒေဝါဒိဘာဝံ အနုပဂန္တာ^၁ မနုဿမေဝ ဘူတံ။ အတ္တဒန္တန္တိ
အတ္တနာယေဝ ဒန္တံ၊ န အညေဟိ ဒမထံ ဥပနီတံ။ ဘဂဝါ ဟိ အတ္တနာ
ဥပ္ပါဒိတေနေဝ မဂ္ဂဒမထေန စက္ခုတောပိ ဒန္တော၊ သောတတောပိ၊ ဃာန-
တောပိ၊ ဇိဌာတောပိ၊ ဘာယတောပိ၊ မနတောပီတိ ဣမေသု ဆသု ဌာနေသု
ဒန္တော သန္တော နိဗ္ဗုတော ပရိနိဗ္ဗုတော။ တေနာဟ “အတ္တဒန္တ”န္တိ။ သမာ-
ဟိတန္တိ ဒုဝိဇ္ဇေသံ သမာဓိနာ သမာဟိတံ။ ဣရိယမာနန္တိ ဝိဟရမာနံ^၂။
မြဟပထေတိ သေဠပထေ အမတပထေ နိဗ္ဗာနပထေ။ စိတ္တဿူပသမေ ရတန္တိ
ပဌမဇ္ဈာနေန ပဉ္စ နိဝရဏာနိ ဝူပသမေတွာ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရေ၊
တတိယဇ္ဈာနေန ဝီတိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန သုခဒုက္ခံ ဝူပသမေတွာ တသ္မိ
စိတ္တဿူပသမေ ရတံ အဘိရတံ။

နမဿန္တိတိ ကာယေန နမဿန္တိ၊ ဝါစာယ နမဿန္တိ၊ မနသာ နမဿန္တိ၊
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိယာ နမဿန္တိ၊ သက္ကရေန္တိ ဂရုံ ကရေန္တိ။ သဗ္ဗဓမ္မာနု
ပါရုန္တိ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓာယဘနဓာဘုဓမ္မာနံ အဘိညာပါရု ပရိညာပါရု
ပဟာနပါရု ဘာဝနာပါရု သန္တိကိရိယာပါရု သမာပတ္တိပါရုတိ ဆဗ္ဗိဇ္ဇေန
ပါရဂမနေန ပါရဂဘံ ပါရပုတ္တံ မတ္ထကပုတ္တံ။ ဒေဝါဒိ တံ နမဿန္တိတိ
ဒုက္ခပ္ပတ္တာ သုမြဟဒေဝပုတ္တာဒယော သုခပ္ပတ္တာ စ သဗ္ဗေဝ ဒသသဟဿ-
စက္ကဝါဠဝါသိနော ဒေဝါဒိ တုမေ နမဿန္တိ။ ဣတိ မေ အရဟတော သုတန္တိ
ဣတိ မယာ စတုဟိ ကာရဏေဟိ အရဟတံ လဒ္ဓဝေါဟာရာနံ တုမှာကံယေဝ
သန္တိကေ သုတန္တိ ဒီပေတိ။

သဗ္ဗသံယောဇနာတိတန္တိ သဗ္ဗာနိ ဒသဝိဓသံယောဇနာနိ အတိက္ကန္တံ။
 ဝနာ နိဗ္ဗာနမာဂတန္တိ ကိလေသဝနတော နိဗ္ဗာနံ ကိလေသဝနရဟိတံ နိဗ္ဗာနံ
 အာဂတံ သမ္ပတ္တိ။ ကာမေဟိ နေက္ခဗ္ဗရတန္တိ ဒုဝိဓေဟိ ကာမေဟိ နိက္ခန္တတ္တာ
 ပဗ္ဗဇ္ဇာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စတ္တာရော စ အရိယမဂ္ဂါ ကာမေဟိ နေက္ခဗ္ဗံ နာမ၊
 တတ္ထ ရတံ အဘိရတံ။ မုတ္တံ သေလာဝ ကဉ္စနန္တိ သေလဓာတုတော မုတ္တံ
 ကဉ္စနသဒိသံ။

သဗ္ဗေ အစ္စရုစိတိ သဗ္ဗသတ္တေ အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္တရုစိ။ အဋ္ဌမကပ္ပိ
 အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္တရုစိတာယ သောတာပန္နော အစ္စရုစိ နာမ၊ သောတာပန္နံ
 အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္တရုစိတာယ သကဒါဂါမီ။ပ။ ဒီဏာသဝံ အတိက္ကမိတွာ
 ပဝတ္တရုစိတာယ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္တရုစိတာယ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အစ္စရုစိ နာမ။ ဟိမဝါဝညေ^၁ သိလုစ္စယေတိ ယထာ ဟိမဝါ
 ပဗ္ဗတရာဇာ အညေ ပဗ္ဗတေ အတိရောစတိ၊ ဧဝံ အတိရောစတိတိ အတ္ထော။
 သစ္စနာမောတိ တစ္ဆနာမော ဘူတနာမော အာဂုံ အကရဏေနေဝ နာဂေါတိ
 ဧဝံ အဝိတထနာမော။

သောရစ္စန္တိ သုစိသီလံ။ အဝိဟိ^၂ သာတိ ကရုဏာ စ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ စ။
 ပါဒါ နာဂဿ တေ ဒုဝေတိ တေ ဗုဒ္ဓနာဂဿ ဒုဝေ ပုရိမပါဒါ။

တဗေတိ ရုတသမာဒါနံ^၂။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ အရိယမဂ္ဂသီလံ။ စရဏာ
 နာဂဿ ဘျာပရေတိ တေ ဗုဒ္ဓနာဂဿ အပရေ ခွေ ပစ္စိမပါဒါ။ သဒ္ဓါ-
 ဟတ္ထောတိသဒ္ဓါမယာယ သောဏှာယ သမန္နာဂတော။ဥပေက္ခာသေတဒန္တ-
 ဝါတိ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာမယေဟိ သေတဒန္တေဟိ သမန္နာဂတော။

သတိ ဂီဝါတိ ယထာ နာဂဿ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသ္မိ^၃ သိရာဇာလာနံ ဂီဝါ ပတိဋ္ဌာ၊
 ဧဝံ ဗုဒ္ဓနာဂဿ သောရစ္စာဒီနံ ဓမ္မာနံ သတိ၊ တေန ဝုတ္တံ “သတိ ဂီဝါ”တိ။
 သိရော ပညာတိ ယထာ ဟတ္ထိနာဂဿ သိရော ဥတ္တမဂေါ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓနာဂဿ
 သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တေန ဟိ သော သဗ္ဗဓမ္မေ ဇာနာတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သိရော
 ပညာ”တိ။ ဝိမံသာ ဓမ္မစိန္တနာတိ ယထာ ဟတ္ထိနာဂဿ အဂ္ဂသောဏှော
 ဝိမံသာ နာမ ဟောတိ။ သော တာယ ထဒ္ဓမုဒုကံ ခါဒိတဗ္ဗာခါဒိတဗ္ဗဉ္စ
 ဝိမံသတိ၊ တတော ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟတိ၊ အာဒါတဗ္ဗံ အာဒိယတိ၊ ဧဝမေဝ
 ဗုဒ္ဓနာဂဿ ဓမ္မကောဋ္ဌာသပရိစ္ဆေဒကဉ္ဇာဏသင်္ခါတာ ဓမ္မစိန္တနာ ဝိမံသာ။ တေန
 ဟိ ဉ္ဇာဏေန သော ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ^၃ ဇာနာတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိမံသာ

ဓမ္မစိန္တနာ"တိ။ ဓမ္မကုက္ကိသမာတပေါတိ^၁ ဓမ္မော ဝုစ္စတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ၊ ကုက္ကိယေဝ သမာတပေါ ကုက္ကိသမာတပေါ။ သမာတပေါ နာမ သမာတပန-
ဌာနံ။ ဓမ္မော ကုက္ကိသမာတပေါ အဿာတိ ဓမ္မကုက္ကိသမာတပေါ။ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
နသမာဓိသ္မိံ ဌိတဿ ဟိ တေ တေ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဓမ္မော ဣဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ သော
ကုက္ကိသမာတပေါတိ ဝုတ္တော။ ဝိဝေကောတိ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကော။
ယထာ နာဂဿ ဝါလမိ မက္ခိကာ ဝါရေတိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ ဝိဝေကော
ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေ ဝါရေတိ။ တသ္မာ သော ဝါလမိတိ ဝုတ္တော။

ဈာယိဘိ ဒုဝိဓေန ဈာနေန ဈာယိ။ အဿာသရတောတိ နာဂဿ ဟိ
အဿာသပဿာသာ ဝိယ ဗုဒ္ဓနာဂဿ ဖလသမာပတ္တိ၊ တတ္ထ ရတော၊
အဿာသပဿာသေဟိ ဝိယ တာယ ဝိနာ န ဝတ္တတိတိ အတ္တော။ သဗ္ဗတ္ထ
သံဝုတောတိ သဗ္ဗဒ္ဓါရေသု သံဝုတော။ အနဝဇ္ဇာနီတိ သမ္မာအာဇီဝေန
ဥပ္ပန္နဘောဇနာနိ။ သာဝဇ္ဇာနီဘိ ပဉ္စဝိမိစ္ဆာဇီဝဝသေန ဥပ္ပန္နဘောဇနာနိ။

အဏုံတူလန္တိ ခုဒ္ဒကဉ္စ မဟန္တဉ္စ။ သဗ္ဗံ ဆေတွာန ဗန္ဓနန္တိ သဗ္ဗံ ဒသဝိဓမ္မိ
သံယောဇနံ ဆိန္တိတွာန။ နုပလိပ္ပတိ လောကေနာတိ လောကေန သဗ္ဗိံ
တဏှာမာနဒိဋ္ဌိလေပေဟိ န လိပ္ပတိ။ မဟာဂီနီတိ မဟာအဂ္ဂိ။ ဝိညူဟိ
ဒေသိတာတိ ဣဓ ပဋိသန္တိဒါပုတ္တော ကာဠုဒါယိတ္ထေရောဝ ဝိညူ ပဏ္ဍိတော၊
တေန ဒေသိတာတိ အတ္တော။ ဝိညဿန္တိ မဟာနာဂါ၊ နာဂံ နာဂေန
ဒေသိတန္တိ ဥဒါယိတ္ထေရနာဂေန ဒေသိတံ ဗုဒ္ဓနာဂံ ဣတရေ ဒီဏာသဝါ နာဂါ
ဝိဇာနိဿန္တိ။

သရီရံ ဝိဇဟံ နာဂေါ၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတိတိ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ ကိလေသ-
ပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ယမကသာလန္တရေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာန-
ဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ။ ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါပုတ္တော ဥဒါယိတ္ထေရော
သောဠသဟိ ဂါထာဟိ စတုသံဋ္ဌိယာ ပဒေဟိ ဒသဗလဿ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တော
ဒေသနံ နိဇ္ဈာပေသိ၊ ဘဂဝါ အနုမောဒိ။ ဒေသနာဝသာနေ စတုရာသီတိ-
ပါဏသဟဿာနိ အမတပါနံ ဝိဝိသုတိ။

၂-မိဂသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ ဒုတိယေ ကထံ ကထံ နာမာတိ ကေန ကေန နာမ ကာရဏေန။
အညေယျောတိ အာဇာနိတဗ္ဗော။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယသ္မိံ နာမ ဓမ္မေ။

သမသမဂတိကာတိ^၁ သမဘာဝေနော သမဂတိကာ။ အဓိဿန္တိတိ ဇာတာ။ သကဒါဂါမိပတ္တော^၂ တုသိတံ ကာယံ ဥပပန္နောတိ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂလော ဟုတွာ တုသိတဘဝနေယော နိဗ္ဗတ္တော။ ကထံ ကထံ နာမာတိ ကေန ကေန နုခေါကာရဏေန၊ ကိံ နု ခေါ ဇာနိတွာ ဒေသိတော၊ ဥဒါဟု အဇာနိတွာတိ။ ထေရော ကာရဏံ အဇာနန္တော ဧဝံ ခေါ ပနေတံ အဂ္ဂိနိ အဂ္ဂတာ ဗျာက-
တန္တိ အာဟ။

အဗ္ဗကာ အဗ္ဗကသညာတိ^၃ ဣတ္ထိ ဟုတွာ ဣတ္ထိသညာယ^၄ ဧဝံ သမန္တာဂတာ။ ကေ စ ပုရိသပုဂ္ဂလပရောပရိယဉာဏေတိ ဣတ္ထ ပုရိသပုဂ္ဂလပရောပရိယဉာဏံ ဝုစ္စတိ ပုရိသပုဂ္ဂလာနံ တိက္ခမုဒုဝသေန ဣန္ဒြိယပရောပရိယဉာဏံ။ တသ္မာ ကာ စ ဗာလာ မိဂသာလာ၊ ကေ စ ပုရိသပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယဉာဏေ အပ္ပုပ္ပါဟတဝိသယာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဥဘယမေတံ ခူရေ သုဝိဇ္ဇရေတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

ဣဒါနိ မိဂသာလာယ အတ္တနော ခူရဘာဝံ ဒဿေန္တော ဆယိမေ အာနန္ဒာတိအာဒိမာဟ။ သောရတော ဟောတိတိ ပါပတော သုဠ၊ ဩရတော ဝိရတော ဟောတိ။ သုရတောတိပိ ပါဌော။ အဘိနန္ဒန္တိ သဗြဟ္မစာရိ ကေတ္တဝါသေနာတိ တေန သဒ္ဓိံ ကေတောဝါသေန သဗြဟ္မစာရိ အဘိနန္ဒန္တိ တုဿန္တိ။ ကေန္တဝါသေနာတိပိ ပါဌော၊ သတတဝါသေနာတိ အတ္ထော။ သဓနေနပိ အကတံ ဟောတိတိ သောတဗ္ဗယုတ္တကံ 'အသုတံ ဟောတိ။ ဗာဟုသစ္စေနပိ အကတံ ဟောတိတိ ဣတ္ထ ဗာဟုသစ္စံ ဝုစ္စတိ ဝိရိယံ၊ ဝိရိယေန ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ အကတံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌိယာပိ အပ္ပုပ္ပါဟတံ ဟောတိတိ ဒိဋ္ဌိယာ ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ အပ္ပုပ္ပါဟတံ ဟောတိ။ သာမာယိကမ္ပိ ဝိမုတ္တိံ န လဘတိတိ ကာလာနုကာလံ ဓမ္မဿဝနံ နိဿာယ ပီတိပါမောဇ္ဇံ န လဘတိ။ ဟာနဂါမိ-
ယော ဟောတိတိ ပရိဟာနိမေဝ ဂစ္ဆတိ။

ပမာဏိကာတိ ပုဂ္ဂလေသု ပမာဏဂ္ဂါဟကာ။ ပမိနန္တိတိ ပမေတုံ တုလေတုံ အာရဘန္တိ။ ဧကော ဟိနောတိ ဧကော ဂုဏေဟိ ဟိနော။ ဧကော ပဏီတောတိ ဧကော ဂုဏေဟိ ပဏီတော။ တံ ဟိတိ တံ ပမာဏကရဏံ။

အဘိက္ကန္တတရောတိ သုန္ဒရတရော။ ပဏီတတရောတိ ဥတ္တမတရော။ ဓမ္မ-
သောတော နိဗ္ဗဟတိတိ သူရံ ဟုတွာ ပဝတ္တမာနဝိပဿနာဉာဏံ နိဗ္ဗဟတိ။

၁-သမသမဂတိယာတိ (ဋီကာယံ)

၂-သကဒါဂါမိသတ္တော (သီ၊ သျာ)

၃-အဗ္ဗကာ အဗ္ဗကသညာတိ (သီ)၊ အဗ္ဗကာ အဗ္ဗကသညာတိ (သျာ) ၄-ဣတ္ထိသညာယ (သီ)

အရိယဘူမိ^၁ သမ္မာပေတိ။ တဒန္တရံ ကော ဇာနေယျာတိ တံ အန္တရံ တံ ကာရဏံ အညတြိ တယာဝတေန ကော ဇာနေယျာတိ အတ္ထော။

ကောဓမာနောတိ ကောဓော စ မာနော စ။ လောဘဓမ္မာတိ လောဘောယေဝ။ ဝစီသင်္ခါရာတိ^၂ အာလာပသလ္လာပဝသေန ဝစနာနေဝ။ ယော ဝါ ပနဿ မာဒိသောတိ ယော ဝါ ပန အညောပိ မယာ သဒိသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါယေဝ အဿ၊ သော ပုဂ္ဂလေသု ပမာဏံ ဂဏေယျာတိ အတ္ထော။ ခညတိတိ ဂုဏခဏနံ ပါပုဏာတိ။ ဣမေ ခေါ အာနန္တ ဆ ပုဂ္ဂလာတိ ဒွေ သောရတာ၊ ဒွေ အဓိဂတကောဓမာနလောဘဓမ္မာ၊ ဒွေ အဓိဂတကောဓမာနဝစီသင်္ခါရာတိ ဣမေ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ဂတိန္တိ ဉာဏဂတိ။ ကေင်္ဂဟိနာတိ ကေကေန ဂုဏင်္ဂေန ဟိနာ။ ပူရဏော သီလေန ဝိသေသီ အဟောသိ၊ ဣသိဒတ္ထော ပညာယ။ ပူရဏဿ သီလံ ဣသိဒတ္တဿ ပညာဌာနေ ဌိတံ၊ ဣသိဒတ္တဿ ပညာ ပူရဏဿ သီလဌာနေ ဌိတာတိ။

၃-ဣဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ တတိယေ ဒါလိဒ္ဓိယန္တိ ဒလိဒ္ဓဘာဝေါ။ ကာမဘောဂိနောတိ ကာမေ ဘုဉ္ဇနကသတ္တဿ။ အဿကောတိ အတ္တနော သန္တကေန ရဟိတော။ အနာဠိကောတိ န အဗျော^၂။ ဣဏံ အာဒိယတိတိ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော ဣဏံ အာဒိယတိ။ ဝမိ^၃ ပဋိသုဏာတိတိ ဒါတုံ အသက္ကောန္တော ဝမိ^၃ ဒဿာမိတိ ပဋိဇာနာတိ။ အနုစရန္တိ^၃ နန္တိ ပရိသမဇ္ဈဂဏမဇ္ဈာဒိသု အာတပဌပနပံသုဩကိရဏာဒိဟိ ဝိပ္ပကာရံ ပါပေန္တော ပစ္စတော ပစ္စတော အနုဗန္တန္တိ။ သဒ္ဓါ နန္တိတိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါမတ္တကမ္မိနတ္ထိ။ ဟိရိနန္တိတိ ဟိရိယနာကာရမတ္တကမ္မိနတ္ထိ။ ဩက္ခပုံ နန္တိတိ ဘာယနာကာရမတ္တကမ္မိနတ္ထိ။ ဝိရိယံ နန္တိတိ ကာယိကဝိရိယမတ္တကမ္မိနတ္ထိ။ ပညာ နန္တိတိ ကမ္မဿကတပညာမတ္တကမ္မိနတ္ထိ။ ဣဏာဒါနသ္မိ^၃ ဝဒါမိတိ ဣဏဂ္ဂဟဏံ ဝဒါမိ။ မာ မံ ဇေညတိ^၃ မာ မံ ဇာနာတု။

ဒါလိဒ္ဓိယံ ဒုက္ခန္တိ ဓနဒလိဒ္ဓဘာဝေါ ဒုက္ခံ။ ကာမလာဘာဘိဇေယျနန္တိ ကာမလာဘံ ပတ္တေန္တာနံ။ ပါပကမ္မဝိနိဗ္ဗယောတိ ပါပကမ္မဝဓုကော။ သံသပ္ပတိတိ ပရိပ္ပန္တတိ။ ဇာနန္တိ ဇာနန္တော။ ယဿ ဝိပ္ပဋိသာရဇာတိ ယေ

၁-ဝစီသံသာရာတိ(သိ)

၂-အနာဠိယောတိ န အဗျော(သိ)၊ အနာဠိကောတိ န အဗျော(သု)၊ အနာဠိကောတိ အနုဇော(က)

၃-ဇေညတိ(သိ)

အဿ ဝိပုဋ္ဌိသာရတော ဇာတော။ ယောနိမညတရန္တိ ဧကံ တိရစ္ဆာနယောနိ။
ဒဒံ စိတ္တံ ပဿာဒယန္တိ စိတ္တံ ပဿာဒေန္တော ဒဒမာနော။

ကဋ္ဌဂ္ဂါဟောတိ ဇယဂ္ဂါဟော အနုပရာဂ္ဂေါဟော ဟောတိ။ ဃရမေသိ-
နောတိ ဃရာဝါသံ ပရိယေသန္တဿ ဝသမာနဿ ဝါ။ စာဂေါ ပုညံ ပဝေဇတိတိ
စာဂေါတိ သင်္ခံ ဂတံ ပုညံ ဝေဇတိ။ စာဂါ ပုညန္တိ ဝါ ပါဌော။ ပတိဋ္ဌိတတိ
ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓါ နာမ သောတာပန္တဿ သဒ္ဓါ။ ဟိရိမနောတိ ဟိရိသမ္ပယုတ္တ-
စိတ္တော။ နိရာမိသံ သုခန္တိ တိဏိ ဈာနာနိ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ။ ဥပေက္ခန္တိ
စတုတ္ထဈာနပေက္ခံ။ အာရဒ္ဓဝီရိယောတိ ပရိပုဏ္ဏပဂ္ဂဟိတဝီရိယော။ ဈာနာနိ
ဥပသမ္ပန္နောတိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ပတွာ။ ဧကောဒိ နိပကော သတောတိ
ဧကဂ္ဂစိတ္တော ကမ္မဿကတဉာဏသတိဟိ စ သမန္နာဂတော။

ဧဝံ ဥတွာ ယထာဘူတန္တိ ဧဝံ ဧတ္တကံ ကာရဏံ ယထာသဘာဝံ ဇာနိတွာ။
သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယေတိ နိဗ္ဗာနေ။ သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗာကာရေန။ အနု-
ပါဒါယာတိ အဂ္ဂဟေတွာ။ သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တတိတိ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—
သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ သဗ္ဗသော အနုပါဒိယိတွာ သမ္မာ
ဟေတုနာ နယေန မဂ္ဂစိတ္တံ ဝိမုတ္တတိ။ “ဧတံ ဥတွာ ယထာဘူတံ၊ သဗ္ဗသံယော-
ဇနက္ခယ”န္တိ ပါဠိယံ လိဒိတံ။ တဿ ဧတံ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ
ယထာဘူတံ ဥတွာတိ အတ္ထော။ ပုရိမပစ္စိမေဟိ ပန သဒ္ဓိံ န ဃဒ္ဓိယတိ။

တဿ သမ္မာ ဝိမုတ္တဿာတိ တဿ သမ္မာ ဝိမုတ္တဿ ဒီဏာသဝဿ။ ဉာဏံ
ဟောတိတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဟောတိ။ တာဒိနောတိ တံသဏ္ဌိတဿ။ အကုပ္ပတိ
အကုပ္ပါရမ္မဏတ္တာ ကုပ္ပကာရဏာနံ ကိလေသာနဉ္စ အဘာဝေန အကုပ္ပါ။
ဝိမုတ္တိတိ မဂ္ဂဝိမုတ္တိပိ ဖလဝိမုတ္တိပိ။ ဘဝသံယောဇနက္ခယေတိ ဘဝသံယော-
ဇနက္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ ဘဝသံယောဇနာနဉ္စ ခယန္တေ ဥပ္ပန္နာ။ ဧတံ ခေါ
ပရမံ ဉာဏန္တိ ဧတံ မဂ္ဂဖလဉာဏံ ပရမဉာဏံ နာမ။ သုခမနုတ္တရန္တိ ဧတဒေဝ
မဂ္ဂဖလသုခံ အနုတ္တရံ သုခံ နာမ။ အာဏဏျမုတ္တမန္တိ သဗ္ဗေသံ အဏဏာနံ
ဒီဏာသဝေါ ဥတ္တမအဏဏော၊ တသ္မာ အရဟတ္တဖလံ အာဏဏျမုတ္တမန္တိ
အရဟတ္တဖလေန ဒေသနာယ ကုဋ် ဂဏှိ။ ဣမသ္မိဉ္စ သုတ္တေ ဝဋ်မေဝ ကထေတွာ
ဂါထာသု ဝဋ်ဝိဝဋ် ကထိတန္တိ။

၄-မဟာစုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ စတုတ္ထေ ဝေတိသူတိ စေတိရဋ္ဌေ။ သယံဇာတိယန္တိ ဝေန်နာမကေ
 နိဂမေ။ မဟာစုန္ဒောတိ ဓမ္မသေနာပတိဿ ကနိဋ္ဌဘာတိကော။ ဓမ္မေ ယောဂေါ
 အနုယောဂေါ ဧတေသန္တိ ဓမ္မယောဂါ။ ဓမ္မကထိကာနံ ဇေတံ နာမံ။
 ဈာယန္တိတိ ဈာယီ။ အပသာဒေန္တိတိ သဇ္ဇေန္တိ ဟိံသန္တိ။ ဈာယန္တိတိ စိန္တေန္တိ။
 ပဇ္ဈာယန္တိတိ အာဒိနိ ဥပသဂ္ဂဝသေန ဝစိတာနိ။ ကိမိမေ ဈာယန္တိတိ ကိန်နာမ
 ဣမေ ဈာယန္တိ။ ကိန္တိမေ ဈာယန္တိတိ ကိမတ္ထံ ဣမေ ဈာယန္တိ။ ကထံ ဣမေ
 ဈာယန္တိတိ ကေန ကာရဏေန ဣမေ ဈာယန္တိ။ အမတံ ဓာတုံ ကာယေန
 ဖုသိတွာ ဝိဟရန္တိတိ မရဏဝိရဟိတံ နိဗ္ဗာနဓာတုံ သန္ဓာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ
 ဝိဟရန္တာ အနုက္ကမေန တံ နာမကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရန္တိ။ ဂန္တီရံ
 အတ္ထပဒန္တိ ဂုဠံ ပဋိစ္ဆန္တံ ခန္ဓဓာတုအာယတနာဒိအတ္ထံ။ ပညာယ အတိဝိဇ္ဇာ
 ပဿန္တိတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ပဿန္တိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ
 သမ္ဘသနပဋိဝေဓပညာပိ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာပညာပိ ဝဇ္ဇတိယေဝါတိ။

၅-၆-သန္တိဋ္ဌိကသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၄၇-၄၈။ ပဉ္စမေ သန္တိ ဝါ အဇ္ဈတ္တန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနံ။ လောဘော-
 တိအာဒိဟိ တိဏိ အကုသလမူလာနိ ဒဿိတာနိ။ လောဘဓမ္မောတိအာဒိဟိ
 တံသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ။ ဆဋ္ဌေ ကာယသန္ဓောသန္တိ ကာယဒွါရဿ
 ဒုဿနာကာရံ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမေသု ဒွိသု သုတ္တေသု
 ပစ္စဝေက္ခဏာဝ ကထိတာ။

၇-ဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ သတ္တမေ ဝုသိတဝါဟိ ဝုတ္တဗြဟ္မစရိယဝါသော။ ကတကရဏီယောတိ
 စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ကတ္တဗ္ဗံ ကတွာ ဌိတော။ ဩဟိတဘာဓောတိ ခန္ဓဘာရံ ကိလေသ-
 ဘာရံ အဘိသင်္ခါရဘာရဉ္စ ဩဘာရေတွာ ဌိတော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တောတိ
 သဒတ္တော ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ၊ တံ ပတ္တောတိ အတ္တော။ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇ-
 နောတိဝိဏဘဝဗန္ဓနော။ သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တောတိ သမ္ပာ ဟေတုနာ ကာရဏေန
 ဇာနိတွာ ဝိမုတ္တော။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိ အတ္ထိ မေ သေယျောတိ ဝါတိ-
 အာဒိဟိ သေယျဿ သေယျောဟမသ္မိတိ မာနာဒယော တယော မာနာ
 ပဋိက္ခိတ္တာ။ န ဟိ ဝိဏာသဝဿ “အတ္ထိ မယံ သေယျော၊ အတ္ထိ သဒိသော၊
 အတ္ထိ ဟိနော”တိ မာနော ဟောတိ။ နတ္ထိ မေ သေယျောတိအာဒိဟိပိ

တေယေဝ ပဋိက္ခိတ္တာ။ န ဟိ ဒိဏာသဝဿ “အဟမေဝ သေယျော၊ အဟံ သဒိသော၊ အဟံ ဟိနော၊ အညေ သေယျာဒယော နတ္ထိ”တိ ဧဝံ မာနော ဟောတိ။

အစိရပက္ကန္တေ သူတိ^၁ အရဟတ္တံ ဗျာကရိတွာ အစိရံယေဝ ပက္ကန္တေသု။ အညံ ဗျာကရေန္တိတိ အရဟတ္တံ ကထေန္တိ။ ဟသမာနကာ မညေ အညံ ဗျာကရေန္တိတိ ဟသမာနာ ဝိယ ကထေန္တိ။ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိတိ ဒုက္ခံ အာပဇ္ဇန္တိ။

န ဥဿေသု န ဩမေသု၊ သမတ္တေ နောပနိယရေတိ ဣတ္ထ ဥဿာတိ ဥဿိတတာ သေယျပုဂ္ဂလာ။ ဩမာတိ ဟိနာ။ သမတ္တောတိ သဒိသော။ ဣတိ ဣမေသု တီသုပိ သေယျဟိနသဒိသေသု ဒိဏာသဝါ မာနေန န ဥပနိယရေ န ဥပနေန္တိ၊ န ဥပဂစ္ဆန္တိတိ အတ္တော။ ဒိဏာ ဇာတိတိ ဒိဏာ တေသံ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ စရန္တိ သံယောဇန-
ဝိပ္ပဗုဒ္ဓာတိ သဗ္ဗသံယောဇနေဟိ ဝိမုတ္တာ ဟုတွာ စရန္တိ။ သုတ္တေပိ ဂါထာယဗ္ဗိ ဒိဏာသဝေါ ကထိတော။

၈-ဣန္ဒြိယသံဝရသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၀။ အဋ္ဌမေ ဟတူပနိသံ ဟောတိတိ ဟတူပနိဿယံ ဟောတိ။ သီလ-
ဝိပန္နဿာတိ ဝိပန္နသီလဿ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ၊ တရုဏဝိပဿနာ-
ဉာဏံ။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂေါတိ ဣတ္ထ နိဗ္ဗိဒါ၊ ဗလဝိပဿနာ၊ ဝိရာဂေါ အရိယမဂ္ဂေါ။
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနန္တိ ဣတ္ထ ဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလံ၊ ဉာဏဒဿနန္တိ ပစ္စ-
ဝေက္ခဏဉာဏံ။ ဥပနိသသမ္ပန္နံ ဟောတိတိ သမ္ပန္နဥပနိဿယံ ဟောတိ။ ဣမသ္မိ^၂
သုတ္တေ သီလာနုရက္ခဏဣန္ဒြိယသံဝရော ကထိတော။

၉-အာနန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၁။ နဝမေ ကိတ္တာဝတာတိ ကိတ္တကေန။ အဿုတဉ္ဇေဝါတိ အညသ္မိ^၃
ကာလေ အဿုတပုဗ္ဗံ။ န သမ္ဗောသံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝိနာသံ န ဂစ္ဆန္တိ။ စေတသာ
သမ္ပုဋ္ဌပုဗ္ဗာတိ စိတ္တေန ဖုသိတပုဗ္ဗာ။ သမုဒါစရန္တိတိ မနောဒွါရေ စရန္တိ။
အဝိညာတဉ္ဇ ဝိဇာနာတိတိ အညသ္မိ^၄ ကာလေ အဝိညာတကာရဏံ ဇာနာတိ။
ပရိယာပုဏာတိတိ ဝဋ္ဋဉ္ဇေတိ ကထေတိ။ ဒေသေတိတိ ပကာသေတိ။
ပရံ ၂ ဝါစေတိတိ ပရံ ဥဂ္ဂဏှာပေတိ။

အာဂတာဂမာတိ ဝိဿာဒိသု ယော ကောစိ အာဂမော အာဂတော
 ဧတေသန္တိ အာဂတာဂမာ။ ဓမ္မဓရာတိ သုတ္တန္တပိဋကဓရာ။ ဝိနယဓရာတိ
 ဝိနယပိဋကဓရာ။ မာတိကာဓရာတိ ဒွေပါတိမောက္ခဓရာ။ ပရိပုစ္ဆတိတိ အနု-
 သန္တိပုဗ္ဗာပရံ ပုစ္ဆတိ။ ပရိပုဉ္ဇတိတိ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမိတိ ပရိတုလတိ ပရိစ္ဆိန္တတိ။
 ဣဒံ ဘန္တေ ကထန္တိ ဘန္တေ ဣဒံ အနုသန္တိပုဗ္ဗာပရံ ကထံ ဟောတိတိ ပုစ္ဆတိ။
 ဣမဿ ကုတ္တောတိ ဣမဿ ဘာသိတဿ ကော အတ္တောတိ ပုစ္ဆတိ။ အဝိဝုဒ္ဓန္တိ
 အဝိဝရိတံ။ ဝိဝရန္တိတိ ပါကဋံ ကရေန္တိ။ ကင်္ခါဌာနိယေသုတိ ကင်္ခါယ
 ကာရဏဘူတေသု။ တတ္ထ ယသ္မိံ ဓမ္မေ ကင်္ခါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သွေဝ ကင်္ခါဌာနိယော
 နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀-ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဒသမေ ဘောဂါဓိပ္ပိယာတိ ဘောဂသံဟရဏတ္ထံ ဌပိတာဓိပ္ပိယာ
 ပဝတ္တအဇ္ဈာသယာ။ ပညူပဝိစာရာတိ ပညဝန္တော ဘဝေယျာမာတိ ဧဝံ
 ပညတ္ထာယ ပဝတ္တပဝိစာရာ။ အယမေဝ နေသံ ဝိစာရာ စိတ္တေ ဥပဝိစရတိ။
 ဗလာဓိဌာနာတိ ဗလကာယာဓိဌာနာ။ ဗလကာယံ ဟိ လဒ္ဓါတေ လဒ္ဓပတိဌာ
 နာမ ဟောန္တိ။ ပထဝီဘိနိဝေသာတိ ပထဝိသာမိနော ဘဝိဿာမာတိ ဧဝံ
 ပထဝိအတ္ထာယ ကတစိတ္တာဘိနိဝေသာ။ ဣဿရိယပရိယောသာနာတိ ရဇ္ဇောဘိ-
 သေကပရိယောသာနာ။ အဘိသေကံ ဟိ ပတွာ တေ ပရိယောသာနပ္ပတ္တာ
 နာမ ဟောန္တိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေသပဒေသုပနေတ္ထ အယမဓိပ္ပိယော—ဗြာဟ္မဏာတာဝမန္တေ လဘိတွာ
 လဒ္ဓပတိဌာ နာမ ဟောန္တိ၊ ဂဟပတိကာ ယံကိဉ္စိ သိပ္ပံ၊ ဣတ္ထိ ကုလဒါယဇ္ဇ-
 သာမိကံ ပုတ္တံ၊ စောရာ ယံကိဉ္စိ အာဝုဓသတ္ထံ၊ သမဏာ သီလပရိပုဏ္ဏာ^၁
 လဒ္ဓပတိဌာ နာမ ဟောန္တိ။ တသ္မာ မန္တာဓိဌာနာတိအာဒိနိ ဝုတ္တာနိ။

ဗြာဟ္မဏာနဉ္စ “ယညံ ယဇိဿာမာ”တိ စိတ္တံ အဘိနိဝိသတိ၊ ဗြဟ္မလောကေ
 ပဇ္ဇေ ပရိယောသာနပ္ပတ္တာ နာမ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တေ ယညာဘိနိဝေသာ
 ဗြဟ္မလောကပရိယောသာနာတိ ဝုတ္တာ။ ကမ္မန္တကရဏတ္ထာယ မနော ဧတေသံ
 အဘိနိဝိသတိတိ ကမ္မန္တာဘိနိဝေသာ။ ကမ္မေ နိဋ္ဌိတေ ပရိယောသာနပ္ပတ္တာ
 နာမဟောန္တိတိ နိဋ္ဌိတကမ္မန္တပရိယောသာနာ။

ပုရိသာဓိပ္ပိယာတိ ပုရိသေသု ပဝတ္တအဇ္ဈာသယာ။ အလင်္ကာရတ္ထာယ
 မနော ဥပဝိစရတိ ဧတိဿာတိ အလင်္ကာရူပဝိစာရာ။ အသပတ္တိ^၂ ဟုတွာ

ဧကိကာဝ ဃရေ ဝသေယျန္တိ ဧဝမဿာ စိတ္တံ အဘိနိဝိသတိတိ အသပတ္တိဘိ-
နိဝေသာ ၁။ ဃရာဝါသိဿရိယေ လဒ္ဓေ ပရိယောသာနပ္ပတ္တာ နာမ ဟောန္တိတိ
ဣဿရိယပရိယောသာနာ။

ပရဘဏ္ဍဿ အာဒါနေ အဓိပ္ပါယော ဧတေသန္တိ အာဒါနာဓိပ္ပါယာ။
ဂဟနေ နိလိယနဋ္ဌာနေ ဧတေသံ မနော ဥပဝိစရတိတိ ဂဟနူပဝိစာရာ။
အန္ဓကာရတ္ထာယ ဧတေသံ စိတ္တံ အဘိနိဝိသတိတိ အန္ဓကာရာဘိနိဝေသာ။
အဒဿနပ္ပတ္တာ ပရိယောသာနပ္ပတ္တာ ဟောန္တိတိ အဒဿနပရိယောသာနာ။

အဓိဝါသနက္ခန္တိယဉ္စ သုစိဘာဝသီလေ စ အဓိပ္ပါယော ဧတေသန္တိ ခန္တိ-
သောရစ္ဆာဓိပ္ပါယာ။ အကိဉ္စနဘာဝေ နိဂ္ဂဟဏဘာဝေ စိတ္တံ ဧတေသံ အဘိ-
နိဝိသတိတိ အကိဉ္စညာဘိနိဝေသာ ၂။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တာ ပရိယောသာနပ္ပတ္တာ
ဟောန္တိတိ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနာ။

၁၁-အပ္ပမာဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၃။ ဧကောဒသမေ သမဓိဂ္ဂယျာတိ သုဠ၊ ဂဏှိတွာ။ ဇင်္ဂလာနံ?
ပါဏာနန္တိ ပထဝီတလစာရိနံ သပါဒကပါဏာနံ။ ပဒဇာတာနိတိ ပဒါနိ။
သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဩဓာနံ ဥပနိက္ခေပံ ၄ ဂစ္ဆန္တိ။ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ
သေဋ္ဌံ အက္ခာယတိ။ ပဗ္ဗဇလာယကောတိ ပဗ္ဗဇတိဏန္တေဒကော။ ဩရုနာတိတိ
ဟေဋ္ဌာ မုခံ ရုနာတိ။ နိရုနာတိတိ ၁ ဥဘောဟိ ပဿေဟိ ရုနာတိ။ နိစ္ဆာဒေ-
တိတိ ဗာဟာယ ဝါ ပဟရတိ၊ ရုက္ခေ ဝါ ပဟရတိ။ အမ္ပပိဏ္ဍိယာတိ အမ္ပပလ-
ပိဏ္ဍိယာ။ ဝဏ္ဏူပနိဗန္ဓနာနိတိ ဝဏ္ဏေ ဥပနိဗန္ဓနာနိ၊ ဝဏ္ဏေ ဝါ ပတိဋ္ဌိတာနိ။
တဒန္တယာနိ ဘဝန္တိတိ ဝဏ္ဏာနုဝတ္တကာနိ ဘဝန္တိ၊ အမ္ပပိဏ္ဍိဒဏ္ဍကာနုဝတ္တ-
ကာနိ ဘဝန္တိတိပိ အတ္ထော။ ခုဒ္ဒရာဇာနောတိ ၆ ခုဒ္ဒကရာဇာနော၊ ပကတိ-
ရာဇာနော ဝါ။

၁၂-ဓမ္မိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၄။ ဒွါဒသမေ သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗေသု။ သတ္တသု ဝိဟာရေသုတိ
သတ္တသု ပရိဝေဏေသု။ ပရိဘာသတိတိ ပရိဘဝတိ ဘယံ ဥပဒံသေတိ။
ဝိဟိံသတိတိ ဝိဟေဋ္ဌတိ။ ဝိတုဒတိတိ ဝိဇ္ဈတိ။ ရောသေတိ ဝါစာယာတိ
ဝါစာယ ဃနေတိ။ ပက္ကမန္တိတိ ဒိသာ ပက္ကမန္တိ။ န သဏ္ဌန္တိတိ နပ္ပတိဋ္ဌဟန္တိ။

၁-အသပတ္တိဘိနိဝေသာ (သျှာ) ၂-အကိဉ္စနဘိနိဝေသာ (သျှာ၊ က) ၃-ဇင်္ဂမာနံ (သီ)
၄-ပက္ခေပံ (သီ၊ သျှာ) ၅-နိဗ္ဗာနာတိ (သီ၊ က) ၆-ကုဒ္ဒရာဇာနောတိ (သီ၊ သျှာ)

ရိဇ္ဇန္တိတိ ဆဋ္ဌေန္တိ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ ပဗ္ဗာဇေယျာမာတိ နိဟရေယျာမ။
ဟန္တာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော။ အလန္တယုတ္တမေတံ၊ ယံ တံ ပဗ္ဗာဇေယျုန္တိ
အတ္ထော။ ကိံ တေ ဣဓိနာတိ ကိံ တဝ ဣဓိနာ ဇာတိဘူမိယံ ဝါသေန။
တိရဒဿိံ သကုဏန္တိ ဝိသာကာကံ။ ပုဇ္ဈန္တိတိ ဝိသာဒဿနတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။
သမန္တာတိ အဝိဒ္ဓုရေ။ သမန္တာတိပိ ပါဌော၊ သမန္တတောတိ အတ္ထော။
အဘိနိဝေသောတိ ပတ္တရိက္ခာ ဌိတသာခါနံ နိဝေသော။ မူလသန္တာနကနန္တိ
မူလာနံ နိဝေသော။

အာဠကထာလိကာတိ တဏှုလာဠကဿ ဘတ္တပစနဇာလိကာ။ ခုဒ္ဒံ
ဓရန္တိ ခုဒ္ဒမက္ခိကာဟိ ကတံ ဒဏှကမဓုံ။ အနေလကန္တိ နိဋ္ဌေါသံ။ န စ သုဒ္ဓံ
အညမညဿ ဖလာနိ ဟိံသန္တိတိ အညမညဿ ကောဠာသေ ဖလာနိ န
ဟိံသန္တိ။ အတ္တနော ကောဠာသေဟိံ မူလံ ဝါတစံ ဝါပတ္တံ ဝါ ဆိန္ဒန္တော နာမ
နတ္ထိ။ အတ္တနော အတ္တနော သာခါယ ဟေဋ္ဌာ ပတိတာနေဝ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။
အညဿ ကောဠာသတော အညဿ ကောဠာသံ ပရိဝတ္တိက္ခာ ဂတမ္ပိ “န
အမှာကံ သာခါယ ဖလ”န္တိ ဥတွာ နော ခါဒန္တိ။ ယာဝဒတ္ထံ အက္ခိတွာတိ
ကဏ္ဍပုမာဏေန ခါဒိတွာ။ သာဝံ အက္ခိတွာတိ ဆတ္တပုမာဏမတ္ထံ ဆိန္ဒိတွာ
ဆာယံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော ဟိ နာမ။ ပက္ကမိဿတိပိ
ပက္ကန္တော။ နာဒါသီတိ ဒေဝတာယ အာနုဘာဝေန ဖလမေဝ န ဂဏှိ။ ဧဝံ
ဟိ သာ အဓိဋ္ဌာသိ။

တေနုပသင်္ကတိတိ ဇနပဒဝါသီဟိ ဂန္တာ “မဟာရာဇ ရုက္ခော ဖလံ န ဂဏှိ၊
အမှာကံ န ခေါ ဒေါသော တုမှာက”န္တိ ဝုတ္တေ “နေဝ မယံ ဒေါသော အတ္ထံ၊
န ဇာနပဒါနံ၊ အမှာကံ ဝိဇိတေ အဓမ္မော နာမ န ဝတ္တတိ၊ ကေန န ခေါ
ကာရဏေန ရုက္ခော န ဖလိတော၊ သက္ကံ ဥပသင်္ကမိက္ခာ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ ယေန သက္ကော ဒေါနမိန္တော တေနုပသင်္ကမိ။ ပဝတ္တေသီတိ
ပရိဝတ္တေသိ။ ဥဗ္ဗုလမကာသီတိ ဥဒ္ဓိမူလံ အကာသိ။ အပိ န တွန္တိ အပိ န
တဝ။ အဋ္ဌိတာယေဝါတိ အဋ္ဌိတာယ ဝေ။ သန္တိနီတိ သမာနန္တရိနိ
ပကတိဋ္ဌာနေ ဌိတာနိ။ န ပစ္စက္ခောသတိတိ နပုဋ္ဌိက္ခောသတိ။ ရောသန္တန္တိ
ဃဇ္ဇေန္တိ။ အဏ္ဏန္တန္တိ ပဟရန္တိ။

သုန္တေက္ခောတိ နေတ္တာ ဝုစ္စန္တိ အက္ခိနိ၊ ဟေသံ သုန္တရတာယ သုနေက္ခော။
တိတ္ထကရောတိ သုဂတိဩဂါဟနတိတ္ထဿ ကာရကော။ ဝိတရာဂေါတိ

ဝိက္ခန္တနဝသေန ဝိဂတရာဂေါ။ ပသဝတိတိ ပဋိလဘတိ။ ဒိဋ္ဌိသဗ္ဗန္တိ ဒဿန-
သဗ္ဗန္တိ၊ သောတာပန္တန္တိ အတ္ထော။ ခန္တိန္တိ အတ္တနော ဂုဏခဏန္တိ။ ယထာဓံ
သဗြဟ္မစာရီသူတိ ယထာ ဣမံ သဗြဟ္မစာရီသု အတ္ထောသနပရိဘာသနံ၊ အညံ
ဝေရူပံ ဂုဏခန္တိ န ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ န နော သမသဗြဟ္မစာရီသူတိ^၁ ဧတ္ထ
သမဇနော^၂ နာမ သကဇနော ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ န နော သကေသု သမာန-
ဗြဟ္မစာရီသု စိတ္တာနိ ပဒုဋ္ဌာနိ ဘဝိဿန္တိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ဇောတိပါလော စ ဂေါရိန္ဒောတိ နာမေန ဇောတိပါလော ဌာနေန^၃
မဟာဂေါရိန္ဒော။ သတ္တပုရောဟိတောတိ ရေဏုအာဒိနံ သတ္တန္တံ ရာဇုနံ
ပုရောဟိတော။ အဟိံသကာ^၄ အတိတံသေတိ ဧတေ ဆ သတ္တာရော အတိ-
တံသေ အဟိံသကာ အဟေသုံ။ နိရုမဂန္ဓာတိ ကောဓာမဂန္ဓေန နိရုမဂန္ဓာ။
ကရုဏေဓိမုတ္တာတိ ကရုဏဇ္ဈာနေ အဓိမုတ္တာ^၅၊ ကရုဏာယ စ ကရုဏာ-
ပုဗ္ဗဘာဂေ စ ဌိတာ။ ယေတေတိ ဧတေ၊ အယမေဝ ဝါပါဌော။ န သာဓုရူပံ
အာသီဒေတိ သာဓုသဘာဝံ န သဇေယျ။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနပ္ပဟာယိနန္တိ ဣသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိ-
ဂတပ္ပဟာယိနံ။ သတ္တမောတိ အရဟတ္တတော ပဌာယ သတ္တမော။ အဝိတ-
ရာဂေါတိ အဝိဂတရာဂေါ။ ဧတေန အနာဂါမိဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ။ ပဋိန္ဒြိယာ မုဒူတိ
ပဉ္စ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ ဣဒံ။ တဿ ဟိ တာနိ သကဒါဂါမိံ ဥပါဒါယ မုဒူနိ
နာမ ဟောန္တိ။ ဝိပဿနာတိ သင်္ခါရပရိဂဟဉာဏံ။ ပုဗ္ဗေဝ ဥပဟညတိတိ
ပဌမတရညေဝ ဥပဟညတိ။ အက္ခတောတိ ဂုဏခဏနေန အက္ခတော
အနုပဟတော ဟုတွာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၁-အာမသဗြဟ္မစာရီသူတိ (သီ၊ သျှာ)

၃-ဇနေန (က)

၅-ကရုဏေ ဝိမုတ္တာတိ ကရုဏဇ္ဈာနေ ဝိမုတ္တာ (သီ၊ သျှာ)

၂-အာမဇနော (သီ၊ သျှာ)

၄-အဟိံသေတေ (သီ)

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

၆-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောဏသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၅။ ဆဋ္ဌဿ ပဌမေ သောဏောတိ သုခုမာလသောဏတ္ထေရော။ သီတ-
 ဝနေတိ ဧဝံနာမကေ သုသာနေ။ တသ္မိံ ကိရ ပဋိပါဋိယာ ပဉ္စ စက်မန-
 ပဏ္ဏသာလာသတာနိ^၁ မာပိတာနိ၊ တေသုထေရော အတ္တနော သပ္ပာယ်စက်မနံ
 ဂဟေတွာ သမဏဓမ္မံ ကရေတိ။ တဿ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဟုတွာ စက်မတော
 ပါဒတလာနိ ဘိဇ္ဇိံသု၊ ဇာဏူဟိ စက်မတော ဇာဏုကာနိပိ ဟတ္ထတလာနိပိ
 ဘိဇ္ဇိံသု၊ ဆိဗ္ဗါနိ အဟေသံ။ ဧဝံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရန္တော ဩဘာသနိမိတ္တ-
 မတ္တကမ္ပိ ဒဿေတုံ နာသက္ခိ။ တဿ ဝီရိယေန ကိလမိတကာယဿ ကောဋိယံ
 ပါသာဏဗလကေ နိသိန္ဓဿ ယော ဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ၊ တံ ဒဿေတုံ အထ
 ခေါ အာယသ္မတောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာရဒ္ဓဝီရိယာတိ ပရိပုဏ္ဏပဂ္ဂဟိတ-
 ဝီရိယာ။ န အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိတိ သစေ ဟိ အဟံ
 ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူ ဝါ အဿံ ဝိပဋ္ဌိတညူ ဝါ နေယျော ဝါ၊ နန^၂ မေ စိတ္တံ ဝိမုစ္စေယျ။
 အဗ္ဗါပနသ္မိ ပဒပရမော၊ ယေန မေ စိတ္တံ န ဝိမုစ္စတိတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ
 သံဝိဇ္ဇန္တိ ခေါ ပနာတိအာဒိနိ စိန္တေသိ။ တတ္ထ ဘောဂါတိ ဥပယောဂတ္ထေ
 ပစ္စတ္တံ။

ပါတုရဟောသီတိ ယေရဿ စိတ္တာစာရံ ဥတွာ “အယံ သောဏော အဇ္ဇ
 သီတဝနေ ပဓာနဘူမိယံ နိသိန္ဓော ဣမံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ ဂန္ဓာဿဝိတက္ကံ
 သဟောတ္တံ^၃ ဂဏှိတွာ ဝိဏောပမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဿာမီတိ ပမုခေ ပါကဋော
 အဟောသိ။ ပညတ္တေ အာသနေတိ ပဓာနိကဘိက္ခု၊ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေ
 ဩဝဒိတုံ အာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နိသိဒနတ္တံ ယထာလာဘေန
 အာသနံ ပညာပေတွာဝ ပဓာနံ ကရေန္တိ၊ အညံ အလဘမာနာ ပုရာဏ-
 ပုဏ္ဏာနိပိ သန္တရိတွာ ဥပရိ သဃ်ာဋိံ ပညပေန္တိ။ ထေရောပိ အာသနံ
 ပညာပေတွာ ပဓာနံ အကာသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပညတ္တေ အာသနေ”တိ။

တံ ကိံ ပညသီတိ သတ္တာ “ဣမဿ ဘိက္ခုနော အဝသေသကမ္မဋ္ဌာနေဟိ
 အတ္ထော နတ္ထိ၊ အယံ ဂန္ဓဗ္ဗသိပ္ပေ ဆေကော စိဏ္ဏဝသိ၊ အတ္တနော ဝိသယေ

၁-စက်မနသတာနိ (သီ၊ သျာ)

၂-တေန (က)

၃-သဟောဋ္ဌံ (သီ၊ သျာ) ဝိ-၆ ၁-၁၉ ၂-ပိဋကေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကထိယမာနံ ခိပ္ပမေဝ သလ္လက္ခေယသတိ”တိ ဝိဇ္ဇောပမံ ကထေတုံ “တံ ကိ”
မညသိ”တိ အာဒိမာဟ။ ဝိဇ္ဇာယ တန္တိဿရေ ကုသလတာ နာမ ဝိဇ္ဇာယ
ဝါဒနကုသလတာ၊ သော စ တတ္ထ ကုသလော။ မာတာပိတရော ဟိဿ
“အမှာကံ ပုတ္တော အညံ သိပ္ပံ သိက္ခန္တော ကာယေန ကိလမိဿတိ၊ ဣဒံ ပန
ဿယနေ နိသိန္ဓေနေဝ သက္ကာ ဥဂ္ဂဏိတု”န္တိ ဂန္ဓဗ္ဗသိပ္ပမေဝ ဥဂ္ဂဏှာပေသုံ။
တဿ—

“သတ္တ သရာ တယော ဂါမာ၊ မုစ္ဆနာ ဧကဝိသတိ။

ဌာနာ ဧကေနပညာသ၊ ဣစ္စေတေ သရမဏ္ဍလာ”တိ—

အာဒိကံ ဂန္ဓဗ္ဗသိပ္ပံ သဗ္ဗမေဝ ပဂုဏံ အဟောသိ။ အစ္စာယတာတိ အတိ-
အာယတာ ခရမုစ္ဆနာ။ သရဝတိတိ သရသမ္ပန္နာ။ ကမ္မညာတိ ကမ္မက္ခမာ
ကမ္မယောဂါ။ အတိသိထိလာတိ မန္တမုစ္ဆနာ။ သမေ ဂုဏေ ပတိဋ္ဌိတာတိ
မဇ္ဈိမေသရေဌပေတွာ မုစ္ဆိတာ။

အစ္စာရဒ္ဓန္တိ အတိဂါဠိ။ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တတိတိ ဥဒ္ဓတဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။
အတိလိနန္တိ အတိသိထိလံ။ ကောသဇ္ဇာယာတိ ကုသိတဘာဝတ္ထာယ။
ဝိရိယသမထံ အဓိဋ္ဌဟာတိ ဝိရိယသမ္ပယုတ္တံ သမထံ အဓိဋ္ဌဟာ၊ ဝိရိယံ သမထေန
ယောဇေဟိတိ အတ္ထော။ ဣန္ဒြိယာနဉ္စ သမတံ ပဋိဝိဇ္ဇာတိ သဒ္ဓါဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ
သမတံ သမဘာဝံ အဓိဋ္ဌာဟိ။ တတ္ထ သဒ္ဓံ ပညာယ၊ ပညဉ္စ သဒ္ဓါယ၊ ဝိရိယံ
သမာဓိနာ၊ သမာဓိဉ္စ ဝိရိယေန ယောဇေယတာ၊ ဣန္ဒြိယာနံသတော အဓိဋ္ဌိတာ
နာမ ဟောတိ။ သတိ ပန သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ သာ သဒ္ဓါ ဗလဝတိယေဝ ဝဇ္ဇတိ။
တဉ္စ ပန တေသံ ယောဇနာဝိဇာနံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပကာသိတမေဝ။ တတ္ထ စ
နိမိတ္တံ ဂဏှာဟိတိ တသ္မိံ စ သမဘာဝေ သတိ ယေန အာဒါသေ မုခမိဓ္မေ-
နေဝ နိမိတ္တေန ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ တံ သမထနိမိတ္တံ ဝိပဿနာနိမိတ္တံ မဂ္ဂနိမိတ္တံ ဖလ-
နိမိတ္တဉ္စ ဂဏှာဟိ နိဗ္ဗတ္တေဟိတိ ဝေမဿ သတ္တာ အရဟတ္တေ ပက္ခိပိတွာ
ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။

တတ္ထ စ နိမိတ္တံ အဂ္ဂဟေသိတိ သမထနိမိတ္တဉ္စ ဝိပဿနာနိမိတ္တဉ္စ အဂ္ဂဟေသိ။
ဆ ဌာနာနီတိ ဆ ကာရဏာနိ။ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ ပဋိဝိဇ္ဇိတွာ ပစ္စက္ခံ
ကတွာ ဌိတော ဟောတိ။ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တောတိအာဒိ သဗ္ဗံ အရဟတ္တဝသေ-
နေဝ ဂုတ္တံ။ အရဟတ္တဉ္စ သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိက္ခန္တက္ကာ နေက္ခမ္မံ၊ တေဟေဝ
ပဝိဝိတ္တက္ကာ ပဝိဝေကော၊ ဗျာပဇ္ဈာဘာဝတော အဗျာပဇ္ဈံ၊ တဏှာက္ခယန္တေ

ဥပ္ပန္နတ္တာ တဏှာက္ခယော၊ ဥပါဒါနက္ခယန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဥပါဒါနက္ခယော၊
သမ္မောဟာဘာဝတော အသမ္မောဟောတိ ဝုစ္စတိ။

ကေဝလံ သဒ္ဓါမတ္တကန္တိ ပဋိဝေဓရဟိတံ ကေဝလံ ပဋိဝေဓပညာယ
အသမ္ဘိဿကံ သဒ္ဓါမတ္တကံ။ ပဋိဝေဓန္တိ ပုနပျုနံ ကရဏေန ဝဓိံ။ ဝိတရာဂတ္တာတိ
မဂ္ဂပဋိဝေဓေန ရာဂဿ ဝိဂတတ္တာယေဝ နေက္ခမ္မသင်္ခါတံ အရဟတ္တံ ပဋိဝိဇ္ဇိတ္တာ
သမ္ဘိကတ္တာ ဌိတော ဟောတိ၊ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရေန ဝိဟရတိ၊ တန္တိန္ဒ-
မာနသောယေဝ စ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

လာဘသက္ကာရသီလောကန္တိ စတုပစ္စယလာဘဉ္စ တေသညေဝ သုကတ-
ဘာဝဉ္စ ဝဏ္ဏဘဏနဉ္စ။ နိကာမယမာနောတိ ဣစ္ဆမာနော ပတ္တယမာနော။
ပဝိဝေကာမိမုတ္တောတိ ပဝိဝေကော အဓိမုတ္တော အဟန္တိ ဧဝံ အရဟတ္တံ
ဗျာကရေတိတိ အတ္ထော။

သီလဗ္ဗတပရာမာသန္တိ သီလဉ္စ ဝတဉ္စ ပရာမသိတ္တာ ဂဟိတံ ဂဟဏမတ္တံ။
သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆန္တောတိ သာရဘာဝေန ဇာနန္တော^၁။ အဗျာပဇ္ဈာမိ-
မုတ္တော^၂ အဗျာပဇ္ဈိ အရဟတ္တံ ဗျာကရေတိ။ ဣမိနာဝ နယေန သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဝိစေတ္ထ “နေက္ခမ္မာမိမုတ္တောတိ ဣမသ္မိံယေဝ အရဟတ္တံ
ကထိတံ၊ သေသေသု ပဉ္စသု နိဗ္ဗာန”န္တိ ဧကေ ဝဒန္တိ။ အပရေ “အသမ္မော-
ဟာမိမုတ္တောတိ ဧတ္ထေဝ နိဗ္ဗာနံ ကထိတံ၊ သေသေသု အရဟတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။
အယံ ပနေတ္ထ သာရော—သဗ္ဗေသေဝ ဧဝံသု အရဟတ္တမ္ပိ နိဗ္ဗာနမ္ပိ ကထိတ-
မေဝါတိ။

ဘုဿတိ ဗလဝန္တော ဒိဗ္ဗရူပသဒိဿာ။ နေဝဿ စိတ္တံ ပရိယာဒိယန္တိတိ
တေဿ ဝိဇ္ဇာသဝဿ စိတ္တံ ဂဟေတွာ ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ကိလေသာ ဟိ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စိတ္တံ ဂဏှန္တိ နာမ။ အမိသီကတန္တိ ကိလေသာ ဟိ အာရမ္မဏေန
သဒ္ဓိံ စိတ္တံ မိဿံ ကရေန္တိ^၂၊ တေသံ အဘာဝါ အမိသီကတံ။ ဌိတန္တိ ပတိဋ္ဌိတံ။
အာနေဇ္ဇပ္ပတ္တန္တိ အစလပ္ပတ္တံ။ ဝယဉ္စဿာနုပဿတိတိ တဿ စေသ^၃ စိတ္တဿ
ဥပါဒေဗ္ဗိ ဝယဗ္ဗိ ပဿတိ။ ဘုဿ ဝါတရုဋ္ဌိတိ ဗလဝါ ဝါတက္ခန္တော။ နေဝ-
သင်္ကမ္ပေယျာတိ ကေဘာဝေန စာလေတုံ န သက္ကုဏေယျ။ န သမ္ပကမ္ပေ-
ယျာတိ ထူဏံ^၄ ဝိယ သဗ္ဗဘာဝတော ကမ္ပေတုံ န သက္ကုဏေယျ။ န သမ္ပ-
ဝေဓေယျာတိ ဝေဓေတွာ ပဝေဓေတွာ ပါတေတုံ^၅ န သက္ကုဏေယျ။

နေက္ခမ္ပံ အဓိမုတ္တဿာတိ အရဟတ္တံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတဿ ဒီဏာသဝဿ။
 သေသပဒေသုပိ အရဟတ္တမေဝ ကထိတံ။ ဥပါဒါနက္ခယဿ ဓာတိ ဥပယော-
 ဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ အသမ္မောဟဉ္စ ဓေတသောတိ စိတ္တဿ စ အသမ္မောဟံ
 အဓိမုတ္တဿ။ ဒိသွာ အာယတနုပ္ပါဒန္တိ အာယတနာနံ ဥပ္ပါဒဉ္စ ဝယဉ္စ ဒိသွာ။
 သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိတိ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ဣမာယ ဝိပဿနာပဋိ-
 ပတ္တိယာ ဖလသမာပတ္တိဝသေန စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏေ အဓိမုစ္စတိ။
 အထ ဝါ ဣမိနာ ဒီဏာသဝဿ ပဋိပဒါ ကထိတာ။ တဿ ဟိ အာယတ-
 နုပ္ပါဒံ ဒိသွာ ဣမာယ ဝိပဿနာယ အဓိဂတဿ အရိယမဂ္ဂဿာနဘာဝေန
 သဗ္ဗကိလေသေဟိ သမ္မာစိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ ဧဝံ တဿ သမ္မာ ဝိမုတ္တဿ။ ပ။ န ဝိဇ္ဇတိ။
 တတ္ထ သန္တစိတ္တဿာတိ နိဗ္ဗုတစိတ္တဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၂-ဖုရိနသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၆။ ဒုတိယေ သမဓောသီတိ ဥဋ္ဌာနာကာရံ ဒဿေသိ။ ပဋိက္ခမန္တိတိ
 ပရိဟာယန္တိ။ နော အဘိက္ခမန္တိတိ န ဝေန္တိ။ သီသဝေဌနံ ဒဿေယျာတိ သီသံ
 ဝေဌေတွာ ဒဏှကေန သမ္ပရိဝတ္တကံ ဗန္ဓေယျ။ ဣန္ဒြိယာနိ ဝိပ္ပသီဒိ သူတိ တသ္မိ
 မရဏသမယေ ဆ ဣန္ဒြိယာနိ ဝိပ္ပသန္တာနိ အဟေသံ။ အတ္ထုပပရိက္ခာယာတိ
 အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ ဥပပရိက္ခနေ။ အနုတ္တရေ ဥပဓိသင်္ခယေတိ
 နိဗ္ဗာနေ။ အဓိမုတ္တံ ဟောတိတိ အရဟတ္တဖလေန အဓိမုတ္တံ ဟောတိ။

၃-ဆဋ္ဌဘိဇာတိသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၇။ တတိယေ ဆဋ္ဌဘိဇာတိယောတိ ဆ ဇာတိယော။ တတြိဒန္တိ
 တတြာယံ။ လုဒ္ဓါတိ ဒါရုဏာ။ ဘိက္ခု။ ကဏ္ဍကဗုတ္တိကာတိ သမဏာနာမေတေ။
 ကေသာဋ္ဌကာတိ ကေနေဝ ပိလောတိကခဏ္ဍေန ပုရတော ပဋိစ္ဆာဒနကာ။
 အကာမကဿ ဗိလံ ဩလဂ္ဂေယျန္တိ သတ္ထေ ဂစ္ဆမာနေ ဂေါဏမိ မတေ
 ဂေါမံသမူလံ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ ဝိဘဇိတွာ ခါဒမာနာ ကေဿ ဂေါမံသံ
 အနိစ္ဆန္တဿေဝ ကောဋ္ဌာသံ ကတွာ “အယဉ္စ တေ ခါဒိတဗ္ဗော၊ မူလဉ္စ
 ဒါတဗ္ဗ”န္တိ တံ ကောဋ္ဌာသသင်္ခါတံ ဗိလံ ဩလဂ္ဂေယျံ၊ ဗလက္ကာရေန
 ဟတ္ထေ ဌပေယျန္တိ အတ္ထော။ အခေတ္တညနာတိ အဘိဇာတိပညတ္တိယာ ခေတ္တံ
 အဇာနန္တေန။ တံ သုဏာဟိတိ တံ မမ ပညတ္တိံ သုဏာဟိ။ ကဏှာဘိ-
 ဇာတိကောတိ ကာဠကဇာတိကော။ ကဏှံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိတိ ကဏှာ-
 သဘာဝေါ ဟုတွာ ဇာယတိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ကဏှာဘိဇာတိယံ ဝါ ဇာယတိ။

နိဗ္ဗာန် အဘိဇာယတိတိ နိဗ္ဗာန် ပါပုဏာတိ၊ အရိယဘူမိသင်္ခါတာယ ဝါ
နိဗ္ဗာနဇာတိယာ ဇာယတိ။

၄-အာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ စတုတ္ထေ သံဝရာ ပဟာတဗ္ဗာတိ သံဝရေန ပဟာတဗ္ဗာ။ သေသေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ ပဋိသင်္ခါတိ ပဋိသန္ဓာနိတွာ၊
ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ အတ္ထော။ ယောနိသောတိ ဥပါယေန ပထေန။ ဧတ္ထ စ
အသံဝရေ အာဒိနဝပဋိသင်္ခါ ယောနိသော ပဋိသင်္ခါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ စာယံ
“ဝရံ ဘိက္ခဝေ တတ္တာယ အယောသလာကာယ အာဒိတ္တာယ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ
သဇာတိဘူတာယ စက္ခုန္ဓြိယံ သမ္ပလိမဋ္ဌံ၊ န တွေဝ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု
အနုဗျဉ္ဇနသော နိမိတ္တဂ္ဂါဟော”တိအာဒိနာ အာဒိတ္တပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။
စက္ခုန္ဓြိယသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ စက္ခုမေဝ ဣန္ဒြိယံ စက္ခုန္ဓြိယံ၊ သံဝရ-
ဏတော သံဝရော၊ ပိဒဟနတော ထကနတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သတိယာ ဧတံ
အဓိဝစနံ။ စက္ခုန္ဓြိယေ သံဝရော စက္ခုန္ဓြိယသံဝရော။ ဇဝနေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ
ဟေသ တသ္မိံ ဒွါရေ ကိလေသာနံ ဥပ္ပတ္တိဝါရဏတော စက္ခုန္ဓြိယသံဝရောတိ
ဝုစ္စတိ။ သံဝုတောတိ တေန သံဝရေန ဥပေတော။ တထာ ဟိ “ပါတိမောက္ခ-
သံဝရသံဝုတော”တိ ဣမဿ ဝိဘဏံ “ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော
ဟောတိ။ ပ။ သမန္နာဂတော”တိ ဝုတ္တံ။ အထ မှာ သံဝရိတိ သံဝုတော၊ ထကေသိ
ပိဒဟိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စက္ခုန္ဓြိယသံဝရသံဝုတောတိ စက္ခုန္ဓြိယသံဝရသင်္ခါတံ
သတိကဝါဠံ စက္ခုဒွါရေ သရဒွါရေ ကဝါဠံ ဝိယ သံဝရိ ထကေသိ ပိဒဟိတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော သုန္တရတရော။ တထာ ဟိ “စက္ခုန္ဓြိယသံဝရံ
အသံဝုတဿ ဝိဟရတော၊ သံဝုတဿ ဝိဟရတော”တိ ဧတေသု ပဒေသု
အယမေဝေတ္ထော ဒိဿတိတိ။

ယံ ဟိဿာတိအာဒိမ္ပိ ယံ စက္ခုန္ဓြိယသံဝရံ အဿ ဘိက္ခုနော အသံဝုတဿ
အထကေတွာ အပိဒဟိတွာ ဝိဟရန္တဿာတိ အတ္ထော။ ယေကာရဿ ဝါ ဧသ
ယန္တိ အာဒေသော၊ ယေ အဿာတိ အတ္ထော။ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာတိ
စတ္တာရော အာသဝါ စ အညေ စ ဝိဃာတကရာ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟာ
ဝိပါကံပရိဋ္ဌာဟာ ဝါ။ စက္ခုဒွါရသ္မိံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ အာပါထဂတံ ကာမဿာဒ-
ဝသေန အဿာဒယတော အဘိနန္တတော ကာမာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “ဤဒိသံ
အညသ္မိံ သုဂတိဘဝေ လဘိဿာမိ”တိ ဘဝတ္ထနာယ အဿာဒယတော

ဘဝါသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သတ္တောတိ ဝါ သတ္တဿာတိ ဝါ ဂဏှတော ဒိဋ္ဌာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေဟေဝ သဟဇာတံ အညာဏံ အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ စတ္တာရော အာသဝါဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧတေဟိ သမ္ပယုတ္တာ အပရေ ကိလေသာ ဝိသံဘတပရိဋ္ဌာဟာ အာယာဘိံ ဝါ တေသံ ဝိပါကာ တေဟိပိ အသံဝုတဿေဝ ဝိဟရတော ဥပ္ပဇ္ဇေယျန္တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧဝံသ တေတိ ဧဝံ အဿ တေ၊ ဧဟေနုပါယေန န ဟောန္တိ၊ နော အညထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဋိသန္ခါ ယောနိသော သောတိန္ဒြိယသံဝရသံဝုတောတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ အာသဝါသံဝရာ ပဟာတဗ္ဗာတိ ဣမေသု ဆသု ဒွါရေသု စတ္တာရော စတ္တာရော ကတွာ စတုဝိသတိ အာသဝါ သံဝရေန ပဟာတဗ္ဗာတိ ဝုစ္စန္တိ။

ပဋိသန္ခါ ယောနိသော စီဝရန္တိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ သီလကထာယ ဝုတ္တမေဝ။ ယံ ဟိဿာတိ ယံ ဟိ စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတာဒိသု ဝါ အညတရံ အဿ။ အပ္ပဋိသေဝတောတိ ဧဝံ ယောနိသော အပ္ပဋိသေဝန္တဿ။ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ အလဒ္ဓိံ စီဝရာဒိံ ပတ္တယတော လဒ္ဓိံ ဝါ အဿာဒယတော ကာမာသဝဿ ဥပ္ပတ္တိံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤဒိသံ အညသ္မိမ္ပိ သုဂတိဘဝေ လဘိဿာမီတိ ဘဝပတ္တနာယ အဿာဒယတော ဘဝါသဝဿ၊ အဟံ လဘာမိ န လဘာမီတိ ဝါ မယံ ဝါ ဣဒန္တိ အတ္တသညံ အဓိဋ္ဌဟတော ဒိဋ္ဌာသဝဿ၊ သဗ္ဗေဟေဝ ပန သဟဇာတော အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ ဧဝံ စတုန္တံ အာသဝါနံ၊ ဥပ္ပတ္တိံ ဝိသံဘတပရိဋ္ဌာဟာဝံ နဝဝေဒနုပ္ပါဒနတောပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ပဋိသေဝနာ ပဟာတဗ္ဗာတိ ဣမေ ဧကမေကသ္မိံ ပစ္စယေ စတ္တာရော စတ္တာရော ကတွာ သောဠသ အာသဝါ ဣမိနာ ဉာဏသံဝရသင်္ခါတေန ပစ္စဝေက္ခဏပဋိသေဝနေန ပဟာတဗ္ဗာတိ ဝုစ္စန္တိ။

ပဋိသန္ခါ ယောနိသော ခမော ဟောတိ သီတဿာတိ ဥပါယေန ပထေန ပစ္စဝေက္ခိတွာ ခန္တာ ဟောတိ သီတဿ၊ သီတံ ခမတိ သဟတိ၊ န အဝီရပုရိသော ဝိယ အပ္ပမတ္တကေနပိ သီတေန စလတိ ကမ္မတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ။ ဥဏှာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ ဝစနမေဝ ဝစနပထောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒုက္ခာနန္တိ-အာဒိသု ဒုက္ခမနဋ္ဌေန ဒုက္ခာ၊ ဗဟလဋ္ဌေန တိဗ္ဗာ၊ ဖရုသဋ္ဌေန ခရာ၊ တိဝိဏဋ္ဌေန ကဋ္ဌက၊ အဿာဒဝိရဟတော အသာကာ၊ မနံ အဝနုနတော အမနာပါ၊ ပါဏဟရဏသမတ္တတာယ ပါဏဟရာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ ဟိဿာတိ သီတာဒိသု ယံကိဉ္စိ ဧကမေမ္ပိ အဿ။ အနဓိဝါသတောတိ အနဓိဝါသေန္တဿ

အက္ခမန္တဿ။ အာသဝပ္ပတ္တိ ပနေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ—သီတေန ဖုဋ္ဌဿ ဥက္ကံ ပတ္ထယတော ကာမာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ “နတ္ထိ သုဂတိဘဝေ သီတံ ဝါ ဥက္ကံ ဝါ”တိ ဘဝံ ပတ္ထေန္တဿ ဘဝါသဝေါ၊ မယံ သီတံ ဥက္ကန္တံ ဂါဟော ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ သဗ္ဗေဟေဝ သမ္ပယုတ္တော အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ။ **ဣမေ ဝုစ္စန္တိ**တိ ဣမေ သီတာဒိသု ဧကမေကဿ ဝသေန စတ္တာရော စတ္တာရော ကတွာ အနေကေ အာသဝါ ဣမာယ ခန္တိသံဝရသင်္ခါတာယ အဝိဝါသနာယ ပဟာတဗ္ဗာတိ ဝုစ္စန္တိတိ အတ္ထော။

ပဋိသန္ခါ ယောနိသော စက္ကံ ဟတ္ထိ ပရိဝဇ္ဇေတိတိ အဟံ သမဏောတိ န စက္ကာဿ ဟတ္ထိဿ အာသန္ဓေ ဌာတဗ္ဗံ။ တတောနိဒါနံ မရဏမ္ပိ မရဏမတ္တမ္ပိ ဒုက္ခံ ဘဝေယျာတိ ဧဝံ ဥပါယေန ပထေန ပစ္စဝေက္ခိတွာ စက္ကံ ဟတ္ထိ ပရိဝဇ္ဇေတိ ပဋိက္ကမတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **စက္ကန္တိ** ဒုဋ္ဌံ ဝါဠံ။ **ခါဏုန္တိ** ခဒိရခါဏုကာဒိ။ **ကဏုကဋ္ဌာနန္တိ** ယတ္ထ ကဏုကာ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ တံ ဩကာသံ။ **သောဗ္ဗန္တိ** သဗ္ဗတော ဆိန္နတဋ္ဌံ။ **ပပါတန္တိ** ဧကတော ဆိန္နတဋ္ဌံ။ **စန္ဒနိကန္တိ** ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဂဟ္တမလာဒိနံ ဆဉ္စနဋ္ဌာနံ။ **ဩဒ္ဓိဂ္ဂန္တိ** တေသံယေဝ ကဗ္ဗမာဒိနံ သန္တနောကာသံ။ တံ ဇက္ကမတ္တမ္ပိ အသုစိဘရိတံ ဟောတိ။ ဒွေဝိ စေတနိ ဌာနာနိ အမနုဿဿ-ဒဋ္ဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ။ **အနာသနေတိ** ဧတ္ထ အယုတ္တံ အာသနံ အနာသနံ၊ တံ အတ္ထတော အနိယတဝတ္ထုဘူတံ ရဟောပဋိစ္ဆန္တာသနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အဂေါစရေတိ** ဧတ္ထဝိ အယုတ္တော ဂေါစရော အဂေါစရော။ သော ဝေသိယာဒိဘေဒတော ပဉ္စဝိစော။ **ပါပကေ မိတ္တေတိ** လာမကေ ဒုဿီလေ မိတ္တပတိရူပကေ အမိတ္တေ။ **ပါပကေသုတိ** လာမကေသု။ **ဩကပ္ပေယျန္တိ** သဒ္ဓဟေယျံ အမိမုစ္စေယျံ “အဒ္ဓါ အယမာယသ္မာ အကာသိ ဝါ ကရိဿတိ ဝါ”တိ။ **ယံ ဟိဿာ**တိ ဟတ္ထိအာဒိသု ယံကိဉ္စိ ဧကမ္ပိ အဿ။ အာသဝပ္ပတ္တိ ပနေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ဟတ္ထိအာဒိနိဒါနေန ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌဿ သုခံ ပတ္ထယတော ကာမာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “နတ္ထိ သုဂတိဘဝေ ဤဒိသံ ဒုက္ခံ”န္တိ ဘဝံ ပတ္ထေန္တဿ ဘဝါသဝေါ၊ မံ ဟတ္ထိ မဒ္ဒတိ မံ အဿောတိ ဂါဟော ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ သဗ္ဗေဟေဝ သမ္ပယုတ္တော အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ။ **ဣမေ ဝုစ္စန္တိ**တိ ဣမေ ဟတ္ထိအာဒိသု ဧကေကဿ ဝသေန စတ္တာရော စတ္တာရော ကတွာ အနေကေ အာသဝါ ဣမိနာ သီလသံဝရသင်္ခါတေန ပရိဝဇ္ဇနေန ပဟာတဗ္ဗာတိ ဝုစ္စန္တိ။

ပဋိသန္ခါ ယောနိသော ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ “ဣတိပါယံ ဝိတက္ကော အကုသလော၊ ဣတိဝိ သာဝဇ္ဇော၊ ဣတိဝိ ဒုက္ခဝိပါကော၊ သော စ

ခေါ် အတ္တဗျာဓာဓာယ သံဝတ္တတိ”တိအာဒိနာ” နယေန ယောနိသော ကာမ-
 ဝိတက္ကော အာဒိနဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ
 နာမိဝါသေတိ။ စိတ္တံ အာရောပေတွာ န ဝါသေတိ။ အပ္ပန္နရေ ဝါ န
 ဝါသေတိတိ အတ္ထော။ အနမိဝါသေန္တော ကိံ ကရေတိတိ? ပဇာတိ။ ကိံ
 ကစဝရံ ဝိယ ပိဋကေနာတိ? န ဟိ။ အပိ စ ခေါ နံ ဝိနောဒေတိ တုဒတိ ဝိဇ္ဈတိ
 နိဟရတိ။ ကိံ ဗလိဗဒ္ဓံ ဝိယ ပတောဒေနာတိ? န ဟိ။ အထ ခေါ နံ
 ဗျန္တိကရေတိ ဝိဂတန္တံ ကရေတိ။ ယထာဿ အန္တောပိ နာဝသိဿတိ အန္တ-
 မသော ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ။ တထာ နံ ကရေတိ။ ကထံ ပန နံ တထာ ကရေတိတိ?
 အနဘာဝံ ဂမေတိ အန အန အဘာဝံ ဂမေတိ။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန ယထာ
 သုဝိက္ခမ္ဘိတော ဟောတိ။ တထာ ကရေတိ။ သေသဝိတက္ကဒ္ဓယေပိ ဒေသဝ
 နယော။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နတိ ဥပ္ပန္နေ ဥပ္ပန္နေ၊ ဥပ္ပန္နမတ္တေယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 သကိံ ဝါ ဥပ္ပန္နေ ဝိနောဒေတွာ ဒုတိယေ ဝါရေ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ န ဟောတိ။
 သတက္ခတ္တုမ္ပိ ဥပ္ပန္နေ ဥပ္ပန္နေ ဝိနောဒေတိယေဝ။ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေတိ
 တေယေဝ ကာမဝိတက္ကာဒယော၊ သဗ္ဗေပိ ဝါ နဝ မဟာဝိတက္ကေ။ တတ္ထ
 တယော ဝုတ္တာ၊ အဝသေသာ? “ဉ္ဇတိဝိတက္ကော ဇနပဒဝိတက္ကော အမရာ-
 ဝိတက္ကော ပရာနုဒ္ဓယတာပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော လာဘသက္ကာရသိလော-
 ကပ္ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော အနဝညတ္တိပ္ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော”တိ?။
 ဣမေ ဆ။ ယံ ဟိဿာတိ ဧတေသု ဝိတက္ကေသု ယံကိဉ္စိ အဿ။ ကာမဝိတက္ကော
 ပနေတ္ထ ကာမာသဝေါ ဧဝ၊ တဗ္ဗိသေသော ဘဝါသဝေါ၊ တံသမ္ပယုတ္တော
 ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ သဗ္ဗဝိတက္ကေသု အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာသဝေါတိ ဧဝံ အာသဝုပ္ပတ္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိတိ ဣမေ ကာမဝိတက္ကာဒိဝသေန ဝုတ္တပ္ပကာရာ
 အာသဝါ ဣမိနာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိတက္ကော အာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏသဟိတေန
 ဝိရိယသံဝရသင်္ခါတေန ဝိနောဒနေန ပဟာတဗ္ဗာတိ ဝုစ္စန္တိ။

ပဋိသန္ခါ ယောနိသော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိတိ အဘာဝနာယ
 အာဒိနဝံ ဘာဝနာယ စ အာနိသံသံ ဥပါယေန ပထေန ပစ္စဝေက္ခိတွာ
 သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဒေသဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဘာဝနာ
 ဟေဋ္ဌာံ ဝိတ္တာရိတာဝ။ ယံ ဟိဿာတိ ဧတေသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ယံကိဉ္စိ အဿ။
 အာသဝုပ္ပတ္တိယံ ပနေတ္ထ ဣမေသံ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ အဘာဝိ-
 တက္ကာ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ကာမာသဝါဒယော အာသဝါ၊ ဘာဝယတော ဧဝံသ

တေ န ဟောန္တိတိ အယံ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမေ ဝုစ္ဆန္တိတိ ဣမေ ကာမာသဝါဒယော အာသဝါ ဣမာယ လောကုတ္တရာယ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာတိ ဝုစ္ဆန္တိ။ (ဣမေဟိ ဆဟာကာရေဟိ ပဟိနာသဝံ ဘိက္ခုံ ထော-မေန္တော ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယတောတိ သာမိ-ဝစနေ တော-ကာရော၊ ယဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပေါရာဏာ ပန ယမိ ကာလေတိ ဝဏ္ဏယန္တိ။ ယေ အာသဝါ သံဝရာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ တေ သံဝရာ ပဟိနာ ဟောန္တိတိ ယေ အာသဝါ သံဝရေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ တေ သံဝရေနေဝ ပဟိနာ ဟောန္တိ၊ န အပ္ပဟိနေသုယေဝ ပဟိနသညိ ဟောတိတိ။)၁

၅-ဒါရုကမ္ပိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၉။ ပဉ္စမေ ဒါရုကမ္ပိကောတိ ဒါရုရိက္ခယေန ပဝတ္တိတာဇီဝေါ ဧကော ဥပါသကော။ ကာသိကစန္ဒနန္တိ သဏ္ဌစန္ဒနံ။ အင်္ဂေနာတိ အဂုဏင်္ဂေန၊ သုက္ကပက္ခေ ဂုဏင်္ဂေန။ နေမန္တနိကောတိ နိမန္တနံ ဂဏှနကော။ သံဃေ ဒါနံ ဒဿာမိတိ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒဿာမိ။ သော ဧဝံ ဝက္ခာ သတ္တာရံ အဘိဝါဒေတွာ ပက္ကာမိ။ အထဿ အပရဘာဂေ ပဉ္စသတာ ကုလူပကာ ဘိက္ခု ရိဟိဘာဝံ ပါပုဏိံသု။ သော “ကုလူပကဘိက္ခု တေ ဝိပ္ပန္နာ”တိ ဝုတ္တေ “ကိ”တ္ထေ မယ”န္တိ ဝက္ခာ စိတ္တုပ္ပါဒဝေမတ္တမတ္တမ္ပိ န အကာသိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ သတ္တာ သံဃေ တေ ဒါနံ ဒေတော စိတ္တံ ပသီဒိဿတိတိ အာဟ။

၆-ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဆဋ္ဌေ အဘိဓမ္မကထန္တိ အဘိဓမ္မမိဿကံ ကထံ။ ကထံ ဩပါတေ-တိတိ တေသံ ကထံ ဝိဇ္ဇိန္တိတွာ အတ္တနော ကထံ ကထေတိ။ ထေရာနံ ဘိက္ခုနန္တိ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ သမ္ပိန္တိ အတ္ထော။ ယံ စ ထေရာနံ အဘိဓမ္မကထာ၊ တံ အယမ္ပိ ကထေတုံ သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ စေတောပရိယာယန္တိ စိတ္တဝါရံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ သောရတသောရတောတိ သူရတော ဝိယ သူရတော၊ သောရစ္စသမန္တာ-ဂတော ဝိယာတိ အတ္ထော။ နိဝါတနိဝါတောတိ နိဝါတော ဝိယ နိဝါတော၊ နိဝါတဝုတ္တိ ဝိယာတိ အတ္ထော။ ဥပသန္တုပသန္တောတိ ဥပသန္တော ဝိယ

၁-() အယံ သံဝဏ္ဏနာက္ခမော သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေယေဝ အတ္ထိ။ ဤကာယံ ပန တဗ္ဗဏ္ဏနာ ဝိဿတိ။ တဿာ ပါဠိယမ္ပိ “ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော”တိအာဒိနာ နိဂမနငါကျေန အဝိတဗ္ဗံ။ မ ၁-၁၄-ပိဋ္ဌေပိပသသိတဗ္ဗံ။

ဥပသန္တော။ ဝပကဿတေဝ သတ္တာရာတိ သတ္ထု သန္တိကာ အပဂစ္ဆတိ။ သံသ-
ဋ္ဌဿာတိ ပဉ္စဟိ သံသဂ္ဂေဟိ သံသဋ္ဌဿ။ ဝိဿဋ္ဌဿာတိ ဝိဿဋ္ဌိတဿ။
ပါကတဿာတိ ပါကတိန္ဒြိယဿ။

ကိဋ္ဌာဒေါတိ ကိဋ္ဌခါဒကော။ အန္တရဓာပေယျာတိ နာသေယျ။ ဂေါပဿတိ
ဂါဝေါ စ အဇိကာ စ။ သိပ္ပိသမ္ပုကန္တိ သိပ္ပိယော စ သမ္ပုကာ စ။
သက္ခရကပ္ပလန္တိ သက္ခရာ စ ကပ္ပလာနိ စ။ အာဘိဒေါသိကန္တိ အဘိညာတ-
ဒေါသံ ကုဗြူသကဘောဇနံ။ နန္ဒာဒေယျာတိ န ရုစ္စေယျ။ တတ္ထ ယဒေတံ
ပုရိသံ ဘုတ္တာဝိန္တိ ဥပယောဂဝစနံ၊ တံ သာမိအတ္ထေ ဒဠဗ္ဗံ။ အမုံ ဟာဝုသော
ပုရိသန္တိ အာဝုသော အမုံ ပုရိသံ။

သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ သဗ္ဗေသံ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနံ နိမိတ္တာနံ။ အနိမိတ္တံ စေတော-
သမာဓိန္တိ ဗလဝရိပဿနာသမာဓိ။ စိရိကသဒ္ဓေါတိ ဈလ္လိကသဒ္ဓေါ။ သရိဿတိ
နေက္ခမ္မဿာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဂုဏံ သရိဿတိ။ အရဟတံ အဟောသီတိ
ဘဂဝတော သာဝကာနံ အရဟန္တာနံ အန္တရေ ဧကော အရဟာ အဟောသိ။
အယဉ္စိ တေရော သတ္တ ဝါရေ ဂိဟိ ဟုတွာ သတ္တ ဝါရေ ပဗ္ဗဇိ။
ကိံ ကာရဏာ? ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ကိရေသ ဧကဿ ဘိဒ္ဓါနော
ဂိဟိဘာဝေ ဝဏ္ဏံ ကဏေသိ။ သော တေနေဝ ကမ္မေန အရဟတ္တဿ
ဥပနိဿယေ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ သတ္တ ဝါရေ ဂိဟိဘာဝေ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စ
သဗ္ဗရန္တော သတ္တမေ ဝါရေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ။

၇-မဇ္ဈေသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ သတ္တမေပါရာယနေ မေတ္တေယျပဉ္စေတိပါရာယနသမာဂမမ္ဘိ မေတ္တေ-
ယျမာဏဝဿ ပဉ္စေ။ ဥဘောန္တေ^၂ ဝိဒိတွာနာတိဒွေ အန္တေ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ
ဇာနိတွာ။ မဇ္ဈေ မန္တာ န လိပ္ပတိတိ မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ ဥဘော
အန္တေ ဝိဒိတွာ မဇ္ဈေ န လိပ္ပတိ၊ ဝေမဇ္ဈဋ္ဌာနေ န လိပ္ပတိ။ သိဗ္ဗိနိမစ္စဂါတိ?
သိဗ္ဗိနိသင်္ခါတံ တဏှံ အတိတော။ ဖဿောတိ ဖဿဝသေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ အယံ
အတ္တဘာဝေါ။ ဧကော အန္တောတိ အယမေကော ကောဋ္ဌာသော။ ဖဿ-
သမုဒယောတိ ဖဿော သမုဒယော အဿာတိ ဖဿသမုဒယော၊ ဣမသ္မိံ
အတ္တဘာဝေ ကတကမ္မဖဿပစ္စယာ နိဗ္ဗတ္တော အနာဂတတ္တဘာဝေါ။ ဒုတိယော
အန္တောတိ ဒုတိယော ကောဋ္ဌာသော။ ဖဿနိရောဓောတိ နိဗ္ဗာနံ။ မဇ္ဈေတိ
သိဗ္ဗိနိတဏှံ ကေတွာ ဂ္ဂိဓာကရဏဋ္ဌေန နိဗ္ဗာနံ မဇ္ဈေ နာမ ဟောတိ။ တဏှာ

ဟိ နံ သိဗ္ဗတိတိ တဏှာ တံ အတ္တဘာဝဒယသင်္ခါတံ ဖဿဉ္စ ဖဿသမုဒယဉ္စ သိဗ္ဗတိ ဃနေတိ။ ကိံ ကာရဏာ? တဿ တဿေဝ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ။ ယဒိ ဟိ တဏှာ န သိဗ္ဗေယျ၊ တဿ တဿ ဘဝဿ နိဗ္ဗတ္တိ န ဘဝေယျ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကောဋိမဇ္ဈိကူပမံ ဂဏှန္တိ။ ခြိန္တု ဟိန္တာနံ ဧကတော ကတွာ မဇ္ဈေ သုတ္တေန သံသိဗ္ဗိတာနံ ကောဋိ မဇ္ဈန္တိ ဝုစ္စတိ။ သုတ္တေ ဆိန္ဓေ ဥဘော ကဏှာနိ ဥဘတော ပတန္တိ။ ဧဝမေတ္တ ကဏှဒွယံ ဝိယ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဒွေ အန္တာ၊ သိဗ္ဗိတွာ ဌိတသုတ္တံ ဝိယ တဏှာ၊ သုတ္တေ ဆိန္ဓေ ကဏှဒွယဿ ဥဘတောပတနံ ဝိယ တဏှာယ နိရုဒ္ဓါယ အန္တဒွယံ နိရုဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။

ဧတ္တာဝတတိ ဧတ္တကေန ဣမိနာ ဥဘော အန္တေ ဝိဒိတွာ တဏှာယ မဇ္ဈေ အနုပလိတ္တဘာဝေန အဘိညေယျံ စတုသစ္စဓမ္မံ အဘိဇာနာတိ နာမ၊ တိရဏ- ပရိညာယ စ ပဟာနပရိညာယ စ ပရိဇာနိတဗ္ဗံ လောကီယသစ္စဒွယံ ပရိဇာနာတိ နာမ။ ခိန္ဓေဝ ဓမ္မေတိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ။ **ဒုက္ခဿန္တကရာ ဟောတိတိ** ဝနုဒုက္ခဿ ကောဋိကရာ ပရိစ္ဆေဒပရိဝုဋ္ဌမကရာ ဟောတိ နာမ။

ဒုတိယဝါရေ တိဏှံ ကဏှာနံ ဝသေန ဥပမာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တိဏှာဉ္စ ကဏှာနံ သုတ္တေန သံသိဗ္ဗိတာနံ သုတ္တေ ဆိန္ဓေ တိဏှံ ကဏှာနိ တိသု ဌာနေသု ပတန္တိ။ ဧဝမေတ္တ ကဏှဒွယံ ဝိယ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ခန္ဓာ၊ သုတ္တံ ဝိယ တဏှာ။ သာ ဟိ အတိတံ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ အနာဂတေန သဒ္ဓိံ သံသိဗ္ဗတိ။ သုတ္တေ ဆိန္ဓေ ကဏှဒွယဿ တိသု ဌာနေသု ပတိနံ ဝိယ တဏှာယ နိရုဒ္ဓါယ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ခန္ဓာ နိရုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ။

တတိယဝါရေ **အဒုက္ခမသုခါ မဇ္ဈေတိ** ခြိန္တံ ဝေဒနာနံ အန္တရဋ္ဌကဘာဝေန မဇ္ဈေ။ သုခဉ္စ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခံ ဝါ သုခဿ အန္တရံ နာမ နတ္ထိ။ **တဏှာသိဗ္ဗိနိတိ** ဝေဒနာသု နန္ဒိရာဂေါ ဝေဒနာနံ ဥပစ္ဆေဒံ နိဝါရေတိတိ တာ သိဗ္ဗတိ နာမ။

စတုတ္ထဝါရေ **ဝိညာဏံ မဇ္ဈေတိ** ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမ္ပိ သေသဝိညာဏမ္ပိ နာမရူပပစ္စယသမုဒါဂတတ္တာ နာမရူပါနံ မဇ္ဈေ နာမ။

ပဉ္စမဝါရေ **ဝိညာဏံ မဇ္ဈေတိ** ကမ္မဝိညာဏံ မဇ္ဈေ။ အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု ဝါ မနာယတနေန ကမ္မဿ ဂဟိတတ္တာ ဣမ ယံကိဉ္စ ဝိညာဏံ မဇ္ဈေ နာမ။ မနောဒွါရေ ဝါ အာဝဇ္ဇနဿ အဇ္ဈတ္တိကာယတနနိဿိတတ္တာ ဇဝနဝိညာဏံ မဇ္ဈေ နာမ။

ဆဋ္ဌဝါရေ သက္ကာယောတိ တေဘူမကဝဏံ။ သက္ကာယသမုဒယောတိ သမုဒယ-
သစ္စံ။ သက္ကာယနိရောဓောတိ နိရောဓသစ္စံ။ ပရိယာယေနာတိ တေန တေန
ကာရဏေနဝ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂ-ပုရိသိန္ဒြိယဉာဏသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၂။ အဋ္ဌမေ အညတရောတိ ဒေဝဒတ္တပက္ခိကော ဧကော။ သမန္တာ-
ဟရိတွာတိ အာဝဇ္ဇိတွာ။ ဣဒံ သော “ကိ” န ခေါ ဘဂဝတာ ဇာနိတွာ
ကထိတံ၊ ဥဒါဟု အဇာနိတွာ၊ ဧကံသိကံ ဝါကထိတံ ဥဒါဟု ဝိဘဇ္ဇကထိတံ” နှိ
အဓိပ္ပါယေန ပုစ္ဆတိ။ အာပါယိကောတိ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တနကော။ နေရယိ-
ကောတိ နိရယဂါမိ။ ကပ္ပဋ္ဌောတိ ကပ္ပဋ္ဌိယကမ္မဿ ကတတ္တာ ကပ္ပံ ဌဿတိ။
အတေကိန္ဒောတိ န သက္ကာယိကိစ္ဆိတုံ။ ခွေဇ္ဈန္တံ ဌိဓာဘာဝံ။ ဝါလဂ္ဂကောဋိ-
နိတ္တု၊ ခနမတ္တန္တံ ဝါလဿ အဂ္ဂကောဋိယာ ဒဿေတဗ္ဗမတ္တကံ၊ ဝါလဂ္ဂကောဋိ-
နိပါတမတ္တကံ ဝါ။ ပုရိသိန္ဒြိယဉာဏာနိတိ ပုရိသပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိ-
ယတ္တဉာဏာနိ၊ ဣန္ဒြိယာနံ တိက္ခမုဒုဘာဝဇာနနဉာဏာနိတိ အတ္ထော။

ဝိဇ္ဇမာနာ ကုသလာပိ ဓမ္မာ အကုသလာပိ ဓမ္မာတိ ဧတ္တကာ ကုသလာ ဓမ္မာ
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဧတ္တကာ အကုသလာ ဓမ္မာတိ ဇာနာမိ။ အန္တရဟိတာတိ အဒဿနံ
ဂတာ။ သဗ္ဗုဒ္ဓိဘူတာတိ သမုဒါစာရဝသေန ပါကဋ္ဌာ ဇာတာ။ ကုသလမူလန္တိ
ကုသလဇ္ဈာသယော။ ကုသလာ^၁ ကုသလန္တိ တမ္ဘာ ကုသလဇ္ဈာသယာ အညဗ္ဗိ
ကုသလံ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ သာရဒါနိတိ သာရာဒါနိ ဂဟိတသာရာနိ၊ သရဒမာသေ
ဝါ နိဗ္ဗတ္တာနိ။ သုခသယိတာနိတိ သုခသန္တိစိတာနိ။ သုခေတ္တေတိ မဏှုခေတ္တေ။
နိက္ခိတ္တာနိတိ ဝုတ္တာနိ။ သပ္ပဋိဘာဂါတိ သရိက္ခကာ။ အဘိဒေါ အဒ္ဓရတ္တန္တိ^၂
အဘိအဒ္ဓရတ္တံ အဒ္ဓရတ္တေ အဘိမုဒိဘူတေ။ ဘတ္တကာလသမယေတိ ရာဇကုလာနံ
ဘတ္တကာလသင်္ခါတေ သမယေ။ ပရိဟာနဓမ္မောတိ ကော ဧဝံ ဘဂဝတာ
ဉာတောတိ? အဇာတသတ္တုရာဇာ။ သော ဟိ ပါပမိတ္တံ နိဿာယ မဂ္ဂဖလေဟိ
ပရိဟိနော။ အပရေပိ သုပ္ပဗုဒ္ဓသုနက္ခတ္တာဒယော ဘဂဝတာ ဉာတာဝ။
အပရိဟာနဓမ္မောတိ ဧဝံ ဘဂဝတာ ကော ဉာတော? သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကော
အညေ စ ဝေရူပါ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိတိ ဧဝံ ကော ဉာတော ဘဂဝတာတိ?
သန္တတိမဟာမတ္တော အညေ စ ဝေရူပါ။

၉-နိဗ္ဗေဒိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ နဝမေ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗေ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗေ လောဘက္ခန္ဓာဒယော နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဒိကပရိယာယော၊ နိဗ္ဗိဇ္ဈနကာရဏန္တိ အတ္ထော။ နိဒါန-
သမ္ဘဝေါတိ ကာမေ နိဒေတိ ဥပ္ပါဒနသမတ္တတာယ နိယျာဒေတိတိ နိဒါနံ။
သမ္ဘဝတိ တတောတိ သမ္ဘဝေါ၊ နိဒါနမေဝ သမ္ဘဝေါ နိဒါနသမ္ဘဝေါ။
ဝေမတ္တတာတိ နာနာကရဏံ။

ကာမဂုဏာတိ ကာမယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ကာမာ၊ ဗန္ဓနဋ္ဌေန ဂုဏာ “အန္တဂုဏ”န္တိ-
အာဒိသု ဝိယ။ စက္ခုဝိညေယျာတိ စက္ခုဝိညာဏေန ပဿိတဗ္ဗာ။ ဣဋ္ဌာတိ
ပရိယိဋ္ဌာ ဝါ ဟောန္တု မာ ဝါ၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဘူတာတိ အတ္ထော။ ကန္တာတိ
ကမနိယာ။ မနာပါတိ မနဝစုနကာ။ ဝိယဂ္ဂုပါတိ ဝိယဇာတိကာ။ ကာမူပ-
သဋ္ဌိတာတိ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ကာမေန ဥပသဋ္ဌိတာ။ ရဇနိယာတိ
ရာဂပ္ပတ္တိကာရဏဘူတာ။ နေတေ ကာမာတိ န ဇေတေ ကမနဋ္ဌေန ကာမာ နာမ
ဟောန္တိ။ သင်္ကပ္ပရာဂေါတိ သင်္ကပ္ပဝသေန ဥပ္ပန္နရာဂေါ။ ကာမောတိ အယံ
ကာမပ္ပဟာနာယ ပဋိပန္ဓေဟိ ပဟာတဗ္ဗော။ ကမနဋ္ဌေန ကာမာ နာမ။
ဝိတြာနိတိ ဝိတြဝိတြာရမ္မဏာနိ။

ဖဿောတိ သဟဇာတဖဿော။ ကာမယမာနောတိ ကာမံ ကာမယ-
မာနော။ တန္တံ တဇ္ဇန္တိ တဇ္ဇာတိကံ တဇ္ဇာတိကံ။ ပုညဘာဂိယန္တိ ဒိဗ္ဗေ ကာမေ
ပတ္ထေတွာ သုစရိတပါရိပူရိယာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တဿ အတ္တဘာဝေါ
ပုညဘာဂိယော နာမ၊ ဒုစရိတပါရိပူရိယာ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တဿ အတ္တဘာဝေါ
အပုညဘာဂိယော နာမ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာမာနံ ဝိပါကောတိ
အယံ ဒုဝိဇောပိ ကာမပတ္တနံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နတ္တာ ကာမာနံ ဝိပါကောထိ
ဝုစ္စတိ။ သော ဣမံ နိဗ္ဗေဒိကန္တိ သော .ဘိက္ခု ဣမံ ဆတ္တိသဋ္ဌာနေသု^၁
နိဗ္ဗိဇ္ဈနကံ သေဋ္ဌစရိယံ ဇာနာတိ။ ကာမနိရောဓန္တိ ကာမာနံ နိရောဓေန ဧဝံ
လဒ္ဓနာမံ။ ဣမသ္မိဋ္ဌိ ဌာနေ မြဟ္မစရိယသင်္ခါတော မဂ္ဂေါ ကာမနိရောဓောတိ
ဝုတ္တော။

သာမိသာတိ ကိလေသာမိသသမ္ပယုတ္တာ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဌာနေသု^၂
အတ္ထေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဝိစေတ္ထ ဝေါဟာရဝေပက္ခန္တိ ဝေါဟာရဝိပါကံ။
ကထာသင်္ခါတော ဟိ ဝေါဟာရော သညာယ ဝိပါကော နာမ။ ယထာ ယထာ
နန္တိ ဧတ္ထ နံ-ဣတိ နိပါတမတ္တမေဝ။ ဣတိ ယသ္မာ ယထာ ယထာ သညာနာတိ။

တထာ တထာ ဧဝံသညီ အဟောသိန္တိ ကထေတိ၊ တသ္မာ ဝေါဟာရ-
ဝေပက္ကာတိ အတ္ထော။

အဝိဇ္ဇာတိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု အညာဏဘူတာ ဗဟလအဝိဇ္ဇာ^၁။ နိရယံ
ဂမေန္တိတိ နိရယဂမနိယာ၊ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိပစ္စယာတိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ စေတနာဟန္တိ စေတနံ အဟံ။ ဣမ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ
သံဝိဒဟနစေတနာ ဂဟိတာ။ စေတယိတွာတိ ဌာရပ္ပဝတ္တစေတနာ။ မနသတိ
စေတနာသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန။ နိရယဝေဒနိယန္တိ နိရယေ ဝိပါကဒါယကံ။
သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အဓိမတ္တန္တိ ဗလဝဒုက္ခံ။ ဒန္တဝိရာဂိဟိ^၂ ဂရုကံ
န ခိပ္ပံ သဏိကံ ဝိဂစ္ဆနကဒုက္ခံ။ ဥရက္ခာဋိံ ကန္တတိတိ ဥရံ တာဠေတွာ
ရောဒတိ။ ပရိယေဋ္ဌိန္တိ ပရိယေသနံ။ ကေပဒံ ဝိပဒန္တိ ကေပဒမန္တံ ဝါ
ဝိပဒမန္တံ ဝါ၊ ကော မန္တံ ဇာနာတိတိ အတ္ထော။ သမ္မောဟဝေပက္ကန္တိ
သမ္မောဟဝိပါကံ။ ဒုက္ခဿ ဟိ သမ္မောဟော နိဿန္တဝိပါကော နာမ။ ဒုတိယ-
ပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ ပရိယေသနာပိ ဟိ တဿ နိဿန္တဝိပါကောတိ။
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

၁၀-သီဟနာဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၄။ ဒသမေ အာသဘံ ဌာနန္တိ သေဋ္ဌံ နိစ္စလဋ္ဌာနံ။ သီဟနာဒန္တိ
အဘိတနာဒံ ပမုခနာဒံ။ ဗြဟ္မစက္ကန္တိ သေဋ္ဌဉာဏစက္ကံ^၁ ပဋိဝေဓဉာဏဉ္စေဝ
ဒေသနာဉာဏဉ္စ။ ဌာနန္တိ ဌာနတောတိ ကာရဏဉ္စ ကာရဏတော။ ယဒ္ဓိတိ
ယေန ဉာဏေန။ ဣဒဓိ တထာဂတဿာတိ ဣဒဓိ ဌာနာဋ္ဌာနဉာဏံ တထာ-
ဂတဿ တထာဂတဗလံ နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကမ္မသမာဒါနာနန္တိ သမာဒိယိတွာ ကတာနံ ကုသလာကုသလ-
ကမ္မာနံ၊ ကမ္မမေဝ ဝါ ကမ္မသမာဒါနံ။ ဌာနသော ဟေတုသောတိ ပစ္စယတော
စေဝ ဟေတုတော စ။ တတ္ထ ဂတိဥပဓိကာလပယောဂါ ဝိပါကဿ ဌာနံ၊
ကမ္မံ ဟေတု။ ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပတ္တိနန္တိ စတုန္တံ ဈာနာနံ အဋ္ဌန္တံ
ဝိမောက္ခာနံ တိဏ္ဍံ သမာဓိနံ နဝန္တံ အနုပဗ္ဗသမာပတ္တိနန္တံ။ သံကိလေသန္တိ
ဘာနဘာဂိယံ ဓမ္မံ။ ဝေါဒါနန္တိ ဝိသေသဘာဂိယံ ဓမ္မံ။ ဝုဋ္ဌာနန္တိ “ဝေါဒါနမ္ပိ
ဝုဋ္ဌာနံ၊ တမှာ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ ဝုဋ္ဌာန”^၂န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ ပဂုဏဇ္ဈာနဉ္စေဝ
ဘဝင်္ဂဗလသမာပတ္တိယော စ။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမဂ္ဂိ ပဂုဏဇ္ဈာနံ ဥပရိမဿ
ဥပရိမဿ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဝေါဒါနမ္ပိ ဝုဋ္ဌာန”^၃န္တိ ဝုတ္တံ။ ဘဝင်္ဂန

ပန သဗ္ဗဇ္ဈာနေဟိ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဖလသမာပတ္တိယာ နိရောဓသမာပတ္တိတော
 ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ “တမ္မာ တမ္မာ သမာဓိမ္မာ ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ ဝုဋ္ဌာန”န္တိ
 ဝုတ္တံ။ အနေကဓိဟိတန္တိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝဏ္ဏိတာနိ။ အာသဝက္ခယဉာဏံ
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ပုရိမဿာပိ ဉာဏတ္ထယဿ ဝိတ္ထာရကထံ ဣစ္ဆန္နေန
 မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယ မဟာသီဟနာဒဝဏ္ဏနာ^၂ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ သမာဟိ-
 တဿာတိ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ။ သမာဓိ မဂ္ဂေါတိ သမာဓိ ဧတေသံ ဉာဏာနံ
 အဓိဂမာယ ဥပါယော။ အသမာဓိတိ အနေကဂ္ဂဘာဝေါ။ ဣဗ္ဗဂ္ဂေါတိ
 ဝိစ္ဆာမဂ္ဂေါ။ ဣမသ္မိ^၃ သုတ္တေ တထာဂတဿ ဉာဏဗလံ ကထိတန္တိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-အနာဂါမိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၅-၆၇။ သတ္တမဿ ပဌမေ အဿဒ္ဓိယန္တိ အဿဒ္ဓဘာဝံ။ ဒုပ္ပညတန္တိ
 နိပ္ပညဘာဝံ။ ဒုတိယေ ပမာဒန္တိ သတိဝိပ္ပဝါသံ။ တတိယေ အာဘိ-
 သမာစာရိကန္တိ ဥတ္တမသမာစာရဘူတံ ဝတ္တဝသေန ပဏ္ဏတ္တိသီလံ။ သေခဓမ္မန္တိ
 သေခပဏ္ဏတ္တိသီလံ။ သီလနီတိ စတ္တာရိ မဟာသီလနိ။

၄-သင်္ကဏိကာရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၈။ စတုတ္ထေ သင်္ကဏိကာရာမောတိ ဂဏသင်္ကဏိကာရာမော။ သုတ္တန္တိက-
 ဂဏာဒိသု ပန ဂဏေသု အတ္တနော ဝါ ပရိသာသင်္ခါတေ ဂဏေ ရမတိတိ
 ဂဏာရာမော။ ပဝိဝေကေတိ ကာယဝိဝေကေ။ ဝိတ္တဿ နိမိတ္တန္တိ သမာဓိ-
 ဝိပဿနာစိတ္တဿ နိမိတ္တံ သမာဓိဝိပဿနာကာရံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိန္တိ ဝိပဿနာ-
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမာဓိန္တိ မဂ္ဂသမာဓိဉ္ဇေဝ ဖလသမာဓိဉ္ဇေ။ သံယောဇနာနီတိ ဒသ
 သံယောဇနာနိ။ နိဗ္ဗာနန္တိ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနံ။

၅-ဒေဝတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ ပဉ္စမေ သောဝဓဿတာတိ သုဗ္ဗစဘာဝေါ။ ကလျာဏမိတ္တတာတိ
 သုစိမိတ္တတာ။ သတ္တုဂါရဝေါတိ သတ္တရိ ဂါရဝယုတ္တော။ ဒေသ နယော
 သဗ္ဗတ္ထ။

၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဆဋ္ဌေ န သန္တေနာတိ ပစ္စနိကကိလေသေဟိ အဝုပသန္တေန။ န ပဏီ-
တေနာတိ န အတပ္ပကေန။ န ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေနာတိ^၁ ကိလေသပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ
အလဒ္ဓေန အပ္ပတ္တေန။ န ကောဒိဘာဝါနိဂတေနာတိ န ကေဂ္ဂဘာဝံ
ဥပဂတေန။

၇-သက္ခိဘဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ သတ္တမေ တတြ တတြာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိသေသေ။ သက္ခိဘဗ္ဗတန္တိ
ပစ္စက္ခဘာဝံ။ အာယတနေတိ ကာရဏေ။ ဟာနဘာဂိယာဒယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂
သံဝဏ္ဏိတာ။ အသက္ကစ္စကာရီတိ န သုကတကာရိ န အာဒရကာရိ။ အသပ္ပါယ-
ကာရီတိ န သပ္ပါယကာရိ န ဥပကာရဘူတဓမ္မကာရိ။

၈-ဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ အဋ္ဌမေ ဗလတန္တိ ဗလဘာဝံ ထာမဘာဝံ။ အသာတစ္စကာရီတိ န
သတတကာရိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

၉-၁၀-တဇ္ဈာနသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၇၃-၇၄။ နဝမေ န ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌော ဟောတိတိ
ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေသု အာဒိနဝေါ န ယထာသဘာဝတော ဈာန-
ပညာယ သုဒိဋ္ဌော ဟောတိ။ ဒသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဒေဝတာဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၈-အရဟတ္တဝဂ္ဂ

၁-ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ အဋ္ဌမဿ ပဌမေ သဝိဃာတန္တိ သဥပဃာတံ သောပဒ္ဓဝံ။ သပရိ-
ဇ္ဇာဟန္တိ ကာယိကစေတသိကေန ပရိဋ္ဌာဟေန သပရိဋ္ဌာဟံ။ ပါဠိကင်္ခါတိ
ဇုန္တိတဗ္ဗာ အဝဿံဘာဝိနီ။

၂-အရဟတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ဒုတိယေ မာနန္တိ ဇာတိအာဒိဟိ မညနံ။ ဩမာနန္တိ ဟိနောဟမသ္မိတိ မာနံ။ အတိမာနန္တိ အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္တံ အစူဏ္ဏတိမာနံ။ အဓိမာနန္တိ အဓိဂတမာနံ။ ထန္တန္တိ ကောဓမာနေဟိ ထဒ္ဓဘာဝံ။ အတိနိပါတန္တိ ဟိနဿ ဟိနောဟမသ္မိတိ မာနံ။

၃-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ တတိယေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာတိ မနုဿဓမ္မတော ဥတ္တရိ။ အလမရိယ-ဉာဏဒဿနဝိသေသန္တိ အရိယဘာဝံ ကာတုံ သမတ္ထံ ဉာဏဒဿနဝိသေသံ၊ စတ္တာရော မဂ္ဂေ စတ္တာရိ စ ဖလာနီတိ အတ္ထော။ ကုဟနန္တိ တိဝိဓံ ကုဟနဝတ္ထု။ လပနန္တိ လာဘတ္ထိကတာယ ဥက္ခိပိတွာ အဝက္ခိပိတွာ ဝါ လပနံ။

၄-သုခသောမနဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ စတုတ္ထေ ယောနိ ဓဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတီတိ ကာရဏန္ဿ ပရိပုဏ္ဏံ ပဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ ဓမ္မာရာမောတိ ဓမ္မေ ရတိံ ဝိန္ဒတိ။ ဘာဝနာယ ရမတိ၊ ဘာဝေန္တော ဝါ ရမတီတိ ဘာဝနာရာမော။ ပဟာနေ ရမတိ၊ ပဇဟန္တော ဝါ ရမတီတိ ပဟာနာရာမော။ တိဝိဓေ ပဝိဝေကေ ရမတီတိ ပဝိဝေကာ-ရာမော။ အဗျာပဇ္ဈေ နိဗ္ဗုဒ္ဓဘာဝေ ရမတီတိ အဗျာပဇ္ဈာရာမော။ နိပ္ပပဉ္စ-သင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ ရမတီတိ နိပ္ပပဉ္စာရာမော။

၅-အဓိဂမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ပဉ္စမေ န အာယကုသလောတိ န အာဂမနကုသလော။ န အပါယ-ကုသလောတိ န အပဂမနကုသလော။ ဆန္တန္တိ ကတ္တုကမျတာဆန္တံ။ န အာရက္ခတီတိ န ရက္ခတိ။

၆-မဟန္တတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၀။ ဆဋ္ဌေ အာလောကဗဟုလောတိ ဉာဏာလောကဗဟုလော။ ယောဂ-ဗဟုလောတိ ယောဂေ ဗဟုလံ ကရေတိ။ ဝေဒဗဟုလောတိ ဝီတိပါမောဇ္ဇ-ဗဟုလော။ အသန္တုဋ္ဌိဗဟုလောတိ ကုသလဓမ္မေသု အသန္တုဋ္ဌော။ အနိက္ခိတ္တ-ရုဇေတိ အဋ္ဌပိတရုဇေ ပဂ္ဂဟိတဝိရိယော။ ဥတ္တရိ စ ပတာရေတိတိ သမ္ပတိ ဥတ္တရိဉ္စ ဝိရိယံ ကရေတပ။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၈-၁၀-ဒုတိယနိရယသုတ္တံဒီပနီ

၈၂-၈၄။ အဋ္ဌမေ ပဏဇ္ဈောတိ ကာယပါဂစ္ဆိယာဒီဟိ သမန္နာဂတော။
နဝမံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဒသမေ ဝိဃာတဝါတိ မဟိစ္ဆတံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နေန
လောဘဒုက္ခေန ဒုက္ခိတော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အရဟတ္တဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉-သီတိဝဂ္ဂ

၁-သီတိဘဝသုတ္တံဒီပနီ

၈၅။ နဝမဿ ပဋ္ဌမေ သီတိဘဝန္တိ သီတလဘာဝံ။ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ
နိဂ္ဂဟိတဗ္ဗန္တိအာဒိသု ဥဒ္ဓစ္စသမယေ စိတ္တံ သမာဓိနာ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ နာမ၊
ကောသဇ္ဇာနုပတိတကာလေ ဝီရိယေန ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ နာမ၊ နိရဿာဒဂတ-
ကာလေ သမာဓိနာ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ နာမ၊ သမပ္ပဝတ္တကာလေ ဗောဇ္ဈင်္ဂ-
ပေက္ခာယ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ နာမ။

၂-အာဝရဏသုတ္တံဒီပနီ

၈၆။ ဒုတိယေ ကမ္မာဝရဏတာယာတိ ပဉ္စာနန္တရိယကမ္မေဟိ။ ကိလေသာ-
ဝရဏတာယာတိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ ဝိပါကာဝရဏတာယာတိ အကုသလ-
ဝိပါကပဋိသန္ဓိယာ ဝါ ကုသလဝိပါကေဝိ အဟေတုကပဋိသန္ဓိယာ ဝါတိ။

၄-၅-သုဿုသတိသုတ္တံဒီပနီ

၈၈-၉၀။ စတုတ္ထေ အနတ္တန္တိ အဝဇိံ။ အတ္တံ ရိဉ္စတိတိ ဝဗိအတ္တံ ဆဇ္ဇေတိ။
အနနုလောမိကာယာတိ သာသနဿ အနနုလောမိကာယ။ ပဉ္စမေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒန္တိ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ။

၈-၁၁-အဘဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ္တံစတုတ္ထဒီပနီ

၉၂-၉၅။ အဋ္ဌမေ အနာဂမနိယံ ဝတ္ထုန္တိ အနုပဂန္တဗ္ဗံ ကာရဏံ၊
ပဉ္စန္တံ ဝေရာနံ ဒွါသဋ္ဌိယာ စ ဒိဋ္ဌိဂတာနမေတံ အဓိဝစနံ။ အဋ္ဌမံ ဘဝန္တိ
ကာမာဝစရေ အဋ္ဌမံ ပဋိသန္ဓိ။ နဝမေ ကောတူဟလမင်္ဂလေနာတိ

ဒိဋ္ဌသုတမုတမင်္ဂလေန။ ဒသမေ သယံကတန္တိအာဒိနိ အတ္တဒိဋ္ဌိဝသေန ဝုတ္တာနိ။
အဓိစ္စသုပ္ပန္နန္တိ အဟေတုနိဗ္ဗတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သီတိဝဂ္ဂေါ နဝမော။

၁၀-အာနိသံသဝဂ္ဂ

၁-၂-ပါတုဘာဝသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၉၆-၉၇။ ဒသမဿ ပဌမေ အရိယာယတနောတိ မဇ္ဈိမဒေသေ။ ဣန္ဒြိယာ-
နန္တိ မနစ္ဆဌာနံ။ ဒုတိယေ သဗ္ဗဗူတိယတောတိ သာသနသဒ္ဓမ္မေ နိယတော။
အသာဓာရဏေနာတိ ပုထုဇ္ဇနေဟိ အသာဓာရဏေန။

၇-အနဝတ္တိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ သတ္တမေ အနောဓိ^၁ ကရိတွာတိ “တ္ထေကာဝ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ န
ဣတော ပရေ”တိ ဧဝံ သီမံ မရိယာဒံ အကတွာ။ အနဝတ္တိတောတိ အဝတ္တိတာယ
ရဟိတာ^၂၊ ဘိဇ္ဇမာနာဝ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟိဿန္တိတိ၊^၃ အတ္ထော။ သဗ္ဗလောကောတိ
သကလေ တေဓာတုကေ။ သာမညေနာတိ သမဏဘာဝေန၊ အရိယမဂ္ဂေနာတိ
အတ္ထော။

၈-ဥက္ခိတ္တာသိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ အဋ္ဌမေ မေတ္တာဝတာယာတိ မေတ္တာယုတ္တာယ ပါရိစရိယာယ။
သတ္တဟိ သေခါ တထာဂတံ မေတ္တာဝတာယ ပရိစရန္တိ၊ ဒီဏာသဝေါ
ပရိစိဏ္ဏသတ္ထုကော။

၉-အတမ္ဗယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ နဝမေ အတမ္ဗယောတိ တမ္ဗယာ ဝုစ္စန္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိယော၊ တာဟိ
ရဟိတော။ အဟံကာရာတိ အဟံကာရဒိဋ္ဌိ။ မမံကာရာတိ မမံကာရတဏှာ။
သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အာနိသံသဝဂ္ဂေါ ဒသမော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၁-အနဝတ္တိတတောတိ ဌာနရဟိတာ (သီ)၊ အနဝတ္တိတတောတိ အဝတ္တိတတော ဌာနရဟိတာ (သျှာ)

၂-သတ္တဟိဿန္တိတိ (က)

၁၁-တိကဝဂ္ဂ

၁-ရာဂသုတ္တဝါတ္ထနာ

၁၀၇။ ကောဒသမဿ ပဌမေ အသုဘာတိ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ။ မေတ္တာတိ
မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ။ ပညာတိ သဟဝိပဿနာ မဂ္ဂပညာ။

၆-အဿာဒသုတ္တဝါတ္ထနာ

၁၁၂။ ဆဋ္ဌေ အဿာဒဒိဋ္ဌိတိ သဿတဒိဋ္ဌိ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိတိ အတ္တာနံ
အနုဂတာ ဝိသတိဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ ဒွါသဋ္ဌိဝိဇာပိ ဒိဋ္ဌိ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒိကာ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကမ္မဿကတဉာဏံ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

၇-အရတိသုတ္တဝါတ္ထနာ

၁၁၃။ သတ္တမေ အဓမ္မစရိယာတိ ဒသ အကုသလကမ္မပထာ။

၁၀-ဥဒ္ဓစ္စသုတ္တဝါတ္ထနာ

၁၁၆။ ဒသမေ အသံဝရေတိ အနဓိဝါသကဘာဝေါ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝါတိ။

တိကဝဂ္ဂေါ ကောဒသမော။

၁၂-သမညဝဂ္ဂဝါတ္ထနာ

၁၁၉-၁၂၁။ ဣတော ပရေသု တပုဿောတိ ဒွေဝါစိကုပါသကော။
တထာဂတေ နိဋ္ဌင်္ဂတောတိ ဗုဒ္ဓဂုဏေသု ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော ပဟိနကင်္ခေါ။
အမတံ အဒ္ဓသာတိ အမတဒ္ဓသော။ အရိယေနာတိ နိဒ္ဒေါသေန
လောကုတ္တရသီလေန။ ဉာဏေနာတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန။ ဝိပုဏ္ဏိယာတိ

သေခဖလဝိမုတ္တိယာ။ တဝကဏ္ဍိကောတိ ဧဝံနာမကော ဂဟပတိ။ တပ-
ကဏ္ဍိကောတိပိ ပါဠိ။

၂၄-ရာဂပေယျာလဝဏ္ဏနာ

၁၄၀။ ရာဂဿာတိ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂဿ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာ-
နတ္ထမေဝါတိ။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဆက္ကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တကနိပါတ်

ပဏ္ဍာသက

၁-၈၀၈

၁-၅-ပဌမဝိယသုတ္တံအနိစ္စနာ

၁-၅။ သတ္တကနိပါတ်ဿ ပဌမေ အနုပညတ္တိကာမောတိ အဘိညာတ-
ဘာဝကာမော။ တတိယေ ယောနိသော ဝိစိနေ ဓမ္မန္တိ ဥပါယေန စတုသစ္စဓမ္မံ
ဝိစိနာတိ။ ပညာယတ္တံ ဝိပဿတိတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ သစ္စဓမ္မံ
ဝိပဿတိ။ ပဇ္ဇောတဿေဝါတိ ဒီပဿေဝ။ ဝိမောက္ခော ဟောတိ ဝေတ-
သောတိ တဿ ဣမေဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတဿ ခိဏာသဝဿ ဒီပနိဗ္ဗာနံ
ဝိယ စရိမကစိတ္တဿ ဝတ္ထာရမ္မဏေဟိ ဝိမောက္ခော ဟောတိ၊ ဂတဋ္ဌာနံ န
ပညာယတိ။ စတုတ္ထေ သဒ္ဓေါ ဟောတိတိအာဒိနိ ပဉ္စကနိပါတေ ဝဏ္ဏိတာနေဝ။
ပဉ္စမေ ဓနာနိတိ အဒါလိဒ္ဓိယကရဏဋ္ဌေန ဓနာနိ။

၇-ဥဂ္ဂသုတ္တံအနိစ္စနာ

၇။ သတ္တမေ ဥဂ္ဂေါ ဣဇမဟာမတ္တောတိ ပသေနဒိကောသလဿ မဟာ-
အမစ္စော။ ဥပသင်္ကမိတိ ဘုတ္တပါတရာသော ဥပသင်္ကမိ။ အဇောတိ နိဓာန-
ဂတေန ဓနေန အဇော။ ဝိဂါရော ဧဝဟဏေယျောတိ ဧဝဟဏသေဋ္ဌိနော
နတ္တာရံ မိဂါရသေဋ္ဌိံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ မဟဒ္ဓနောတိ ဝဋ္ဌဉ္စနဓနေန
မဟဒ္ဓနော။ မဟာဘောဂေါတိ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍာဿ မဟန္တတာယ
မဟာဘောဂေါ။ ဟိရုညဿာတိ သုဝဏ္ဏဿေဝ။ သုဝဏ္ဏမေဝ ဟိဿ
ကောဠိသင်္ချံ အဟောသိ။ ဣဝိယဿာတိ သေသဿ တဋ္ဌကသရကအတ္ထရဏ-
ပါဝရဏာဒိနော ပရိဘောဂပရိဘောဂဿ ပမာဏသင်္ခါနေ ဝါဒေါယေဝ နတ္ထိ။

ဂ-သံယောဇနသုတ္တဝတ္ထနာ

ဂ။ အဋ္ဌမေ အနုနယသံယောဇနန္တိ ကာမရာဂသံယောဇနံ။ သဗ္ဗာနေဝ စေတာနိ ဗန္ဓနဋ္ဌေန သံယောဇနာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝနုမေဝ ကထိတံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

နေဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-အနုသယဝဂ္ဂ

၃-ကုလသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၃။ ဒုတိယဿ တတိယေ နာလန္တိ န ယုတ္တံ နာနုစ္ဆရိကံ။ န မနာပေနာတိ န မနမိ အပ္ပနကေန အာကာရေန နိဿိန္နာသနတော ပစ္စုဋ္ဌန္တိ။ အနာဒရမေဝ ဒဿေန္တိ။ သန္တမဿ ပရိဂဟန္တိတိ၊ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဒေယျဓမ္မံ ဧတဿ နိဂဟန္တိ ပဋိစ္စာဒေန္တိ။ အသက္ကစ္စံ ဒေန္တိ နော သက္ကစ္စန္တိ လူခံ ဝါ ဟောတု ပဏိတံ ဝါ၊ အသဟတ္တာ အစိတ္တိကာရေန ဒေန္တိ၊ နော စိတ္တိကာရေန။

၄-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိ ဒွိဟိ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တော၊ အရူပသမာပတ္တိယာ ရူပကာယတော ဝိမုတ္တော၊ မဂ္ဂေန နာမကာယတော။ သော စတုန္တံ အရူပသမာပတ္တိနံ ဧကေကတော ဝုဠာယ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာနံ စတုန္တံ၊ နိရောဓာ ဝုဠာယ အရဟတ္တံ ပတ္တအနာဂါမိနော စ ဝသေန ပဉ္စဝိဓော ဟောတိ။ ပါဠိ ပနေတ္ထ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဘတော-ဘာဂဝိမုတ္တော။ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ ဒိဿာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ”တိ၊ ဧဝံ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘိနော ဝသေန အာဂတာ။

ပညာယ ဝိမုတ္တောတိ ပညာဝိမုတ္တော။ သော သုက္ခဝိပဿကော၊ စတုဟိ ဖျာနေဟိ ဝုဠာယ အရဟတ္တံ ပတ္တာ စတ္တာရော စာတိ ဣမေသံ ဝသေန ပဉ္စဝိဓော ဟောတိ။ ပါဠိ ပနေတ္ထ အဋ္ဌဝိမောက္ခပဋိက္ခေပဝသေနော အာဂတာ။ ယထာဟ “န ဟေဝ ခေါ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုဿိတွာ ဝိဟရတိ၊

ပညာယ စဿ ဒိဿာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ပညာရိမုတ္တော”တိ။

ဗုဒ္ဓန္တံ သန္တိကတောတိ ကာယသက္ခိ။ သော ဈာနဗဿံ ပဌမံ ဗုသတိ၊ ပစ္စာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သန္တိကရောတိ။ သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တေနာဟ “ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဗုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ ဒိဿာ ဧကစ္စော အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခိ”တိ။

ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တောတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ၂။ တတြိဒံ သင်္ခေပလက္ခဏံ—ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ၊ သုခေါ နိရောဓောတိ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သန္တိကတံ ဗုသိတံ ပညာယာတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ ဝိတ္တာရတော ပန သောဝိ ကာယသက္ခိ ဝိယ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တေနောဟ “ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ ပညာယ။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော”တိ။

သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ သောဝိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တေနာဟ “ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ ပညာယ။ပ။ နော စ ခေါ ယထာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော”တိ။ ဧတဿ ဟိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓဟန္တဿ ဝိယ ဩကပ္ပေန္တဿ ဝိယ အဓိမုစ္ဆန္တဿ ဝိယ စ ကိလေသက္ခယော ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂက္ခဏေ ကိလေသက္ခယေကဉာဏံ အဒန္တံ တိဒိဏံ သူရံ ဟုတွာ ဝဟတိ။ တဿ ယထာ နာမ နာတိတိဒိဏေန အသိနာ ကဒလိံ ဆိန္နန္တဿ ဆိန္နဋ္ဌာနံ မဋ္ဌံ န ဟောတိ၊ အသိ သီဃံ န ဝဟတိ၊ သဒ္ဓေါ သုယျတိ၊ ဗလဝတရော ဝါယာမော ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ ဧဝရူပါ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဘာဝနာ။ ယထာ ပန သုနိသိတေန အသိနာ ကဒလိံ ဆိန္နန္တဿ ဆိန္နဋ္ဌာနံ မဋ္ဌံ ဟောတိ၊ အသိ သီဃံ ဝဟတိ၊ သဒ္ဓေါ န သုယျတိ၊

ဗလဝဝါယာမကိစ္စံ န ဟောတိ၊ ဝေရူပါ ပညာဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓမ္မံ အနုဿရတိတိ ဓမ္မာနုဿာရီ။ ဓမ္မောတိ ပညာ၊ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓါနုဿာရီဗြိဟိ ဧသေဝ နယော။ ဥဘောပေတေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာယေဝ။ ဝုတ္တဗ္ဗိ စေတံ “ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိ- ဗလသတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ၊ ပညာဝါဟိ”^၁ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုဿာရီ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိဗလသတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါဝါဟိ” သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါနုဿာရီ”တိ။^၂ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပနောဿ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာဒိကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၃ ပညာဘာဝနာဓိကာရေ ဝုတ္တာ။ တဿ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

၅-ဥပကူပမာသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ ဥပကူပမာတိ နိမုဇ္ဇနာဒိအာကာရံ^၄ ဂဟေတွာ ဥဒကေန ဥပမိတာ။ သက္ကံ နိမုဇ္ဈေတိ ကေဝါရမေဝ နိမုဇ္ဈေ။ ကေန္တကာဠကေဟိတိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ ဥဗ္ဗုဇ္ဈတိတိ ဥဋ္ဌဟတိ။ သာရူတိ သောဘနာ ဘဒ္ဒကာ။ ဟာယတိယေဝါတိ စက်ဝါရေ^၅ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ ပရိဟာ- ယတေဝ။ ဥဗ္ဗုဇ္ဈိတွာ ဝိပဿတိ ဝိလောကေဟိတိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂန္တဗ္ဗဒိသံ ဝိပဿတိ ဝိလောကေဟိ။ ပတရတိတိ ဂန္တဗ္ဗဒိသာဘိမုခေါ တရတိ နာမ။ ပဋိဂါဓပ္ပတ္တော ဟောတိတိ ဥဋ္ဌာယ ဝိလောကေတွာ ပတရိတွာ ကေသ္မိံ ဌာနေ ပတိဋ္ဌာပတ္တော နာမ ဟောတိ၊ တိဋ္ဌတိ န ပုနာဂစ္ဆတိ။ တိက္ကော ပါရုဏံတော ထလေ တိဋ္ဌတိတိ သဗ္ဗကိလေသောသံ တရိတွာ ပရတိရံ ဂန္တော နိဗ္ဗာနထလေ ပတိဋ္ဌိတော နာမ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။

၆-အနိစ္စာနုပဿီသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ အနိစ္စာတိ ဧဝံ ပညာယ ဖရန္တော အနုပဿတိတိ အနိစ္စာ- နုပဿီ။ အနိစ္စာတိ ဧဝံ သညာ အဿာတိ အနိစ္စသညီ။ အနိစ္စာတိ ဧဝံ ဉာဏေန ပဋိသံဝေဒိတာ အဿာတိ အနိစ္စပဋိသံဝေဒီ။ သတတန္တိ သဗ္ဗကာလံ။ သမိတန္တိ

၁-ပညာဝါဟိ (သီ၊ သျှာ၊ က) ၂-အဘိ ၃-၁၈၅-ပိဋ္ဌေ ၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၉၇-၃၅၂-ပိဋ္ဌေသု။

၄-ဥဗ္ဗုဇ္ဈနာဒိ အာကာရံ (သီ)

၅-စက်ဝါရေ (သီ)၊ ဟက်ဝါရေ (သျှာ)

ယထာ ပုရိမစိတ္တေန ပစ္စိမစိတ္တံ သမိတံ သမုပဂတံ သနိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ။
အဗ္ဗောကိဏ္ဏန္တိ နိရန္တရံ အညေန စေတသာ အသံမိဿံ။ **ဝေတသာ အဓိပ္ပုစ္ဆ-**
မာနောတိ စိတ္တေန သန္တိဋ္ဌာပယမာနော။ ပညာယ ပရိယောဂါဟမာနောတိ
 ဝိပဿနာဉာဏေန အနုပဝိသမာနော။

အပုဗ္ဗံ အစရိမန္တိ အပုရေ အပစ္ဆာ ဧကက္ခဏေယေဝ။ ဣဓ သမသီသီ
 ကထိတော။ သော စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ ရောဂသမသီသီ ဝေဒနာသမသီသီ
 ဣရိယာပထသမသီသီ ဇီဝိတသမသီသီတိ။ တတ္ထ ယဿ အညတရေန ရောဂေန
 ဖုဋ္ဌဿ သတော ရောဂဝူပသမော စ အာသဝက္ခယော စ ဧကပ္ပဟာရေ-
 နေဝ ဟောတိ၊ အယံ **ရောဂသမသီသီ** နာမ။ ယဿ ပန အညတရံ
 ဝေဒနံ ဝေဒယတော ဝေဒနာဝူပသမော စ အာသဝက္ခယော စ ဧကပ္ပဟာရေ-
 နေဝ ဟောတိ၊ အယံ **ဝေဒနာသမသီသီ** နာမ။ ယဿ ပန ဌာနာဒီသု
 ဣရိယာပထေသု အညတရသမင်္ဂီနော ဝိပဿန္တဿ ဣရိယာပထဿ ပရိယော-
 သာနဉ္စ အာသဝက္ခယော စ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဟောတိ၊ အယံ **ဣရိယာပထ-**
သမသီသီ နာမ။ ယဿ ပန ဥပက္ကမတော ဝါ သရသတော^၁ ဝါ ဇီဝိတပရိယာ-
 ဒါနဉ္စ အာသဝက္ခယော စ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဟောတိ၊ အယံ **ဇီဝိတသမသီသီ**
 နာမ။ အယမိဓ အဓိပ္ပေတော။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ အာသဝပရိယာဒါနံ မဂ္ဂစိတ္တေန၊
 ဇီဝိတပရိယာဒါနံ စုတိစိတ္တေန ဟောတိတိ ဥဘိန္တံ ဧကက္ခဏေ သမ္ဘဝေါ နာမ
 နတ္ထိ။ ယသ္မာ ပနဿ အာသဝေသု ခိဏမတ္တေသု ပစ္စဝေက္ခဏဝါရာနန္တရမေဝ
 ဇီဝိတပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ၊ အန္တရံ န ပညာယတိ၊ ဘသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီတိ ယော ပဉ္စသု သုဒ္ဓါဝါသေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဥပ္ပန္နော
 နိဗ္ဗတ္တက္ခဏေ ဝါ ထောကံ အတိက္ကမိတွာ ဝါ ဝေမဇ္ဈေ ဌတွာ ဝါ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏာတိ၊ တဿေတံ နာမံ။ **ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီတိ** ယော တတ္ထေဝ အာယု-
 ဝေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ **အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီတိ** ယော
 တေသံယေဝ ပုဂ္ဂလာနံ အသင်္ခါရေနေဝ အပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ခေပေတိ။
သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီတိ ယော သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလေသေ
 ခေပေတိ။ **ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီတိ** ယော ဟေဋ္ဌာ စတုသု သုဒ္ဓါ-
 ဝါသေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စတော အနုပုဗ္ဗေန အကနိဋ္ဌေ
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။

၇-၉-ဒုက္ခနုပဿီသုတ္တံဒီပနီ

၁၇-၁၉။ သတ္တမေ ဒုက္ခနုပဿီတိ ဝိဇ္ဇနာကာရံ ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော။ အဋ္ဌမေ အနတ္တနုပဿီတိ အဝသဝတ္တနာကာရံ အနတ္တာတိ အနုပဿန္တော။ နဝမေ သုခါနုပဿီတိ သုခန္တိ ဧဝံ ဉာဏေန အနုပဿန္တော။

၁၀-နိဒ္ဒသဝတ္ထုသုတ္တံဒီပနီ

၂၀။ ဒသမေ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိတိ နိဒ္ဒသဒီပနီ၊ “နိဒ္ဒသော ဘိက္ခု၊ နိဗ္ဗိသော၊ နိတ္တိသော၊ နိစ္စတ္တာလိသော၊ နိပ္ပညာသော”တိ ဧဝံ ဝစနကာရဏာနိ။ အယံ ကိရ ပဉ္စော တိတ္ထိယသမယေ ဥပ္ပန္နော။ တိတ္ထိယာ ဟိ ဒသဝဿကာလေ မတံ နိဂဏ္ဌိ နိဒ္ဒသောတိ ဝဒန္တိ။ သော ကိရ ပုန ဒသဝဿော န ဟောတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဒသဝဿော၊ နဝဝဿောပိ ကေဝဿောပိ န ဟောတိ။ ဧတေနဝ နယေန ဝိသတိဝဿာဒိကာလေပိ မတံ နိဂဏ္ဌိ “နိဗ္ဗိသော နိတ္တိသော နိစ္စတ္တာလိသော နိပ္ပညာသော”တိ ဝဒန္တိ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဂါမေ ဝိစရန္တော တံ ကထံ သုတ္တာ ဝိဟာရံ ဂန္တော ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ အာဟ—န ဣဒံ အာနန္ဒ တိတ္ထိယာနံ အဓိဝစနံ၊ မမ သာသနေ ခိဏာသဝဿေတံ အဓိဝစနံ။ ခိဏာသဝေါ ဟိ ဒသဝဿကာလေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပုန ဒသဝဿော န ဟောတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဒသဝဿောဝ၊ နဝဝဿောပိ။ ပ။ ကေဝဿောပိ။ န ကေဝလဉ္စ ကေဝဿောဝ၊ ကောဒသမာသိကောပိ။ ပ။ ကေမာသိကောပိ ကေမုဟုတ္တိကောပိ န ဟောတိယေဝ။ ကသ္မာ? ပုန ပဋိသန္ဓိယာ အဘာဝါ။ နိဗ္ဗိသဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ ဘဂဝါ “မမ သာသနေ ခိဏာသဝဿေတံ အဓိဝစနံ”န္တိ ဝတ္တာ ယေဟိ၊ ကာရဏေဟိ နိဒ္ဒသော ဟောတိ၊ တာနိ ဒသေတုံ ဣမံ ဒေသနံ အာရဘိ။

တတ္ထ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ သိက္ခာသမာဒါနေ တိဗ္ဗန္တန္တော ဟောတိတိ သိက္ခာတ္တယပူရဏေ ဗလဝစ္ဆန္တော ဟောတိ။ အာယတိံ ဝ သိက္ခာသမာဒါနေ အဝိဂတပေမေတိ အနာဂတေ ပုနဒိဝသဒီသုပိ သိက္ခာပူရဏေ အဝိဂတပေမေနော သမန္တာဂတော ဟောတိ။ ဓမ္မနိသန္တိယာတိ ဓမ္မနိသမနာယ၊ ဝိပဿနာယေတံ အဓိဝစနံ။ ဣန္ဒြာဝိနယေတိ တဏှာဝိနယေ။ ပဋိသန္ဓာနေတိ ဧကိဘာဝေ။ ဝိရိယာရဗ္ဗေတိ ကာယိကစေတသိကဿ

ဝိရိယဿ ပူရဏေ။ သတိနေပက္ခေတိ သတိယဉ္ဇေဝ နိပကဘာဝေ စ။ ဒိဋ္ဌိ-
ပဋိဝေဓေတိ မဂ္ဂဒဿနေ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အနုသယဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ္ဂ

၁-သာရန္တဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တဘိယဿ ပဌမေ သာရန္တဒေ စေတိယေတိ ဧဝံနာမကေ ဝိဟာရေ။
အနုပ္ပန္နေ ကိရ တထာဂတေ တတ္ထ သာရန္တဒဿ ယက္ခဿ နိဝါသနဋ္ဌာနံ
စေတိယံ အဟောသိ။ အထေတ္ထ ဘဂဝတော ဝိဟာရံ ကာရေသုံ။ သော
သာရန္တဒေတိယံတွေဝ သင်္ခံ ဂတော။ ယာဝကီဝဉ္ဇာတိ ယတ္ထကံ ကာလံ။
အဘိဏ္ဍံ သန္တိပါတာတိ ဒိဝသဿ တိက္ခတ္ထု၊ သန္တိပတန္တာပိ အန္တရန္တရာ သန္တိ-
ပတန္တာပိအဘိဏ္ဍံ သန္တိပါတာဝ။ သန္တိပါတဗဟုလာတိ “ဟိယျောပိ ပုရိမဒိဝသမ္ပိ
သန္တိပတမ္ပ၊ ပုန အဇ္ဇေ ကိမတ္ထံ သန္တိပတမာ”တိ ဝေါသာနမနာပဇ္ဇနေန
သန္တိပါတဗဟုလာ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ လိစ္ဆဝိ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ နော ပရိဟာနီတိ
အဘိဏ္ဍံ အသန္တိပတန္တာ ဟိ ဒိသာသု အာဂဓံ သာသနံ န သုဏန္တိ၊ တတော
“အသုကဂါမသီမာ ဝါ နိဂမသီမာ ဝါ အာကုလာ၊ အသုကဋ္ဌာနေ စောရာ
ပရိယုဋ္ဌိတာ”တိ န ဇာနန္တိ။ စောရာပိ “ပမတ္တာ ရာဇာနော”တိ ဥတ္တာ
ဂါမနိဂမာဒိနိ ပဟရန္တာ ဇနပပံ နာသေန္တိ။ ဧဝံ ရာဇနံ ပရိဟာနီ ဟောတိ။
အဘိဏ္ဍံ သန္တိပတန္တာ ပန တံ တံ ပဝတ္ထိံ သုဏန္တိ၊ တတော ဗလံ ပေသေတွာ
အဓိတ္တမဒ္ဓနံ ကရေန္တိ။ စောရာပိ “အပ္ပမတ္တာ ရာဇာနော၊ န သက္ကာ အမေဟိ
ဝဂ္ဂဗန္ဓနေန ဝိစရိတု”န္တိ ဘိဇ္ဇိတွာ ပလာယန္တိ။ ဧဝံ ရာဇနံ ဝုဒ္ဓိ ဟောတိ။ တေန
ဝုတ္တံ “ဝုဒ္ဓိယေဝ လိစ္ဆဝိ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ နော ပရိဟာနီ”တိ။

သမဂ္ဂါတိအာဒိသု သန္တိပါတဘေရိယာ နိဂ္ဂတာယ “အဇ္ဇေ မေ ကိစ္စံ အတ္ထိ
မင်္ဂလံ အတ္ထိ”တိ ဝိက္ခေပံ ကရေန္တာ န သမဂ္ဂါ သန္တိပတန္တိ နာမ။ ဘေရိသဒ္ဓိ ပန
သုတ္တာဝံ ဘုဉ္ဇမာနာပိ အလင်္ကျရမာနာပိ ဝတ္ထာနိ နိဝါသယမာနာပိ အဗ္ဘဘုတ္တာ
အဗ္ဘါလင်္ကာတာ ဝတ္ထံ နိဝါသေန္တာဝ သန္တိပတန္တာ သမဂ္ဂါ သန္တိပတန္တိ နာမ။
သန္တိပတိတာ ပန စိန္တေတွာ မန္တေတွာဝ ကတ္တဗ္ဗံ ကတွာ ဧကတောဝ အဝုဋ္ဌဟန္တာ
န သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ နာမ။ ဧဝံ ဝုဋ္ဌိတေသု ဟိ ယေ ပဌမံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဧဝံ

ဟောတိ “အမှေဟိ ဗာဟိရကထာဝ သုတာ၊ ဣဒါနိ ဝိနိစ္ဆယကထာ ဘဝိဿ-
တိ”တိ။ ဧကတော ဝုဠဟန္တာ ပန သမဂ္ဂါ ဝုဠဟန္တိ နာမ။ အပိစ “အသု-
ကဋ္ဌာနေ ဂါမသီမာ ဝါ နိဂမသီမာ ဝါ အာကုလာ၊ စောရာဝါ ပရိယုဋ္ဌိတာ”တိ
သုတွာ “ကော ဂန္တာ အဓိတ္တမဒ္ဓနံ ကရိဿတိ”တိ ဝုတ္တေ “အဟံ ပဌမံ အဟံ
ပဌမ”န္တိ ဝတွာ ဂစ္ဆန္တာပိ သမဂ္ဂါ ဝုဠဟန္တိ နာမ။ ဧကဿ ပန ကမ္မန္တေ
ဩသီဒမာနေ သေဿ ပုတ္တဘာတရော ပေသေတွာ တဿ ကမ္မန္တံ ဥပတ္တန္တ-
ယမာနာပိ အာဂန္တုကရာဇာနံ “အသုကဿ ဂေဟံ ဂစ္ဆတု၊ အသုကဿ ဂေဟံ
ဂစ္ဆတူ”တိ အဝက္ခာသဗ္ဗေ ဧကတော သင်္ဂဏှန္တာပိ ဧကဿ မင်္ဂလေ ဝါ ရောဂေ
ဝါ အညသ္မိံ ဝါ ပန တာဒိသေ သုခဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေ သဗ္ဗေ တတ္ထ သဟာယ-
ဘာဝံ ဂစ္ဆန္တာပိ သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇိကရုဏီယာနိ ကရောန္တိ နာမ။

အပညတ္တန္တိ အာဒိသု ပုဗ္ဗေ အကတံ သုဂ်ံ ဝါ ဗလိံ ဝါ ဒဏှံ ဝါ အာဟရာ-
ပေန္တာ အပညတ္တံ ပညာပေန္တိ နာမ။ ပေါရာဏပဝေဏီယာ အာဂတမေဝ ပန
အနာဟရာပေန္တာ ပညတ္တံ သမုတ္တိန္တန္တိ နာမ။ စောရောတိ ဂဟေတွာ ဒဿိတေ
အဝိစိနိတွာ^၂ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ အနုသာသန္တာ ပေါရာဏံ ဝဇ္ဇိဓမ္မံ သမာဒါယ
န ဝတ္တန္တိ နာမ။ တေသံ အပညတ္တံ ပညာပေန္တာနံ အဘိနဝသုဂ်ံ ဘိဝိဋ္ဌိတာ
မနုဿာ “အတိဥပဗ္ဗုတမှ၊ ဧက ဣမေသံ ဝိဇိတေ ဝဿိဿန္တိ”တိ ပစ္စန္တံ
ပဝိသိတွာ စောရာ ဝါ စောရသဟာယာ ဝါ ဟုတွာ ဇနပဓံ ဟနန္တိ။ ပညတ္တံ
သမုတ္တိန္တန္တာနံ ပဝေဏီအာဂတာနိ သုဂ်ံ ဘိဝိဋ္ဌိ အဂ္ဂဏှန္တာနံ ကောသော ပရိဟာ-
ယတိ၊ တတော ဟတ္ထိအဿဗလကာယဩရောဓာဒယော ယထာနိဗဒ္ဓိံ ဝဇ္ဇံ
အလဘမာနာ ထာမဗလေန ပရိဟာယန္တိ။ တေ နေဝ ယုဒ္ဓက္ခမာ ဟောန္တိ န
ပါရိစရိယက္ခမာ။ ပေါရာဏံ ဝဇ္ဇိဓမ္မံ သမာဒါယ အဝတ္တန္တာနံ ဝိဇိတေ မနုဿာ
“အမှာကံ ပုတ္တံ ပိတရံ ဘာတရံ အစောရံယေဝ စောရောတိ ကတွာ ဆိန္ဒိသု
ဘိန္ဒိသု”တိ ကုဇ္ဈိတွာ ပစ္စန္တံ ပဝိသိတွာ စောရာ ဝါ စောရသဟာယာ ဝါ
ဟုတွာ ဇနပဓံ ဟနန္တိ။ ဧဝံ ရာဇုနံ ပရိဟာနိ ဟောတိ။ အပညတ္တံ န ပညာ-
ပေန္တာနံ ပန “ပဝေဏီအာဂတံယေဝ ရာဇာနော ကရောန္တိ”တိ မနုဿာ
ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကေ ကမ္မန္တေ သမ္မာဒေန္တိ။ ပညတ္တံ အသမုတ္တိန္တန္တာနံ
ပဝေဏီအာဂတာနိ သုဂ်ံ ဘိဝိဋ္ဌိ ဂဏှန္တာနံ ကောသော ဝေုတိ၊ တတော
ဟတ္ထိအဿဗလကာယဩရောဓာဒယော ယထာနိဗဒ္ဓိံ ဝဇ္ဇံ လဘမာနာ ထာမ-
ဗလသမ္ပန္နာ ယုဒ္ဓက္ခမာ စေဝ ပါရိစရိယက္ခမာ စ ဟောန္တိ။ ပေါရာဏေ

ဝဇ္ဇိဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တာနံ မနုဿာန ဥဇ္ဈာယန္တိ။ “ရာဇာနောပေါရာဏ-
ပဝေဏိယာ ကရေန္တိ၊ အဋ္ဌကုလိက^၁သေနာပတိဥပရာဇူဟိ ပရိက္ခိတ္တံ သယမ္ပိ
ပရိက္ခိပိတွာ ပဝေဏိပေါတ္တကံ ဝါစာပေတွာ အနုစ္ဆရိကမေဝ ဒဏ္ဍံ ပဝတ္တယန္တိ၊
ဧတေသံ ဒေါသော နတ္ထိ၊ အမှာကံယေဝ ဒေါသော”တိ အပ္ပမတ္တာ ကမ္မန္တေ
ကရေန္တိ။ ဧဝံ ရာဇေနံ ဝုဒ္ဓိံ ဟောတိ။

သက္ကရိဿန္တိတိ ယံကိဉ္စိ တေသံ သက္ကာရံ ကရေန္တော သုန္နရမေဝ ကရိဿန္တိ။
ဂရုံ ကရိဿန္တိတိ ဂရုဘာဝံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာ ကရိဿန္တိ။ မာနေဿန္တိတိ
မနေန ဝိယာယိဿန္တိ။^၂ ပူဇေဿန္တိတိ ပစ္စယပူဇာယ ပူဇေဿန္တိ။ သောတဗ္ဗံ
မညိဿန္တိတိ ဝိဝဿဿ ခွေ တယော ဝါရေ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္တာ တေသံ ကထံ
သောတဗ္ဗံ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ။ တတ္ထ ယေ ဧဝံ မဟလ္လကာနံ ရာဇေနံ
သက္ကာရာဒိနိ န ကရေန္တိ၊ ဩဝါဒတ္ထာယ ဝါ နေသံ ဥပဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ
တေဟိ ဝိဿဋ္ဌာ အနောဝဒိယမာနာ^၃ ကိဋ္ဌာပသုတာ ရဇ္ဇတော ပရိဟာယန္တိ။
ယေ ပန ဘထာ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ မဟလ္လကာရာဇာနော “ဣဒံ ကာတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ
န ကာတဗ္ဗံ”န္တိ ပေါရာဏပဝေဏိံ အာစိက္ခန္တိ။ သင်္ဂါမံ ပတွာပိ “ဧဝံ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊
ဧဝံ နိက္ခမိတဗ္ဗံ”န္တိ ဥပါယံ ဒဿေန္တိ။ ဘေ တေဟိ ဩဝဒိယမာနာ ယထာ-
ဩဝါဒံ ပဋိပဇ္ဇမာနာ သက္ကာန္တိ ရဇ္ဇပဝေဏိံ သန္တာရေတုံ။ တေန ဝုတ္တံ
“ဝုဒ္ဓိယေဝ လိစ္ဆဝိ ဝဇ္ဇိနံ ပါဋိကဗျံ”တိ။

ကုလိတ္တိယောတိ ကုလသရဏိယော။ ကုလကုမာရိယောတိ အနိဝိဒ္ဓါ^၄
တာသံ ဓိတရော။ ဩကဿာတိ ဝါ ပသယှာတိ ဝါ ပသယှာကာရဿေဝေတံ
နာမံ။ ဩကာသာတိပိ ပဌန္တိ။ တတ္ထ ဩကဿာတိ အဝကသိတွာ အာကမ္ဘိတွာ။
ပသယှာတိ အဘိဘဝိတွာ အဇ္ဈောတ္တရိတွာတိ အယံ ဝစနတ္ထော။ ဧဝံ
ကရေန္တောနံ ဝိဇိတေ မနုဿာ “အမှာကံ ဂေဟေ ပုတ္တဘာတရောပိ၊
ခေဋ္ဌသိဃံဏိကာဒိနိ မုခေန အပနေတွာ သံဝမ္ဘိတာ ဓိတရောပိ ဣမေ
ဗလက္ကာရေန ဂဟေတွာ အတ္တနော သရေ ဝါသေန္တိ”တိ ကုပိတာ ပစ္စန္တံ
ပဝိသိတွာ စောရာ ဝါ စောရသဟာယာ ဝါ ဟုတွာ ဇနပဒံ ဟနန္တိ။ ဧဝံ
အဓကရေန္တောနံ ပန ဝိဇိတေ မနုဿာ အပ္ပေါသုက္ကာသကာနိ ကမ္မာနိ ကရေန္တော
ရာဇကောသံ ဝဇ္ဇေန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ဝုဒ္ဓိဟာနိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-အတ္တကုဿလ (သျှာ)

၂-အတ္တ အနောဝဒိယမာနာ (သိ)

၂-ပိယာ ဘဝိဿန္တိ (သျှာ၊ က)

၄-အနိဝိဒ္ဓာ (သိ၊ သျှာ)

ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိဝေတိယာနီတိ ဝဇ္ဇိရာဇှုနံ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ စိတ္တိကတဋ္ဌေန^၁ စေတိယာနီတိ လဗ္ဗနာမာနိ ယက္ခဋ္ဌာနာနိ။ အန္တန္တရာနီတိ အန္တောနဂရေ ဌိတာနိ။ ဗာဟိရာ-
နီတိ ဗဟိနဂရေ ဌိတာနိ။ ဒိန္နပုဗ္ဗံ ကတပုဗ္ဗန္တိ ပုဗ္ဗေ ဒိန္နံ ကတဉ္စ။ နော
ပရိဟာပေဿန္တိတိ အဟာပေတွာ ယထာပဝတ္တမေဝ ကရိဿန္တိ။ ဓမ္မိကံ ဗလိံ^၂
ပရိဟာပေန္တာနဌိ ဒေဝတာ အာရက္ခံ သုသံဝိဟိတံ န ကရေန္တိ။ အနုပ္ပန္နံ
ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ခောန္တိယောပိ ဥပ္ပန္နံ ကာသသီသရောဂါဒိ^၃ ဝဗ္ဗေန္တိ။
သင်္ဂါမေ ပတ္တေ သဟာယာ န ဟောန္တိ။ အပရိဟာပေန္တာနံ ပန အာရက္ခံ
သုသံဝိဟိတံ ကရေန္တိ။ အနုပ္ပန္နံ သုခံ ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ခောန္တိယောပိ ဥပ္ပန္နံ
ကာသသီသရောဂါဒိ^၄ ဟရန္တိ။ သင်္ဂါမသီသေ သဟာယာ ဟောန္တိတိ။ ဧဝမေတ္ထ
ဝုဒ္ဓိဟာနိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိတိ ဧတ္ထ ရက္ခာ ဧဝ ယထာ အနိစ္ဆိတံ နာဂစ္ဆတိ။
ဧဝံ အာဝရဏတော အာဝရဏံ။ ယထာ ဣစ္ဆိတံ န နဿတိ။ ဧဝံ
ဂေါပါယနတော ဂုတ္တိ။ တတ္ထ ဗလကာယေန ပရိဝါရေတွာ ရက္ခနံ ပဗ္ဗဇိ-
တာနံ ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ နာမ န ဟောတိ။ ယထာ ပန ဝိဟာရဿ
ဥပဝနေရက္ခေ န ဆိန္နန္တိ။ ဝါဇိကာ ဝါဇိ^၁ န ကရေန္တိ။ ပေါက္ခရဏီသု မစ္ဆေ န
ဂဏှန္တိ။ ဧဝံ ကရဏံ ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ နာမ။ ကိန္တိတိ ကေန န ခေါ
ကာရဏေန။

တတ္ထ ယေ အနာဂတာနံ အရဟန္တာနံ အာဂမနံ န ဣစ္ဆန္တိ။ တေ အဿုဒ္ဓါ
ဟောန္တိ အပ္ပသန္တာ။ ပဗ္ဗဇိတေ သမ္ပတ္တေ ပစ္စုဂ္ဂမနံ န ကရေန္တိ။ ဂန္တော
န ပဿန္တိ။ ပဋိသန္တာရံ န ကရေန္တိ။ ပဉ္စံ န ပုစ္ဆန္တိ။ ဓမ္မံ န သုဏန္တိ။ ဒါနံ န
ဒေန္တိ။ အနုမောဒနံ န သုဏန္တိ။ နိဝါသနဋ္ဌာနံ န သံဝိဒဟန္တိ။ အထ နေသံ
အဝဏ္ဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ “အသုကော နာမ ရာဇာ အဿုဒ္ဓေါ အပ္ပသန္တော၊
ပဗ္ဗဇိတေ သမ္ပတ္တေ ပစ္စုဂ္ဂမနံ န ကရေတိ။ ပ။ နိဝါသနဋ္ဌာနံ န သံဝိဒဟတိ”တိ။
တံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတာ တဿ နဂရဒ္ဓါရေန ဂစ္ဆန္တာပိ နဂရံ န ပဝိသန္တိ။ ဧဝံ
အနာဂတာနံ အရဟန္တာနံ အနာဂမနမေဝ ဟောတိ။ အာဂတာနံ ပန
ဖာသုဝိဟာရေ အသတိ ယေပိ အဇာနိတွာ အာဂတာ၊ တေ “ဝသိဿာမာတိ
တာဝ စိန္တေတွာ အာဂတမ္ပာ၊ ဣမေသံ ပန ရာဇှုနံ ဣမိနာ နိဟာရေန ကေ
ဝသိဿန္တိ”တိ နိက္ခမိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ အနာဂတေသု အနာဂစ္ဆန္တေသု အာဂ-
တေသု ဒုက္ခံ ဝိဟရန္တေသု သော ဒေသော ပဗ္ဗဇိတာနံ အနာဝါသော ဟောတိ။
တတော ဒေဝတာရက္ခာ န ဟောတိ။ ဒေဝတာရက္ခာယ အသတိ အမနုဿာ

ဩကာသံ လဘန္တိ၊ အမနဿာ ဥဿန္တာ အနုပ္ပန္နံ ဗျာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ သီလ-
ဝန္တာနံ ဒဿနပဥပုစ္ဆနာဒိဝတ္ထုကဿ ပုညဿ အနာဂမော ဟောတိ။
ဝိပရိယာယေန ယထာဝုတ္တကဏ္ဍပက္ခိပရိတဿ သုက္ကပက္ခဿ သမ္ဘဝေါ
ဟောတိတိ ဝေမေတ္ထ ဝုပ္ပါဒာနိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယေ အဘိယာတုကာမောတိ အဘိဘဝနတ္ထာယ ယာတု-
ကာမော။ ဝဋ္ဋိတိ ဝဋ္ဋရာဇာနော။ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေတိ ဧဝံ မဟတိယာ
ရာဇိဒ္ဓိယာ သမန္တာဂတေ။ ဧတေန နေသံ သမဂ္ဂဘာဝံ ကထေတိ။ ဧဝံ-
မဟာနုဘာဝေတိဧဝံ မဟန္တေန ဖြောဓနုဘာဝေန သမန္တာဂတေ။ ဧတေန နေသံ
ဟတ္ထိသိပ္ပါဒီသု ကတသိက္ခတံ ကထေတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သိက္ခိတာ
ဝတိမေ လိစ္ဆဝိကုမာရကာ သုသိက္ခိတာ ဝတိမေ လိစ္ဆဝိကုမာရကာ၊ ယတြ ဟိ
နာမ သုခုမေန တာဠုတ္တိဂ္ဂဋ္ဌေန အသနံ အတိပါတယိဿန္တိ ပေါင်္ဂါနုပေါင်္ဂံ
အဝိရာဓိတ”န္တိ။ ဥဇ္ဈန္တာမိတိ ဥတ္တန္တိဿာမိ။ ဝိနာသေဿာမိတိ အဒဿနံ
နယိဿာမိ။ အနယဗျသနန္တိ အဝရိဇ္ဈေဝ ဉာတိဗျသနဉ္စ။ အာပါသေဿာမိတိ
ပါပယိဿာမိ။

ဣတိ ကိရ သော ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု ဣမံ ယုဒ္ဓကထမေဝ ကထေတိ၊ “ဂမန-
သဇ္ဇာ ဟောထာ”တိ စ ဗလကာယံ အာဏာပေတိ။ ကဿော? ဂင်္ဂါယ ကိရ
ဧကံ ပဋနဂါမံ နိဿာယ အဒ္ဓယောဇနံ၊ အဇာတသတ္တုနော ဝိဇိတံ၊
အဒ္ဓယောဇနံ လိစ္ဆဝိနံ။ တတြ ပဗ္ဗတပါဒတော မဟဋ္ဌဘဏ္ဍိ? ဩတရတိ။ တံ
သုတွာ “အဇ္ဇ ယာမိ၊ သွေ ယာမိ”တိ အဇာတသတ္တုနော သံဝိဒဟန္တဿေဝ
လိစ္ဆဝိနော သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ ပုရေတရံ အာဂန္တာ သဗ္ဗံ ဂဏန္တိ။
အဇာတသတ္တု ပစ္စာ အာဂန္တာ တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ ကုဋ္ဌိတွာ ဂစ္ဆတိ။ တေ ပုန-
သံဝစ္ဆရေဝိ တထေဝ ကရေန္တိ။ အထ သော ဗလဝါသာဘဇာတော၊ တဒါ
ဝေမကာသိ။

တတော စိန္တေသိ “ဂဏေန သဒ္ဓိံ” ယုဒ္ဓံ နာမ ဘာရိယံ၊ ဧကောဝိ မောဃပ္ပ-
ဟာရော နာမ နတ္ထိ။ ဧကေန ခေါ ပန၊ ပဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိံ မဇ္ဈေတွာ ကရေန္တော
နိရပရာဇော ဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတော စ သတ္တာရာ သဒိသော နတ္ထိ၊ သတ္တာ စ
အဝိဉ္ဇရေ ဓုရဝိဟာရေ ဝသတိ၊ ဟန္တာဟံ ပေသေတွာ ပုစ္ဆာမိ။ သစေ မေ

ဂတေန ကောစိ အတ္ထော ဘဝိဿတိ၊ သတ္တာ တုဏှိ ဘဝိဿတိ။ အနတ္ထေ ပန သတိ 'ကိ' ရညော တတ္ထ ဂတေနာ'တိ ဝက္ခတိ"တိ။ သော ဝဿကာရံ မြာဟ္မဏံ ပေသေသိ။ မြာဟ္မဏော ဂန္ဓာ ဘဂဝတော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ တေန ဝုတ္တံ အထ ခေါ ရာဇာ။ ပ။ အာပါဒေဿာမိ ဝဇ္ဇိတိ။

ဘဂဝန္တံ မိဇယမာနောတိ ထေရော ဝတ္ထသီသေ ဌတွာ ဘဂဝန္တံ မိဇတိ၊ ဘဂဝတော ပန သိတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ နတ္ထိ။ ဘဂဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝစနံ သုတွာ တေန သဗ္ဗိ အမန္တေတွာ ထေရေန သဗ္ဗိ မန္တေတုကာမော ကိန္တိ တေ အာနန္တ သုတန္တိအာဒိမာဟ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ကေမိဒါဟန္တိ ဣဒံ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေ ဝဇ္ဇိနံ ဣမဿ ဝဇ္ဇိသတ္တကဿ ဒေသိတ-
ဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ အာဟ။ အကရဏီယာတိ အကတ္တဗ္ဗာ၊ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗာတိ
အတ္ထော။ ယဒိဒန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ ယုဒ္ဓဿာတိ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ၊
အဘိဓမ္မံ ယုဒ္ဓေန ဂဟေတုံ န သက္ကာတိ အတ္ထော။ အညတြ ဥပလာပနာ-
ယာတိဌပေတွာ ဥပလာပနံ။ ဥပလာပနာနာမ “အလံ ဝိဝါဒေန၊ ဣဒါနိ သမဂ္ဂါ
ဟောမာ”တိ ဟတ္ထိအဿရထဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိနိ ပေသေတွာ သင်္ဂဟကရဏံ၊
ဧဝံ သင်္ဂဟံ ကတွာ ကေဝလံ ဝိဿာသေန သက္ကာ ဂဏှိတုန္တိ အတ္ထော။
အညတြ မိထုဘေဒါတိ ဌပေတွာ မိထုဘေဒံ။ ဣမိနာ “အညမညဘေဒံ
ကတွာပိ သက္ကာ ဧတေ ဂဟေတု”န္တိ ဒေသေတိ။ ဣဒံ မြာဟ္မဏော ဘဂဝတော
ကထာယ နယံ လဘိတွာ အာဟ။ ကိ ပန ဘဂဝါ မြာဟ္မဏဿ ဣမာယ
ကထာယ နယလာဘံ န ဇာနာတိတိ? အာမ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တော ကဿွာ
ကထေသိ? အနုကမ္မာယ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “မယာ အကထိတေပိ
ကတိပါဟေန ဂန္ဓာ သဗ္ဗေ ဂဏှိဿတိ၊ ကထိတေ ပန သမဂ္ဂေ ဘိန္ဒန္တော တိဟိ
သံဝစ္ဆရေဟိ ဂဏှိဿတိ။ ဧတ္ထကမ္ပိ ဇီဝိတမေဝ ဝရံ။ ဧတ္ထကမ္ပိ ဇီဝန္တာ အတ္တနော
ပတိဋ္ဌာဘူတံ ပုညံ ကရိဿန္တိတိ။ အဘိနန္ဒိတွာတိ စိတ္တေန နန္ဒိတွာ။
အနုမောဒိတွာတိ “ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘောတာ ဂေါတမေနာ”တိ
ဝါစာယ အနုမောဒိတွာ။ ပက္ကာမိတိ ရညော သန္တိကံ ဂတော။ ရာဇာပိ
တမေဝ ပေသေတွာ သဗ္ဗေ ဘိန္ဒိတွာ ဂန္ဓာ အနယဗျသနံ ပါပေသိ။

၃-ပဌမသတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ အဘိဏှံ သန္တိပါတာတိ ဣဒံ ဝဇ္ဇိသတ္တကေ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။
ဣဓာပိ စ အဘိဏှံ အသန္တိပတန္တာ ဒိသာသု အာဂတသာသနံ န သုဏန္တိ၊

တတော “အသုကဝိဟာရသီမာ အာကုလာ၊ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာ ဌိတာ၊ အသုကသ္မိံ ဌာနေ ဘိက္ခု။ ဝေဇ္ဇကမ္မဒူတကမ္မာဒိနိံ ကရေန္တိ၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ ဖလပုပ္ဖဒါနာဒိဟိ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ”တိအာဒိနိံ န ဇာနန္တိ။ ပါပဘိက္ခုပိ “ပမတ္တော သံဃော”တိ ဥတွာ ရာသိဘူတာ သာသနံ ဩသက္ကာပေန္တိ။ အဘိဏ္ဍိသန္နိပတန္တာ ပန တံ ပဝတ္တိံ သုဏန္တိ၊ တတော ဘိက္ခုသံဃံ ပေသေတွာ သီမံ ဥဇုံ ကာရေန္တိ၊ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာယော ပဝတ္တာပေန္တိ၊ မိစ္ဆာဇီဝါနံ ဥဿန္တဌာနေ အရိယဝံသိကေ ပေသေတွာ အရိယဝံသံ ကထာပေန္တိ၊ ပါပဘိက္ခုနံ ဝိနယဓရေဟိ နိဂ္ဂဟံ ကာရာပေန္တိ။ ပါပဘိက္ခုပိ “အပ္ပမတ္တော သံဃော၊ န သက္ကာ အမှေဟိ ဝဂ္ဂဗန္ဓုနေန ဝိစရိတု”န္တိ ဘိဇ္ဇိတွာ ပလာယန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ဝုဋ္ဌိဟာနိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမဂ္ဂါတိအာဒိသု ခေတိယပဋိဇ္ဇနတ္ထံ ဝါ ဗောဓိသရဥပေါသထာဂါရစ္ဆာ-
ဒနတ္ထံ ဝါ ကတိကဝတ္ထံ ဝါ ဌပေတုကာမတာယ “သံဃော သန္နိပတတူ”တိ
ဘေရိယာ ဝါ သဏ္ဍိယာ ဝါ အာကောဋိတမတ္တာယ “မယံ စိဝရကမ္မံ အတ္ထိ၊
မယံ ပတ္တော ပစိတဗ္ဗော၊ မယံ နဝကမ္မံ အတ္ထိ”တိ ဝိက္ခေပံ ကရေန္တာ န သမဂ္ဂါ
သန္နိပတန္တိ နာမ။ သဗ္ဗံ ပန တံ ကမ္မံ ဌပေတွာ “အဟံ ပုရိမတရံ၊ အဟံ
ပုရိမတရံ”န္တိ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ သန္နိပတန္တာ သမဂ္ဂါ သန္နိပတန္တိ နာမ။
သန္နိပတိတာ ပန စိန္နေတွာ မန္နေတွာ ကတ္တဗ္ဗံ ကတွာ ဧကတောဝ အဝုဋ္ဌဟန္တာ
န သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ နာမ။ ဧဝံ ဝုဋ္ဌိတေသု ဟိ ယေ ပဌမံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဧဝံ
ဟောတိ “အမှေဟိ ဗာဟိရကထာဝ သုဘာ၊ ဣဒါနိ ဝိနိစ္ဆယကထာ
ဘဝိဿတိ”တိ။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဝုဋ္ဌဟန္တာ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ နာမ။ အပိစ
“အသုကဌာနေ ဝိဟာရသီမာ အာကုလာ၊ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာ ဌိတာ၊
အသုကဌာနေ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိကာရကာ ပါပဘိက္ခု ဥဿန္တာ”တိ သုတွာ “ကော
ဂန္တာ တေသံ နိဂ္ဂဟံ ကရိဿတိ”တိ ဝုတ္တေ “အဟံ ပဌမံ၊ အဟံ ပဌမ”န္တိ
စတွာ ဂစ္ဆန္တာပိ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ နာမ။

အာဂန္တုကံ ပန ဒိသ္မာ “ဣမံ ပရိဝေဏံ ယာဟိ၊ ဧတံ ပရိဝေဏံ ယာဟိ၊
အယံ ကော”တိ အဝတွာ သဗ္ဗေ ဝတ္ထံ ကရေန္တာပိ၊ ဇိဏ္ဏပတ္တစိဝရကံ ဒိသ္မာ
တဿ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ပတ္တစိဝရံ ပရိယေသန္တာပိ၊ ဂိလာနဿ ဂိလာန-
ဘေသန္တံ ပရိယေသမာနာပိ၊ ဂိလာနမေဝ အနာထံ “အသုကပရိဝေဏံ
ယာဟိ”တိ အဝတွာ အတ္တနော အတ္တနော ပရိဝေဏေ ပဋိဇ္ဇနန္တာပိ၊ ဧကော

ဩဇာယမာနကော ဂန္ဓော ဟောတိ၊ ပညဝန္တံ ဘိက္ခုံ သင်္ဂဏိတွာ တေန တံ ဂန္တံ ဥက္ခိပါပေန္တာပိ သမဂ္ဂါ သံသကရဏီယာနိ ကရေန္တိ နာမ။

အပညတ္တန္တိအာဒိသု နဝံ အဓမ္မိကံ ကတိကဝတ္တံ ဝါ သိက္ခာပဒံ ဝါ ဂဏန္တာ အပညတ္တံ ပညာပေန္တိ နာမ ပုရာဏသန္တတဝတ္ထုသ္မိံ သာဏိယံ ဘိက္ခု။ ဝိယ။ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ သာသနံ ဒီပေန္တာ ပညတ္တံ သမုစ္ဆိန္တန္တိ နာမ ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ ဝေသာလိကာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ဝိယ။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာ ပန အာပတ္တိယော သဗ္ဗိစ္စ ဝိတိက္ကမန္တာ ယထာပညတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု သမာဒါယ န ဝတ္တန္တိ နာမ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ ဝိယ။ တထာ အကရေန္တာ ပန အပညတ္တံ န ပညာပေန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တန္တိ၊ ယထာပညတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု သမာဒါယ ဝတ္တန္တိ နာမ အာယသ္မာ ဥပသေနော ဝိယ၊ အာယသ္မာ ယသော ကာကဏ္ဍကပုတ္တော ဝိယ၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဝိယ စ။ **ဝုဒ္ဓိယေဝါတိ** သီလာဒိဂုဏေဟိ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ နော ပရိဟာနိ။

ထေရာတိ လိရဘာဝပ္ပတ္တာ ထေရကာရဏေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာ။ ဗဟူ ရတ္တိယော ဇာနန္တိတိ **ရတ္တညူ။** စိရံ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဧတေသန္တိ **စိရပဗ္ဗဇိတာ။** သံဃဿ ပိဘိဠာနေ ဌိတာတိ သံဃပိတဓော။ ပိဘိဠာနေ ဌိတတ္တာ သံဃံ ပရိဏေန္တိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟုတ္တာ တိသု သိက္ခာသု ပဝတ္တေန္တိတိ သံဃပရိဏာယကာ။

ယေ တေသံ သက္ကာရာဒိနိ န ကရေန္တိ၊ ဩဝါဒတ္တာယ ခွေ တယော ဝါရေ ဥပဋ္ဌာနံ နံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေပိ တေသံ ဩဝါဒံ န ဒေန္တိ၊ ပဝေဏိကထံ န ကထေန္တိ၊ သာရဘူတံ ဓမ္မပရိယာယံ န သိက္ခာပေန္တိ။ တေ တေဟိ ဝိဿဋ္ဌာ^၁ သီလာဒိဟိ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ သတ္တဟိ စ အရိယဓနေဟိတိ ဝေမာဒိဟိ ဂုဏေဟိ ပရိဟာယန္တိ။ ယေ ပန တေသံ သက္ကာရာဒိနိ ကရေန္တိ၊ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆဉ်၊ တေသံ တေ “ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗ”န္တိအာဒိကံ ဩဝါဒံ ဒေန္တိ၊ ပဝေဏိကထံ ကထေန္တိ၊ သာရဘူတံ ဓမ္မပရိယာယံ သိက္ခာပေန္တိ၊ တေရသဟိ ဓုတင်္ဂေဟိ ဒသဟိ ကသာဝတ္ထုဟိ အနုသာသန္တိ၊ တေ တေသံ ဩဝါဒေ ဌတွာ သီလာဒိဟိ ဂုဏေဟိ ဝဗုမာနာ သာမညတ္တံ အနုပါပုဏန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ဟာနိဝုဒ္ဓိယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ပုနဗ္ဗဝေါ သီလမဿာတိ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊ ပုနဗ္ဗဝေါယိကာတိ အတ္ထော၊ တဿာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာယ။ န ဝသံ ဂစ္ဆိသန္တိတိ ဧတ္ထ ယေ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ ကာရဏာ ဥပဋ္ဌာကာနံ ပဒါနုပဒိကာ ဟုတ္တာ ဂါမတော၊ ဂါမံ ဝိစရန္တိ၊ တေ

တဿာ ဝသံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ။ ဣတရေ န ဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ဟာနိဝုဒ္ဓိယော ပါကဋ္ဌာယေဝ။

အာရညကေသုတိ ပဉ္စဇနသတိကပစ္စိမေသု။ သာပေက္ခာတိ သာလယာ။ ဂါမန္တသေနာသနေသု ဟိ ဖျာနံ အပ္ပေတွာပိ တတော ဝုဋ္ဌိတမတ္တောဝ ဣတ္ထိ-
ပုရိသဒါရကဒါရိကာဒိသဒ္ဓံ သုဏာတိ။ ယေနဿ^၁ အဓိဂတဝိသေသောပိ
ဟာယတိယေဝ။ အရညသေနာသနေ နိဒ္ဒါယိတွာပိ ပဗုဒ္ဓမတ္တော သီဟဗျူ-
မောရာဒိနံ သဒ္ဓံ သုဏာတိ။ ယေန အရညေ ဝီတိ^၂ ပဋိလဘိတွာ တမေဝ
သမ္ပသန္တော အဂ္ဂဗလေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဂါမန္တသေနာသနေ ဖျာနံ
အပ္ပေတွာ နိသိန္နဘိက္ခုတော အရညေ နိဒ္ဒါယမာနမေဝ ပသံသတိ။ တဿာ
တမေဝ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ “အာရညကေသု သေနာသနေသု သာပေက္ခာ
ဘဝိဿန္တိ”တိ အာဟ။

ပစ္စတ္တညေဝ သတိ^၃ ဥပဋ္ဌာပေဿန္တိတိ အတ္တနာဝ အတ္တနော အပ္ပန္တရေသတိ^၄
ဥပဋ္ဌပေဿန္တိ။ ပေသလာတိ ပိယသီလာ။ ဣဓာပိ သဗြဟ္မစာရိနံ အာဂမနံ
အနိစ္ဆန္တာ နေဝါသိကာ အဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ အပ္ပသန္တာ၊ ဝိဟာရံ သမ္ပတ္တ-
ဘိက္ခုနံ ပစ္စုဂ္ဂမနပတ္တစိဝရပဋိဂ္ဂဟဏ အာသနပညာပန တာလဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏာဒိနိ
န ကရေန္တိ။ အထ နေသံ အဝဏ္ဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ “အသုကဝိဟာရဝါသိနော
ဘိက္ခု အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္တာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌာနံ ဝတ္ထုပ္ပဋိဝတ္ထမ္ပိ န ကရေန္တိ”တိ။
တံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရဒ္ဓါရေန ဂစ္ဆန္တာပိ ဝိဟာရံ န ပဝိသန္တိ။ ဧဝံ
အနာဂတာနံ အနာဂမနမေဝ ဟောတိ။ အာဂတာနံ ပန ဖာသုဝိဟာရေ
အသတိ ယေပိ အဇာနိတွာ အာဂတာ၊ တေ “ဝသိဿာမာတိ တာဝစိန္တေတွာ
အာဂတမ္ဘာ၊ ဣမေသံ ပန နေဝါသိကာနံ ဣမိနာဝ နိဟာရေန ကော
ဝသိဿတိ”တိ နိက္ခမိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ သော ဝိဟာရေ အညေသံ ဘိက္ခုနံ
အနာဝါသောဝ ဟောတိ။ တတော နေဝါသိကာ သီလဝန္တာနံ ဒဿနံ
အလဘန္တာ ကင်္ခါဝိနောဒကံ ဝါ အာစာရသိက္ခာပကံ ဝါ ဖေရဓမ္မဿဝနံ ဝါ န
လဘန္တိ။ တေသံ နေဝ အဂ္ဂဘိတဓမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ န ဂဟိတသဇ္ဈာယကရဏံ ဟောတိ။
ဣတိ နေသံ ဟာနိယေဝ ဟောတိ၊ န ဝုဒ္ဓိ။

ဗျေ ပန သဗြဟ္မစာရိနံ အာဂမနံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေ သဒ္ဓါ ဟောန္တိ ပသန္တာ၊
အာဂတာနံ သဗြဟ္မစာရိနံ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒိနိ ကတွာ သေနာသနံ ပညပေတွာ

ဒေန္တိ၊ တေ ဂဟေတွာ ဘိက္ခာစာရံ ပဝိသန္တိ၊ ကင်္ခံ ဝိနောဒေန္တိ၊ မရရဓမ္မဿဝနံ လဘန္တိ။ အထ နေသံ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ “အသုကဝိဟာရေ ဘိက္ခူ ဧဝံ သဒ္ဓါ ပသန္နာ ဝတ္တသမ္ပန္နာ သင်္ဂါဟကာ”တိ။ တံ သုတွာ ဘိက္ခူ ဒုရတောပိ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေသံ နေဝါသိကာ ဝတ္တံ ကရေန္တိ၊ သမိပံ ဂန္တာ ဝုဗ္ဗတရံ အာဂန္တုကံ ဝဉ္စိတွာ နိသီဒန္တိ၊ နဝကတရဿ သန္တိကေ အာသနံ ဂဟေတွာ နိသီဒိတွာ “ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသိဿထ၊ ဂမိဿထာ”တိ ပုစ္ဆန္တိ။ “ဂမိဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ “သပ္ပာယ် သေနာသနံ၊ သုလဘာ ဘိက္ခာ”တိ အာဒိနိ ဝတွာ ဂန္တု န ဒေန္တိ။ ဝိနယဓရော စေ ဟောတိ၊ တဿ သန္တိကေ ဝိနယံ သဇ္ဈာယန္တိ။ သုတ္တန္တာဒိဓရော စေ၊ တဿ သန္တိကေ တံတံ ဓမ္မံ သဇ္ဈာယန္တိ။ တေ အာဂန္တုကတ္ထေရာနံ ဩဝါဒေ ဌတွာ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏန္တိ။ အာဂန္တုကာ “ဧကံ ဒွေ ဒိဝသာနိ ဝသိဿာမာတိ အာဂတမ္ပာ၊ ဣမေသံ ပန သုခသံဝါသတာယ ဒသ ဒွါဒသ ဝသာနိ ဝသိမ္မာ”တိ ဝတ္တာရော ဟောန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ဟာနိဝုဒ္ဓိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄-ဒုတိယသတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ န ကမ္မာရာမာတိ ယေ ဒိဝသံ စိဝရကမ္မ ကာယဗန္ဓန ပရိဿာ-
ဝနဓမ္မကရဏသမ္ပဇ္ဇနိပါဒကဌလိကာဒိနေဝ ကရေန္တိ၊ တေ သန္ဓာယေသ ပဋိက္ခေပေါ။ ယော ပန တေသံ ကရဏဝေလာယ ဧဝံ ဧတာနိ ကရေတိ၊ ဥဒ္ဓေသဝေလာယ ဥဒ္ဓေသံ ဂဏှာတိ၊ သဇ္ဈာယဝေလာယ သဇ္ဈာယတိ၊ စေတိ-
ယင်္ဂဏဝတ္တဝေလာယ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တံ ကရေတိ၊ မနသိကာရဝေလာယ မနသိကာရံ ကရေတိ၊ န သော ကမ္မာရာမော နာမ။

ယော ဣတ္ထိဝဏ္ဏပုရိသဝဏ္ဏာဒိဝသေန အာလာပသလ္လာပံ ကရေန္တောယေဝ ရတ္တိန္ဒြိယံ ဝိတိနာမေတိ၊ ဧဝရူပေ ဘဿေ ပရိယန္တကာရီ န ဟောတိ၊ အယံ ဘဿာရာမော နာမ။ ယော ပန ရတ္တိန္ဒြိယံ ဓမ္မံ ကထေတိ၊ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ အယံ အပ္ပဘဿောဝ ဘဿေ ပရိယန္တကာရီယေဝ။ ကဿော? “သန္တိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဥယံ ကရဏီယံ ဓမ္မိ ဝါ ကထာ အရိယော ဝါ တုဏှိဘာဝေါ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။

ယော ဌိတောပိ ဂစ္ဆန္တောပိ နိသိန္တောပိ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော နိဒ္ဓါယတိ-
ယေဝ၊ အယံ နိဒ္ဓါရာမော နာမ။ ယဿ ပန ကရဏကာယဂေလညေန စိတ္တံ

ဘဝံ ဩတရတိ၊ နာယံ နိဗ္ဗါရာမော။ တေနောဟ “အဘိဇာနာမဟံ အဂ္ဂိဝေဿန ဂိမ္မာနံ ပစ္စိမေ မာသေ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဏပါတပ္ပဋိက္ကန္တော စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋီ” ပညပေတွာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သတော သမ္ပဇာနော နိဒ္ဒိ ဩက္ကမိတာ”တိ။

ယော “ဧကဿ ဒုတိယော၊ ဒွိန္ဒံ တတိယော၊ တိဏ္ဏံ စတုတ္ထော”တိ ဧဝံ သံသဋ္ဌောဝ ပိဟရတိ၊ ဧကကော အဿာဒံ န လဘတိ၊ အယံ သင်္ကဏိကာရာမော။ ယော ပန စတုသု ဣရိယာပထေသု ဧကကောဝ အဿာဒံ လဘတိ၊ နာယံ သင်္ကဏိကာရာမော။

အသန္တသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ သမန္တာဂတာ ဒုဿီလာ ပါပိန္နာ နာမ။ ယေသံ ပါပကာ မိတ္တာ စတုသု ဣရိယာပထေသု သဟ အယနတော ပါပသဟာယာ၊ ယေ စ တန္တိန္ဒတပ္ပေါဏတပ္ပမ္ဘာရတာယ ပါပေသု သမ္ပဝင်္ကာ၊ တေ ပါပမိတ္တာ ပါပသဟာယာ ပါပသမ္ပဝင်္ကာ နာမ။

ဩရမတ္တကေနာတိ အဝရမတ္တကေန အပ္ပမတ္တကေန။ အန္တရာတိ အရဟတ္တံ အပ္ပတွာဝ ဧတ္တန္တရေ။ ဝေါသာနန္တိ ပရိနိဋ္ဌိတဘာဝံ “အလမေတ္တာဝတာ”တိ ဩသက္ကနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယာဝ သီလုပါရိသုဒ္ဓိဇ္ဈာနဝိပဿနာ သောတာပန္နဘာဝါဒီနံ အညတရမတ္တကေန ဝေါသာနံ နာပဋိဿန္တိ၊ တာဝ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိတိ။

၇-သညာသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၇။ သတ္တမေ အနိစ္စသညာဒယော အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ သဟဂတသညာ။

ဂ-ပဌမပရိဟာနိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၈။ အဋ္ဌမေ ဥပ္ပန္နာနံ သံဃကိစ္စာနံ နိတ္တရဏေန ဘာရံ ဝဟန္တိတိ ဘာရဝံဟိနော။ တေ တေန ပညာယိဿန္တိတိ တေ ထေရာ တေန အတ္တနော ထေရဘာဝါနုရူပေန ကိစ္စေန ပညာယိဿန္တိ။ တေသု ယောဂံ အာပဇ္ဇတိတိ ပယောဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ သယံ တာနိ ကိစ္စာနိ ကာတုံ အာရဘတိတိ။

၉-ဒုတိယပရိဟာနိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၉။ နဝမေ ဘိက္ခုဒဿနံ ဟာပေတိတိ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒဿနတ္ထာယ ဂမနံ ဟာပေတိ။ အဓိသီလေတိ ပဉ္စသီလဒဿသီလသင်္ခါတေ ဥတ္တမသီလေ။ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါတိ ဣမမ္မာ သာသနာ ဗဟိဒ္ဓါ။ ဒက္ခိဏေယျံ ဂဝေသတိတိ ဒေယျဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကေ ပရိယေသတိ။ တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကာရံ ကရေတိတိ တေသံ ဗာဟိရာနံ တိတ္ထိယာနံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ဘိက္ခုနံ ဒေကိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၅-ပဌမမိတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၆။ စတုတ္ထဿ ပဉ္စမေ ဒုဒ္ဒဘန္တိ ဒုပ္ပရိစ္ဆန္တံ မဟာရဟံ ဘဏ္ဍကံ။ ဒုက္ကရံ ကရေတိတိ ကာတုံ အသုကရံ ကမ္မံ ကရေတိ။ ဒုက္ခမံ ခမတိတိ သဟာယဿ အတ္ထာယ ဒုရဓိဝါသံ အဓိဝါသေတိ။ ဂယမဿ အာရိ ကရေတိတိ အတ္တနော ဂယံ တဿ အာရိကရေတိ။ ဂယမဿ ပရိဂုဟတိတိ တဿ ဂယံ အညေသံ နာစိက္ခတိ။ ဒီဏေန နာတိမညတိတိ တဿ ဘောဂေ ဒီဏေ တေန ခယေန တံ နာတိမညတိ။ တသ္မိံ ဩမာနံ အတ္တနိစ အတိမာနံ န ကရေတိ။

၆-ဒုတိယမိတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၇။ ဆဋ္ဌေ ဝတ္တာတိ ဝစနကုသလော။ ဝစနက္ခမောတိ ဝစနံ ခမတိ။ ဒိန္နံ ဩဝါဒံ ကရေတိ။ ဂန္တိရန္တိ ဂယံ ရဟဿံ ဈာနနိဿိတံ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနနိဿိတံ။

၇-ပဌမပဋိသန္တိဒါသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၈။ သတ္တမေ ဣဒံ မေ စေတသော လိနတ္တန္တိ ဥပ္ပန္နေ စေတသော လိနတ္တေ “ဣဒံ မေ စေတသော လိနတ္တ”န္တိ ယထာသဘာဝတော ဇာနာတိ။ အဇ္ဈတ္တံ သံဝိတ္တံ နာမ ထိနမိဒ္ဓါနဂတံ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခိတ္တံ နာမ ပဉ္စသု ကာမ-

ဂုဏေသု ဝိက္ခိတ္တံ။ **ဝေဒနာ**တိအာဒိနိ ပပဉ္စမူလဝသေန ဂဟိတာနိ။ ဝေဒနာ ဟိ တဏှာယ မူလံ သုခဝသေန တဏှုပ္ပတ္တိတော၊ သညာ ဒိဋ္ဌိယာ မူလံ အဝိဘူတာရမ္ပဏေ ဒိဋ္ဌိဥပ္ပတ္တိတော၊ ဝိတက္ကော မာနဿ မူလံ ဝိတက္ကဝသေန အသ္မိတိ မာနပ္ပတ္တိတော။ သပ္ပာယာသပ္ပာယေသ္မုတိ ဥပကာရာနုပကာရေသု။ နိမိတ္တန္တိ ကာရဏံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဒေဝတာဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-မဟာယညဝဂ္ဂ

၁-၂-သတ္တဝိညာဏန္တိတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၄-၄၅။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဝိညာဏန္တိတိယောတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ ဌာနာနိ။ သေယျဏာပီတိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော၊ ယဏာ မနုဿာတိ အတ္ထော။ အပရိမာဏေသု ဟိ စက္ကဝါဠေသု အပရိမာဏာနံ မနုဿာနံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန ခွေပိ ကေသဒိသာ နတ္ထိ။ ယေပိ ဟိ ကတ္ထစိ ယမက-
ဘာတရော ဝဏ္ဏေန ဝါသဏ္ဌာနေန ဝါသဒိသာ ဟောန္တိ၊ တေသမ္ပိ အာလော-
ကိတဝိလောကိတကထိတဟသိတဂမနဌာနာဒိဟိ ဝိသေသော ဟောတိယေဝ။
တသ္မာ နာနတ္ထကာယာတိ ဝုတ္တာ။ ပဋိသန္ဓိသညာ ပန နေသံ တိဟေတုကာပိ
ဒွိဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိ ဟောတိ။ တသ္မာ နာနတ္ထသညိနောတိ ဝုတ္တာ။
ကေစ္စေ စ ဒေဝါတိ ဆ ကာမာဝစရဒေဝါ။ တေသု ဟိ ကေသန္တိ ကာယော
နိလော ဟောတိ၊ ကေသန္တိ ပီတကာဒိဝဏ္ဏော။ သညာ ပန တေသံ ဒွိဟေတု-
ကာပိ တိဟေတုကာပိ ဟောတိ၊ အဟေတုကာ နတ္ထိ။ **ကေစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာတိ**
စတုအပါယဝိနိမုတ္တာ ဥတ္တရမာတာ ယက္ခိနိ၊ ပိယင်္ဂရမာတာ၊ ဖုဿမိတ္တာ၊
ဓမ္မဂုတ္တာတိ ဝေမာဒိကာ အညေ စ ဝေမာနိကာ ပေတာ။ ဧတေသဉ္စိ
ပီတဩဒါတ ကာဠမင်္ဂရစ္ဆဝိသာမဝဏ္ဏာဒိဝသေန စေဝ ကိသထူလရဿ-
ဒီဃဝသေန စ ကာယော နာနာ ဟောတိ၊ မနုဿာနံ ဝိယ ဒွိဟေတုက-
တိဟေတုကအဟေတုကဝသေန သညာပိ။ တေ ပန ဒေဝါ ဝိယ န မဟေ-
သက္ခာ၊ ကပဏမနုဿာ ဝိယ အပ္ပေသက္ခာ ဒုလ္လဘဿာသစ္စာဒနာ ဒုက္ခပိဋိတာ
ဝိဟရန္တိ၊ ကေစ္စေ ကာဠပက္ခေ ဒုက္ခိတာ ဇုဏ္ဏပက္ခေ သုခိတာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ
သုခသမုဿယတော ဝိနိပတိတတ္တာ **ဝိနိပါတိကာတိ** ဝုတ္တာ။ ယေ ပနေတ္ထ
တိဟေတုကာ၊ တေသံ ဓမ္မာဘိသမယောပိ ဟောတိ ပိယင်္ဂရမာတာဒိနံ ဝိယ။

ဗြဟ္မကမ္မိကတိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဗြဟ္မပုရောဟိတမဟာဗြဟ္မာနော။ ပဌမာ-
ဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ တေ သဗ္ဗေဝိ ပဌမဇ္ဈာနေန အဘိနိဗ္ဗတ္တာ။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ^၁
ပန ပရိတ္တေန အဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ တေသံ ကပ္ပဿ တတိယော ဘာဂေါ အာယုပ္ပ-
မာဏံ။ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ မဇ္ဈိမေန၊ တေသံ ဥပစုကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ၊
ကာယော စ တေသံ ဝိပ္ပုရိကတရော ဟောတိ။ မဟာဗြဟ္မာနော ပဏီတေန၊
တေသံ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ကာယော စ ပန တေသံ အတိဝိပ္ပုရိကောဝ
ဟောတိ။ ဣတိ တေ ကာယဿ နာနတ္တာ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန သညာယ
ဧကတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယထာ စ တေ၊ ဧဝံ စတူသု အပါယေသု သတ္တာ။ နိရယေသု ဟိ ကေသဉ္စိ
ဂါဝုတံ၊ ကေသဉ္စိ အမုယောဇနံ၊ ကေသဉ္စိ ယောဇနံ အတ္တဘာဂေါ ဟောတိ၊
ဒေဝဒတ္တဿ ပန ယောဇနသတိကော ဇာတော။ တိရစ္ဆာနေသုပိ ကေစိ
ခုဒ္ဒကာ၊ ကေစိ မဟန္တာ။ ပေတ္တိဝိသယေသုပိ ကေစိ သဠိဟတ္တာ၊ ကေစိ အသီတိ-
ဟတ္တာ ဟောန္တိ၊ ကေစိ သုဝဏ္ဏာ၊ ကေစိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တထာ ကာလကဉ္စိကာ
အသုရာ။ အဝိစေတ္ထ ဒီဃပိဋကပေတာ နာမ သဠိယောဇနိကာပိ ဟောန္တိ။
သညာ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ အကုသလဝိပါကာဟေတုကာဝ ဟောတိ။ ဣတိ
အာပါယိကာပိ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနောတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ။

အာဘဿရာတိ ဒဏှဥက္ကာယ အစွိ ဝိယ ဧတေသံ သရီရတော အာဘာ
ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ ပတန္တိ ဝိယ သရတိ ဝိဿရတိတိ^၂ အာဘဿရာ။ တေသု
ပဉ္စကနယေ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနဒ္ဓယံ^၃ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ ဥပပန္နာ ပရိတ္တာဘာ
နာမ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဒွေ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ။ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ ဥပပန္နာ
အပ္ပမာဏာဘာ နာမ ဟောန္တိ၊ တေသံ စတ္တာရော ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ။
ပဏီတံ ဘာဝေတွာ ဥပပန္နာ အာဘဿရာ နာမ ဟောန္တိ၊ တေသံ အဋ္ဌ ကပ္ပေါ
အာယုပ္ပမာဏံ။ ဣမ ပန ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန သဗ္ဗေဝ တေ ဂဟိတာ။
သဗ္ဗေသဉ္စိ တေသံ ကာယော ဧကဝိပ္ပုရောဝ ဟောတိ၊ သညာ ပန အဝိတက္က-
ဝိစာရမတ္တာ ဝါ အဝိတက္ကအဝိစာရာ ဝါတိ နာနာ။

သုဘကိဏှာတိ သုဘေန ဝေါကိဏှာ ဝိကိဏှာ၊ သုဘေန သရီရပ္ပဘာ-
ဝဏ္ဏေန ဧကဋ္ဌနာတိ အတ္တော။ ဧတေသဉ္စိ န အာဘဿရာနံ ဝိယ ဆိဇ္ဇိတွာ
ဆိဇ္ဇိတွာ ပဘာ ဂစ္ဆတိ။ ပဉ္စကနယေ ပန ပရိတ္တမဇ္ဈိမပဏီတဿ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
နဿ ဝသေန သောဋ္ဌသဗာတ္တိ^၄ သစတုဿဉ္စိကပ္ပေါယုကာ ပရိတ္တအပ္ပမာဏသုဘ-
ကိဏှာ နာမ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဣတိ သဗ္ဗေဝိ တေ ဧကတ္တကာယာ စေဝ

စတုတ္ထဇ္ဈာနသညာယ ဧကတ္တသညိနော စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝေဟပ္ပလာပိ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိမေဝ ဘဇန္တိ။ အသညသတ္တာ ဝိညာဏာဘာဝါ ဧတ္ထ သင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ သတ္တာဝါသေသု ဂစ္ဆန္တိ။

သုဒ္ဓါဝါသာ ဝိဝဋ္ဌပက္ခေ ဌိတာ န သဗ္ဗကာလိကာ၊ ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ အသင်္ခေယျမ္ပိ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သောဠသကပ္ပသဟဿ- အပ္ပန္နရေ ဗုဒ္ဓေသု ဥပ္ပန္နေသုယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တိဿ ဘဂဝတော ခန္ဓာဝါရဋ္ဌာနသဒိသာ ဟောန္တိ။ တဿ နေဝ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ န သတ္တာဝါသံ ဘဇန္တိ။ မဟာသီဝတ္ထေရော ပန “န ခေါ ပန သော သာရိပုတ္တ အာဝါသော၊ သုလဘရူပေါ၊ ယော မယာ အနာဝုတ္တပုဗ္ဗော ဣမိနာ ဒီသေန အဗ္ဗုနာ အညတြ သုဒ္ဓါဝါသေဟိ ဒေဝေဟိ”တိ? ဣမိနာ သုတ္တေန သုဒ္ဓါဝါသာပိ စတုတ္ထ- ဝိညာဏဋ္ဌိတိ စတုတ္ထသတ္တာဝါသဉ္စ ဘဇန္တိတိ ဝဒတိ၊ တံ အပ္ပတိဗာဟိယတ္တာ သုတ္တဿ အနုညာတံ။

နေဝသညာနာသညာယတနံ ယထေဝ သညာယ၊ ဧဝံ ဝိညာဏဿာပိ သုခုမတ္တာ နေဝ ဝိညာဏံ နာဝိညာဏံ။ တဿ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု န ဝုတ္တံ။ ဒုတိယေ သမာဓိပရိက္ခာရာတိ မဂ္ဂသမာဓိဿ သမ္ဘာရာ။

၃-ပဌမအဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ တတိယေ သဗ္ဗေပိ ရာဂါဒယော အနုဉာဏနဋ္ဌေန အဂ္ဂိ။ အာဟုနေ- ယျဂ္ဂိတိအာဒိသု ပနေတ္ထ အာဟုနံ ဝုစ္စတိ သက္ကာရော၊ အာဟုနံ အရဟန္တိတိ အာဟုနေယျာ။ မာတာပိတရော ဟိ ပုတ္တာနံ ဗဟုပကာရတ္တာ အာဟုနံ အရဟန္တိ၊ တေသု ဝိပုဋ်ပဇ္ဇမာနာ ပုတ္တာ နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တဿ ကိဉ္ဇာပိ မာတာပိတရော န အနုဉာဏန္တိ၊ အနုဉာဏဿ ပန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဣတိ အနုဉာဏနဋ္ဌေနေဝ အာဟုနေယျဂ္ဂိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဂဟပတိတိ ပန ဂေဟ- သာမိကော ဝုစ္စတိ၊ သော မာတုဂါမဿ သယနဝတ္ထာလင်္ကာရာဒိအနုပ္ပဒါနေန ဗဟုပကာရော။ တံ အတိစရန္တော မာတုဂါမော နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တတိ။ တဿ သောပိ ပုရိမနယေနေဝ အနုဉာဏနဋ္ဌေန ဂဟပတဂ္ဂိတိ ဝုတ္တော။ ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိတိ ဧတ္ထ ပန ဒက္ခိဏာတိ စတ္တာရော ပစ္စယာ၊ ဘိက္ခုသံသော ဒက္ခိဏေယျော။ သော ဟိ ဂိဟိနံ တိသု သရဏေသု ပဉ္စသု သီလေသု ဒသသု သီလေသု မာတာပိတုပဋ္ဌာနေ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏပဋ္ဌာနေတိ ဝေ- မာဒိသု ကလျာဏဓမ္မေသု နိယောဇနေန ဗဟုပကာရော။ တသ္မိ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ

ဂိဟီ ဘိက္ခုသံဃံ အက္ခောသိတွာ ပရိဘာသိတွာ နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ။
တသ္မာ သောပိ ပုရိမနယေနော အနုဥဟနဋ္ဌေန ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိတိ ဝုတ္တော။
ကဋ္ဌတော နိဗ္ဗတ္တော ပါကတိကောဝ အဂ္ဂိ ကဋ္ဌဂ္ဂိ နာမ။

၄-ခုတိယအင်္ဂုသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၇။ စတုတ္ထေ ဥဂ္ဂတသရီရဿာတိ သော ကိရ မြာဟ္မဏမဟာသာလော
အတ္တဘာဝေနပိ ဘောဂေဟိပိ ဥဂ္ဂတော သာရပုတ္တော အဟောသိ၊ တသ္မာ
ဥဂ္ဂတသရီရောတွေဝ ပညာယိတ္ထ။ ဥပက္ခဋေတိ^၁ ပစ္စုပဋ္ဌိတော။ ဣဏ္ဏပနိတ-
နိတိ ယူပသဒ္ဓါတံ ထူဏံ ဥပနိတနိ။ ယညတ္ထာယာတိ ဝဓိတွာ ယဇနတ္ထာယ။
ဥပသင်္ကမိတိ သော ကိရ သဗ္ဗံ တံ ယညသတ္တရံ သဇ္ဇေတွာ စိန္တေသိ “သမဏော
ကိရ ဂေါတမော မဟာပညော၊ ကိံ န ခေါ မေ ယညဿ ဝဏ္ဏံ ကထေဿတိ
ဥဒါဟု အဝဏ္ဏံ၊ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိဿာမိ”တိ ဣမိနာ ကာရဏေန ယေန
ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ အဂ္ဂိဿ အာဒါနန္တိ ယညယဇနတ္ထာယ နဝဿ
မင်္ဂလဂ္ဂိနော အာဒိယနံ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗေန သုတေန သဗ္ဗံ သုတံ
သမေတိ သံသန္တတိ၊ ဧကသဒိသံ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ သတ္ထာနိတိ ဝိဟိံသန-
ဋ္ဌေန သတ္ထာနိ ဝိယာတိ သတ္ထာနိ။ သယံ ပဌမံ သမာရန္တတိတိ အတ္တနာဝ
ပဌမတရံ အာရဘတိ။ ဟန္တန္တိ ဟနိတုံ။

ပဟာတဗ္ဗာတိ^၂ ပရိဟရိတဗ္ဗာ။ အတောဟယန္တိ အတော^၃ ဟိ မာတာ-
ဝိတိတော အယံ။ အာဟုတောတိ အာဂတော။ သန္တုတောတိ ဥပ္ပဇ္ဇော။ အယံ
ဝုစ္စတိ မြာဟ္မဏ ဂဟပတဂ္ဂိတိ အယံ ပုတ္တဒါရာဒိဂဏော ယသ္မာ ဂဟပတိ
ဝိယ ဂေဟသာမိကော ဝိယ ဟုတွာ အဂ္ဂတိ ဝိစရတိ၊ တသ္မာ ဂဟပတဂ္ဂိတိ
ဝုစ္စတိ။ အတ္ထာနန္တိ စိတ္တံ။ ဒမေန္တိတိ ဣန္ဒြိယဒမနေန ဒမေန္တိ။ သမေန္တိတိ
ရာဂါဒိသမနေန သမေန္တိ။ တေသညေဝ ပရိနိဗ္ဗာပနေန ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိ။
နိက္ခိဝိတဗ္ဗောတိ ယထာ န ဝိနဿတိ၊ ဧဝံ ဌပေတဗ္ဗော။ ဥပဝါယတန္တိ
ဥပဝါယတု။ ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ မြာဟ္မဏော သဗ္ဗေသမ္ပိ တေသံ ပါဏာနံ
ဇီဝိတံ ဒတွာ ယညဿာလံ ဝိဒ္ဓိသေတွာ သတ္ထု သာသနေ ဩပါနဘူတော
အဟောသိတိ။

၁-ဥပကဋ္ဌောတိ (သိ)

၂-ပရိဟာတဗ္ဗာတိ (သိ၊ သျှာ)

၃-အတော ဟယန္တိ အတော (သျှာ)၊ တတောပါယန္တိ တတောပိ (က)

၅-၆-သညာသုတ္တဒ္ဒယဝဏ္ဏနာ

၄၈-၄၉။ ပဉ္စမေ အမတောဂဓာတိ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌာ။ အမတပရိယောသနာတိ နိဗ္ဗာနာဝသာနာ။ ဆဋ္ဌေ မေထုနဓမ္မသမာပတ္တိယာတိ မေထုနဓမ္မေန သမဂ္ဂိဘာဝတော။ နှာရူပဒ္ဓါလန္တိ နှာရူပဏှံ နှာရူပိလေခနံ ဝါ။ အနုသန္တတိတိ ပဝတ္တတိ။ နတ္ထိ မေ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသောတိ နတ္ထိ မယံ ပုဗ္ဗေန အဘာဝိတကာလေန သဒ္ဓိံ အပရံ ဘာဝိတကာလေ ဝိသေသော။ လောက-
ဝိတြေယျတိ တိဓာတုကလောကသန္တိဝါသသင်္ခါတေသု လောကဝိတြေယျ။ အာလဿျတိ အာလသိယဘာဝေ။ ဝိဿန္တိယေတိ ဝိဿဋ္ဌဘာဝေ။ အနနု-
ယောဂေတိ ယောဂဿ အနနုယုဉ္ဇနေ။ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတန္တိ အဟင်္ကာရဒိဋ္ဌိတော စ မမင်္ကာရတဏှာတော စ နဝရိမာနတော စ အပဂတံ။ ဝိဓာသမတိက္ကန္တန္တိ တိဿောဝိဓာ အတိက္ကန္တံ။ သန္တန္တိ တပ္ပစ္စနိကကိလေသေဟိ သန္တံ။ သုဝိပုတ္တန္တိ ပဉ္စဟိ ဝိပုတ္တိဟိ သုဇ္ဈာ ဝိပုတ္တံ။

၇-မေထုနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ သတ္တမေ ဥပသင်္ကတိတိ ဘုတ္တပါတရာသော ဒါသကမ္မကရပရိဝုတော ဥပသင်္ကမိ။ အဝဋ္ဌိနောတိ ဘဝဋ္ဌိ န။ မြဟ္မစာရီ ပဋိဇာနာတိတိ “အဟံ မြဟ္မ-
စာရီ”တိ ဧဝံ မြဟ္မစရိယဝါသံ ပဋိဇာနာတိတိ ပုစ္ဆတိ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “မြဟ္မဏသမယေ ဝေဒံ ဥဂ္ဂဏန္တာ” အဋ္ဌစတ္တာလီသ ဝဿာနိ မြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ သမဏော ပန ဂေါတမော အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန္တော တီသု ပါသာဒေသု တိဝိနောဋကရတိယာ အဘိရမိ၊ ဣဒါနိ ကိံ န ခေါ ဝက္ခတိ”တိ ဣမမတ္ထံ သန္တာယေဝံ ပုစ္ဆတိ။ တတော ဘဂဝါ မန္တေန ကဏ္ဍသပ္ပံ ဂဏန္တောံ ဝိယ အမိတ္တံ ဝိဝါယ ပါဒေန အက္ခမန္တော ဝိယ အတ္တနော သံကိလေသကာလေ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနစရိယာယ ရဇ္ဇသုခံ ဝါ ပါသာဒေသု နာဋကသမ္ပတ္တိံ ဝါ အာရဟ္တ ဝိတက္ကမတ္တဿာပိ အနုပုန္နဘာဝံ သန္တာယ သီဟနာဒံ နဒန္တော ယံ တိ တံ မြဟ္မဏာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိန္တိ ဒွိဟိ ဒွိဟိ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗဘာဝံ။ ဒုက္ခသွာတိ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခတော။ သဗ္ဗန္တတိတိ ဟသိတ-
ကထံ ကထေတိ။ သံကိဋ္ဌတိတိ ကေဋ္ဌိံ ကရေတိ။ သံကေဋ္ဌာယတိတိ မဟာ-
ဗသိတ ဟသတိ။ စက္ခုနာ စက္ခုန္တိ အတ္တနော စက္ခုနာ တဿာ စက္ခု ပဋိ-
ဝိဇ္ဈိတွာ ဥပနိဇ္ဈာယတိ။ တိရေကုဋံ ဝါ တိရေပါကာရံ ဝါတိ ပရကုဋေ ဝါ

ပရပါကာရေ ဝါ။ ဒေဝေါတိ ဇကော ဒေဝရာဇာ။ ဒေဝဉာတဏှေတိ အညတဏှေ
ဒေဝပုတ္တော။ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိန္တိ အရဟတ္တဇ္ဇေဝ သဗ္ဗညုတညာဏဇ္ဇ။

ဂ-သံယောဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၁။ အဋ္ဌမေ သံယောဂဝိသံယောဂန္တိ သံယောဂဝိသံယောဂသာဓကံ။
ဓမ္မပရိယာယန္တိ ဓမ္မကာရဏံ။ အဇ္ဈတ္တံ ဣတ္ထိန္ဒြိယန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တေ^၁ ဣတ္ထိဘာဝံ။
ဣတ္ထိကုတ္တန္တိ ဣတ္ထိကိရိယံ။ ဣတ္ထာကပ္ပန္တိ နိဝါသနပါရူပနာဒိဣတ္ထိအာကပ္ပံ။ ဣတ္ထိ-
ဝိဇ္ဇန္တိ ဣတ္ထိယာ မာနဝိဇ္ဇာ။ ဣတ္ထိဆန္ဒန္တိ ဣတ္ထိယာ အဇ္ဈာသယန္တံ။ ဣတ္ထိသရန္တိ
ဣတ္ထိသဒ္ဓိ။ ဣတ္ထာလင်္ကာရန္တိ ဣတ္ထိယာ ပဿာဓနဘဏှံ။ ပုရိသိန္ဒြိယာဒိသုပိ
ဇေသေဝ နယော။ ဗဟိဒ္ဓါ သံယောဂန္တိ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သမာဂမံ။ အတိဝတ္တ-
တိတိ အနဘိရတာတိ ဧဝံ ဝုတ္တာယ ဗလဝရိပဿနာယ အရိယမဂ္ဂံ ပတွာ
အတိဝတ္တတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုဋ္ဌဝိဝုဋ္ဌံ ကထိတံ။

ဇ-ဒါနမဟပ္ပလသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၂။ နဝမေ သာပေခေါတိ သတဏှော။ ပဋိဗ္ဗေမိတ္တောတိ - ဝိပါကေ
ဗဒ္ဓမိတ္တော။ သန္တိမိပေခေါတိ နိဓာနပေခေါ ဟုတွာ။ ပေဇ္ဇာတိ ပရလောကံ
ဂန္တာ။ တံ ကပ္ပံ ခေပေတွာတိ တံ ကမ္မဝိပါကံ ခေပေတွာ။ ဣဒ္ဓိန္တိ ဝိပါကိဒ္ဓိ။
ယသန္တိ ပရိဝါရသမ္ပဒံ။ အာဓိပစ္စန္တိ ဇေဋ္ဌဘာဝကာရဏံ။ အာဂန္တာ ဣတ္တန္တိ
ဣတ္ထဘာဝံ ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပုန အာဂန္တာ၊ န တတြူပပတ္တိကော န ဥပရူပ-
ပတ္တိကော၊ ဟေဋ္ဌာဂါမိယေဝ ဟောတိတိ အတ္တော။ သာယု ဒါနန္တိ ဒါနံ
နာမေတံ သာရ ဘဒ္ဒကံ သုန္ဒရံ။ တာနိ မဟာယညာနီတိ တာနိ သပ္ပိနဝ-
နိတဒိဓမ္မရဇာဏိတာဒိဟိ နိဋ္ဌာနံ ဂတာနိ^၂ မဟာဒါနာနိ။ ဝိတ္တာလင်္ကာရဓိတ္တ-
ပရိက္ခာရန္တိ သမထဝိပဿနာစိတ္တဿ အလင်္ကာရဘူတဇ္ဇေဝ ပရိဝါရဘူတဇ္ဇ။
ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတန္တိ န သက္ကာ တတ္ထ ဒါနေန ဥပပဇ္ဇိတုံ။
ယသ္မာ ပန တံ သမထဝိပဿနာစိတ္တဿ အလင်္ကာရဘူတံ၊ တသ္မာ တေန
ဒါနာလင်္ကာတေန စိတ္တေန ဖျာနဇ္ဇေဝ အရိယမဂ္ဂဇ္ဇ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဖျာနေန တတ္ထ
ဥပပဇ္ဇိတိ။ အနာဂါမိ ဟောတိတိ ဖျာနာနာဂါမိ နာမ ဟောတိ။ အနာဂန္တာ
ဣတ္တန္တိ ပုန ဣတ္ထဘာဝံ န အာဂန္တာ၊ ဥပရူပပတ္တိကော ဝါ တတြူပ-
ပတ္တိကော ဝါ ဟုတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣတိ ဣမေသု ဒါနေသု ပဌမံ
တဏှတ္ထရိယဒါနံ၊ ဒုတိယံ စိတ္တိကာရဒါနံ၊ တတိယံ ဟိရေတ္တပ္ပဒါနံ၊ စတုတ္ထံ

နိရဝသေသဒါနံ၊ ပဉ္စမံ ဒက္ခိဏေယျဒါနံ၊ ဆဋ္ဌံ သောမနဿုပဝိစာရဒါနံ၊ သတ္တမံ အလင်္ကာရပရိဝါရဒါနံ နာမာတိ။

၁၀-နန္ဒမာတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ဒသမံ အတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေန ဒေသိတံ။ သတ္တာ ကိရ ပုတ္တဝသော ပဝါရေတွာ ခွေ အဂ္ဂသာဝကေ ဩဟာယ “ဒက္ခိဏာဂိရိံ စာရိကံ ဂမိဿာမီ”တိ နိက္ခမိ၊ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော၊ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ၊ ဝိသာခါ မဟာဥပါသိကာ၊ အညေ စ ဗဟုဇနာ ဒသဗလံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိံသု။ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ “သတ္တာရံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိံ”န္တိ ရဟော စိန္တယမာနော နိသီဒိ။ အထ နံ ပုဏ္ဏာ နာမ ဒါသိ ဒိသ္မာ “ကိံ န ခေါ တေ သာမိ န ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဣန္ဒြိယာနိ ဝိပ္ပသန္နာနိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ပုဏ္ဏေ၊ သတ္တာ စာရိကံ ပက္ကန္တော၊ တမဟံ နိဝတ္တေတုံ နာသက္ခိံ။ န ခေါ ပန သက္ကာ ဇာနိတုံ ပုန သီသံ အာဂစ္ဆေယျ ဝါ န ဝါ၊ တေနာဟံ စိန္တယမာနော နိသိန္တောတိ။ သစာဟံ ဒသဗလံ နိဝတ္တေယျံ၊ ကိံ မေ ကရေယျာသိတိ။ ဘုဇိဿံ တံ ကရိဿာမီတိ။ သာ ဂန္တာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ “နိဝတ္တထ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ မမ နိဝတ္တနပစ္စယာ တံ ကိံ ကရိဿသိတိ။ တုမှေ ဘန္တေ မမ ပရာဓိနဘာဝံ ဇာနာထ၊ အညံ ကိဉ္စိ ကာတုံ န သက္ကာမိ၊ သရဏေသု ပန ပတိဋ္ဌာယ ပဉ္စသီလာနိ ရက္ခိဿာမီတိ။ သာဓု သာဓု ပုဏ္ဏေတိ သတ္တာ ဓမ္မဂါရဝေန ကေပဒသ္မိညေဝ နိဝတ္တိ။ ပုတ္တဗျေတံ “ဓမ္မဂရု ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဓမ္မဂါရဝေါ”တိ။

သတ္တာ နိဝတ္တိတွာ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရံ ပါဝိသိ။ မဟာဇနော ပုဏ္ဏာယ သာဓုကာရသဟဿာနိ အဒါသိ။ သတ္တာ တသ္မိံ သမာဂမေ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ အမတပါနံ ဝိဝိံသု။ ပုဏ္ဏာပိ သေဋ္ဌိနာ အနုညာတာ ဘိက္ခုနိဥပဿယံ ဂန္တာ ပဗ္ဗဇိ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ အာမန္တေတွာ “အဟံ ယံ ဒိသံ စာရိကာယ နိက္ခန္တော၊ တတ္ထ န ဂစ္ဆာမိ။ တုမှေ တုမှာကံ ပရိသာယ သဋ္ဌိံ တံ ဒိသံ စာရိကံ ဝစ္ဆတာ”တိ ဝတွာ ဥယျောဇေသိ။ ဣမိဿံ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ဧကံ သမယံ အဘယသ္မာ သာရိပုတ္တောတိအာဒိ ပုတ္တံ။

တတ္ထ ဝေဠုကဏ္ဍကီတိ ဝေဠုကဏ္ဍကနဂရဝါသိနီ။ တဿ ကိရ နဂရဿ ပါကာရဂုတ္တတ္ထာယ ပါကာရပရိယန္တေန ဝေဠု ရောပိတာ၊ တေနဿ

ဝေဠုကဏ္ဍကန္တေဝ နာမံ ဇာတံ။ ပါရာယနန္တိ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတပါရံ အယနတော ပါရာယနန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဓမ္မံ။ သရေန ဘာသတိတိ သတ္တဘူမိကဿ ပါသာဒဿ ဥပရိမတလေ သုသံဝိဟိတာရက္ခဋ္ဌာနေ နိသိန္နာ သမာပတ္တိဗလေန ရတ္တိဘာဂံ ဝိတိနာမေက္ခာ သမာပတ္တိတောဝုဋ္ဌာယ “ဗုဒ္ဓံ ရတ္တာဝသေသံ ကုတရာယ ရတိယာ ဝိတိနာမေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “ဓမ္မရတိယာ”တိ ကတသန္ဓိဋ္ဌာနာ တိဏိ ဖလာနိ ပတ္တာ အရိယသාරိကာ အမုတေယျဂါထာသတပရိမာဏံ ပါရာယနသုတ္တံ မရုရေန သရဘဉ္ဇေန ဘာသတိ။ အဿောသိ ခေါတိ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ ပရိဟရိတွာ တဿ ပါသာဒဿ ဥပရိဘာဂံ ဂတေန မဂ္ဂေန နရဝါဟနယာနံ^၁ အာရုယ ဂစ္ဆမာနော အဿောသိ။ ကထာပရိယောသာနံ အာဂမယမာနော အဋ္ဌာသီတိ “ကိံ သဒ္ဓေါ သေ ဘဏေ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “နန္ဒမာတာယ ဥပါသိကာယ သရဘညသဒ္ဓေါ”တိ ဝုတ္တေ ဩတရိတွာ “ဣဒမဝေါစာ”တိ ဣဒံ ဒေသနာပရိယောသာနံ ဩလောကေန္တော အဝိဒူရဋ္ဌာနေ အာကာသေ အဋ္ဌာသိ။

သာရ ဘဂိနိ သာရ ဘဂိနိတိ “သုဂ္ဂဟိတာ တေ ဘဂိနိ ဓမ္မဒေသနာ သုကထိတာ၊ ပါသာဏကစေတိယေ နိသိဒ္ဓိတွာ သောဋ္ဌသန္တံ ပါရာယနိက-
 ပြာဟူဏာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ကထိတဒိဝသေ စ အဇ္ဇေ စ န ကိဉ္စိ အန္တရံ ပဿာမိ၊ မဇ္ဈေ ဆိန္တသုဝဏ္ဏံ ဝိယ တေ သတ္ထု ကထိတေန သဒ္ဓိံ သဒ္ဓိသမေဝ ကထိတ”န္တိ ဝတ္တာ သာရကာရံ ဒေန္တော ဧဝမာဟ။ ကော ပနေသော ဘဒြမုခေါတိ ဣမသ္မိံ သုသံဝိဟိတာရက္ခဋ္ဌာနေ ဧဝံ မဟန္တေန သဒ္ဓေန ကော နာမေသ ဘဒြမုခ လဒ္ဓမုခ၊ ကိံ နာဂေါ သုပဏ္ဏော ဒေဝေါ မာရော ဗြဟ္မာတိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌဝဏ္ဏံ^၂ ဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ ဝိဂတသာရဇော တိဏိ ဖလာနိ ပတ္တာ အရိယသාරိကာ ဝေဿဝဏေန သဒ္ဓိံ ကထယမာနာ ဧဝမာဟ။ အဟံ တေ ဘဂိနိ ဘာတာတိ သယံ သောတာပန္နတ္တာ အနာဂါမိအရိယသාරိကံ ဇေဋ္ဌိကံ မညမာနော “ဘဂိနိ”တိ ဝတ္တာ ပုန တံ ပဌမဝယေ ဌိတတ္တာ အတ္တနော ကနိဋ္ဌံ၊ အတ္တာနံ ပန နဝုတိဝဿသတသဟဿာယုကတ္တာ မဟလ္လကတရံ မညမာနော “ဘာတာ”တိ အာဟ။ သာရ ဘဒြမုခေါတိ ဘဒြမုခ သာရ သုန္ဒရံ၊ သွာဂမနံ တေ အာဂမနံ၊ အာဂန္တု ယုတ္တဋ္ဌာနမေဝသိ အာဂတောတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တေ ဟောတု အာတိထေယျန္တိ ဣဒမေဝ ဓမ္မဘဏာနံ တဝ အတိထိပဏ္ဏာကာရော ဟောတု၊ န ဟိ တေ အညံ ဣတော ဥတ္တရိတရံ ဒါတဗ္ဗံ ပဿာမိတိ

အဓိပ္ပါယ်။ ဧဝံဇ္ဇေဝ မေ^၁ ဘဝိဿတိ အာတိထေယျန္တိ ဧဝံ အတ္တနော ပတ္တိဒါနံ ယာစိတွာ “အယံ တေ ဓမ္မကထိကသက္ကာရော”တိ အမုတေဋ္ဌသာနိ ကောဋ္ဌသတာနိ ရတ္တသာလီနံ ပူရေတွာ “ယာဝါယံ ဥပါသိကာ ရေတိ၊ တာဝ မာ ခယံ ဂမိံသူ”တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပက္ကာမိ။ ယာဝ ဥပါသိကာ အဋ္ဌာသိ၊ တာဝ ကောဋ္ဌာနံ ဟေဋ္ဌိမတလံ နာမ ဒဋ္ဌံ နာသက္ခိံသူ။ တတော ပဋ္ဌာယ “နန္ဒမာတာယ ကောဋ္ဌာဂါရံ ဝိယာ”တိ ဝေါဟာရော ဥဒပါဒိ။

အကတပတိတရာသောတိ အဘုတ္တပတိတရာသော။ ပုညန္တိ ပုဗ္ဗစေတနာ စ မုဗ္ဗစေတနာ စ။ ပုညမဟိတိ အပရစေတနာ။ သုခါယ ဟောတူတိ သုခတ္ထာယ ဟိတတ္ထာယ ဟောတူ။ ဧဝံ အတ္တနော ဒါနေ ဝေဿဝဏဿ ပတ္တိံ အဒါသိ။

ပကရဏေတိ ကာရဏေ။ ဩကဿ ပသယှာတိ အာကမ္မိတွာ အဘိဘဝိတွာ။ ယက္ခယောနိန္တိ ဘုဗ္ဗဒေဝတာဘာဝံ။ တေနော ပုရိမေန အတ္တဘာဝေန ဥဒ္ဓဿေတိတိ ပုရိမသရိရသဒိသမေဝ သရိရံ မာပေတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တော သိရိဂဗ္ဘသယနတလေ အတ္တာနံ ဒဿေတိ။ ဥပါသိကာ ပဋိဒေသိတာတိ ဥပါသိကာ အဟန္တိ ဧဝံ ဥပါသိကာဘာဝံ ဒေသေသိ။ ယာဝဒေတိ ယာဝဒေဝ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝတိ။

မဟာယညဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၆-အဗျာကတဝဂ္ဂ

၁-အဗျာကတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဿပဌမေ အဗျာကတဝတ္ထု။ သူတိ ဧကံသာဒိဝသေန အကထိ-
 တဝတ္ထု။ သု။ တထာဂတောတိ သတ္တော။ ဒိဋ္ဌိဂတမေတန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမတ္တက-
 မေတံ၊ န တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတသတ္တော နာမ အတ္ထိ။ ပဋိပဒန္တိ အရိယမဂ္ဂံ။
 န ဆန္ဒတိတိ ဒိဋ္ဌိဝသေန န ကမ္ပတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။
 တဏှာဂတန္တိ ဒိဋ္ဌိတဏှာ။ သညာဂတာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒိဋ္ဌိသညာ ဧဝ
 ဟေတ္ထ သညာဂတံ၊ ဒိဋ္ဌိနိဿိတမာနောယေဝ ဒိဋ္ဌိမညိတမေဝ ဝါ မညိတံ၊
 ဒိဋ္ဌိပပဇ္ဇောဝ ပပဋိတံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါနမေဝ ဥပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ဝိရူပံ ပဋိသရဏ-
 ဘာဝေါယေဝ ဝိပုဋ္ဌိသာရော နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန
 ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဂဟဏေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ
 ဂဟိတောတိ။

၂-ပုရိသဂတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ဒုတိယေ ပုရိသဂတိယောတိ ပုရိသဿ ဉာဏဂတိယော။ အနုပါဒါ-
 ပရိနိဗ္ဗာနန္တိ အပစ္စယနိဗ္ဗာနံ။ နော စဿာတိ အတိတေ အတ္တဘာဝနိဗ္ဗတ္တကံ
 ကမ္မံ နော စေ အဘဝိဿ။ နော စ မေ သိယာတိ ဧတရဟိ မေ အယံ အတ္တ-
 ဘာဝေါ န သိယာ။ န ဘဝိဿတိတိ ဧတရဟိ မေ အနာဂတတ္တဘာဝနိဗ္ဗတ္တကံ
 ကမ္မံ န ဘဝိဿတိ။ န စ မေ ဘဝိဿတိတိ အနာဂတေ မေ အတ္တဘာဝေါ
 န ဘဝိဿတိ။ ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတန္တိ ယံ အတ္ထိ ယံ ဘူတံ ပစ္စုပ္ပန္တက္ခန္ဓပဉ္စကံ။ တံ
 ပဇဟာမိတိ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိတိ တံ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန ပဇဟာမိတိ
 ဝိပဿနပေက္ခံ ပဋိလဘတိ။ ဘဝေ န ရုဇ္ဇတိတိ အတိတေ ခန္ဓပဉ္စကေ
 တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ န ရုဇ္ဇတိ။ သမ္ဘဝေ န ရုဇ္ဇတိတိ အနာဂတေပိ တထေဝ န
 ရုဇ္ဇတိ။ အတ္ထုတ္တရိ ပဒံ သန္တန္တိ ဥတ္တရိ သန္တိ နိဗ္ဗာနပဒံ နာမ အတ္ထိ။ သမ္မ-
 ပုညာယ ပဿတိတိ တံ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ သမ္မာ ပဿတိ။ န
 သဗ္ဗေန သဗ္ဗန္တိ ဧကစ္စာနံ ကိလေသာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ သစ္စပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒကဿ တမဿ
 သဗ္ဗသော အဝိဒ္ဓိသိတတ္တာ န သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗံ။ ဟညမာနေတိ သဏှာ-
 သေန ဂဟေတွာ မုဋ္ဌိကာယ ကောနိယမာနေ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိတိ ဥပ-
 ပတ္တိသမနန္တရဟော ပဋ္ဌာယ အာယုနော ဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ ဧတ္တန္တရေ
 ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော ဟောတိ။ အနုပဟစ္စ တလန္တိ အာကာသ-
 တလံ အနုပဟစ္စ အနတိက္ကမိတွာ၊ ဘူမိံ အပ္ပတွာ အာကာသေယေဝ

နိဗ္ဗာယေယျာတိ ဣမာဟိ တိဟိ ဥပမာဟိ တယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ ဒဿိတာ။

ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိတိ အာယုဝေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတွာ ပစ္စိမကောဋိံ အပ္ပတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော ဟောတိ။ ဥပဟစ္စ တလန္တိ ဇလမာနာ ဂန္တော အာကာသတလံ အတိက္ကမိတွာ ပထဝီတလံ ဝါ ဥပဟနိတွာ ပထဝီယံ ပတိတမတ္တာဝ နိဗ္ဗာယေယျ။ အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ခေပေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ။ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ခေပေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ။ ဂစ္ဆန္တိ နိရာရက္ခံ အရညံ။ ခါယန္တိ သာရက္ခံ အဘယတ္တာယ ဒိန္တံ အရညံ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အရိယပုဂ္ဂလာဝ ကထိတာတိ။

၃-တိဿဗြဟ္မာသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၆။ တတိယေ ဘိက္ခုနိယောတိ မဟာပဇာပတိယာ ပရိဝါရာ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခုနိယော။ ဝိမုတ္တာတိ ပဉ္စဟိ ဝိမုတ္တိဟိ ဝိမုတ္တာ။ အနုပါဒိသေသာတိ ဥပါဒါနသေသံ အဋ္ဌပေတွာ ပဉ္စဟိ ဝိမုတ္တိဟိ အနဝသေသာဟိဝိ ဝိမုတ္တာ။ သဥပါဒိသေသေ ဝါ သဥပါဒိသေသာတိ သဥပါဒါနသေသေ ပုဂ္ဂလေ “သဥပါဒါနသေသော အယ”န္တိ။ ဣတရသ္မိမ္ပိ ဇေသဝ နယော။ တိဿောတိ ထေရဿ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဗြဟ္မာ။ အနုလောမိကာနိတိ ပဋိပတ္တိယာ အနုလောမာနိ ဝိဝိတ္တာနံ အန္တိမပရိယန္တိမာနိ။ ဣန္ဒြိယာနိတိ သဒ္ဓါဒိနိ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ။ သမန္တာနယမာနောတိ သမန္တာဟာရေ ဌပယမာနော။ န ဟိ ပန တေတိ ဣဒံ ကဿော အာရတိ? သတ္တမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒဿနတ္ထံ။ သတ္တမောဟိ သဒ္ဓါနုသာရိပုဂ္ဂလော န ဒဿိတော။ အထ ဘဂဝါ ဗလဝရိပဿကဝသေန တံ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။ တတ္ထ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ သဗ္ဗေသံ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနံ။ အနိမိတ္တန္တိ ဗလဝရိပဿနာသမာဓိံ။

၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၇။ စတုတ္ထေ မစ္ဆရီတိ ပဉ္စမစ္ဆေရယုတ္တော။ ကဒရိယောတိ ထဒ္ဓမစ္ဆရိယော၊ ပရေသံ ဒိယျမာနမ္ပိ ဝါရေတိ။ အနုပ္ပဒါနရတောတိ ပုနပ္ပုနံ ဒါနံ ဒဒမာဇ္ဇနာဝ ရမတိ။ အနုကပ္ပန္တာတိ “ကော အဇ္ဇ အမှေဟိ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ကဿ ဒေယျဓမ္မံ ဝါ ပဋိဂ္ဂဏှေယျာမ၊ ဓမ္မံ ဝါ ဒေသေယျာမာ”တိ ဧဝံ စိတ္တေန အနုကပ္ပမာနာ။

၅-အရက္ခေယျသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၅၀။ ပဉ္စမေ နိမိတ္တန္တိ ဓမ္မနိမိတ္တမ္ပိ ပုဂ္ဂလနိမိတ္တမ္ပိ။ အယဉ္စိ အတ္တနာ ဒေသိတဓမ္မေ ကေပဒမ္ပိ ဒုရက္ခာတံ အနိယျာနိကံ အပဿန္တော ဓမ္မနိမိတ္တံ န သမနုပဿတိ။ “ဒုရက္ခာတော တယာ ဓမ္မော န သွာခါတော”တိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပဋိပ္ပရန္တံ ဧကံ ပုဂ္ဂလမ္ပိ အပဿန္တော ပုဂ္ဂလနိမိတ္တံ န သမနုပဿတိ နာမ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသေဝ နယော။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ ဥတ္တာနာနေဝ။

၈-ပစလာယမာနသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၆၁။ အဋ္ဌမေ ပစလာယမာနောတိ တံ ဂါမံ ဥပနိဿာယ ဧကသ္မိံ ဝန-
သဏ္ဍေ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော သတ္တာဟံ စက်မနဝိရိယေန နိဗ္ဗတိတတ္တာ
ကိလန္တဂတ္တာ စက်မနကောဋိယံ ပစလာယမာနော နိသိန္တော ဟောတိ။
ပစလာယသိ နောတိ နိဒ္ဒါယသိ။ အနုမဇ္ဇိတွာတိ ပရိမဇ္ဇိတွာ ။ အာလောက-
သညန္တိ မိဒ္ဓဝိနောဒနအာလောကသညံ။ ဒိဝါသညန္တိ ဒိဝါတိသညံ။ ယထာ ဒိဝါ
တထာ ရတ္တိန္တိ ယထာ ဒိဝါ အာလောကသညာ အဓိဋ္ဌိတာ၊ တထာ နံ ရတ္တိမ္ပိ
အဓိဋ္ဌဟေယျာသိ။ ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါတိ ယထာ စ တေ ရတ္တိံ
အာလောကသညာ အဓိဋ္ဌိတာ၊ တထာ နံ ဒိဝါပိ အဓိဋ္ဌဟေယျာသိ။ သပ္ပဘာသန္တိ
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏတ္တာယ သဟောဘာသံ။ ပစ္ဆိမာပုရေသညိတိ ပုရတော စ
ပစ္ဆိမတော စ အဘိဟရဏသညာယ သညာဝါ။ အန္တောဂတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိတိ
ဗဟိ အဝိက္ခိတ္တေဟိ အန္တော အနုပဝိဋ္ဌေဟေဝ ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ။ မိဒ္ဓသုခန္တိ
နိဒ္ဒါသုခံ။ ဧတ္တကေန ဌာနေန ဘဂဝါ ထေရဿ မိဒ္ဓဝိနောဒနကမ္မဋ္ဌာနံ
ကထေသိ။ သောဏ္ဍန္တိ မာနသောဏ္ဍံ။ ကိစ္စကရဏီယာနိတိ ဧတ္တ အဝဿံ
ကတ္တဗ္ဗာနိ ကိစ္စာနိ၊ ဣတရာနိ ကရဏီယာနိ။ မင်္ဂလာဘေဝါတိ နိတ္တေတော
ဒေါမနဿတာ။ ဧတ္တကေန ဌာနေန သတ္တာရာ ထေရဿ ဘိက္ခာစာရဝတ္တံ
ကထိတံ။

ဣဒါနိ ဘဿေ ပရိယန္တကာရိတာယ သမာဒပေတုံ တဿှာ တိဟာတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိဂ္ဂါဟိကကထန္တိ “န တံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ”တိ-
အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဝိဂ္ဂါဟိကကထာ။ နာဟံ မောဂ္ဂလ္လာနာတိအာဒိ ပါပမိတ္တ-
သံသဂ္ဂဝိဝဇ္ဇနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကိတ္တာဝတာ န ခေါတိ ကိတ္တကေန န ခေါ။ တဏှာ-
သင်္ခယဝိမုတ္တော ဟောတိတိ တဏှာသင်္ခယေ နိဗ္ဗာနေ တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ

ဝိမုတ္တစိတ္တတာယ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တော နာမ သံခိတ္တေန ကိတ္တာဝတာ ဟောတိ။ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တော ဟောတိ။ တမေဝ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ သံခိတ္တေန ဒေသေထာတိ ပုစ္ဆတိ။ **အစ္စန္တနိဋ္ဌော**တိ ခယဝယသင်္ခါတံ အန္တံ အတိတာတိ အစ္စန္တာ၊ အစ္စန္တာ နိဋ္ဌာ အဿာတိ အစ္စန္တနိဋ္ဌော၊ ဧကန္တနိဋ္ဌော သတတနိဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **အစ္စန္တယောဂက္ခေမိတိ** အစ္စန္တံ ယောဂက္ခေမိ၊ နိစ္စယောဂက္ခေမိတိ အတ္ထော။ **အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိတိ** အစ္စန္တံ ဗြဟ္မစာရိ၊ နိစ္စဗြဟ္မစာရိတိ အတ္ထော။ အစ္စန္တံ ပရိယောသာနမဿာတိ ပရိမနယေနော **အစ္စန္တပရိယောသာနော။ သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနန္တိ** ဒေဝါနဉ္စ မနုဿာနဉ္စ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခု ကိတ္တာဝတာ ဟောတိ။ သင်္ခေပေနော တဿ ပဋိပတ္တိံ ကထေထာတိ ယာစတိ။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ နာလံ အဘိနိဝေသာယာတိ ဧတ္ထ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ နာမ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒွါဒသာယတနာနိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တေ သဗ္ဗေပိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန အဘိနိဝေသာယ နာလံ န ပရိယတ္တာ န သမတ္တာ န ယုတ္တာ။ ကဿာ? ဂဟိတာကာရေန အတိဋ္ဌနတော။ တေ ဟိ နိစ္စာ သုခါ အတ္တာတိ ဂဟိတာပိ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာဝ သမုဇ္ဇန္တိ။ တဿာ နာလံ အဘိနိဝေသာယ။ **အဘိဇာနာတိတိ** အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဉာတပရိညာယ အဘိဇာနာတိ။ **ပရိဇာနာတိတိ** တထေဝ တိရဏပရိညာယ ပရိဇာနာတိ။ **ယံကိဉ္စိ ဝေဒနန္တိ** အန္တမသော ပဉ္စဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ ယံကိဉ္စိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဝေဒနံ အနုဘဝတိ။ ဣမိနာ ဘဂဝါ ထေရဿ ဝေဒနာဝသေန ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ အရူပပရိဂ္ဂဟံ ဒေသေတိ။

အနိစ္စာနုပဿီတိ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော။ **ဝိရာဂါနုပဿီတိ** ဧတ္ထ ဒွေ ဝိရာဂါ ခယဝိရာဂေါ စ အစ္စန္တဝိရာဂေါ စ။ တတ္ထ သင်္ခါရာနံ ခယံ ခယတော ပဿနာ ဝိပဿနာပိ၊ အစ္စန္တဝိရာဂံ နိဗ္ဗာနံ ဝိရာဂတော ဒဿနမဂ္ဂဉာဏမ္ပိ ဝိရာဂါနုပဿနာ။ တဒုဘယသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော ဝိရာဂါနုပဿီ နာမ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဝိရာဂါနုပဿီ”တိ၊ ဝိရာဂတော အနုပဿန္တောတိ အတ္ထော။ **နိရောဓာနုပဿီ**ဗ္ဗိပိ ဒေသေဝ နယော။ နိရောဓောပိ ဟိ ခယနိရောဓော အစ္စန္တနိရောဓောတိ ဒုဝိဓောယေဝ။ **ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ နုပဿီတိ** ဧတ္ထ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ ဝေါဿဂ္ဂေါ။ သော စ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ **ပရိစ္စာဂ္ဂဝေါဿဂ္ဂေါ**တိ ဝိပဿနာ။ သာ ဟိ တဒင်္ဂဝသေန ကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ဝေါဿဇ္ဇတိ။ **ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ**တိ မဂ္ဂေါ။ သော ဟိ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏတော ပက္ခန္ဓတိ။ ဒွိဟိပိ ဝါ ကာရဏေဟိ သော ဝေါဿဂ္ဂေါယေဝ၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ ခန္ဓာနံ ကိလေသာနဉ္စ၊ ဝေါဿဇ္ဇနတော နိဗ္ဗာနေ စ ပက္ခန္ဓနတော။

တသ္မာ ကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စတီတိ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ။ နိရောဓာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတီတိ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဥဘယဓမ္မတံ မဂ္ဂေ သမေတိ။ တဒုဘယသမင်္ဂိ ပုဂ္ဂလော ဣမာယ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ သမန္တာ-
ဂတတ္တာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ နာမ ဟောတိ။ တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ န ကိဉ္စိ-
လောကေ ဥပါဒိယတီတိ ကိဉ္စိ ဧကမ္ပိ သင်္ခါရဂတံ တဏှာဝသေန န ဥပါဒိယတိ
န ဂဏှာတံ န ပရာမသတိ။ အနုပါဒိယံ န ပရိတဿတီတိ အဂ္ဂဏှန္တော
တဏှာပရိတဿနာယ န ပရိတဿတိ။ ပစ္စတ္တိယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတီတိ သယမေဝ
ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဒီဏာ ဇာတီတိအာဒိနာ ပနဿ
ပစ္စဝေက္ခဏာ ဒဿိတာ။ ဣတိ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဒီဏာသဝဿ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပုဋိပဒံ
ပုစ္ဆိတော သံခိတ္တေနေဝ ကထေသိ။ ဣဒံ ပန သုတ္တံ ထေရဿ ဩဝါဒေါပိ
အဟောသိ ဝိပဿနာပိ။ သော ဣမသ္မိံယေဝ သုတ္တေ ဝိပဿနံ ဝဋေတွာ
အရဟတ္တံ ပတ္တောတိ။

၉-မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ နဝမေ မာ ဘိက္ခဝေ ပုညာနံ ဘာယိတ္တာတိ ပုညာနိ ကရေန္တာ
ဟေသံ မာ ဘာယိတ္ထ။ မေတ္တစိတ္တံ ဘာဝေသိန္တိ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကာယ
မေတ္တာယ သမ္ပယုတ္တံ ပဏီတံ ကတွာ စိတ္တံ ဘာဝေသိန္တိ ဒဿေတိ။ သံဝဋ္ဋမာနေ
သုဒါဟန္တိ သံဝဋ္ဋမာနေ သုဒိ အဟံ။ သံဝဋ္ဋမာနေတိ ဈာယမာနေ ဝိပဇ္ဇမာနေ။
ဓမ္မိကောတိ ဒဿကုသလဓမ္မသမန္တာဂတော။ ဓမ္မရာဇာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။
ဓမ္မေန ဝါ လဒ္ဓရဇ္ဇတ္တာ ဓမ္မရာဇာ။ စာတုရန္တောတိ ပုရတ္တိမသမုဒ္ဓါဒိနံ စတုန္တံ
သမုဒ္ဓါနံဝသေန စတုရန္တာယ ပထဝိယာ ဣဿရေ။ ဝိဇိတာဝီတိ ဝိဇိတသင်္ဂါ-
မော။ ဇနပဒေါ တသ္မိံ ထာဝရိယံ ထိရဘာဝံ ပတ္တောတိ ဇနပဒတ္တာဝရိယ-
ပ္ပတ္တော။ ပရောသဟဿန္တိ အတိရေကသဟဿံ။ သူရာတိ အဘိရုနော။ ဝီရင်္ဂ-
ရူပါတိ ဝီရနံ အင်္ဂံ ဝီရင်္ဂံ။ ဝီရိယဿေတံ နာမံ။ ဝီရင်္ဂရူပမေတေသန္တိ ဝီရင်္ဂရူပါ။
ဝီရိယဇာတိကာ ဝီရိယသဘာဝါ ဝီရိယမယာ ဝိယ အကိလာသုနော ဒိဝသမ္ပိ
ယုဇ္ဈန္တာ န ကိလမန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သာဂရပရိယန္တန္တိ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ
သီမံ ကတွာ ဌိတသမုဒ္ဓပရိယန္တံ။ အဒဏ္ဍေနာတိ ခေနဒဏ္ဍေနပိ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇာန-
သာသနေန သတ္တဒဏ္ဍေနပိ ဝိနာယေဝ။ အသတ္တေနာတိ ဧကတောဓာရာဒိနာ
ပရဝိဟေဌနသတ္တေနပိ ဝိနာယေဝ။ ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယာတိ ဧဟိ ခေါ
မဟာရာဇာတိ ဧဝံ ပဋိရာဇူဟိ သမ္ပုဋိတ္ထိတာဂမနော “ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော” တိ-
အာဒိနာ ဓမ္မေနေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ပထဝီ အဘိဝိဇိနိတွာ။

သုဒ္ဓေသိနောတိ^၁ သုခပရိယေသကေ သတ္တေ အာမန္တေတိ။ သုညမြဟ္မ-
ပဂေါတိ သုညမြဟ္မဝိမာနူပဂေါ။ ပထဝီ^၂ ဣမန္တိ ဣမံ သာဂရပရိယန္တံ
မဟာပထဝီ။ အသာဟသေနာတိ န သာဟသိကကမ္မေန။ သမေန မနုဿသိ^၃
တန္တိ။ သမေန ကမ္မေန အနုဿသိ။ တေဟိ ဧတံ သုဒ္ဓေသိတန္တိ တေဟိ
သင်္ဂါဟကေဟိ မဟာကာရုဏိကေဟိ ဗုဒ္ဓေဟိ ဧတံ ဣတ္ထကံ ဌာနံ သုဒ္ဓေသိတံ
သုကထိတံ။ ပထဗျောတိ ပုထဝိသာမိကော။

၁၀-ဘရိယာသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၃။ ဒသမေ ကေဝဇ္ဇာ မညေ မစ္ဆဝိလောပေတိ ကေဝဇ္ဇာနံ မစ္ဆပစ္ဆိ^၁
ဩတာရေတွာ ဌိတဋ္ဌာနေ ဇာလေ ဝါ ဥဒကတော ဥက္ခိတ္တမတ္တေ မစ္ဆဂ္ဂါ-
ဟကာနံ မဟာသဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သုဇာတာတိ ဝိသာ-
ခါယ ကနိဋ္ဌာ။ သာ နေဝ သဿုံ အာဒိယတိတိ သဿုယာ ကတ္တဗ္ဗဝတ္တံ နာမ
အတ္တိ။ တံ န ကရေတိ။ သဿုတိပိ နံ န ဂဏေတိ။ န သသုရုံ အာဒိယတိတိ
ဝစနံ^၂ န ဂဏှာတိ။ ဧဝံ အနာဒရတာယပိ အဂ္ဂဟဏေနပိ န အာဒိယတိ နာမ။
ဇယသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ အနာထပိဏှိကော သုဏိသာယ အာစာရံ
ဂဟေတွာ သတ္တု ပုရတော နိသီဒိ။ သာပိ သုဇာတာ “ကိ” န ခေါ အယံ သေဋ္ဌိ
ဒသဗလဿ သန္တိကေ မယံ ဂုဏံ ကထေဿတိ ဥဒါဟု အဂုဏ”န္တိ ဂန္ဓာ
အဝိဒူရေ သဒ္ဓံ သုဏန္တိ အဋ္ဌာသိ။ အဇာ နံ သတ္တာ ဧဟိ သုဇာတေတိ
အာမန္တေသိ။

အဟိတာနုကမ္ပိနီတိ န ဟိတာနုကမ္ပိနီ။ အညေသုတိ ပရပုရိသေသု။ အတိ-
မညတေတိ ဩမာနာတိမာနဝသေန အတိမညတိ။ ဓနေန ကိတဿာတိ။ ဓနေန
ကိတာ အဿ။ ဝဇာယ ဥဿုကာတိ။ ဝဓိတုံ ဥဿုက္ကမာပန္နာ။ ယံ ဣတ္ထိယာ
ဝိဒ္ဓတိ သာမိကော ဓနန္တိ ဣတ္ထိယာ သာမိကော ယံ ဓနံ လဘတိ။ အပ္ပမ္ပိ
တဿ အပဟာတုမိစ္ဆတိတိ ထောကတောပိ အဿ ဟရိတုံ ဣစ္ဆတိ။ ဥဒ္ဓနေ
အာရောပိတဥက္ကလိယံ ပက္ခိပိတဗ္ဗတဏှာလတောပိ ထောကံ ဟရိတုမေဝ
ဝါယမတိ။ အလသတိ နိသိန္နဋ္ဌာနေ နိသိန္နာဝ ဌိတဋ္ဌာနေ ဌိတာဝ ဟောတိ။
ဖရုဿတိ ခရာ။ ဒုရုတ္တဝါဒိနီတိ ဒုပ္ပာသိတဘာသိနိ။ ကက္ခဉံ ဝါဠကထမေဝ
ကထေတိ။ ဥဋ္ဌာယကာနံ အဘိဘုယျ ဝတ္တတိတိ ဧတ္ထ ဥဋ္ဌာယကာနန္တိ ဗဟုဝစန-
ဝသေန ဝိရိယုဋ္ဌာနသမ္ပန္နော သာမိကော ဝုတ္တော။ တဿ တံ ဥဋ္ဌာနသမ္ပတ္တိ^၃
အဘိဘဝိတွာ ဟေဋ္ဌာ ကတွာ ဝတ္တတိ။ ပမောဒတိတိ အာမောဒိတပမောဒိတာ

၁-သုဒ္ဓေသိနန္တိ (သု) ၂-ဒမနုဿသိယန္တိ (သိ) ၃-ဝစနံ ပနဿာ (သိ)၊ ဝစနဗိဿာ (သု)

ဟောတိ။ ကောလေယျကာတိ ကုလသမ္ပန္နာ။ ပတိဗ္ဗတာတိ ပတိဒေဝတာ။
ဝဇေဏ္ဍတဇ္ဇိတာတိ ဒဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ ဝဇေန တဇ္ဇိတာ၊ “သုတေဿာမိ
န”န္တိ ဝုတ္တာ။ ဒါသီသမန္တိ သာမိကဿ ဝတ္ထုပူရိကာ ဒါသီတိ မံ ဘဂဝါ
ဓာရေတူတိ ဝတွာ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာသိ။

၁၁-ကောဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ကောဒသမေ သပတ္တကန္တာတိ သပတ္တာနံ ဝေရိနံ ကန္တာ ပိယာ
တေဟိ ဣတ္ထိတပတ္တိတာ။ သပတ္တကရဏာတိ သပတ္တာနံ ဝေရိနံ အတ္တကရဏာ။
ကောဓပရေတောတိ ကောဓာနဂတော။ ပဗ္ဗရတ္တတာယာတိ ဗဟုအတ္ထ-
တာယ ဗဟုဟိတတာယ။ အနတ္တဗ္ဗိတိ အဝုဒ္ဓိဗ္ဗိ။ အတ္ထော မေ ဂဟိတောတိ
ဝုရိ မေ ဂဟိတာ။

အထော အတ္ထံ ဂဟေတွာနာတိ အထော ဝုဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ။ အနတ္တံ အဓိပဇ္ဇ-
တိတိ အနတ္ထော မေ ဂဟိတောတိ သလ္လက္ခေတိ။ ဝဇံ ကဝ္ဗ နာတိ ပါဏာတိ-
ပါတကမ္ပံ ကတွာ။ ကောဓသမ္ပဒသမ္ပတ္တောတိ ကောဓမဒေန မတ္တော၊ အာဒိန္န-
ဂဟိတပရာမဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ အာယသကျန္တိ အာယသဘာဝံ၊ အာယသော
နိယသော ဟောတိတိ အတ္ထော။ အန္တရတော ဇာတန္တိ အပ္ပန္တရေ ဥပ္ပန္တံ။
အတ္ထံ န ဇာနာတိတိ ဝုဒ္ဓိအတ္ထံ န ဇာနာတိ။ ဓမ္မံ န ပဿတိတိ သမထဝိပ-
ဿနာဓမ္မံ န ပဿတိ။ အန္တတမန္တိ အန္တဘာဝကရံ တမံ ဗဟလတမံ။ သဟ-
တေတိ အဘိဘဝတိ။

ဒုဗ္ဗင်္ဂယန္တိ ဒုဗ္ဗင်္ဂဘာဝံ နိတ္တေဇတံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမုခတံ။ ယတော ပတာယတိတိ
ယဒါ နိဗ္ဗတ္တတိ။ န ဝါစော ဟောတိ ဂါရဝေါတိ ဝစနဿိ ဂရုဘာဝေါ
န ဟောတိ။ န ဒိပံ ဟောတိ ကိဉ္ဇနန္တိ ကာမိ ပတိဋ္ဌာ နာမ န ဟောတိ။
တပနိယာနိတိ တာပဇနကာနိ။ ဓမ္မေဟိတိ သမထဝိပဿနာဓမ္မေဟိ။ အာရ-
ကာတိ ဒူရေ။ ဗြာဟ္မဏန္တိ ဒိဏာသဝဗြာဟ္မဏံ။ ယာယ မာတု ဘတောတိ
ယာယ မာတရာ ဘတော ပေါသိတော။ ပါဏဒဒိ သန္တိန္တိ ဇီဝိတဒါယိကံ
သမာနံ။ ဟန္တိ ကုဒ္ဓေါ ပုထုတ္တာနန္တိ ကုဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလောပုထုနာနာကာရဏေဟိ
အတ္တာနံ ဟန္တိ။ နာနာရူပေသု မုန္တိတောတိ နာနာရမ္ပဏေသု အဓိမုတ္တိတော
ဟုတွာ။ ရဇ္ဇုယာ ဗန္ဓု ဒိယန္တိတိ ရဇ္ဇုယာ ဗန္ဓိတွာ မရန္တိ။ ပဗ္ဗတာမဝိ
ကန္တရေတိ ပဗ္ဗတကန္တရေပိ ပတိတွာ မရန္တိ။

ဘူတဟစ္စာနီတိ^၁ ဟတဝုဒ္ဓိနိ။ ဣတယန္တိ ဣတိ အယံ။ တံ ဒမေန သမုန္တိန္ဒြေတိ
 တံ ကောဓံ ဒမေန ဆိန္ဒေယျ။ ကတရေန ဒမေနာတိ? ပညာဝိရိယေန ဒိဋ္ဌိယာတိ
 ဝိပဿနာပညာယ စေဝ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တေန ကာယိကစေတသိကဝိရိယေန
 စ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ။ တထေဝ ဓမ္မေ သိက္ခေထာတိ ယထာ အကုသလံ
 သမုန္တိန္ဒေယျ။ သမထဝိပဿနာဓမ္မေပိ ဘထေဝ သိက္ခေယျ။ မာ နော ခုဗ္ဗင်္ဂယံ
 အဟူတိ မာ အမှာကံ ခုဗ္ဗင်္ဂဘာဝေါ အဟောသီတိ ဣမမတ္ထံ ပတ္တယမာနာ။
 အနာယာသတိ အနုပါယာသာ။ အနုဿူကာတိ ကတ္တမိဥသုတ္တံ အနာပန္နာ။
 သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အဗျာကတဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဟိရိသြတ္တဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ သတ္တမဿ ပဌမေ ဟတူပနိသောတိ ဟတဥပနိသော ဆိန္တပစ္စယော။
 ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ တရုဏဝိပဿနာ။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂေါတိ ဗလဝ-
 ဝိပဿနာ စေဝ မဂ္ဂေါ စ။ ဝိပုတ္တိဉာဏဒဿနန္တိ အရဟတ္တဝိပုတ္တိ စ ပစ္စ-
 ဝေက္ခဏာ စ။

၂-သတ္တသုရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဒုတိယေ ယသ္မာ အယံ သတ္တသုရိယဒေသနာ တေဇောသံဝဋ္ဌ-
 ဒဿနဝသေန ပဝတ္တာ၊ တသ္မာ တယော သံဝဋ္ဌာ၊ တိဿော သံဝဋ္ဌသီမာ၊
 တိဏိ သံဝဋ္ဌမူလာနိ၊ တိဏိ ကောလာဟလာနီတိ အယံ တာဝ အာဒိတောဝ
 ဣမဿ သုတ္တဿ ပုရေစာရိကကထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ပုဗ္ဗေနိဝါ-
 သာနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္ထာရိတာဝ။ တေဒဝေါစာတိ အနိစ္စကမ္မဋ္ဌာနိကာနံ
 ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ အဇ္ဈာသယေန ဥပါဒိန္နကာနံ အနုပါဒိန္နကာနံ သင်္ခါရာနံ
 ဝိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဧတံ “အနိစ္စာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ”တိအာဒိသတ္တသုရိယောပမ-
 သုတ္တန္တံ အဝေါစ။ တတ္ထ အနိစ္စာတိ ဟုတ္တာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ။ သင်္ခါရာတိ
 ဥပါဒိန္နကအနုပါဒိန္နကာ သင်္ခါရဓမ္မာ။ အဒ္ဓါဝေါတိ ဧဝံ အစိရဋ္ဌေန^၂ ၊ ရဝါ။

အနဿာသိကာတိ အသဿတဘာဝေန^၁ အဿာသရဟိတာ။ အလမေဝါတိ
ယုတ္တမေဝ။

အဇ္ဈောဂါဋ္ဌောတိ ဥဒကေ အနုပရိဋ္ဌော။ အစ္စုဂ္ဂတောတိ ဥဒကဗိဋ္ဌိတော
ဥဂ္ဂတော။ ဒေဝေါ န ဝဿတိတိ ပဌမံ တာဝ ဥပကပ္ပနမေသော နာမ
ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌေ ကေမေသော ဟုတွာ ဝဿတိ၊ တဒါ
နိက္ခန္တဗိဇ္ဇံ န ပုန ဂေဟံ ပရိသတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မေကရဏေ နိရုဉ္စိ ဝိယ
ဥဒကံ ဟောတိ၊ ပုန ကေဗိန္ဒုဗ္ဗိ ဒေဝေါ န ဝဿတိတိ ဥပမာနဓမ္မကထာဝ
ပမာဏံ။ ဝိနဿန္တေ ပန လောကေ ပဌမံ အဝိစိတော ပဋ္ဌာယ တုစ္ဆော
ဟောတိ၊ တတော ဥဋ္ဌဟိတွာ သတ္တာ မနဿလောကေ စ တိရစ္ဆာနေသု စ
နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တိရစ္ဆာနေသု နိဗ္ဗတ္တာပိ ပုတ္တဘာတိကေသု မေတ္တံ ပဋိလဘိတွာ
ကာလကတာ ဒေဝမနဿေသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဒေဝတာ အာကာသေန စရန္တိယော
အာရောစေန္တိ “န ဣဒံ ဌာနံ သဿတံ န နိဗ္ဗန္တိ၊ မေတ္တံ ဘာဝေထ၊ ကရုဏံ၊
မုဒိတံ၊ ဥပေက္ခံ ဘာဝေထာ”တိ။ တေ မေတ္တာဒယော ဘာဝေတွာ တတော
စုတာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

ဗိဇ္ဇဂါမာတိ ဧတ္ထ ဗိဇ္ဇဂါမော နာမ ပဉ္စ ဗိဇ္ဇဇာတာနိ။ ဘူတဂါမော
နာမ ယံကိဉ္စ နိက္ခန္တမူလပဏ္ဏံ ဟရိတကံ။ ဩသဒိတိဏဝနပ္ပတယောတိ ဧတ္ထ
ဩသဒိတိ ဩသရေက္ခာ။ တိဏာတိ ဗဟိသာရာ တာလနာဋိကေရာဒယော။
ဝနပ္ပတယောတိ ဝနဇေဋ္ဌကရက္ခာ။ ကုန္ဒဒိယောတိ ဌပေတွာ ပဉ္စ မဟာနဒိယော
အဝသေသာ နိန္ဒဂါ။ ကုသောဗ္ဘာတိ ဌပေတွာ သတ္တ မဟာသရေ အဝသေသာ
ရဟဒါဒယော။ ဒုတိယော သူရိယောတိအာဒိသု ဒုတိယသူရိယကာလေ
ဧကော ဥဒေတိ၊ ဧကော အတ္ထင်္ဂမေတိ။ တတိယကာလေ ဧကော ဥဒေတိ၊
ဧကော အတ္ထင်္ဂမေတိ၊ ဧကော မဇ္ဈေ ဟောတိ။ စတုတ္ထကာလေ စတုကုလိကေ
ဂါမေ စတ္တာရော ပိဏ္ဏစာရိကာ ဒွါရပဋိပါဋိယာ ဌိတာ ဝိယ ဟောန္တိ။
ပဉ္စမာဒိကာလေပိ ဧသေဝ နယော။ ပလုဇ္ဇန္တိတိ ဆိဋ္ဌိတွာ ဆိဋ္ဌိတွာ ပတန္တိ။
နေဝ ဆာရိကာ ပညာယတိ န မသီတိ စက္ကဝါဋ္ဌမဟာပထဝီ သိနေရပဗ္ဗတရာဇာ
ဟိမဝါ စက္ကဝါဋ္ဌပဗ္ဗတော ဆ ကာမသဂ္ဂါ ပဌမဇ္ဈာနိကမြဟ္မလောကာတိ
ဧတ္တကေ ဌာနေ ဒဗျေ အစ္စရာယ ဂဟေတဗ္ဗမတ္တာပိ ဆာရိကာ ဝါ အင်္ဂါရော
ဝါ န ပညာယတိ။ ကော မန္တာ ကော သဒ္ဓါတာတိ ကော တဿ သဒ္ဓါ-
ပနတ္ထာယ သမတ္ထော၊ ကော ဝါ တဿ သဒ္ဓါတာ။ အညတြ ဒိဋ္ဌပဒေဟိတိ

ဒိဋ္ဌပဒေ သောတာပန္န အရိယသာဝကေ ဌပေတွာ ကော အညော သဒ္ဓ-
ဟိဿတိတိ အတ္ထော။

ဝိတရာဂေါတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝိတရာဂေါ။ သာသနံ အာဇာနိံသုတိ
အနုသိဋ္ဌိံ ဇာနိံသု၊ ဗြဟ္မလောကသဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ပဋိပဋ္ဌိံသု။ သမသမ-
ဂတိယောတိ^၁ ဒုတိယတ္တဘာဝေ သဗ္ဗာကာရေန သမဂတိကော ဧကဂတိကော။
ဥတ္တရိ မေတ္တံ ဘာဝေယျန္တိ ပဌမဇ္ဈာနတော ဥတ္တရိ ယာဝ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနာ
ပဏီတံ ကတွာ မေတ္တံ ဘာဝေယျံ။ စက္ခုမာတိ ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ စက္ခုမာ။ ပရိ-
နိဗ္ဗုတောတိ ဗောဓိပလ္လင်္ကေယေဝ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ ဧဝံ
အနိစ္စလက္ခဏံ ဒီပေတွာ သတ္တရိ ဒေသနံ ဝိနိဝဇ္ဇေန္တေ ပဉ္စသတာပိ တေ အနိစ္စ-
ကမ္မဋ္ဌာနိကာ ဘိက္ခု ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ နိသိန္နာသနေသု-
ယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသုတိ။

၃-နဂရောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၇။ တတိယေ ယတောတိ ယဒါ။ ပစ္စန္တိမန္တိ ရဋ္ဌပရိယန္တေ ရဋ္ဌာဝသာနေ
နိဝိဋ္ဌံ။ မဇ္ဈိမဒေသနဂရဿ ပန ရက္ခာကိစ္စံ နတ္ထိ၊ တေန တံ န ဂဟိတံ။ နဂရ-
ပရိက္ခာရေဟိ သုပရိက္ခတန္တိ^၂ နဂရလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာတံ။ အကရဏီယန္တိ
အကတ္တဗ္ဗံ အဇနိယံ^၃။ ဂန္တီရနေမာတိ ဂန္တီရအာဝါဋ္ဌာ။ သုနိခါတာတိ သုဋ္ဌ၊
သန္တိသီဒါပိတာ။ တံ ပနေတံ ဒေသိကာထမ္ဘံ ဣဋ္ဌကာဟိ ဝါ ကရောန္တိ သိလာဟိ
ဝါ ခဒိရာဒိဟိ ဝါ သာရရက္ခေဟိ။ တံ နဂရဂုတ္တတ္ထာယ ကရောန္တာ ဗဟိနဂရေ
ကရောန္တိ၊ အလင်္ကာရတ္ထာယ ကရောန္တာ အန္တောနဂရေ။ တံ ဣဋ္ဌကာမယံ
ကရောန္တာ မဟန္တံ အာဝါဋ္ဌံ ကတွာ စယံ စိနိတွာ ဥပရိ အဋ္ဌံသံ ကတွာ
သုဓာယ လိမ္မန္တိ။ ယဒါ ဟတ္ထိနံ ဒန္တေဟိ အဘိဟတော န စလတိ၊ တဒါ
သုလိတ္တော နာမ ဟောတိ။ သိလာထမ္ဘာဒယောပိ အဋ္ဌံသာ ဧဝံ ဟောန္တိ။
တေ သစေ အဋ္ဌ ရတနာ ဟောန္တိ၊ စတုရတနမတ္ထံ အာဝါဋ္ဌေ ပဝိသတိ၊ စတု-
ရတနမတ္ထံ ဥပရိ ဟောတိ။ သောဋ္ဌသရတနဝိသတိရတနေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
သဗ္ဗေသုဋ္ဌိ ဥပဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဟောတိ ဥပဗ္ဗံ ဥပရိ။ တေ ဂေါမုတ္တဝင်္ကာ ဟောန္တိ၊
တေန အေသံ အန္တရေ ပဒရမယံ^၄ ကတွာ ကမ္ဘံ ကာတုံ သက္ကာ ဟောတိ၊ တေ
ပန ကတစိတ္တကမ္ဘာ ပဂ္ဂဟိတဒ္ဓဇာဝံ ဟောန္တိ။

၁-သမဂတိယောတိ (သီ)

၂-အကမနိယံ (သီ)၊ အတ္တပနိယံ (က)

၂-ပရိက္ခိတ္တန္တိ (သီ၊ သု၊ က)

၄-ပဒရမယံ (သီ)၊ သုပရိမယံ (က)

ပရိခါတိ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတမာတိကာ။ အနုပရိယာယပထောတိ အန္တော
ပါကာရဿ ပါကာရေန သဒ္ဓိံ ဂတော မဟာပထော၊ ယတ္ထ ဌိတာ
ဗဟိပါကာရေ ဌိတေဟိ သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈန္တိ။ သလာကန္တိ သရတောမရာဒိနိဿဂ္ဂိ-
ယာဝုဓံ။ ဇေဝနိကန္တိ ဧကတောဓာရာဒိသေသာဝုဓံ။

ဟတ္ထာရောဟာတိ သဗ္ဗေပိ ဟတ္ထိအာစရိယဟတ္ထိဝေဇ္ဇဟတ္ထိဗန္ဓာဒယော^၁။
အဿာရောဟာတိ သဗ္ဗေပိ အဿာစရိယအဿဝေဇ္ဇအဿဗန္ဓာဒယော။
ရထိကာတိ သဗ္ဗေပိ ရထာစရိယရထယောခရထရက္ခာဒယော။ ဓနုဂ္ဂဟာတိ
ဣဿာသာ။ စေလကာတိ ယေ ယုဒ္ဓေ ဇယဒ္ဓဇံ ဂဟေတွာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တိ။
စလကာတိ “ဣမ ရညော ဌာနံ ဟောတု၊ ဣမ အသုကမဟာမတ္တဿာ”တိ
ဧဝံ သေနာဗျူဟကာရကာ။ ပိဏ္ဍာဒါယိကာတိ သာဟသိကမဟာယောဓာ။
တေ ကိရ ပရသေနံ ပရိသိတွာ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍမိဝ ဆေတွာ ဆေတွာ ဒယန္တိ^၂၊
ဥပ္ပတိတွာ နိဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။ ယေ ဝါ သင်္ဂါမမဇ္ဈေ ယောဓာနံ ဘတ္တပါနိယံ
ဂဟေတွာ ပရိသန္တိ၊ တေသမ္ပေတံ နာမံ။ ဥဂ္ဂါ ရာဇပုတ္တာတိ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတာ
သင်္ဂါမာဝစရာ ရာဇပုတ္တာ။ ပက္ခန္တိနောတိ ယေ “ကဿ သီသံ ဝါ အာဝုဓံ
ဝါ အာဟရာမာ”တိ ဝတွာ “အသုကဿာ”တိ ဝုတ္တာ သင်္ဂါမံ ပက္ခန္တိတွာ
တဒေဝ အာဟရန္တိ၊ ဣမေ ပက္ခန္တိန္တိ ပက္ခန္တိနော။ မဟာနာဂါ ဝိယ မဟာ-
နာဂါ၊ ဟတ္ထိအာဒိသုပိ အဘိမုခံ အာဂစ္ဆန္တေသု အနိဝတ္တိယယောဓာနံ ဧတံ
အဓိဝစနံ။ သူရာတိ ဧကသူရာ^၃၊ ယေ သဇာလိကာပိ သဝဓိကာပိ သမုဒ္ဒံ
တရိတုံ သက္ကောန္တိ။ စမ္ပယောဓိနောတိ ယေ စမ္ပကဇ္ဈကံ ဝါ ပရိသိတွာ
သရပရိတ္တာဏစမ္ပံ ဝါ ဂဟေတွာ ယုဇ္ဈန္တိ။ ဒါသကပုတ္တာတိ ဗလဝသိနေဟာ
သရဒါသယောဓာ။ ဒေါဝါရိကောတိ ဒွါရပါလော။ ဝါသနလေပန-
သမ္ပန္နောတိ ဝါသနေန သဗ္ဗဝိဝရပဋိစ္ဆာဒနေန သုဓာလေပေန သမ္ပန္နော၊
ဗဟိ ဝါ ခါဏုပါကာရသင်္ခါတေန ဝါသနေန သနမဋ္ဌေန စ သုဓာလေပေန
သမ္ပန္နော ပုဏ္ဏသုဋ္ဌပန္တိံ ဒေသေတွာ ကတစိတ္တကမ္မပဂ္ဂဟိတဒ္ဓဇော။ တိဏ-
ကဋ္ဌောဒကန္တိ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ သာသတ္တာယ ဂေဟာနဉ္စ ဆာဒနတ္တာယ
အာဟရိတွာ ဗဟူသု ဌာနေသု ဌပိတတိဏဉ္စ၊ ဂေဟကရဏပစနာဒိနံ အတ္တာယ
အာဟရိတွာ ဌပိတကဋ္ဌဉ္စ၊ ယန္တေဟိ ပဝေသေတွာ ပေါက္ခရဏီသု ဌပိတဥဒကဉ္စ။
သန္တိစိတံ ဟောတိတိ ပဋိကစ္ဆေဝ အနေကေသု ဌာနေသု သုဋ္ဌ၊ နိစိတံ
ဟောတိ။ အန္တန္တရာနံ ရတိယာတိ အန္တောနဂရဝါသိနံ ရတိအတ္တာယ။

၁- ...ဟတ္ထိမေဏာဒယော (ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၂-ပိဋ္ဌေ)

၂-ဿန္တိ (သိ)

၃-ဧကန္တသူရာ (က၊ ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ စ)

အပရိတဿာယာတိ တာသံ အနာပဇ္ဇနတ္ထာယ။ သာလိယဝကန္တိ နာနပ္ပကာရာ သာလိယော စေဝ ယဝါ စ။ တိလမုဂ္ဂမာသာပရက္ကန္တိ တိလမုဂ္ဂမာသာ စ သေသာပရက္ကန္တု။

ဣဒါနိ ယသ္မာ တထာဂတဿ နဂရေ ကမ္မံ နာမ နတ္ထိ၊ နဂရသဒိသံ ပန အရိယသာဝကံ နဂရပရိက္ခာရသဒိသေ စ သတ္တ ဓမ္မေ စတုအာဟာရသဒိသာနိ စ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ဒဿေတွာ ကောဒသသု ဌာနေသု အရဟတ္တံ ပက္ခိပိတွာ ဒေသနံ ဝိနိဝဇ္ဇေဿာမီတိ အယံ ဥပမာ အာဘတာ၊ တသ္မာ တံ ဒေသနံ ပကာသေတုံ ဣဒံ ဝေမေဝ ခေါတိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ သဒ္ဓဗ္ဗေဟိတိ သုဓမ္မေဟိ။ သဒ္ဓေါတိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါယ စေဝ ပစ္စက္ခသဒ္ဓါယ စ သမန္တာ-ဂတော။ တတ္ထ ဒါနသီလာဒိနံ ဖလံ သဒ္ဓဟိတွာ ဒါနာဒိပုညကရဏေ သဒ္ဓါ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ နာမ။ မဂ္ဂေန အာဂတသဒ္ဓါပစ္စက္ခသဒ္ဓါ နာမ။ ပသာဒသဒ္ဓါတိပိ သော ဝေ။ တဿာ လက္ခဏာဒီဟိ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“သမ္ပက္ခန္တနလက္ခဏာ စ မဟာရာဇ သဒ္ဓါ သမ္ပသာဒနလက္ခဏာ စာ”တိ ဟိ ဝစနတော ဣဒံ သဒ္ဓါယ လက္ခဏံ နာမ။ “တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ သဒ္ဓေါ ပသန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကတမေဟိ တိဟိ။ သီလဝန္တာနံ ဒဿနကာမော ဟောတိ”တိအာဒိနာ၊ နယေန ဝုတ္တံ ပန သဒ္ဓါယ နိဗ္ဗိတ္တံ နာမ။ “ကော စာဟာရော သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓဗ္ဗဿဝနန္တိဿ ဝစနိယ”န္တိ၊ အယံ ပနဿာ အာဟာရော နာမ။ “သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အယံ အနုဓမ္မော ဟောတိ၊ ယံ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရိဿတိ”တိ၊ အယမဿ အနုဓမ္မော နာမ။ “သဒ္ဓါ ဗန္ဓတိ ပါထေယျံ၊ သိရိ ဘောဂါနမာသယော၊ သဒ္ဓါ ဒုတိယာ ပုရိသဿ ဟောတိ။ သဒ္ဓါယ တရတိ ဩသံ၊ သဒ္ဓါ ဗီဇံ တပေါ ဝုဠိ၊ သဒ္ဓါဟတ္ထော မဟာနာဂေါ၊ ဥပေခါသေတဒန္တဝါ”တိအာဒိသု ပန သုတ္တေသု ဧတိဿာ ဗဒ္ဓဘတ္တပုဋ္ဌာဒိသရိက္ခတာယ အနေကသရသတာ ဘဂဝတာ ပကာ-သိတာ။ ဣမသ္မိံ ပန နဂရောပမသုတ္တန္တေ သော အစလသုပ္ပတိဋ္ဌိတတာယ ဧသိကာထမ္ဘသဒိသာ ကတွာ ဒဿိတာ။

သဒ္ဓေသိကောတိ သဒ္ဓိံ ဧသိကာထမ္ဘံ ကတွာ အရိယသာဝကော အကုသလံ ပဇာတိတိ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ အပိစေတ္ထ ဟိရောတ္တပ္ပေဟိ ထိသု ဌါရေသု သံဝရော သမ္ပဇ္ဇတိ၊ သော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ

၁-ခု ၁၁-၃၃-ပိဋေ မိလိန္ဒပဋေ။

၄-ဝိဟုရေယျာတိ (သံ ၂-၁၄၇-ပိဋေ။)

၇-သံ ၁-၂၁၇-ပိဋေ။

၂-အံ ၁-၁၄၉-ပိဋေ။

၅-သံ ၁-၄၁-ပိဋေ။

၈-ခု ၁-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၇၅-ပိဋေသု။

၃-အံ ၃-၃၄၇-ပိဋေ။

၆-သံ ၁-၂၄-ပိဋေ။

ဟောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ကောဒသသု ဌာနေသု အရဟတ္တံ ပက္ခိပိတွာ
ဒေသနာယ ကူဠံ ဂဟိတန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄-ဓမ္မဉ္စသုတ္တံ

၆၈။ စတုတ္ထေ ကာလံ ဇာနာတိတိ ယုတ္တပ္ပတ္တကာလံ ဇာနာတိ။ အယံ
ကာလော ဥဒ္ဓေသဿာတိ အယံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှနကာလော။ ပရိပုစ္ဆာယာတိ
အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ ပရိပုစ္ဆာယ။ ယောဂဿာတိ ယောဂေ ကမ္မံ
ပက္ခိပနဿ။ ပဋိသန္ဓာနဿာတိ နိလိယနဿ ကေဘာဝဿ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိ-
ပန္နောတိ နဝန္တံ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ အနုရူပဓမ္မံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ပဋိပန္နော။
ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ပုဂ္ဂလပရောပရဉ္စူ ဟောတိတိ ဧဝံ ဘိက္ခု၊ ပုဂ္ဂလာနံ
ပရောပရံ တိက္ခမုဒုဘာဝံ ဇာနနသမတ္ထော နာမ ဟောတိ။

၅-ပါရိစ္ဆတ္တကသုတ္တံ

၆၉။ ပဉ္စမေ ပန္နပလာသောတိ ပတိတပလာသော။ ဇာလကဇာတောတိ
သဉ္ဇာတပတ္တပုပ္ဖဇာလော။ တဿ ဟိ ပတ္တဇာလဉ္စ ပုပ္ဖဇာလဉ္စ သဟေဝ
နိက္ခမတိ။ ခါရကဇာတောတိ ပါဠိယေက္ကံ သဉ္ဇာတေန သုဝိဘတ္တေန ပတ္တ-
ဇာလကေန စ ပုပ္ဖဇာလကေန စ သမန္တာဂတော။ ကုဋုမလကဇာတောတိ၊
သဉ္ဇာတမကုဋော။ ကောရကဇာတောတိ အဝိကသိတေဟိ မဟာကုန္တိဟိ
သန္တိန္နမုခေဟိ ပုပ္ဖေဟိ သမန္တာဂတော။ သဗ္ဗပါလိပုဏ္ဏောတိ သဗ္ဗာကာရေန
သုပုပ္ပိတော။ ဒိဗ္ဗေ ဓတ္တာရော မာသေတိ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ ဓတ္တာရော မာသေ။
မနုဿဂဏနာယ ပန တာနိ ဒွါဒသ ဝဿသဟဿာနိ ဟောန္တိ။ ပရိဝာရေန္တိတိ
ဣတော စိတော စ ဣန္ဒြိယာနိ စာရေန္တိ၊ ကိဋ္ဌန္တိ ရမန္တိတိ အတ္ထော။

အာဘာယ ဖုဋ် ဟောတိတိ တတ္ထကံ ဌာနံ ဩဘာသေန ဖုဋ် ဟောတိ။
တေသဋ္ဌိ ပုပ္ဖါနံ ဗာလသုရိယဿ ဝိယ အာဘာ ဟောတိ၊ ပတ္တာနိ ပဏ္ဏန္တုပ္ပ-
မာဏာနိ၊ အန္တော မဟာတုမ္မမတ္တာ ရေဏု ဟောတိ။ ပုပ္ပိတေ ပန ပါရိစ္ဆတ္တကေ
အာရောဟနက္ခိန္တံ ဝါ အင်္ဂုသကံ ဂဟေတွာ နမနက္ခိန္တံ ဝါ ပုပ္ဖါဟရဏတ္ထံ
စင်္ကေဝုဋ်ကက္ခိန္တံ ဝါ နတ္ထိ၊ ကန္တနကဝါတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပုပ္ဖါနိ ဝဏုတော
ကန္တတိ၊ သမ္ပုဋ်နကဝါတော သမ္ပုဋ်နတိ၊ ပဝေသနကဝါတော သုဓမ္မံ
ဒေဝသဘံ ပဝေသေတိ၊ သမ္ပုဋ်နကဝါတော ပုရာဏပုပ္ဖါနိ နိဟရတိ၊ သန္တရ-
ဏကဝါတော ပတ္တကဏ္ဍိကကေသရာနိ ရဇ္ဈေန္တော သန္တရတိ။ မဇ္ဈဌာနေ

ဓမ္မာသနံ ဟောတိ ယောဇနပ္ပမာဏော ရတနပလ္လင်္ကော^၁ ဥပရိ တိယောဇနေန သေတစ္ဆတ္ထေန ဓာရိယမာနေန၊ တဒနန္တရံ သက္ကဿ ဒေဝရညော အာသနံ အတ္ထရိယတိ၊ တတော တေတ္ထိံသာယ ဒေဝပုတ္တာနံ၊ တတော အညေသံ မဟေသက္ခာနံ ဒေဝါနံ၊ အညတရဒေဝတာနံ ပုပ္ဖကဏ္ဍိကာဝ အာသနံ ဟောတိ။ ဒေဝါ ဒေဝသဘံ ပရိသိတွာ နိသိဒန္တိ။ တတော ပုပ္ဖေဟိ ရေဏုဝဋ် ဥဂန္တာ ဥပရိကဏ္ဍိကံ အာဟစ္စ နိပတမာနာ ဒေဝတာနံ တိဂါဝုတပ္ပမာဏံ အတ္တဘာဝံ လာခါရသပရိကမ္မသဇ္ဇိတံ ဝိယ သုဝဏ္ဏရုဏ္ဏပိဉ္ဇရံ ဝိယ ကရေတိ။ ဧကစ္စေ ဒေဝါ ဧကေကံ ပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ အညမညံ ပဟရန္တာပီ^၂ ကိဋ္ဌန္တိယေဝ။ ပဟရဏ-ကာလေပိ မဟာတုမ္မပ္ပမာဏာ ရေဏု နိက္ခမိတွာ သရိရံ ပဘာသမ္ပန္နေဟိ ဂန္ဓစုဏ္ဏေဟိ သဗ္ဗာတမနောသိလာရာဂံ ဝိယ ကရေတိ။ ဧဝံ သာ ကိဋ္ဌာ စတူဟိ မာသေဟိ ပရိယောသာနံ ဂစ္ဆတိ။ အယမာနုဘာဝေါတိ အယံ အနုဖရိတုံ အာနုဘာဝေါ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ န သတ္တာ ပါရိစ္ဆတ္တကေန အတ္ထိကော၊ တေန ပန သဗ္ဗိံ ဥပမေတွာ သတ္တ အရိယသာဝကေ ဒသေတုကာမော၊ တသ္မာ တေ ဒသေတုံ ဝေမေဝ ခေါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စေတေတိတိ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ စိန္တေတိ။ ဒေဝါနံဝါတိ ဒေဝါနံ ဝိယ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဓေါ အန္တဂ္ဂန္တိတိ ပထဝီတလတော ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သာဓုကာရသဒ္ဓေန သဗ္ဗံ ဧကသဉ္စမေဝ ဟောတိ။ အယမာနုဘာဝေါတိ အယံ ခိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အနုဖရဏာနုဘာဝေါ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-နိဿိတံ ဟောတိ၊ ကသိဏပရိကမ္မံ ပဌမဇ္ဈာနသန္နိဿိတံ၊ ဝိယဿနာယ သဗ္ဗိံ တယော မဂ္ဂါတိဏိ စ ဖလာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂသန္နိဿိတာနိ ဟောန္တိ။ ဒေသနာယ ဟေဋ္ဌတော ဝါ ဥပရိတော ဝါ ဥဘယတော ဝါ ပရိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ ဣဓ ပန ဥဘယတော ပရိစ္ဆေဒေါ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ သင်္ခေပတော ပနေတ္ထ ဝုဋ်ဝဋ် ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆-သက္ကစသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဆဋ္ဌေ ပရိသုဒ္ဓါ ဝ ဘဝိဿန္တိတိ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပရိသုဒ္ဓါ ဘဝိဿန္တိ နိဗ္ဗလာ။ သကမ္မာရဂတောတိ ဧတ္ထ သ-ကာရော နိပါတမတ္ထံ၊ ကမ္မာရဂတော ကမ္မာရုဗ္ဗနဂတောတိ အတ္ထော။

၇-ဘဝနာသုတ္တဝတ္ထနာ

၇၁။ သတ္တမေ အနနယုတ္တဿာတိ န ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿ ဟုတွာ ဝိဟရတော။
 သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ အဏ္ဍာနီတိ ဣမာ ကဏ္ဍပက္ခသုက္ကပက္ခ-
 ဝသေန ဒွေ ဥပမာ ဝုတ္တာ။ တာသု ကဏ္ဍပက္ခပမာ အတ္တဿ အသာမိကာ၊
 ဣတရာ သာမိကာတိ သုက္ကပက္ခပမာယ ဧဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေယျ-
 ထာတိ ဩပဗ္ဗတ္တေ နိပါတော။ အဝီတိ သံန္တာဝနတ္ထေ။ ဥဘယေနာပိ သေယျထာပိ
 နာမ ဘိက္ခဝေတိ ဒဿေတိ။ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ အဏ္ဍာနိ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ ဒွါဒသ
 ဝါတိ ဧတ္ထ ပန ကိဉ္ဇာပိ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ ဝုတ္တပ္ပကာရတော ဦနာမိကာနိပိ အဏ္ဍာနိ
 ဟောန္တိ၊ ဝစနသိလိဋ္ဌတာယ ပနေတံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံဉ္စိ လောကေ သိလိဋ္ဌံ ဝစနံ
 ဟောတိ။ တာနဿူတိ တာနိ အဿ၊ ဘဝေယျန္တိ အတ္ထော။ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ
 သမ္မာ အဓိသယိတာနီတိ တာယ ဇနေတ္တိယာ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ ပက္ခေ ပသာရေတွာ
 တေသံ ဥပရိ သယန္တိယာ သမ္မာ အဓိသယိတာနိ။ သမ္မာ ပရိသေဒိတာနီတိ
 ကာလေန ကာလံ ဥတုံ ဂဏှာပေန္တိယာ သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော သေဒိတာနိ၊
 ဥသ္မိကတာနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သမ္မာ ပရိဘာဝိတာနီတိ ကာလေန ကာလံ
 သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော ဘာဝိတာနိ၊ ကုက္ကုဒ္ဓဂန္တံ ဂါဟာပိတာနီတိ အတ္ထော။

ကိဉ္ဇာပိ တဿာ ကုက္ကုဒ္ဓိယာတိ တဿာ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ ဣမံ တိဝိကေရိယာ-
 ကရဏေန အပ္ပမာဒံ ကတွာ ကိဉ္ဇာပိ န ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ အထ ခေါ
 ဘဗ္ဗာဝံ တေတိ အထ ခေါတေ ကုက္ကုဒ္ဓိပေါတကာ ဝုတ္တနယေန သောတ္တိနာ
 အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗာဝံ။ တေ ဟိ ယသ္မာ တာယ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ ဧဝံ တိဟာ-
 ကာရေဟိ တာနိ အဏ္ဍာနိ ပရိပါလိယမာနာနိ န ပူတိနိ ဟောန္တိ။ ယောပိ
 နေသံ အလ္လသိနေဟော၊ သော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ၊ ကပါလံ တနကံ ဟောတိ၊
 ပါဒနသိခေါ စ မုခတုဏှကဉ္စ ခရံ ဟောတိ၊ သယမ္ပိ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိ။
 ကပါလဿ တနတ္တာ ဗဟိဒ္ဓါ အာလောကော အန္တော ပညာယတိ၊ တသ္မာ
 “စိရံ ဝတ မယံ သံကုဋိတဟတ္ထပါဒါ သမ္မာဓေ သယိမှ၊ အယဉ္စ ဗဟိ
 အာလောကော ဒိဿတိ၊ ဧတ္ထ ဒါနိ နော သုခဝိဟာရော ဘဝိဿတိ”တိ
 နိက္ခမိတုကာမာ ဟုတွာ ကပါလံ ပါဒေန ပဟရန္တိ၊ ဂိဝံ ပသာရေန္တိ၊ တတော
 တံ ကပါလံ ဒွေဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ အထ တေ ပက္ခေ ဝိဓနန္တာ တံခဏာနရူပံ
 ဝိရဝန္တာ နိက္ခမန္တိယေဝ။ နိက္ခမန္တာ စ ဂါမက္ခေတ္တံ ဥပသောဘယမာနာ
 ဝိစရန္တိ။

ဝေဒိတဗ္ဗံ ခေါတိ ဣဒံ ဩပဗ္ဗသမ္ပုဋ်ပါဒနံ။ တံ ဧဝံ အတ္ထေန သံသန္နေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗံ—တဿာ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ အဏ္ဍေသု အဓိသယနာဒိတိဝိဓကိရိယာ- ကရဏံ ဝိယ ဟိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဘာဝနံ အနုယုတ္တကာလော၊ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ တိဝိဓကိရိယာသမ္ပာဒနေ အဏ္ဍာနံ အပူတိဘာဝေါ ဝိယ ဘာဝနံ အနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေ ဝိပဿနာဉာဏဿ အပရိဟာနိ၊ တဿာ တိဝိဓကိရိယာကရဏေန အဏ္ဍာနံ အလ္လသိနေဟပရိယာဒါနံ ဝိယ တဿ ဘိက္ခုနော တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေ ဘဝတ္တယာနုဂတနိကန္တိ- သိနေဟပရိယာဒါနံ၊ အဏ္ဍကပါလာနံ တနုဘာဝေါ ဝိယ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသဿ တနုဘာဝေါ၊ ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာနံ နခတုဏ္ဍကာနံ ထဒ္ဒဘာဝေါ ဝိယ ဘိက္ခုနော ဝိပဿနာဉာဏဿ တိက္ခခရိပ္ပသန္တသုရဘာဝေါ၊ ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာနံ ပရိဏာမကာလော ဝိယ ဘိက္ခုနော ဝိပဿနာ- ဉာဏဿ ပရိဏာမကာလော ဝစိကာလော ဂမ္ဘဂ္ဂဟဏကာလော၊ ကုက္ကုဋ္ဌ- ပေါတကာနံ ပါဒနခသိခါယ ဝါမုခတုဏ္ဍကေန ဝါအဏ္ဍကောသံ ပဒါလေတွာ ပက္ခေ ပပ္ဖေါဋေတွာ သောတ္ထိနာ အဘိနိဗ္ဗိဒါကာလော ဝိယ တဿ ဘိက္ခုနော ဝိပဿနာဉာဏဂမ္ဘံ ဂဏှာပေတွာ ဝိစရန္တဿ တဇ္ဇာတိကံ ဥတုသပ္ပါယံ ဝါ ဘောဇနသပ္ပါယံ ဝါ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ ဝါ ဓမ္မဿဝနသပ္ပါယံ ဝါ လဘိတွာ ကောသနေ နိသိန္နဿေဝ ဝိပဿနံ ဝစေန္တဿ အနုပုဗ္ဗာဓိဂတေန အရဟတ္တ- မဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ ပဒါလေတွာ အဘိညာပက္ခေ ပပ္ဖေါဋေတွာ သောတ္ထိနာ အရဟတ္တပ္ပတ္တကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယထာ ပန ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာနံ ပရိဏတဘာဝံ ဥတွာ မာတာပိ အဏ္ဍကောသံ ဘိန္ဒတိ၊ ဧဝံ တထာရူပဿ ဘိက္ခုနော ဉာဏပရိပါကံ ဥတွာ သတ္တာပိ—

“ဥစ္စန္တိ သိနေဟမတ္တနော၊ ကုမုဒံ သာရဒိကံဝ ပါဏိနာ။
သန္တိမဂ္ဂမေဝ မြူဟယ၊ နိဗ္ဗာနံ သုဂတေန ဒေသိတ”န္တိ—

အာဒိနာ နယေန ဩဘာသံ ဖရိတွာ ဂါထာယ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ ပဟရတိ။ သော ဂါထာပရိယောသာနေ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ ဘိန္ဒိတွာ အရဟတ္တံ ပါမုဏာတိ။ တခတာ ပဋ္ဌာယ ယထာ တေ ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာ ဂါမက္ခေတ္တံ ဥပသေခဘယမာနာ တတ္ထ ဝိစရန္တိ၊ ဧဝံ အယမ္ပိ မဟာဒီဏာသဝေါ နိဗ္ဗာနာ- ရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ သံဃာရာမံ ဥပသောဘယမာနော ဝိစရတိ။

ဖလဂဏ္ဌဿာတိ ဝေဓကိဿ။ သော ဟိ ဩလမ္ပကသင်္ခါတံ ဖလံ စာရေတွာ^၁
ဒါရူနံ ဂဏ္ဍံ ဟရတိတိ ဖလဂဏ္ဍောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဝါသီဇေဋ္ဌေတိ ဝါသီဒဏ္ဍကဿ
ဂဟဏဋ္ဌာနေ။ ဧတ္ထကံ မေ အဇ္ဇ အာသဝါနံ ဒီဏန္တိ ပဗ္ဗဇိတဿ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-
သင်္ခေပေန ဥဒ္ဓေသေန ပရိပုစ္ဆာယ ယောနိသောမနသိကာရေန ဝတ္တပဋိပတ္တိ-
ယာ စ နိစ္စကာလံ အာသဝါဒီယန္တိ။ ဧဝံဒီယမာနာနံ ပန နေသံ “ဧတ္ထကံ အဇ္ဇ
ဒီဏံ ဧတ္ထကံ ဟိယျော”တိ ဝေမဿ ဉာဏံ န ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဣမာယ
ဥပမာယ ဝိပဿနာနိသံသော ဒီပိတော။

ဟေမန္တိကေနာတိ ဟေမန္တသမယေန။ ပဋိပ္ပဿန္တိတိ^၂ ထိရဘာဝေန
ပရိဟာယန္တိ။ ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ မဟာသမုဒ္ဓေါ^၃ ဝိယ သာသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နာဝါ
ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဓေ ပရိယာယနံ ဝိယ ဣမဿ
ဘိက္ခုနော ဦးပဉ္စဝဿကာလေ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကေ ဝိစရဏံ၊
နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဓဥဒကေန ခဇ္ဇမာနာနံ ဗန္ဓနာနံ တနုဘာဝေါဝိယ ဘိက္ခုနော
ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခေပေန ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိယေဝ သံယောဇနာနံ တနုဘာဝေါ၊
နာဝါယ ထလေ ဥက္ခိတ္တကာလောဝိယ ဘိက္ခုနော နိဿယံ မုတ္တကဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ အရညေ ဝသနကာလော၊ ဒိဝါ ဝါတာတပေန သံသုဿနံ ဝိယ
ဝိပဿနာဉာဏေန တဏှာသိနေဟဿ သံသုဿနံ၊ ရတ္တိံ ဟိမောဒကေန
တေမနံ ဝိယ ကမ္မဋ္ဌာနံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နေန ပီတိပါမောဇ္ဇေန စိတ္တတေမနံ၊ ရတ္တိန္ဒြိဝံ
ဝါတာတပေဟိ စေဝ ဟိမောဒကေန စ ပရိသုက္ခပရိတိန္ဒာနံ ဗန္ဓနာနံ ဒုဗ္ဗလ-
ဘာဝေါ ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏပီတိပါမောဇ္ဇေဟိ သံယောဇနာနံ ဘိယျော-
သော မတ္တာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ၊ ပါဝုဿကမေသော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ၊
မေသုဋ္ဌိဥဒကေန နာဝါယ အန္တောပူတိဘာဝေါ ဝိယ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ
ရူပသတ္တကာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ဝေမန္တဿ ဩက္ခာယမာနေ ပက္ခာယမာနေ
ကမ္မဋ္ဌာနေ ဧကဒိဝသံ ဥတုသပ္ပာယာဒီနိ လဒ္ဓါ ဧကပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓဿ
အရဟတ္တဖလာဒိဂမော၊ ပူတိဗန္ဓနာယ နာဝါယ ကိဉ္စိ ကာလံ ဌာနံ^၄ ဝိယ
ဒီဏသံယောဇနဿ အရဟတော မဟာဇနံ အနုဂ္ဂဏန္တဿ ယာဝတာယုကံ
ဌာနံ၊ ပူတိဗန္ဓနာယ နာဝါယ အနုပုဗ္ဗေန ဘိဇ္ဇိတွာ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝုပဂမော
ဝိယဒီဏာသဝဿ ဥပါဒိန္တကက္ခန္ဓဘေဒေန အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ
ပရိနိဗ္ဗုတဿ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝုပဂမောတိ ဣမာယ ဥပမာယ သံယောဇနာနံ
ဒုဗ္ဗလတာ ဒီပိတာ။

ဂ-အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ အဋ္ဌမံ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ကထိတံ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပနဿ ဟေဋ္ဌာ စူဠစ္ဆရာသင်္ခာတသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝိတ္တာရိတာ ဝေ။ ပဿထ နောတိ ပဿထ န။ အာလိဂ္ဂိတွာတိ ဥပဂူဟိတွာ။ ဥပနိသီဒေယျာဘိ သမိပေ နိဿာယ နိသီဒေယျ။ ဥပနိပဇ္ဇေယျာဘိ ဥပဂန္တာ နိပဇ္ဇေယျ။ အာရောဓယာဒီတိ အာစိက္ခာမိ။ ပဋိဝေဒယာဒီတိ ပဋိဝေဒေတွာ ဇာနာပေတွာ ကထေမိ။ ဝါလရဇ္ဇုယာဘိ အဿဝါလဂေါဝါလေဟိ ဝဋ်တရဇ္ဇုယာ။ ပစ္စောရသ္မိန္တိ ဥရမဇ္ဈေ။ ဖေဏုဗ္ဗေဟကန္တိ ဖေဏံ ဥဗ္ဗေဟိတွာ၊ ဥဿာဒေတွာတိ အတ္ထော။ အတ္တတ္တန္တိ အတ္တနော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကလောကီယလောကုတ္တရံ အတ္ထံ။ ပရတ္ထောဘယတ္ထေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ စူဠစ္ဆရာသင်္ခာတသုတ္တဿ၊^၂ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ကထိတမေဝ။ ဣဒဉ္စ ပန သုတ္တံ ကထေတွာ သတ္တာ စူဠစ္ဆရာသင်္ခာတသုတ္တံ ကထေသိ။ နဝမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၀-အရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၄။ ဒသမေ ပရိတ္တန္တိ အပ္ပံ ထောကံ။ တဉ္စိ သရသပရိတ္တတာယပိ ခဏပရိတ္တတာယပိ ဌိတိပရိတ္တတာယပိ ပရိတ္တမေဝ။ လဟုံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈနတော လဟုကံ^၃။ မန္တာယံ ဗောဉ္ဇဗ္ဗန္တိ မန္တာယ ဗောဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ပညာယ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ပဗ္ဗတေယျာဘိ ဝိဗ္ဗတသမ္ဘဝါ။ ဟာရဟာရိနီတိ ရုက္ခနဋ္ဌဝေဠုအာဒိနိ ဟရိတဗ္ဗာနိ ဟရိတုံ သမတ္တာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဂ-ဝိနယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝိနယဓရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ အဋ္ဌမဿ ပဌမေ အာပတ္တိံ ဇာနာတိတိ အာပတ္တိယေဝ အာပတ္တိတိ ဇာနာတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁-အံ-၄၁-၄၆-ပိဋေ။

၃-အံ ၁-၉-ပိဋေ။

၂-ဥဗ္ဗဟိတွာ (သိ၊ သုာ)

၄-လဟုသံ (သိ၊ ဇိကာယံ စ)

၂-ဒုတိယဝိနယဓရသုတ္တဝတ္ထနာ

၇၆။ ဒုတိယေ သွာဂတာနီတိ သုအာဂတာနိ သုပ္ပဂုဏာနိ။ သုဝိဘတ္တာ-
နီတိ ကောဠာသတော သုဠ၊ ဝိဘတ္တာနိ။ သုပ္ပဝတ္တီနီတိ အာဝဇ္ဇိတာဝဇ္ဇိတ-
ဠာနေ သုဠ၊ ပဝတ္တာနိ ဒဠပ္ပဂုဏာနိ။ သုဝိနိစ္ဆိတာနီတိ သုဠ၊ ဝိနိစ္ဆိတာနိ။
သုတ္တသောတိ ဝိဘင်္ဂတော။ အနုဗျဉ္ဇနသောတိ ခန္ဓကပရိဝါရတော။

၃-တတိယဝိနယဓရသုတ္တဝတ္ထနာ

၇၇။ တတိယေ ဝိနယေ ခေါ ပန ဌိတော ဟောတီတိ ဝိနယလက္ခဏေ
ပဟိဌိတော ဟောတိ။ အသံဟိရောတိ န သက္ကာ ဟောတိ ဂဟိတဂ္ဂဟဏံ
ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ။

၉-သတ္ထုသာသနသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၃။ နဝမေ ဧကောတိ အဒုတိယော။ ဂူပကဋ္ဌောတိ ကာယေန ဂဏတော၊
စိတ္တေန ကိလေသေဟိ ဂူပကဋ္ဌော ဝိဝေကဋ္ဌော ခုရိဘူတော။ အပ္ပမတ္တောတိ
သတိအဝိပ္ပဝါသေ ဌိတော။ ပဟိတတ္တောတိ ပေသိတတ္တော။ နိဗ္ဗိဒါယာတိ
ဝနေ ဥက္ကဏ္ဍနတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယာတိ ရာဂါဒိနံ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ နိရောဓာယာတိ
အပ္ပဝတ္တိကရဏတ္ထာယ။ ဂူပသမာယာတိ ကိလေသဂူပသမာယ အပ္ပဝတ္တိယာ။
အဘိညာယာတိ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ အဘိဇာနနတ္ထာယ။ သမ္မော-
ဓာယာတိ မဂ္ဂသင်္ခါတဿ သမ္မောဓဿ အတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ နိဗ္ဗာနဿ
သန္တိကရဏတ္ထာယ။

၁၀-အဓိကရဏသမထသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၄။ ဒသမေ အဓိကရဏာနိ သမေန္တိ ဂူပသမေန္တီတိ အဓိကရဏသမထာ။
ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနန္တိ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပန္နာနံ။ အဓိကရဏာနန္တိ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ
အနုဝါဒါဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကိစ္ဆာဓိကရဏန္တိ ဣမေသံ စတုန္တံ။
သမထာယ ဂူပသမာယာတိ သမထတ္ထဉ္ဇေဝ ဂူပသမနတ္ထူ။ သမ္မုခါဝိနယော
ဒါတဗ္ဗော။ ပ။ တိဏဝတ္ထာရဏောတိ ဣမေ သတ္တ သမထာ ဒါတဗ္ဗော။ ကေသံ
ဝိနိစ္ဆယော ဝိနယသံဝဏ္ဏနတော ဂဟေတဗ္ဗော။ အဝိစ ဝိသနိကာယေ

သင်္ဂီတိသုတ္တဝဏ္ဏနာယမ္ပိ ဝိတ္တာရိတောယေဝ၊ တထာ မဇ္ဈိမနိကာယေ သာမ-
ဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာယာတိ ၂။

ဝိနယဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

ဣတော ပရာနိ သတ္တ သုတ္တာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ န ဟေတ္ထ ကိဉ္စိ ဟေဋ္ဌာ
အဝုတ္တနယံ နာမ အတ္ထိတိ။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

သတ္တကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-မေတ္တာဝဂ္ဂ

၁-မေတ္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ အဋ္ဌကနိပါတဿ ပဌမေ အာသေဝိတာယာတိ အာဒရေန သေင်-
တာယ။ အာဝိတာယာတိ ဝရိတာယ။ ဗဟုလိကတာယာတိ ပုနပ္ပုနံ ကတာယ။
ယာနိကတာယာတိ သုတ္တယာနသဒိသကတာယ။ ဝတ္ထုကတာယာတိ ပတ်-
ဌာနဌေန ဝတ္ထု ဝိယ ကတာယ။ အနုဋ္ဌိတာယာတိ ပစ္စုပ္ပိတာယ။ ပရိစိတာ-
ယာတိ သမန္တတော စိတာယ ဥပစိတာယ။ သုသမာရဒ္ဓါယာတိ သုဋ္ဌ-
သမာရဒ္ဓါယ သုကတာယ။ အာနိသံသာတိ ဂုဏာ။ သုခံ သုပတိတိအာဒိသု-
ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ ကောဒသကနိပါတေ ဝက္ခာမ။

အပ္ပမာဏန္တိ ဖရဏဝသေန အပ္ပမာဏံ။ တနူ သံယောဇနာ ဟောန္တိ၊
ပဿတော ဥပဓိက္ခယန္တိ မေတ္တာပဒဋ္ဌာနာယံ ဝိပဿနာယ အနုက္ကမေန ဥပ-
ဓိက္ခယသင်္ခါတံ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ ဒသ သံယောဇနာ ပဟိယန္တိတိ အတ္ထော။
အထ ဝါ တနူ သံယောဇနာ ဟောန္တိတိ ပဋိသဉ္ဇေဝ ပဋိသသမ္ပယုတ္တသံယော-
ဇနာ စ တနုကာ ဟောန္တိ။ ပဿတော ဥပဓိက္ခယန္တိ တေသံယေဝ ကိလေသု-
ပဓိနံ ခယသင်္ခါတံ မေတ္တံ အဓိဂမဝသေန ပဿန္တဿ။ ကုသလီ တေန
ဟောတိတိ တေန မေတ္တာယနေန ကုသလော ဟောတိ။ သတ္တသဏ္ဌန္တိ
သတ္တသင်္ခါတေန သဏ္ဌေန သမန္တာဂတံ၊ သတ္တဘရိတန္တိ အတ္ထော။ ဝိဇေတွာတိ
အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေန ဝိဇိနိတွာ။ ဣဇိသယောတိ ဣသိသဒိသာ
ဓမ္မိကရာဇာနော။ ယဇမာနာတိ ဒါနာနိ ဒဒမာနာ။ အနုပရိယဂါတိ
ဝိစရိသု။

အဿမေဓန္တိအာဒိသု^၁ ပေါရာဏကရာဇကောလေ ကိရ သဿမေဓံ ပုရိ-
သမေဓံ သမ္မာပါသံ ဝါစာပေယျန္တိ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ အဟေသု၊ ယေဟိ

၁-သဿမေဓန္တိအာဒိသု (သု၊က) သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၃-ပိဋကေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ရာဇာနော လောကံ သင်္ကဏိံသု။ တတ္ထ နိပ္ပန္နသဿတော ဒသမဘာဂဂ္ဂဟဏံ သဿမေဓံ နာမ၊ သဿသမ္မာဒနေ မေဓာဝိတာတိ အတ္ထော။ မဟာယောဓာနံ ဆမာသိကံ ဘတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါနံ ပုရိသမေဓံ နာမ၊ ပုရိသသင်္ကဏနေ မေဓာဝိတာတိ အတ္ထော။ ဒလိဒ္ဓမနုဿာနံ ဟတ္ထတော လေခံ ဂဟေတွာ တိဏိ ဝဿာနိ ဝိနာ ဝဓိယာ သဟဿဒ္ဓိသဟဿမတ္တဓနာနုပ္ပဒါနံ သမ္မာပါသံ နာမ။ တဉ္စိ သမ္မာ မနုဿေ ပါသေတိ ဟဒယေ ဗန္ဓိတွာ ဝိယ ဌပေတိ၊ တသ္မာ သမ္မာပါသန္တိ ဝုစ္စတိ။ “တတ မာတုလာ”တိအာဒိနာ နယေန ပန သဏ္ဍဝါစာဘဏနံ ဝါစာပေယျံ နာမ၊ ဝိယဝါစာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ စတူဟိ သင်္ကဟဝတ္ထုဟိ သင်္ကဟိတံ ရဋ္ဌံ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဟောတိ ဖိတဉ္စ ဗဟုအနုပါနံ ခေမံ နိရဗ္ဗဒံ။ မနုဿာ မုဒါ မောဒမာနာ ဥရေ ပုတ္တေ နစ္စေန္တာ အပါရုတဃရာ ဝိဟရန္တိ။ ဣဒံ ဃရဒ္ဓါရေသု အဂ္ဂဋ္ဌာနံ အဘာဝတော နိရုဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ အယံ ပေါရာဏိကာ ပဝေဏိ။

အပရဘာဂေ ပန ဩက္ကာကရာဇကောလေ မြာဟူဏာ ဣမာနိ စတ္တာရိ သင်္ကဟဝတ္ထုနိ ဣမဉ္စ ရဋ္ဌသမ္ပတ္တိံ ပရိဝတ္တေတွာ ဥဒ္ဓိမူလကံ ကတွာ အဿမေဓံ ပုရိသမေဓန္တိအာဒိကေ ပဉ္စ ယညေ နာမ အကံသု။ တေသု အဿမေတ္ထ မေဓန္တိ ဝဓေန္တိတိ အဿမေဓော။ ဒွိဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ ဧကဝိသတိယူပဿ ဧကသ္မိံ ပစ္စိမဒိဝေယေဝ သတ္တနဝုတိပဉ္စပသုသတဃာတဘိံသနဿ ဌပေတွာ ဘူမိဉ္စ ပုရိသေ စ အဝသေဿသဗ္ဗဝိဘဝဒက္ခိဏဿ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပုရိသမေတ္ထ မေဓန္တိတိ ပုရိသမေဓော။ စတူဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ သဒ္ဓိံ ဘူမိယာ အဿမေဓေ ဝုတ္တဝိဘဝဒက္ခိဏဿ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။ သမ္မမေတ္ထ ပါသန္တိတိ သမ္မာပါသော။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ယုဂစ္ဆိဂ္ဂဋ္ဌေ ပဝေသနဒဏ္ဍကသင်္ခါတံ သမ္ပံ ခိဝိတွာ တဿ ပတိတောကာသေ ဝေဒိံ ကတွာ သံဟာရိမေဟိ ယူပါဒိဟိ သရဿတိနဒိယာ နိမုဂ္ဂေါကာသတော ပဘုတိ ပဋိလောမံ ဂစ္ဆန္တေန ယဇိတဗ္ဗဿ သတြိယာဂဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဝါဇမေတ္ထ ပိဝန္တိတိ ဝါဇပေယျော။ ဧကေန ပရိယညေန သတ္တရသဟိ ပသူဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ ဗေလုဝယူပဿ သတ္တရသကဒက္ခိဏဿ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။ နတ္ထိ ဧတ္ထ အဂ္ဂဋ္ဌာတိ နိရုဋ္ဌော။ နဝဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ သဒ္ဓိံ ဘူမိယာ စ ပုရိသေဟိ စ အဿမေဓေ ဝုတ္တဝိဘဝဒက္ခိဏဿ သဗ္ဗမေဓပရိယာယနာမဿ အဿမေဓဝိကပ္ပဿေတံ အဓိဝစနံ။

၁-သတဃာတဿေကံ (က)၊ သဗ္ဗယာဂဿေတံ (အ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၂-ပိဋ္ဌေ)
၂-သတ္တရသသတ္တရသကဒက္ခိဏဿ (က)

ကလပိတေ နာနုဘဝန္တိ သောဠသိန္တိ တေ သဗ္ဗေပိ မဟာယာဂါ ဧကဿ
မေတ္တာစိတ္တဿ ဝိပါကမဟန္တတယ သောဠသိန္တိ ကလံ န အဋ္ဌန္တိ၊ သောဠသမံ
ဘာဂံ န ပါပုဏန္တိတိ အတ္ထော။ န ဇိနာတိတိ န အတ္တနာ ပရဿ ဇာနိ
ကရေတိ။ န ဇာပယေတိ န ပရေန ပရဿ ဇာနိ ကာရေတိ။ မေတ္တံသောတိ
မေတ္တာယမာနစိတ္တကောဠာသော ဟုတွာ။ သဗ္ဗဘူတာနန္တိ သဗ္ဗသတ္တေသု။
ဝေရံ တဿ န ကေနစိတိ တဿ ကေနစိ သဒ္ဓိံ အကုသလဝေရံ ဝါ ပုဂ္ဂလဝေရံ
ဝါ နတ္ထိ။

၂-ပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယာတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိ-
ဘူတာယ။ ပညာယာတိ ဝိပဿနာယ။ ဂရုဋ္ဌာနိယန္တိ ဂါရုပ္ပတ္တိပစ္စယဘူတံ
ဂရုဘာဝနိယံ။ တိဗ္ဗန္တိ ဗဟလံ။ ပရိပုစ္ဆတိတိ အတ္ထပါဠိအနုသန္တိပုဗ္ဗာပရံ ပုစ္ဆတိ။
ပရိပဋ္ဌတိတိ ပဉ္စံ ကရေတိ။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိတိ ဝိတက္ကေတိ။ ဒွယေနာတိ
ဒုဝိဓေန။ အနာနာကထိကောတိ အနာနတ္တကထိကော ဟောတိ။ အတိရ-
န္တာနကထိကောတိ နာနာဝိမံ တိရစ္ဆာနကထံ န ကထေတိ။ အရိယံ ဝါ
တုဏှိဘာဝန္တိ အရိယတုဏှိဘာဝေါ နာမ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ သေသကမ္မဋ္ဌာနမနသိ-
ကာရောပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဇာနံ ဇာနာတိတိ ဇာနိတဗ္ဗကံ ဇာနာတိ။ ပဿံ ပဿတိတိ
ပဿိတဗ္ဗကံ ပဿတိ။ ဝိယတ္တာယာတိ ဝိယဘာဝတ္ထာယ။ ဂရုတ္တာယာတိ ဂရု-
ဘာဝတ္ထာယ။ ဘာဝနာယာတိ ဘာဝနတ္ထာယ ဂုဏသမ္ဘာဝနာယ ဝါ။ သာမ-
ညာယာတိ သမဏဓမ္မတ္ထာယ။ ဧကိဘာဝါယာတိ နိရန္တရဘာဝတ္ထာယ။

၃-၄-အပ္ပိယသုတ္တဒွယဝဏ္ဏနာ

၃-၄။ တတိယေ အပ္ပိယပသံသီတိ အပ္ပိယဇနဿ ပသံသကော ဝဏ္ဏဘာဏီ။
ဝိယဂရဟိတိ ဝိယဇနဿ နိန္ဒကော ဂရဟကော။ စတုတ္ထေ အနဝညတ္တိ-
ကာမောတိ “အဟော ဝတ မံ အညေန အဝဇာနေယျ” နှိ အနဝဇာနန-
ကာမော။ အကာလညူတိ ကထာကာလံ^၁ န ဇာနာတိ၊ အကာလေ ကထေတိ။
အသုစိတိ အသုစိဟိ ကာယကမ္မာဒိဟိ သမန္နာဂတော။

၅-ပဌမလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ လောကဿ ဓမ္မာတိ လောကဓမ္မာ။ ဧတေဟိ မုတ္တာ^၂ နာမ
နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနမ္ဘိ ဟောန္တိ။ တေနောဂါဟ လောကံ အနုပရိဝုတ္တန္တိတိ အနုပန္နန္တိ

နပ္ပဇဟန္တိ၊ လောကတော န နိဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ လောကော ဝ အဋ္ဌ
လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိတိ အယဉ္ဇ လောကော ဧတေ အနုဗန္ဓတိ န
ပဇဟတိ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ န နိဝတ္တတိတိ အတ္ထော။

လောဘော အလောဘောတိ လောဘေ အာဂတေအလောဘော အာဂတော-
ယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယသဒ္ဓိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အဝေက္ခတိ
ဝိပရိဏာမဓမ္မေတိ “ဝိပရိဏာမဓမ္မာ ဣမေ”တိ ဧဝံ အဝေက္ခတိ။ ဝိရုဗိတာတိ
ဝိဓေတာ ဝိဒ္ဓိသိတာ။ ပဒဉ္စ ဥတ္တာတိ နိဗ္ဗာနပဒံ ဇာနိတွာ။ သမ္ပပ္ပဇာနာတိ
ဘဝဿ ပါရဂူတိ ဘဝဿ ပါရံ ဂတော နိပ္ပတ္တိံ မတ္ထကံ ပတ္တော၊ နိဗ္ဗာနပဒံ
ဥတ္တာဝ တံ ပါရံ ဂတဘာဝံ သမ္ပပ္ပဇာနာတိတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ
ကထိတံ။

၆-ဒုတိယလောကဓမ္မသုတ္တဝတ္ထနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ ကော ဝိသေသောတိ ကိံ ဝိသေသကာရဏံ။ ကော အဓိပ္ပ-
ယာသောတိ ကော အဓိကပ္ပယောဂေါ။ ပရိယာဒါယာတိ ဂဟေတွာ
ပရိနိဋ္ဌပေတွာ။ ဣဓာပိ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။

၇-ဒေဝဒတ္တဝိပတ္တိသုတ္တဝတ္ထနာ

၇။ သတ္တမေ အစီရပက္ကန္တေတိ သံသံ ဘိဒ္ဓိတွာ န စီရပက္ကန္တေ။ အာရဗ္ဗာတိ
အာဂမ္မ ပုဂ္ဂိုလံ သန္တာယ။ အတ္တဝိပတ္တိန္တိ အတ္တနော ဝိပုတ္တိံ ဝိပန္နာကာရံ။
သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အဘိဘူယျာတိ အဘိဘဝိတွာ မဒ္ဓိတွာ။

၈-ဥတ္တရဝိပတ္တိသုတ္တဝတ္ထနာ

၈။ အဋ္ဌမေ ဝဋ္ဋဇာလိကာယန္တိ ဧဝံနာမကေ ဝိဟာရေ။ သော ကိရ
ဝဋ္ဋဝနေ နိဝိဋ္ဌတ္တာ ဝဋ္ဋဇာလိကာတိ သင်္ခံ ဂဟော။ ပါတုရဟောသီတိ ဣမမတ္ထံ
ဒေဝရညော အာရောစေဿာဒီတိ ဂန္ဓာ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ အာဒိ-
မြဟ္မစရိယကောတိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟဿ သကလသာသနမြဟ္မစရိယဿ
အာဒိဘူတော။

၉-နန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၉။ နဝမေ ကုလပုတ္တောတိ ဇာတိကုလပုတ္တော။ ဗလဝါတိ ထာမ-
သမ္ပန္နော။ ပါသာဒိကောတိ ရူပသမ္ပတ္တိယာ ပသာဒဇနကော။ တိဗ္ဗရာဂေါတိ
ဗဟလရာဂေါ။ ကိမညတြာတိအာဒိသု အယမတ္ထော—ကိံ အညေန
၁-ဝေဇာလိကာယန္တိ (သိ)၊ ဝဋ္ဋဇာလိကာယန္တိ (သျှာ) ၂-နိဋ္ဌံ ဂတော (သိ) ၃-ဗလရာဂေါ (သိ)

ကာရဏေန ကထိတေန၊ အယံ နန္ဒော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဘောဇနေ မတ္တညူ
ဇာဂရိယမနုယုတ္တော သတိသမ္ပဇညေန သမန္တာဂတော၊ ယေဟိ^၁ နန္ဒော
သက္ကာတိ ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ။ သစေ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ
သမန္တာဂတော နာဘဝိဿ၊ န သက္ကုဏေယျာတိ။ **ဣတိဟ တတ္ထာတိ ဧဝံ**
တတ္ထ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။

၁၀-ကာရဏ္ဏဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ အညေနာညံ ပဋိစရတိတိ အညေန ကာရဏေန ဝစနေန ဝါ
အညံ ကာရဏံ ဝစနံ ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေတိတိ ဗာဟိ-
ရတော အညံ အာဂန္တုကကထံ ဩတာရေတိ^၂။ အပနေယျေသောတိ^၃ အပ-
နေယျော နိဟရိတဗ္ဗော သေ။ သမဏဉ္စသီတိ သမဏဉ္စသကော။ သမဏပလာ-
ပေါတိ ဝိဟိသု ဝိဟိပလာပေါ ဝိယ နိဿာရတာယ သမဏေသု သမဏပလာ-
ပေါ။ သမဏကာရဏ္ဏဝေါတိ သမဏကစဝရော။ ဗဟိဒ္ဓါ နာသေန္တိတိ ဗဟိ
နိဟရန္တိ။ ယဝကရဏေတိ ယဝခေတ္တေ။ ဖုဏမာနဿာတိ ဥစ္စေ ဌာနေ ဌတော
မဟာဝါတေ ဩပုနိယမာနဿ။ အပသမ္ပဇ္ဇန္တိတိ သာရဓညာနံ ဧကတော ဒုဗ္ဗ-
လဓညာနံ ဧကတော ကရဏတ္ထံ ပုနပျုနံ အပသမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အပသမ္ပဇ္ဇနိသင်္ခါတေန
ဝါတဂ္ဂါဟိနာ သုပ္ပေန ဝါ ဝတ္ထေန ဝါ နိဟရန္တိ^၄။ ဒဗ္ဗရန္တိ ဒဗ္ဗရသဒ္ဓံ^၅။

သံဝါသာ'ယန္တိ သံဝါသေန အယံ။ ဝိဇ္ဇနာထာတိ ဇာနေယျာထ။ သန္တ-
ဝါစောတိ သဏ္ဍဝါစော။ ဇနဝတိတိ ဇနမဇ္ဈေ။ ရဟော ကရောတိ ကရဏန္တိ
ကရဏံ ဝုစ္စတိ ပါပကမ္မံ၊ တံ ရဟော ပဋိစ္ဆန္ဓော ဟုတွာ ကရောတိ။ သံသပ္ပိ စ
မုသာဝါဒီတိ သံသပ္ပိတွာ မုသာဝါဒီ၊ မုသာ ဘဏန္တော သံသပ္ပတိ ဖန္တတိတိ
အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထေတွာ ဂါထာသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။

မေတ္တာဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဝေရဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အဘိဝါဒေတိတိ ဧဝမာဋိနိ န သမဏော
ဂေါတမော^၁၊ ဧတ္ထ ဝုတ္တနကာရေန ယောဇေတွာ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော

၁-ယေန (သီ၊ က)

၂-ဩသာရေတိ (က)

၃-အပနေယျောတိ (သီ၊ သျှာ)

၄-ဗဟရန္တိ (သီ၊ သျှာ)

၅-ဗဗ္ဗရသဒ္ဓံ (သီ၊ သျှာ)

ဝေဒိတဗ္ဗော “န ဝန္တတိ နာသနာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ နာပိ ‘ဗုဒ္ဓ ဘောန္တော နိဿိန္ဒန္တု’တိ
 ဧဝံ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ”တိ။ ဣတ္ထ ဟိ ဝါသဒ္ဓေါ ဝိဘာဝနေ နာမ
 အတ္ထေ “ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိအာဒိသု ဝိယ။ ဧဝံ ဝတ္တာ အထ အတ္တနော
 အဘိဝါဒနာဒိနိ အကရောန္တံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ အာဟ **တယိဒံ ဘော ဂေါတမ**
တထေဝါတိ။ ယံ တံ မယာ သုတံ၊ တံ တတေဝ၊ တံ သဝနဉ္စ မေ ဒဿနဉ္စ
 သံသန္တတိ သမေတိ၊ အတ္တတော ဧကိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ န ဟိ ဘဝံ ဂေါတမော။ပ။
 အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိတိ။ ဧဝံ အတ္တနာ သုတံ ဒိဋ္ဌေန နိဂမေတွာ နိန္ဒန္တော
 အာဟ **တယိဒံ ဘော ဂေါတမ န သပ္ပန္နမေဝါတိ** တံ အဘိဝါဒနာဒိနိ
 အကရဏံ အယုတ္တမေဝါတိ။

အထဿ ဘဂဝါ အတ္တုတ္တံသနပရဝတ္တနဒေါသံ အနုပဂမ္မ ကရုဏာသီတလေန
 ဟဒယေန တံ အညာဏံ ဝိဓမ္မိတွာ ယုတ္တဘာဝံ ဒဿေတုကာမော **နာဟံ**
တံ ပြာဟ္မဏာတိအာဒိမာဟ။ တတြာယံ သင်္ခေပတ္တော—အဟံ ပြာဟ္မဏ
 အပ္ပုဋ္ဌိဟတေန သဗ္ဗညုတညာဏစက္ခုနာ ဩလောကေန္တောပိ တံ ပုဂ္ဂလံ တေသ္မိံ
 သဒေဝကာဒိဘေဒေ လောကေန ပဿာမိ၊ ယမဟံ အဘိဝါဒေယျံ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေယျံ
 ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေယျံ။ အနန္တရယံ ဝါ ဧတံ၊ သွာဟံ^၁ အဇ္ဇ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော
 ဧဝရူပံ နိပစ္စကာရာရဟံ ပုဂ္ဂလံ န ပဿာမိ။ အဝိစ ခေါ ယဒါပါဟံ သမ္ပတိ-
 ဇာတောဝဉ္စတ္တရေန မုခေါ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန ဂန္တော သကလံ ဒသသဟဿိ-
 လောကောတုံ ဩလောကေသိ^၂၊ တဒါပိ တေသ္မိံ သဒေဝကာဒိဘေဒေ လောကေ
 တံ ပုဂ္ဂလံ န ပဿာမိ၊ ယမဟံ ဧဝရူပံ နိပစ္စကာရံ ကရေယျံ။ အထ ခေါ မံ
 သောဠသကပ္ပသဟဿာယုကော ဒီဏာသဝမဟာဗြဟ္မာပိ အဉ္ဇလိ^၃ ပဂ္ဂဟေတွာ
 “တုံ လောကေ မဟာပုရိသော၊ တုံ သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂေါ စ
 ဇေဋ္ဌော စ သေဋ္ဌော စ၊ နတ္ထိ တယာ ဥတ္တရိတရော”တိ သဉ္ဇာတသောမနဿော
 ပတိမာနေသိ။ တဒါပိ စာဟံ အတ္တနာ ဥတ္တရိတရံ အပဿန္တော အာသတိ^၄ ဝါစံ
 နိစ္ဆာရေသိ^၅ “အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊
 သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿာ”တိ။ ဧဝံ သမ္ပတိဇာတဿာပိ မယံ အဘိ-
 ဝါဒနာဒိရဟော ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ၊ သွာဟံ ဣဒါနိ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော ကံ အဘိ-
 ဝါဒေယျံ။ တသ္မာ တုံ ပြာဟ္မဏ မာ တထာဂတာ^၂ ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ
 ပတ္ထယိ^၇။ ယဉ္စိ ပြာဟ္မဏ တထာဂတော အဘိဝါဒေယျံ ဝါ။ ပ။ အာသနေန ဝါ
 နိမန္တေယျံ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ရတ္ထိပရိယောသာနေ ပရိပါကသိထိလဗန္ဓနံ
 ဝဏှာ မုတ္တတာလဖလံ ဝိယ ဂီဝတော ဆိဋ္ဌိတွာ သဟသာဝဘူမိယံ နိပတေယျ။

၁-သွာဟံ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၂-ဝိဋ္ဌ) ၂-တထာဂတေ (က) ၃-ပတ္ထယိတ္ထ (က)

ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ဗြာဟ္မဏော ဒုပ္ပညတဿ တထာဂတဿ လောကဇေဋ္ဌဘာဝံ အသလ္လက္ခန္ဓော ကေဝလံ တံ ဝစနံ အသဟမာနော အာဟ အရသရူပေါ ဘဝံ ဂေါတမောတိ။ အယံ ကိရဿ အဓိပ္ပါယော—ယံ လောကေ အဘိဝါဒန-ပစ္စုဋ္ဌာနအဇ္ဈိကဗ္ဗသမာဓိစိကမ္ပံ “သာမဂ္ဂိရသော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဘောတော ဂေါတမဿ နတ္ထိ။ တဿ အရသရူပေါ ဘဝံ ဂေါတမော၊ အရသဇာတိကော အရသသဘာဝေါတိ။ အထဿ ဘဂဝါ စိတ္တမုဒုဘာဝဇေနတ္ထံ ဥဇုဝိပစ္စနိက-ဘာဝံ ပရိဟရန္တော အညထာ ဘဿ ဝစနဿ အတ္ထံ အတ္တနိ သန္တဿေန္တော အတ္ထိ ခွေသ ဗြာဟ္မဏ ပရိယာယောတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ အတ္ထိ ခွေသတိ အတ္ထိခေါဿ။ ပရိယာယောတိ ကာရဏံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အတ္ထိခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧတံ ကာရဏံ၊ ယေန ကာရဏေန မံ “အရသ-ရူပေါ ဘဝံ ဂေါတမော”တိ ဝဒမာနော ပုဂ္ဂလော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ အဝိ-တထဝါဒီတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆေယျ။ ကဘမော ပန သောတိ? ယေ တေ ဗြာဟ္မဏ ရူပ-ရဿ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗရဿ၊ တေ တထာဂတဿ ပဟိနာတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယေ တေ ဇာတိဝသေန ဝါ ဥပပတ္တိဝသေန ဝါ^၁ သေဠသမ္ပတာနမ္ပိ ပုထုဇ္ဇနာနံ ရူပါရမ္မဏာဒ်နံ အဿာဒေန္တာနံ အဘိနန္ဒန္တာနံ ရဇ္ဇန္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကာမ-သုခဿာဒသင်္ခါတာ ရူပရဿ သဒ္ဓရဿ ဂန္ဓရဿ ရသရဿ ဖောဠဗ္ဗရဿ၊ ယေ ဣမံ လောကံ ဂိဝါယ မန္တိတွာ ဝိယ အာဝိဉ္ဇန္တိ၊^၂ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိသာမဂ္ဂိယန္တု^၃ ဥပ္ပန္နတ္တာ သာမဂ္ဂိရဿာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ တထာဂတဿ ပဟိနာ။ “မယံ ပဟိနာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေပိ မမာကာရေန၊^၄ အတ္တာနံ အနုက္ခိပန္တော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဒေသနာဝိလာသော ဝါ ဧသ တထာဂတဿ။

တတ္ထ ပဟိနာတိ စိတ္တသန္တာနတော ဝိဂတာ၊ ပဇဟိတာ ဝါ။ ဧတသ္မိံ ပနတ္ထေ ကရဏေ သာမိဝစနံ ဒဠဉ္ဇံ။ အရိယမဂ္ဂသတ္တေန ဥဉ္စိန္တံ ဘဏ္ဍာဝိဇ္ဇာမယံ မူလံ ဧတေသန္တိ ဥဉ္စိန္တမူလာ။ တာလဝတ္ထု၊ ဝိယ နေသံ ဝတ္ထု၊ ကတန္တိ တာလာဝတ္ထု၊ ကတာ။ ယထာ ဟိ တာလရက္ခံ သမူလံ ဥဠာဒိတွာ တဿ ဝတ္ထု-မတ္တေ တသ္မိံ ပဒေသေ ကတေန ပုန တဿ တာလဿ ဥပ္ပတ္တိ ပညာယတိ၊ ဧဝံ အရိယမဂ္ဂသတ္တေန သမူလေ ရူပါဒိရသေ ဥဒ္ဓရိတွာ ဘေသံ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗ-ဘာဝေန ဝတ္ထုမတ္တေ စိတ္တသန္တာနေ ကတေ သဗ္ဗေပိ တေ တာလာဝတ္ထု-ကတာတိ ဝုစ္စန္တိ။ အဝိရုဠိဓမ္မတ္တာ ဝါ မတ္တကန္တိန္ဒတာလော ဝိယ ကတာတိ ဘာလာဝတ္ထု၊ ကတာ။ ယသ္မာ ပန ဧဝံ တာလာဝတ္ထု၊ ကတာ အနုဘာဝံကတာ^၅

၁-ဥပ္ပတ္တိဝသေန ဝါ(သီ၊ သျှာ)

၂-အာဝိဉ္ဇန္တိ (သျှာ)

၃-သာမဂ္ဂိယာ ဝါ(သီ၊ သျှာ)

၄-မမံကာရေန (သီ၊ သျှာ)

၅-အနုအဘာဝံကတာ (သီ၊ သျှာ)

ဟောန္တိ၊ ယထာ နေသံ ပစ္စာဘာဝေါ န ဟောတိ၊ တထာ ကတာ ဟောန္တိ။
တသ္မာ အာဟ အနဘာဝံကတာတိ။ အာယတိ^၁ အနုပ္ပါဒဓမ္မောတိ အနာဂတေ
အနုပ္ပဇ္ဇနကသဘာဝါ။

နော စ ခေါ ယံ တုံ သန္ဓာယ ဝဒေသီတိ ယဉ္ဇ ခေါ တုံ သန္ဓာယ ဝဒေသိ၊
သော ပရိယာယော န ဟောတိ။ နန စ ဧဝံ ဝုတ္တေ ယော ပြာဟ္မဏေန
ဝုတ္တော သာမဂ္ဂိရသော၊ တဿ အတ္တနိ ဝိဇ္ဇမာနတာ အနညာတာ ဟောတီတိ?
န ဟောတိ။ ယော ဟိ နံ သာမဂ္ဂိရသံ ကာတုံ ဘဗ္ဗော ဟုတွာ န ကရေတိ၊
သော တဒဘာဝေန အရသရူပေါတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။ ဘဂဝါ ပန
အဘဗ္ဗောဝ ဧတံ ကာတုံ၊ တေနဿ ကရဏေ^၂ အဘဗ္ဗတံ ပကာသေန္တော
အာဟ “နော စ ခေါ ယံ တုံ သန္ဓာယ ဝဒေသီ”တိ။ ယံ ပရိယာယံ သန္ဓာယ
တုံ မံ “အရသရူပေါ”တိ ဝဒေသိ၊ သော အမှေသု နေဝ ဝတ္တဗ္ဗောတိ။

ဧဝံ ပြာဟ္မဏော အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ အရသရူပတံ အာရောပေတုံ
အသက္ကောန္တော အထာပရံနိဗ္ဗောဂေါ ဘဝန္တိအာဒိမာဟ။ သဗ္ဗပရိယာယေသု
စေတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇနာက္ကမံ ဝိဒိတွာ သန္ဓာယဘာသိတမတ္ထံ^၂ ဧဝံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ—ပြာဟ္မဏော တဒေဝ ဝယောဝုဒ္ဓါနံ အဘိဝါဒနာဒိကမ္မံ လောကေ
“သာမဂ္ဂိပရိဘောဂေါ”တိ မညမာနော တဒဘာဝေန စ ဘဂဝန္တံ “နိဗ္ဗော-
ဂေါ”တိအာဒိမာဟ။ ဘဂဝါ စ ယွာယံ ရူပါဒိသု သတ္တာနံ ဆန္ဒရာဂ-
ပရိဘောဂေါ၊ တဒဘာဝံ အတ္တနိ သမ္ပဿမာနော အပရံ ပရိယာယမနုဇာနိ။

ပုန ပြာဟ္မဏော ယံ လောကေ ဝယောဝုဒ္ဓါနံ အဘိဝါဒနာဒိကုလသမုဒါ-
စာရကမ္မံ လောကီယာ ကရေန္တိ၊ တဿ အင်္ဂါရိယံ သမ္ပဿမာနော ဘဂဝန္တံ
အင်္ဂါရိယဝါဒေါတိ အာဟ။ ဘဂဝါ ပန ယသ္မာ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ
အင်္ဂါရိယံ ဝဒတိ၊ တသ္မာ တံ အင်္ဂါရိယဝါဒိတံ^၃ အတ္တနိ သမ္ပဿမာနော အပရံ
ပရိယာယမနုဇာနိ။ တတ္ထ ဌပေတွာ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ အဝသေသာ
အကုသလာ ဓမ္မာ အနေကဓိဟိတာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပုန ပြာဟ္မဏော တဒေဝ အဘိဝါဒနာဒိကမ္မံ ဘဂဝတိ အပဿန္တော “ဣမံ
အာဂမ္မံ အယံ လောကတန္တိ လောကပဝေဏီ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ”တိ မညမာနော
ဘဂဝန္တံ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါတိ အာဟ။ ဘဂဝါ ပန ယသ္မာ ပဉ္စကာမဂုဏိက-
ရာဂဿ စေဝ အကုသလစိတ္တဒွယသမ္ပယုတ္တဿ စ ဒေါသဿ အနာဂါမိမဂ္ဂေန
ဥစ္ဆေဒံ ဝဒတိ၊ သဗ္ဗာကုသလသမ္ပယုတ္တဿ ပန မောဟဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေန

ဥစ္ဆေဒံ ဝဒတိ၊ ဌပေတွာ တေ တယော အဝသေသာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ယထာနုရူပံ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဥစ္ဆေဒံ ဝဒတိ၊ တဿှာ တံ ဥစ္ဆေဒဝါဒံ အတ္တနိ သမ္ပဿမာနော အပရံ ပရိယာယမနုဇာနိ။

ပုန ဗြာဟ္မဏော “ဇိဂုစ္ဆတိ မညေ သမဏော ဂေါတမော ဣဒံ ဝယော-
ဝုဒ္ဓါနံ အဘိဝါဒနာဒိကုလသမုဒါစာရကမ္ပံ၊ တေန တံ န ကရေတိ”တိ
မညမာနော ဘဂဝန္တံ ဇေဂုစ္ဆတိ အာဟ။ ဘဂဝါ ပန ယဿှာ ဇိဂုစ္ဆတိ
ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ၊ ယာနိ ကာယဝစီမနောဒုစ္စရိတာနိ စေဝ ယာစ အကု-
သလာနံ လာမကဓမ္မာနံ သမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနာ သမင်္ဂိဘာဝေါ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဂူထံ
ဝိယ မဏ္ဍနဇာတိကော ပုရိသော ဇိဂုစ္ဆတိ ဟိရိယတိ၊ တဿှာ တံ ဇေဂုစ္ဆတံ
အတ္တနိ သမ္ပဿမာနော အပရံ ပရိယာယမနုဇာနိ။ တတ္ထ ကာယဒုစ္စရိတေ-
နာတိအာဒိ ကရဏဝစနံ ဥပယောဂတ္ထေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပုန ဗြာဟ္မဏော တဒေဝ အဘိဝါဒနာဒိကမ္ပံ ဘဂဝတိ အပဿန္တော “အယံ
ဣဒံ လောကဇေဋ္ဌကကမ္ပံ ဝိနေတိ ဝိနာသေတိ၊ အထ ဝါ ယဿှာ ဧတံ
သာမီစိကမ္ပံ န ကရေတိ၊ တဿှာ အယံ ဝိနေတဗ္ဗော နိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗော”တိ
မညမာနော ဘဂဝန္တံ ဝေနယိကောတိ အာဟ။ တတြာယံ ပဒတ္ထော—
ဝိနယတိတိ ဝိနယော၊ ဝိနာသေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိနယော ဝေ
ဝေနယိကော။ ဝိနယံ ဝါ အရဟတိတိ ဝေနယိကော၊ နိဂ္ဂဟံ အရဟတိတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန ယဿှာ ရာဂါဒိနံ ဝိနယာယ ဝုပသမာယ ဓမ္မံ
ဒေသေတိ၊ တဿှာ ဝေနယိကော ဟောတိ။ အယမေဝ စေတ္ထ ပဒတ္ထော—
ဝိနယာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဝေနယိကော။ ဝိစိတြာ ဟိ တဒ္ဓိတဝုတ္တိ။ သွာယံ
တံ ဝေနယိကဘာဝံ အတ္တနိ သမ္ပဿမာနော အပရံ ပရိယာယမနုဇာနိ။

ပုန ဗြာဟ္မဏော ယဿှာ အဘိဝါဒနာဒိနိ သာမီစိကမ္ပာနိ ကရေန္တာ
ဝိယောဝုဒ္ဓေ တောသေန္တိ ဟာသေန္တိ၊ အကရေန္တာ ပန တာပေန္တိ ဝိဟေသေန္တိ
ဒေါမနဿံ နေသံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဘဂဝါ စ တာနိ န ကရေတိ၊ တဿှာ “အယံ
ဝယောဝုဒ္ဓေ တပတိ”တိ မညမာနော သပ္ပရိသာစာရဝိရဟိတတ္ထာ ဝါ
“ကပဏပုရိသော အယ”န္တိ မညမာနော ဘဂဝန္တံ တပဿီတိ အာဟ။
တတြာယံ ပဒတ္ထော—တပတိတိ တပေါ၊ ရောသေတိ ဝိဟေသေတိတိ အတ္ထော။
သာမီစိကမ္ပာကရဏသေတံ အဓိဝစနံ။ တပေါ အဿ အတ္တိတိ တပဿီ။
ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ ဗျဉ္ဇနာနိ အဝိစာရေတွာ လောကေ ကပဏပုရိသော

တပဿီတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဘဂဝါ ပန ယေ အကုသလာ ဓမ္မာ လောကံ တပနတော တပနီယာတိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ပဟိနတ္တာ ယသ္မာ တပဿီတိ သင်္ခံ ဂတော၊ တသ္မာ တံ တပဿိတံ အတ္တနိ သမ္ပဿမာနော အပရံ ပရိယာယမနုဇာနိ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—တပန္နိတိ တပါ၊ အကုသလဓမ္မာနမေတံ အဝိဝေဒနံ။ တေ တပေ အဿိ နိရဿိ ပဟာသိ ဝိဒ္ဓံသီတိ တပဿီ။

ပုန ဗြာဟ္မဏော တံ အဘိဝါဒနာဒိကမ္ပံ ဒေဝလောကဂဟ္တသမ္ပတ္တိယာ ဒေဝလောကပဋိသန္ဓိပဋိလာဘာယ သံဝတ္တဟိတိ မညမာနော ဘဂဝတိ စသ၊ အဘာဝံ ဒိသ္မာ ဘဂဝန္တံ အပဂဗ္ဘောတိ အာဟ။ ကောဝေသေန ဝါ ဘဂဝတော မာဘုကုန္တိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ ဒေါသံ ဒေသေန္တောပိ ဝေမာဟ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—ဂဟ္တတော အပဂတောတိ အပဂဗ္ဘော၊ အဘဗ္ဗော ဒေဝလောကူပပတ္တိံ ပါပုဏိတုန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဟိနော ဝါ ဂဗ္ဘော အဿာတိ အပဂဗ္ဘော။ ဒေဝလောကဂဟ္တပရိဗာဟိရတ္တာ အာယတိံ ဟိနဂဟ္တပဋိလာဘဘာဂီတိ။ ဟိနော ဝါဿိံ မာတုကုန္တိသ္မိံ ဂဟ္တဝါသော အဟောသီတိ အဓိပ္ပါယော။ ဘဂဝတော ပန ယသ္မာ အာယတိံ ဂဟ္တသေယျာ အပဂတာ၊ တသ္မာ သော တံ အပဂဟ္တတံ အတ္တနိ သမ္ပဿမာနော အပရံ ပရိယာယမနုဇာနိ။ တတြ စ ယဿ ခေါ ဗြာဟ္မဏ အာယတိံ ဂဟ္တသေယျာ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပဟိနာတိ ဧတေသံ ပဒါနံ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော—ဗြာဟ္မဏ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အနာဂတေ ဂဟ္တသေယျာ ပုနန္တဝေ စ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အနတ္တရေန မဂ္ဂေန ဝိဟတကာရဏတ္တာ ပဟိနာ။ ဂဟ္တသေယျာဂဟဏေန စေတ္ထ ဇလာဗုဇယောနိ ဂဟိတာ၊ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိဂ္ဂဟဏေန ဣတရာ တိဿောပိ။

အပိစ ဂဟ္တဿ သေယျာ ဂဟ္တသေယျာ။ ပုနန္တဝေါ ဧဝ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယထာ စ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတိ ဝုဠေပ်န ဝိညာဏတော အညာ ဌိတိ အတ္တိ၊ ဝေမိဓာပိ န ဂဟ္တတော အညာ သေယျာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ စ နာမ ယသ္မာ ပုနန္တဝဘူတာပိ အပုနန္တဝဘူတာပိ အတ္တိ၊ ဣစ စ ပုနန္တဝဘူတာ အဓိပ္ပေတာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပုနန္တဝေါ ဧဝ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ”တိ။

ဧဝံ အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ အရသရူပတာဒီဟိ အဋ္ဌဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသန္တမ္ပိ ဗြာဟ္မဏံ ဘဂဝါ ဓမ္မိဿရော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မဿာမိတထာဂတော အနုကမ္မာယ သီကလေနေဝ၊ စက္ခုနာ ဗြာဟ္မဏ ဩလောကေန္တော ယံ ဓမ္မဓာတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော နာမ ဟောဘိ၊

တဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဝိဂတဝလာဟကေ နဘေ ပုဏ္ဏစန္ဒော
ဝိယ စ သရဒကာလေ သူရိယော ဝိယ စ ဗြာဟ္မဏဿ ဟဒယန္ဓကာရံ
ဝိဓမ္မေန္တော တာနိယေဝ အက္ခောသဝတ္ထုနိ တေန တေန ပရိယာယေန
အညထာ ဒဿေတွာ ပုနပိ အတ္တနော ကရုဏာဝိပ္ပါရံ အဋ္ဌဟိ လောကဓမ္မေဟိ
အကမ္ဘိယဘာဝေန ပဋိလဒ္ဓတာဒိဂုဏလက္ခဏံ ပထဝီသမစိတ္တတံ အကုပ္ပဓမ္မတဉ္စ
ပကာသေန္တော “အယံ ဗြာဟ္မဏော ကေဝလံ ပလိတသိရခဏ္ဍဒန္တဝလိတ္တစ-
တာဒီဟိ အတ္တနော ဝုဒ္ဓဘာဝံ သလ္လက္ခေတိ၊ နော စ ခေါ ဇာနာတိ အတ္တာနံ
ဇာတိယာ အနဂတံ ဇရာယ အနုသဋ္ဌံ ဗျာဓိနာ အဓိဘူတံ မရဏေန အဟ္တာဟတံ
အဇ္ဇ မရိတွာ ပုန သွေဝ ဥတ္တာနသေယျဒါရကဘာဝဂမနီယံ။ မဟန္တေန ခေါ
ပန ဥဿာဟေန မမ သန္တိကံ အာဂတော၊ တဒဿ အာဂမနံ သာတ္ထကံ
ဟောတူ”တိ စိန္တေတွာ ဣမသ္မိံ လောကေ အတ္တနော အပ္ပဋိသမံ ပုရေဇာတ-
ဘာဝံ ဒဿေန္တော သေယျထာပိ ဗြာဟ္မဏာတိအာဒိနာ နယေန ဗြာဟ္မဏဿ
ဓမ္မဒေသနံ ဝဓေသိ။

တတ္ထ သေယျထာပိတိအာဒိနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော—ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဟိ တေ ဣတ္ထုဋ္ဌ-
ပေါတကာ ပက္ခေဝိရုနန္တာတံခဏာနုရူပံ ဝိရဝန္တာ နိက္ခမန္တိ။ ဧဝံနိက္ခမန္တာနဉ္စ
တေသံ ယော ပဌမတရံ နိက္ခမတိ၊ သော ဇေဋ္ဌောတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ
တာယ ဥပမာယ အတ္တနော ဇေဋ္ဌဘာဝံ သာဓေတုကာမော ဗြာဟ္မဏံ ပုစ္ဆတိ
ယော နုခေါ တေသံ ဣတ္ထုဋ္ဌန္တာပကာနံ။ ကိန္တိ သွာဿ ဝစနိယောတိ။
တတ္ထ ဣတ္ထုဋ္ဌန္တာပကာနန္တိ ဣတ္ထုဋ္ဌပေါတကာနံ။ ကိန္တိ သွာဿ ဝစနိ-
ယောတိ သော ကိန္တိ ဝစနိယော အဿ၊ ကိံ ဝတ္တဗ္ဗော ဘဝေယျ ဇေဋ္ဌော ဝါ
ကနိဋ္ဌော ဝါတိ။

“ဇေဋ္ဌော”တိဿ ဘော ဂေါတမံ ဝစနိယောတိ ဘော ဂေါတမ သော
ဇေဋ္ဌောဇုတိ အဿ ဝစနိယော။ ကသ္မာတိ စေ? သော ဟိ နေသံ ဇေဋ္ဌောတိ၊
ယသ္မာ သော နေသံ ဝုဒ္ဓတရေတိ အတ္ထော။ အထဿ ဘဂဝါ ဩပမ္ပံ သမ္ပုဋ္ဌိ-
ပါဒေန္တော ဝေမေဝ ခေါတိ အာဟ၊ ယထာ သော ဣတ္ထုဋ္ဌပေါတကော၊ ဧဝံ
အာဟမ္ပိ။ အဝိဇ္ဇာဂတာယ ပဇာယာတိ အဝိဇ္ဇာ ဝုစ္စတိ အညာဏံ၊ တတ္ထ ဂတာယ။
ဗဇာယာတိ သတ္တာမိဝစနမေတံ၊ အဝိဇ္ဇာကောသဿ အန္တော ပဝိဋ္ဌေသု
သက္ကေသုတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဏ္ဏဘူတာယာတိ အဏ္ဏေ ဘူတာယ ပဇာတာယ
သဉ္ဇာတာယ။ ယထာ ဟိ အဏ္ဏေ နိဗ္ဗတ္တာ ကေစ္စေ သတ္တာ အဏ္ဏဘူတာတိ ဝုစ္စန္တိ၊

ဝေမယံ သဗ္ဗာပိ ပဇာ အဝိဇ္ဇဏှကောသေ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ အဏှဘူတာတိ ဝုစ္စတိ။
 ပရိယောနဒ္ဓါယာတိ တေန အဝိဇ္ဇဏှကောသေန သမန္တတော ဩနဒ္ဓါယ
 ဗဒ္ဓါယ ဝေဋ္ဌိတာယ။ အဝိဇ္ဇဏှကောသံ ပဒါလေတွာတိ တံ အဝိဇ္ဇာမယံ
 အဏှကောသံ ဘိန္နိတွာ။ ဧကော ဝေမာဏေတိ သကလေပိ လောကသန္တိဝါသေ
 အဟမေဝ ဧကော အဒုတိယော။ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ
 ဥတ္တရရဟိတံ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ သမ္မာ သာမဉ္စ ဗောဓိံ၊ အထဝါပသတ္ထံ သုန္ဒရဉ္စ ဗောဓိံ။
 အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏသေတံ နာမံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿာပိ နာမမေဝ။ ဥဘယမ္ပိ
 ဝုစ္စတိ။ အညေသံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အနုတ္တရာ ဗောဓိ ဟောတိ၊ န ဟောတီတိ?
 န ဟောတိ။ ကဿွာ? အသဗ္ဗဂုဏဒါယကတ္တာ။ တေသံ ဟိ ကဿဗိ အရဟတ္တ-
 မဂ္ဂေါ အရဟတ္တဖလမေဝ ဒေတိ၊ ကဿဗိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ ကဿဗိ ဆ
 အဘိညာ၊ ကဿဗိ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ၊ ကဿဗိ သာဝကပါရမိဉာဏံ။
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏမေဝ ဒေတိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ ပန သဗ္ဗဂုဏသမ္ပတ္တိံ
 ဒေတိ အဘိသေကော ဝိယ ရညော သဗ္ဗလောကီယရဘာဝံ။ တဿွာ
 အညဿ ကဿဗိပိ အနုတ္တရာ ဗောဓိ န ဟောတီတိ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ
 အဗ္ဘညာသ် ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပတ္တောမ္ပိ အဓိဂတောမ္ပိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ယဒေတံ ဘဂဝတာ “ဝေမေဝ ခေါ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ
 ဩပမ္မသမ္ပုဋ္ဌိပါဒနံ၊ တံ ဧဝံ အတ္ထေနသံသန္တိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ယထာ ဟိ တဿာ
 ကုက္ကုဋ္ဌိယာ အတ္တနော အဏှေသု အဓိသယနာဒိတိဝိဓကိရိယာကရဏံ၊ ဧဝံ
 ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓဿ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ ဘဂဝတော အတ္တနော
 သန္တာနေ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ တိဝိဓာနုပဿနာကရဏံ၊ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ
 တိဝိဓကိရိယာသမ္ပာဒနေန အဏှာနံ အပူတိဘာဝေါ ဝိယ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ
 ဘဂဝတော တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေန ဝိပဿနာဉာဏဿ အပရိဟာနိ၊
 ကုက္ကုဋ္ဌိယာ တိဝိဓကိရိယာကရဏေန အဏှာနံ အလ္လသိနေဟပရိယာဒါနံ
 ဝိယ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ ဘဂဝတော တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေန
 ဘဝတ္ထယာနဂတနိက္ခိသိနေဟပရိယာဒါနံ၊ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ တိဝိဓကိရိယာ-
 ကရဏေန အဏှကပါလာနံ တနုဘာဝေါ ဝိယ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ
 ဘဂဝတော တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေန အဝိဇ္ဇဏှကောသဿ တနုဘာဝေါ၊
 ကုက္ကုဋ္ဌိယာ တိဝိဓကိရိယာကရဏေန ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကဿ ပါဒနဓတုဏှကာနံ
 ထဒ္ဓဓရဘာဝေါ ဝိယ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ ဘဂဝတော တိဝိဓာနုပဿနာ-
 သမ္ပာဒနေန ဝိပဿနာဉာဏဿ တိက္ခဓရဝိပ္ပသန္နသုရဘာဝေါ၊ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ
 တိဝိဓကိရိယာကရဏေန ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကဿ ပရိဏာမကာလော ဝိယ

ဗောဓိသတ္တဘူတဿ ဘဂဝတော တိရိစ္ဆာနပဿနာသမ္မာဒနေန ဝိပဿနာ-
ဉာဏဿ ပရိဏာမကာလော ဝနိကာလော ဂန္ထဂဟဏကာလော၊ ကုက္ကုဋိယာ
တိရိစ္ဆာနိယာကရဏေန ကုက္ကုဋပေါတကဿ ပါဒနခသိခါယ ဝါ မုခတုဏ္ဏ-
ကေန ဝါ အဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ ပက္ခေ ပပွေ၌ေတွာ သောတ္တိနာ
အဘိနိဗ္ဗိဒါကာလော ဝိယ ဘဂဝတော တိရိစ္ဆာနပဿနာသမ္မာဒနေန
ဝိပဿနာဉာဏဂန္ထံ^၁ ဂဏှာပေတွာ အနုပုဗ္ဗာဓိဂတေန အရဟတ္တမဂ္ဂေန
အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ အဘိညာပက္ခေ ပပွေ၌ေတွာ သောတ္တိနာ
သကလဗုဒ္ဓဂုဏသတ္တိကတကာလော ဝေဒိတဗျော။

အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဇေဋ္ဌော သေဋ္ဌော လောကဿာတိ ဗြာဟ္မဏ ယထာ
တေသံ ကုက္ကုဋပေါတကာနံ ပဌမတရံ အဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ အဘိ-
နိဗ္ဗတ္တော^၂ ကုက္ကုဋပေါတကော ဇေဋ္ဌော ဟောတိ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာဂတယ ပဇာယ
တံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ ပဌမတရံ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတတ္တာ
အဟဉ္စိ ဇေဋ္ဌော ဝုဒ္ဓတမောတိ သင်္ခံ^၃ ဂတော၊ သဗ္ဗဂုဏေဟိ ပန အပ္ပုဋ္ဌသမတ္တာ
သေဋ္ဌောတိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ အတ္တနော အနုတ္တရံ ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌဘာဝံ ဗြာဟ္မဏဿ ပကာ-
သေတွာ ဣဒါနိ ယာယ ပဋိပဒါယ တံ အဓိဂတော၊ တံ ပဋိပဒံ ပုဗ္ဗဘာဂတော
ပဘုတိ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဗြာဟ္မဏာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဗြာဟ္မဏ ဝီရိယံ အဟောသီတိ ဗြာဟ္မဏ န မယာ
အယံ အနုတ္တရော ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌဘာဝေါ ကုသိတေန၊ မုဋ္ဌဿတိနာ သာရဒ္ဓ-
ကာယေန ဝိက္ခိတ္တစိတ္တေန အဓိဂတော၊ အဝိစ ခေါ တဒဓိဂမာယ အာရဒ္ဓံ
ခေါ ပန မေ ဝီရိယံ အဟောသိ။ ဗောဓိမဏ္ဍေ နိသိန္ဓေန မယာ စတု-
သမ္ပပဓာနဘေဒံ ဝီရိယံ အာရဒ္ဓံ အဟောသိ၊ ပဂ္ဂဟိတံ အသိထိလပ္ပဝတ္တိတံ။
အာရဒ္ဓတ္တာယေဝ စ မေ တံ အသန္တိနံ အဟောသိ။ န ကေဝလဉ္စ ဝီရိယမေဝ၊
သတိပိ မေ အာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝေန ဥပဋ္ဌိတာ အဟောသိ၊ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ-
ယေဝ စ အသမ္ပုဋ္ဌာ^၄၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါတိ ကာယစိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိ-
ဝသေန ကာယောပိ မေ ပဿဒ္ဓေါ အဟောသိ။ တတ္ထ ယသ္မာ နာမကာယေ
ပဿဒ္ဓေ ရူပကာယောပိ ပဿဒ္ဓေါယေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ “နာမကာယော ရူပ-
ကာယော”တိ အဝိသေသေတွာဝ “ပဿဒ္ဓေါ ကာယော”တိ ဝုတ္တံ။ အသာ-
ရဒ္ဓေါတိ သော စ ခေါ ပဿဒ္ဓတ္တာယေဝ အသာရဒ္ဓေါ၊ ဝိဂတဒရထောတိ ဝုတ္တံ

၁-ဝိပဿနာဉာဏံ ဂန္ထံ (သိ)၊ ဝိပဿနာဉာဏေန ဂန္ထံ (သျှ၊ က)

၂-အဘိနိဗ္ဗိဒေါ (က)

၃-အပမ္ပုဋ္ဌာ (သိ၊ သျှ၊)

ဟောတိ။ သမာဟိတံ စိတ္တံ ကေဂန္တိ စိတ္တဗ္ဗိ မေ သမ္မာ အာဟိတံ သုဋ္ဌ၊ ဌာပိတံ အပ္ပိတံ ဝိယ အဟောသိ၊ သမာဟိတတ္တာ ဧဝံ စ တံ ကေဂ္ဂံ အစလံ နိပ္ပန္နနန္တိ။ ဧတ္တာဝတာ ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ကထိတာ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ဣမာယ ပဋိပဒါယ အဓိဂတံ ပဌမဇ္ဈာနံ အာဒိ ကတွာ ဝိဇ္ဇာတ္ထယ-
ပရိယောသာနံ ဝိသေသံ ဒဿေန္တော သော ခေါ အဟန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ယံ တာဝ ဝိနိစ္ဆယနယေန ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တမေဝ။

အယံ ခေါ မေ ဗြာဟ္မဏာတိအာဒိသု ပန ဝိဇ္ဇာတိ ဝိဒိတကရုဏဋ္ဌေန
ဝိဇ္ဇာ။ ကိံ ဝိဒိတံ ကရေတိ? ပုဗ္ဗေနိဝါသံ။ အဝိဇ္ဇာတိ တဿေဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသဿ
အဝိဒိတကရုဏဋ္ဌေန တပုဋိစ္ဆာဒကမောဟော။ တမောတိ သွေဝ မောဟော
တပုဋိစ္ဆာဒကဋ္ဌေန တမော နာမ။ အာလောကောတိ သာ ဧဝံ ဝိဇ္ဇာ
ဩဘာသကရုဏဋ္ဌေန အာလောကောတိ။ ဧတ္ထ စ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာတိ
အတ္ထော၊ သေသံ ပသံသာဝစနံ။ ယောဇနာ ပနေတ္ထ—အယံ ခေါ မေ ဝိဇ္ဇာ
အဓိဂတာ၊ တဿ မေ အဓိဂတဝိဇ္ဇဿ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိနဋ္ဌာတိ
အတ္ထော။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ။ ဧသ နယော ဣတရသ္မိဗ္ဗိ ပဉ္စယေ။
ယထာ တန္တိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါဘမတ္တံ၊ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသေန အပ္ပမတ္တဿ
ဝိရိယာတာပေန အာတာပိနော ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခတာယ
ပဟိတတ္တဿ ပေသိတတ္တဿာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ
အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော အဝိဇ္ဇာ ဝိဟညေယျ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တမော ဝိဟညေယျ၊ အာလောကော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ မမ
အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော။
ဧတဿ မေ ပဓာနာနုယောဂဿ အနုရူပမေဝ ဖလံ လဒ္ဓန္တိ။

အယံ ခေါ မေ ဗြာဟ္မဏ ပဌမာ အဘိနိဗ္ဗိဒါ အဟောသိ ဣတ္ထုဋ္ဌန္တာ-
ပကဿေဝ အဏ္ဏကောသမ္ဘာတိ အယံ ခေါ မေ ဗြာဟ္မဏ ပုဗ္ဗေနိဝါသနဿတိ-
ဉာဏမုခတုဏ္ဏကေန ပုဗ္ဗေနိဝုတ္တကုန္တပုဋိစ္ဆာဒကံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ
ပဌမာ အဘိနိဗ္ဗိဒါ ပဌမာ နိက္ခန္တိ ပဌမာ အရိယဇာတိ အဟောသိ ဣတ္ထုဋ္ဌန္တာ-
ပကဿေဝ မုခတုဏ္ဏကေန ဝါ ပါဒနခသိခါယ ဝါ အဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ
တမှာ အဏ္ဏကောသမှာ အဘိနိဗ္ဗိဒါ နိက္ခန္တိ ဣတ္ထုဋ္ဌနိကာယေ ပစ္စာဇာတိတိ။
အယံ တာဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာယံ နယော။

စုတုပပါတကထာယ ပန ဝိဇ္ဇာတိ ခိဗ္ဗစက္ခုဉ္ဇာဏဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာတိ စုတုပပါတပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒိကာ အဝိဇ္ဇာ။ ယထာ ပန ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာယံ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္ဇာဏမုခတုဏ္ဏကေန ပုဗ္ဗေနိဝုတ္တက္ခန္ဓပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒကံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိမ “စုတုပပါတဉ္ဇာဏမုခတုဏ္ဏကေန စုတုပပါတပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒကံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ”တိ ဝုတ္တဗ္ဗံ။

ယံ ပနေတံ ပစ္စဝေက္ခဏဉ္ဇာဏပရိဂ္ဂဟိတံ အာသဝါနံ ခယဉ္ဇာဏာဓိဂမံ ဗြာဟ္မဏဿ ဒဿေန္တော အယံ ခေါ မေ ဗြာဟ္မဏ တတိယာ ဝိဇ္ဇာတိ-
အာဒိမာဟ၊ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာတိ စတုသစ္စပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာ-
ဒိကာ အဝိဇ္ဇာ။ အယံ ခေါ မေ ဗြာဟ္မဏ တတိယာ အဘိနိဗ္ဗိဒါ အဟောသီတိ
တ္ထေ အယံ ခေါ မေ ဗြာဟ္မဏ အာသဝါနံ ခယဉ္ဇာဏမုခတုဏ္ဏကေန စတုသစ္စ-
ပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒကံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ တတိယာ အဘိနိဗ္ဗိဒါ တတိယာ
နိက္ခန္တိ တတိယာ အရိယဇာတိ အဟောသိ ကုက္ကုဋ္ဌန္တာပကဿေဝ မုခတုဏ္ဏ-
ကေန ဝါ ပါဒနခသီခါယ ဝါ အဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ တမှာ အဏ္ဏကော-
သမှာ အဘိနိဗ္ဗိဒါ နိက္ခန္တိ ကုက္ကုဋ္ဌနိကာယေ ပစ္စာဇာတီတိ။

တ္ထောဝတာ ကိံ ဒဿေသီတိ? သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ ကုက္ကုဋ္ဌန္တာပကော
အဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ တတော နိက္ခမန္တော သင်္ကမေဝ ဇာယတိ၊ အဟံ
ပန ပုဗ္ဗေနိဝုတ္တက္ခန္ဓပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒကံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ဘိန္ဒိတွာ ပဌမံ တာဝ
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္ဇာဏဝိဇ္ဇာယ ဇာတော၊ တတော သတ္တာနံ စုတိ-
ပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒကံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ ဒုတိယံ ခိဗ္ဗစက္ခုဉ္ဇာဏဝိဇ္ဇာယ
ဇာတော၊ ပန စတုသစ္စပ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာဒကံ အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ တတိယံ
အာသဝါနံ ခယဉ္ဇာဏဝိဇ္ဇာယ ဇာတော။ ဧဝံ တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ တိက္ခတ္တံ၊
ဇာတောမိ။ သာ စ မေ ဇာတိ အရိယာ သုပရိသုဒ္ဓါတိ ဣဒံ ဒဿေတိ။ ဧဝံ-
ဒဿေန္တော စ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဇာဏေန အတိတံသဉ္ဇာဏံ၊ ခိဗ္ဗစက္ခုနာ ပစ္စုပ္ပန္နာနာ-
ဝိတံသဉ္ဇာဏံ၊ အာသဝက္ခယေန သကလလောကိယလောကုတ္တရဂုဏန္တိ ဧဝံ
ဘိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗညုဂုဏေ ပကာသေတွာ အတ္တနော အရိယာယ
ဇာတိယာ ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌဘာဝံ ဗြာဟ္မဏဿ ဒဿေသိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝေရဇ္ဇော ဗြာဟ္မဏောတိ ဧဝံ ဘဂဝတာ လောကာနုကမ္မ-
ကေန ဗြာဟ္မဏံ အနုကမ္မမာနေန နိဂဟိတဗ္ဗေပိ အတ္တနော အရိယာယ
ဇာတိယာ ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌဘာဝေ ဝိဇ္ဇာတ္တယပကာသိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ ဝုတ္တေ
ဝီတိဝိပ္ပာရပရိပုဏ္ဏဂတ္တစိတ္တော ဝေရဇ္ဇော ဗြာဟ္မဏော တံ ဘဂဝတော
အရိယာယ ဇာတိယာ ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌဘာဝံ ဝိဒိတွာ “ဤဒိသံ နာမာဟံ

သဗ္ဗလောကဇေဋ္ဌံ သဗ္ဗဂုဏသမန္တာဂတံ သဗ္ဗညုံ ‘အညေသံ အဘိဝါဒနာဒိကမ္ပံ
န ကရေတိ’တိ အဝဇံ၊ မိရတ္ထု ဝတ ဘော အညာဏ”န္တိ အတ္တာနံ ဂရဟိတွာ
“အယံ ဒါနိ လောကေ အရိယာယ ဇာတိယာ ပုရေဇာတဋ္ဌေန ဇေဋ္ဌော၊
သဗ္ဗဂုဏေဟိ အပ္ပုဋ္ဌိသမဋ္ဌေန သေဋ္ဌော”တိ နိဋ္ဌံ ဂန္တာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ
ဇေဋ္ဌော အဝံ ဂေါတမော သေဋ္ဌော အဝံ ဂေါတမောတိ။ ဧဝံ ပန ဝတွာ
ပုန တံ ဘဂဝဘော ဓမ္မဒေသနံ အတ္တနုမောဒမာနော အဘိက္ကန္တံ ဘော
ဂေါတမတိအာဒိမာဟ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝါတိ။

၂-သီဟသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၂။ ဒုတိယေ အဘိညာတာတိ ဉာတာ ပညာတာ ပါကဋာ။ သန္တာ-
ဂါရေတိ မဟာဇနဿ^၁ ဝိဿမနတ္ထာယ ကတေ အဂါရေ။ သာ ကိရသန္တာ-
ဂါရသာလာ နဂရမဇ္ဈေ အဟောသိ၊ စတူသု ဌာနေသု ဌိတာနံ ပညာယတိ၊
စတူဟိ ဒိသာဟိ အာဂတမနဿာ ပဌမံ တတ္ထ ဝိဿမိတွာ ပစ္စာ အတ္တနော
အတ္တနော ဖာသုကဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ ရာဇကုလာနံ ရဇကိစ္စသန္တရဏတ္ထာယ ကတံ
အဂါရန္တိဝိ ဝဒန္တိယေဝ။ တတ္ထ ဟိ နိဿိ^၂ ဣာ လိစ္ဆဝိရာဇာနော ရဇကိစ္စံ
သန္တရန္တိ ကရောန္တိ ဝိစာရေန္တိ။ သန္တိသိန္နာတိ ဘေသံ နိဿိဒနတ္ထညေဝ ပညတ္တေသု
မဟာရဟဝရပစ္စတ္တရဏေသု သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တေသု အာသနေသု သန္တိ-
သိန္နာ။ အနေကပရိယာယေန ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိတိ ရာဇကုလေ ကိစ္စဉ္စေဝ
လောကတ္ထစရိယဉ္စ ဝိစာရေတွာ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ
ဘာသန္တိ ကထေန္တိ ဒီပေန္တိ။ ပဏှိတာ ဟိ တေ ရာဇာနော သဒ္ဓါ ပသန္တာ
သောတာပန္နာပိ သကဒါဂါမိနောပိ အနာဂါမိနောပိ အရိယသာဝကာ၊ တေ
သဗ္ဗေပိ လောကီယဇဉ် ဆိန္ဒိတွာ ဗုဒ္ဓါဒိနံ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ။
တံတ္ထ တိဝိဓော ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏော နာမ စရိယဝဏ္ဏော သရီရဝဏ္ဏော ဂုဏဝဏ္ဏောတိ။
တတြိမေ ရာဇာနော စရိယာယ ဝဏ္ဏံ အာရဘိံသု—“ဒုက္ကရံ ဝတကတံ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေန ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ခယျာနိ ဒသ ပါရမိယော
ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမတ္ထိံသ ပါရမိယော
ပူရေန္နေန၊ ဉာတတ္ထစရိယံ လောကတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓစရိယံ^၃ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ပဉ္စ
မဟာပရိစ္စာဂေ ပရိစ္စဇန္နေနာ”တိ အမုစ္ဆက္ကေဟိ^၄ ဇာတကသတေဟိ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏံ
ကထေန္တာ တုသိတဘဝနံ ပါပေတွာ ဌပယိံသု။

၁-မဟာဇနဿ သန္တုန္နာဂါရေ (သိ)၊ မဟာဇနဿ သန္တာဂါရေ (သု)

၂-နိဿိ (သိ)

၃-အမုဆဋ္ဌေဟိ (သု)

ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တာ ပန “တေန ဘဂဝတာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ နိကာယတော ပဉ္စ နိကာယာ၊ ပိဋကတော တိဏိ ပိဋကနိ၊ အင်္ဂတော နဝ အင်္ဂါနိ၊ ခန္ဓတော စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ”တိ ကောဠာသဝသေန ဓမ္မဂုဏံ ကထယိံသု။

သံဃဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တာ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ “ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ကုလပုတ္တာ ဘောဂက္ခန္ဓန္ဓေဝ ဉာတိပရိဝုဋ္ဌေ ပဟာယ သေတစ္ဆတ္တံ ဩပရဇ္ဇိ သေနာပတိသေဋ္ဌိဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနန္တရာဒိနိ အဂဏေတွာ နိက္ခမ္မ သတ္ထု ဝရသာသနေ ပဗ္ဗဇန္တိ။ သေတစ္ဆတ္တံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဘဒ္ဒိယရာဇမဟာကပ္ပိနပုတ္တုသတိအာဒိနံ ရာဇပဗ္ဗဇိတာနံယေဝ ဗုဒ္ဓကာလေ အသီတိသဟဿာနိ အဟေသုံ။ အနေကကောဋိသတံ ဓနံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာနံ ပန ယသကုလပုတ္တသောဏသေဋ္ဌိပုတ္တရဋ္ဌပါလကုလပုတ္တာဒိနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ။ ဧဝရူပါစ ဧဝရူပါစ ကုလပုတ္တာ သတ္ထု သာသနေ ပဗ္ဗဇန္တိ”တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခေပဝသေန သံဃဂုဏေ ကထယိံသု။

သီဟော သေနာပတိတိ ဧဝံနာမကော သေနာယ အဓိပတိ။ ဝေသာလိယံ ဟိ သတ္ထ သဟဿာနိ သတ္ထ သတာနိ သတ္ထ စ ရာဇာနော၊ တေ သဗ္ဗေပိ သန္တိပတိတွာ သဗ္ဗေသံ မနံ ဂဟေတွာ “ရဋ္ဌံ ဝိစာရေတုံ သမတ္တံ ဧကံ ဝိစိနိတာ”တိ ဝိစိနန္တာ^၁ သီဟံ ရာဇကုမာရံ ဒိသ္မာ “အယံ သင်္ကိဿတိ”တိ သန္တိဋ္ဌာနံ ကတွာ တဿ ရတ္ထမဏိဝဏ္ဏံ ကမ္မလပရိယောနဒ္ဓံ သေနာပတိစ္ဆတ္တံ အဒိသု။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သီဟော သေနာပတိ”တိ။ နိဂဏ္ဌာသဝကောတိ နိဂဏ္ဌဿ နာဠုပုတ္တဿ ပစ္စယဒါယကော ဥပဋ္ဌာကော။ ဇမ္ဗုဒီပတလသ္မိံ ဟိ တယော ဇနာ နိဂဏ္ဌာနံ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကာ—နာဠုနာယံ ဥပါလိ ဂဟပတိ၊ ကပိလပုရေ ဝဇ္ဇေ သက္ကော၊ ဝေသာလိယံ အယံ သီဟော သေနာပတိတိ။ **နိသိန္ဓော ဟောတိ**တိ သေသရာဇနံ ပရိသာယ အန္တရန္တရေ အာသနာနိ ပညာပယိံသု၊ သီဟဿ ပန မဇ္ဈေ ဌာနေတိ တသ္မိံ ပညတ္တေ မဟာရဟေ ရာဇာသနေ နိသိန္ဓော ဟောတိ။ **နိဿံသယန္တိ** နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆံ အဒ္ဓါ ဧကံသေန၊ န ဟေတေ ယဿ ဝါ တဿ ဝါ အပ္ပေသက္ခဿ ဧဝံ အနေကသတေဟိ ကာရဏေဟိ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ။

ယေန နိဂဏ္ဌော နာဠုပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိတိ နိဂဏ္ဌော ကိရနာဠုပုတ္တော “သစာယံ သီဟော ကဿစိဒေဝ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တဿ သုတွာ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ မယံ ပရိဟာနိ

ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ပဌမတရံယေဝ သီဟံ သေနာပတိံ တေဒဝေါစ
 “သေနာပတိ ဣမသ္မိံ လောကေ ‘အဟံ ဗုဒ္ဓေါ အဟံ ဗုဒ္ဓေါ’တိ ဗဟူ ဝိစရန္တိ။
 သစေ တုံ ကဿမိ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုကာမော အဟောသိ။ မံ
 ပုစ္ဆေယျာသိ။ အဟံ တေ ယုတ္တဋ္ဌာနံ ပေသေဿာမိ၊ အယုတ္တဋ္ဌာနတော
 နိဝါရေဿာမိ”တိ။ သော တံ ကထံ အနုဿရိတွာ “သစေ မံ ပေသေဿတိ၊
 ဂမိဿာမိ။ နော စေ၊ န ဂမိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ယေန နိဂဏ္ဌော
 နာဋပုတ္တော၊ တေနပသင်္ကမိ။

အထဿ ဝစနံ သုတွာ နိဂဏ္ဌော မဟာပဗ္ဗတေန ဝိယ ဗလဝသောကေန
 ဩတ္တဇော “ယတ္ထ ဒါနိဿာဟံ ဂမနံ န ဣစ္ဆာမိ၊ တတ္ထေဝ ဂန္တုကာမော
 ဇာတော၊ ဟတောဟမသ္မိ”တိ အနတ္တမနော ဟုတွာ “ပဋိဗာဟနုပါယမဿ
 ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ကိံ ပန တွန္တိအာဒိမာဟ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဝိစရန္တိ
 ဂေါဏံ ဒဏ္ဍေန ပဟရန္တော ဝိယ ဇလမာနံ ပဒီပံ နိဗ္ဗာပေန္တော ဝိယ ဘတ္တ-
 ဘရိတံ ပတ္တံ နိကုဇန္တော ဝိယ စ သီဟဿ ဥပ္ပန္နဝီတိံ ဝိနာသေသိ။ ဂမိယာဘိ-
 သင်္ခါရောတိ ဟတ္ထိယာနာဒိနံ ယောဇာပနဂန္ဓမာလာဒိဂ္ဂဟဏဝသေန ပဝတ္တော
 ပယောဂေါ။ သော ပဋိပ္ပဿန္တိဘိ သော ဝုပသန္တော။

ဒုတိယဗ္ဗိ ခေါတိ ဒုတိယဝါရဗ္ဗိ။ ဣမသ္မိံ ဝါရေ ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တာ
 တုသိတဘဝနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကာ ဒသဗလဿ ဟေဋ္ဌာ
 ပါဒတလေဟိ ဥပရိ ကေသဂ္ဂေဟိ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ ဒွတ္တိံ သမံဟာပုရိသလက္ခဏ-
 အသီတိအနုဗျူနဗျာမပ္ပဘာနံ ဝသေန သရိရဝဏ္ဏံ ကထယိံသု။ ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏံ
 ဘာသန္တာ “ဧကပဒေဝိ ဧကဗျူနေဝိ အဝခလိတံ နာမ နတ္ထိ”တိ သုကထိတ-
 ဝသေနေဝ ဓမ္မဂုဏံ ကထယိံသု။ သံဃဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တာ “ဧဝရူပံ ယသ-
 သိရိဝိဘဝံ ပဟာယ သတ္တု သာသနေ ပဗ္ဗဇိတာ န ကောသဇ္ဇပကတိကာ
 ဟောန္တိ၊ တေရသသု ပန ဓုတင်္ဂဂုဏေသု ပရိပူရကာရိနော ဟုတွာ သတ္တသု
 အနုပဿနာသု ကမ္မံ ကရေန္တိ၊ အဋ္ဌတိံသာရဗ္ဗဏဝိဘတ္တိယော ဝဋ္ဌဇ္ဇေန္တိ”တိ
 ပဋိပဒါဝသေန သံဃဂုဏေ ကထယိံသု။

တတိယဝါရေ ပန ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသမာနာ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိ
 သုတ္တန္တပရိယာယေနေဝ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ကထယိံသု။ “သွာခါတော ဘဂဝတာ
 ဓမ္မော”တိအာဒိနာ သုတ္တန္တပရိယာယေနေဝ ဓမ္မဂုဏေ၊ “သုပ္ပဋိပန္နော

ဘဂဝတော သာဝကသံဃော”တိအာဒိနာ သုတ္တန္တပရိယာယေနော သံဃ-
ဂုဏေ စ ကထယိံသု။ တတော သီဟော စိန္တေသိ “ဣမေသဉ္စ လိစ္ဆဝိရာဇ-
ကုမာရာနံ တတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏေ ကုထေန္တာနံ မုခံ
နပ္ပဟောတိ။ အဗ္ဗါ အနောမဂုဏေန သမန္တာဂတော သော ဘဂဝါ။ ဣမံ ဒါနိ
ဥပ္ပန္နံ ပီတိံ အဝိဇဟိတွာဝ အဟံ အဇ္ဇ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဿိဿာမီ”တိ။ အထဿ
“ကိံ ဟိ မေ ကရိဿန္တိ နိဂဏ္ဌာ”တိ ဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ။ တတ္ထ ကိံ ဟိ မေ
ကရိဿန္တိတိ ကိံ နာမ မယံ နိဂဏ္ဌာ ကရိဿန္တိ။ အပလောကီတာ ဝါ အန-
ပလောကီတာ ဝါတိ အာပုစ္ဆိတာ ဝါ အနာပုစ္ဆိတာ ဝါ။ န ဟိ မေ တေ
အာပုစ္ဆိတာ ယာနဝါဟနသမ္ပတ္တိံ, န စ ဣဿရိယဝိသေသံ ဒဿန္တိ။ နာပိ
အနာပုစ္ဆိတာ ဟရိဿန္တိ။ အဖလံ ဧတေသံ အာပုစ္ဆနန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ဝေသာလိယာ နိယျာသီတိ ယထာ ဟိ ဂိမှကာလေ ဒေဝေ ဝုဠေ ဥဒကံ
သန္တမာနံ နဒိံ ဩတရိတွာ ထောကမေဝ ဂန္တာ တိဋ္ဌတိ နပ္ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ
သီဟဿ ပဋ္ဌမဒိဝသေ “ဒသဗလံ ပဿိဿာမီ”တိ ဥပ္ပန္နာယ ပီတိယာ နိဂဏ္ဌေန
ပဋိဗာဟိတကာလော။ ယထာပိ ဒုတိယဒိဝသေ ဒေဝေ ဝုဠေ ဥဒကံ သန္တမာနံ
နဒိံ ဩတရိတွာ ထောကံ ဂန္တာ ဝါလိကာပုဉ္ဇံ ပဟရိတွာ အပ္ပဝတ္တံ ဟောတိ။
ဧဝံ သီဟဿ ဒုတိယဒိဝသေ “ဒသဗလံ ပဿိဿာမီ”တိ ဥပ္ပန္နာယ ပီတိယာ
နိဂဏ္ဌေန ပဋိဗာဟိတကာလော။ ယထာ တတိယဒိဝသေ ဒေဝေ ဝုဠေ ဥဒကံ
သန္တမာနံ နဒိံ ဩတရိတွာ ပုရာဏပဏ္ဏသုက္ခဒဏ္ဍကဋကစဝရာဒိနိ ပရိကမုန္တံ
ဝါလိကာပုဉ္ဇံ ဘိဒ္ဓိတွာ သမုဒ္ဒနိန္ဒမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ သီဟော တတိယဒိဝသေ
တိဏ္ဍိဝတ္ထုနံ ဂုဏကထံ သုတွာ ဥပ္ပန္နေ ပီတိပါမောဇ္ဇေ “အဖလာ နိဂဏ္ဌာ နိပ္ပလာ
နိဂဏ္ဌာ၊ ကိံ မေ ဣမေ ကရိဿန္တိ၊ ဂမိဿာမဟံ သတ္တုသန္တိက”န္တိ မနံ အဘိ-
နိဟရိတွာ ဝေသာလိယာ နိယျာသီ။ နိယျန္တော စ “စိရဿာဟံ ဒသဗလံဿ
သန္တိကံ ဂန္တုကာမော ဇာတော၊ န ခေါ ပန မေ ယုတ္တံ အညာတကဝေသေန
ဂန္တု”န္တိ “ယေကေဝိ ဒသဗလဿ သန္တိကံ ဂန္တုကာမာ၊ သဗ္ဗေ နိက္ခမန္တု”တိ
သောသနံ ကာရေတွာ ပဉ္စရထသတာနိ ယောဇာပေတွာ ဥတ္တမရထေ ဌိတော
တေဟိ စေဝ ပဉ္စဟိ ရထသတေဟိ မဟတိယာ စ ပရိသာယ ပရိဝုတော
ဂန္တုပ္ပုဗ္ဗုဏ္ဏဝါသာဒိနိ ဂါဟာပေတွာ နိယျာသီ။ ဒိဝါ ဒိဝဿာတိ ဒိဝသဿ
ဒိဝါ၊ မဇ္ဈနိကေ အတိက္ကန္တမတ္တေ။

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဓီတိ အာရာမံ ပဝိသန္တော ဒူရတောဝံ အသီတိ-
အနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာဒ္ဒတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ဆဗ္ဗဏ္ဍာသနဗုဒ္ဓရသ္မိယော စ
ဒိဿာ “ဝေရူပံ နာမ ပုရိသံ ဧဝံ အာသန္တေ ဝသန္တံ ဧတ္တကံ ကာလံ နာဒ္ဒသံ၊

ဝဋ္ဋိတော ဝတမ္ပိ၊ အလာဘာ ဝတ မေ”တိ စိန္တေတွာ မဟာနိဓိံ ဒိဿာ
ဒလိဒ္ဓပုရိသော ဝိယ သဗ္ဗာတပီတိပါမောဇ္ဇော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ။
ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိတိ ဘောတာ ဂေါတမေန ဝုတ္တကာရဏဿ
အနုကာရဏံ ကထေန္တိ။ ကာရဏဝစနော ဟေတ္ထ ဓမ္မသဒ္ဓေါ “ဟေတုမ္ပိ ဉာဏံ
ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။ ကာရဏန္တိ စေတ္ထ တထာပဝတ္တဿ
သဒ္ဓဿ အတ္ထော အဓိပ္ပေတော တဿ ပဝတ္တိဟေတုဘာဝတော။ အတ္ထပ္ပ-
ယုတ္ထော ဟိ သဒ္ဓပ္ပယောဂေါ။ အနုကာရဏန္တိ ဒေသော ဧဝ ပရေဟိ တထာ
ဝုစ္စမာနော။ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါတိ။ ပရေဟိ ဝုတ္တကာရဏေဟိ
သကာရဏော ဟုတွာ တုမှာကံ ဝါဒေါ ဝါ တတော ပရံ တဿ အနုဝါဒေါ
ဝါ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ ဝိညူဟိ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဌာနံ ကာရဏံ န အာဂစ္ဆတိ။
ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ကိံ သဗ္ဗာကာရေနပိ တဝ ဝါဒေ ဂါရယံ ကာရဏံ နတ္ထိတိ။
အနုဗ္ဗိက္ခာတုကာမာတိ န အဘူတေန ဝတ္ထုကာမာ။ အတ္ထိ သီဟပရိယာ-
ယောတိအာဒိနံ အတ္ထော ဝေရဉ္စကဏ္ဍေ အာဂတနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။
ပရမေန အဿာသေနာတိ စတုမဂ္ဂစတုဖလသင်္ခါတေန ဥတ္တမေန။ အဿာ-
သာယ ဓမ္မံ ဒေသေမီတိ အဿာသနတ္ထာယ သန္တန္တနတ္ထာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။
ဣတိ ဘဂဝါ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ သီဟဿ သေနာငတိဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

အနုဝိစ္စကာရန္တိ အနုဝိဒိတွာစိန္တေတွာတုလယိတွာကတ္တဗ္ဗံကရောဟိတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ သာဓု ဟောတိတိ သုန္တရော ဟောတိ။ တုမှာဒိသသ္မိံ^၂ ဟိ မံ ဒိဿာ မံ
သရဏံ ဂစ္ဆန္တေ နိဂဏ္ဌံ ဒိဿာ နိဂဏ္ဌံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တေ “ကိံ အယံ သီဟော
ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌမေဝ သရဏံ ဂစ္ဆတိ”တိ ဂရဟာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ အနုဝိစ္စကာရော
တုမှာဒိသာနံ သာဓုတိ ဒေသေတိ။ ပဋ္ဌာကံ ပရိဟရေယျန္တိတေ ကိရ ဧဝရူပံ
သာဝကံ လဘိတွာ “အသုကော နာမ ရာဇာ ဝါ ရာဇမဟာမတ္ထော ဝါ သေဋ္ဌိဝါ
အမှာကံ သရဏံ ဂတော သာဝကော ဇာတော”တိ ပဋ္ဌာကံ ဥက္ခိပိတွာ နဂရေ
ယောသေန္တာ အာဟိဏ္ဏန္တိ။ ကသ္မာ? ဧဝံ နော မဟန္တဘာဝေါ အာဝိဘဝိဿ-
တိတိ စ, သစေ ပနဿ “ကိမဟံ ဧတေသံ သရဏံ ဂတော”တိ ဝိပုဋိသာရော
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ တမ္ပိ သော “ဧတေသံ မေ သရဏဂတဘာဝံ ဗဟူ ဇာနန္တိ၊ ဒုက္ခံ ဣဒါနိ
ပဋိနိဝတ္တိတု”န္တိ ဝိနောဒေတွာ န ပဋိက္ကမိဿတိတိ စ^၂။ တေနာဟ “ပဋ္ဌာကံ
ပရိဟရေယျ”န္တိ။ ဩပါနဘူတန္တိ ပဋိယတ္တဥဒပါနော ဝိယ ဌိတံ။ ဣလန္တိ တဝ
နိဝေသနံ။ ဒါတဗ္ဗံ မဉ္ဇေယျာသီတိ ပုဗ္ဗေ ဒသပိဝိသတိပိသဋ္ဌိပိ ဇေန အာဂတေ

၁-အဘိ ၂-၁၀၇-ပိဋေ။

၂-န ပဋိက္ကမိဿတိ (သိ)၊ န ပဋိက္ကမိဿတိ (က) မ-၆၃-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

ဒိသွာ နတ္ထိတိ အဝတွာ ဒေသိ၊ ဣဒါနိ မံ သရဏံ ဂတကာရဏမတ္ထေနဝ မာ
 ဣမေသံ ဒေယျဓမ္မံ ဥပစ္စိန္တိ။ သမ္ပတ္တာနဉ္စိ ဒါတဗ္ဗမေဝါတိ ဩဝေဒိ။ သုတံ မေတံ
 အန္တေတိ ကုတော သုတန္တိ? နိဂဏ္ဌာနံ သန္တိကာ။ တေ ကိရ ကုလသရေသု
 ဧဝံပကာသေန္တိ “မယံ ယဿ ကဿစိ သမ္ပတ္တဿ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဝဒါမ၊ သမဏော
 ပန ဂေါတမော ‘မယုမေဝဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ နာညေသံ၊ မယုမေဝ သာဝကာနံ ဒါနံ
 ဒါတဗ္ဗံ၊ နာညေသံ သာဝကာနံ၊ မယုမေဝ ဒိန္နံ ဒါနံ မဟပ္ပလံ၊ နာညေသံ၊
 မယုမေဝ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ၊ နာညေသံ’န္တိ ဧဝံ ဝဒတိ”တိ။ တံ သန္ဓာယ
 အယံ “သုတံ မေတံ”န္တိ အာဟ။

အနုပုဗ္ဗိ^၁ ကထန္တိ^၂ ဒါနာနန္တရံ သီလံ၊ သီလနန္တရံ သင်္ဂံ၊ သင်္ဂါနန္တရံ မဂ္ဂန္တိ^၃
 ဧဝံ အနုပုဗ္ဗိပါဠိကထံ။ တတ္ထ ဒါနကထန္တိ ဣဒံ ဒါနံ နာမ သုခါနံ နိဒါနံ၊ သမ္ပတ္တိနံ
 မူလံ၊ ဘောဂါနံ ပတိဋ္ဌာ၊ ဝိသမဂတဿ တာဏံ လေဏ ဂတိ ပရာယဏံ၊
 ဣမလောကပရလောကေသု ဒါနသဒိသော အဝဿယော ပတိဋ္ဌာ အာရမ္မဏံ
 တာဏံ လေဏံ ဂတိ ပရာယဏံ နတ္ထိ။ ဣဒဉ္စိ အဝဿယဋ္ဌေန ရတနမယ-
 သီဟာသနသဒိသံ၊ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန မဟာပထဝိသဒိသံ၊ အာရမ္မဏဋ္ဌေန^၂
 အာလမ္မနရဇ္ဈသဒိသံ။ ဣဒဉ္စိ ဒုက္ခနိတ္တရဏဋ္ဌေန နာဝါ၊ သမဿာသနဋ္ဌေန
 သင်္ဂါမသုရော၊ ဘယပရိတ္တာဏဋ္ဌေန သုသင်္ခတနဂရံ၊ မစ္ဆေရမလာဒီဟိ အနုပ-
 လိတ္တဋ္ဌေန ပဒုမံ၊ တေသံ နိဒဟနဋ္ဌေန^၃ အဂ္ဂိ၊ ဒုရာသဒဋ္ဌေန အာသိဝိသော၊
 အသန္တာသနဋ္ဌေန သီဟော၊ ဗလဝန္တဋ္ဌေန ဟတ္ထိ၊ အဘိမင်္ဂလသမ္ပတဋ္ဌေန
 သေတဝသဘော၊ ခေမန္တဘူမိသမ္ပာပနဋ္ဌေန စလာဟကော အဿရာဇော။ ဒါနံ
 နာမေတံ မယာ ဂတမဂ္ဂေါ၊ မယေသော ဝံသော၊ မယာ ဒသ ပါရမိယော
 ပူရေန္တေန ဝေလာမမဟာယညော မဟာဂေါဝိန္ဒမဟာယညော မဟာသုဒဿန-
 မဟာယညော ဝေဿန္တရမဟာယညောတိ အနေကမဟာယညာ ပဝတ္တိတာ၊
 သသဘူတေန ဇလိတအဂ္ဂိက္ခန္ဓေ အတ္တာနံ နိယျာဒေန္တေန သမ္ပတ္တယာစကာနံ
 စိတ္တံ ဂဟိတံ။ ဒါနဉ္စိ လောကေ သက္ကသမ္ပတ္တိံ ဒေတိ မာရသမ္ပတ္တိံ ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ^၃
 စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိံ သာဝကပါရမီဉာဏံ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ အဘိသမ္မောဓိဉာဏံ
 ဒေတိတိ ဧဝံဒါနဂုဏပုဉ္ဇိသံယုတ္တံ ကထံ။

ယသ္မာ ပန ဒါနံ ဒေန္တော သီလံ သမာဒါတုံ သက္ကောဟိ၊ တသ္မာ
 တဒနန္တရံ သီလကထံ ကထေသိ။ သီလကထန္တိ သီလံ နာမေတံ အဝဿယော
 ပတိဋ္ဌာ အာရမ္မဏံ တာဏံ လေဏံ ဂတိ ပရာယဏံ။ သီလံ နာမေတံ မမ

၁-အနုပုဗ္ဗိကထန္တိ (သီ)၊ အနုပုဗ္ဗိကထန္တိ (သု)၊ အနုပုဗ္ဗကထန္တိ (က)

၂-အာလမ္မဏဋ္ဌေန (?)

၃-နိဒ္ဒဟနဋ္ဌေန (သီ၊ သု)

ဝံသော၊ အဟံ သင်္ခပါလနာဂရာဇကာလေ ဘူရိဒတ္တနာဂရာဇကာလေ စမ္ပေယျနာဂရာဇကာလေ သီလဝရာဇကာလေ မာတုပေါသကဟတ္ထိရာဇကာလေ ဆဒ္ဒန္တဟတ္ထိရာဇကာလေတိ အနန္တေသု အတ္တဘာဝေသု သီလံ ပရိပူရေသိ။ ဣမလောကပရလောကသမ္ပတ္တိနဉ္စိ သီလသဒိသော အဝဿယော ပတိဋ္ဌာ အာရမ္မဏံ တာဏံ လေဏံ ဂတိ ပရာယဏံ နတ္ထိ၊ သီလာလင်္ကာရသဒိသော အလင်္ကာရော နတ္ထိ၊ သီလပုပ္ဖသဒိသံ ပုပ္ဖံ နတ္ထိ၊ သီလဂန္ဓသဒိသော ဂန္ဓော နတ္ထိ။ သီလာလင်္ကာရေန ဟိ အလင်္ကာတံ သီလဂန္ဓာနုလိတ္တံ သဒေဝကောပိ လောကော ဩလောကေန္တော တိတ္ထိံ န ဂစ္ဆတိတိ ဝေမာဒိသီလဂုဏပ္ပဋိသံယုတ္တံ ကထံ။

“ဣဒံ ပန သီလံ နိဿာယ အယံ သဂ္ဂေါ လဗ္ဘတိ”တိ ဒဿေတုံ သီလာနန္တရံ သဂ္ဂကထံ ကထေသိ။ သဂ္ဂကထန္တိ “အယံ သဂ္ဂေါ နာမ ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ၊ နိစ္စမေတ္တ ကိဋ္ဌာ၊ နိစ္စံ သမ္ပတ္တိယော လဗ္ဘန္တိ၊ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ နဂုတိဝဿသတသဟဿာနိ ဗိဗ္ဗသုခံ ဗိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနဘဝန္တိ၊ တာဝတိံသာ တိသော စ ဝဿကောဋိယော သဋ္ဌိ စ ဝဿသတသဟဿာနိ”တိ ဝေမာဒိသဂ္ဂဂုဏပ္ပဋိသံယုတ္တံ ကထံ။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ ကထယန္တာနံ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ မုခံ နပ္ပဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “အနေကပရိယာယေန ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဂ္ဂကထံ ကထေယျ”န္တိ အာဒိ။

ဧဝံ သဂ္ဂကထာယ ပလောဘေတွာ ပန ဟတ္ထိံ အလင်္ကာရိတွာ တဿ သောဏှံ ဆိန္ဒန္တောဝိယ “အယမ္ပိ သဂ္ဂေါ အနိစ္စော အဗ္ဗုဝေါ၊ န ဣတ္ထ ဆန္ဒရာဂေါ ကာတဗ္ဗော”တိ ဒဿနတ္ထံ “အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊ အာဒိနဝေါ ဣတ္ထ ဘိယျော”တိ အာဒိနာ၊ နယေန ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ ကထေသိ။ တတ္ထ အာဒိနဝေါတိ ဒေါသော။ ဩကာရေတိ အဝကာရော လာမကဘာဝေါ။ သံကိလေသောတိ တေဟိ သတ္တာနံ သံသာရေ သံကိလိဿနံ။ ယထာဟ “သံကိလိဿန္တိ ဝတ ဘော သတ္တာ”တိ။

ဧဝံ ကာမာဒိနဝေန တဇ္ဇေတွာ နေက္ခမ္ပေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ ကလ္လဗိတ္တန္တိ အရောဂစိတ္တံ။ သာမုက္ကံသိကာတိ သာမံ ဥက္ကံသိကာ အတ္တနာယေဝ ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟိတာ၊ သယမ္ပုဗ္ဗဏေန ဒိဋ္ဌာ အသာဓာရဏာ အညေသန္တိ အတ္ထော။ ကာ ပန သာတိ? အရိယသစ္စဒေသနာ။ တေနောဟ ဗုဒ္ဓံ သမုဒယံ နိရောဓံ ပဂ္ဂန္တိ။ ဝိရဇံ ဝိတမလန္တိ ရာဂရဇာဒိနံ အဘာဝါ ဝိရဇံ။

ရာဂမလာဒိနံ ဝိဂတတ္တာ ဝိတမလံ။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဣဓ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော။ တဿ ဥပ္ပတ္တိအာကာရဒဿနတ္ထံ ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ အာဟ။ တဉ္စ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စဝသေန ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ^၁။ ဒိဋ္ဌော အရိယသစ္စဓမ္မော ဧတေနာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ တိဏ္ဍာ ဝိစိကိစ္ဆာ အနေနာတိ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော။ ဝိဂတာ ကထံကထာ အဿာတိ ဝိဂတကထံကထော။ ဝိသာရဇ္ဇံ ပတ္တောတိ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော။ ကတ္ထု သတ္ထုသာသနေ။ နာဿ ပရော ပစ္စယော၊ န ပရံ သဒ္ဓါယ ဧတ္ထ ဝတ္တတိတိ အပရပ္ပစ္စယော။

ပဝတ္တမံသန္တိ ပကတိယာ ပဝတ္တံ ကပ္ပိယမံသံ မူလံ ဂဟေတွာ အန္တရာပဏေ ပရိယေသာဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ သမ္မဟုလာ နိဂဏ္ဍာတိ ပဉ္စသတမတ္တာ နိဂဏ္ဍာ။ ထူလံ ပသုန္တိ ထူလံ မဟာသရီရံ ဂေါကဏ္ဍမဟိံသသုကရသင်္ခါတံ ပသု။ ဥဒ္ဓိဿ-ကတန္တိ အတ္တာနံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ကတံ၊ မာရိတန္တိ အတ္တော။ ပဋိစ္စကမ္မန္တိ သွာယံ တံ မံသံ ပဋိစ္စ တံ ပါဏဝကေမ္မဗုသတိ။ တဉ္စ အကုသလံ ဥပရံ ဒါယကဿ၊ ဥပရံ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ ဟောတိတိ နေသံ လဒ္ဓိ။ အပရော နယော—ပဋိစ္စကမ္မန္တိ အတ္တာနံ ပဋိစ္စကတံ။ အထ ဝါ ပဋိစ္စကမ္မန္တိ နိမိတ္တကမ္မဿေတံ အဓိဝစနံ၊ တံ ပဋိစ္စကမ္မံ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ မံသမ္ပိ ပဋိစ္စကမ္မန္တိ ဝုတ္တံ။ ဥပကဏ္ဍကေတိ ကဏ္ဍမူလေ။ အလန္တိ ပဋိက္ခေပဝစနံ၊ ကိံ ဣမိနာတိ အတ္တော။ န စ ပနေတေတိ ဧတေ အာယသ္မန္တော ဒိဃရတ္တံ အဝဏ္ဏကာမာ ဟုတွာ အဝဏ္ဏံ ဘာသန္တာပိ အတ္တာ-စိက္ခန္တာ န ဇိရိဒန္တိ၊ အတ္တက္ခာနဿ အန္တံ န ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္တော။ အထ ဝါ လဇ္ဇနတ္ထေ ဣဒံ ဇိရိဒန္တိတိ^၂ ပဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န လဇ္ဇန္တိတိ အတ္တော။

၃-အဿာဇာနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ အင်္ဂေဟိတိ ဂုဏင်္ဂေဟိ။ တဿံ ဒိဿာယံ ဇာတော ဟောတိတိ တဿံ သိန္နုနဒိတိရိဒိဿာယံ ဇာတော ဟောတိ။ အညေပိ ဘဒြာအဿာဇာနိယာ တတ္ထေဝဇာယန္တိ။ အလ္လံ ဝါ သုက္ခံ ဝါတိ အလ္လတိဏံ ဝါ သုက္ခတိဏံ ဝါ။ နာညေ အဿေ ဥဗ္ဗေဇေတတိ အညေ အဿေ န ဥဗ္ဗေ-ဇေတိ န ပဟရတိ န ခုသတိ^၃ န ကလဟံ ကရေတိ။ သာဌေယျာနီတိ သဌ-ဘာဝါ။ ကူဌေယျာနီတိ ကူဌဘာဝါ။ ဇိဓ္မေယျာနီတိ ဇိဓ္မဘာဝါ။ ဝင်္ဂေ-ယျာနီတိ ဝင်္ဂဘာဝါ။ ဣစ္စဿ စတူဟိပိ ပဒေဟိ အသိက္ခိတဘာဝေါဝ

၁-ကိစ္စဝသေန ဧဝ (သိ၊ သျာ၊ က) ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၈၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၆၅-ပိဋ္ဌေသု ပန ပဿိတဗ္ဗံ၊
၂-သစ္စသင်္ခါတံ ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇတိ (သိ)၊ ၃-ဇိရိဒန္တိ (သိ၊ သျာ) ၄-န သဟတိ (သျာ)

ကထိတော။ ဝါဟိတိ ဝဟနသဘာဝေါ ဒိန္နောဝါဒပဋိကရော။ ယာဇ ဇိဝိတ-
မရဏပရိယာဘိနာတိ ယာဝ ဇိဝိတဿ မရဏေန ပရိယောသာနာ။ သက္ကန္တံ
ပရိဘုဉ္ဇတိတိ အမတံ ဝိယ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ပုရိသထာမေနာတိ-
အာဒိသု ဉာဏထာမာဒယော ကထိတော။ သဏ္ဌာနန္တိ ဩသက္ကနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။

၄-အဿခဠုက်သုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ “ပေဟိ”တိ ဝုတ္တောတိ “ဂစ္ဆာ”တိ ဝုတ္တော။ ဝိဋ္ဌိတော ရထံ
ပဝတ္တေတိတိ၊ ခန္ဓဋ္ဌိကေန ယုဂံ ဥဗ္ဗိဋ္ဌိတွာ၊ ပစ္စိမဘာဂေန ရထံ ပဝဇ္ဇေန္တော
ဩသက္ကတိ။ ပစ္ဆာ လင်္ခတိ၊ ကုဗ္ဗရံ ဟနတိတိ ဒွေ ပစ္စိမပါဒေ ဥက္ခိပိတွာ တေဟိ
ပဟရိတွာ ရထကုဗ္ဗရံ ဘိန္ဒတိ။ တိဒဏ္ဍံ ဘဉ္ဇတိတိ ရထဿ ပုရတော တယော
ဒဏ္ဍကာ ဟောန္တိ၊ တေ ဘဉ္ဇတိ။ ရထိသာယ သတ္ထိံ ဥဿန္တိတွာတိ သီသံ
နာမေတွာ ယုဂံ ဘူမိယံ ပါတေတွာ သတ္ထိနာ ရထိသံ ပဟရိတွာ။ အဇ္ဈောမဒ္ဓ-
တိတိ ဒွိဟိ ပုရိမပါဒေဟိ ဤသံ မဒ္ဓန္တော တိဋ္ဌတိ။ ဥဗ္ဗုဠုမံ ရထံ ကရေတိတိ
ထလံ ဝါ ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ ဝါ ရထံ အာရောပေတိ။ အနာဒိယိတွာတိ အမနသိ-
ကတွာ အဂဏိတွာ။ မုခါဓာနန္တိ မုခဌပနတ္ထာယ ဒိန္နံ အယသင်္ခလိကံ။ ဒီလ-
ဌာယိတိ စတ္တာရော ပါဒေ ထဗ္ဗေ ဝိယ နိစ္စလံ ဌပေတွာ ဒီလဌာနသဒိသေန
ဌာနေန တိဋ္ဌတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။

၅-မလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ အသဇ္ဈာယမလာတိ ဥဂ္ဂဟိတမန္တာနံ အသဇ္ဈာယကရဏံ
မလံ နာမ ဟောတိ။ အနုဋ္ဌာနမလာ ဃရာတိ ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဘာဝေါ ဃရာနံ
မလံ နာမ။ ဝဏ္ဏဿာတိ သရီရဝဏ္ဏဿ။ ရက္ခတောတိ ယံကိဉ္စိအတ္တနော သန္တကံ
ရက္ခန္တဿ။ အဝိဇ္ဇာပရမံ မလန္တိ တတော သေသာကုသလဓမ္မမလတော အဋ္ဌသု
ဌာနေသု အညာဏဘူတာ ဝဇ္ဇမူလသင်္ခါတာ ဗဟလန္ဓကာရအဝိဇ္ဇာ၊ ပရမံ
မလံ။ တတော ဟိ မလတရံ နာမ နတ္ထိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။

၆-ဥတေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ ဥတေယျန္တိ ဥတကမ္ပံ။ ဂန္တုမရဟတိတံ တံ ဥတေယျသင်္ခါတံ
သာသနံ ဓာရေတွာ ဟရိတုံ အရဟတိ။ သောတာတိ ယော တံ အဿ သာသနံ၊

၁-သာမညေဝ ပရိဘုဉ္ဇတိ (သျှာ၊ က)

၂-ပဋိဝတ္တေတိတိ (သီ)

၃-ခန္ဓဋ္ဌိတော ယုဂံ ဥဗ္ဗိဋ္ဌိတွာ (သီ)

၄-အညာဏတာ ဝဇ္ဇမူလသင်္ခါတမလန္တိ အဝိဇ္ဇာ (သီ)၊

၅-ယဿ သာသနံ (သီ၊ သျှာ)

အညာဏဘူတာ ဝဇ္ဇမူလသင်္ခါတမလန္ဓကာရ အဝိဇ္ဇာ (က)

ဒေတိ၊ တဿ သောတာ။ သာဝေတာတိ တံ ဥဂ္ဂဏိတွာ “ဇုဒံ နာမ တုမှေဟိ
 ဝုတ္တ”န္တိ ပဋိသာဝေတာ။ ဥဂ္ဂဟေတာတိ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ ဥဂ္ဂဟေတာ။
 ဓာရေတာတိ သုဓာရိတံ ကတွာ ဓာရေတာ။ ဝိညာတာတိ အတ္ထာနတ္ထဿ^၁
 အတ္ထံ ဇာနိတာ။ ဝိညာပေတာတိ ပရံ ဝိဇာနာပေတာ။ သဟိတာသဟိတဿာတိ
 ဇုဒံ သဟိတံ၊ ဇုဒံ အသဟိတန္တိ ဧဝံ သဟိတာသဟိတဿ ကုသလော၊
 ဥပဂတာနုပဂတေသု ဆေကော သာသနံ အာရောစေန္တော သဟိတံ၊
 သလ္လက္ခေတွာ အာရောစေတိ။ န ဗျထတိတိ န ဝေတေိ န ဆဟ္မတိ။ အသန္တိဒ္ဓန္တိ^၂
 နိဿန္တေဟံ ဝိဂတသံသယံ။ ပုစ္ဆိတောတိ ပဥတ္တယ ပုစ္ဆိတော။

၇-ဂ-ဗန္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ ဂူဏ္ဏောနာတိ ရုဒိတေန။ အာကပ္ပေနာတိ နိဝါသနပါရူပနာ-
 ဒိနာ ဝိဓာနေန။ ဝနဘဏ်နာတိ ဝနတော ဘဉ္ဇိတွာ အာဟဋေန ပုပ္ဖလောဒိ-
 ပဏ္ဏာကာရေန။ အဋ္ဌမေပိ ဧသေဝ နယော။

၉-ပဟာရာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ ပဟာရာဒေါတိ ဧဝံနာမကော။ အသုရိန္ဒောတိ အသုရ-
 ဇေဋ္ဌကော။ အသုရေသု ဟိ ဝေပစိတ္တိ ရာဟု ပဟာရာဒေါတိ ဇုမေ တယော
 ဇေဋ္ဌကော။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံ^၁တိ ဒသဗလဿ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓ-
 ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ “အဇ္ဇ ဂမိဿာမိ သွေ ဂမိဿာမိ”တိ ကောဒသ ဝဿာနိ
 အတိက္ကမိတွာ ဒွါဒသမေ ဝသေ သတ္ထု ဝေရဉ္စာယံ ဝသနကာလေ “သမ္ဗု-
 သမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကံ ဂမိဿာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ “မမ ‘အဇ္ဇ သွေ’တိ ဒွါဒသ
 ဝဿာနိ ဇာတာနိ၊ ဟန္တာဟံ ဇုဒါနေဝ ဂစ္ဆာမိ”တိ တင်္ဂဏံယေဝ အသုရ-
 ဂဏပရိဝုတော အသုရဘဝနာ နိက္ခမိတွာ ဒိဝါ ဒိဝဿ ယေန ဘဂဝါ
 တေနုပသင်္ကံမိ၊ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသီ^၂တိ သော ကိရ “တထာဂတံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ဧဝ
 ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ”တိ အာဂတော၊ တထာဂတဿ ပန ဒိဋ္ဌကာလတော
 ပဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓဂါရဝေန ပုစ္ဆိတုံ အသက္ခောန္တော အပိ^၃ သတ္တာရံ ဝဉ္ဇိတွာ ကေမန္တံ
 အဋ္ဌာသိ။ တတော သတ္တာ စိန္တေသိ “အယံ ပဟာရာဒေါ မယိ အကထေန္တေ
 ပဋ္ဌမဓာရံ ကထေတုံ န သက္ခိဿတိ၊ စိတ္တဝသိဋ္ဌာနေယေဝ နံ ကထာသမုဋ္ဌာ-
 ပနတ္ထံ^၄ ကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ။

အထ နံ ပုစ္ဆန္တော အဓိ ပန ပဟာရာဒါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဘိရမန္တိတိ ရတိံ ဝိန္တန္တိ၊ အနုက္ကဏ္ဍမာနာ ဝသန္တိတိ အတ္ထော။ သော “ပရိစိဏ္ဍဋ္ဌာနေယေဝ မံ ဘဂဝါ ပုစ္ဆတိ”တိ အတ္ထမနော ဟုတွာ အဘိရမန္တိ ဘန္တေတိ အာဟ။ အနုပုဗ္ဗနိန္တောတိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ အနုပဋိပါဋိယာ နိန္ဒဘာဝဿ ဝေဝစနာနိ။ န အာယတကေနော ပပါတောတိ န ဆိန္ဒတဋ္ဌမဟာသောဗ္ဗော ဝိယ အာဒိတောဝ ပပါတော။ သော ဟိ တိရတော^၁ ပဋ္ဌာယ ကေရ်လဒ္ဓရ်လဝိဒတ္ထိ- ရတနယဋ္ဌိဥသဘအနုဂါဝုတဂါဝုတအနုယောဇနာဒိဝသေန ဂမ္ဘီရော ဟုတွာ ဂစ္ဆန္တော သိနေရူပါဒမူလေ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿဂမ္ဘီရော ဟုတွာ ဌိတောတိ ဒသေတိ။

ဌိတဓမ္မောတိ ဌိတသဘာဝေါ။ ကုဏပေနာတိ ယေန ကေနစိ ဟတ္ထိ- အဿာဒိနံ ကဋ္ဌေဝရေန။ ထလံ ဥဿာရေတိတိ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဝိယ ဝိစိပဟာရေနော ထလံ ခိပတိ။

ဂင်္ဂါယပုနာတိ ဣဓ ဌတွာ ဣမာသံ နဒိနံ ဥပ္ပတ္တိကထံ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အယံ တာဝ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပေါ ဒသသဟဿယောဇနပရိမာဏော၊ တတ္ထ စတု- သဟဿယောဇနပရိမာဏော ပဒေသော ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္ထဇော မဟာ- သမုဒ္ဒေါတိ သင်္ခံ ဂတော၊ တိသဟဿယောဇနပ္ပမာဏေ မနဿာ ဝသန္တိ၊ တိသဟဿယောဇနပ္ပမာဏေ ဟိမဝါ ပတိဌိတော ဥဗ္ဗေဓေန ပဉ္စယောဇန- သတိကော စတုရာသီတိကူဋသဟဿပဋိမဏ္ဍိတော သမန္တတော သန္တမာန- ပဉ္စသတနဒီဝိစိတ္တော၊ ယတ္ထ အာယာမဝိတ္တာရေန စ ဂမ္ဘီရတော စ ပဏ္ဍာသ- ပဏ္ဍာသယောဇနာ ဝိယနုယောဇနသတပရိမဏ္ဍလာ အနောတတ္ထဒဟော ကဏ္ဍမုဏ္ဍဒဟော ရထကာရဒဟော ဆဒ္ဒန္တဒဟော ကုဏာလဒဟော မန္ဒာ- ကိနိဒဟော သီဟပ္ပပါတဒဟောတိ သတ္ထ မဟာသရာ ပတိဋ္ဌဟန္တိ။

တေသု အနောတတ္ထော သုဒဿနကူဋံ စိတ္တကူဋံ ကာဠကူဋံ ဂန္ဓမာဒနကူဋံ ကေလာသကူဋံ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ပဗ္ဗတေဟိ ပရိက္ခိတ္တော။ တတ္ထ သုဒဿနကူဋံ သောဝဏ္ဏမယံ ဌိယောဇနသတုဗ္ဗေဓံ အန္တောဝဂ် ကာကမုခသဏ္ဌာနံ တမေဝ သရံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ စိတ္တကူဋံ သဗ္ဗရတနမယံ၊ ကာဠကူဋံ အဉ္စနမယံ၊ ဂန္ဓမာဒနကူဋံ သာနမယံ အဗ္ဘန္တရေ မုဂ္ဂဝဏ္ဏံ၊ မူလဂန္ဓော သာရဂန္ဓော ဖေဂ္ဂဂန္ဓော တစဂန္ဓော ပပဋိကာဂန္ဓော ရသဂန္ဓော ပတ္တဂန္ဓော ပုပ္ဖဂန္ဓော

ဖလဂန္ဓော ဂန္ဓဂန္ဓောတိ^၁ ဣမေဟိ ဒသဟိ ဂန္ဓေဟိ ဥဿန္တံ၊ နာနပ္ပကာရဩသဓ-
သန္တန္တံ ကာဠုပက္ခဥပေါသထဒိဝသေ အာဒိတ္တမိဝ အင်္ဂါရံ ဇလန္တံ တိဋ္ဌတိ၊
ကေလာသကူဠံ ရဇတမယံ။ သဗ္ဗာနိ သုဒဿနေန သမာနဗ္ဗေဓသဏ္ဌာနာနိ
တမေဝ သရံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဌိတာနိ။ တာနိ သဗ္ဗာနိ ဒေဝါနုဘာဝေန
နာဂါနုဘာဝေန စ ဝဿန္တိ^၂၊ နဒိယော စေတေသု သန္တန္တိ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဥဒကံ
အနောတတ္ထမေဝ ပဝိသတိ။ စန္ဒိမသုရိယာ ဒက္ခိဏေန ဝါ ဥတ္တရေန ဝါ
ဂစ္ဆန္တာ ပဗ္ဗတန္တရေန တတ္ထ ဩဘာသံ ကရောန္တိ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆန္တာ န ကရောန္တိ။
တေနောဿ အနောတတ္ထော တိသန္တိ ဥဒပါဒိ။

တတ္ထ မနောဟရသိလာတလာနိ^၃ နိဗ္ဗန္တကစ္ဆပါနိ ဖလိကသဒိသနိဗ္ဗ-
လောဒကာနိ နာနတိတ္တာနိ သုပဋိယတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ယေသု ဗုဒ္ဓါ ဒိဏာသဝါ
စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ဣဒ္ဓိမန္တာ စ ဣသယော နှာယန္တိ၊ ဒေဝယက္ခာဒယော ဥဒက-
ကိဋုံ^၄ ကိဋ္ဌန္တိ။

တဿ စတုသု ပဿေသု သီဟမုခံ ဟတ္ထိမုခံ အဿမုခံ ဥသဘ-
မုခန္တိ စတ္တာရိ မုခါနိ ဟောန္တိ၊ ယေဟိ စတဿော နဒိယော သန္တန္တိ။
သီဟမုခေန နိက္ခန္တနဒိတိရေ သီဟာ ဗဟုတရာ ဟောန္တိ၊ ဟတ္ထိမုခါဒိဟိ ဟတ္ထိ-
အဿဥသဘာ။ ပုရတ္ထိမဒိသတော နိက္ခန္တနဒိ အနောတတ္ထံ တိက္ခတ္ထံ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ ဣတရာ တိဿော နဒိယော အနုပဂမ္မ ပါဏိနဟိမဝန္တေနော အမနုဿ-
ပထံ ဂန္တာ^၅ မဟာသမုဒ္ဒံ ပဝိသတိ။ ပစ္စိမဒိသတော စ ဥတ္တရဒိသတော စ
နိက္ခန္တနဒိယောပိ တထေဝ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပစ္စိမဟိမဝန္တေနော ဥတ္တရဟိမ-
ဝန္တေနော စ အမနုဿပထံ ဂန္တာ မဟာသမုဒ္ဒံ ပဝိသန္တိ။ ဒက္ခိဏမုခတော နိက္ခန္တ-
နဒိ ပန တံ တိက္ခတ္ထံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဥတ္တရေန ဥဇုံ ပါသာဏပိဋ္ဌေနော သဋ္ဌိ
ယောဇနာနိ ဂန္တာ ပဗ္ဗတံ ပဟရိတွာ ဝုဠာယ ပရိက္ခေပေန တိဂါဝုတပ္ပမာဏာ
ဥဒကဓာရာ ဟုတွာ အာကာသေန သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဂန္တာ တိယဂ္ဂဋ္ဌေ နာမ
ပါသာဏေပတိတာ၊ ပါသာဏော ဥဒကဓာရာဝေဂေန ဘိန္ဒော။ တတ္ထ ပညာသ-
ယောဇနပ္ပမာဏာ တိယဂ္ဂဋ္ဌာ နာမ မဟာပေါက္ခရဏီ ဇာတာ၊ ပေါက္ခရဏီယာ
ကူလံ ဘိန္ဒိတွာ ပါသာဏံ ပဝိသိတွာ သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဂတာ။ တတော
ဃနပထဝီ^၆ ဘိန္ဒိတွာ ဥမင်္ဂေန^၇ သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဂန္တာ ဂိဉ္ဇုံ^၈ နာမ တိရစ္ဆာန-
ပဗ္ဗတံ ပဟရိတွာ ဟတ္ထတလေ ပဉ္စဂုံလိသဒိသာ ပဉ္စ ဓာရာ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ။

၁-ခန္ဓဂန္ဓောတိ (သီ၊ သျှာ)

၂-ဿန္တိ (က)၊ ပဿန္တိ (သျှာ)

၃-မနောဟရပဒသိလာနိ (သီ၊ က)၊ မနောဟရပဒရသိလာနိ (သျှာ)၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၂၅-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄-ဥယျာနကိဋုံ (က) ၅-မနုဿပထံ အဂန္တာ (သီ) ၆-ဥဗ္ဗဂေန (သီ၊ သျှာ) ၇-ဝိဉ္ဇုံ (သျှာ၊ က)

သာ တိက္ခတ္တံ၊ အနောတတ္ထံ ပဒက္ခိဏံ ကတော ဂတဋ္ဌာနေ အာဝတ္ထဂင်္ဂါတိ
 ဝုစ္စတိ။ ဥဇုကံ ပါသာဏပိဋ္ဌေန သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ ကဏ္ဍဂင်္ဂါ၊
 အာကာသေန သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ အာကာသဂင်္ဂါ၊ တိယဂ္ဂဋ္ဌ-
 ပါသာဏေ ပညာသယောဇနောကာသေ ဌိတာ တိယဂ္ဂဋ္ဌပေါက္ခရဏီ၊ ကူလံ
 ဘိန္ဒိတွာ ပါသာဏံ ပဝိသိတွာ သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ မဟာလဂင်္ဂါတိ၊
 ဥမဂ္ဂေန သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ ဥမဂ္ဂဂင်္ဂါတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိဉ္ဇုံ နာမ တိရစ္ဆာ-
 နပဗ္ဗတံ ပဟရိတွာ ပဉ္စ ဓာရာ ဟုတွာ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ^၁ ပန ဂင်္ဂါယမုနာ အစိရဝတီ
 သရဘူမဟီတိ ပဉ္စ သင်္ခံ^၂ ဂတာ။ ဝေမေတာ ပဉ္စ မဟာနဒိယော ဟိမဝန္တတော
 ပဝတ္တန္တိတိ ဝေဒိတဗျာ။

သဝန္တိယောတိ ယာကာစိသဝမာနာ ဂစ္ဆန္တိ မဟာနဒိယောဝါကုန္တဒိယောဝါ။ အပ္ပေန္တိတိ အလ္လိယန္တိ ဩသရန္တိ။ ဓာရာတိ ဝုဠိဓာရာ။ ပူရဏန္တိ ပုဏ္ဏာဘာဝေါ။ မဟာသမုဒ္ဒဿ ဟိ အယံ ဓမ္မတာ—“ဣမသ္မိံ ကာလေ ဒေဝေါမန္တော ဇာတော၊ ဇာလက္ခိပါဒိနိ အာဒါယ မစ္ဆကစ္ဆပေ ဂဏှိဿာမာ”တိ ဝါ “ဣမသ္မိံ ကာလေ မဟန္တာ ဝုဠိ၊ လဘိဿာမ နု ခေါ ပိဠိပသာရဏဌာန”န္တိ ၂ ဝါ ဝတ္ထု န သက္ကာ၊ ပဌမကပ္ပိကကာလတော ပဌာယ ဟိ ယံ သိနေရမေခလံ အာဟစ္စ ဥဒကံ ဌိတံ၊ တတော ဧကင်္ဂလမတ္တမ္ပိ ဥဒကံ နေဝ ဟေဌာ ဩသိဒတိ၊ န ဥဒ္ဓံ ဥတ္တရတိ။ ဧကရသောတိ အသမ္ဘိန္နရသော။

ဗုဒ္ဓကမဟန္တဝဋ်ဒီဃာဒိဘေဒေါ အနေကဝိဓော။ မဏိတိ ရတ္တနီလာ-
ဒိဘေဒေါ အနေကဝိဓော။ ဝေဠုရိယောတိ ဝံသဝဏ္ဏသိရိသပုပ္ဖဝဏ္ဏာဒိ-
ဘေဒေါ အနေကဝိဓော။ သင်္ခေါတိ ဒက္ခိဏာဝဋ်တမ္ပကုစ္ဆိကမေနသင်္ခါဒိဘေဒေါ
အနေကဝိဓော။ သီလာတိ သေတကာဠမုဂ္ဂဝဏ္ဏာဒိဘေဒေါ အနေကဝိဓော။
ပဝါဠန္တိ ခုဒ္ဒကမဟန္တရတ္တသနရတ္တာဒိဘေဒံ အနေကဝိဓံ။ မသာရဂလ္လန္တိ
ကဗရမဏိ။ နာဂါတိ ဦးမိပိဋ္ဌဝါသိနောပိ ဝိမာနဋ္ဌကာ နာဂါပိ။

အဋ္ဌ ပဟာရာဒါတိ သတ္တာ အဋ္ဌပိ ဓမ္မေ ဝတ္တု သက္ကောတိ၊ သောဠသပိ ဗာတ္တိံသပိ စတုသဋ္ဌိပိ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ၊ ပဟာရာဒေန ပန အဋ္ဌ ကထိတာ၊ အဟမ္ပိ တေဟေဝ သရိက္ခဏေ ကတွာ ကထေဿာမီတိ စိန္တေတွာ ဧဝမာဟ။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာတိအာဒိသု အနုပုဗ္ဗသိက္ခာယ တိဿော သိက္ခာ ဂဟိတာ၊ အနုပုဗ္ဗကိရိယာယ တေရသ ဓုတင်္ဂါနိ၊ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါယ သတ္တ အနုပဿနာ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ အဋ္ဌတိံသ အာရမ္မဏဝိဘတ္တိယော သတ္တတိံသ

ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ။ န အာယတကေနော အညာပဋိဝေဓောတိ မဏ္ဍုကဿ ဥပ္ပတိတွာ ဂမနံ ဝိယ အာဒိတောဝ သီလပူရဏာဒိ အကတွာ အရဟတ္တပ္ပဋိဝေဓော နာမ နတ္ထိ၊ ပဋိပါဋိယာ ပန သီလသမာဓိပညာယော ပူရေတွာဝ သက္ကာ အရဟတ္တံ ပတ္တန္တိ အတ္ထော။

အာရဏာဝါတိ ဒူရေယေဝ။ န တေန နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဦးစွံ ဝါ ပူရစွံ ဝါတိ အသင်္ချေယျာပိ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓေသု အနုပ္ပန္နေသု ဧကသတ္ထောပိ ပရိနိဗ္ဗာတုံ န သက္ကာတိ၊ တဒါပိ “တုစ္ဆာ နိဗ္ဗာနဓာတု”တိ န သက္ကာ ဝတ္ထု။ ဗုဒ္ဓကာလေ စ ပန ဧကေကသ္မိံ သမာဂမေ အသင်္ချေယျာပိ သက္ကာ အမတံ အာရာဓေန္တိ၊ တဒါပိ န သက္ကာ ဝတ္ထု “ပူရာ နိဗ္ဗာနဓာတု”တိ။

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေနိသိန္ဓော ဟောတိတိ ဥပေါသထကရဏတ္ထာယ ဥပါသိကာယ ရတနပါသာဒေ နိသိန္ဓော။ နိသဇ္ဇ ပန ဘိက္ခုနံ စိတ္တာနိ ဩလောကေန္တော ဧကံ ဒုဿီလပုဂ္ဂလံ ဒိသ္မာ “သစာဟံ ဣမသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ နိသိန္ဓေယေဝ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ သတ္တဓာ တဿ မုဒ္ဒါ ဖလိဿတိ”တိ တဿ အနုကမ္မာယ တုဏှိယေဝ အဟောသိ။ အဘိက္ကန္တာတိ အတိက္ကန္တာ ပရိက္ခိဏာ။ ဥဒ္ဓန္တေ အရုဏေတိ ဥဂ္ဂတေ အရုဏသိသေ။ နန္ဒိမုခိယာတိ တုဋ္ဌမုခိယာ။ အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာတိ “အသုကပုဂ္ဂလော အပရိသုဒ္ဓေါ”တိ အဝတွာ “အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာ”တိ အာဟ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဥဂ္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိတိ တဿ ကိရဃုရေ ပဉ္စန္ဒ ဘိက္ခုသတာနံ ပဉ္စ အာသနသတာနိ နိစ္စံ ပညတ္တာနေဝ ဟောန္တိ၊ တေသ အညတရသ္မိံ အာသနေ နိသီဒိ။ တံ သုဏာဟိတိ တေ သုဏာဟိ၊ တံ ဝါ အဠာရိဓံ အတ္ထရိယဓမ္မံ သုဏာဟိ။ စိတ္တံ ပသီဒိတိ “ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ န ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ”တိ ဝိတက္ကမတ္တမ္ဘိ န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ အယမေဝ ဗုဒ္ဓေါတိ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ပသန္တော အနာဂိလော အဟောသိ။ သဏာနိ ဝါ ဉာတိကုလနိတိ အတ္တနော ယာပနမတ္တံ

ဓနံ ဂဟေတွာ ဉ္ဇတိသရာနိ ဂစ္ဆတု။ ကဿ ခေါ ဒမ္ဘိတိ ကတရပုရိသဿ တုမေ ဒဒါမိ၊ အာရောစေထ မေ အတ္တနော အဓိပ္ပာယ်။ အပ္ပဒိဝိဘတ္တာတိ “တ္ထေကံ ဒဿာမိ တ္ထေကံ န ဒဿာမိ၊ ဣဒံ ဒဿာမိ ဣဒံ န ဒဿာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေန္တေန ဟိ ပဒ္ဓိဝိဘတ္တာ နာမ ဟောတိ၊ မယံ ပန န ဧဝံ။ အထ ခေါ သံဃိကာ ဝိယ ဂဏသန္တကာ ဝိယ စ သီလဝန္တေဟိ သဒ္ဓိံ သာဓာရဏာယေဝ။ သက္ကန္တယေဝ ပယိရူပါသာမီတိ သဟတ္တာ ဥပဋ္ဌဟာမိ၊ စိတ္တိကာရေန ဥပသက်မာမိ။

အနန္တရိယံ ခေါ ပန မံ ဘန္တေတိ ဘန္တေ ယံ မံ ဒေဝတာ ဥပသက်မိတွာ ဧဝံ အာရောစေန္တိ၊ ဣဒံ န အန္တရိယံ။ ယံ ပနာဟံ တတောနိဒါနံ စိတ္တဿ ဥဏ္ဏတိ နာဘိဇာနာမိ၊ တံ ဧဝံ အန္တရိယန္တိ ဝဒတိ။ သာဓု သာဓု ဘိက္ခုတိ တ္ထေ ကိဉ္စာပိ ဘိက္ခု အာမန္တေတိ၊ ဥပါသကဿေဝ ပန ဝေယျာကရဏသမ္ပဟံသနေ ဒေ သာဓုကာရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂-ဒုတိယဥဂ္ဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၂။ ဒုတိယေ နာဂဝနေတိ တဿ ကိရ သေဋ္ဌိနော နာဂဝနံ နာမ ဥယျာနံ၊ သော တတ္ထ ပုရေဘတ္တံ ဂန္ဓမာလာဒီနိ ဂါဟာပေတွာ ဥယျာနကိဋ္ဌိကံ ကိဋ္ဌိတုကာမော ဂန္ဓာ ပရိစာရိယမာနော ဘဂဝန္တံ အဒ္ဓဿ။ သဟ ဒဿနေနေဝဿ ပုရိမနယေနေဝ စိတ္တံ ပသီဒိ၊ သုရာပါနေန စ ဥပ္ပန္နမဒေါ တံဇာဏယေဝ ပဟိယိ။ တံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ ဩဏောဇေသိန္တိ ဥဒကံ ဟတ္ထေ ပါတေတွာ အဒါသိ။ အသုကောတိ အမုကော။ သမစိတ္တောဝ ဒေဝီတိ “ဣမဿ ထောကံ၊ ဣမဿ ဗဟုကံ”န္တိ ဧဝံ စိတ္တနာနတ္တံ န ကရောမိ၊ ဒေယျဓမ္မံ ပန ဧကသဒိသံ ကရောမီတိ ဒဿေတိ။ အာရောစေန္တိတိ အာကာသေ ဌတွာ အာရောစေန္တိ။ နန္တိ တံ သံယောဇနန္တိ ဣမိနာ ဥပါသကော အတ္တနော အနာဂါမိဖလံ ဗျာကရောတိ။

၃-ပဌမဟတ္ထကသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃။ တတိယေ ဟတ္ထကော အာဠဝကောတိ ဘဂဝတာ အာဠဝကယက္ခဿ ဟတ္ထတော ဟတ္ထေဟိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတတ္တာ ဟတ္ထကောတိ လဒ္ဓနာမော ရာဇကုမာရော။ သီလဝါတိ ပဉ္စသီလဒသသီလေန သီလဝါ။ စာဂဝါတိ စာဂသမ္ပန္နော။ ကပ္ပိတ္တ ဘန္တေတိ ဘန္တေ၊ ကပ္ပိ တ္ထေ ဘဂဝတော ဗျာကရဏဋ္ဌာနေ။ အပ္ပိန္နောတိ အဓိဂမပ္ပိန္နတာယ အပ္ပိန္နော။

၄-ဒုတိယမက္ခန္ဓကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ ပဉ္စမဇ္ဈေဟိ ဥပါသကသတေဟိတိ သောတာပန္နသကဒါ-
ဂါမိနံယေဝ အရိယသာဝကဥပါသကနံ ပဉ္စဟိ သတေဟိ ပရိဝုတော ဘုတ္တ-
ပါတရာသော ဂန္ဓမာလဝိလေပနစုက္ကာနိ ဂဟေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပ-
သင်္ကမိ။ သင်္ကဟဝတ္ထုနိတိ သင်္ကဏှနကာရဏာနိ။ တေဟာဟန္တိ တေဟိ အဟံ။ တံ
ဓါနေန သင်္ကဏှာဒိတိ နင်္ဂလဗလိဗဒ္ဓဘတ္တဗီဇောဒိနိ^၁ စေဝ ဂန္ဓမာလမူလာဒိနိ စ
ဒတွာ သင်္ကဏှာမိ။ ပေယျဝဇ္ဇေနာတိ အဗ္ဗ တာတ ဘာတရ ဘဂိနိတိ အာဒိကေန
ကဏ္ဍသုခေန မုဒုကေန ပိယဝစနေန သင်္ကဏှာမိ။ အတ္ထစရိယာယာတိ “ဣမဿ
ဒါနေန ဝါ ပိယဝစနေန ဝါ ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အတ္ထစရိယာယ သင်္ကဏှိတဗ္ဗယုတ္တကော
အယ”န္တိ ဥတွာ ဥပ္ပန္နကိစ္စနိတ္တရဏသင်္ခါတာယ အတ္ထစရိယာယ သင်္ကဏှာမိ။
သမာနတ္တတာယာတိ “ဣမဿ ဒါနာဒိတိ ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သမာနတ္တတာယ သင်္က-
ဏှိတဗ္ဗော အယ”န္တိ ဧကေတော ခါဒနပိဝနနိသဇ္ဇာဒိတိ အတ္တနာ သမာနံ ကတွာ
သင်္ကဏှာမိ။ ဒလိဒ္ဓဿ ခေါ နော တထာ သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ ဒလိဒ္ဓဿ
ကိဉ္စိ ဒါတုံ ဝါ ကာတုံ ဝါ အသက္ကောန္တဿ၊ ယထာ ဒလိဒ္ဓဿ နော တထာ
သောတဗ္ဗံ မညန္တိ၊ မမ ပန သောတဗ္ဗံ မညန္တိ၊ ဒိန္နောဝါဒေ တိဒ္ဓန္တိ၊ န မေ
အနုသာသနိ^၂ အတိက္ကမိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ ယောနိ ခေါ ဘျာယန္တိ ဥပါယော ခေါ
တေ အယံ။ ဣမေသု ပန ဒွိသုပိ သုတ္တေသု သတ္တာရာ သီလစာဂပညာ မိဿိကာ
ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅-၆-မဟာနာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅-၂၆။ ပဉ္စမေ အတ္ထုပပရိက္ခိတာ ဟောတိတိ အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာ-
ကာရဏံ ဥပပရိက္ခိတာ ဟောတိ။ ဆဋ္ဌေ သဒ္ဓါသီလစာဂါ မိဿကာ
ကထိတာ။

၇-ပဌမဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ ဥဇ္ဈတ္တိဗလာတိ ဥဇ္ဈာနဗလာ။ ဗာလာနံ ဟိ “ယံ အသုကော
ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အာဟ၊ မံ သော အာဟ^၁၊ န အည”န္တိ ဧဝံ ဥဇ္ဈာနမေဝ ဗလံ။ နိဇ္ဈတ္တိ-
ဗလာတိ “န ဣဒံ ဧဝံ၊ ဧဝံ နာမေတ”န္တိ အတ္တာနတ္ထနိဇ္ဈာပနံယေဝ ဗလံ။
ပဋိသင်္ခါနဗလာတိ ပစ္စဝေက္ခဏဗလာ။ ခန္တိဗလာတိ အဓိဝါသနဗလာ။

၁-နင်္ဂလဗလိဗဒ္ဓဘတ္တဝတ္ထာဒိနိ (သိ)၊ ၂-ယံ အဿ ကောစေတ္တံ၊ တထာ မံ သော အာဟ (သိ)

ဂ-ဒုတိယဗလသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၂၀။ အဋ္ဌမေ ဗလာနီတိ ဉာဏဗလာနိ။ အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိတိ အရဟတ္တံ ပဋိဇာနာတိ။ အနိစ္စတောတိ ဟုတွာ အဘာဝါကာရေန။ ယထာ-
ဘူတန္တိ ယထာသဘာဝတော။ သဗ္ဗပ္ပညာယာတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂ-
ပညာယ။ အင်္ဂါရကာသုပမာတိ သန္တာပနဋ္ဌေန အင်္ဂါရကာသုယာ ဥပမိတာ
ဣမေ ကာမာတိ။ ဝိဝေကနိန္ဒန္တိ ဖလသမာပတ္တိဝသေန နိဗ္ဗာနနိဇ္ဇံ။ ဝိဝေကန္တန္တိ
ကိလေသေဟိ ဝဇ္ဇိတံ ခုရိဘူတံ ဝါ။ နေက္ခမ္ဘာဘိရတန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိရတံ။ ဗျန္တိ-
ဘူတန္တိ ဝိဂတန္တဘူတံ ကေဒေသေနာပိ အနုလိနံ ဝိသံယုတ္တံ ဝိသံသဋ္ဌံ။ အာသဝ-
ဋ္ဌာနိယေဟိတိ သဗ္ဗယောဂဝသေန အာသဝါနံ ကာရဏဘူတေဟိ။ ကိလေသ-
ဓမ္မေဟိတိ အတ္တော။ အထ ဝါ ဗျန္တိဘူတန္တိ ဝိဂတဝါယန္တိ အတ္တော။ ကုတော?
သဗ္ဗသော အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ။ သဗ္ဗေဟိ တေဘူမကဓမ္မေဟိတိ
အတ္တော။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ အရိယမဂ္ဂေါလောကိယလောကုတ္တရေ ကထိတော။

ဇ-အက္ခဏသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၂၉။ နဝမေ ခဏေ ကိစ္စာနိ ကရေတိတိ ခဏကိစ္စော။ ဩကာသံ လဘိတွာဝ
ကိစ္စာနိ ကရေတိတိ အတ္တော။ ဓမ္မောတိ စတုသစ္စဓမ္မော။ ဩပသမိကောတိ
ကိလေသုပသမာဝဟော။ ပရိနိဗ္ဗာနိကောတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနကရော။ စတု-
မဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတံ သမ္မောမိ ဂစ္ဆတိ သမ္မာပုဏ္ဏာတိတိ သမ္မောဓဂါမီ။
ဒီဃာယုကံ ဒေဝနိကာယန္တိ ဣဒံ အသညံ ဒေဝနိကာယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
အဝိညာတာရေသူတိ အတိဝိယ အဝိညာသု။

သုပ္ပဝေဒိတေတိ သုကထိတေ။ အန္တရာယိကာတိ အန္တရာယကရာ။ ခဏော
ဝေ မာ ဥပစ္စဂါတိ အယံ လဒ္ဓေါ ခဏော မာ အတိက္ကမိ။ ဣဓ ဓေ နံ
ဝိရာဇေတိ သဓေ ကောမိ ပမတ္တစာရိ ဣဓ ဣမံ ခဏံ လဘိတွာပိ သဒ္ဓမ္မဿ
နိယာမတံ အရိယမဂ္ဂံ ဝိရာဇေတိ န သမ္မာဒေတိ။ အတိတတ္ထောတိ ဟာပိ-
တတ္ထော။ စိရတ္တံ အနုတဝိဿတိတိ စိရရတ္တံ သောဝိဿတိ။ ယထာ ဟိ “အသု-
ကဋ္ဌာနေ ဘဏ္ဍံ သမုပ္ပန္နံ” နှိ သုတွာ ဧကော ဝါဏီဇော န ဂစ္ဆေယျ။ အညေ
ဂန္ဓာ ဂဏေယျ။ တေသံ တံ အဋ္ဌဂုဏမ္ဘိ ဒသဂုဏမ္ဘိ ဘဝေယျ။ အထ ဣတရေ
“မမ အတ္တော အတိက္ကန္တော”တိ အနုတပေယျ။ ဧဝံ ယော ဣဓ ခဏံ လဘိတွာ
အပ္ပုပ္ပဇ္ဇန္တော သဒ္ဓမ္မဿ နိယာမတံ ဝိရာဇေတိ။ သော အယံ ဝါဏီဇောဝ

အတိတတ္ထော စိရံ အနုတပိဿတိ သောစိဿတိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော အဝိဇ္ဇာ-
နိဝုတောတိ^၁ တထာ။ ဗစ္စဝိဒုန္တိ ပဋိဝိဇ္ဈိသု။ သံဝရာတိ သီလသံဝရာ။ မာရ-
ဓေယျပရာနုဂေတိ မာရဓေယျသင်္ခါတံ သံသာရံ အနုဂတေ။ ပါရုဂံတာတိ နိဗ္ဗာနံ
ဂတာ။ ယေ ပတ္တာ အာသဝက္ခယန္တိ ယေ အရဟတ္တံ ပတ္တာ။ ဧဝမိဓ ဂါထာသု
ဝနုဝိဝနု ကထိတံ။

၁၀-အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ စေတိသူတိ စေတိနာမကာနံ ရာဇုနံ နိဝါသဋ္ဌာနတ္တာ
ဧဝံလဉ္စဝေါဟာရေ ရဋ္ဌေ။ ပါဠိနဝံသဒါယေတိ ဒသဗလဿ ဝသနဋ္ဌာနတော
ပါဠိနဒိဿာယ ဌိတေ ဝံသဒါယေ နိလောဘာသေဟိ ဝေဠုဟိ သဉ္စန္ဓေ
အရဉ္စေ။ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒီတိ ထေရော ကိရ ပဗ္ဗဇိတွာ
ပဌမအန္တောဝဿမှိယေဝ သမာပတ္တိလာဘိ ဟုတွာ သဟဿလောကဓာတု-
ဒဿနသမတ္ထံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ သန္တိကံ
ဂန္တာ ဧဝမာဟ “ဣဓာဟံ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန
အတိက္ကန္တမာနုသကေန သဟဿလောကံ ဩလောကေမိ။” အာရဉ္စံ ခေါ ပန
မေ ဝိရိယံ အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော
အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ အထ စ ပန မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ
စိတ္တံ န ဝိမုစ္စတိ”တိ။ အထ နံ ထေရော အာဟာ “ယံ ခေါ တေ အာဝုသော
အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ ‘အဟံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ။ပ။ ဩလောကေမိ’တိ၊ ဣဒံ
တေ မာနသ္မိ”။ ယမှိ တေ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ ‘အာရဉ္စံ ခေါ
ပန မေ ဝိရိယံ။ပ။ ဧကဂ္ဂ’န္တိ၊ ဣဒံ တေ ဥဒ္ဓစ္စသ္မိ”။ ယမှိ တေ အာဝုသော
အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ ‘အထ စ ပန မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ န
ဝိမုစ္စတိ’တိ၊ ဣဒံ တေ ကုက္ကုစ္စသ္မိ”။ သာဓု ဝတာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဣမေ
ကယော ဓမ္မေ ပဟာယ ဣမေ တယော ဓမ္မေ အမနသိကရိတွာ အမတာယ
ဓာတုယာ စိတ္တံ ဥပသံဟရတူ”တိ ဧဝဿ ထေရော ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။
သော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေက္ခာ သတ္တာရံ အာပုစ္ဆိတွာ စေတိရဋ္ဌံ ဂန္တာ သမဏဓမ္မံ
ကရောန္တော အမုမာသံ စက်မေန ဝိတိနာမေသိ။ သော ပဓာနဝေဂနိဗ္ဗထိ-
တတ္တာ ဣလန္တကာယော ဧကဿ ဝေဠုဂုဗ္ဗဿ ဟေဋ္ဌာ နိသီဒိ။ အထဿာယံ
ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ၊ ဧသ မဟာပုရိသဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇိတိ
အတ္ထော။

အပ္ပိစ္ဆဿာတိ ဧတ္ထ ပစ္စယပ္ပိစ္ဆော အဓိဂမပ္ပိစ္ဆော ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော
 ဓုတင်္ဂပ္ပိစ္ဆောတိ စတ္တာရော အပ္ပိစ္ဆော။ တတ္ထ ပစ္စယပ္ပိစ္ဆော ဗဟံ ဒေန္တေ အပ္ပံ
 ဂဏှာတိ။ အပ္ပံ ဒေန္တေ အပ္ပတရံ ဂဏှာတိ။ န အနဝသေသဂ္ဂါဟီ ဟောတိ။
 အဓိဂမပ္ပိစ္ဆော မဇ္ဈန္တိကတ္ထေရော ဝိယ အတ္တနော အဓိဂမံ အညေသံ ဇာနိတုံ
 န ဒေတိ။ ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော တေပိဋကောပိ သမာနော န ဗဟုဿုတဘာဝံ
 ဇာနာပေတုကာမော ဟောတိ သာကေတတိဿတ္ထေရော ဝိယ။ ဓုတင်္ဂပ္ပိစ္ဆော
 ဓုတင်္ဂပရိဟရဏဘာဝံ အညေသံ ဇာနိတုံ န ဒေတိ ခွေဘာတိကတ္ထေရေသု
 ဇေဋ္ဌတ္ထေရော ဝိယ။ ဝတ္ထု ဝိသုပ္ပိမဂ္ဂေ ကထိတံ။ အယံ ဓမ္မောတိ ဧဝံ သန္တဂုဏ-
 နိဂဟနေန စ ပဋိဂ္ဂဟဏေ မတ္တညုတဿ စ အပ္ပိစ္ဆဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ
 နဝလောကုတ္တရဓမ္မော သမ္ပဇ္ဇတိ။ နော မဟိစ္ဆဿ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။

သန္တုဋ္ဌဿာတိ စတုသု ပစ္စယေသု တိဟိ သန္တောသေဟိ သန္တုဋ္ဌဿ။
 ပဓိဝိတ္တဿာတိ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကေဟိ ဝိဝိတ္တဿ။ တတ္ထ ကာယ-
 ဝိဝေကော နာမ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ဝိနောဒေတွာ အာရဟ္မဝတ္ထုဝသေန ဧကီ-
 ဘာဝေါ။ ဧကီဘာဝမတ္ထေနော ကမ္မံ န နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ကသိဏပရိကမ္မံ ကတွာ အဋ္ဌ
 သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတိ။ အယံ စိတ္တဝိဝေကော နာမ။ သမာပတ္တိမတ္ထေနော
 ကမ္မံ န နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ သဟ ပဋိသန္တိ-
 ဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ အယံ သဗ္ဗာကာရတော ဥပဓိဝိဝေကော နာမ။
 တေနာဟ ဘဂဝါ “ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ နေက္ခမ္မဘိရ-
 တာနံ၊ စိတ္တဝိဝေကော စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ၊ ဥပဓိဝိဝေကော
 စ နိရူပဓိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသင်္ခါရဂတာနံ”န္တိ။

သင်္ဂဏိကာရာမဿာတိ ဂဏသင်္ဂဏိကာယ စေဝ ကိလေသသင်္ဂဏိကာယ
 စ ရတဿ။ အာရဒ္ဓဝိရိယဿာတိ ကာယိကစေတသိကဝိရိယဝသေန အာရဒ္ဓ-
 ဝိရိယဿ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိဿာတိ စတုသတိပဋ္ဌာနဝသေန ဥပဋ္ဌိတဿတိဿ။
 သမာဟိတဿာတိ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ။ ပညဝတောတိ ကမ္မဿကတပညာယ
 ပညဝတော။

သာရသရူတိ ထေရဿ ဝိတက္ကံ သမ္ပဟံသေန္တော ဧဝမာဟ။ ဣမံ အဋ္ဌမန္တိ
 သတ္တ နိမိ လဒ္ဓပုရိသဿ အဋ္ဌမံ ဒေန္တော ဝိယ၊ သတ္တ မဏိရတနာနိ၊ သတ္တ
 ဟတ္ထိရတနာနိ၊ သတ္တ အဿရတနာနိ လဒ္ဓပုရိသဿ အဋ္ဌမံ ဒေန္တော ဝိယ သတ္တ
 မဟာပုရိသဝိတက္ကေ ဝိတက္ကေတွာ ဋီတဿ အဋ္ဌမံ အာစိက္ခန္တော ဧဝမာဟ။

နိပ္ပပဉ္စာရာမဿာတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စရဟိတတ္တာ နိပ္ပပဉ္စသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနပဒေ
အဘိရတဿ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပပဉ္စာရာမဿာတိ ယထာဝုတ္တေသု
ပပဉ္စေသု အဘိရတဿ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။

ယတောတိ ယဒါ။ တတောတိ တဒါ။ နာနာရတ္တာနန္တိ နီလဝီတလောဟိ-
တောဒါတဝဏ္ဏေဟိ နာနာရဇနေဟိ ရတ္တာနံ။ ပံသုကူလန္တိ တေဝိသတိယာ
ခေတ္တေသု ဌိတပံသုကူလစီဝရံ။ ခါယိဿတိတိ ယထာ တဿ ပုဗ္ဗဏှသမယာ-
ဒီသု ယသ္မိံ သမယေ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တသ္မိံ သမယေ တံ ပါရုပန္တဿ သော
ဒုဿကရဏ္ဏကော မနာပေါ ဟုတွာ ခါယတိ၊ ဧဝံ တုယုမ္ပိ စီဝရသန္တောသ-
မဟာအရိယဝံသေန တုဋ္ဌဿ ဝိဟရတော ပံသုကူလစီဝရံ ခါယိဿတိ
ဥပဋ္ဌဟိဿတိ။ ရတိယာတိ ရတိအတ္ထာယ။ အပရိတဿာယာတိ တဏှာဒိဋ္ဌိ-
ပရိတဿနာဟိ အပရိတဿနတ္ထာယ။ ဖာသုဝိဟာရာယာတိ သုဝိဟာရတ္ထာယ။
ဩက္ကမနာယ နိဗ္ဗာနဿာတိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ဩတရဏတ္ထာယ။

ဝိဏ္ဏိယာလောပဘောဇနန္တိ ဂါမနိဂမရာဇောနိသု ဇဃံဗလံ နိဿာယ
သရပဋိပါဠိယာ စရန္တေန လဒ္ဓဝိဏ္ဏိယာလောပဘောဇနံ။ ခါယိဿတိတိ တဿ
ဂဟပတိနော နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ။ သန္တုဋ္ဌဿ ဝိဟရ-
တောတိ ပိဏ္ဏပါတသန္တောသမဟာအရိယဝံသေန သန္တုဋ္ဌဿ ဝိဟရတော။
ရုက္ခမူလသေနာသနံ ခါယိဿတိတိ တဿ ဂဟပတိနော တေဘူမကပါသာဒေ
ဂန္ဓကုသုမဝါသသုဂန္ဓံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဝိယ ရုက္ခမူလံ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ။ သန္တုဋ္ဌဿာတိ
သေနာသနသန္တောသမဟာအရိယဝံသေန သန္တုဋ္ဌဿ။ တိဏသန္တာရကောတိ
တိဏေဟိ ဝါ ပဏ္ဏေဟိ ဝါ ဘူမိယံ ဝါ ဖလကပါသာဏတလာနိ ဝါ အညတ-
ရသ္မိံ သန္တတသန္တတော။ ပူတိမုတ္တန္တိ ယံကိဉ္စိ မုတ္တံ။ တင်္ခဏေ ဂဟိတမ္ပိ
ပူတိမုတ္တမေဝ ဝုစ္ဆတိ ဒုဂ္ဂန္ဓတ္တာ။ သန္တုဋ္ဌဿ ဝိဟရတောတိ ဂိလာနပဋ္ဌယ-
ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရသန္တောသေန သန္တုဋ္ဌဿ ဝိဟရတော။

ဣတိ ဘဂဝါ စတုသု ဌာနေသု အရဟတ္တံ ပက္ခိပန္နော ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတွာ
“ကတရသေနာသနေ န ခေါ ဝသန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ သပ္ပါယံ ဘဝိဿတိ”တိ
အဝဇ္ဇေန္တော “တသ္မိညေဝ ဝသန္တဿာ”တိ ဥတွာ တေန ဟိ တုံ အနုရုဒ္ဓါတိ-
အာဒိမမဟ။ ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတောတိ တိဟိ ဝိဝေကေဟိ ဝိဝိတ္တဿ
ဝိဟရန္တဿ။ ဥပျောဇနိကပဋိသံယုတ္တန္တိ ဥပျောဇနိကေဟေဝ ဝစနေဟိ
ပဋိသံယုတ္တံ၊ တေသံ ဥပဋ္ဌာနဂမနကံယေဝါတိ” အတ္ထော။ ပပဉ္စနိရောဓေတိ

နိဗ္ဗာနပဒေ။ ပက္ခန္တတိတိ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပက္ခန္တတိ။ ပသီဒတိတိ-
အာဒိသုပိ အာရမ္မဏဝသေနော ပသီဒနသန္တိဋ္ဌနမုစ္စနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ
ဘဂဝါ စေတိရဋ္ဌေ ပါစိနဝံသဒါယေ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ကထိတေ
အဋ္ဌမဟာပုရိသဝိတက္ကေ ပုန ဘေသကဋ္ဌာဝနမဟာဝိဟာရေ နိသီဒိတွာ ဘိက္ခု-
သံဃဿ ဝိတ္တာရေန ကထေသိ။

မနောမယေနာတိ မနေန နိဗ္ဗတ္တိတကာယောပိ မနောမယောတိ ဝုစ္စတိ
မနေန ဂတကာယောပိ^၁။ ဣမ မနေန ဂတကာယံ သန္တာယေဝမာဟ။ ယထာ
မေ အဟု သင်္ကပ္ပေါတိ ယထာ မယံ ဝိတက္ကော အဟောသိ။ တတော ဥတ္တရိ
အဋ္ဌမံ မဟာပုရိသဝိတက္ကံ ဒဿေန္တော တတော ဥတ္တရိံ ဒေသယိ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဂဟပတိဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဒါနဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အာသန္တ ဒါနံ ဒေတိတိ ပတွာ ဒါနံ ဒေတိ။
အာဂတံ ဒိသ္မာ တံ မုဟုတ္တံယေဝ နိသီဒါပေတွာ သက္ကာရံ ကတွာ ဒါနံ ဒေတိ။
ဒဿာမီတိ န ကိလမေတိ။ အဟာတိ “အယံ အဒါယကော အကာရကော”တိ
ဂရဟဘယာ၊ အပါယဘယာ ဝါ။ အဒါသိ မေတိ မယံ ပုဗ္ဗေ သေ ဣဒံ နာမ
အဒါသိတိ ဒေတိ။ ဒဿတိ မေတိ အနာဂတေ ဣဒံ နာမ ဒဿတိတိ ဒေတိ။
သာဟု ဒါနန္တိ ဒါနံ နာမ သာရ သုန္ဒရံ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပဏှိတေဟိ ပသတ္တန္တိ
ဒေတိ။ စိတ္တာလင်္ကာရစိတ္တပရိက္ခာရတ္ထံ ဒါနံ ဒေတိတိ သမထဝိပဿနာ-
စိတ္တဿ အလင်္ကာရတ္ထဉ္စေဝ ပရိက္ခာရတ္ထဉ္စ ဒေတိ။ ဒါနဉ္စိ စိတ္တံ မုဒုံ ကရေတိ။
ယေန လဉ္စေါ၊ သော “လဉ္စိ မေ”တိ မုဒုစိတ္တော ဟောတိ။ ယေန ဒိန္နံ၊ သောပိ
“ဒိန္နံ မယာ”တိ မုဒုစိတ္တော ဟောတိ။ ဣတိ ဥဘိန္နံ စိတ္တံ မုဒုံ ကရေတိ။
တေနော “အဒန္တဒမန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—

“အဒန္တဒမနံ ဒါနံ၊ အဒါနံ ဒန္တဒူသကံ”။

ဒါနေန ပိယဝါစာယ၊ ဥန္တမန္တိ နမန္တိ စာ”တိ။

ဣမေသု ပန အဋ္ဌသု ဒါနေသု စိတ္တာလင်္ကာရဒါနမေဝ ဥတ္တမန္တိ။

၂-ဒုတိယဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ သဒ္ဓါတိ ယာယ သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သာ သဒ္ဓါ။
ဟိရိယန္တိ ယာယ ဟိရိယာ ဒါနံ ဒေတိ၊ သာဝ အဓိပ္ပေတာ။ ကုသလဉ္စ ဒါနန္တိ
အနဝဇ္ဇေ ဒါနံ။ ဒိဃိယန္တိ ဒိဝင်္ဂမံ။

၃-ဒါနဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃။ တတိယေ ဒါနဝတ္ထုနီတိ ဒါနကာရဏာနိ။ ဆန္တာ ဒါနံ ခေတိတိ
ပေမေန ဒါနံ ဒေတိ။ ဒေါသာတိ ဒေါသေန ကုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ယံ အတ္ထိ၊ တံ
ဝေဂေန ဂဏှိတွာ ဒေတိ။ မောဟာတိ မောဟေန မူဠော ဒေတိ။ ဘယာတိ
ဂရဟဘယေန ဝါ အပါယဘယေန ဝါ၊ တဿ တဿေဝ ဝါ ပန ဘယေန
ဒေတိ။ ကုလဝံသန္တိ ကုလပဝေဏိ။

၄-ခေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ န မဟပ္ပလံ ဟောတီတိ ခညဖလေန မဟပ္ပလံ န ဟောတိ။
န မဟဿာဒန္တိ ယမ္ဗိဿ ဖလံ ဟောတိ၊ တဿ အဿာဒေါ န မဟာ ဟောတိ
မန္တဿာဒံ န မဓုရံ။ န ဖာတိသေယျန္တိ သေယျာပိဿ န ဟောတိ ဝုဗ္ဗိ၊
တဿ မဟန္တံ ဝိဟိထမ္ဘသန္တိဝေသံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဥန္တာမနိန္တာဒီတိ၊
ထလနိန္တဝသေန ဝိသမတလံ။ တတ္ထ - ထလေ ဥဒကံ န သဏ္ဍာတိ၊ နိန္တေ
အတိမဟု တိဋ္ဌတိ။ ပါသာဏသက္ခရိကန္တိ ပတ္တရိတွာ ဌိတပိဋ္ဌပါသာဏေဟိ စ
ခုဒ္ဓကပါသာဏေဟိ စ သက္ခရာဟိ စ သမန္တာဂတံ။ ဦသရန္တိ ဥပ္ပိန္တလောဏံ။
န စ ဂန္တိရသိတန္တိ ထဒ္ဓဘူမိတာယ ဂန္တိရာနဂတံ၊ နင်္ဂလမဂ္ဂံ ကတွာ ကသိတုံ
န သက္ကာ ဟောတိ၊ ဥတ္တာနနင်္ဂလမဂ္ဂမေဝ ဟောတိ။ န အာယသမ္ပန္တန္တိ န
ဥဒကာဂမနသမ္ပန္တံ။ န အပါယသမ္ပန္တန္တိ ပစ္စာဘာဂေ ဥဒကနိဂ္ဂမနမဂ္ဂသမ္ပန္တံ န
ဟောတိ။ န မာတိကာသမ္ပန္တန္တိ န ခုဒ္ဓကမဟန္တိဟိ ဥဒကမာတိကာဟိ သမ္ပန္တံ

၁-ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ (သီ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၀၀-ပိဋေ စ ဝိကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

၂-ပိယဝါစေန (သီ၊ သျှာ၊ က) ဒိ-ဋ္ဌ ၃-၂၂၇-ပိဋေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-န ဖာတိသေယျာတိ ဝုဗ္ဗိဿ န ဟောတိ (သီ)

၄-ဥဏ္ဏာမနိန္တာဒီတိ (သီ၊ သျှာ)

၅-ဥပ္ပိဒေါဒကံ (သီ၊ သျှာ)

ဟောတိ။ န မရိယာဒသမ္ပန္နန္တိ န ကေဒါရမရိယာဒါဟိ သမ္ပန္နံ။ န
မဟပ္ပလန္တိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ ဝိပါကဖလဝသေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သမ္ပန္နန္တိ ပရိပုဏ္ဏေ သမ္ပတ္တိယုတ္တေ။ ပုဂ္ဂတ္တာ ဓိဇသမ္ပဒါတိ သမ္ပန္နံ ဗီဇံ
ရောပိတံ။ ဒေဝေ သမ္မာဒယန္တိဒ္ဓိတိ ဒေဝေ သမ္မာ ဝဿန္တေ။ အနိတိသမ္ပဒါ
ဟောတိတိ ကိဉ္စကိမိအာဒိပါဏကဏ္ဍိတိယာ အဘာဝေါ ကော သမ္ပဒါ
ဟောတိ။ ဝိဇ္ဇန္တိတိ ဝမိ ဒုတိယာ သမ္ပဒါ ဟောတိ။ ဝေပုလ္လန္တိ ဝိပုလဘာဝေါ
တတိယာ သမ္ပဒါ ဟောတိ။ ဖလန္တိ ပရိပုဏ္ဏဖလံ^၁ စတုတ္ထိ သမ္ပဒါ ဟောတိ။
သမ္ပန္နသီလေသုတိ ပရိပုဏ္ဏသီလေသု။ ဘောဇနသမ္ပဒါတိ သမ္ပန္နံ ဝိဝိဓဘောဇနံ။
သမ္ပဒါနန္တိ တိဝိဓံ ကုသလသမ္ပဒံ။ ဥပနေတိတိ သာ ဘောဇနသမ္ပဒါ
ဥပနယတိ။ ကသ္မာ? သမ္ပန္နံ ဟိဿ တံ ကတံ၊ ယသ္မာဿ တံ ကတကမ္ပံ
သမ္ပန္နံ ပရိပုဏ္ဏန္တိ အတ္ထော။ သမ္ပန္နတ္ထုဇာတိ သမ္ပန္နော အတ္ထု ဣဓ။ ဝိဇ္ဇာ-
စရဏသမ္ပန္နောတိ တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ စ ပဉ္စဒသဟိ စရဏဓမ္မေဟိ စ သမန္နာ-
ဂတော။ လဒ္ဓါတိ ဝေရူပေါ ပုဂ္ဂလော စိတ္တဿ သမ္ပဒံ အဝေကလ္လပရိပုဏ္ဏဘာဝံ
လဘိတွာ။ ကရေတိ ကမ္မသမ္ပဒန္တိ ပရိပုဏ္ဏကမ္ပံ ကရေတိ။ လဘတိ ဓတ္ထ-
သမ္ပဒန္တိ အတ္ထဉ္စ ပရိပုဏ္ဏံ လဘတိ။ ဝိဒ္ဓိသမ္ပဒန္တိ ဝိပဿနာဝိဒ္ဓိ။ မဂ္ဂသမ္ပဒန္တိ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ။ ယာတိ သမ္ပန္နမာနသောတိ ပရိပုဏ္ဏစိတ္တော ဟုတွာ
အရဟတ္တံ ယာတိ။ သာ ဟောတိ သမ္ပသမ္ပဒါတိ သာ သဗ္ဗဒုက္ခေဟိ ဝိမုတ္တိ
သဗ္ဗသမ္ပဒါ နာမ ဟောတိတိ။

၅-ဒါနုပပတ္တိသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ ဒါနုပပတ္တိယောတိ ဒါနုပစ္စယာ ဥပပတ္တိယော။ ဒဟတိတိ
ဌပေတိ။ အဓိဋ္ဌာတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဘာဝေတိတိ ဝဓေတိ။ ဟိနေ
ဝိပုတ္တန္တိ ဟိနေသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဝိမုတ္တံ။ ဥတ္တရိ အဘာဝိတန္တိ တတော
ဥပရိမဂ္ဂဖလတ္ထာယ အဘာဝိတံ။ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိတိ ယံ ဌာနံ
ပတ္ထေတွာ ကုသလံ ကတံ၊ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိတရာဂဿာတိ
မဂ္ဂေန ဝါ သမုတ္တိန္ဒရာဂဿ သမာပတ္တိယာ ဝါ ဝိက္ခမ္ဘိတရာဂဿ။ ဒါနုမုတ္တေ-
နေဝ ဟိ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတုံ န သက္ကာ၊ ဒါနံ ပန သမာဓိဝိပဿနာစိတ္တဿ
အလင်္ကာရပရိဝါရံ ဟောတိ။ တတော ဒါနေန မုဒုစိတ္တော ဗြဟ္မဝိဟာရေ
ဘာဝေတွာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိတရာဂဿ နော
သရာဂဿာ”တိ။

၆-ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ပုညကိရိယာနိ^၁ စ တာနိ တေသံတေသံ အာနိသံသာနံဝတ္ထုနိ စာတိ ပုညကိရိယဝတ္ထုနိ။ ဒါနာဒိနဉ္စိ လက္ခဏေ စိတ္တံ ဌပေတွာ “ဝေရူပံ နာမ အမှေဟိဒါနံဒါတဗ္ဗံ၊ သီလံရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဘာဝနာ ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ သတ္တာ ပုညာနိ ကရေန္တိ။ ဒါနမေဝ ဒါနမယံ၊ ဒါနစေတနာသု ဝါ ပုရိမစေတနာ-တော နိပ္ပန္နာ သန္တိဋ္ဌာပကစေတနာ ဒါနမယံ သီလာဒိဟိ သီလမယာဒိနိ ဝိယ။ သေသဒ္ဓယေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပရိတ္တံ ကတံ ဟောတိတိ ထောကံ မန္တံ ကတံ ဟောတိ။ နာဘိသန္တောတိတိ န နိပ္ပဇ္ဇတိ။ အကတံ ဟောတိတိ၊ ဘာဝနာယယောဂေါယေဝ^၂ အနာရဒ္ဓေါ ဟောတိတိ အတ္ထော။ မနုဿ-ဒေါဘဗျန္တိ မနုဿေသု သမ္ပတ္တိရဟိတံ ပဉ္စဝိမံ နိစကုလံ။ ဥပပဇ္ဇတိတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တတိတိ အတ္ထော။ မဇ္ဈသော ကတန္တိ ပမာဏေန ကတံ၊ ထောကံ န ဗဟု။ မနုဿသောဘဗျန္တိ မနုဿေသု သုဘဂ-ဘာဝံတိဝိကေလသမ္ပတ္တိ^၃။ အဓိမတ္တန္တိ အဓိကပ္ပမာဏံ ဗလဝံ ဝါ။ အဓိဂဏ္ဍန္တိတိ အဘိဘဝိတွာ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဝိသိဋ္ဌတရာ ဇေဋ္ဌကာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

၇-သပ္ပုရိသဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ သုစိန္တိ ပရိသုဒ္ဓံ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ ဒေတိ။ ပဏီတန္တိ ရသူပပန္နံ။ ကာလေနာတိ ယုတ္တပတ္တကာလေန။ ကပ္ပိယံန္တိ ယံ ကပ္ပိယံ၊ တံ ဒေတိ။ ဝိစေယျ ဒေတိတိ “ဣမဿ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ ဘဝိဿတိ၊ ဣမဿ န မဟပ္ပလံ”န္တိ ဧဝံ ပဋိဂ္ဂါဟကပရိယေသနဝသေန ဒါနံ ဝါ ပဏိဓာယဝသေန ဒါနံ ဝါ ဝိစိနိတွာ ဒေတိ။

၈-သပ္ပုရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈။ အဋ္ဌမေ အတ္တာယာတိ အတ္တတ္တာယ။ ဟိတာယ သုခါယာတိ ဟိတတ္တာယ သုခတ္တာယ။ ပုဗ္ဗပေတာနန္တိ ပရလောကဂတာနံ ဉှတိနံ။ ဣမသ္မိ^၄ သုတ္တေ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ စက္ကဝတ္တိရာဇာနော ဗောဓိသတ္တာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ လဗ္ဘန္တိ၊ ဗုဒ္ဓကာလေ ဗုဒ္ဓါ စေဝ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ။ ယထာဝုတ္တာနဉ္စိ ဧတေသံ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ ဗဟူနံ ဝတ အတ္တာယ၊ သပ္ပညော သရမာဝသန္တိ သပ္ပညော သရေ ဝသန္တော ဗဟူနံ ဝတ အတ္တာယ ဟောတိ။ ပုဗ္ဗေတိ ပဌမေဝ။

၁-ပုညကိရိယာယော (က)

၂-ဘာဝနာနာယယောဂေယေဝ (သီ၊ က)

၃-ဣဒံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပံ ပါဠိယံ န ဒိဿတိ။

၄-တိဝိကေလသမ္ပတ္တိသဟိတံ (သီ)

ပုဗ္ဗေကတမနုဿရန္တိ မာတာပိတုနံ ပုဗ္ဗကာရဂုဏေ အနုဿရန္တော။ သဟ-
ဝဗ္ဗေနာတိ သကာရဏေန ပစ္စယပူဇနေန ပူဇေတိ။ အပဓေ ဗြဟ္မစာရယောတိ^၁
ဗြဟ္မစာရိနော အပစယတိ၊ နိစုတ္တိတံ နေသံ အာပဇ္ဇေတိ။ ပေသလောတိ
ဝိယသီလော။

၉-အဘိသန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ နဝမေ ခါနာနီတိ စေတနာဒါနာနိ။ အဂ္ဂညာနီတိအာဒိနံ အတ္ထော
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

၁၀-ဒုစ္စရိတဝိပါကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ဒဿမေ ပါဏာတိပါတောတိ ပါဏာတိပါတစေတနာ။ သဗ္ဗ-
လဟူသောတိ သဗ္ဗလဟူကော။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကောတိ^၂ တေန ပရိတ္တကေန
ကမ္မဝိပါကေန အပ္ပါယုကောဟောတိ၊ ဒိန္နမတ္တာယ ဝါ ပဋိသန္ဓိယာ ဝိလီယတိ
မာတုကုမ္ဘိတော နိက္ခန္တမတ္တေဝါ။ ဧဝရူပေါဟိ န အညဿ ကဿစိ နိဿန္တော၊
ပါဏာတိပါတဿေဝ ဂတမဂ္ဂေါ ဧသောတိ။ ဘောဂဗျသနသံဝတ္တနိကောတိ
ယံထာ ကာကဏိကမတ္တမ္ဘိ ဟတ္ထေ န တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဘောဂဗျသနံ သံဝတ္တေတိ။
သပတ္တဝေရသံဝတ္တနိကော^၃ ဟောတီတိ သဟ သပတ္တေဟိ ဝေရံ သံဝတ္တေတိ။
တဿ ဟိ သပတ္တာ စ ဗဟုကာ ဟောန္တိ။ ယော စ နံ ပဿတိ၊ တသ္မိံ^၄
ဝေရမေဝ ဥပ္ပါဒေတိ န နိဗ္ဗာယတိ။ ဧဝရူပေါဟိ ပရဿ ရက္ခိတဂေါဝိတဘဏ္ဍေ
အပရာဓဿ နိဿန္တော။

အဘူတန္တက္ခာနသံဝတ္တနိကော ဟောတီတိ အဘူတေန အန္တက္ခာနံ
သံဝတ္တေတိ၊ ယေန ကေနစိ ကတံ တဿေဝ ဥပရိ ပတတိ။ မိတ္တေဟိ
ဘေဒနသံဝတ္တနိကောတိ မိတ္တေဟိ ဘေဒံ သံဝတ္တေတိ။ ယံ ယံ မိတ္တံ
ကရေတိ၊ သော သော ဘိဇ္ဇတိယေဝ။ အမနာပသဒ္ဓသံဝတ္တနိကောတိ
အမနာပသဒ္ဓံ သံဝတ္တေတိ။ ယာ သာ ဝါစာ ကဏ္ဍကာ ကက္ကသာ ကဋ္ဌကာ
အဘိသဇ္ဇနိ မဗ္ဗစ္ဆေဒိကာ၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ တမေဝ သုဏ္ဍာတိ၊ မနာပ-
သဒ္ဓသဝနံ နာမ န လာတိ။ ဧဝရူပေါ ဖရသဝါစာယ ဂတမဂ္ဂေါ နာမ။
အနာဒေယျဝါစာသံဝတ္တနိကောတိ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗဝစနတံ သံဝတ္တေတိ၊ “တံ
ကဿွာ ကထေသိ၊ ကော ဟိ တဝ ဝစနံ ဂဟေဿတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇေတိ။
အယံ သမ္ပပ္ပလာပဿ ဂတမဂ္ဂေါ။ ဥပ္ပတ္တကသံဝတ္တနိကော ဟောတီတိ

၁-ဗြဟ္မစာရိနောတိ (သျှာ) ၂-သဗ္ဗလဟူသော အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကောတိ (သိ၊ က)

၃-ဝေရသပတ္တသံဝတ္တနိကော (သိ)

ဥဗ္ဗတ္တကဘာဝံ သံဝတ္ထေတိ။ တေန ဟိ မနုဿော ဥဗ္ဗတ္တော ဝါ ခိတ္တစိတ္တော ဝါ ဇဋ္ဌမူဂေါ ဝါဟောတိ။ အယံ သုရာပါနဿ နိဿန္တော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝနုမေဝ ကထိတန္တိ။

ဒါနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ဥပေါသထဝဂ္ဂ

၄-ဝါသေဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ ပဉ္စမဿ စတုတ္ထေ ဣမေ စေဝိ ဝါသေဋ္ဌ မဟာသာလာတိ ပုရတော ဌိတေ ခွေ သာလရက္ခေ ဒဿေန္တော ပရိကပ္ပေါပမံ အာဟ။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—ဣမေ တာဝ မဟာသာလာ အစေတနာ။ သစေ ဧတေပိ သစေတနာ ဟုတွာ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျံ၊ ဧတေသမ္ပိ သော ဥပေါသထဝါသော ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ အဿ။ ဘူတေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ။

၆-အနုရုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ ဆဋ္ဌေ ယေနာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါတိ တာ ကိရ ဒေဝတာ အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ “ကိ” န ခေါ နိဿာယ အယံ သမ္ပတ္တိ အမှေဟိ လဒ္ဓါ”တိ အာဝဇ္ဇမာနာ ထေရံ ဒိသ္မာ “မယံ အမှာကံ အယျဿ ပုဗ္ဗေ စက္ကဝတ္တိ-ရဇ္ဇံ ကရောန္တဿ ပါဒပရိစာရိကာ ဟုတွာ တေန ဒိန္နောဝါဒေ ဌတွာ ဣမံ သမ္ပတ္တိံ လဘိမှ၊ ဂစ္ဆာမ ထေရံ အာနေတွာ ဣမံ သမ္ပတ္တိံ အနာဘိဿာမာ”တိ ဒိဝါ ယေနာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ တေနပသင်္ကမိံသု။ တိသု ဌာနေသုတိ တိသု ကာရဏေသု။ ဌာနသော ပဋိလဘာမာတိ ခဏေနေဝ လဘာမ။ သရန္တိ ဝစနသဒ္ဓိံ ဝါ ဂိတသဒ္ဓိံ ဝါ အာဘရဏသဒ္ဓိံ ဝါ။ ဝီတာ အဿူတိအာဒိနိ နိလာ တာဝ ဇာတာ၊ ဝီတာ ဘဝိတုံ န သက္ခိဿန္တိတိအာဒိနာ နယေန စိန္တေတွာ ဝိတက္ကေတိ။ တာပိ “ဣဒါနိ အယျော အမှာကံ ဝီတဘာဝံ ဣစ္ဆတိ၊ ဣဒါနိ လောဟိတဘာဝ”န္တိ တာဒိသာဝ အဟေသုံ။

အန္တရံ ဝါဒေသီတိ ပါဏိတလံ ဝါဒေသိ။ ပဉ္စဝိကဿာတိ အာတတံ ဝိတတံ အာတတဝိတတံ သနံ သုသိရန္တိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာ-ဂတဿ။ တတ္ထ အာတတံ နာမ စမ္ပပရိယောနဋ္ဌေသု ဘေရိအာဒိသု ကေတလုတူရိယံ၊ ဝိတတံ နာမ ဥဘယတလံ၊ အာတတဝိတတံ နာမ

သဗ္ဗသော ပရိယောနဋ္ဌံ၊ သုသိရံ ဝံသာဒိ၊ ဃနံ သမ္မာဒိ။ သုခိနိတဿာတိ
 အာကမုနသိထိလကရဏာဒိဟိ သုမုတ္တိတဿ။ သုပ္ပဋိပတာဋ္ဌိတဿာတိ
 ပမာဏေ ဌိတဘာဝဇာနနတ္ထံ သုဋ္ဌ၊ ပဋိပတာဋ္ဌိတဿ။ ကုသလေဟိ သုသမန္တာ-
 ဟတဿာတိ ယေ ဝါဒေတုံ ကုသလာ ဆေကာ၊ တေဟိ ဝါဒိတဿ။ ဝဂ္ဂ။ တိ
 ဆေကော သုန္ဒရော။ ရဇနိယောတိ ရဇေတုံ သမတ္ထော။ ကမနိယောတိ
 ကာမေတဗ္ဗယုတ္ထော။ ခမနိယောတိ ဝါ ပါဌော၊ ဒိဝသမ္ပိ သုယျမာနော
 ခမတေဝ၊ န နိဗ္ဗိန္ဒတိတိ အတ္ထော။ မဒနိယောတိ မာနမဒပုရိသမဒဇနော။
 ဣန္ဒြိယာနိ ဩက္ခိတိ “အသာရပုံ ဣမာ ဒေဝတာ ကရောန္တိ”တိ ဣန္ဒြိယာနိ
 ဟေဋ္ဌာ ဒိပိ၊ န အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကေသိ။ န ခုဿျော အနုရုဒ္ဓေါ
 သာဒိယတိ “မယံ နစ္စာမ ဂါယာမ၊ အယျော ပန အနုရုဒ္ဓေါ န ခေါ
 သာဒိယတိ၊ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ န ဩလောကေတိ၊ ကိံ မယံ နစ္စိတွာ ဝါ
 ဂါယိတွာ ဝါ ကရိဿာမာ”တိ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိံသု။ ယေန အဂဝါ
 တေနုပသင်္ကမိတိ တာသံ ဒေဝတာနံ အာနုဘာဝံ ဒိဿှာ “ကတိဟိ န
 ခေါ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော မာတုဂါမော မနာပကာယိကေ ဒေဝလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ ဣမမတ္ထံ ပုစ္ဆိတုံ ဥပသင်္ကမိ။

၉-၁၀-ဣဇလောကီကသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၄၉-၅၀။ နဝမေ အယံ'သ လောကော^၁ အာရဒ္ဓေါ ဟောတိတိ
 အယမဿ လောကော ဣဇလောကေ ကရဏမတ္တာယ အာရဒ္ဓတ္တာ၊
 ပရိပုဏ္ဏတ္တာ အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ ပရိပုဏ္ဏော။ သောဠသကာရသမ္ပန္နာတိ
 သုတ္တေ ဝုတ္တေဟိ အဋ္ဌဟိ၊ ဂါထာသု^၂ အဋ္ဌဟိတိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ
 သမန္တာဂတာ၊ ယာနိ ဝါ^၃ အဋ္ဌင်္ဂါနိ ပရမ္ပိ တေသု သမာဒပေတိတိ ဧဝမ္ပိ
 သောဠသကာရသမ္ပန္နာတိ ဧကေ။ သဒ္ဓါသီလပညာ^၄ ပနေတ္ထ မိဿိကာ
 ကထိတာ။ ဒသမံ ဘိက္ခုသံဃဿ ကထိတံ။ သဗ္ဗသုတ္တေသု ပန ယံ န
 ဝုတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ အာဂတနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဥပေါသထဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၁-အယံ လောကော(က)

၂-လောကော ကရဏမတ္တာယ အာရဒ္ဓတ္တာ (သီ)၊ လောကော ဣဇလောကေ ကရဏမတ္တာယ
 ဝိရိယဿ အာရဒ္ဓတ္တာ (သျှာ)

၃-အဋ္ဌကထာသု (သီ၊ သျှာ) ၄-ယာနိ တဿာ (သီ၊ က) ၅-သဒ္ဓါသီလစာဂပညာ (သျှာ၊ က)

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ဂေါတမီဝဂ္ဂ

၁-ဂေါတမီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဆဋ္ဌဿ ပဌမေ သက္ကေသု ဝိဟရတိတိ ပဌမဂမနေန ဂန္တော ဝိဟရတိ။
မဟာပဇာပတိတိ ပုတ္တပဇာယ စေဝ မိတုပဇာယ စ မဟန္တတ္တာ ဝေလဒ္ဓနာမာ။
ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိတိ ဘဂဝါ ကဝိလပုရံ ဂန္တော ပဌမမေဝ နန္ဒံ
ပဗ္ဗာဇေသိ၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဟုလကုမာရံ။ ဗုဗ္ဗုဋ္ဌကကလဟေ^၁ ပန ဥဘယ-
နဂရဝါသိကေသု ယုဒ္ဓတ္တာယ နိက္ခန္ဓေသု သတ္တာ ဂန္တော တေ ရာဇာနော
သညာပေတွာ အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တံ^၂ ကထေသိ။ ရာဇာနော ပသိဒ္ဓိတွာ အမု-
တိယသတေ အမုတိယသတေ ကုမာရေ အဒံသု၊ တာနိ ပဉ္စ ကုမာရသတာနိ
သတ္တု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိ^၃သု၊ အထ နေသံ ပဇာပတိယော သာသနံ ပေသေတွာ
အနဘိရတိ^၄ ဥပ္ပါဒယိ^၅သု။ သတ္တာ တေသံ အနဘိရတိယာ ဥပ္ပန္နဘာဝံ
ဥတွာ တေ ပဉ္စသတေ ဒဟရဘိက္ခု။ ကုဏာလဒဟံ နေတွာ အတ္တနော
ကုဏာလကာလေ နိသိန္နပုဗ္ဗေ ပါသာဏတလေ နိသိဒ္ဓိတွာ ကုဏာလဇာတက-
ကထာယ^၆ တေသံ အနဘိရတိ^၇ ဝိနောဒေတွာ သဗ္ဗေပိ တေ သောတာပတ္တိ-
ဖလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ပုန မဟာဝနံ အာဇနတွာ အရဟတ္တဖလေတိ။ တေသံ
စိတ္တဇာနနတ္ထံ ပုနပိ ပဇာပတိယော သာသနံ ပဟိဏိ^၈သု။ တေ “အဘဗ္ဗာ မယံ
သရာဝါသဿာ”တိ ပဋိသာသနံ ပဟိဏိ^၉သု။ တာ “ န ဒါနိ အမှာကံ သရံ
ဂန္တု ယုတ္တံ၊ မဟာပဇာပတိယာ သန္တိကံ ဂန္တော ပဗ္ဗဇိ အနုဇာနာပေတွာ
ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ ပဉ္စသတပိ မဟာပဇာပတိ^{၁၀} ဥပသင်္ကမိတွာ “အယျေ
အမှာကံ ပဗ္ဗဇိ အနုဇာနာပေထာ”တိ အာဟံသု။ မဟာပဇာပတိတာ ဣတ္ထိယော
ဂဟေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ သေတစ္ဆတ္တဿ ဟေဋ္ဌာ ရညော
ပရိနိဗ္ဗုတကာလေ ဥပသင်္ကမိတိပိ ဝဒန္တိယေဝ။

အလံ ဂေါတမိ၊ မာ တေ ဂူဇီတိ ကသ္မာ ပဋိက္ခိပိ၊ နန သဗ္ဗေသမ္ပိ ဗုဒ္ဓါနံ
စစသော ပရိသာ ဟောန္တိတိ? ကာမံ ဟောန္တိ၊ ကိလမေတွာ ပန အနေကဝါရံ
ယာစိဇတ အနုညာတံ ပဗ္ဗဇိ “ဒုက္ခေန လဒ္ဓါ”တိ သမ္မာ ပရိပါလေသန္တိတိ ဂရံ
ကတွာ အနုညာတုကာမော ပဋိက္ခိပိ။ ပတ္တာမိတိ ပုန ကဝိလပုရမေဝ ပါဝိသိ။

ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာတိ ဗောဓနေယျသတ္တာနံ ဥပနိဿယံ ဩလောကေ-
န္တော ယထာဇ္ဈာသယေန ဝိဟရိတွာ။ စာရိကံ ပက္ခာဒီတိ မဟာဇနသင်္ဂဟံ
ကရောန္တော ဥတ္တမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ အနောပမေန ဗုဒ္ဓဝိလာသေန အတုရိတ-
စာရိကံ ပက္ခာမိ။

သဗ္ဗဟုလာဟိ သာကိယာနိဟိ သဒ္ဓိန္တိ အန္တောနိဝေသနမှိယေဝ ဒသဗလံ
ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝေသံ ဂဟေတွာ ပဉ္စသတာ သာကိယာနိယော ပဗ္ဗဇ္ဇာဝေသံယေဝ
ဂါဟာပေတွာ သဗ္ဗဟိပိ တာဟိ သဗ္ဗဟုလာဟိ သာကိယာနိဟိ သဒ္ဓိ။
စာရိကံ ပက္ခာဒီတိ ဂမနံ အဘိနိဟရိ။ ဂမနာဘိနိဟရဏကာလေ ပန
တာ သုခုမာလာ ရာဇိတ္ထိယော ပဒသာ ဂန္တု န သက္ခိဿန္တိတိ သာကိယ-
ကောလိယရာဇာနော သောဝဏ္ဏသိဝိကာယော ဥပဋ္ဌာပယိံသု။ တာ ပန
“ယာနေ အာရယု ဂစ္ဆန္တိဟိ သတ္တရိ အဂါရဝေါ ကတော ဟောတိ”တိ
ဧကပဏ္ဏာသယောဇနိကံ မဂ္ဂံ ပဒသာဝ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ ရာဇာနောပိ ပုရတော စ
ပစ္ဆတော စ အာရက္ခံ သံဝိဒဟာပေတွာ တဏှာလသပ္ပိတေလာဒီနံ သကဋ္ဌာနိ
ပူရာပေတွာ “ဂတဋ္ဌာနေ ဂတဋ္ဌာနေ ဗောဟာရံ ပဋိယာဒေထာ”တိ ပုရိသေ
ပေသယိံသု။ သူနေဟိ ပါဒေဟိတိ တာသဉ္စိ သုခုမာလတ္တာ ပါဒေသု ဧကော
ဗောဇော ဥဋ္ဌေတိ၊ ဧကော ဘိဇ္ဇတိ။ ဥဘော ပါဒေါ ကဋ္ဌကဋ္ဌသဗ္ဗရိက္ခိဏ္ဏာ
ဝိယ ဟုတွာ ဥဒ္ဓါမာတာ ဇာတာ။ တေန ဝုတ္တံ “သူနေဟိ ပါဒေဟိ”တိ။
ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေတိ ဒ္ဓါရကောဋ္ဌကတော ဗဟိ။ ကသ္မာ ပနေဝံ ဌိတာတိ?
ဧဝံ ကိရဿံ အဟောသိ “အဟံ တထာဂတေန အနနညာတာ သယမေဝ
ပဗ္ဗဇ္ဇာဝေသံ အဂ္ဂဟေသိ”၊ ဧဝံ ဂဟိတဘာဝေါ စ ပန မေ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ
ပါကဇော ဇာဘော။ သစေ သတ္တာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနာတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။
သစေ ပန နာနုဇာနိဿတိ၊ မဟတိ ဂရဟာ ဘဝိဿတိ”တိ ဝိဟာရံ ပဝိသိတုံ
အသက္ခောန္တိ ရောဒမာနာဝ အဋ္ဌာသိ။

ကိံ နု တုံ ဂေါတမီတိ ကိံ နု ရာဇကုလာနံ ဝိပတ္တိ ဥပ္ပန္နာ၊ ကေန တုံ
ကာရဏေန ဧဝံ ဝိဝဏ္ဏဘာဝံ ပတ္တာ၊ သူနေဟိ ပါဒေဟိ။ပ။ ဌိတာတိ။
အညေနပိ ပရိယာယေနာတိ အညေနပိ ကာရဏေန။ ဗဟုကာရာ အန္တေတိ-
အာဒိနာ တဿာ ဂုဏံ ကထေတွာ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစန္တော ဧဝမာဟ။ သတ္တာပိ
“ဣတ္ထိယော နာမ ပရိတ္တပညာ၊ ကောယာစိတမတ္တေန ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနု-
ညာတာယ န မမ သာသနံ ဂရုံ ကတွာ ဂဏိဿန္တိ”တိ တိက္ခတ္တု ပဋိက္ခိပိတွာ
ဣဒါနိ ဂရုံ ကတွာ ဂါဟာပေတုကာမတာယ သစေ အာနန္တ မဟာပဇာပတိ

ဂေါတမီ အဋ္ဌ ဂရုဓမ္မေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ သာဝ'ဿာ ဟောတု ဥပသမ္ပဒါတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သာဝဿာတိ သာ ဧဝံ အဿာ ပဗ္ဗဇ္ဇာပိ ဥပသမ္ပဒါပိ
ဟောတု။

တဒဟူပသမ္ပန္နဿာတိ တံဒိဝသံ ဥပသမ္ပန္နဿ။ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဒ္ဓာနံ
အဇ္ဈလိကမ္ပံ သာဒိစိကမ္ပံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ ဩမာနာတိမာနေ အကတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန
အဘိဝါဒနံ၊ အာသနာ ပစ္စုဒ္ဓာယ ပစ္စုဂ္ဂမနဝသေန ပစ္စုဒ္ဓာနံ၊ ဒသနဓေ
သမောဓာနေတွာ အဇ္ဈလိကမ္ပံ၊ အာသနပညာပနဗီဇနာဒိကံ အနုစ္ဆရိက-
ကမ္မသင်္ခါတံ သာဒိစိကမ္ပဉ္စ ကတ္တဗ္ဗံ။ အဘိက္ခုကေ အာဝါသေတိ ယတ္ထ
ဝသန္တိယာ အနန္တရာယေန ဩဝါဒတ္ထာယ ဥပသင်္ကမနဋ္ဌာနေ ဩဝါဒဒါယကော
အာစရိယော နတ္ထိ၊ အယံ အဘိက္ခုကော အာဝါသော နာမ။ ဧဝရူပေ
အာဝါသေ ဝဿံ န ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ အန္တစုမာလန္တိ အနုပေါသထိကံ။ ဩဝါပု-
သင်္ကမနန္တိ ဩဝါဒတ္ထာယ ဥပသင်္ကမနံ။ ဒိဋ္ဌေနာတိ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌေန။
သုတေနာတိ သောတေန သုတေန။ ပရိသင်္ကာယာတိ ဒိဋ္ဌသုတဝသေန^၁
ပရိသင်္ကိတေန။ ဂရုဓမ္မန္တိ ဂရုကံ သံဃာဒိသေသာပတ္တိ^၂။ ပက္ခမာနတ္တန္တိ
အနုနာနိ ပန္နရသ ဒိဝသာနိ မာနတ္တိ။ ဆသု ဓမ္မေသုတိ ဝိကာလဘောဇနစ္ဆ-
ဋ္ဌေသု သိက္ခာပဒေသု။ သိက္ခိတသိက္ခာယာတိ ဧကသိက္ခမ္ပိ အဇ္ဈံ ကတွာ
ပူရိတသိက္ခာယ^၂။ အက္ခောသိတဗ္ဗော ပရိဘာသိတဗ္ဗောတိ ဒသန္တံ အက္ခောသ-
ဝတ္ထုနံ အညတရေန အက္ခောသဝတ္ထုနာ နှ အက္ခောသိတဗ္ဗော၊ ဘယူပဒိ-
သနာယ^၃ ယာယ ကာယစိ ပရိဘာသာယ န ပရိဘာသိတဗ္ဗော။

ဩဝေဇော ဘိက္ခုနီနံ ဘိက္ခုသု ဝစနပထောတိ ဩဝါဒါနသာသနဓမ္မ-
ကထာသင်္ခါတော ဝစနပထော ဘိက္ခုနီနံ ဘိက္ခုသု ဩဝရိတော ပိဟိတော၊ န
ဘိက္ခုနီယာ ကောစိ ဘိက္ခု ဩဝဒိတဗ္ဗော ဝါ အနုသာသိတဗ္ဗော ဝါ။ “ဘန္တေ
ပေါရာဏကတ္ထေရာ ဣဒံ စိဝရဝတ္တံ ပူရယိသု”တိ ဧဝံ ပန ပဝေဏိဝသေန
ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အနောဝေဇော ဘိက္ခုနီနံ ဘိက္ခုသု ဝစနပထောတိ ဘိက္ခုနီ
ပန ဘိက္ခုနီသု ဝစနပထော အနိဝါရိတော၊ ယထာရစိ ဩဝဒိတုံ အနုသာသိတုံ
ဓမ္မကထံ ကထေတုန္တိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနေသာ ဂရုဓမ္မ-
ကထာ သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ^၄ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဓေ ပန အဋ္ဌ ဂရုဓမ္မေ သတ္ထု သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတွာ ယေရေန အတ္တနော
အာရောဓိယမာနေ သုတွာဝ မဟာပဇာပတိယာ တာဝ မဟန္တံ ဒေါမနဿံ

၁-ဒိဋ္ဌသုတမုတဝသေန (သိ)

၂-ဘာယပရမ္ပရာယ (သိ)၊ ဘယူပရမ္ပရာယ (က)

၂-ဘာယ သိက္ခိတသိက္ခာယ (သိ၊ က)

၄-ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၅၇-ပိဋ္ဌေ။

ခဏေန ပဋိပ္ပဿန္တိ၊ အနောတတ္ထဒဟတော အာဘတေန သီတုဒကဿ သဋ္ဌသတေန မတ္ထကေ ပရိသိတ္တာ ဝိယ ဝိဂတပရိဋ္ဌာဟာ အတ္တမနာ ဟုတွာ ဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂဟဏေန ဥပ္ပန္နဝီတိပါမောဇ္ဇံ အာဝိကရောန္တိ သေယျထာဝိ အန္တေတိအာဒိကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

ကုမ္ဘဏ္ဍနကေဟီတိ ကုမ္ဘေ ဒီပံ ဇာလေတွာ တေန အာလောကေန ပရသရောဘဏ္ဍံ ဝိစိနိတွာ သေနကစောရေဟိ။ သေတဋ္ဌိကာ နာမ ရောဂဇာတိတိ ဧကော ပါဏကော နာဠမဇ္ဈဂတံ ကဏ္ဍံ ဝိဇ္ဈတိ၊ ယေန ဝိဒ္ဓါ ကဏ္ဍာ နိက္ခန္တမ္ပိ သာလိသိသံ ခီရံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ။ မဇ္ဈိဋ္ဌိကာ နာမ ရောဂဇာတိတိ ဥစ္ဆန္တံ အန္တောရတ္တဘာဝေါ။

မဟတော တဠာကဿ ပဋိကစ္ဆေဝ အာဠိန္တိ ဣမိနာ ပန ဧတမတ္ထံ ဒဿေတိ—ယထာ မဟတော တဠာကဿ ပါဠိယာ အဗဒ္ဓါယပိ ကိဉ္စိ ဥဒကံ တိဠတေဝ၊ ပဌမမေဝ ဗဒ္ဓါယ ပန ယံ အဗဒ္ဓပစ္စယာ န တိဠေယျ၊ တမ္ပိ တိဠေယျ၊ ဧဝမေဝ ယေ ဣမေ အနုပ္ပန္နေ ဝတ္ထုသ္မိ ပဋိကစ္ဆေဝ အန-တိက္ကမနတ္ထာယ ဂရုဓမ္မာ ပညတ္တာ၊ တေသု အပညတ္တေသု မာတုဂါမဿ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ပဉ္စ ဝဿသဟာနိ သဒ္ဓမ္မော တိဠေယျ။ ပဋိကစ္ဆေဝ ပညတ္တတ္တာ ပန အပရာနိပိ ပဉ္စ ဝဿသဟာနိ ဌဿတီတိ ဧဝံ ပဌမံ ဝုတ္တဝဿသဟဿ-မေဝ ဌဿတိ။ ဝဿသဟဿန္တိ စေတံ ပဋိသန္တိဒါပဘေဒပ္ပတ္တိဒီကာသဝါနံ ဝသေနေဝ ဝုတ္တံ၊ တတော ပန ဥတ္တရိပိ သုက္ခဝိပဿကဒီကာသဝဝသေန ဝဿသဟဿံ၊ အနာဂါမိဝသေန ဝဿသဟဿံ၊ သကဒါဂါမိဝသေန ဝဿသဟဿံ၊ သောတာပန္နဝသေန ဝဿသဟဿန္တိ ဧဝံ ပဉ္စဝဿ-သဟဿာနိ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော ဌဿတိ။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ တာနိယေဝ။ န ဟိ ပရိယတ္တိယာ အသတိ ပဋိဝေဓော အတ္ထိ၊ နာပိ ပရိယတ္တိယာ သတိ ပဋိဝေဓော န ဟောတိ။ လိင်္ဂံ ပန ပရိယတ္တိယာ အန္တရဟိတာယပိ စိရံ ပဝတ္တိဿတီတိ။

၂-ဩဝါဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၂။ ဒုတိယေ ဗဟုဿုတောတိ ဣဓ သကလဿပိ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ဝသေန ဗဟုဿုတဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂရုဓမ္မန္တိ ကာယသံသဂ္ဂံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဘိက္ခုနောဝါဒကဝိနိစ္ဆယော ပန သမန္တပါသာဒိကာယာ ဝုတ္တ-နယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃-သံဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ တတိယေ သရာဂါယာတိ သရာဂတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယာတိ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ သံယောဂါယာတိ ဝဇ္ဇေ သံယောဂတ္ထာယ။ ဝိသံယောဂါယာတိ ဝဇ္ဇေ ဝိသံယောဂဘာဝတ္ထာယ။ အာစယာယာတိ ဝဇ္ဇဿ ဝဓနတ္ထာယ။ နော အပစယာယာတိ န ဝဇ္ဇဝိဋ္ဌိသနတ္ထာယ။ ဒုန္တရတာယာတိ ဒုပ္ပေါသနတ္ထာယ။ နော သုဘရတာယာတိ န သုခပေါသနတ္ထာယ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပဌမဝါရေန ဝဇ္ဇံ ကထိတံ၊ ဒုတိယဝါရေန ဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။ ဣမိနာ စ ပန ဩဝါဒေန ဂေါတမီ အရဟတ္တံ ပတ္တာတိ။

၄-ဒီသဇာဏုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ စတုတ္ထေ ဗျဿပဇ္ဇာတိ ဣဒမဿ ပဝေဏိနာမ ဝသေန^၁ အာလပနံ။ တဿ ဟိ ပုဗ္ဗပုရိသာ ဗျဿပထေ ဇာတာတိ တသ္မိံ ကုလေ မနဿာ ဗျဿပဇ္ဇာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဣဿတ္ထေနာတိ^၂ ဣဿာသကမ္မေန။ တတြုပါယာယာတိ “ဣမသ္မိံ” ကာလေ ဣဒံ နာမ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဇာနနေ ဥပါယဘူတာယ။ ဝုဒ္ဓသီလံနောတိ ဝိမိတသီလာ ဝုဒ္ဓသမာစာရာ။ အာယန္တိ အာဂမနံ။ နာဇ္ဇောဂါဠန္တိ နာတိမဟန္တိ။ နာတိဟိနန္တိ နာတိကသိရံ။ ပရိယာဒါယာတိ ဂဟေတွာ ခေပေတွာ။ တတ္ထ ယဿ ဝယတော ဒိဂုဏော အာယော၊ တဿ ဝယော အာယံ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ။

“စတုဓာ ဝိဘဇေ ဘောဂေ၊ ပဏ္ဍိတော သရမာဝသံ။
ဧကေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဈေယျ၊ ဦးဟိ ကမ္မံ ပယောဇယေ။
စတုတ္ထဉ္စ နိဓာပေယျ၊ အာပဒါသု ဘဝိဿတိ”တိ^၃—

ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတော ပန ဝယော အာယံ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိယေဝ။

ဥဒုဗ္ဗရခါဒိဝါတိ^၄ ယထာ ဥဒုဗ္ဗရာနိ ခါဒိတုကာမေန ပက္ခေ ဥဒုဗ္ဗရရက္ခေ စာလိတေ ဧကပ္ပဟာရေနော ဗဟူနိ ဖလာနိ ပတန္တိ၊ သော ခါဒိတဗ္ဗယုတ္တကာနိ ခါဒိတွာ ဣတရာနိ ဗဟုတရာနိ ပဟာယ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝံ ယော အာယံတော ဝယံ ဗဟုတရံ ကတွာ ဝိပ္ပကိရန္တော ဘောဂေ ပရိဘုဇ္ဇတိ၊ သော “ဥဒုဗ္ဗရခါဒိကံဝါယံ” ကုလပုတ္တော ဘောဂေ ခါဒတိ”တိ ဝုစ္စတိ။

၁-နာမပဝေဏိဝသေန (သျှ၊က) ၂-ဣဿတ္ထေနာတိ (သိ၊သျှ) ၃-ဒီ ၃-၁၅၃-ပိဋေ။

၄-ဥဒုဗ္ဗရခါဒိကန္တိ (သိ၊သျှ)

၅-ဥဒုဗ္ဗရခါဒိကံ စာယံ (သျှ)

အဇေဋ္ဌမရဏန္တိ အနာယကမရဏံ။ သမံ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိတိ သမ္မာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ။ သမဇီဝိတာတိ သမဇီဝိတာယ ဇီဝိတာ။ အပါယပူခါနီတိ ဝိနာသဿ ဌာနာနိ။

ဥဋ္ဌာတာ ကမ္မဓေယျေသုတိ ကမ္မကရဏဋ္ဌာနေသု ဥဋ္ဌာနဝိရိယသမ္ပန္နော။ ဝိခာနဝါတိ ဝိဒဟနသမ္ပန္နော။ သောတ္ထာနံ သမ္ပရာယိကန္တိ သောတ္ထိဘူတံ သမ္ပရာယိကံ။ သစ္စနာမေနာတိ ဗုဒ္ဓတ္တာယေဝ ဗုဒ္ဓေါတိ ဧဝံ အဝိတထနာမေန။ စာဂေါပုညံ ပဝေုတိတိ စာဂေါ စ သေသပုညဉ္စ ပဝေုတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သဒ္ဓါဒယော မိဿကာ ကထိတာ။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာနမေဝ။

၆-ဘယသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၆။ ဆဋ္ဌေ ဂစ္ဆောတိ ဂဟ္တဝါသော။ ဝိဒ္ဓဓမ္မိကာဝီတိ သန္နိဋ္ဌိကာ ဂဟ္တဝါသသဒိသာ။ ပုနပိ မနုဿဂဟ္တာ။ သမ္ပရာယိကာဝီတိ ဌပေတွာ မနုဿဂဟ္တေ သေသဂဟ္တာ။ ဥဘယံ ဧတေ ကာမာ ပဝုစ္စန္တိတိ ဘယဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဘယဉ္စ ရောဂေါ စ၊ ဘယဉ္စ ဂဏ္ဍော စ၊ ဘယဉ္စ သလ္လဉ္စ၊ ဘယဉ္စ သင်္ဂေါ စ၊ ဘယဉ္စ ပင်္ကော စ၊ ဘယဉ္စ ဂစ္ဆော စာတိ ဧဝံ ဥဘယံ ဧတေ ကာမာ ပဝုစ္စန္တိ။ သာတရူပေနာတိ ကာမသုခေန။ ပလိပထန္တိ ဝဋ္ဋပလိပထံ။ အတိက္ကမ္မာတိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝိပဿနံ ဝေုတော အဿ ဘိက္ခုနော အရဟတ္တပ္ပတ္တဘာဝေါ ဂဟိတော။ ဧဝရူပံ ပဇံ၊ ဇာတိဇရူပေတံ တိသု ဘဝေသု ဖန္ဒမာနံ အဝေက္ခတိတိ သုတ္တေ ဝဋ္ဋကထေတွာ ဂါထာသု ဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။ သတ္တမဋ္ဌမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

၉-၁၀-ပုဂ္ဂလသုတ္တဒ္ဓယဝတ္ထနာ

၅၉-၆၀။ နဝမေ ဥဇုဘူတောတိ ကာယဝင်္ကာဒီနံ အဘာဝေန ဥဇုကော။ ပညာသီလသမာဟိတောတိ ပညာယ စ သီလေန စ သမန္နာဂတော။ ယဇမာနာနန္တိ ဒါနံ ဒေန္တာနံ။ ပုညပေက္ခာနန္တိ ပုညံ ဩလောကေန္တာနံ

၁-အဇေဋ္ဌမရဏန္တိ အနာထမရဏံ (သိ)၊ အဗ္ဗမာရိကန္တိ အနာထမရဏံ (သု)

မ-၄ ၂-၁၉၁-ဝိဇ္ဇေ အဇေဋ္ဌိကန္တိ ဗဒဿ သံဝဏ္ဏနာယပိ သမ္ဘိံ သံသန္တေတဗ္ဗံ။

၂-သမံ ဇီဝိကာ (သိ) ၃-ဝိခာနသမ္ပန္နော (သိ၊ သု) ၄-သန္နိဋ္ဌိကဂဟ္တဝါသသဒိသာ (?)

၅-ပုန မာနုဿ (က) ၆-ပလိပန္တိ ဝဋ္ဋပလိပံ (သိ)

၇-ဂတပလိပံ ဟံ ဝေရူပံ ပဇံ (သိ)၊ ဧဝရူပံ ဟိ ပဇံ (သု)

ဂဝေသန္တာနံ။ ဩပမိကန္တိ ဥပမိရိပါကံ၊ ဩပမိဘူတံ ဌာနံ အပ္ပမာဏံ။
ဒဿမေ သမုက္ခန္ဓောတိ ဥက္ကဋ္ဌော ဥက္ကမော။ သတ္တာနန္တိ သဗ္ဗသတ္တာနံ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥက္ကာနမေဝါတိ။

ဂေါတမိဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

(၇) ၂-ဘူမိစာလဝဂ္ဂ

၁-ဣန္ဒြာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ သက္ကမဿ ပဌမေ ပမိခိတ္တဿာတိ ကာယဝိဝေကေန ဝိဝိတ္တဿ။
နိရာယတ္တုတ္တိနောတိ ကတ္တမိ အနာယတ္တုတ္တိနော ဝိပဿနာကမ္မိကဿ။
လာဘာယာတိ စတုပစ္စယလာဘာယ။ သောစိ စ ပရိဒေဝိ စာတိ သောကီ စ
ပရိဒေဝိ စ။ သောစိစ္စ ပရိဒေဝိစ္စာတိပိ ပါဌော။ စုတော စ သဒ္ဓမ္မာတိ တံခဏံ-
ယေဝ ဝိပဿနာသဒ္ဓမ္မာ စုတော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။

၂-အလံသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ဒုတိယေ အလံ အတ္တနော အလံ ဗရေသန္တိ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ
ဟိတပဋိပတ္တိယံ သမတ္တော ပရိယတ္တော အနုစ္စဝိကော။ ခိပ္ပနိသန္တိတိ ခိပ္ပံ
ဥပဓာရေတိ၊ ခန္ဓဓာတုအာယတနာဒိသု ကထိယမာနေသု တေ ဓမ္မေ ခိပ္ပံ
ဇာနာတိတိ အတ္တော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သမထဝိပဿနာ ကထိတာ။
ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန ပန ဒေသနာဝိလာသေန စေတံ မတ္တကတော ပဉ္စာယ ဟေဋ္ဌာ
ဩတရန္တိ ကထိတန္တိ။

၃-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ တတိယေ ဝေဓေဝါတိ နိက္ကာရဏေနဝ။ ယထာ ဝါ အယံ ယာစတိ၊
ဓေဝမေဝ။ မောဃပုရိသာတိ မူဠပုရိသာ တုစ္ဆပုရိသာ။ အဇ္ဈေသန္တိတိ ယာစန္တိ။
အနုဗန္ဓိတဗ္ဗန္တိ ဣရိယာပထာနုဂမနေန အနုဗန္ဓိတဗ္ဗံ မံ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ မညန္တိ။
အာဇာနနတ္ထံ အပသာဒေန္တော ဝေမာဟ။ သေ ကိရ ဘိက္ခု၊ ဩဝါဒေ ဒိန္ဓေဝိ
ပမာဒမေဝ အနုယုဇ္ဇတိ၊ ဓမ္မံ သုတွာ တတ္ထေဝ ဝသတိ၊ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ န
ဣစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ ဧဝံ အပသာဒေတွာ ပုန ယသ္မာ သော အရဟတ္တဿ

ဥပနိဿယသမ္ပန္နော၊ တဿာ တံ ဩဝေန္တော တဿာ တိဟ တေ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တံ မေ ဝိတ္တံ ဌိတံ ဘဝိဿတိ သုသဏ္ဌိတံ၊ န ဝ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဝိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿန္တိတိ ဣမိနာ တာဝဿ ဩဝါဒေန နိယကဇ္ဈတ္တဝသေန စိတ္တေနဂ္ဂတာမတ္တော မူလသမာဓိ ပုတ္တော။

တတော “တ္ထေကေနော သန္တုဋ္ဌိ” အနာပဋိတွာ ဧဝံ သော သမာဓိ ဝဇေ-
တဗ္ဗော”တိ ဒဿေတုံ ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝိတ္တံ ဌိတံ ဟောတိ
သုသဏ္ဌိတံ၊ န ဝ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဝိတ္တံ ပရိယာဒါယ
တိဋ္ဌန္တိ၊ တတော တေ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “မေတ္တာ မေ စေတောဝိပုတ္တိ
ဘာဝိတာ ဘဝိဿတိ။ပ။ သုသမာရဗ္ဗါ”တိ ဧဝမဿ မေတ္တာဝသေန ဘာဝနံ
ဝဇေတွာ ပုန ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ အယံ သမာဓိ ဧဝံ ဘာဝိတော
ဟောတိ ဗဟုလိကတော၊ တတော တံ ဘိက္ခု၊ ဣမံ သမာဓိ သဝိတက္က-
သဝိစာရဗ္ဗိ ဘာဝေယျာသီတိအာဒိ ပုတ္တံ။ တဿတ္ထော—ယဒါ တေ ဘိက္ခု၊
အယံ မူလသမာဓိ ဧဝံ မေတ္တာဝသေန ဘာဝိတော ဟောတိ၊ တဒါ
တံ တာဝတကေနပိ တုဋ္ဌိ အနာပဋိတွာဝ ဣမံ မူလသမာဓိ အညေသုပိ
အာရမ္မဏေသု စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ ပါပယမာနော “သဝိတက္ကသဝိစာရဗ္ဗိ”တိ-
အာဒိနာ နယေန ဘာဝေယျာသီတိ။

ဧဝံ ဝတွာ စ ပန အဝသေသဗြဟ္မဝိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမဗ္ဗိဿ အညေသု အာရမ္မဏေသု
စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဘာဝနံ ကရေယျာသီတိ ဒဿေန္တော ယတော ခေါ တေ
ဘိက္ခု၊ အယံ သမာဓိ ဧဝံ ဘာဝိတော ဟောတိ သုဘာဝိတော၊ တတော တေ
ဘိက္ခု၊ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ကရုဏာ မေ စေတောဝိပုတ္တိ”တိအာဒိမာဟ။ ဧဝံ မေတ္တာ-
ပုဗ္ဗင်္ဂမံ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဘာဝနံ ဒဿေတွာ ပုန ကာယာနပဿနာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ
ဒဿေတုံ ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ အယံ သမာဓိ ဧဝံ ဘာဝိတော ဟောတိ
သုဘာဝိတော၊ တတော တေ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ကာယေ ကာယာနုပဿိ”တိ
အာဒိ ဝတွာ ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ အယံ သမာဓိ ဧဝံ ဘာဝိတော ဟောတိ
သုဘာဝိတော၊ တတော တံ ဘိက္ခု၊ ယေန ယေနော ဂစ္ဆသီတိ အာဒိမာဟ။
တတ္ထ ဂစ္ဆသီတိ ဂမိဿသိ။ ဖာသုံယေဝါတိ ဣမိနာ အရဟတ္တံ ဒဿေတိ။
အရဟတ္တပုတ္တော ဟိ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဖာသု ဝိဟရတိ နာမ။

၄-ဂယာသီသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ စတုတ္ထေ တေဒဝေါစာတိ အတ္တနော ပဓာနဘူမိယံ ဥပ္ပန္နံ ဝိတက္ကံ ဘိက္ခုသံဃဿ အာရောစေတုံ ဧတံ “ပုဗ္ဗဟံ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ ဩဘာသန္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏောဘာသံ။ ဉာဏဒဿနန္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဘူတံ ဉာဏသင်္ခါတံ ဒဿနံ။ သန္တိရတ္တပုဗ္ဗန္တိ ဧကတော ဝသိတပုဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ဣဒ္ဓိဝိဉာဏံ စေတောပရိယဉာဏံ ယထာ-ကမ္မုပဂဉာဏံ အနာဂတံသဉာဏံ ပစ္စုပ္ပန္နသဉာဏံ အတိတံသဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသ-ဉာဏန္တိ ဣမာနိ တာဝ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ ပါဠိယံယေဝ အာဂတာနိ၊ တေဟိ ပန သဒ္ဓိံ ဝိပဿနာဉာဏာနိ စတ္တာရိ မဂ္ဂဉာဏာနိ စတ္တာရိ ဖလဉာဏာနိ စတ္တာရိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ စတ္တာရိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏာနိ ဆ အသာဓာရဏ-ဉာဏာနီတိ တောနိ ဉာဏာနိ သမောဓာနေတွာ ကထေန္တေန ဧဝံ ဣဒံ သုတ္တံ ကထိတံ နာမ ဟောတိ။

၅-အဘိဘာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပဉ္စမေ အဘိဘာယတနာနီတိ အဘိဘဝနကာရဏာနိ။ ကိံ အဘိ-ဘဝန္တိ? ပစ္စနိကဓမ္မေဝိ အာရမ္မဏာနိဝိ။ တာနိ ဟိ ပဋိပက္ခဘာဝေန ပစ္စနိက-ဓမ္မေ အဘိဘဝန္တိ၊ ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏုတ္တရိယုတာယ အာရမ္မဏာနိ။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီတိအာဒိသု ပန အဇ္ဈတ္တရူပေ ပရိကမ္မဝသေန အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ နာမ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဟိ နီလပရိကမ္မံ ကရောန္တော ကေသေ ဝါ ပိတ္တေ ဝါ အက္ခိ-တာရကာယ ဝါ ကရေတိ၊ ဝိတပရိကမ္မံ ကရောန္တော မေဒေ ဝါ ဆဝိယာ ဝါ ဟတ္ထတလပါဒတလေသု ဝါ အက္ခိနံ ဝိတဋ္ဌာနေ ဝါ ကရေတိ၊ လောဟိတ-ပရိကမ္မံ ကရောန္တော မံသေ ဝါ လောဟိတေ ဝါ ဇိဝှိယ ဝါ အက္ခိနံ ရတ္တ-ဋ္ဌာနေ ဝါ ကရေတိ၊ ဩဒါတပရိကမ္မံ ကရောန္တော အဋ္ဌိမ္ပိ ဝါ ဒန္တေ ဝါ နခေ ဝါ အက္ခိနံ သေတဋ္ဌာနေ ဝါ ကရေတိ။ တံ ပန သုနီလကံ သုဝိတကံ သုလော-ဟိတကံ သုဩဒါတံ န ဟောတိ၊ အဝိသုဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။

ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိတိ ယဿေဝံ ပရိကမ္မံ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတံ၊ နိမိတ္တံ ပန ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော ဧဝံ အဇ္ဈတ္တံ ပရိကမ္မဿ ဗဟိဒ္ဓါစ အပ္ပနာယ ဝသေန “အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ပရိတ္တာ-နီတိ အဝဓိတာနိ။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနီတိ သုဝဏ္ဏာနိ ဝါ ဟောန္တ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ ဝါ ပရိတ္တဝသေနေဝ ဣဒံ အဘိဘာယတနံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တာနိ အဘိဘုယျာတိ ယထာ နာမ သမ္ပန္နဂဟဏိကော ကဋ္ဌန္တုမတ္တံ ဘတ္တံ လဘိတွာ “ကိံ” ဧတ္ထ

ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ အတ္ထိ”တိ သံကမ္မိတွံ ကေကဗဠမေဝ ကရေတိ၊ ဧဝမေဝ ဉာဏုတ္တရိကော ပုဂ္ဂလော ဝိသဒဉာဏော “ကိမေတ္ထ ပရိတ္တကေ အာရမ္မဏေ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ နာယံ မမ ဘာရေ”တိ တာနိ ရူပါနိ အဘိဘဝိတွာ သမာပဇ္ဇတိ၊ သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝေတ္ထ အပ္ပနံ ပါပေတိတိ အတ္ထော။ **ဇာနာမိ ပဿာမီတိ** ဣမိနာ ပနဿ အာဘောဂေါ ကထိတော။ သော စ ခေါ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတဿ၊ န အန္တောသမာပတ္တိယံ။ **ဧဝံသညိ ဟောတိတိ** အာဘောဂသညာယပိ ဈာနသညာယပိ ဧဝံသညိ ဟောတိ။ အဘိဘဝနသညာ ဟိဿ အန္တောသမာပတ္တိယမ္ပိ အတ္ထိ၊ အာဘောဂသညာ ပန သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတဿေဝ။

အပ္ပမာဏာနီတိ ဝမ္မိတပ္ပမာဏာနိ၊ မဟန္တာနီတိ အတ္ထော။ အဘိဘုဗျာတိ ဧတ္ထ ပန ယတာ မဟဉ္ဇသော ပုရိသော ဧကံ ဘတ္တဝမ္မိတကံ လဘိတွာ “အညာပိ ဟောတု၊ အညာပိ ဟောတု၊ ကိ” သော မယံ ကရိဿတိ”တိ န တံ မဟန္တတော ပဿတိ၊ ဧဝမေဝ ဉာဏုတ္တရေ ပုဂ္ဂလော ဝိသဒဉာဏော “ကိ” ဧတ္ထ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ နယိဒံ အပ္ပမာဏံ၊ န မယံ စိတ္တေကဂ္ဂတာကရဏေ ဘာရေ အတ္ထိ”တိ အဘိဘဝိတွာ သမာပဇ္ဇတိ၊ သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝေတ္ထ အပ္ပနံ ပါပေတိတိ အတ္ထော။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညိတိ အလာဘိတာယ ဝါ အနတ္ထိကုတာယ ဝါ အဇ္ဈတ္တရူပေ ပရိကမ္မသညာဝိရဟိတော။

ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိတိ ယဿ ပရိကမ္မမ္ပိ နိမိတ္တမ္ပိ ဗဟိဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နံ၊ သော ဧဝံ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိကမ္မဿ စေဝ အပ္ပနာယ စ ဝသေန “အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညိ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ သေသမေတ္ထ စတုတ္တာဘိဘာယတနေ စ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣမေသု ပန စတုသု ပရိတ္တံ ဝိတက္ကစရိတဝသေန အာဂတံ၊ အပ္ပမာဏံ မောဟစရိတဝသေန။ သုဝဏ္ဏံ ဒေါသစရိတဝသေန၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ ရာဂစရိတဝသေန။ ဧတေသဉ္စိ ဧတာနိ သပ္ပါယာနိ။ သာ စ နေသံ သပ္ပါယတာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ၂ စရိယနိဋ္ဌေသေ ဝုတ္တာ။

ပဉ္စမအဘိဘာယတနာဒိသု နီလာနီတိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန ၃ ဝုတ္တံ။ နီလဝဏ္ဏာနီတိ ဝဏ္ဏဝသေန။ နီလနိဒဿနာနီတိ နိဒဿနဝသေန။ အပညာယမာနဝိဝရာနိ အသမ္ဘိန္နာဏာနိ ဧကနီလာနေဝ ဟုတွာ ဒိဿန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

နီလနိဘာသာနီတိ ဣဒံ ပန ဩဘာသဝသေန ဝုတ္တံ၊ နီလောဘာသာနိ နီလပ္ပ-
ဘာယုတ္တာနီတိ အတ္ထော။ ဧတေန နေသံ သုဝိသုဒ္ဓတံ ဒဿေတိ။ ဝိသုဒ္ဓဝဏ္ဏ-
ဝသေနော ဟိ ဣမာနိ အဘိဘာယတနာနိ ဝုတ္တာနိ။ “နီလကသိဏံ ဥဂ္ဂဏှန္တော
နီလသ္မိံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ”တိ-
အာဒိကံ ပနေတ္ထ ကသိဏကရဏန္တ ပရိကမ္မန္တ အပ္ပနာဝိဓာနန္တ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တမေဝါတိ။

၆-ဝိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဝိမောက္ခာတိ ကေနဋ္ဌေန ဝိမောက္ခာ? အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန။ ကော
ပနာယံ အဓိမုစ္စနဋ္ဌော နာမ? ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ စ သုဠ၊ မုစ္စနဋ္ဌော၊ အာရမ္မဏေ
စ အဘိရတိဝသေန သုဠ၊ မုစ္စနဋ္ဌော၊ ဝိတုအင်္ဂေ ဝိဿဋ္ဌင်္ဂပစ္စင်္ဂဿ ဒါရကဿ
သယနံ ဝိယ အနိဂ္ဂဟိတဘာဝေန နိရာသင်္ကတာယ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယံ ပနတ္ထော ပစ္ဆိမေ ဝိမောက္ခေ နတ္ထိ၊ ပုရိမေသု
ဝိမောက္ခေသု အတ္ထိ။

ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိတိ ဧတ္ထ အဇ္ဈတ္တံ ကေသာဒိသု နီလကသိဏာဒိဝသေန
ဥပ္ပါဒိတံ ရူပဇ္ဈာနံ ရူပံ၊ တဒဿတ္တိတိ ရူပီ။ ဗဟိဒ္ဓါပိ နီလကသိဏာဒိနိ ရူပါနိ
ဈာနစက္ခုနာ ပဿတိ။ ဣမိနာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဝတ္ထုကေသု ကသိဏေသု ဥပ္ပါဒိ-
တဇ္ဈာနဿ ပုဂ္ဂလဿ စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ ဒဿိတာနိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပ-
သညီတိ အဇ္ဈတ္တံ န ရူပသညီ၊ အတ္တနော ကေသာဒိသု အနုပ္ပါဒိတရူပါ-
ဝစရဇ္ဈာနောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိကမ္မံ ကတွာ ဗဟိဒ္ဓါဝ ဥပ္ပါဒိ-
တဇ္ဈာနဿ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ ဒဿိတာနိ။

သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ ဣမိနာ သုဝိသုဒ္ဓေသု နီလာဒိသု ဝဏ္ဏ-
ကသိဏေသု ဈာနာနိ ဒဿိတာနိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ အန္တောအပ္ပနာယ “သုဘ”န္တိ
အာဘောဂေါ နတ္ထိ၊ ယော ပန သုဝိသုဒ္ဓံ သုဘံ ကသိဏံ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ဝိဟရတိ၊ သော ယသ္မာ “သုဘန္တိ အဓိမုတ္တော ဟောတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ
အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဒေသနာ ကတာ။ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ ပန—

“ကထံ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ ဝိမောက္ခော။
ဣဓ ဘိက္ခု မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ။ ပ။ ဝိဟရတိ။
မေတ္တာယ ဘာဝိတတ္တာ သတ္တာ အပ္ပဋိကူလာ ဟောန္တိ။ ကရုဏာ။

မုဒိတာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ။ပ။ ဝိဟရတိ။
ဥပေက္ခာယ ဘာဝိတတ္တာ သတ္တာ အပ္ပုဋ်ကုလာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ
သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ ဝိမောက္ခော”တိ” ဝုတ္တံ။

သဗ္ဗသော ဂူပသညာနန္တိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဝုတ္တမေဝ။
အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခောတိ အယံ စတုန္တံ ခန္ဓာနံ သဗ္ဗသော ဝိဿန္တတ္တာ
ဝိမုတ္တတ္တာ အဋ္ဌမော ဥတ္တမော ဝိမောက္ခော နာမ။

၇-ဂ-အနရိယဝေါဟာရသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၇-၆၈။ သတ္တမေ အနရိယဝေါဟာရတိ န အရိယကထာ သဒေါသ-
ကထာ။ ယာဟိ စေတနာဟိ တေ ဝေါဟာရေ ဝေါဟရန္တိ၊ တာသံ ဧတံ
နာမံ။ အဋ္ဌမေ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၉-ပရိသာသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၉။ နဝမေ ခတ္တိယပရိသာတိ ခတ္တိယာနံ ပရိသာနံ သန္တိပါတော သမာ-
ဂမော။ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အနေကသတံ ခတ္တိယပရိသန္တိ မိမ္မိသာရသမာဂမ-
ဉ္ဇတိသမာဂမလိစ္ဆဝိသမာဂမာဒိသဒိသံ၊ အညေသု စက္ကဝါဠေသုပိ လက္ခတေဝ။
သလ္လပိတပုဗ္ဗန္တိ အာလာပသလ္လာပေါ^၃ ကတပုဗ္ဗော။ သာကန္တာတိ ဓမ္မ-
သာကန္တာပိ သမာပဋိတပုဗ္ဗော။ ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏောတိ တေ ဩဒါ-
တာပိ ဟောန္တိ ကာဠာပိ မဂ်ရစ္ဆဝိပိ၊ သတ္တာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော။ ဣဒံ ပန သဏ္ဌာနံ
ပဋိစ္စ ကထိတံ။ သဏ္ဌာနဗ္ဗိ စ ကေဝလံ တေသံ ပညာယတိယေဝ။ န ပန ဘဂဝါ
မိလက္ခသဒိသော ဟောတိ၊ နာပိ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဏလော၊ ဗုဒ္ဓဝေသေနေဝ
နိသီဒတိ။ တေပိ^၄ အတ္တနော သမာနသဏ္ဌာနမေဝ ပဿန္တိ။ ယာဒိသကော
တေသံ သရောတိ တေ ဆိန္နဿရာပိ ဟောန္တိ ဂဂ္ဂရဿရာပိ^၅ ကာကဿရာပိ၊
သတ္တာ မြဟ္မဿရောဝ။ ဣဒံ ပန ဘာသန္တရံ သန္ဓာယ ကထိတံ။ သစေပိ ဟိ
သတ္တာ ရာဇာသနေ နိသီန္ဓော ကထေတိ၊ “အဇ္ဇ ရာဇာ မဓုရေန ကထေတိ”တိ
နေသံ ဟောတိ။ ကထေတွာ ပက္ခန္တေ ပန ဘဂဝတိ ပုန ရာဇာနံ အာဂတံ ဒိသ္မာ
“ကော န ခေါ အယ”န္တိ ဝိမံသာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ကော န ခေါ အယန္တိ
“ဣမသ္မိ” ဌာနေ ဣဒါနေဝ မာဂဓဘာသာယ သီဟဋ္ဌဘာသာယ မဓုရေန
အာကာရေန ကထေန္တော ကော န ခေါ အယံ အန္တရဟိတော၊ ကိ” ဒေဝေါ

၁-၃၉-၂၃၅-ပိဋေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၂၂-ပိဋေ။ ၃-အလ္လာပသလ္လာပေါ(သီ၊ သျာ)

၄-တေ ပန (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀-ပိဋေ)

၅-ခဏ္ဍဿရာပိ(သီ)၊ ဘန္တဿရာပိ(သျာ)

ဥဒါဟု မနုဿော''တိ ဧဝံ ဝိမံသန္တာပိ န ဇာနန္တိတိ အတ္ထော။ ကိမတ္ထံ ပနောံ အဇာနန္တာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ? ဝါသနတ္ထာယ။ ဧဝံ သုတောပိ ဟိ ဓမ္မော အနာဂတေ ပစ္စယော ဟောတိတိ အနာဂတံ ပဋိစ္စ ဒေသေတိ။ အနေကသတံ ဗြာဟ္မဏပရိသန္တိအာဒိနံ သောဏဒဏ္ဍသမာဂမာဒိဝသေန စေဝ အညစက္က- ဝါဠဝသေန စ သမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀-ဘူမိစာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဒသမေ နိသီဒနန္တိ ဣမ စမ္မခဏ္ဍံ အဓိပ္ပေတံ။ ဥဒေနံ စေတိယန္တိ ဥဒေနယက္ခဿ ဝသနဋ္ဌာနေ ကတဝိဟာရော ဝုစ္စတိ။ ဂေါတမကာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အာဝိတာတိ ဝဗ္ဗိတာ။ ဗဟုလိကတာတိ ပုနပ္ပုနံ ကတာ။ ယာနိ- ကတာတိ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။ ဝတ္ထုကတာတိ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝတ္ထု ဝိယ ကတာ။ အနုဋ္ဌိတာတိ အဓိဋ္ဌိတာ။ ပရိစိတာတိ သမန္တတော စိတာ သုဝဗ္ဗိတာ။ သုသမာရဗ္ဗါတိ သုဠု သမာရဗ္ဗါ။

ဣတိ အနိယမေန ကထေတွာ ပုန နိယမေတွာ ဒသေန္တော တထာဂတဿ ခေါတိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ ကပ္ပန္တိ အာယုကပ္ပံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ ယံ မနုဿာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏံ ကရေန္တော တိဋ္ဌေယျ။ ကပ္ပေါဝသေသံ ဝါတိ “အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော”တိ ဝုတ္တဝဿသတုတော အတိရေကံ ဝါ။ မဟာသီ- ဝတ္ထေရော ပနာဟ—“ဗုဒ္ဓါနံ အဋ္ဌာနေ ဂဇ္ဇိတံ နာမ နတ္ထိ၊ ပုနပ္ပုနံ သမာပဋိတွာ မာရဏန္တိကဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဘဒ္ဒကပ္ပမေဝ တိဋ္ဌေယျ။ ကသ္မာ ပန န ဌိတောတိ? ဥပါဒိန္နကသရီရံ နာမ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဟိ အဘိဘုယျတိ၊ ဗုဒ္ဓါ စ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဘာဝံ အပ္ပတွာ ပဉ္စမေ အာယုကောဋ္ဌာသေ ဗဟုဇနဿ ဝိယမနာပ- ကာလေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေသု စ မဟာသာဝကေသု ပရိ- နိဗ္ဗုတေသု ဧကေကေနဝ ခါဏုကေန ဝိယံ ဌာတဗ္ဗံ ဟောတိ ဒဟရသာမဏေရ- ပရိဝါရေန ဝါ၊ တတော ‘အဟော ဗုဒ္ဓါနံ ပရိသာ’တိ ဟိဋ္ဌေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇေယျ။ တသ္မာ န ဌိတော’’တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ယော ပန ဝုစ္စတိ” “အာယုကပ္ပေါ”တိ၊ ဣဒမေဝ အဋ္ဌကထာယ နိယာမိတံ။

ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တောတိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္ထံ၊ ယထာ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော အဇ္ဈောတ္တုဋ္ဌစိတ္တော အညောပိ ကောစိ ပုထုဇ္ဇေနော ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န သက္ကုဏေယျ၊ ဧဝေမေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုန္တိ အတ္ထော။ မာရော

ဟိ ယဿ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဒွါဒသ ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟိနာ၊ တဿ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ။ ထေရဿ စ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟိနာ၊ တေနဿ မာရော စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာသိ။ သော ပန စိတ္တပရိယုဋ္ဌာနံ ကရောန္တော ကိံ ကရောတိတိ? ဘေရဝံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ သာဝေတိ။ တတော သတ္တာ တံ ဒိသ္မာ ဝါ သုတွာ ဝါ သတိံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝိဝုဋ္ဌမုခါ ဟောန္တိ၊ တေသံ မုခေန ဟတ္ထံ ပဝေသေတွာ ဟဒယံ မဒ္ဒတိ၊ တတော ဝိသညာဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ ထေရဿ ပနေသ မုခေ ဟတ္ထံ ပဝေသေတုံ ကိံ သက္ခိဿတိ၊ ဘေရဝါရမ္မဏံ ပန ဒဿေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ထေရော နိမိတ္တောဘာသံ နပ္ပုဋိဝိဇ္ဇိ။ ဘဂဝါ ဇာနန္တောယေဝ ကိမတ္ထံ ယာဝ တတိယံ အာမန္တေသိတိ? ပရတော “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ ယာစိတေ “တုယျေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယျေဝေတံ အပရဒ္ဓ”န္တိ ဒေါသာရောပနေန သောကတနုကရဏတ္ထံ။

မာရော ပါဝိမာတိ ဧတ္ထ သတ္တေ အနတ္တေ နိယောဇေန္တော၊ မာရေတိတိ မာရော။ ပါဝိမာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သော ဟိ ပါပဓမ္မသမန္နာဂတတ္တာ “ပါဝိမာ”တိ ဝုစ္စတိ။ ကဏှော၊ အန္တကော၊ နမုစိ၊ ပမတ္တဗန္ဓုတိပိ တဿေဝ နာမာနိ။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာတိ အယဉ္ဇိ ဘဂဝတော သမ္မောဓိပတ္တိယာ အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ ဗောဓိမဏှောယေဝ အာဂန္တော “ဘဂဝါ ယဒတ္ထံ တုမှေဟိ ပါရမိယော ပူရိတာ၊ သော ဝေါ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ပဋိဝိဒ္ဓိံ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကိံ တေ လောကဝိစာရဏေနာ”တိ ဝတွာ ယဉာ အဇ္ဇ၊ ဝေမေဝ “ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ ယာစိ။ ဘဂဝါ စဿ “န တာဝါဟ”န္တိ-အာဒိနိ ဝတွာ ပဋိက္ခိပိ။ တံ သန္ဓာယ “ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ”တိ-အာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဝိယတ္တာတိ မဂ္ဂဝသေန ဗျတ္တာ၊ တထေဝ ဝိနိတာ၊ တထာ ဝိသာရဒါ။ ဗဟုဿုတာတိ တေဝိဋ္ဌကဝသေန ဗဟု သုတံ ဧတေသန္တိ ဗဟုဿုတာ။ တမေဝ ဓမ္မံ ဓာရေန္တိတိ ဓမ္မဓရာ။ အထ ဝါ ပရိယတ္တိဗဟုဿုတာ စေဝ ပဋိဝေဓဗဟုဿုတာ စ။ ပရိယတ္တိပဋိဝေဓဓမ္မာနံယေဝ ဓာရဏတော ဓမ္မဓရာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပုဋိပန္နာတိ အရိယဓမ္မဿ အနုဓမ္မဘူတံ ဝိပဿနာဓမ္မံ ပဋိပန္နာ။ သာမိစိပ္ပုဋိပန္နာတိ အနုစ္စဝိကပဋိပဒံ ပဋိပန္နာ။ အနုဓမ္မစာရိနောတိ အနုဓမ္မံ စရဏသီလာ။ သကံ အာစရိယကန္တိ အတ္တနော အာစရိယဝါဒံ။ အာစိက္ခိယန္တိတိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ အညမညဝေဝစနာနိ။ သဟဓမ္မနာတိ သဟေတုကေန သကာရဏေန ဝစနေန။ သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ ယာဝ န နိယျာနိကံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။

ဗြဟ္မစရိယန္တိ သိက္ခာတ္တယသင်္ဂဟိတံ သံကလံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ။ ဣဒန္တိ သမိဒ္ဓံ ဈာနဿာဒဝသေန။ ဝီတန္တိ ဝုပ္ပါပတ္တံ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ ဝိယ အဘိညာသမ္ပတ္တိဝသေန။ ဝိတ္တာရိကန္တိ ဝိတ္တတံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ ပတိဝ္ဗိတဝသေန။ ဗာဟုဇညန္တိ ဗဟုဟိ ဉာတံ ပဋိဝိဒ္ဓံ မဟာဇနာဘိသမယဝသေန။ ပုထုဘူတန္တိ သဗ္ဗာကာရေန ပုထုလဘာဝပ္ပတ္တိံ။ ကထံ? ယာဝဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတန္တိ၊ ယတ္ထကာ ဝိညာဇာတိကာ ဒေဝါ စေဝမနုဿာ စ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေဟိ သုဋ္ဌ၊ ပကာသိတန္တိ အတ္ထော။ အပ္ပေါသုတ္တောတိ နိရာလယော။ တွဉ္စိ ပါဝိမ အဋ္ဌမသတ္တာဟတော ပဋ္ဌာယ “ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော”တိ ဝိရဝန္တော အာဟိဏ္ဏိတ္ထ။ အဇ္ဇ ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ဝိဂတုဿာဟော ဟောဟိ၊ မာ မယံ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ ဝါယာမံ ကရောဟိတိ ဝဒတိ။

သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိတိ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္နတွာ အာယုသင်္ခါရံ ဝိဿဇ္ဇိ ပဇေဟိ။ တတ္ထ န ဘဂဝါ ဟတ္ထေန လေဇ္ဇုံ ဝိယ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ၊ တေမာသမတ္တမေဝ ပန ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိက္ခာ တတော ပရံ န သမာပဇ္ဇိဿာမိတိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဩဿဇိ”တိ။ ဥဿဇ္ဇိတိပိ ပါဋ္ဌော။ မဟာဘူမိစာလောတိ မဟန္တော ပထဝီကမ္ပော။ တဒါ ကိရ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု ကမ္ပိတ္ထ။ ဘိသနကောတိ ဘယဇနကော။ ဒေဝဗုဒ္ဓုဘိယော စ ဖလိသုတိ ဒေဝဘောရိယော ဖလိသု၊ ဒေဝေါ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ ဂဇ္ဇိ၊ အကာလဝိဇ္ဇုလတံ နိစ္ဆရိသု၊ ခဏိကဝဿံ ဝဿိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ ကသ္မာ ဥဒါနေသိ? ကောစိ နာမ ဝဒေယျ “ဘဂဝါ ပစ္ဆတေ၊ ပစ္ဆတော အနုဗန္ဓိတွာ ‘ပရိနိဗ္ဗာတု ဘန္တေ’တိ ဥပဒ္ဓုတော ဘယေန အာယုသင်္ခါရံ ဝိဿဇ္ဇေသိ”တိ၊ တဿောကာသော မာ ဟောတု၊ ဘိတဿ ဟိ ဥဒါနံ နာမ နတ္ထိတိ ပီတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သဗ္ဗေသံ သောဏသိင်္ဂါလာဒိနမ္ပိ ပစ္စက္ခဘာဝတော တုလိတံ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ တုလံ။ ကိံ တံ? ကာမာဝစရကမ္ပံ။ န တုလံ၊ န ဝါ တုလံ သဒိသမဿ အညံ ဇောကိယံ ကမ္ပံ အတ္ထိတိ အတုလံ။ ကိံ တံ? မဟဂ္ဂတကမ္ပံ။ အထ ဝါ ကာမံဝစရံ ရူပါဝစရံ တုလံ၊ အရူပါဝစရံ အတုလံ။ အပ္ပဝိပါကံ ဝါ တုလံ၊ ဗဟုဝိပါကံ အတုလံ။ သမ္ဘဝန္တိ သမ္ဘဝဟေတုဘူတံ၊ ရာသိကာရကံ ပိဏ္ဏ-

ကာရကန္တိ အတ္တော။ ဘဝသင်္ခါရန္တိ ပုနဟ္ပဝသင်္ခါရဏကံ။ အဝဿဇိတိ
ဝိဿဇ္ဇေသိ။ မုနီတိ ဗုဒ္ဓမုနိ။ အဇ္ဈတ္တရတောတိ နိယကဇ္ဈတ္တရတော။ သမာဟိ-
တောတိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိဝသေန သမာဟိတော။ အဘိန္တိ ကဝစိဝါတိ
ကဝစံ ဝိယ အဘိန္တိ။ အတ္တသမ္ဘဝန္တိ အတ္တနိ သဉ္စာတံ ကိလေသံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—သဝိပါကဋ္ဌေန သမ္ဘဝံ၊ ဘဝါဘိသင်္ခရဏဋ္ဌေန ဘဝသင်္ခါရန္တိ စ
လဒ္ဓနာမံ တုလာတုလသင်္ခါတံ လောကိယကမ္မဉ္စ ဩဿဇိ၊ သင်္ဂါမသီသေ
မဟာယောဓော ကဝစံ ဝိယ အတ္တသမ္ဘဝံ ကိလေသဉ္စ အဇ္ဈတ္တရတော ဟုတွာ
သမာဟိတော ဟုတွာ အဘိန္တိတိ။

အထ ဝါ တုလန္တိ တုလေန္တော တီရေန္တော။ အတုလဉ္စ သမ္ဘဝန္တိ နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ
သမ္ဘဝဉ္စ။ ဘဝသင်္ခါရန္တိ ဘဝဂါမိကမ္ပံ။ အဝဿဇိ မုနီတိ “ပဉ္စကုန္ဒာ အနိစ္စာ၊
ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ နိစ္စ”န္တိအာဒိနာ နယေန တုလယန္တော
ဗုဒ္ဓမုနိ ဘဝေ အာဒိနဝံ၊ နိဗ္ဗာနေ စ အာနိသံသံ ဒိသ္မာ တံ ခန္ဓာနံ မူလဘူတံ
ဘဝသင်္ခါရံ ကမ္ပံ “ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ”တိ၂ ဧဝံ ဝုတ္တေန ကမ္မက္ခယ-
ကရေန အရိယမဂ္ဂေန အဝဿဇိ။ ကထံ? အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော၊
အဘိန္တိ ကဝစိဝိတ္တသမ္ဘဝံ။ သော ဟိ ဝိပဿနာဝသေန အဇ္ဈတ္တရတော၊
သမထဝသေန သမာဟိတောတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဋ္ဌာယ သမထဝိပဿနာ-
ဗလေန ကဝစိဝိ အတ္တဘာဝံ ပရိယောနန္တိတွာ ဌိတံ၊ အတ္တနိ သမ္ဘဝတ္တာ
“အတ္တသမ္ဘဝ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ သဗ္ဗကိလေသဇောလံ အဘိန္တိ။ ကိလေသာဘာဝေန
စ ကတံ ကမ္ပံ အပ္ပဋိသန္တိကတ္တာ အဝဿဋ္ဌံ နာမ ဟောတိတိ ဧဝံ ကိလေသပ္ပ-
ဟာနေန ကမ္ပံ ပဇေဟိ။ ပဟိနကိလေသဿ စ ဘယံ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အဘိ-
တောဝ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ၊ အဘိတဘာဝဥပနတ္တဉ္စ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယံ မဟာဝါတာတိ ယေန သမယေန ယသ္မိံ ဝါ သမယေ မဟာဝါတာ။
ဝါယန္တိတိ? ဥက္ခေပကဝါတာ နာမ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ တေ ဝါယန္တာ သဋ္ဌိသဟဿာ-
မိကနဝယောဇနသတသဟဿဗဟလံ ဥဒကသန္ဓာရကဝါတံ ဥပစိန္တန္တိ၊ တတော
အာကာသေ ဥဒကံ ဘဿတိ၊ တသ္မိံ ဘဿန္တေ ပထဝီ ဘဿတိ၊ ပုန ဝါတော
အတ္တနော ဗလေန အန္တောဓမကရဏေ ဝိယ ဥဒကံ အာဗန္တိတွာ ဂဏှာတိ၊
တတော ဥဒကံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မိံ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ ပထဝီ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဥဒကံ

ကမ္ပိတံ ပထဝီ^၁ ကမ္ပေတိ။ တေဉ္စ ကမ္ပနံ ယာဝဇ္ဇကာလာပိ ဟောတိယေဝ၊
ဗဟုဘာဝေန^၂ ပန ဩဝစ္ဆနုဂ္ဂန္တံ န ပညာယတိ။

မဟိဒ္ဓိကာ မဟာနုဘာဝါတိ ဣဇ္ဈနဿ မဟန္တတာယ မဟိဒ္ဓိကာ၊ အနု-
ဘဝိတဗ္ဗဿ မဟန္တတာယ မဟာနုဘာဝါ။ ပရိတ္တာတိ ဒုဗ္ဗလာ။ အပ္ပမာ-
ဏာတိ ဗလဝါ။ သော ဣမံ ပထဝီ^၁ ကမ္ပေတိတိ သော ဣဒ္ဓိ^၃ နိဗ္ဗတ္တေတွာ သံဝေ-
ဇေန္တော ဝါ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဝိယ၊ ဝိမံသန္တော ဝါ မဟာနာဂတ္ထေရဿ
ဘာဂိနေယျော သံသရက္ခိတသာမဏေရော ဝိယ ပထဝီ^၁ ကမ္ပေတိ။ သင်္ကမ္ပေတိတိ
သမန္တတော ကမ္ပေတိ။ သပ္ပကမ္ပေတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဣတိ ဣမေသု
အဋ္ဌသု ပထဝီကမ္ပေသု ပဌမော ဓာတုကောပေန၊ ဒုတိယော ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန၊
တတိယစတုတ္ထာ ပုညတေဇေန၊ ပဉ္စမော ဉာဏတေဇေန၊ ဆဋ္ဌော သာဓု-
ကာရဒါနဝသေန၊ သတ္တမော ကာရုညဘာဝေန၊ အဋ္ဌမော အာရောဒနေန။
မာတုကုဋ္ဌိ^၄ ဩက္ကမန္တေ စ တတော နိက္ခမန္တေ စ မဟာသတ္ထေ တဿ
ပုညတေဇေန ပထဝီ အကမ္ပိတ္ထ၊ အဘိသမ္ဗောဓိယံ ဉာဏတေဇောဘိဟတာ
ဟုတွာ အကမ္ပိတ္ထ၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေ သာဓုကာရဘာဝသဏ္ဌိတာ သာဓုကာရံ
ဒဒမာနာ အကမ္ပိတ္ထ၊ အာယုသင်္ခါရဩဿဇ္ဇနေ ကာရုညသဘာဝသဏ္ဌိတာ
စိတ္တသင်္ခါတံ အသဟမာနာ အကမ္ပိတ္ထ၊ ပရိနိဗ္ဗာနေ အာရောဒနဝေဂတုန္နာ
ဟုတွာ အကမ္ပိတ္ထ။ အယံ ပနတ္ထော ပထဝီဒေဝတာယ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။
မဟာဘူတပထဝီယာ ပနေတံ နတ္ထိ အစေတနတ္တာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထ-
မေဝါတိ။

စာပါလဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

(ဂ) ၃-ယမကဝဂ္ဂ

၁-၂-သဒ္ဓါသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၇၁-၇၂။ အဋ္ဌမဿ ပဌမေ နော စ သီလဝါတိ န သီလေသု ပရိပူရကာရီ။
သမန္တပါသဒိကောတိ သမန္တတော ပသာဒဇနကော။ သဗ္ဗာကာရပရိ-
ပူရေတိ သဗ္ဗေဟိ သမဏာကာရေဟိ သမဏဓမ္မကောဋ္ဌာသေဟိ ပရိပူရေ။
ဒုတိယေ သန္တာတိ ပစ္စနိကသန္တတာယ သန္တာ။ ဝိမောက္ခာတိ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ
ဝိမုတ္တတ္တာ စ ဝိမောက္ခာ။

၃-၉-မရဏဿတိသုတ္တံ ဘဒ္ဒိယာဒိဝိဇ္ဇနာ

၇၃-၇၉။ တတိယေ ဘာဝေထ နောတိ ဘာဝေထ န။ သာသနန္တိ အနုသိဋ္ဌိ။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အရဟတ္တဖလတ္ထာယ။ စတုတ္ထေ ပတိဟိ-
တာယာတိ^၁ ပဋိပန္နာယ။ သော မမဿ အန္တရာယောတိ သော မမ ဇီဝိတန္တရာ-
ယောပိ၊ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယံ ကရောန္တဿ။ သဂ္ဂန္တရာယောပိ မဂ္ဂန္တရာယောပိ
အဿ။ သတ္တကာ ဝါ မေ ဝါတာတိ သတ္တံ ဝိယ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ကန္တန္တိတိ
သတ္တကာ။ ပဉ္စမာဒိနိ ဝုတ္တနယာနေဝ။ နဝမေ သံသဂ္ဂါရာမတာတိ ပဉ္စဝိဓေ
သံသဂ္ဂေ အာရာမတာ။

၁၀-ကုသိတာရုက္ခဝတ္ထု သုတ္တံ ဘဒ္ဒိယာဒိဝိဇ္ဇနာ

၈၀။ ဒသမေ ကုသိတဝတ္ထု^၂နိတိ ကုသိတဿ အလသဿ ဝတ္ထု^၃နိ ပတိဋ္ဌာ၊
ကောသဇ္ဇကာရဏာနိတိ အတ္ထော။ ကမ္မံ ကတ္တမ္မံ ဟောတိတိ စိဝရဝိစာရဏာဒိ-
ကမ္မံ ကတ္တမ္မံ ဟောတိ။ န ဝိရိယံ အာရဘတိတိ ဒုဝိဓမ္မိ ဝိရိယံ နာရဘတိ။
အပတ္တဿာတိ ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဓမ္မဿ အပတ္တဿ ပတ္တိယာ။ အနဓိ-
ဂတဿာတိ တဿေဝ အနဓိဂတဿ အဓိဂမတ္ထာယ။ အသန္တိကတဿာတိ
တဒေဝ အသန္တိကတဿ သန္တိကရဏတ္ထာယ။ ဣဒံ ပဌမန္တိ ဣဒံ “ဟန္တာဟံ
နိပဇ္ဇာမိ”တိ ဧဝံ ဩသိဒနံ ပဌမံ ကုသိတဝတ္ထု။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ မာသာစိတံ မညေတိ ဧတ္ထ ပန မာသာစိတံ နာမ
တိန္တမာသော^၄။ ယထာ တိန္တမာသော ဂရုကော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဂရုကောတိ
အဓိပ္ပာယော။ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိတိ ဂိလာနော ဟုတ္တာ ပစ္ဆာ
ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ။ အာရုက္ခဝတ္ထု^၅နိတိ ဝိရိယကာရဏာနိ။ တေသမ္ပိ ဣမိနာဝ
နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ယမကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

(၉) ၄-သတိဝဂ္ဂ

၁-၂-သတိသမ္ပဇဉသုတ္တံ ဘဒ္ဒိယာဒိဝိဇ္ဇနာ

၈၁-၈၂။ နဝမဿ ပဌမံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဒုတိယေ သဒ္ဓေါတိ
ဒုဝိဓာယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော။ နော စူပသင်္ကမိတာတိ န ဥပဋ္ဌဟတိ။

၁-ပရိဟိတာယာတိ (သျှာ၊ က)၊ ပတိဂတဿ (အံ ၂-၂၇၀-ပိဋ္ဌေ)

၂-သမ္ပောဟစိတ္တံ နာမ တိန္တမာသော ဝိယ (သီ၊ သျှာ)

နော ဝ ပရိပုစ္ဆိတာတိ အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ ပရိပုစ္ဆိတာ န ဟောတိ။ သမန္နာဂတောတိ^၁ သာမိအတ္ထေ ပစ္စတ္တံ၊ သမန္နာဂတဿာတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ ဧကန္တပဋိဘာနာ^၂ တထာဂတံ ဓမ္မဒေသနာ ဟောတိတိ တထာဂတဿ ဧကန္တပဋိဘာနာ ဓမ္မဒေသနာ ဟောတိ၊ ဧကန္တေနော ပဋိဘာတိ ဥပဋ္ဌာတိတိ အတ္ထော။

၃-မူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ တတိယေ သဗ္ဗေ ဓမ္မာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ဆန္ဒမူလကာတိ အဇ္ဈာ-
သယစ္ဆန္ဓော ကတ္တုကမ္ပတာဆန္ဓော တံ မူလံ ဧတေသန္တိ ဆန္ဒမူလကာ။ မနသိ-
ကာရတော သမ္ဘဝန္တိတိ မနသိကာရသမ္ဘဝါ။ ဖဿတော သမုဒေန္တိ ရာသီ
ဘဝန္တိတိ ဖဿသမုဒယာ။ ဝေဒနာယ သမောသရန္တိတိ ဝေဒနာသမော-
သရဏာ။ သမာဓိ ဧတေသံ ပမုခေါတိ သမာဓိပ္ပမုခါ။ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန သတိ
အဓိပတိ^၃ ဧတေသန္တိ သတာဓိပတေယျာ၊ သတိဇေဋ္ဌကာတိ အတ္ထော။
ပညာ ဥတ္တရာ ဧတေသန္တိ ပညတ္တရာ။ ဝိမုတ္တိ ဧဝံ သာရော ဧတေသန္တိ
ဝိမုတ္တိသာရာ။ ဧတ္ထ စ ဆန္ဒမူလကာဒယော စတ္တာရောပိ လောကီယာ ကထိတာ၊
သေသာ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာတိ။

၄-စောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၄။ စတုတ္ထေ မဟာစောရောတိ ရဇန္တရေ ဒုဗ္ဗိတုံ သမတ္ထော မဟာ-
စောရော။ ပရိယာပဇ္ဇတိတိ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ။ န ဖိရုဋ္ဌိတိကော ဟောတိတိ
အဒ္ဓါနံ ပါလေန္တော ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ အပ္ပဟရန္တဿ ပဟရတိတိ
အတ္တနော အဝေရိနေ အပ္ပဟရန္တေ ဂုဏသုပ္ပန္နေ စ မဟလ္လကေ စ တရုဏဒါရကေ
စ အပ္ပဟရိတဗ္ဗယုတ္တကေ ပဟရတိ။ အနဝသေသံ အာဒိယတိတိ နိဿေသံ
ဂဏှာတိ။ ဗျတ္တစောရာနဉ္စိ ဣဒံ ဝတ္ထံ—ပရဿ ခုဒ္ဓိသု သာဠကေသု ဧကော
ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧကသ္မိံ သန္တေ ဒုဗ္ဗလံ ဒတွာ ထိရော ဂဟေတဗ္ဗော။ ပုဋ္ဌဘတ္တ-
တဏှုလာဒိသု ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ ဒတွာ ဧကော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။ အစ္စာသန္တေ
ကမ္မံ ကရေတိတိ ဂါမနိဂမရာဇောနိနံ အာသန္နဋ္ဌာနေ စောရိကကမ္မံ ကရေတိ။
န စ နိဗ္ဗာနကုသလော ဟောတိတိ ယံ လဒ္ဓိံ၊ တံ ဒက္ခိဏေယျ နိဒဟိတုံ
ဆေကော န ဟောတိ၊ ပရလောကမဂ္ဂံ န သောဓေတိ။

၅-သမဏသုတ္တံဝတ္ထနာ

၈၅။ ပဉ္စမေ ယံ သမဏေနာတိ ယံ ဂုဏဇာတံ သမဏေန ပတ္တဗ္ဗံ။
 ဂုဿိမတာတိ ဗြဟ္မစရိယဝါသသံဂုတေန။ မုတ္တော မောစေမိ ဗန္ဓနာတိ အဟံ
 သဗ္ဗဗန္ဓနေဟိ မုတ္တော ဟုတွာ မဟာဇနဗ္ဗိ ရာဂါဒိဗန္ဓနတော မောစေမိ။
 ပရမဒန္တောတိ အညေန ကေနစိ အသိက္ခာပိတော အစောဒိတော သယမ္ဘု-
 ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ပရမဒမထေန ဒန္တတ္တာ ပရမဒန္တော နာမ။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ
 ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။

၆-ယသသုတ္တံဝတ္ထနာ

၈၆။ ဆဋ္ဌေ မာ စ မယာ ယသောတိ ယသော စ မယာ သဒ္ဓိံ မာ ဂဠိ။
 အကသိရလာဘီတိ ဝိပုလလာဘီ။ သီလပညာဏန္တိ သီလဉ္စေဝ ဉာဏဉ္စ။
 သင်္ခမ္ဘာတိ သန္တိပတိတွာ။ သမာဂမ္ဘာတိ သမာဂန္တာ။ သင်္ကကိမ္ဘာရန္တိ
 ဂဏသင်္ကကိမ္ဘာရံ။ န ဟိ နုနမေတိ န ဟိ နုန ဣမေ။ တထာ ဟိ ပနမေတိ
 တထာ ဟိ ပန ဣမေ။ အင်္ဂုလိပတောဒကေဟိတိ အင်္ဂုလိပတောဒယဋ္ဌိံ ကတွာ
 ဝိဇ္ဈနေန။ သဇ္ဇသန္တေတိ မဟာဟသိတံ ဟသန္တေ။ သင်္ကဋ္ဌန္တေတိ ကေဋ္ဌိံ
 ကရောန္တေ။

၇-ပတ္တနိကုဇနသုတ္တံဝတ္ထနာ

၈၇။ သတ္တမေ နိကုဇေယျာတိ တေန ဒိန္နဿ ဒေယျဓမ္မဿ အပ္ပဋိဂ္ဂ-
 ဟဏတ္ထံ ပတ္တနိကုဇနကမ္မဝါစာယ နိကုဇေယျ။ န အဓောမုဒဌပနေန။
 အလာဘာယာတိ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ အလာဘတ္ထာယ။ အနတ္ထာယာတိ
 ဥပဒ္ဒဝါယ အဝဓိယာ။ ဥက္ကဋ္ဌေယျာတိ ဥက္ကဋ္ဌနကမ္မဝါစာယ ဥက္ကဋ္ဌေယျ။

၈-အပ္ပသာဒပဝေဒနိယသုတ္တံဝတ္ထနာ

၈၈။ အဋ္ဌမေ အပ္ပသာဒံ ပဝေဒေယျန္တိ အပ္ပသန္တဘာဝံ ဇာနာပေယျ။
 အပ္ပသာဒံ ပဝေဒေန္တေန ပန ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? နိသိန္နာသနတော န ဥဋ္ဌာတဗ္ဗံ
 န ဝဋ္ဋိတဗ္ဗံ န ပစ္စုပ္ပန် ကာတဗ္ဗံ၊ န ဒေယျဓမ္မော ဒါတဗ္ဗော။ အဂေါစရေတိ
 ပဉ္စဝိမေ အဂေါစရေ။

၉-ပဋိသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ နဝမေ ဓမ္မိကဉ္စ ဂိဟိပဋိဿဝန္တိ “ဣမံ တေမာသံ ဣဓေဝ ဝသိတဗ္ဗ”န္တိ
 ဝုတ္တေ “ဧဝံ ဟောတူ”တိအာဒိနာ နယေန ပဋိဿဝံ။ န သစ္စာပေတိတိ
 ဝုတ္တံ န သစ္စံ ကရေတိ ဝိသံဝါဒေတိ။

၁၀-သဗ္ဗာဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ ဒဿမေ ပစ္စေကဋ္ဌာနေတိ အဓိပတိဋ္ဌာနေ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ။ တဉ္စိ
 ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ကိဉ္စိ သံဃကမ္ပံ ကာတုံ န လဘတိ။ န ဓ တေန မူလေန
 ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ^၁ တံ မူလံ ကတွာ အတ္တာနကမ္ပံ ကာတုံ န လဘတိ။ သေသံ
 သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

သတိဝဂ္ဂေါ နဝမော။

(၁၀) ၅-သာမညဝဂ္ဂ

၉၁။ ဣတော ပရံ အထ ခေါ ဗောဇ္ဈာ ဥပါသိကာတိအာဒိသု ဗောဇ္ဈာ
 ဥပါသိကာ၊ သီရိမာ ဥပါသိကာ၊ ပဒုမာ ဥပါသိကာ၊ သုတနာ^၂ ဥပါသိကာ၊
 မနုဇာ ဥပါသိကာ၊ ဥတ္တရာ ဥပါသိကာ၊ မုတ္တာ ဥပါသိကာ၊ ခေမာ ဥပါသိကာ၊
 ရုစိ ဥပါသိကာ၊ စုန္ဒိ ရာဇကုမာရိ၊ မိဗ္ဗိ ဥပါသိကာ၊ သုမနာ ရာဇကုမာရိ၊
 မလ္လိကာ ဒေဝီ၊ တိဿာ ဥပါသိကာ၊ တိဿမာတာ^၃ ဥပါသိကာ၊ သောဏာ
 ဥပါသိကာ၊ သောဏာယ မာတာ ဥပါသိကာ၊ ကာဏာ ဥပါသိကာ၊
 ကာဏမာတာ ဥပါသိကာ၊ ဥတ္တရာ နန္ဒမာတာ၊ ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ၊
 ခုဇ္ဈတ္တရာ ဥပါသိကာ၊ သာမာဝတီ ဥပါသိကာ၊ သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဗိတာ၊
 သုပ္ပိယာ ဥပါသိကာ၊ နကုလမဒုတာ ဂဟပတာနီတိ ဣမာသံ ဧတ္တကာနံ
 အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ ဥပေါသထကမ္ပမေဝ ကထိတံ။ ဣစ္ဆန္နေန ဝိတ္တာရေတွာ
 ကထေတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝါတိ။

မနောရထပူရဏီယာ အဂ္ဂတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

အဋ္ဌကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝကနိပါတ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-သမ္ဘောဓိဝဂ္ဂ

၁-သမ္ဘောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ နဝကနိပါတဿ ပဌမေ သမ္ဘောဓိပက္ခိကာနန္တိ စတုမဂ္ဂသင်္ခါတဿ သမ္ဘောဓိဿ ပက္ခေ ဘဝါနံ၊ ဥပကာရကာနန္တိ အတ္ထော။ ပါဠိယံ အာဂတေ နဝ ဓမ္မေ သန္တာယေဝံ^၁ ပုစ္ဆတိ။ ကာ ဥပနိသတိ ကော ဥပနိဿယပစ္စယော^၂။ အဘိသလ္လေခန္တိတိ အဘိသလ္လေခိကာ။ သမထဝိပဿနာစိတ္တဿ ဝိဝရဏေ သပ္ပါယာ ဥပကာရကာတိ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ။ အပ္ပိစ္ဆတံ အာရဟ္တ ပဝတ္တာ ကထာ အပ္ပိစ္ဆကထာ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

အသုဘာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ရာဂဿ ပဟာနာယာတိ အယမတ္ထော သာလိလာ-
ယကောပမာယ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော—ဧကောဟိ ပုရိသော အသိတံ ဂဟေတွာ
ကောဋိတော ပဌာယ သာလိက္ခေတ္တေ သာလိယော လာယတိ။ အထဿ ဝတိ^၃
ဘိန္ဒိတွာ ဂါဝေါ ပဝိသိံသု။ သော အသိတံ ဌပေတွာ ယဋ္ဌိ^၄ အာဒါယတေနေဝ
မဂ္ဂေန ဂါဝေါ နိဟရိတွာ ဝတိ^၅ ပါကတိကံ ကတွာ ပုနပိ အသိတံ အာဒါယ
သာလိယော လာယိ။ ဧတ္ထ သာလိက္ခေတ္တံ ဝိယ ဗုဒ္ဓသာသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
သာလိလာယကော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ အသိတံ ဝိယ ပညာ၊ လာယန-
ကာလော ဝိယ ဝိပဿနာယ ကမ္မကရဏကာလော၊ ယဋ္ဌိ ဝိယ အသုဘကမ္မ-
ဋ္ဌာနံ၊ ဝတိ ဝိယ သံဝရော၊ ဝတိ^၆ ဘိန္ဒိတွာ ဂါဝိနံ ပဝိသနံ ဝိယ သဟသာ
အပဋိသင်္ခါယ ပမာဒံ အာရဟ္တ ရာဂဿ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ အသိတံ ဌပေတွာ ယဋ္ဌိ^၇
အာဒါယ ပဝိဋ္ဌမဂ္ဂနေဝ ဂါဝေါ နိဟရိတွာ ဝတိ^၈ ပဋိပါကတိကံ ကတွာ ပုန
ကောဋိတော ပဌာယ သာလိလာယနံ ဝိယ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေန ရာဂံ
ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ပုန ဝိပဿနာယ ကမ္မံ အာရဘနကာလော။ ဣမမတ္ထံ သန္တာယ
ပုတ္တံ “အသုဘာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ရာဂဿ ပဟာနာယာ”တိ။

တတ္ထ ဣဒဿာတိ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂဿ။ မေတ္တာတိ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ။
 ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယာတိ ဝုတ္တနယေနဝ ဥပ္ပန္နဿ ကောပဿ ပဇဟ-
 နတ္ထာယ။ အာနာပါနဿတိတိ သောဠသဝတ္ထုကာ အာနာပါနဿတိ။
 ဝိတက္ကပစ္ဆေဒါယာတိ ဝုတ္တနယေနဝ ဥပ္ပန္နာနံ ဝိတက္ကာနံ ဥပစ္ဆေဒနတ္ထာယ။
 အသ္မိမာနသမုဿိတာယာတိ အသ္မိတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ မာနဿ သမုဿိတတ္ထာယ။
 အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတိတိ အနိစ္စလက္ခဏေ ဒိဋ္ဌေ အနတ္တလက္ခဏံ ဒိဋ္ဌမေဝ
 ဟောတိ။ ဧတေသု ဟိ တိသု လက္ခဏေသု ဧကသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ ဣတရဒ္ဓယံ ဒိဋ္ဌမေဝ
 ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနိစ္စသညိနော ဘိက္ခဝေ” အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတိ”တိ။
 ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာနန္တိ ဒိဋ္ဌေယေဝ ဓမ္မေ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနန္တ ပါပုဏာတိတိ
 ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။

၂-နိဿယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂။ ဒုတိယေ နိဿယသမ္ပန္နောတိ ပတိဋ္ဌာသမ္ပန္နော။ သဒ္ဓန္တိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓိ။
 ဝိရိယန္တိ ကာယိကစေတသိကဝိရိယံ။ ယံသတိ ယံ အဿ။ အရိယာယ
 ပညာယာတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ။ သင်္ခါယာတိ ဇာနိတွာ။ ဧကံ
 ပဋိသေဝတိတိ သေဝိတဗ္ဗယုတ္တကံ သေဝတိ။ အဓိဝါသေတိတိ အဓိဝါသေ-
 တဗ္ဗယုတ္တကံ အဓိဝါသေတိ။ ပရိဝဇ္ဇေတိတိ ပရိဝဇ္ဇေတဗ္ဗယုတ္တကံ ပရိဝဇ္ဇေတိ။
 ဝိနောဒေတိတိ နိဟရိတဗ္ဗယုတ္တကံ နိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုတိ ဧဝံ ခေါ
 ဘိက္ခု ဥဂ္ဂဟံပရိပုစ္ဆာဝသေန စေဝ ဓမ္မဝတ္ထာနဝသေန စံ ပဋိသေဝိတဗ္ဗာဒီနိ
 သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါနိ သုပစ္စက္ခာနိ ကတ္တာ ပဋိသေဝန္တော အဓိဝါသေန္တော ပရိ-
 ဝဇ္ဇေန္တော ဝိနောဒေန္တော စ ဘိက္ခု နိဿယသမ္ပန္နော နာမ ဟောတိတိ။

၃-မေဃိယသုတ္တဝတ္ထနာ

၃။ တတိယေ စာလိကာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တံ ကိရ စလမဂ္ဂံ၊
 နိဿာယ ကတတ္တာဩလောကေန္တာနံ စလမာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ တဿှာ စာလိ-
 ကာတိ သင်္ခံ ဂတံ။ စာလိကာပဗ္ဗတေတိ သောဝိ ပဗ္ဗတော သဗ္ဗသေတတ္တာ
 ကာဠပံက္ခုပေါသထေ ဩလောကေန္တာနံ စလမာနော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ တဿှာ
 စာလိကာပဗ္ဗတောတိ ဝုတ္တော။ တတ္ထ မဟန္တံ ဝိဟာရံ ကာရယိံသု။
 ဣတိ ဘဂဝါ တံ နဂရံ နိဿာယ စာလိကာပဗ္ဗတမဟာဝိဟာရေ ဝိဟရတိ။
 ဇန္တုဂါမန္တိ ဧဝံနာမကံ အပရမ္ပိ တဿေဝ ဝိဟာရဿ ဂေါစရဂါမံ။

ဇတ္တုဂါမန္တိပိ ပဌန္တိ။ ပဓာနတ္ထိကဿာတိ ပဓာနကမ္ပိကဿ။ ပဓာနာယာတိ သမဏဓမ္မကရဏတ္တာယ။ အာဂမေဟိ တာဝါတိ သတ္တာ ထေရဿ ဝစနံ သုတွာ ဥပဓာရေန္တော “န တာဝဿ ဉာဏံပရိပက္က”န္တိ ဥတွာ ပဋိဗာဟန္တော ဝေမာဟ။ ကေကမှိ တာဝါတိ ဣဒံ ပနဿ “ဝေမယံ ဂန္တာပိ ကမ္မေ အနိပ္ပဇ္ဇမာနေ နိရာသင်္ကော ဟုတွာ ပေမဝသေန ပုန အာဂစ္ဆိဿတိ”တိ စိတ္တမဒ္ဒဝဇနနတ္ထံ အာဟ။ နတ္ထိ ကိဉ္စ ဥတ္တရိ ကရဏီယန္တိ စတုသု သစ္စေသု စတုန္တံ ကိစ္စာနံ ကတတ္တာ အညံ ဥတ္တရိ ကရဏီယံ နာမ နတ္ထိ။ ကတဿ ဝါ ပဋိစယောတိ အဓိဂတဿဝါ ပုန ပဋိစယောပိ နတ္ထိ။ န ဟိ ဘာဝိတမဂ္ဂေါ ပုန ဘာဝိယတိ၊ န ပဟိနကိလေသာနံ ပုန ပဟာနံ အတ္ထိ။ ပဓာနန္တိ ခေါ မေဃိယ ဝဒမာနံ ကိန္တိ ဝဒေယျာမာတိ “သမဏဓမ္မံ ကရောမိ”တိ တံ ဝဒမာနံ မယံ အညံ ကိံ နာမ ဝဒေယျာမ။

ဒိဝါဝိဟာရံ နိဇီဒီတိ ဒိဝါဝိဟာရတ္တာယ နိသီဒိ။ နိသီဒန္တော စ ယသ္မိမံ လသ္မိလသပဇ္ဇေ ပုဗ္ဗေ အနုပဋိပါဋိယာ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ရာဇာ ဟုတွာ ဥယျာနကိဋ္ဌကံ ကိဋ္ဌန္တော တိဝိခနာဋကပရိဝါရော နိသီဒိ၊ တသ္မိယေဝ နိသီဒိ။ အထဿ နိသိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ သမဏဘာဝေါ ဇဟိတော ဝိယ အဟောသိ၊ ရာဇဝေသံ ဂဟေတွာ နာဋကဝရပရိဝုတော သေတစ္ဆတ္တဿ ဟေဋ္ဌာ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော ဝိယဇာတော။ အထဿ တံ သမ္ပတ္တိံ အဿာဒယတော ကာမဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ။ သော တသ္မိယေဝ ခဏေ မဟာယောဓေဟိ ဂဟိတေ^၁ ဒွေ စောရေ အာနေတွာ ပုရတော ဌဝိတေ ဝိယ အဒ္ဓသ။ တေသု ကေဿ ဝဓံ^၂ အာဏာပနဝသေနဿ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ကေဿ ဗန္ဓနံ အာဏာပနဝသေန ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ ဧဝံ သော လတာဇာလေန ရုက္ခော ဝိယ မဓုမက္ခိကာဟိ မဓုသာတကော ဝိယ အကုသလဝိတက္ကေဟိ ပရိက္ခိက္ကော အဟောသိ။ တံ သန္ဓာယ အထ ခေါ အာယသ္မတော မေဃိယဿာတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အန္ဓာသတ္တာတိ အနုဗဒ္ဓါ သမ္ပရိဝါရိတာ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိတိ ဧဝံ ပါပဝိတက္ကေဟိ သမ္ပရိကိက္ကော ကမ္မဋ္ဌာနံ သပ္ပာယ် ကာတုံ အသက္ကောန္တော “ဣဒံ ဝတ ဒိသ္မာ ဒိဃဒဿိ ဘဂဝါ ပဋိသေဓေသိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ “ဣဒံ ကာရဏံ ဒသဗလဿ အာရောစေဿာမိ”တိ နိသိန္နာသနတော ဝုဋ္ဌာယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

၄-နန္ဒကသုတ္တဝါတ္ထနာ

၄။ စတုတ္ထေ ဥပဋ္ဌာနသင်္ဂဟဿန္တိ ဘောဇနသင်္ဂဟဿန္တိ။ ယေနပဋ္ဌာနသင်္ဂဟဿန္တိ သတ္တာ နန္ဒကတ္ထေရေန မဓုရဿရေန အာရဒ္ဓါယ ဓမ္မဒေသနာယ သဒ္ဓိ သုတ္တာ “အာနန္ဒ ကော ဧသော ဥပဋ္ဌာနသင်္ဂဟဿ မဓုရဿရေန ဓမ္မဒေသေတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဓမ္မကထိကနန္ဒကတ္ထေရဿ အဇ္ဇ ဘန္တေ ဝါရော”တိ သုတ္တာ “အတိမဓုရံ ကတွာ အာနန္ဒ ဧသော ဘိက္ခုဓမ္မံ ကထေတိ၊ မယမ္ပိ ဂန္တာ သုဏိဿာမာ”တိ ဝတွာ ယေနပဋ္ဌာနသင်္ဂဟဿ တေနပသင်္ဂဟံ။ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ အဋ္ဌာသီတိ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော စိဝရဂဗ္ဗေ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အညာတကဝေသေန အဋ္ဌာသိ။ ကထာပရိယောသာနံ အာဂမယမာနောတိ “ဇုဒ္ဓမဝေါစာ”တိ ဇုဒ္ဓံ ကထာဝသာနံ ဥဒိက္ခမာနော ဓမ္မကထံ သုဏန္တော အဋ္ဌာသိယေဝ။ အထာယသ္မာ အာနန္တော နိက္ခန္တေ ပဌမေ ယာမေ သတ္ထု သညံ အဒါသိ “ပဌမယာမော အတိက္ကန္တော ဘန္တေ၊ ထောကံ ဝိဿမထာ”တိ။ သတ္တာ တတ္ထေဝ အဋ္ဌာသိ။ အထာယသ္မာ အာနန္တော မဇ္ဈိမယာမေဝိ နိက္ခန္တေ “ဘန္တေ တုမေ ပကတိယာ ခတ္ထိယသုဓမ္မာလာ၊ ပုန ဗုဒ္ဓသုဓမ္မာလာတိ ပရမသုဓမ္မာလာ၊ မဇ္ဈိမယာမေဝိ အတိက္ကန္တော၊ မဟုတ္တံ ဝိဿမထာ”တိ အာဟ။ သတ္တာ တတ္ထေဝ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထဋ္ဌိတကဿေဝဿ အရဏဂ္ဂံ ပညာယိတ္ထ။ အရဏဂ္ဂမနန္တု ထေရဿ “ဇုဒ္ဓမဝေါစာ” တိ ပါပေတွာ ကထာပရိယောသာနန္တု ဒသဗလဿ ဆဗ္ဗဏ္ဏသရီရရသ္မိဝိဿဇ္ဇနန္တု ဧကပ္ပဟာရေနေနဝ အဟောသိ။ အဂ္ဂန္တံ အာကောဇေသီတိ အဂ္ဂနဓေန ဒွါရကဝါဋ် အာကောဇေသိ။

သာရဇ္ဇမာနရူပေါတိ ဟရာယမာနော ဩတ္တပ္ပမာနော။ ဒေါမနဿသာရဇ္ဇံ ပနဿ နတ္ထိ။ ဧတ္တကမ္ပိ နော နပ္ပဋိဘာသေယျာတိ ပဋိသန္တိဒါပုတ္တဿ အပ္ပဋိဘာနံ နာမ နတ္ထိ။ ဧတ္တကမ္ပိ န ကထေယျန္တိ ဒေသေတိ။ သာရ သာရူတိ ထေရဿ ဓမ္မဒေသနံ သမ္ပဟံသန္တော အာဟ။ အယဉေတ္ထ အတ္ထော “သုဂဟိတာ စ တေ ဓမ္မဒေသနာ သုကထိတာ စာ”တိ။ ကုလပုတ္တာနန္တိ အာစာရကုလပုတ္တာနန္တေဝ ဇာတိကုလပုတ္တာနန္တေ။ အရိယော စ တုဏှိဘာဝေါတိ ဒုတိယဇ္ဈာနသမာပတ္တိံ သန္တာယေဝမာဟ။ အဝိပညာဓမ္မဝိပဿနာယာတိ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟဝိပဿနာဉာဏဿ။ စတုပ္ပါဒကောတိ အဿဂေါဏဂဗြာဟ္မဒိကော။ ဇုဒ္ဓံ ဝတ္တာတိ ဇုဒ္ဓံ စတုဟင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတံ ဓမ္မံ ကထယိတွာ။ ဝိဟာရံ ပါဝိသီတိ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိဋ္ဌော။

ကာလေန ဓမ္မဿဝနေတိ ကာလေ ကာလေ ဓမ္မဿဝနသ္မိ။ ဓမ္မသာကန္တာယာတိ ပဉ္စကထာယ။ ဂန္တိရံ အတ္ထပဒန္တိ ဂန္တိရံ ဂုဋ် ရဟဿံ အတ္ထံ။

ပညာယာတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ။ သမ္မသနပဋိဝေဓပညာပိ ဥဂ္ဂဟ-
ပရိပုစ္ဆာပညာပိ ဝဋ်တိယေဝ။ ပတ္တော ဝါ ပဇ္ဇတိ ဝါတိ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဝါ
ပါပုဏိဿတိ ဝါတိ ဧဝံ ဂုဏသမ္ဘာဝနာယ သမ္ဘာဝေတိ။ အပ္ပတ္တမာနသတိ
အပ္ပတ္တအရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တံ ဝါ အပ္ပတ္တံ မာနသံ ဧတေသန္တိပိ အပ္ပတ္တမာနသာ။
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရန္တိ ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော လောကိယောပိ ဝဋ်တိ
လောကုတ္တရေပိ။

၅-ဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ အဝိဇ္ဇာကောသလသောဝဇ္ဇအဿဒ္ဓိယေသု အကမ္မနတော ပညာ-
ဗလာဒိနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ အကုသလသင်္ခါတာတိ အကုသလာတိ ဣတာ။ ဧသ
နယော သဗ္ဗတ္ထ။ နာလမရိယာတိ အရိယဘာဝံ ကာတုံ အသမတ္တာ၊ အရိယာနံ
ဝါ အနနစ္ဆဝိကာ။ ဝေါဒိဋ္ဌာတိ သုဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌာ။ ဝေါစရိတာတိ မနောဒွါရေ
သမုဒါစာရပ္ပတ္တာ။ အတ္ထိကဿာတိ ဓမ္မဒေသနာယ အတ္ထိကဿ။ အာဇီဝိ-
ကာဘယန္တိ ဇီဝိတဝုတ္တိဘယံ။ အသိလောကဘယန္တိ ဂရဟာဘယံ။ ပရိသာ-
သာရဇ္ဇဘယန္တိ ပရိသံ ပတွာ သာရဇ္ဇံ ဩက္ကမနဘယံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ်ဝဋ်
ကထိတံ။

၆-သေဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ ဇိဝိတပရိက္ခာရာတိ ဇိဝိတသမ္ဘာရာ။ သမုဒါနေတဗ္ဗာတိ
သမာဟရိတဗ္ဗာ။ ကသိရေန သမုဒါဂစ္ဆန္တိတိ ဒုက္ခေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ရတ္တိဘာဝံ
ဝါ ဒိဝသဘာဝံ ဝါတိ ဧတ္ထ ရတ္တိဘာဝေ ဥတွာ ရတ္တိဘာဝေယေဝ ပက္ကမိတဗ္ဗံ၊
ရတ္တိံ စဏ္ဍဝါဠာဒိပရိပန္နေ သတိ အရုဏ္ဏဂမနံ အာဂမေတဗ္ဗံ။ ဒိဝသဘာဝေ
ဥတွာ ဒိဝါ ပက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဒိဝါ ပရိပန္နေ သတိ သူရိယတ္ထင်္ဂမနံ အာဂမေတဗ္ဗံ။
သင်္ခါဒိတိ သာမညတ္ထဿ ဘာဝနာပါရိပုရိအာဂမနံ ဇာနိတွာ။ သော-
ပုဂ္ဂလောတိ ပဒဿ ပန “နာနုဗန္ဓိတဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော။ အနာ-
ပုန္နာတိ ဣဓ ပန တံ ပုဂ္ဂလံ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အပိ
ပနုဇ္ဈမာနေနာတိ အပိ နိက္ကမိယမာနေန။ ဝေရူပေါ ဟိ ပုဂ္ဂလော သစေပိ
ဒါရုကလာပသတံ ဝါ ဥဒကသုဋ္ဌသတံ ဝါ ဝါလိကာသုဋ္ဌသတံ ဝါ ဒဏ္ဍံ
အာရောပေတိ၊ မာ ဣဓ ဝသီတိ နိက္ကမာပေတိ ဝါ၊ တံ ခမာပေတွာပိ ယာဝဇီဝံ
သော အနုဗန္ဓိတဗ္ဗောဝ၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗော။

၇-သုတဝါသုတ္တဝတ္ထနာ

၇။ သတ္တမေ ပဉ္စ ဌာနာနိ အဇ္ဈာဝရိတုန္တိ ပဉ္စ ကာရဏာနိ အတိက္ကမိတုံ။ ပါဏန္တိ အန္တမသော ကုန္တကိပ်လိကံ။ အဒိန္နန္တိ အန္တမသော တိဏသလာကမ္ပိ ပရသန္တကံ။ ထေယျသင်္ခါတန္တိ ထေယျစိတ္တေန။ သန္တိမိကာရကံ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတုန္တိ သန္တိမိံ ကတွာ ဌပေတွာ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အဘဗ္ဗော။ အကပ္ပိယံ ကာမဂုဏံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာတုန္တိ “န ဗုဒ္ဓေါ အယ”န္တိ ဧဝံ ပဋိက္ခိပိတုံ။ ဓမ္မာဒိသုပ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ တာဝ အဋ္ဌကထာယ အာဂတံ။ ပါဠိယံ ပန ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အဂတိဂမနာနိ ကထိတာနိ။

ဂ-၁၀-သဇ္ဈသုတ္တာဒိဝတ္ထနာ

ဂ-၁၀။ အဋ္ဌမေ ဗုဒ္ဓါဒိန္နံ ပစ္စက္ခာနံ ကထိတံ။ နဝမေ ပုဂ္ဂုဇ္ဇနေန သဒ္ဓိံ ဂဟိတတ္တာ “အာဟုနေယျာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒံသမေ ဂေါတြျူတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ အနန္တရပစ္စယေန သိခါပတ္တဗလဝရိပဿနာစိတ္တေန သမန္ဓာဂတော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သမ္မောဓိဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-သီဟနာဒဝဂ္ဂ

၁-သီဟနာဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ယေန အဂေါ တေနုပသင်္ခါတိ “သစေ သတ္တာ စာရိကံ ပက္ကမိတုကာမော အဿ၊ ဣမသ္မိံ ကာလေ ပက္ကမေယျ။ ဟန္တာဟံ စာရိကံ ဂမနတ္ထာယ သတ္တာရံ အာပုစ္ဆာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဥပသင်္ခမိ။ အာယသ္မာ ဓံ အန္တေတိ သော ကိရ ဘိက္ခု ထေရံ မဟတာ ဘိက္ခုပရိဝါရေန ဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ “ဣမေ ဘိက္ခု တထာဂတံ ပဟာယ သာရိပုတ္တံ ပရိဝါရေတွာ နိက္ခန္တာ၊ ဂမနဝိစ္ဆေဒမဿ ကရိဿာမိ”တိ အဋ္ဌာနေ ကောပံ ဗန္ဓိတွာ ဧဝမာဟ။ တတ္ထ အာသဇ္ဇာတိ ဃဇ္ဇေတွာ။ အပ္ပဒိနိဿန္တာတိ အက္ခမာပေတွာ အစွယံ အဒေသေတွာ။ ကိသ္မိံ ပန သော ကာရဏေ အာဃာတံ ဗန္ဓိတိ? ထေရဿ ကိရ ဒသဗလံ ဝန္တိတွာ ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆေတော စိဝရကဏ္ဍော တဿ သရိရံ ဖုဿိ၊ ဝါတော ပဟရိတိပိ ဝဒန္တိ။ ဧတ္ထေန အာဃာတံ ဗန္ဓိတွာ ထေရံ မဟတာ ပရိဝါရေန ဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ ဥဿယမာနော “ဂမနဝိစ္ဆေဒမဿ ကရိဿာမိ”တိ ဧဝမာဟ။ ဧဟိ တံ ဘိက္ခုတိ

သတ္တာ တဿ ဘိက္ခုနော ဝစနံ သုတွာ “န တံ ဘိက္ခု သာရိပုတ္တော ပဟရိတိ
 ဝုတ္တေ ‘ဘန္တေ တုမေ အတ္တနော အဂ္ဂသာဝကဿေဝ ပက္ခံ ဝဟထ၊ န မယျ’န္တိ
 မယိ မနောပဒေါသံ ကတွာ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တေယျာ”တိ ဥတွာ “သာရိပုတ္တံ
 ပက္ခောသာပေတွာ ဣမမတ္ထံ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ဧကံ ဘိက္ခု အာမန္တေတွာ ဧဝမာဟ။
 အဝါပုရဏံ အာဒါယာတိ ကုဉ္ဇိကံ ဂဟေတွာ။ သီဟနာဒန္တိ သေဠနာဒံ
 ပမုခနာဒံ အပ္ပဋိဝတ္တိယနာဒံ။ ဧဝံ ဒွိဟိ မဟာထေရေဟိ အာရောစိတော
 ဘိက္ခုသံဃော ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနိ ပဟာယ သတ္ထု သန္တိကံ အဂမာသိ။
 နိယနဓမ္မန္တိ ကထာခမ္ပံ။

ဂူထဂတန္တိ ဂူထမေဝ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပထဝီသမေနာတိ
 အကုဗျနဋ္ဌေန ပထဝီယာ သမာနေန။ န ဟိ ပထဝီ “မယိ သုစိ” နိက္ခိပန္တိ”တိ
 သောမနဿံ ကရေတိ၊ န “အသုစိ” နိက္ခိပန္တိ”တိ ဒေါမနဿံ။ မယုမ္ပိ ဧဝရူပံ
 စိတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ ဝိပုလေနာတိ အပရိတ္တေန။ မဟဂ္ဂတေနာတိ မဟန္တဘာဝံ
 ဂတေန။ အပ္ပမာဏေနာတိ ဝရိတပ္ပမာဏေန။ အဝေရေနာတိ အကုသလ-
 ဝေရပုဂ္ဂလဝေရရဟိတေန။ အဗျာပဇ္ဈေနာတိ နိဗ္ဗုဒ္ဓေန ဝိဂတဒေါမနဿေန။
 သော ဣဓာတိ သော အနုပဋ္ဌိတကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနော ဘိက္ခု ဧဝံ
 ကရေယျ၊ မာဒိသော ကထံ ဧဝရူပံ ကရိဿတိ ဘန္တေတိ ပဌမံ သီဟနာဒံ
 နဒိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ရဇောဟရဏန္တိ ရဇသမ္ပဇနစောဠကံ၊ ပါဒပုဉ္ဇနန္တိ တဿေဝ နာမံ။
 ကဋ္ဌောဝိဟတ္တောတိ ပစ္ဆိဟတ္တော ဥက္ခလိဟတ္တော ဝါ။ နန္တကဝါသီတိ
 အန္တစ္ဆိန္ဒပိလောတိကာဝသနော။ သူရတောတိ သုစိသီလော သောရစ္စေန
 သမန္တာဂတော။ သုဒန္တောတိ သုဠု ဒမထံ ဥပဂတော။ သုဝိနီတောတိ သုဠု
 သိက္ခိတော။ န ကဉ္ဇိ ဟိသတိတိ ဝိသာဏာဒိသု ဂဏှန္တမ္ပိ ပိဋ္ဌံ ပရိမဇ္ဇန္တမ္ပိ
 န ကဉ္ဇိ ဝိဟေဋ္ဌတိ။ ဥသဘန္တိန္ဒဝိသာဏသမေနာတိ ဥသဘဿ ဆိန္ဒဝိသာ-
 ဏဿ စိတ္တသဒိသေန။

အနီယေယျာတိ အဇ္ဇော ပိဋ္ဌိတော ဘဝေယျ။ ဟရာယေယျာတိ လဇ္ဇေယျ။
 ဇိရုန္တေယျာတိ ဇိရုစ္ဆံ အာပဇ္ဇေယျ။

မေဒကထာလိကန္တိ မေဒကထာလိကာ ဝုစ္စတိ သူနကာရကေဟိ ယူသ-
 နိက္ခမနတ္ထာယ တတ္ထ တတ္ထ ကတဆိဒ္ဓါ ထာလိကာ။ ပရိဟရေယျာတိ မံသဿ

ပူရေတွာ ဥက္ခိပိတွာ ဂစ္ဆေယျ။ **ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓန္တိ** ပရိတ္တမဟန္တေဟိ ဆိဒ္ဓေဟိ သမန္တာဂတံ။ **ဥပရိန္တန္တိ** ဥပရိမုခေဟိ ဆိဒ္ဓေဟိ နိက္ခမမာနယူသံ။ **ပဿရန္တန္တိ** အဓောမုခေဟိ နိက္ခမမာနယူသံ။ ဧဝမဿ သကလသရီရံ ယူသမက္ခိတံ ဘဝေယျ။ **ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓန္တိ** နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ပရိတ္တမဟန္တဆိဒ္ဓံ။ ဧဝမေတ္ထ အဋ္ဌမနဝမေဟိ ဒွိဟိ အင်္ဂေဟိ ထေရော အတ္တနော သရီရေ နိစ္ဆန္တရာဂတံ ကထေသိ။

အထ ခေါသော ဘိက္ခုတိ ဧဝံ ထေရေန နဝဟိ ကာရဏေဟိ သီဟနာဒေ နဒိတေ အထ သော ဘိက္ခု။ အစ္စယောတိ အပရာဓော။ မံ အစ္စဂမာတိ မံ အတိက္ကမ္မ အဘိဘဝိတွာ ပဝတ္တော။ ပဋိဂ္ဂဏှတူတိ ခမတု။ အာယတိံ သံဝရာယာတိ အနာဂတေ သံဝရဏတ္ထာယ၊ ပုန ဧဝရူပဿ အပရာဓဿ အကရဏတ္ထာယ။ တဗ္ဗါတိ ကေသေန။ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသီတိ ယထာဓမ္မော ဌိတော၊ တထေဝ ကရောသိ၊ ခမာပေသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာတိ တံ တဝ အပရာဓံ မယံ ခမာမ။ **ပုဋ္ဌိဟေသော ဘိက္ခု၊ အရိယဿ ဝိနယေတိ** ဧသော ဘိက္ခု၊ အရိယဿ ဝိနယေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနေ ဝုနိ နာမ။ ကတမာ? အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိတွာ အာယတိံ သံဝရာပဇ္ဇနာ။ ဒေသနံ ပန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနံ ကရောန္တော ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိံ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိ အာဟ။ ဖလတိတိ သစေဟိ ထေရော န ခမေယျ၊ တဿ ဘိက္ခုနော တက္ကတ္တဝ သတ္တဓာ မုဒ္ဓါ ဖလေယျ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ။ သစေ မံ သောတိ သစေ မံ အယံ ဘိက္ခု၊ ခမာဟိတိ ဧဝံ ဝဒတိ။ ခမတု စ မေ သောတိ အယမ္ပိ စာယသ္မာ မယံ ခမတူတိ ဧဝံ ထေရော တဿ အစ္စယံ ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ သယမ္ပိ တံ သတ္တု၊ သမ္ပုဓေ ခမာပေသီတိ။

၂-သဥပါဒိသေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ သဥပါဒိသေသန္တိ သဥပါဒါနသေသံ။ အနုပါဒိသေသန္တိ ဥပါဒါနသေသရဟိတံ နိဂ္ဂဟဏံ။ မတ္တသော ကာရိတိ ပမာဏကာရီ န ပရိပူရကာရီ။ န တာဝါယံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မပရိယာယော ပဋိဘာသီတိ အပ္ပဋိဘာနံ နာမ ဘဂဝတော နတ္ထိ၊ န တာဝါဟံ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ ကထေသိန္တိ အယံ ပနေတ္ထ အတ္တော။ မာယိမံ ဓမ္မပရိယာယံ သုတွာ ပမာဒံ အာဟရိံ သူတိ “မယံ ကိရ စတူဟိ အပါယေဟိ မုတ္တာ”တိ ဥပရိ အရဟတ္တတ္ထာယ ဝီရိယံ အကရောန္တာ မာ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိံ သူ။ ပဉ္စာဓိပ္ပာယေန ဘာသိတောတိ တယာ ပုစ္ဆိတပဉ္စဿ

သဘာဝေန ကထိတောတိ ဒဿေတိ။ ဣမေသံ ပန နဝဉ္စံ ပုဂ္ဂလာနံ ဘဝေသု ဆန္ဒ-
ရာဂဝိနောဒနတ္ထံ ဧတမေဝ အတ္ထုပ္ပတ္တိံ ကတွာ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပ-
မတ္တကောပိ ဂူထော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ
ဘဝံ န ဝဏ္ဏေမိ အန္တမသော အတ္ထရာသင်္ခာတမတ္တမ္ပိ”တိ ဣမံ သုတ္တံ အဘာသိ။
န ကေဝလဉ္စ ဧတေသံယေဝ နဝဉ္စံ ပုဂ္ဂလာနံ ဂတိ နိဗ္ဗာနံ၊ ယေသံ ပန ကုလားနံ
တိဏိ သရဏာနိ ပဉ္စ သီလားနိ ဧကံ သလာကဘတ္တံ ဧကံ ပက္ခိယဘတ္တံ ဧကံ
ဝဿာဝါသိကံ ဧကော ပေါက္ခရဏီ ဧကော အာဝါသော၊ ဧဝရူပါနိ နိဗ္ဗာနုညာနိ
အတ္ထိ၊ တေသမ္ပိ ဂတိ နိဗ္ဗာနံ၊ သောတာပန္နသဒိသာနေဝ တာနိ ကုလားနိ။

၃-ကောဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယန္တိ ဣမသ္မိံ ယေဝတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စနကကမ္ပံ။
သမ္ပရာယဝေဒနီယန္တိ ဒုတိယေ အတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စနကကမ္ပံ။ သုခဝေဒနီယန္တိ
သုခဝေဒနာဇနကကမ္ပံ။ ဒုက္ခဝေဒနီယန္တိ ဒုက္ခဝေဒနာဇနကကမ္ပံ။ ပရိပက္ခဝေဒနီ-
ယန္တိ လဒ္ဓဝိပါကဝါရံ။ အပရိပက္ခဝေဒနီယန္တိ အလဒ္ဓဝိပါကဝါရံ။ ဗဟုဝေဒနီ-
ယန္တိ ဗဟုဝိပါကဒါယကံ။ အပ္ပဝေဒနီယန္တိ န ဗဟုဝိပါကဒါယကံ။ အဝေဒနီ-
ယန္တိ ဝိပါကပေဒနာယ အဒါယကံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။

၄-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ သမိဒ္ဓိတိ အတ္တဘာဝသမိဒ္ဓတာယ ဧဝံလဒ္ဓနာမော ထေရဿ
သဒ္ဓိဝိဟာရိကတ္ထေရော။ ကိမာရမ္ပဏာတိ ကိံပစ္စယာ။ သင်္ကပ္ပဝိတက္ကာတိ
သင်္ကပ္ပဘူတာ ဝိတက္ကာ။ နာမရူပါရမ္ပဏာတိ နာမရူပပစ္စယာ။ ဣမိနာ
စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓာ ဘူတုပါဒါယရူပဉ္စ ဝိတက္ကာနံ ပစ္စယောတိ ဒဿေတိ။
ဣ နာနတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိတိ ကသ္မိံ ဌာနေ နာနာသဘာဝတံ ဝေမတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။
ဓာတုသျှတိ ရူပဓာတုအာဒိသု။ အညောယေဝ ဟိ ရူပဝိတက္ကာ၊ အညေ သဒ္ဓ-
ဝိတက္ကာဒယောတိ။ ဖဿသမုဒယာတိ သမ္ပယုတ္တဖဿပစ္စယာ။ ဝေဒနာသမော-
သရဏာတိ တိဿော ဝေဒနာသမောသရဏာ။ ဧတ္တကေန ကုသလာကုသလ-
မိဿကာ ကထိတာ။ သမာဓိပ္ပမုခါဘိအာဒယော ပန အပစ္စယပက္ခိကာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန ဝါ သမာဓိ ပမုခံ ဧတေသန္တိ
သမာဓိပ္ပမုခါ။ ဇေဋ္ဌကကာရဏဋ္ဌေန သတိ အဓိပတေယျာ ဧတေသန္တိ
သတိဓိပတေယျာ။ မဂ္ဂပညာ ဥတ္တရာ ဧတေသန္တိ ပညတ္တရာ။ ဖလဝိမုတ္တိံ ပတုာ
သာရပ္ပတ္တာ ဟောန္တိတိ ဝိမုတ္တိသာရာ။ အာရမ္မဏဝသေန အမုတံ နိဗ္ဗာနံ

ဩဂါဟိတွာ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတာတိ အမတောဂဓာ။ တေန စ မာ မညိတိ တေန
ဝိဿဇ္ဇေန “အဟံ အဂ္ဂသာဝကေန ပုစ္ဆိတေ ပဉ္စေ ဝိဿဇ္ဇေသိ”န္တိ မာ မာနံ
ဝါ ဒပ္ပံ ဝါ အကာသိ။

၅-၆-ဂဏှသုတ္တာဒိဝဏှနာ

၁၅-၁၆။ ပဉ္စမေတိဏိ စတ္တာရိဝဿာနိ ဝဿဂဏာ၊ အနေကေ ဝဿဂဏာ
ဥပ္ပန္နာ အဿာတိ အနေကဝဿဂဏိကော။ တဿဿူတိ တဿ ဘဝေယျံ။
အဘေဒနမုခါနီတိ န ကေနစိ ဘိဒ္ဓိတွာ ကတာနိ၊ ကေဝလံ ကမ္မသမုဋ္ဌိတာနေဝ
ဝဏမုခါနိ။ ဇေရုန္တိ ယံယေဝါတိ ဇိရုန္တိတဗ္ဗမေဝ ပဋိကူလမေဝ။ စာတုမဟာ
ဘူတိကဿာတိ စဟုမဟာဘူတမယဿ။ ဩဒနကုမ္မာသုပစယဿာတိ ဩဒ-
နေန စေဝ ကုမ္မာသေန စ ဥပစိတဿ ဝရိတဿ။ အနိစ္စ၊ နန္ဒာဒနပရိမဒ္ဓန-
ဘေဒနဝိဒ္ဓိသနဓမ္မဿာတိ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စဓမ္မဿ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓဝိသာ-
တတ္ထာယ တနုဝိလေပနေန^၁ ဥစ္စာဒနဓမ္မဿ၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါဗာဓဝိနောဒနတ္ထာယ
ခုဒ္ဒကသမ္မာဟနေန ပရိမဒ္ဓနဓမ္မဿ၊ ဒဟရကာလေ ဝါ ဦရူသု သယာပေတွာ
ဂဗ္ဘဝါသေန ဒုဿဣတိတာနံ တေသံ တေသံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ^၂ သဏ္ဌာနသမ္မာဒနတ္ထံ
အဉ္ဇနဝိဋ္ဌနာဒိဝသေန ပရိမဒ္ဓနဓမ္မဿ၊ ဧဝံ ပရိဟရိတဿာပိ ဘေဒနဝိဒ္ဓိသန-
ဓမ္မဿ၊ ဘိဇ္ဇနဝိကိရဏသဘာဝသေဝါတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ အနိစ္စပဒေန
စေဝ ဘေဒနဝိဒ္ဓိသနပဒေဟိ စဿ အတ္တင်္ဂမော ကထိတော၊ သေသေဟိ
သမုဒယော။ နိဗ္ဗိန္ဒထာတိ ဥက္ကဏ္ဍထ ပဇဟထ ဣမံ ကာယန္တိ ဒဿေတိ။
ဝေဓိမသ္မိ^၃ သုတ္တေ ဗလဝိပဿနာ ကထိတာ။ ဆဋ္ဌံ ဝုတ္တနယမေဝ။
သညာသိသေန ပနေတ္ထ ဉာဏမေဝ ကထိတံ။

၇-၈-ကုလသုတ္တာဒိဝဏှနာ

၁၇-၁၈။ သတ္တမေန မနာပေန ပစ္စုဒ္ဓန္တိတိ မနဝစုနေန မနံ အလ္လိယနာ-
ကာရေန အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ ပစ္စုဂ္ဂမနံ န ကရေန္တိ။ န မနာပေန
အဘိဝါဒေန္တိတိ န ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌန္တိ။ အသက္ကစ္စံ ဒေန္တိတိ အစိတ္တိကာ-
ရေန ဒေန္တိ။ နော သက္ကစ္စန္တိ သဟတ္တာ န ဒေန္တိ။ န ဥပနိသီဒန္တိ ဓမ္မဿဝ-
နာယာတိ “ဓမ္မံ သုကိဿာမာ”တိ န သမိပေ နိသီဒန္တိ။ န သုဿုသန္တိတိ^၄
သုဝိဇ္ဇေ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ ဝဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆတိ။ အဋ္ဌမေ ဝေနေယျဉ္ဇာသယ-
ဝသေန မေတ္တာဘာဝနံ ပက္ခိပိတွာ နဝင်္ဂသမန္တာဂတောတိ ဝုတ္တံ။

၁-နာနာဝိလေပနေန (သိ)

၂-နရသိယန္တိတိ န တုဿန္တိ (သိ၊ သျာ)

၃-တေသံ အင်္ဂါနိ (က)

၄-ဝိဝဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆန္တိ (သျာ)

၉-ဒေဝတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနိယောတိ ဝိပုဋ္ဌိသာရိတံ မင်္ဂဘာဝံ အာပဇ္ဇိမှ။
 ဟိနံ ကာယန္တိ ဥပရဒေဝလောကံ ဥပါဒါယ ဟေဋ္ဌိမော ဟိနောတိ ဝုစ္စတိ။
 နော စ ခေါ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ သံဝိဘဇိမှာတိ အတ္တံနော သတ္တိယာ
 စ ဗလဿ စ အနုရူပေန သီလဝန္တာနံ သံဝိဘာဝံ ကတွာ န ဘုဋ္ဌိမှာ။

၁၀-ဝေလာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ အဝိ နု တေ ဂဟပတိ ကုလေ ခါနံ ဒိယတီတိ နယိဒံ ဘဂဝါ
 ဘိက္ခုသံဃဿ ခါနံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ။ သေဋ္ဌိဿ ဟိ ဃရေ ဘိက္ခုသံဃဿ နိစ္စံ
 ပဏီတခါနံ ဒိယတိ၊ န တံ သပ္ပာ န ဇာနာတိ။ လောကီယမဟာဇနဿ ပန
 ဒိယျမာနခါနံ အတ္တိ၊ တံ လူခံ ဟောတိ၊ သေဋ္ဌိဿ စိတ္တံ န ပီဏေတိ။ တံ
 ပုစ္ဆာပိတိ ပုစ္ဆတိ။ ကဏာဇကန္တိ သကုဏ္ဍကဘတ္တံ၊ သကုဏ္ဍကေဟိပိ
 ကဏိကဘဏ္ဍုလေဟေဝ ပက္ကံ။ ဗိဇ္ဇင်္ဂဒုတိယန္တိ ကဋိယဒုတိယံ။ အသက္ကစ္စံ
 ဒေတီတိ အသက္ကရိဟော ဒေတိ။ အစိတ္တိကတွာတိ အစိတ္တိကာရေန^၁ ဒက္ခိဏေယျ
 အဂါရဝေန ဒေတိ။ အသဟတ္တာ ဒေတီတိ သဟတ္ထေန အဒဟော ပရဟတ္ထေန
 ဒေတိ၊ အာဏတ္တိမတ္တမေဝ ကရေတီတိ အတ္ထော။ အပဝိဒ္ဓံ ဒေတီတိ န နိရန္တရံ
 ဒေတိ၊ သံဝုစ္စရိကံ သောဏ္ဍဗလိ ဝိယ ဟောတိ။ အနာဂမနဒိဋ္ဌိကော ဒေတီတိ
 န ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ သဒ္ဓဟိတွာ ဒေတိ။

ယတ္ထ ယတ္ထာတိ တိသု ကုလသမ္ပဒါသု ယသိဉ္စ ယသိဉ္စ ကုလေ။ န ဥဋ္ဌာရာယ
 ဘတ္တဘောဂါယာတိအာဒိသု နာနဂ္ဂရသသုဂန္ဓသာလိဘောဇနေ ဥပနိတေ
 စိတ္တံ န နမတိ၊ “ဟရထေတံ ရောဂဝန”န္တိ ဝတွာ ယေန ဝါ တေန ဝါ
 ဉာကေန သဒ္ဓိံ သကုဏ္ဍကဘတ္တံ အမတံ ဝိယ သမ္ပိယာယမာနော ဘုဉ္ဇတိ။
 ကာသိကာဒိသု ဝရဝတ္ထေသု ဥပနိတေသု “ဟရထေတာနိ နိဝါသေန္တဿ
 ပုဋ္ဌိန္ဒာဒေတုမ္ပိ န သက္ကောန္တိ၊ ဂတ္ထေသုပိ န သဏ္ဌဟန္တိ”တိ ဝတွာ နာဋိကေရ-
 သာဋကမူလတစသဒိသာနိ ပန ထူလဝတ္ထာနိ “ဣမာနိ နိဝါသေန္တော
 နိဝတ္တဘာဝမ္ပိ ဇာနာတိ၊ ပုဋ္ဌိန္ဒာဒေတုမ္ပိ ပုဋ္ဌိန္ဒာဒေန္တိ”တိ သမ္ပိယာယမာနော
 နိဝါသေတိ။ ဟတ္ထိယာနအဿယာနရထယာနသုဝဏ္ဏသိဝိကာဒိသု ဥပနိတေသု
 “ဟရထေတာနိ စလစလာနိ”၊ န သက္ကာ ဧတ္ထ နိသိဒိတု”န္တိ ဝတွာ ဇေရ-
 ရထကေ ဥပနိတေ “အယံ နိဗ္ဗလော၊ ဧတ္ထ သုခံ နိသိဒိတု”န္တိ တံ သာဒိယတိ။
 န ဥဋ္ဌာရေသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသုတိ အလင်္ကကပဋိယတ္တာ ရူပဝတိယော

၁-အစိတ္တိကာရေန (သိ)၊ အပဝိတ္တိ ကတွာ ဒေတီတိ အပဝိတ္တိကာရေန (သု) ၂-စလာစလာနိ (သိ)

ဣတ္ထိယော ဒိသွာ “ယက္ခိနိယော မညေ၊ ဧတာ ခါဒိတုကာမာ၊ ကိံ ဧတာဟိ”တိ
ယထာဗာသုကေနေဝ ဝိတိနာမေတိ။ န သုဿုသန္တိတိ သောတုံ န ဣစ္ဆန္တိ၊
န သဒ္ဓဟန္တိတိ အတ္ထော။ န သောတံ သြဒဟန္တိတိ ကထိတဿ သဝနတ္ထံ
န သောတပသာဒံ သြဒဟန္တိ။ သက္ကစ္ဆန္တိအာဒိနိပိ ဂုတ္တဝိပရိယာယေန
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဝေလာမောတိ ဇာတိဂေါတ္တရူပဘောဂသဒ္ဓါပညာဒီဟိ မရိယာဒဝေလံ
အတိက္ကန္တေဟိ ဥဋ္ဌာရေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္တာဂတတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာမော။ သော
ဝေရူပံ ခါနံ အခါသိ မဟာခါနန္တိ ဣတ္ထ အယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—သော ကိရ
အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ပုရောဟိတဂေဟေ ပဋိသန္တိံ ဂဏှိ၊ ဝေလာမကုမာ-
ရောတိဿ နာမံ အကံသု။ သော သောဋ္ဌသဝဿကာလေ ဗာရာဏသိ-
ရာဇကုမာရေန သဒ္ဓိံ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတ္ထံ တက္ကသီလံ အဂမာသိ။ တေ ဥဘောပိ
ဒိသာပါမောက္ခဿ အာစရိယဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ ပဋ္ဌပယိံသု။ ယထာ စ တေ၊
ဧဝံ အညေပိ ဇမ္ဗုဒီပေ စတုရာသီတိသဟဿရာဇကုမာရာ။ ဗောဓိသတ္ထော
အတ္တနာ ဂဟိတဋ္ဌာနေ ပိဋိအာစရိယော ဟုတွာ စတုရာသီတိ ရာဇကုမာရ-
သဟဿာနိ သိက္ခာပေတိ၊ သယမ္ပိ သောဋ္ဌသဝဿေဟိ ဂဟေတဗ္ဗသိပ္ပံ တိဟိ
ဝဿေဟိ ဥဂ္ဂဏှိ။ အာစရိယော “ဝေလာမကုမာရဿ သိပ္ပံ ပဂုဏ”န္တိ ဥတွာ
“တာတာ ဝေလာမော မယာ ဣတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိ၊ တုမေ သဗ္ဗေပိ
သမဂ္ဂါ ဂန္တော တဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှထာ”တိ စတုရာသီတိ ကုမာရ-
သဟဿာနိ ဗောဓိသတ္တဿ နိယျာဒေသိ။

ဗောဓိသတ္ထော အာစရိယံ ဝန္တိတွာ စတုရာသီတိ ကုမာရသဟဿပရိဝါရော
နိက္ခမိတွာ ဧကံ အာသန္နနဂရံ ပတွာ နဂရသာမိကံ ရာဇကုမာရံ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ
တဿ သိပ္ပေ ပဂုဏေ ဇာတေ တံ တတ္ထေဝ နိဝတ္ထေသိ။ ဧတေနပါယေန
စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ဂန္တော စတုရာသီတိယာ ရာဇကုမာရနံ သိပ္ပံ
ပဂုဏံ ကာရေတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ နဂရေ တံ တံ နိဝတ္ထေတွာ ဗာရာဏသိရာဇ-
ကုမာရံ အာဒါယ ဗာရာဏသိံ ပစ္စာဂဉ္စိ။ မနုဿာ ကုမာရံ ပရိယောသိတသိပ္ပံ
ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စိသု၊ ဝေလာမဿ ပုရောဟိတဋ္ဌာနံ အဒံသု။ တေပိ စတုရာသီတိ-
သဟဿရာဇကုမာရာ သကေသု သကေသု ရဇ္ဇေသု အဘိသေကံ ပတွာ
အနုသံဝစ္ဆရံ ဗာရာဏသိရညော ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေ ရာဇာနံ ဒိသွာ
ဝေလာမဿ သန္တိကံ ဂန္တော “အာစရိယ အမေ ရဇ္ဇေသု ပတိဋ္ဌိတာ၊
ဝဒေယျာထ ယေနတ္ထော”တိ ဝတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ တေသံ ဂမနာဂမနကာလေ
သကဋ္ဌသန္တမာနိကဂါဝိဂေါဏကုက္ကုဋ္ဌသူကရာဒယော ဂဏှန္တာနံ ဇနပဒေါ

အတိဝိယ ဥပဗ္ဗုတော ဟောတိ၊ မဟာဇနော သန္နိပတိတွာ ရာဇင်္ဂဏေ ကန္တတိ။

ရာဇာ ဝေလာမံ ပက္ခောသိတွာ “အာစရိယ ဥပဗ္ဗုတော ဇနပဒေါ၊ ရာဇာနော ဂမနာဂမနကာလေ မဟာဝိလောပံ ကရောန္တိ၊ မနုဿာ သန္တာ-
ရေတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ဇနပဒဝိဋ္ဌာယ ဥပသမံ ဧကံ ဥပါယံ ကရောထာ”တိ။
သာဓု မဟာရာဇ ဥပါယံ ကရိဿာမိ၊ တုမှာကံ ယတ္ထကေန ဇနပဒေန
အတ္ထော၊ တံ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဂဏှထာတိ။ ရာဇာ တထာ အကာသိ။ ဝေလာမော
စတုရာသီတိယာ ရာဇသဟဿာနံ ဇနပဒေ ဝိစာရေတွာ စက္ကနာဘိယံ အရေ
ဝိယ ရညော ဇနပဒသ္မိံ ဩရောပေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တေ ရာဇာနော
အာဂစ္ဆန္တာပိ ဂစ္ဆန္တာပိ အတ္တနော အတ္တနော ဇနပဒေနဝ သဉ္စရန္တိ၊ အမှာကံ
ဇနပဒေါတိ ဝိလောပံ န ကရောန္တိ။ ရာဇဂါရဝေန ရညော ဇနပဒမ္ပိ န ပိဋ္ဌေန္တိ။
ဇနပဒါ သန္နိသိန္နာ နိဿဒ္ဓါ နိရဝါ အဟေသုံ။ သဗ္ဗေ ရာဇာနော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ
“ယေန ဝေါ အာစရိယ အတ္ထော၊ တံ အမှာကံ ဝဒေထာ”တိ ပဝါရယိံသု။

ဝေလာမော သိသံနာတော အတ္တနော အန္တောနိဝေသနေ သတ္တရတန-
ပရိပူရာနံ ဂစ္ဆာနံ ဒွါရာနိ ဝိဝရာပေတွာ ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝုဋ္ဌာ ဌပိတံ
ဓနံ ဩလောကေတွာ အာယဝယံ ဥပဓာရေတွာ “မယာ သကလဇမ္ပုဒိပံ
ခေါဘေန္တေန ဒါနံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ရညော အာရောစေတွာ ဂင်္ဂါတိရေ
ဒွါဒသယောဇနိကာ ဥဒ္ဓနပန္နိယော ကာဇေတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ သပ္ပိ-
မဓုဖာဏိတတေလတိလတဏှုလာဒိနံ ဌပနတ္ထာယ မဟာကောဋ္ဌာဂါရာနိ
ပတိဋ္ဌာပေတွာ “ဧကေကသ္မိံ ဌာနေ ဧတ္တကာ ဧတ္တကာ ဇနာ သံဝိဒဟထ၊
ယံကိဉ္စ မနုဿာနံ လဒ္ဓဗ္ဗံ နာမ အတ္ထိ၊ တတော ဧကသ္မိမ္ပိ အသတိ မယံ
အာရောစေယျာထာ”တိ မနုဿေ သံဝိဓာယ “အသုကဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ
ဝေလာမမြာဟူဏဿ ဒါနံ ဘုဉ္ဇန္တိ။”တိ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ “ဒါနဂ္ဂံ
ပရိနိဋ္ဌိတ”န္တိ ဒါနယုတ္တေဟိ အာရောစိတေ သဟဿဂ္ဂနကံ ဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ
ပဉ္စသတဂ္ဂနကံ ဧကံသံ ကတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတော ဒါနဝိမံသနတ္ထာယ
ဖလိကဝဏ္ဏဿ ဥဒကဿ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရံ ပူရေတွာ “ဣမသ္မိံ လောကေ သစေ
ဣမံ ဒါနံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တရူပေါ ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂလာ အတ္ထိ၊ ဣဒံ ဥဒကံ
နိက္ခမိတ္ထံ ပထဝီ ဂဏှာတု။ သစေ နတ္ထိ၊ ဧဝမေဝ တိဋ္ဌတူ”တိ သစ္စကိရိယံ
ကတွာ ဘိင်္ဂါရံ အဓောမုခံ အကာသိ။ ဥဒကံ ဓမကရဏေန ဂဟိတံ ဝိယ
အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္ထော “သုညော ဝတ ဘော ဇမ္ပုဒိပေါ၊ ဧကပုဂ္ဂလောပိ
ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တရူပေါ နတ္ထိ”တိ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ အကတွာ “သစေ

ဒါယကဿ ဝသေနာယံ ဒက္ခိဏာ ဝိသုဇ္ဈိဿတိ၊ ဥဒကံ နိက္ခမိတွာ ပထဝီ^၁
ဂဏှာတူ^၂တိ စိန္တေသိ။ ဖလိကဝဏ္ဏသဒိသံ ဥဒကံ နိက္ခမိတွာ ပထဝီ^၃
ဂဏှိ။ “ဣဒါနိ ဒါနံ ဒဿာမီ”တိ ဒါနဂ္ဂံ ပတွာ ဒါနံ ဩလောကေတွာ
ယာဂုဝေသာယ ယာဂုံ၊ ခဇ္ဇကဝေလာယ ခဇ္ဇကံ၊ ဘောဇနဝေလာယ ဘောဇနံ
ဒါပေသိ။ ဧတေနဝ နိဟာရေန ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဒါနံ ဒိယျတိ။

တသ္မိ^၄ ခေါပန ဒါနဂ္ဂေ “ဣဒံ နာမ အတ္ထိ၊ ဣဒံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။
ဣဒါနိ တံ ဒါနံ^၅ ဧတ္တကမတ္တေနဝ န နိဋ္ဌံ ဂမိဿတိတိ ရတ္တသုဝဏ္ဏံ နိဟာ-
ပေတွာ သုဝဏ္ဏပါတိယော ကာရေတွာ စတုရာသီတိသုဝဏ္ဏပါတိသဟဿာဒိနံ
အတ္ထာယ စတုရာသီတိရာဇသဟဿာနံ သာသနံ ပဟိဏိ။ ရာဇာနော
“စိရဿံ ဝတ မယံ အာစရိယေန အနုဂ္ဂဟိတာ”တိ သဗ္ဗံ သမ္ပာဒေတွာ
ပေသေသုံ၊ ဒါနေ ဒိယျမာနေယေဝ သတ္တ ဝဿာနိ သတ္တ ပာသာ အတိတ္တန္တံ။
အထ မြာဟ္မဏော “ဟိရညံ ဘာဇေတွာ ဒါနံ ဒဿာမီ”တိ မဟန္တေ ဩကာသေ
ဒါနံ သဇ္ဇာပေသိ။ သဇ္ဇာပေတွာ စတုရာသီတိ သုဝဏ္ဏပါတိသဟဿာနိ
အာဒိ^၆ ကတွာ ကောဋိတော မဋ္ဌာယ အဒါသိ။

တတ္ထ ဣဒိယပူရာနီတိ ရဇတတဋ္ဌိရဇတဖာလရဇတမာသကေဟိ^၁ ပူရာနိ။
ပါတိယောပန ခုဒ္ဒိကာတိ န သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ၊ ဧကကရိသပ္ပမာဏေ ဘူမိဘာဂေ
စတဿောဝ ပါတိယော ဌပယိ^၂သုံ။ ပါတိမကုဋ်^၃ နဝရတနံ ဟောတိ၊
မုခဝဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌရတနံ၊ ပါတိမုခဝဋ္ဌိယာ ဆယုတ္တော^၄ အာဇည-
ရထော အနုပရိယာယတိ၊ ဒေဗာနော ပါတိယာ ဗာဟိရန္တေန ဝဂ္ဂဝဂ္ဂေ
ပဋိဂ္ဂါဟကေ ဌပေတွာ ပဌမံ ပါတိယာ ပက္ခိတ္တံ ဒတွာ ပစ္ဆာ သန္နိသန္နိတော^၅
ဝိယောဇေတွာ ပါတိန္တိ ဧဝံ စတုရာသီတိ ပါတိသဟဿာနိ အဒါသိ။
ဣဒိယပါတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧတ္ထပိ စ သုဝဏ္ဏပူရာနီတိ
သုဝဏ္ဏတဋ္ဌိသုဝဏ္ဏဖာလသုဝဏ္ဏမာသကေဟိ ပူရာနိ။ ဟိရညပူရာနီတိ သတ္တ-
ဝိရေတနပူရာနိ။ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနီတိ သုဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ။ ကံသုပ-
ဇာရဏာနီတိ ရဇတမယဒိရပဋိစ္ဆကာနိ။ တာသံ ပန ခေနနံ သိင်္ဂါနိ သုဝဏ္ဏ-
ကောသကပရိယောနဌါနိ အဟေသုံ၊ ဝိဝါယ သုမနဒါမံ ပိဋ္ဌန္တိ^၆သု၊ စတုသု
ပါဒေသု နပူရာနိ၊ ပိဋ္ဌိယံ ဝရဒုက္ခလံ ပါရုဘံ၊ ကဏ္ဍေ သုဝဏ္ဏသဏှံ ဗန္ဓိ^၇သု။
ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ ဝိ လောကဝေါဟာရတော ဝိသုတိဝဋ္ဌာယုဂါနိ ကော

၁-ဣဒံ ဒါနံ (သီ၊ သျာ)

၁-ရဇတကဋ္ဌိရဇတဖာလရဇတမာသကေဟိ (သီ)၊ ရဇတကဋ္ဌိရဇတဖာလရဇတမာသကေဟိ (သျာ)

၂-ပါတိမကုဋ် (သီ)၊ ပါတိမကေလံ (သျာ) ၄-ဆယုတ္တော (သျာ) ၅-သန္နိတော (သျာ)

ကောဠိ၊ ဣမ ပန ဒသ သာဠကောတိ ဝုတ္တံ။ ခေါမသုရမာနန္တိ အာဒိမိ ခေါမာဒိသု
ယံ ယံ သုရမံ၊ တံ တဒေဝ အဒါယိ။ ယာနိ ပနေတာနိ ဣတ္ထိဒါနံ ဥသဘဒါနံ
မဇ္ဇဒါနံ သမဇ္ဇာဒါနန္တိ အဒါနသမ္ပတာနိ၊ တာနိပိ သေ “ဝေလာမဿ ဒါန-
မုခေ ဣဒံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝစနပထံ ပစ္ဆိန္တိတုံ ပရိဝါရတ္ထာယ ‘အဒါယိ။ နန္တော
မညေ ဝိဿန္တန္တိတိ နဒိယော ဝိယ ဝိဿန္တန္တိ။

ဣမိနာ သတ္တာ ဝေလာမဿ ဒါနံ ကထေတွာ “ဂဟပတိ ဧတံ မဟာဒါနံ
နာညော အဒါယိ၊ အဟံ အဒါယိ။ ဝေရူပံ ပန ဒါနံ ဒဒန္တောပိ အဟံ
ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တရူပံ ပုဂ္ဂလံ နာလတ္ထိ၊ တံ မာဒိသေ ဗုဒ္ဓေ လောကသ္မိံ ဒိဋ္ဌမာနေ
ဒါနံ ဒဒမာနော ကဿာ စိန္တေသိ”တိ သေဋ္ဌိဿ ဒေသနံ ဝဓေန္တော သိယာ ခေါ
ပန တေတိအာဒိမာဟ။ နန စ ယာနိ တဒါ အဟေသုံ ရူပဝေဒနာသညာ-
သမ္ဘိရဝိညာဏာနိ၊ တာနိ နိရုဒ္ဓါနိ။ ကဿာ “အဟံ တေန သမယေန ဝေလာမော
မြာဟူဏော”တိ အာဟာတိ? ပဝေဏိယာ အဝိစ္ဆန္တတ္တာ။ တာနိ ဟိ ရူပါဒိနိ
နိရုဇ္ဈမာနာနိ ဣမေသံ ပစ္စယေ ဒဿာ နိရုဒ္ဓါနိ အပရာပရံ အဝိစ္ဆန္တံ ပဝေဏိ
ဂဟေတွာ ဝေမာဟ။ န တံ ကောစိ ဒက္ခိဏံ သောဓေတီတိ ကောစိ
သမဏော ဝါ မြာဟူဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဥဋ္ဌာယ တံ ဒက္ခိဏံ
သောဓေတီတိ ဝတ္တဗ္ဗော နာဟောသိ။ တဉ္စိ ဒက္ခိဏံ သောဓေန္တော ဥတ္တမ-
ကောဠိယာဗုဒ္ဓေါ၊ ဟေဋ္ဌိမကောဠိယာ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရသဒိသော
သာဝကော သောဓေယျ။

ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္တန္တိ ဒဿနသမ္ပန္တံ သောတာပန္တံ။ ဣဒံ တတော မဟပ္ပလတရန္တိ
ဣဒံ သောတာပန္တဿ ဒိန္တဒါနံ လောကိယမဟာဇနဿ သတ္တမာသာမိကာနိ
သတ္တ သံဝစ္ဆရာနိ ဧတ္တကံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ပရိစ္စဇန္တေန ဒိန္တဒါနတော မဟပ္ပလံ။

ယော စ သတံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္တာနန္တိ ဧတ္တံ ကေဿ သကဒါဂါမိဿ ဝသေန
ဧကုတ္တရသတံ သောတာပန္တေ ကတွာ သောတာပန္တဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗဝါရေသု ဟေဋ္ဌာ ဟေဋ္ဌာ အာဂတေန အနန္တရေန
သတဂုဏံ ကတွာ ပုဂ္ဂလဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၊ဗုဒ္ဓပ္ပမုခန္တိ ဧတ္တ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သံသတ္ထေရံ ကတွာ နိသိန္တော သံသော
ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ၊ သံသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ စာတုဉ္စိ သံ သံသံ ဥဉ္စိဿာတိ ဧတ္တ နာကုဉ္စိသံ
သံသံ ဥဉ္စိဿ ကတဝိဟာရော နာမ ယတ္ထ စေတိယံ ပတိဋ္ဌိတံ ဟောတိ၊
ဓမ္မဿဝနံ ကရိယတိ၊ စတုဟိ ဒိသာဟိ အနုဒိသာဟိ စ ဘိက္ခု။ အာဂန္တော
အပ္ပဋိပုစ္ဆိတွာယေဝ ပါဒေ ခေဝေတွာ ဗုဒ္ဓိကာယ ခွါရံ ဝိဝရိတွာ သေနာသနံ

ပဋိဇဉ်တွာ ဝသိတွာ ယထာဗာသုကံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော အန္တမသော စတုရတနိယာ ပဏ္ဏသာလာပိ ဟောတု၊ စာတုဒ္ဓိသံ သံဃံ ဥဒ္ဓိဿ ကတဝိဟာရောတွေဝ ဝုစ္ဆတိ။

သရဏံ ဂစ္ဆေယျာတိ ဧတ္ထ မဂ္ဂေနာဂတံ အနိဝတ္တနသရဏံ အဓိပ္ပေတံ။ အပရေ ပနာဟု—အတ္တာနံ နိယျာဒေတွာ ဝိန္နတ္တာ သရဏဂမနံ တတော မဟပ္ပလတရန္တိ ဝုတ္တံ။ သိက္ခာပဒါနိ^၁ သမာဒိယေယျာတိ ပဉ္စ သီလာနိ ဂဏှေယျ။ သီလဗ္ဗိ မဂ္ဂေန အာဂတံ အနိဝတ္တနသီလမေဝ ကထိတံ။ အပရေ ပနာဟု—သဗ္ဗသတ္တာနံ အဘယဒါနဿ ဝိန္နတ္တာ သီလံ တတော မဟပ္ပလတရန္တိ ဝုတ္တံ။ ဂစ္ဆောဟနမတ္တန္တိ^၂ ဂန္ဓဉ္စိဟနမတ္တံ၊ ဒွိဟင်္ဂလီဟိ ဂဏှပိဏှံ ဂဟေတွာ ဥပသိဃနမတ္တံ။ အပရေ ပန “ဂစ္ဆေါဟနမတ္တ”န္တိ ပါဠိ^၃ ဝတွာ ဂါဝိယာ ဧကဝါရံ ထနအဉ္ဇနမတ္တန္တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ မေတ္တဝိတ္တန္တိ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဟိတာနုဖရဏစိတ္တံ။ တံ ပန အပ္ပနာဝသေနေဝ ဂဟိတံ။ အနိစ္စသညန္တိ မဂ္ဂဿ အနန္တရပစ္စယဘာဝေန သိခါပတ္တဗလဝဝိပဿနံ။

ဥပမာတော ပန ဣမာနိ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ—သစေပိ ဟိ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ၊ ဘေရိတလသဒိသံ သမတလံ ကတွာ ကောဋိတော ပဋ္ဌာယ ပလ္လင်္ဂေ အတ္ထရိတွာ အရိယပုဂ္ဂလေ နိသီဒါပေယျ၊ တတ္ထ သောတာပန္နာနံ ဒဿ ပန္တိယော အဿ၊ သကဒါဂါမီနံ ပဉ္စ၊ အနာဂါမီနံ အစုတေယျာ၊ ဒီဏာသဝါနံ ဒိယစု၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ကော ပန္တိ ဘဝေယျ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဧကေကောဝ။ ဧတ္တကဿ ဇနဿ ဝိန္နဒါနတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝိန္နမေဝ မဟပ္ပလံ။ ဣတရံ ပန—

ဝိဟာရဒါနံ ပဏိပါတော^၄၊ သိက္ခာ မေတ္တာယ ဘာဝနာ။
ခယတော သမ္မသန္တဿ၊ ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဋ္ဌသိ^၅။

တေနော ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ “ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ အနုတ္တရာ ပူဇာ”တိ^၆ အာဟ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သီဟနာဒဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁-သိက္ခာပဒံ (သီ၊ သျာ)

၃-ပဏိပါတံ (သီ)၊ ပိဏှပါတော (သျာ)

၂-ဂဗ္ဘဟနမတ္တန္တိ (သီ၊ မ ၃-၁၆၇-ပိဋေ စ)

၄-ဒီ ၂-၁၁၄-ပိဋေ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တေ၊

၃-သတ္တာဝါသဝဂ္ဂ

၁-တိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ ဥတ္တရကုရုကာတိ ဥတ္တရကုရုဝါသိနော။ အဓိ-
ဂ္ဂဏှန္တိတိ အဓိဘဝန္တိ၊ အဓိကာ ဝိသိဋ္ဌာ ဇေဋ္ဌကာ ဟောန္တိ။ အမမာတိ
နိတ္တဏှာ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန နိဗ္ဗုဒ္ဓါကာတိ ဝုတ္တံ။ အပရိဂ္ဂဟာတိ “ဣဒံ မယျ”န္တိ
ပရိဂ္ဂဟရဟိတာ။ နိယတယုကာတိ တေသဉ္စိ နိဗ္ဗံ အာယု ဝဿသဟဿမေဝ၊
ဂတိဝိ နိဗ္ဗန္တိ၊ တတော စရိတွာ သဂ္ဂေယေဝ နိဗ္ဗုတ္တန္တိ။ သတိမန္တောတိ
ဒေဝတာနဉ္စိ ဧကန္တသုခိတာယ သတိ ထိရာ န ဟောတိ၊ နေရယိကာနံ
ဧကန္တဒုက္ခိတာယ။ ဣမေသံ ပန ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခတ္တာ သတိ ထိရာ ဟောတိ။
ဣဓ ဗြဟ္မစရိယဝါသောတိ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော
အဋ္ဌကိကမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသောဝိ ဣဓေဝ ဟောတိ။

၂-အဿခဠာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယေ ဇဝသမ္ပန္နောတိ ပဒဇဝေန သမ္ပန္နော။ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောတိ န
သရီရဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နော။ ပုရိသခဠာဂေါသု ဇဝသမ္ပန္နောတိ ဣဏဇဝေန
သမ္ပန္နော။ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောတိ န ဂုဏဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နော။ သေသံ ပါဠိနယေနဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဉ္ဇေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ တိကနိပါတဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တမေဝ။

၃-တဏှာမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ တဏှံ ပဋိစ္စာတိ ဌော တဏှာ သေနတဏှာ ဒေသိတတဏှာ
စ။ ယာယ တဏှာယ အဇပံထသင်္ကပထာဒီနိ ပဋိပဋိတွာ ဘောဂေ သေတိ
ဂဝေသတိ၊ အယံ သေနတဏှာ နာမ။ ယာ တေသု ဒေသိတေသု ဂဝေသိတေသု
ပဋိလဒ္ဓေသု တဏှာ၊ အယံ ဒေသိတတဏှာ နာမ။ ဣဓ ပန သေနတဏှာ
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ပရိယေသနာတိ ရူပါဒိအာရမ္မဏပရိယေသနာ။ သာ ဟိ သေန-
တဏှာယ သတိ ဟောတိ။ လာဘောတိ ရူပါဒိအာရမ္မဏပဋိလာဘော။
သော ဟိ ပရိယေသနာယ သတိ ဟောတိ။

ဝိနိစ္ဆယော ပန ဣဏတဏှာဒိဋ္ဌိဝိတက္ကဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ “သုခ-
ဝိနိစ္ဆယံ ဇညာ၊ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဥတွာ အဇ္ဈတ္တံ သုခမနုယုဉ္ဇေယျာ”တိ အယံ

ဉာဏ်ရိနိစ္စယော။ “ရိနိစ္စယာတိ ခွေ ရိနိစ္စယာ တဏှာရိနိစ္စယော စ ဝိဠာ-
 ရိနိစ္စယော စာ”တိ^၁ ဧဝံ အာဂတောနိ အဋ္ဌသတတဏှာရိစရိတာနိ တဏှာ-
 ရိနိစ္စယော။ ဒွါသဋ္ဌိ ဝိဠာယော ဝိဠာရိနိစ္စယော။ “ဆန္ဒော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ
 ဝိတက္ကနိဒါနော”တိ^၂ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဣမ ရိနိစ္စယောတိ ဝုတ္တော
 ဝိတက္ကောယေဝ အာဂတော။ လာဘံ လဘိတွာ ဟိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌံ သုန္တရာသုန္တရံ
 ဝိတက္ကေနော ရိနိစ္စနန္တိ “ဧတ္တကံ မေ ရူပါရမ္မဏတ္ထာယ ဘဝိဿတိ၊
 ဧတ္တကံ သဒ္ဓါရမ္မဏတ္ထာယ၊ ဧတ္တကံ မယံ ဘဝိဿတိ၊ ဧတ္တကံ ပရဿ၊ ဧတ္တကံ
 ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ဧတ္တကံ နိဒဟိဿာမီ”တိ။ တေန ဝုတ္တံ လာဘံ ပဋိစ္စ ရိနိစ္စ-
 ယောတိ။

ဆန္ဒရာဂေါတိ ဧဝံ အကုသလဝိတက္ကေန ဝိတက္ကိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဒုဗ္ဗလ-
 ရာဂေါ စ ဗလဝရာဂေါ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒဉ္စိ ဣမ ဆန္ဒောတိ ဒုဗ္ဗလရာဂဿာမိ-
 ဝစနံ။ အဇ္ဈောသနန္တိ အဟံ မမန္တိ ဗလဝသန္တိဋ္ဌာနံ။ ပရိဂ္ဂဟောတိ တဏှာဝိဠာ-
 ဝသေန ပရိဂ္ဂဟကရဏံ။ မစ္ဆရိယန္တိ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝဿ အသဟန-
 တာ။ တေနောဿ ပေါရာဏာ ဧဝံ ဝစနတ္ထံ ဝဒန္တိ “ဣဒံ အစ္ဆရိယံ မယုမေဝ
 ဟောတု၊ မာ အညဿ အစ္ဆရိယံ ဟောတူတိ ပဝတ္တတ္တာ မစ္ဆရိယန္တိ ဝုစ္စတိ”တိ။
 အာရက္ခောတိ^၃ ဒွါရဝိဒဟနမဉ္ဇူသာဂေါပနာဒိဝသေန သုဠု ရက္ခနံ။ အဓိ-
 ကရေတိတိ အဓိကရဏံ။ ကာရဏဿေတံ နာမံ။ အာရက္ခာဓိကရဏန္တိ
 ဘာဝနပုံသကံ၊ အာရက္ခာဟေတူတိ အတ္ထော။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိသု ပရနိသေဓနတ္ထံ^၄
 ဒဏ္ဍဿ အာဒါနံ ဒဏ္ဍာဒါနံ။ ဧကတော ဓာရာဒိနော သတ္တဿ အာဒါနံ
 သတ္တာဒါနံ။ ကလဟောတိ ကာယကလဟောပိ ဝါစာကလဟောပိ။ ပုရိမော
 ဝိဂ္ဂဟော၊ ပစ္စိမော ဝိဝါဒေါ^၅။ တုဝံတုဝန္တိ အဂါရဝဝသေန တုဝံတုဝံဝစနံ။

၄-သတ္တာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ သတ္တာဝါသတိ သတ္တာနံ အာဝါသာ၊ ဝသနဋ္ဌာနာနီတိ
 အတ္ထော။ တတ္ထ သုဒ္ဓါဝါသပိ သတ္တာဝါသောဝ၊ အသဗ္ဗကာလိကတ္တာ ပန
 န ဂဟိတာ။ သုဒ္ဓါဝါသာ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ခန္ဓာဝါရဋ္ဌာနသဒိသာ၊ အသင်္ခေယျကပ္ပေ
 ဗုဒ္ဓေသု အနိဗ္ဗတ္တေသု တံ ဌာနံ သုညံ ဟောတိ။ ဣတိ အသဗ္ဗကာလိကတ္တာ န
 ဂဟိတာ။ သေသမေတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ခု ၇-၂၀၅-ပိဋေ မဟာနိဗ္ဗေသေ၊ ၂-ဒီ ၂-၂၂၁-ပိဋေ၊ ၃-အာရက္ခာတိ (သီ၊ သျှာ)
 ၄-ပရိသေဓနတ္ထံ (သီ) ၅-ဒီ-၄ ၂-၉၀-ပိဋေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၅-ပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ ယတောတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ သုပရိစိတံ ဟောတိတိ သုဠု
ဥပစိတံ သုဝဇိတံ ဟောတိ။ ကလ္လံ ဝစနာယာတိ ယတ္ထံ ဝတ္ထု။ ဝိတရာဂန္တိ
ဝိဂတရာဂံ။ အသရာဂဓမ္မန္တိ န သရဇ္ဇနသဘာဝံ^၁။ အနာဝတ္တိဓမ္မန္တိ အနာဝတ္တန-
သဘာဝံ အနိဗ္ဗတ္တာရဟံ။ အပ္ပုဋ္ဌိသန္ဓိကဘာဝေနော နိရုဇ္ဈနသဘာဝန္တိ အတ္ထော။
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝိဇ္ဇာသဝေါဝ ကထိတော။

၆-သိလာယူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ စန္ဒိကာပုတ္တောတိ မာတု နာမဝသေန ပညာတော စန္ဒိကာ-
ပုတ္တတ္ထေရော။ စေတသာ စိတံ ဟောတိတိ စိတ္တဝါရပရိယာယေန စိတ္တဝါရ-
ပရိယာယော စိတော ဝဇိတော ဟောတိ။ စေတသာ စိတ္တံ သုပရိစိတန္တိ
စိတ္တဝါရပရိယာယေန စိတ္တဝါရပရိယာယော ဥပရူပရိ သုစိတော သုဝဇိတော
ဟောတိ။ နေဝဿ စိတ္တံ ပရိယာဒိယန္တိတိ တာနိ အာရမ္မဏာနိ တဿ
ဝိဇ္ဇာသဝဿ စိတ္တုပ္ပါဒံ ဂဟေတွာ ခေပေတွာ ဌာတုံ န သက္ခောန္တိ။
အမိသီကတန္တိ တာနိ အာရမ္မဏာနိ အနုလိနတ္တာ တေဟိ အမိသီကတံ။
အာနေဉ္စပ္ပတ္တန္တိ အနိဉ္စနဘာဝံ နိပ္ပန္နနဘာဝံ ပတ္တံ။

သိလာယူပေါတိ သိလာထမ္ဘော။ သောဠသကုတ္တုကောတိ ဒီဃတော
သောဠသဟတ္ထော။ ဟေဋ္ဌာနေမင်္ဂမာတိ အာဝါဠဿ ဟေဋ္ဌာဂတာ။ ဥပရိ
နေမဿာတိ ဥပရိ အာဝါဠဿ။ သုနိခါတတ္တာတိ အယမုသလေဟိ
ကောဇေတွာ ကောဇေတွာ သုဠု နိခါတတ္တာ။ ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ
သိလာယူပေါဝိယ ဝိဇ္ဇာသဝေါဝဋ္ဌဗ္ဗော၊ မဟာဝါတာ ဝိယ ဆသု ဒွါရေသု
ဥပ္ပဇ္ဇနကာ ကိလေသာ၊ စတူဟိ ဒိသာဟိ အာဂန္တော ဝါတာနံ သိလာယူပံ
စာလေတုံ အသမတ္တဘာဝေါ ဝိယ ဆသု ဒွါရေသု ဥပ္ပဇ္ဇနကကိလေသာနံ
ဝိဇ္ဇာသဝဿ စိတ္တံ စာလေတုံ အသမတ္တဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိမ္မိ သုတ္တေ
ဝိဇ္ဇာသဝေါဝ ကထိတော။

၇-ဂ-ဝေရသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၂၇-၂၈။ သတ္တမေ ဘယံ ဝေရံ ပသဝတိတိ စိတ္တုတြာသဘယဉ္စ ပုဂ္ဂလ-
ဝေရဉ္စ ပဋိလဘတိ။ စေတသိကန္တိ စိတ္တနိဿိတံ။ ဒုက္ခန္တိ ကာယဝတ္ထုကံ။

၁-အသာရာဂဓမ္မန္တိ န သံရဇ္ဇနသဘာဝံ (သီ)၊ အသရာဂဓမ္မန္တိ န ရာဂေန သာရဇ္ဇနသဘာဝံ (သု)

ဒေါမနဿန္တိ ပဋိသသမ္ပယုတ္တံဒုက္ခံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ကထိတော။ အဋ္ဌမံ ဘိက္ခုသံသဿ ကထိတံ၊ ဣမသ္မိံ ပန သောတာပန္နောဝ ကထိတောတိ ဝုတ္တံ။

၉-အာဃာတဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ အာဃာတဝတ္ထုနိတိ အာဃာတကာရဏာနိ။ အာဃာတ ဗန္ဓတိတိ ကောပံ ဗန္ဓတိ ဥပ္ပါဒေတိ။

၁၀-၁၁-အာဃာတပဋိဝိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀-၃၁။ ဒသမေ အာဃာတပဋိဝိနယာတိ အာဃာတဿ ပဋိဝိနယ- ကာရဏာနိ။ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ “တံ အနတ္ထစရဏံ မာ အဟောသီ”တိ တေသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ၊ ကေန ကာရဏေန သက္ကာ လဗ္ဗံ၊ “ပရော နာမ ပရဿ အတ္တနော စိတ္တရူပိယာ အနတ္တံ ကရောတိ”တိ ဧဝံ စိန္တေတွာ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ။ အထ ဝါ သစာဟံ ကောပံ ကရေယျံ၊ တံ ကောပကရဏံ ဧတ္ထ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ၊ ကေန ကာရဏေန လဗ္ဗဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ကုတော လာဘာတိပိ ပါဌော။ သစာဟံ ဧတ္ထ ကောပံ ကရေယျံ၊ တသ္မိံ မေ ကောပကရဏေ ကုတော လာဘာ၊ လာဘာ နာမ ကေ သိယန္တိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ စ အတ္ထေ တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ကောဒသမေ အနုပုဗ္ဗ- နိရောဓာတိ အနုပဋိပါဋိနိရောဓာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သတ္တာဝါသဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-မဟာဝဂ္ဂ

၁-၂-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂-၃၃။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာတိ အနုပဋိပါဋိယာ သမာ- ပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိဟာရာ။ ဒုတိယေ ယတ္ထ ကာမာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ ယသ္မိံ ဌာနေ ကာမာ ဝုပသမ္ပန္တိ။ နိရောဓေတွာတိ အပ္ပဋိဝတ္တေ ကတွာ။ နိစ္ဆာတာတိ တဏှာ- ဒိဋ္ဌိစ္ဆာတာနံ အဘာဝေန နိစ္ဆာတာ။ နိဗ္ဗုတာတိ အတ္တပရိတာပနကိလေသာနံ အဘာဝေန နိဗ္ဗုတာ။ တိဏှာတိ ကာမတော တိဏှာ။ ပါရိဂတာတိ ကာမေ ပါရိ ဂတာ။ တဒဏ်နာတိ တေန ဈာနဏ်န။ ဧတ္ထ ကာမာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ ဧတ္ထ

ပဌမဇ္ဈာနေ ကာမာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တေ စာတိ ယေ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ တေ ကာမေ နိရောဓေတွာ နိရောဓေတွာ ဝိဟရန္တိ နာမ။ ပဉ္စလိကောတိ ပဂ္ဂဟိတ-
အဉ္စလိကော ဟုတွာ။ ပယိရူပါသေယျာတိ ဥပဋ္ဌာပေယျ။ ဣမိနာ ဥပါယေန
သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃-နိဗ္ဗာနသုခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ တတိယေ ဥပါယိတိ လာဠုဒါယိတ္ထေရော။ တေဒေဝ ခွေတ္တာတိ
တေဒေဝ ခေါ ဧတ္ထ။ ကာမသဟဂတာတိ ကာမနိဿိတာ။ သမုဒါစရန္တိတိ
မနောဒွါရေ သဉ္ဇရန္တိ။ အာဗာဓာယာတိ အာဗာဓနာယ ပိဋ္ဌနာယ။ ပရိယာ-
ယေနာတိ ကာရဏေန။ ဧဝံ သဗ္ဗဝါရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ
သုတ္တေ အဝေဒယိတသုခံ နာမ ကထိတံ။

၄-ဂါဝိဇပမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ စတုတ္ထေ ပဗ္ဗတေယျာတိ ပဗ္ဗတစာရိနိ။ န သုပ္ပတိဋ္ဌိတံ ပတိ-
ဋ္ဌာပေတွာတိ ယထာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ န ပတိဋ္ဌာပေတွာ။ တံ
နိမိတ္တန္တိ တံ ပဌမဇ္ဈာနသင်္ခါတံ နိမိတ္တံ။ န သွာမိဋ္ဌိတံ အဓိဋ္ဌာတိတိ ယထာ သုဠု
အဓိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။ န ဧဝံ အဓိဋ္ဌာတိ။ အနဘိဟိသမာနောတိ အပေါထေန္တော
အဝိဟေဋ္ဌေန္တော။ မုဒု စိတ္တံ ဟောတိ ကမ္မညန္တိ ယထာ ဝိပဿနာစိတ္တံ
လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ မုဒု ကမ္မက္ခမံ ကမ္မယောဂံ ဟောတိ။ ဧဝံသေ အဘိညာ-
ပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ မုဒု ဟောတိ ကမ္မညံ။ အပ္ပမာဏော သမာဓိတိ
စတုဗြဟ္မဝိဟာရသမာဓိပိ မဂ္ဂဖလသမာဓိပိ အပ္ပမာဏော သမာဓိ နာမ။ ဣဓ
ပုန “အပ္ပမာဏံ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ”န္တိ ဣမိနာ ပရိယာယေန သုပ္ပဂုဏသမာဓိ
အပ္ပမာဏသမာဓိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သော အပ္ပမာဏေန သမာဓိနာ သုဘာဝိ-
တေနာတိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အယံ ဘိက္ခု ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော။
ဣဒါနိ ဝိဇ္ဇာသဝဿ အဘိညာပဋိပါဋိံ ဒဿေန္တော ယဿ ယဿ စာတိ-
အာဒိမာဟ။

၅-ဈာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ပဉ္စမေ အာသဝါနံ ခယန္တိ အရဟတ္တံ။ ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ
ဣပဂတန္တိ တသ္မိံ ပဌမဇ္ဈာနက္ခဏေ ဝတ္ထုဝသေန ဝါစိတ္တသမုဋ္ဌာနိကာဒိဝသေန
ဝါ ယံ ရူပံ နာမ ပဝတ္တတိ။ ဝေဒနာဂတာဒိနိ သမ္ပယုတ္တဝေဒနာဒိနိ ဝသေန

ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တေ ဓမ္မေတိ တေ ရူပါဒယော ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မေ။ အနိစ္စတောတိ-
 အာဒိသု ဟုတွာ အဘာဝါကာရေန အနိစ္စတော၊ ပဋိပိဋ္ဌနာကာရေန
 ဒုက္ခတော၊ ရုဇ္ဇနာကာရေန ရောဂတော၊ အန္တောဒုဿနဋ္ဌေန^၁ ဂဏ္ဍတော၊
 အနုပဝိဋ္ဌဋ္ဌေန အနုကန္တနဋ္ဌေန စ သလ္လတော၊ ဒုက္ခဋ္ဌေန^၂ အသတော၊ အာဗာ-
 ဓနဋ္ဌေန အာဗာဓတော၊ အသကဋ္ဌေန ပရတော၊ ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ပလော-
 ကတော၊ အဿာမိကဋ္ဌေန သုညတော၊ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တတော။
 သမနုပဿတိတိ ဗလဝရိပဿနာပညာယ ပဿတိ။

တေဟိ ဓမ္မေတိတိ တေဟိ ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မေဟိ။ ပဋိဝါပေတိတိ နိဗ္ဗာနဝသေန
 နိဝတ္တေတိ။ အမတာယ ဓာတုယာတိ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ။ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိတိ
 ဤဏေန အာနိသံသံ ဒိသ္မာ ဩတာရေတိ။ သန္တန္တိ ပစ္စနိကသန္တတာယ သန္တံ။
 ပဏီတန္တိ အတပ္ပကံ။ သော တတ္ထ ဌိတော အာသဝါနံ ခယံ ပါပုဏာတိတိ
 သော တသ္မိံ ပဌမဇ္ဈာနေ ဌိတော တံ ဗလဝရိပဿနံ ဝဍေတွာ အရဟတ္တံ ပါပု-
 ဏာတိ။ အပရော နယော—သော တေဟိ ဓမ္မေတိတိ ယသ္မာ အနိစ္စတောတိ-
 အာဒိသု အနိစ္စတော ပလောကတောတိ ဒွိဟိ ပဒေဟိ အနိစ္စလက္ခဏံ ကထိတံ၊
 ဒုက္ခတောတိအာဒိဟိ ဆဟိ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ ပရတော၊ သုညတော၊ အနတ္တ-
 တောတိ တိဟိ အနတ္တလက္ခဏံ။ တသ္မာ သော တေဟိ ဧဝံ တိလက္ခဏံ
 အာရောပေတွာ ဒိဋ္ဌေဟိ အန္တောသမာပတ္တိယံ ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မေဟိ။ စိတ္တံ
 ပဋိဝါပေတိတိ? စိတ္တံ ပဋိသံဟရတိ မောစေတိ အပနေတိ။ ဥပသံဟရတိတိ
 ဝိပဿနာစိတ္တံ တာဝ သဝနဝသေန ထုတိဝသေန ပရိယတ္တိဝသေန ပညတ္တိ-
 ဝသေန စ သန္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဧဝံ အသင်္ခတာယ အမတာယ ဓာတုယာ
 ဥပသံဟရတိ၊ မဂ္ဂစိတ္တံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန “ဧတံ သန္တံ ဧတံ
 ပဏီတ”န္တိ န ဧဝံ ဝဒတိ၊ ဣမိနာ ပနာကာရေန တံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော တတ္ထ စိတ္တံ
 ဥပသံဟရတိတိ အတ္ထော။

သော တတ္ထ ဌိတောတိ တဿာ တိလက္ခဏာရမ္မဏာယ ဝိပဿနာယ
 ဌိတော။ အာသဝါနံ ခယံ ပါပုဏာတိတိ အနုက္ကမေန စတ္တာရော မဂ္ဂေ
 ဘာဝေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တေနော ဓမ္မရာဂေနာတိ သမထ-
 ဝိပဿနာဓမ္မေ ဆန္ဒရာဂေန။ ဓမ္မနန္ဒိယာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သမထ-
 ဝိပဿနာသု ဟိ သဗ္ဗသော ဆန္ဒရာဂံ ပရိယာဒါတုံ သက္ကောန္တော အရဟတ္တံ
 ပါပုဏာတိ၊ အသက္ကောန္တော အနာဂါမီ ဟောတိ။

၁-အန္တောဒေါသဋ္ဌေန (သံ-ဋ ၂-၃၀၅-ပိဋ္ဌေ)

၂-ဒုက္ခမဋ္ဌေန (သီ၊ သျာ)

၃-ပဋိဝါပေတိတိ (သီ)၊ ပဏိဋ္ဌာပေတိတိ (သျာ)

တိဏပုရိသရူပကေ ဝါတိ^၁ တိဏပေါတ္တကရူပေ ဝါ။ ခုရေ ကဏ္ဍေ
ပါတေတိတိ ဂူရေပါတိ။ အဝိရာမိတံ ဝိဇ္ဈတိတိ အက္ခဏဝေဓိ။ ယဒေဝ တတ္ထ
ဟောတိ ဝေဒနာဂတန္တိ ဣမ ရူပံ န ဂဟိတံ။ ကသ္မာ? သမတိက္ကန္တတ္တာ။ အယဉ္ဇိ
ဟေဋ္ဌာ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ရူပံ အတိက္ကမိတွာ အရူပါဝစရသမာပတ္တိ^၂
သမာပန္နောတိ သမထဝသေနာပိ အနေန^၂ ရူပံ သမတိက္ကန္တံ။ ဟေဋ္ဌာ ရူပံ
သမ္ပသိတွာ တံ အတိက္ကမ္မ ဣဒါနိ အရူပံ သမ္ပသတိတိ ဝိပဿနာဝသေနာပိ
အနေန ရူပံ အတိက္ကန္တံ။ အာရုပ္ပေ ပန သဗ္ဗသောပိ ရူပံ နတ္ထိတိ တံ သန္တာယပိ
ရူပံ န ဂဟိတံ။ အထ နေဝသညာနာသညာယတနံ ကသ္မာ န ဂဟိတန္တိ?
သုခုမတ္တာ။ တသ္မိဉ္စိ စတ္တာရောပိ အရူပက္ခန္ဓာ သုခုမာ န သမ္ပသနူပဂါ။
တေနေဝါဟ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာဝကာ သညာသမာပတ္တိ တာဝတာ
အညာပဋိဝေဓော”တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယာဝတာ သမိတ္တကသမာပတ္တိ
နာမ အတ္ထိ၊ တာဝတာ ဩဋ္ဌာရိကေ ဓမ္မေ သမ္ပသတော အညာပဋိဝေဓော
ဟောတိ၊ အရဟတ္တံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ ပန သုခုမတ္တာ
သညာသမာပတ္တိတိ န ဝုစ္စတိ။ ဈာယိဟေတေတိ ဈာယိဟိ ဈာနဘိရတေဟိ
တောနိ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ တတော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ။ သမက္ခာတဗ္ဗာ-
နိတိ သမ္ပာ အက္ခာတဗ္ဗာနိ၊ “သန္တာနိ ပဏီတာနိ”တိ ဧဝံ ကေဝလံ အာစိက္ခိ-
တဗ္ဗာနိ ထောမေတဗ္ဗာနိ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗာနိတိ။

၆-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ ဆဋ္ဌေ သမ္ပာဓေတိ ပဉ္စကာမဂုဏသမ္ပာဓေ။ ဩကာသာဓိဂမောတိ
ဩကာသဿ အဓိဂမော။ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိံ ပါပနတ္ထာယ။
သမတိက္ကမာယာတိ သမတိက္ကမနတ္ထာယ။ အတ္တံမာယာတိ အတ္တံ ဂမနတ္ထာယ။
ဉာယဿ အဓိဂမာယာတိ သဟဝိပဿနဿ မဂ္ဂဿ အဓိဂမနတ္ထာယ။
နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယာတိ အပစ္စယနိဗ္ဗာနဿ ပစ္စက္ခကရဏတ္ထာယ။
တဒေဝ နာမ စက္ခု ဘဝိဿတိတိ တညေဝ ပသာဒစက္ခု အသမ္ဘိန္တံ ဘဝိဿတိ။
တေ ရူပါတိ တဒေဝ ရူပါရမ္မဏံ အာပါယံ အာဂမိဿတိ။ တဉ္ဇာယတနံ နော
ပဋိသံဝေဒိဿတိတိ တဉ္ဇ ရူပါယတနံ န ဇာနိဿတိ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ
နယေဝံ။

ဥဒါယိတိ ကာဠုဒါယိတ္ထေရေ။ သညီမေဝ န ခေါတိ သမိတ္တကောယေဝ
န ခေါ။ မကာရေ ပဒသန္နိမတ္တံ။ ကိံသညီတိ ကတရသညာယ သညီ ဟုတွာ။

သဗ္ဗသော ဣပသညာနန္တိ ဣဒံ ကဿာ ဂဏှိ၊ ကိံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသမဂ္ဂိနော
 ရူပါဒိပဋိသံဝေဒနာ ဟောတိတိ? န ဟောတိ၊ ယာဝ ပန ကသိဏရူပံ အာရမ္မဏံ
 ဟောတိ၊ တာဝ ရူပံ သမတိက္ကန္တံ နာမ န ဟောတိ။ အသမတိက္ကန္တတ္တာ
 ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ခိဿတိ။ သမတိက္ကန္တတ္တာ ပန တံ ၂ နတ္ထိ နာမ ဟောတိ၊
 နတ္ထိတာယ ပစ္စယော ဘဝိတုံ န သက္ခောတိတိ ဒသေတုံ ဣဒမေဝ ဂဏှိ။

ဇဠိလဝါသိကာတိ ဇဠိလနဂရဝါသိနိ။ န ဇာဘိနတောတိအာဒိသု
 ရာဂဝသေန န အဘိနတော၊ ဒေါသဝသေန န အပနတော။ န သသင်္ခါရေန
 သပ္ပယောဂေန ကိလေသေ နိဂ္ဂဏှိတွာ ဝါရေတွာ ဌိတော၊ ကိလေသာနံ
 ပန ဆိန္ဒုန္တေ ဥပ္ပန္နောတိ န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော?။ ဝိပုတ္တတ္တာ
 ဌိတောတိ ကိလေသေဟိ ဝိပုတ္တတ္တာယေဝ ဌိတော။ ဌိတတ္တာ သန္တုသိတောတိ
 ဌိတတ္တာယေဝ သန္တုဋ္ဌောနာမ ဇာတော။ သန္တုသိတတ္တာ နော ပရိတဿတိတိ
 သန္တုဋ္ဌတ္တာယေဝ ပရိတာသံ နာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘန္တေ အာနန္ဒ သမာဓိ ကိံဖ-
 လောတိ ဣမိနာ အယံ ထေရိ တာလဖလညေဝ ဂဟေတွာ “ဣဒံ ဖလံ ကိံဖလံ
 နာမာ”တိ ပုစ္ဆမာနာ ဝိယ အရဟတ္တဖလသမာဓိံ ဂဟေတွာ “အယံ ဘန္တေ
 အာနန္ဒ သမာဓိ ကိံဖလော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ”တိ ပုစ္ဆတိ။ အညာဖလော
 ဝုတ္တောတိ အညာ ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖလသမာဓိ နာမေသော
 ဝုတ္တော ဘဂဝတာတိ အတ္တော။ ဧဝံသညိဝီတိ ဣမာယ အရဟတ္တဖလသညာယ
 သညိဝိ တဒါယတနံ နော ပဋိသံဝေဒေတိတိ ဧဝံ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အရဟတ္တ-
 ဖလသမာဓိ ကထိတောတိ။

၇-လောကဿတိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၈။ သတ္တမေ လောကဿတိကာတိ လောကဿတဝါဒကာ၊ သတတန္တိ
 သဒါ။ သမိတန္တိ နိရန္တရံ။ တိဋ္ဌတေတန္တိ တိဋ္ဌတု ဧတံ၊ မာ ဧတံ ပဌပေထ၊ ကော
 ဝေါ ဧတေန အတ္တော။ ဓမ္မံ ဝေါ ဗြာဟ္မဏာ ဒေသေဿာဒီတိ အဟံ ဝေါ
 စတုသစ္စဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ။

ဒဠ္ဗဓမ္မာတိ ဒဠ္ဗဓနံ ဂဟေတွာ ဌိတော။ ဓနုဂ္ဂဟောတိ ဣဿာသော။ ဒဠ္ဗဓန
 နာမ ဌိသဟဿထာမံ ဝုစ္စတိ။ ဌိသဟဿထာမံ နာမ ယဿ အာရောပိတဿ

၁-တံ အသမတိက္ကန္တတာယ (သီ၊ သျှာ)

၂-အသမတိက္ကန္တတ္တာ ပန တဉ္စ (သျှာ)

၃-န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော (သီ၊ သျှာ)

၄-လောကဿတပါဌကာ (သီ၊ သျှာ)

ဇိယာဗဒ္ဓေါ လောဟသီသာဒိနံ ဘာရော ဒဏ္ဍေ ဂဟေတွာ ယာဝ ကဏ္ဍပု-
မာဏာ^၁ ဥက္ခိတ္တဿ ပထဝိတော မုစ္ဆတိ။ သိက္ခိတောတိ ဒသ ဒွါဒသ ဝဿာနိ
အာစရိယကုလေ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ။ ကတဟတ္ထောတိ ဧကော သိပ္ပမေဝ
ဥဂ္ဂဏှာတိ။ ကတဟတ္ထော န ဟောတိ အယံ ပန ကတဟတ္ထော စိဏ္ဍဝသိဘာ-
ဝေါ။ ကတူပါသနောတိ ရာဇကုလာဒိသု ဒသိတသိပ္ပေါ။ လဟုဏေန
အသနေနာတိ အန္တော သုသိရံ ကတွာ တုလာဒိဟိ ပူရေတွာ ကတလက္ခ-
ပရိကမ္ပေန သလ္လဟုကကဏ္ဍေန။ ဧဝံကတဌိ ဧကဥသဘဂါမီ ဒွေ ဥသဘာနိပိ
ဂစ္ဆတိ။ ပ။ အဋ္ဌသဘဂါမီ သောဋ္ဌသ ဥသဘာနိပိ ဂစ္ဆတိ။ အပ္ပကသိ-
ရေနာတိ နိဒ္ဒါက္ခေန။ အတိပါတေယျာတိ အတိက္ကမေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—ယဏာ သော ဓနုဂ္ဂဟော တံ ဝိဒတ္ထိစတုရင်္ဂလံ ဆာယံ သီဃမေဝ
အတိက္ကာမေတိ။ ဧဝံ သကလစက္ကဝါဠံ သီဃံ သီဃံ အတိက္ကမနသမတ္ထေန ဇဝေန
သမန္တာဂတော။ သန္တာဝနိကာယာတိ ပဒသာ ဓာဝနေန။ ဧဝမာဟံ သူတိ ဧဝံ
ဝဒန္တိ။

ဂ-ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ အဋ္ဌမေ သမုပဗျူဋ္ဌော အဟောသီတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတော အဟောသိ။
သင်္ဂါမေယျာမာတိ သင်္ဂါမံ ကရေယျာမ ယုဇ္ဈေယျာမ။ အပယိံသုယေဝါတိ^၂
ပလာယိံသုယေဝ။ ဥတ္တရေနာဘိမုခါတိ ဥတ္တရာမုခါဟုတွာ။ အဘိယန္တေဝါတိ
အနုဗန္ဓန္တိယေဝ။ ဘိရုတ္တာနဂတေနာတိ ဘိရုတ္တာနံ ဘယနိဝါရဏံ ပတိဋ္ဌာနံ
ဂတေန^၃။ အကရဏီယာတိ ယုဒ္ဓေန ကိဉ္စိ အကတ္တဗ္ဗာ။ ကသ္မာ ပန နေသံ
သင်္ဂါမော ဟောတီတိ? အသုရာ ဟိ ပုဗ္ဗေ တာဝတိံသဝါသိနော၊ တေ
စိတ္တပါဠလိယာ ပုပ္ဖနကာလေ ဒိဗ္ဗပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖံ အနုဿရန္တိ။ တတော
ဥပ္ပန္နကောဓာ “ဂဏှထဒေဝေ”တိ သမ္ပုခသမ္ပုခဋ္ဌာနေနေဝ သိနေရံ အဘိရဟန္တိ၊
ဒေဝါပိ နိက္ခမန္တိ။ တေသံ ဂေါပါလကံဒါရကာနံ အညမညံ ဒဏ္ဍကေဟိ
ပဟရဏသဒိသံ ယုဒ္ဓံ ဟောတိ။ သက္ကောံ ဒေဝရာဇာ ဟေဋ္ဌာ ပဉ္စသုဋ္ဌာနေသု
အာရက္ခံ ဌပေတွာ ဥပရိ ဒေဝပုရံ ပရိဝါရေတွာ အတ္တသဒိသာ ဝဇီရဟတ္တာ
ပဋိမာ ဌပါပေသိ။ အသုရာ ဟေဋ္ဌာ ပဉ္စ ဌာနာနိ ပဋိဗာဟိတွာ အဘိရုဋ္ဌာ
ဣန္ဒပဋိမာယော ဒိသ္မာ နိဝတ္တိတွာ အသုရပုရမေဝ ဂစ္ဆန္တိ။

ဒတ္တိဏေနာဘိမုခါတိ ဒက္ခိဏာမုခါ ဟုတွာ။ အပဒံ ဝဓိတွာတိ နိပ္ပဒံ
နိရဝသေသံ ဝဓိတွာ။ အဒဿနံ ဂတောတိ မာရောပိ ဝဋ္ဋပါဒကံ ကတွာ

၁-ကဏ္ဍပုမာဏာ (သီ၊ သု၊ က) မ-ဋ္ဌ ၁-၃၅၇၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၇-ပိဋေသုပိ ပသိတဋ္ဌံ။

၂-အပယံသွေဝါတိ (သီ)

၃-ဘယနိဝါရဏေ ပတိဋ္ဌာနဂတေန (က)

ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နဿ စိတ္တံ ဇာနာတိ၊ တဒေဝ ဝိပဿနာပါဒကံ ကတွာ သမာပန္နဿ စိတ္တံ ဇာနာတိ။ အရူပါဝစရသမာပတ္တိ ပန ဝဋ္ဋပါဒါ ဝါ ဟောတု ဝိပဿနာပါဒါ ဝါ၊ တံ သမာပန္နဿ မာရော စိတ္တံ န ဇာနာတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဒဿနံ ဂတော ပါပိမတော”တိ။

၉-နာဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၀။ နဝမေ အာရညကဿာတိ အရညဝါသိနော။ ဂေါစရပသုတဿာတိ ဂေါစရဂ္ဂဟဏတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တဿ။ ဟတ္ထိကလဘာတိ မဟန္တာ မဟန္တာ နာဂါ။ ဟတ္ထိန္ဒာပါတိ တရုဏပေါတကာ။ ဩဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂန္တိ နာမေတွာ နာမေတွာ ဌဝိတံ။ ဩဂါဟံ ဩတိဏ္ဏဿာတိ ဩဂါဟံတဗ္ဗတ္တာ ဩဂါဟန္တိ လဒ္ဓနာမံ ဥဒကတိတ္ထံ ဩတိဏ္ဏဿ။ ဩဂါဟာ ဥတ္တိဏ္ဏဿာတိ ဥဒကတိတ္ထတော ဥတ္တိဏ္ဏဿ။ ဂူပကဇ္ဈောတိ ဂူပကဇ္ဈော ဟုတွာ။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဒသဗလဿ ဟတ္ထိနာဂေန ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သာသနေ ပန တံသရိက္ခကံ ပုဂ္ဂလံ ဒဿေတုံ ဣဒမာဟဉ်၊ တသ္မာ တံ ပုဂ္ဂလံ ဒဿေန္တော ဧဝမေဝ ခေါတိအာဒိမာဟ။

၁၀-တပုဿသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၁။ ဒသမေ မဇ္ဈေသူတိ မလ္လရဋ္ဌေ။ ဣဇေဝ တာဝံ တုံ အာနန္တ ဟောဟိတိ ဣဓ ဘဂဝံ၊ “တပုဿဂဟပတိနော၊ ဣဓ ဌိတေန အာနန္တေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ ဘဝိဿတိ၊ တတောနိဒါနံ အဟံ မဟန္တံ ဓမ္မပရိယာယံ ဒေသေဿာမီ”တိ ဥတွာ အာဟ။ ဥပသင်္ကမီတိ သော ကိရဘုတ္တပိတရာသော “ဒသဗလဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမီ”တိ နိက္ခန္တော ဒူရတောဝံ ထေရံ ဒိသ္မာ ယေနာယသ္မာ အာနန္တော တေနပသင်္ကမိ။ ပပါတော ဝိယ ခါယတိ၊ ယဒိဒံ နေက္ခမ္ပန္တိ ယံ ဣဒံ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတံ နေက္ခမ္ပံ၊ တံ အမှာကံ မဟာပပါတော ဝိယ ဩဂါဟိတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ နေက္ခမ္ပေ စိတ္တံ ပက္ခန္တတိတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စိတ္တံ အာရမ္မဏဝသေန ပက္ခန္တတိ၊ တဒေဝ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပသီဒတိ၊ တဒေဝ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ပစ္စနိတကဓမ္မဟိ စ ဝိပုစ္ဆတိ။ ‘တေ သန္တ’န္တိ ပဿတောတိ တေ နေက္ခမ္ပံ သန္တံ ဝိဂတဒရထပရိဋ္ဌာဟန္တိ ဧဝံ ပဿန္တာနံ ဘိက္ခုနံ။ ဗဟုနာ ဇနေန ဝိသဘာဂေါတိ တယိဒံ ဗဟုနာ မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုနံ ဝိသဘာဂံ၊ အသဒိသန္တိ အတ္ထော။

ကထာပါဘတန္တိ ကထာမူလံ။ တဿ မယံ အာနန္တ နေက္ခမ္ပေ စိတ္တံ န ပက္ခန္တတိတိ တဿ ဧဝံ ဝိတက္ကန္တဿာပိ မယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စိတ္တံ န ဩတရတိ။

“ဧတံ သန္တ”န္တိ ပဿတောတိ “သာဓု နေက္ခမ္ပ”န္တိ ပရိဝိတက္ကနဝသေန “ဧတံ နေက္ခမ္ပံ သန္တ”န္တိ ပဿန္တဿပိ။ အနာသေဝိတောတိ န အာသေဝိတော န ဇဿိတော န သစ္စိကတော။ အဓိဂပ္ပာတိ အဓိဂန္တာ ပတွာ သစ္စိကတွာ။ တမာသေဝေယျန္တိ တံ အာနိသံသံ သေဝေယျံ ဘဇေယျံ။ ယံ မေတိ ယေန ကာရဏေန မယံ။ အဓိဂပ္ပာတိ အဓိဂန္တာ^၁။ သွာဿ မေ ဟောတိ အာဗာဓောတိ သော မယံ အာဗာဓနဋ္ဌေန အာဗာဓော ဟောတိ။ အဝိတက္ကေ ဝိတ္တံ န ပက္ခန္တတိ အဝိတက္ကဝိစာရေ ဒုတိယဇ္ဈာနေ အာရမ္မဏဝသေန ဝိတ္တံ န ပက္ခန္တတိ။ ဝိတက္ကေသုတိ ဝိတက္ကဝိစာရေသု။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-သာမညဝဂ္ဂ

၁-သမ္ဗာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဥဒါယိတိ ကာဠုဒါယိတ္ထေရော။ အဝိဒ္ဓါတိ အညာသိ။ ဘူရိမေဓသောတိ မဟာပညော။ ယော ဈာနမဗုဒ္ဓိတိ ယော ဈာနံ အဗုဒ္ဓိ။ ပဋိလိနနိသဘောတိ ဧကိဘာဝဝသေန ပဋိလိနော စေဝ ဥတ္တမဋ္ဌေန စ နိသဘော။ မုနိတိ ဗုဒ္ဓမုနိ။ ပရိယာယေနာတိ ဧကေန ကာရဏေန။ ကာမသမ္ဗာဓဿ ဟိ အဘာဝမတ္တေနော^၂ ပဌမဇ္ဈာနံ ဩကာသာဓိဂမော နာမ၊ န သဗ္ဗထာ သဗ္ဗံ။ တတြာပတ္တိ သမ္ဗာဓောတိ တသ္မိမ္ပိ ပဌမဇ္ဈာနေ သမ္ဗာဓော ပဋိဝိဋ္ဌနံ အတ္ထိယေဝ။ တတြာပတ္တိတိဝိ ပါဌော။ ကိဉ္စ တတ္ထ သမ္ဗာဓောတိ တသ္မိ ပန ဈာနေ ကိ သမ္ဗာဓော နာမ။ အယမေတ္ထ သမ္ဗာဓောတိ အယံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ အနိရုဒ္ဓဘာဝေါ သမ္ဗာဓော သံဝိဋ္ဌာ နာမ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗဝါရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ နိပ္ပရိယာယေနာတိ န ဧကေန ကာရဏေန၊ အထ ခေါ အာသဝက္ခယော နာမ သဗ္ဗသမ္ဗာဓာနံ ပဟိနတ္တာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဩကာသာဓိဂမော နာမာတိ။

^၁-အဓိဂမိန္တိ အဓိဂဏီ (သိ)၊ အဓိဂပ္ပာတိ အဓိဂန္တိ (သျှာ) ^၂-အာဘောဂမတ္တေနော (က)

^၃-တတ္ထ ပတ္တိတိဝိ (သိ၊ သျှာ)

၂-ကယသက္ခိယုတ္တဝတ္ထနာ

၄၃။ ဒုတိယေ ယထာ ယထာ စ တဒါယတနန္တိ ယေန ယေန ကာရဏေန ယေန ယေနာကာရေန တံ ပဌမဇ္ဈာနသင်္ခါတံ အာယတနံ ဟောတိ။ တထာ တထာ နံ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိတိ တေန တေန ကာရဏေန တေန တေနာကာရေန တံ သမာပတ္တိံ သဟဇာတနာမကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ သမာပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ကာယသက္ခိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ ပရိယာယေနာတိ ယသ္မာ တေန နာမကာယေန ပဌမဇ္ဈာနံ သန္တိကတံ၊ တသ္မာ ဣမိနာ ပရိယာယေန ကာယသက္ခိ ဝုတ္တော။ နိပ္ပရိယာယေနာတိ ယတ္ထကံ ကာယေန သန္တိကာတဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗဿ ကတတ္တာ အယံ နိပ္ပရိယာယေန ကာယသက္ခိ နာမ။

၃-ပညာဝိမုတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၄။ တတိယေ ပညာယ စ နံ ပဇာနာတိတိ တံ ပဌမဇ္ဈာနဝိပဿနာ-ပညာယဇာနာတိ။ ဣဓာပိ ပရိယာယနိပ္ပရိယာယာ ပရိမနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ ဣဓ၊ ဧဝံ ဣတော ပရေသုပိ။

၄-ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၅။ စတုတ္ထံ ဥဘယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိ ဥဘတောဘာဂေဟိ သမထဝိပဿနာနံ ပစ္စနိကကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တော။ ပရိယောသာနေ ပန သမာပတ္တိယာ ရူပကာယတော၊ အရိယမဂ္ဂေန နာမ-ကာယတော ဝိမုတ္တောယေဝ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅-၁၀-သန္တိန္ဒြိယဓမ္မသုတ္တဝါဒဝတ္ထနာ

၄၆-၅၁။ ပဉ္စမာဒိသု သန္တိန္ဒြိယောတိ သယံ ပဿိတဗ္ဗကော။ နိဗ္ဗာနန္တိ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ။ ပရိနိဗ္ဗာနန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ တဒင်္ဂနိဗ္ဗာနန္တိ ပဌမဇ္ဈာနာ-ဒိနာ တေန တေန အင်္ဂေန နိဗ္ဗာနံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနန္တိ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗာနံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သာမညဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသကဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဣတော ပရေသု ခေမန္တိ နိရုပဋ္ဌဝံ။ ခေမပ္ပတ္တောတိ ခေမဘာဝံ
ပတ္တော။ သိက္ခာဒုပ္ပလျာနီတိ သိက္ခာယ ဒုပ္ပလဘာဝကရဏာနိ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မနောရထပူရဏီယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကယာယ

နဝကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-အာနိသံသဝဂ္ဂ

၁-ကိမတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ဒသကနိပါတဿ ပဌမေ ကုသလာနိ သီလာနီတိ အနုဝဇ္ဇသီလာနိ။ အမင်္ဂုဘာဝဿ အဝိပ္ပဋိသာရဿ အတ္ထာယ သံဝတ္တန္တိတိ အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာနိ။ သောဝ နေသံ အာနိသံသောတိ အဝိပ္ပဋိသာရနိသံသာနိ။ ယထာဘူတ-ဉာဏဒဿနတ္ထောတိအာဒိသု ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ နာမတရုဏဝိပဿနာ၊ နိဗ္ဗိဒါနာမဗလဝိပဿနာ၊ ဝိရာဂေါ နာမမဂ္ဂေါ၊ ဝိမုတ္တိ နာမအရဟတ္တဖလံ၊ ဉာဏဒဿနံ နာမ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ အဂ္ဂါယ ပရေန္တိတိ အရဟတ္တတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တိ။

၂-စေတနာကရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေ န စေတနာယ ကရဏီယန္တိ န စေတေတွာ ကပ္ပေတွာ ပကပ္ပေတွာ ကာတဗ္ဗံ။ ဓမ္မတာ သောတိ ဓမ္မသဘာဝေါ သော၊ ကာရဏ-နိယမောအယံ။ အဘိသန္ဓေန္တိတိ ပဝတ္တေန္တိ။ ပရိပူရေန္တိတိ ပရိပုဏ္ဏံ ကရေန္တိ။ အပါရာ ပါရံ ဂမနာယာတိ ဩရိမတိရဘူတာ တေဘူမကဝဇ္ဇာ နိဗ္ဗာနပါရံ ဂမနတ္ထာယ။

၃-၅-ဥပနိသသုတ္တတ္ထယဝဏ္ဏနာ

၃-၅။ တတိယေ ဟတူပနိသောတိ ဟတကာရဏော။ စတုတ္ထပဉ္စမေသု ဇွဲဟိ ထေရေဟိ ကထိတဘာဝေါဝ ဝိသေသော။

၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ နေဝ ပထဝိယံ ပထဝိသညိ အဿာတိ ပထဝိ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဗဟိတိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ သညာယ သညိ န ဘဝေယျ။ အာပါဒိသုဝိ

ဧသေဝ နယော။ န ဣဓလောကေတိ ဣဓလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇနကစတုက္ကပဉ္စ-
ကဇ္ဈာနသညာယ န သညိ ဘဝေယျ။ န ပရလောကေတိ ပရလောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇနကစတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနသညာယ န သညိ ဘဝေယျ။ သညိ စ ပန အဿာတိ
အထ စ ပနဿ သမာပတ္တိ သဝိတက္ကသမာပတ္တိယေဝ အဿာတိ ဝုစ္စတိ။
ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတန္တိ သန္တံ သန္တန္တိ အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓဿ ဒိဝသမ္ပိ
စိတ္တုပ္ပါဒေါ “သန္တံ သန္တံ” နှေဝ ပဝတ္တတိ၊ ပဏီတံ ပဏီတန္တိ အပ္ပေတွာ
နိသိန္ဓဿ ဒိဝသမ္ပိ စိတ္တုပ္ပါဒေါ “ပဏီတံ ပဏီတံ” နှေဝ ပဝတ္တတိ။ ယဒိဉံ
သဗ္ဗသင်္ခါရသမထေတိ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနန္တိ အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓဿ ဒိဝသမ္ပိ
စိတ္တုပ္ပါဒေါ “နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနံ” နှေဝ ပဝတ္တတိတိ သဗ္ဗမ္ပေတံ ဖလသမာပတ္တိ-
သမာဓိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၇-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ သတ္တမေ သညိ စ ပနာဟံ အာဝုသော တသ္မိံ သမယေ အဟောသိန္တိ
အာဝုသော တသ္မိံ သမယေ အဟံ “ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနံ” နှိ ဣမာယ
ဖလသမာပတ္တိသညာယ သညိ အဟောသိ။ သစိတ္တကာ မေ သာ သမာပတ္တိ
အဟောသိတိ ပစ္စဝေက္ခဏာ ကထိတာ။

၈-ဈာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈။ အဋ္ဌမေ သမန္တပါသဒိကောတိ ပသာဒါဝဟာနံယေဝ ကာယ-
ကမ္မာဒီနံ သဗ္ဗာဝတော သမန္တတော ပါသဒိကော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရေတိ
သဗ္ဗေဟိ ကာရဏေဟိ ပရိပုဏ္ဏော။

၉-သန္တဝိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ သန္တာတိ အာရမ္မဏသန္တတယပိ အင်္ဂသန္တတယပိ သန္တာ။
ဝိမောက္ခာတိ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ အာရမ္မဏေ စ နိရာသင်္ဂဘာဝေန^၁
သုဋ္ဌ၊ မုတ္တတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာမာ။ အတိက္ကမ္မ ဂူပေတိ ဂူပဇ္ဈာနာနိ အတိက္က-
မိတွာ ပဝတ္တာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနုပ္ပာမေဝါတိ။

အာနိသံသဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-နာထဝဂ္ဂ

၁-သေနာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတောတိ ပဉ္စဟိ ဂုဏင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော။ နာတိဂူရုံ ဟောတိ နာစွာသန္တန္တိ ယဉ္စိ အတိဂူရေ ဟောတိ။ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တဿ ကာယစိတ္တဒရထော ဟောတိ။ တတော အနုပ္ပန္နံ ဝါ သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေတုံ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ထိရုံ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ အစွာသန္တံ ဗဟုဇနာကိဏ္ဍိ ဟောတိ။ စတ္တာလီသဥသဘာမတ္ထေ ပန ပဒေသေ ဝသတံ ခုရာသန္တဒေါသဝိမုတ္တံ စံ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ နာမ ဟောတိ။ ၆၀။ အပ္ပါကိဏ္ဍန္တိ ဒိဝသဘာဂေ မဟာဇနေန အနာကိဏ္ဍိ။

၂-ပဉ္စင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ ဧကေလီတိ ဧကေလေဟိ သကလေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္တာဂတော။ ဝုသိတဝါတိ ဝုတ္တဗြဟ္မစရိယဝါသော။ အသေခေနာတိ အသေခဓမ္မပရိယာပန္နေန လောကုတ္တရေန။ သီလက္ခန္ဓေနာတိ သီလရာသိနာ။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေနာတိ ဧတ္ထ ဌပေဝ္ဂှာ သီလာဒယော တယော သေသာ ဖလဓမ္မာ ဝိမုတ္တိ နာမ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ တံ လောကိယမေဝ။

၃-၄-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃-၁၄။ တတိယေ ဩရုက္ခာဂိယာနီတိ ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာနိ။ ဥဒ္ဒန္တာဂိယာနီတိ ဥပရိဘာဂိယာနိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။ စတုတ္ထေ ဝိလိနိဗန္ဓာ ပဉ္စကနိပါတေ ဝိတ္တာရိတာယေဝ။ အာရောဟပရိဏာဟေနာတိ ဒီသပုထုလန္တေန။

၅-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ ဧဝမေဝ ခေါတိ ယထာ သဗ္ဗသတ္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဂ္ဂေါ၊ ဧဝံသဗ္ဗေသံ ကုသလဓမ္မာနံ ကာရာပကအပ္ပမာဒေါ အဂ္ဂေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နန စေသ လောကိယောဝ၊ ကုသလဓမ္မာ ပန လောကုတ္တရာပိ။ အယဉ္စ ကာမာဝစရောဝ၊ ကုသလဓမ္မာ ပန စတုဘူမကာ။ ကထမေသ တေသံ အဂ္ဂေါတိ? ပဋိလာဘကတ္တေန။ အပ္ပမာဒေန ဟိ တေ ပဋိလာဘန္တိ၊ တသ္မာ သော တေသံ အဂ္ဂေါ၊ တေန ဝုတ္တံ သဗ္ဗေ တေ အပ္ပမာဒမူလကာတိ။

ဇနိလာနန္တိ^၁ ပထဝီတလစာရိနံ။ ပါဏာနန္တိ သပါဒကပါဏာနံ။ ပဒ-
ဇာတာနီတိ ပဒါနိ။ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဩဓာနံ ပက္ခေပံ ဂစ္ဆန္တိ။ အဂ္ဂ-
မက္ခာယတီတိ သေဌမက္ခာယတိ။ ယဒိဉံ မဟန္တတ္တေနာတိ မဟန္တဘာဝေန
အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊ န ဂုဏဂ္ဂေနာတိ အတ္ထော။ ဝဿိကန္တိ သုမနပုပ္ဖံ။ ဣဒံ ကိရ
သုတ္တံ သုတွာ ဘာတိယမဟာရာဇာ ဝိမံသိတုကာမတာယ ဧကသ္မိံ ဂစ္ဆေ
စတုဇာတိဂန္ဓေဟိ^၂ ပရိဘဏ္ဍံ ကတွာ သုဂန္ဓပုပ္ဖုနိ အာဟရာပေတွာ ဧကဿ
သမုဂ္ဂဿ မဇ္ဈေ သုမနပုပ္ဖမုဋ္ဌိံ ဌပေတွာ သေသာနိ တဿ သမန္တတော မုဋ္ဌိံ
ကတွာ ဌပေတွာ ဒွါရံ ဝိဓာယ ဗဟိ နိက္ခန္ဓော။ အထဿ မဟုတ္တံ ဗဟိ
ဝီတိနာမေတွာ ဒွါရံ ဝိဂရိတွာ ပဝိသန္တဿ သဗ္ဗပဌမံ သုမနပုပ္ဖဂန္ဓော သာနံ
ပဟရိ၊ သော မဟာတလသ္မိံယေဝ မဟာစေတိယာဘိမုခေါနိပဇ္ဇိတွာ “ဝဿိကံ
တေသံ အဂ္ဂန္တိ ကထေန္တေန သုကထိတံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာ”တိ စေတိယံ ဝန္တိ။
ခုဒ္ဒရာဇာနောတိ^၃ ခုဒ္ဒကရာဇာနော။ ကုဋ္ဌရာဇာနောတိပိ^၄ ပါဌော။

၆-အာဟုနေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ ဂေါတြဘူတိ သိခါပတ္တဝိပဿနာဘူတေန - နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေန
ဂေါတြဘူညဏေန သမန္တာဂတော။

၇-ပဌမနာထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ သနာထာတိ သဉ္ဇတကာ ဗဟုဉ္ဇတိဝဂ္ဂါ ဟုတွာ ဝိဟရထ။
နာထံ ကရေန္တီတိ နာထကရဏာ။ အတ္တနော သနာထဘာဝကရာ ပတိဋ္ဌာ-
ကရာတိ အတ္ထော။ ကလျာဏမိတ္တောတိအာဒိသု သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ
ကလျာဏာ မိတ္တာ အဿာတိ ကလျာဏမိတ္တော။ တေဝဿ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု
သဟ အယနတော သဟာယာတိ ကလျာဏသဟာယော။ စိတ္တေန စေဝ
ကာယေန စ ကလျာဏမိတ္တေသုယေဝ သမ္ပဝဏော ဩဏတောတိ ကလျာဏ-
သမ္ပဝဏော။ သုဝစော ဟောတီတိ သုခေန ဝတ္တဗ္ဗော ဟောတိ၊ သုခေန
အနုသာသိတဗ္ဗော။ ခမောတိ ဂါဠေန ဖရသေန ကက္ခဋေန ဝုတ္တော ခမတိ န
ကုပ္ပတိ။ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ အနုသာသနိန္တိ ယထာ ဧကစ္စော ဩဝဒိယမာနော
ဝါမတော ဂဏှာတိ၊ ပဋိပ္ပရတိ ဝါ၊ အဿုဏန္တော ဝါ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ အကတွာ

၁-ဇနိလာနန္တိ (သီ)

၂-စတုဇာတိဂန္ဓေဟိ (သီ၊ သျှာ)

၃-ကုဋ္ဌရာဇာနောတိ (သီ၊ သျှာ) အံ-ဋ္ဌ ၃-၁ ၂၀-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဋ္ဌံ။

၄-ခုဒ္ဒကရာဇာနောတိပိ (သီ)၊ ကုဋ္ဌရာဇာနောတိပိ (သျှာ)

“ဩဝေထ ဘန္တေ အနုသာသထ၊ တုမှေသု အနောဝဒန္တေသု ကော အညော ဩဝေဿတိ”တိ ပဒက္ခိဏံ ဂဏှာတိ။

ဥစ္စာဝစာနီတိ ဥစ္စနီစာနိ။ ကိံကရဏီယာနီတိ “ကိံ” ကရောမိ”တိ ဧဝံ ဝတ္တာ ကတ္တဗ္ဗကမ္မာနိ။ တတ္ထ ဥစ္စကမ္ပံ နာမ စိဝရဿ ကရဏံ ရဇနံ၊ စေတိယေ သုခာကမ္ပံ ဥပေါသထာဂါရစေတိယသရဗောဓိသရေသု ကတ္တဗ္ဗကမ္မန္တိ ဧဝ-
မာဒိ။ အဝစကမ္ပံ နာမ ပါဒဓောဝနမက္ခနာဒိဗုဒ္ဓကကမ္ပံ။ တတြူပါယာယာတိ တတြူပဂမနိယာယ။ အလံ ကာတုန္တိ ကာတုံ သမတ္ထော ဟောတိ။ အလံ သံဝိဓောတုန္တိ ဝိစာရေတုံ သမတ္ထော ဟောတိ။

ဓမ္မေ အဿ ကာမော သိနေဟောတိ ဓမ္မကာမော၊ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပိယာယတီတိ အတ္ထော။ ပိယသမုဒါဟာဇောတိ ပရသ္မိံ ကထေန္တေ သက္ကစ္စံ သုဏှာတိ၊ သယဉ္စပရေသံ ဒေသေတုကာမော ဟောတီတိ အတ္ထော။ အဘိဓမ္မေ အဘိဝိနယေတိ ဧတ္ထ ဓမ္မော အဘိဓမ္မော ဝိနယော အဘိဝိနယောတိ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဓမ္မောတိ သုတ္တန္တပိဋကံ။ အဘိဓမ္မောတိ သတ္တ ပကရဏာနိ။ ဝိနယောတိ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ။ အဘိဝိနယောတိ ခန္တကပရိဝါရာ။ အထ ဝါ သုတ္တန္တပိဋကမ္ပိ အဘိဓမ္မပိဋကမ္ပိ ဓမ္မော ဧဝ၊ မဂ္ဂဖလာနိ အဘိဓမ္မော။ သကလဝိနယပိဋကံ ဝိနယော၊ ကိလေသဂူပသမကရဏံ အဘိဝိနယော။ ဣတိ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ဧတ္ထ ဓမ္မေ စ အဘိဓမ္မေ စ ဝိနယေ စ အဘိဝိနယေ စ ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော ဟောတီတိ အတ္ထော။ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ကာရဏတ္ထေ ဘုမ္မံ၊ စာတုဘူမကကုသလဓမ္မကာရဏာ တေသံ အဓိဂမတ္ထာယ အနိက္ခိတ္တရုရော ဟောတီတိ အတ္ထော။

ဂ-ဒုတိယနာထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈။ အဋ္ဌမေ ထေရာနုကမ္ပိတဿာတိ ထေရေဟိ ဩဝါဒါနုသာသနိဒါန-
သုမုဿာဟိတာယ ဟိတဖရဏာယ အနုကမ္ပိတဿ။

၉-ပဌမအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ အရိယာဝါသာတိ အရိယာနံ အာဝါသာ၊ တေ အာဝသိံသု အာဝသန္တိ အာဝသိဿန္တိတိ အရိယာဝါသာ^၁။ (ယဒရိယာတိ ယေ ဝါသေ အရိယာ) ၂။

၁-အရိယာဝါသာတိ အရိယာ ဧတ္ထ ဝသိံသု ဝသန္တိ ဝသိဿန္တိတိ အရိယာဝါသာ(သိ၊ သျာ)

ဒိ-ဋ္ဌ ၃-၂၃၄-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-() (သိ၊ သျာ)

၁၀-ဒုတိယအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမံ ယသ္မာ ကုရုရဋ္ဌဝါသိနော ဘိက္ခု။ ဂန္တိရပညာကာရကာ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ၊ တသ္မာ ယထာ တေသံ ဒိဃနိကာယာဒိသု မဟာနိဒါနာဒိနိ ကထိတာနိ၊ ဧဝံ ဣဒမ္ပိ ဂန္တိရံ သုဒ္ဓမံ တိလက္ခဏာဟတံ သုတ္တံ တတ္ထေဝ အဝေါစ။ တတ္ထ ပဉ္စင်္ဂိပ္ပဟိနောဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော ဟုတွာ ဒိဏာသဝေါ အဝသိ ဝသတိ ဝသိဿတိ။ တသ္မာ အယံ ပဉ္စင်္ဂိပ္ပဟိနတာ အရိယာ-ဝါသောတိ^၁ ဝုတ္တော။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတော ဟောတိတိ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာယ သမန္တာဂတော ဟောတိ။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ ဓမ္မာ နာမ ကေတိ? ဉာဏာဒယော။ “ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တေ ကိရိယတော စတ္တာရိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ၊ “သတတဝိဟာရော”တိ ဝုတ္တေ အဋ္ဌ မဟာစိတ္တာနိ၊ “ရဇ္ဇနဒုဿနံ နတ္ထိ”တိ ဝုတ္တေ ဒသ စိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ သောမနဿံ အာသေဝနဝသေန လဗ္ဘတိ။ သတာရက္ခေန စေတသတိ ဒိဏာသဝဿ ဟိ တိသု ဒွါရေသု သဗ္ဗကာလေ သတိ အာရက္ခကိစ္စံ သာဓေတိ။ တေနဝဿ စရတော စ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပ္ပန်တံ ဟောတိတိ ဝုစ္စတိ။

ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနန္တိ ဗဟူနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧတ္ထ သမဏာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂတာ၊ ဗြာဟ္မဏာတိ ဘောဝါဒိနော။ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနီတိ ဗဟူနိ ပါဠေက္ကသစ္စာနိ။ “ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စံ၊ ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ဧဝံ ပါဠိယေက္ကံ ဂဟိတာနိ ဗဟူနိ သစ္စာနီတိ အတ္ထေဝ။ နုဏ္ဏာနီတိ နိဟဋ္ဌာနိ။ ပနုဏ္ဏာနီတိ သုဋ္ဌ၊ နိဟဋ္ဌာနိ။ စတ္တာနီတိ ဝိဿဋ္ဌာနိ။ ဝန္တာနီတိ ဝမ်တာနိ။ ပုတ္တာနီတိ ဆိန္ဒုဗန္ဓနာနိ ကတာနိ။ ပဟိနာနီတိ ပဇဟိတာနိ။ ပဋိနိဿဋ္ဌာနီတိ ယထာ န ပုန စိတ္တံ အာရောဟန္တိ၊ ဧဝံ ပဋိနိဿဋ္ဌိတာနိ။ သဗ္ဗာနေဝ တာနိ ဂဟိတဂ္ဂ-ဟဏဿ ဝိဿဋ္ဌဘာဝဝေဝစနာနိ။

သမဝယသဋ္ဌေသနောတိ ဧတ္ထ အဝယာတိ အနုနာ၊ သဋ္ဌာတိ ဝိဿဋ္ဌာ။ သမ္မာ အဝယာ သဋ္ဌာ သေနာ အဿာတိ သမဝယသဋ္ဌေသနော၊ သုဋ္ဌ-ဝိဿဋ္ဌသဗ္ဗသေနောတိ အတ္တော။ ရာဂါ ဝိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိအာဒိဟိ မဂ္ဂဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ ကထိတာ။ ရာဂေါ မေ ပဟိနောတိအာဒိဟိ ပစ္စဝေက္ခဏဖလံ ကထိတံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

နာထကရဏဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁-အရိယဿ ဝါသောတိ (သိ)၊ အရိယဿ ဝါသတ္တာ အရိယဝါသောတိ (သျှာ၊ ဒိ-ဋ္ဌ ၃-၂၃၄-ပိဋေ စ)

၃-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ ဝိသမဂ္ဂတေတိ ဝိသမဋ္ဌာနေသု ဂေါစရေသု
ဂတေ။ သင်္ခာတံ အာပါဒေသိန္တိ သာတံ ဝဓံ ပါပေသိ။ တဿ ဟိ ဥဿန္တ-
တေဇတာယ ခုဒ္ဒကေသု ပါဏေသု အနုကမ္မာ ဟောတိ။ တဿ ယေ
ပဋိသတ္တုဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ န သက္ခိယန္တိ^၂။ ယေ ဒုဗ္ဗလာ ပလာယိတုကာမာ
ဘဝိယန္တိ။ တေ ပလာယိယန္တိတိ သီဟနာဒံ နဒိတွာဝ ဂေါစရာယ ပက္ခမတိ။
တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနန္တိ ယဒိ ဟိ သဟနတာယ ဟနနတာယ စ သီဟော၊
တထာဂတော ဟိ သဗ္ဗာနိ စ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာနိ သဟတိ၊ သဗ္ဗပရပ္ပဝါဒိနော^၃ စ
ဝါဒါနံ နိဗ္ဗတနေန ဟနတိ။ ဣဒမဿ ဟောတိ သီဟနာဒသိန္တိ အယမဿ
သီဟနာဒေါ။

တထာဂတဗလာနီတိ အဗြဟ္မာ အသာဓာရဏာနိ တထာဂတဿေဝ
ဗလာနိ။ ယထာ ဝါ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ ဗလာနိ ပုညသမ္ပတ္တိယာ အာဂတာနိ၊
တထာ အာဂတဗလာနီတိပိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဒုဝိဓံ တထာဂတဿ ဗလံ
ကာယဗလံ ဉာဏဗလံ။ တေသု ကာယဗလံ ဟတ္ထိကုလာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ပုတ္တဗြေတံ ပေါရာဏေဟိ—

“ကာလာဝကဉ္စ ဂင်္ဂေယျံ၊ ပဏ္ဍရံ တမ္ပပိင်္ဂလံ။

ဂန္ဓမင်္ဂလဟေမဉ္စ၊ ဥပေါသထဆဒ္ဒန္တိမေ ဒသာ”တိ။

ဣမာနိ ဒသ ဟတ္ထိကုလာနိ။ တတ္ထ ကာလာဝကန္တိ ပကတိဟတ္ထိကုလံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယံ ဒသန္တံ ပုရိသာနံ ကာယဗလံ၊ တံ ဧကဿ ကာလာဝကဿ
ဟတ္ထိနော။ ယံ ဒသန္တံ ကာလာဝကာနံ ဗလံ၊ တံ ဧကဿ ဂင်္ဂေယျဿ။
ယံ ဒသန္တံ ဂင်္ဂေယျာနံ၊ တံ ဧကဿ ပဏ္ဍရဿ။ ယံ ဒသန္တံ ပဏ္ဍရာနံ၊ တံ
ဧကဿ တမ္ပဿ။ ယံ ဒသန္တံ တမ္ပာနံ၊ တံ ဧကဿ ပိင်္ဂလဿ။ ယံ ဒသန္တံ
ပိင်္ဂလာနံ၊ တံ ဧကဿ ဂန္ဓဟတ္ထိနော။ ယံ ဒသန္တံ ဂန္ဓဟတ္ထိနံ၊ တံ ဧကဿ
မင်္ဂလဿ။ ယံ ဒသန္တံ မင်္ဂလာနံ၊ တံ ဧကဿ ဟေမဿ။ ယံ ဒသန္တံ ဟေမာနံ၊
တံ ဧကဿ ဥပေါသထဿ။ ယံ ဒသန္တံ ဥပေါသထာနံ၊ တံ ဧကဿ ဆဒ္ဒန္တဿ။
ယံ ဒသန္တံ ဆဒ္ဒန္တာနံ၊ တံ ဧကဿ တထာဂတဿ။ နာရာယနသင်္ခာတဗလန္တိ^၄

၁-ပဋိသတ္တုဘာဝေ (သီ၊ သျှာ) ၂-သဏ္ဌာတုံ သက္ခိယန္တိ (သီ)၊ သဏ္ဌာတုံ သက္ခိယန္တိ၊ တေ ဟန္တိ (သျှာ)

၃-သဗ္ဗပရပ္ပဝါဒိနံ (သီ၊ သျှာ)

၄-နာရာယနသင်္ခာတဗလန္တိ (သီ၊ သျှာ) မ-၄ ၁-၃၃၂၊ အဘိ-၄ ၂-၃၈၀-ပိဋေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဣဒမေဝ ဝုစ္စတိ။ တဒေတံ ပကတိဟတ္ထိဂဏနာယ ဟတ္ထိနံ ကောဋိသဟဿာနံ၊ ပုရိသဂဏနာယ ဒသန္တံ ပုရိသကောဋိသဟဿာနံ ဗလံ ဟောတိ။ ဣဒံ တာဝတထာဂတဿ ကာယဗလံ။

ဤဏဗလံ ပန ပါဠိယံ တာဝ အာဂတမေဝ။ ဒသဗလဉာဏံ၊ မဇ္ဈိမေ^၁ အာဂတံ စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏံ၊ အဋ္ဌသု ပရိသာသု အကမ္မနဉာဏံ၊ စတုယောနိ-
ပရိစ္ဆေဒဉာဏံ၊ ပဉ္စဂတိပရိစ္ဆေဒဉာဏံ၊ သံယုတ္တကေ^၂ အာဂတာနိ တေသတ္တတိ
ဉာဏာနိ၊ သတ္တသတ္တတိဉာဏာနိတိ ဧဝံ အညာနိပိ အနေကာနိ ဉာဏဗလံ နာမ။
ဣဓပိ ဉာဏဗလမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ ဉာဏဉ္စိ အကမ္မိယဋ္ဌေန ဥပတ္တန္တနဋ္ဌေန စ
ဗလန္တိ ဝုတ္တံ။

အာသဘံ ဌာနန္တိ သေဋ္ဌဌာနံ ဥတ္တမဌာနံ။ အာသဘာဝါပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ၊ တေသံ
ဌာနန္တိ အတ္ထော။ အပိစ ဂဝသတဇေဋ္ဌကော ဥသဘော၊ ဂဝသဟဿ-
ဇေဋ္ဌကော ဝသဘော။ ဝဇေသတဇေဋ္ဌကော ဝါ ဥသဘော၊ ဝဇေသဟဿ-
ဇေဋ္ဌကော ဝသဘော။ သဗ္ဗဂဝသေဋ္ဌော သဗ္ဗပရိဿယသဟော သေတော
ပါသာဒိကော မဟာဘာရဝဟော အသနိသတသဒ္ဓေဟိပိ အသမ္ပကမ္မိယော
နိသဘော၊ သော ဣဒဉ္စသဘောတိ အဓိပ္ပေတော။ ဣဒမ္ပိ ဟိ တဿ ပရိယာယ-
ဝစနံ။ ဥသဘဿ ဣဒန္တိ အာသဘံ။ ဌာနန္တိ စတူဟိ ပါဒေဟိ ပထဝီ^၃ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ
အစလဌာနံ^၄။ ဣဒံ ပန အာသဘံ ဝိယာတိ အာသဘံ။ ယထေဝ ဟိ နိသဘ-
သင်္ခါတောံ ဥသဘော ဥသဘဗလေန သမန္နာဂတော စတူဟိ ပါဒေဟိ ပထဝီ^၃
ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ အစလဌာနေန တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ တထာဂတောပိ ဒသဟိ တထာဂတ-
ဗလေဟိ သမန္နာဂတော စတူဟိ ဝေသာရဇ္ဇပါဒေဟိ အဋ္ဌပရိသပထဝီ^၃
ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ သဒေဝကေ လောကေ ကေနစိ ပစ္စတ္တိကေန ပစ္စာမိတ္တေန
အကမ္မိယော အစလဌာနေန တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ တိဋ္ဌမာနော စ တံ အာသဘံ ဌာနံ
ပဋိဇာနာတိ ဥပဂစ္ဆတိ န ပစ္စက္ခာတိ အတ္တနိ အာရောပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ
“အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ”တိ။

‘ ပရိသာသုတိ အဋ္ဌသု ပရိသာသု။ သီဟနာဒံ နဒတိတိ သေဋ္ဌနာဒံ နဒတိ၊
အဘိတနာဒံ နဒတိ၊ သီဟနာဒသဒိသံ ဝါ နာဒံ နဒတိ။ တတြာယံ ဥပမာ—
ယထာ သီဟော သီဟဗလေန သမန္နာဂတော သဗ္ဗတ္ထ ဝိသာရဒေါ ဝိဂတ-
လောမဟံသော သီဟနာဒံ နဒတိ၊ ဧဝံ တထာဂတသီဟောပိ တထာဂတ-
ဗလေဟိ သမန္နာဂတော အဋ္ဌသု ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ ဝိဂတလောမဟံသော

“ဣတိ သက္ကာယော”တိအာဒိနာ နယေန နာနာဝိဒေသနာဝိလာသသမ္ပန္နံ သီဟနာဒံ နဒတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ”တိ။

ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိတိ ဧတ္ထ ဗြဟ္မန္တိ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ ဝိသိဋ္ဌံ။ စက္ကန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ တံ ပနေတံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ ပဋိဝေဓဉာဏဉ္စေဝ ဒေသနာဉာဏဉ္စ။ တတ္ထ ပညာ-
ပဘာဝိတံ အတ္တနော အရိယဖလာဝဟံ ပဋိဝေဓဉာဏံ၊ ကရုဏာပဘာဝိတံ သာဝကာနံ အရိယဖလာဝဟံ ဒေသနာဉာဏံ။ တတ္ထ ပဋိဝေဓဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဒုဝိဓံ။ တဉ္စိ အဘိနိက္ခမနတော ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ တုသိတဘဝနတော ဝါ ယာဝ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ ဒီပင်္ဂရတော ဝါ ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ ဒေသနာဉာဏမ္ပိ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တန္တိ ဒုဝိဓံ။ တဉ္စိ ယာဝ အညာသိကောဏှညဿ သောတာပတ္တိ-
မဂ္ဂါ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ပဝတ္တံ နာမ။ တေသု ပဋိဝေဓဉာဏံ လောကုတ္တရံ၊ ဒေသနာဉာဏံ လောကီယံ။ ဥဘယမ္ပိ ပနေတံ အညေဟိ အသာဓာရဏံ၊ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ ဩရသဉာဏံ။

ဣဒါနိ ယေဟိ ဒသဟိ ဗလေဟိ သမန္ဓာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ တာနိ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ ကတမာနိ ဒသ၊ ဣဒါနိက္ခဝေ တထာဂတော ဌာနဉ္စ ဌာနတောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဌာနဉ္စ ဌာနတောတိ ကာရဏဉ္စ ကာရဏတော။ ကာရဏဉ္စ ယသ္မာ တတ္ထ ဖလံ တိဋ္ဌတိ၊ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တတိ စ၊ တသ္မာ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ဘဂဝါ “ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ ဟေတူ ပစ္စယာ ဥပ္ပါဒါယ၊ တံ တံ ဌာနံ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ န ဟေတူ န ပစ္စယာ ဥပ္ပါဒါယ၊ တံ တံ အဋ္ဌာန”န္တိ ပဇာနန္တော ဌာနဉ္စ ဌာနတော အဋ္ဌာနဉ္စ အဋ္ဌာနတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အဘိဓမ္မေ ပနေတံ “တတ္ထ ကတမံ တထာဂတဿ ဌာနဉ္စ ဌာနတော အဋ္ဌာနဉ္စ အဋ္ဌာနတော ယထာဘူတံ ဉာဏ”န္တိ အာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရိတမေဝ။ ယမ္ပိတိ ယေန ဉာဏေန။ ဣဒါနိက္ခဝေ တထာဂတဿာတိ ဣဒမ္ပိ ဌာနာဋ္ဌာနဉာဏံ တထာဂတဿ တထာဂတဗလံ နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကမ္မသမာဒါနာနန္တိ သမာဒိယိတွာ ကတာနံ ကုသလာကုသလကမ္မာနံ၊ ကမ္မမေဝ ဝါ ကမ္မသမာဒါနံ။ ဌာနသော ဟေတုသောတိ ပစ္စယတော စေဝ

ဟေတုတော စ။ တတ္ထ ဂတိဥပဓိကာလပယောဂါ ဝိပါကဿ ဌာနံ၊ ကမ္မံ ဟေတု။ ဣမဿ ပန ဉာဏဿ ဝိတ္ထာရကထာ “အတ္ထေကစ္စာနိ ပါပကာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗောဇ္ဇာနိ န ဝိပစ္စန္ဓိ”တိ^၁ အာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ အာဂတာယေဝ။

သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိန္ဒိ သဗ္ဗဂတိဂါမိနိဉ္စ အဂတိဂါမိနိဉ္စ။ ပဋိပဒန္တိ မဂ္ဂံ။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ ဗဟုသုပိ မနုဿေသု ဧကမေဝ ပါဏံ ဃာတေန္တေသု “ဣမဿ စေတနာ နိရယဂါမိနိ ဘဝိဿတိ၊ ဣမဿ တိရစ္ဆာန-ယောနိဂါမိနိ”တိ ဣမိနာ နယေန ဧကဝတ္ထုသ္မိမ္ပိ ကုသလာကုသလစေတနာ-သင်္ခါတာနံ ပဋိပတ္တိနံ အဝိပရိတတော သဘာဝံ ဇာနာတိ။ ဣမဿပိ စ ဉာဏဿ ဝိတ္ထာရကထာ “တတ္ထ ကတမံ တထာဂတဿ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိ” ပဋိပဒံ^၂ ယထာဘူတံ ဉာဏံ၊ ဣဓ တထာဂတော အယံ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ နိရယဂါမိနိတိ ပဇာနာတိ”တိ^၃ အာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ အာဂတာယေဝ။

အနေကဓာတုန္တိ စက္ခုဓာတုအာဒိတိ ကာမဓာတုအာဒိတိ ဝါ ဓာတူဟိ ဗဟုဓာတုံ။ နာနာဓာတုန္တိ တာသံယေဝ ဓာတူနံ ဝိလက္ခဏတာယ နာနပ္ပ-ကာရဓာတုံ။ လောကန္တိ ခန္ဓာယတနဓာတုလောကံ။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ တာသံ ဓာတူနံ အဝိပရိတတော သဘာဝံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဣဒမ္ပိ ဉာဏံ “တတ္ထ ကတမံ တထာဂတဿ အနေကဓာတုနာနာဓာတုလောကံ ယထာဘူတံ ဉာဏံ၊ ဣဓ တထာဂတော ခန္ဓနာနတ္ထံ ပဇာနာတိ”တိ^၄ အာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။

နာနာဓိမုတ္တိကတန္တိ ဟိနာဒိတိ အဓိမုတ္တိဟိ နာနာဓိမုတ္တိကဘာဝံ။ ဣဒမ္ပိ ဉာဏံ “တတ္ထ ကတမံ တထာဂတဿ သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကတံ ယထာဘူတံ ဉာဏံ။ ဣဓ တထာဂတော ပဇာနာတိ သန္တိ သတ္တာ ဟိနာဓိမုတ္တိကာ”တိ^၅ အာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။

ပရသတ္တာနန္တိ ပဓာနသတ္တာနံ။ ပရပုဂ္ဂလာနန္တိ တတော အညေသံ ဟိနသတ္တာနံ။ ဧကတ္ထမေဝ ဝါ ဧတံ ပဒဒ္ဒယံ၊ ဝေနေယျဝသေန ဒွိဓာ ဝုတ္တံ။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ သဒ္ဓါဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ ပရဘာဝဉ္စ အပရဘာဝဉ္စ၊ ဝုဒ္ဓိဉ္စ ဟာနိဉ္စာတိ အတ္ထော။ ဣမဿပိ ဉာဏဿ ဝိတ္ထာရကထာ “တတ္ထ ကတမံ တထာဂတဿ ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ ယထာဘူတံ

၁-အဘိ ၂-၃၅၁-ဝိဇ္ဇေ။

၂-သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါ (သီ၊ သျာ)

၃-အဘိ ၂-၃၅၂-ဝိဇ္ဇေ။

ဉာဏ်၊ ဣမ တထာဂတော သတ္တာနံ အာသယံ ပဇာနာတိ”တိ^၁ အာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ အာဂတာယေဝ။

ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပတ္တိနန္တိ ပဌမာဒိနံ စတုနံ ဈာနာနံ, “ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ”တိအာဒိနံ အဋ္ဌနံ ဝိမောက္ခာနံ, သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိနံ တိဏ္ဍိ သမာဓိနံ, ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိအာဒိနန္တ နဝနံ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိနံ။ သံကိလေသန္တိ ဟာနဘာဂိယဓမ္မံ။ ဝေါဒါနန္တိ ဝိသေသဘာဂိယဓမ္မံ။ ဝုဠာနန္တိ “ဝေါဒါနမ္ပိ ဝုဠာနံ၊ တမှာ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဠာနမ္ပိ ဝုဠာန”န္တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တံ ပရုဏဇ္ဈာနဉ္စေဝ ဘဝဂ်ဖလသမာပတ္တိယော စ။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမဉ္စိ ပရုဏဇ္ဈာနံ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တဿ “ဝေါဒါနမ္ပိ ဝုဠာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဘဝဂ်န ပန သဗ္ဗဇ္ဈာနေဟိ ဝုဠာနံ ဟောတိ၊ ဖလသမာပတ္တိယာ နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဠာနံ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ စ “တမှာ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဠာနမ္ပိ ဝုဠာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒမ္ပိ ဉာဏံ “တတ္ထ ကတမံ တထာဂတဿ ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပတ္တိနံ သံကိလေသံ ဝေါဒါနံ ဝုဠာနံ ယထာဘူတံ ဉာဏံ၊ ဈာယီတိ စတ္တာရော ဈာယီ၊ အတ္ထေကစ္စော ဈာယီ သမ္ပတ္တိယေဝ သမာနံ ဝိပတ္တိတိ ပစ္စေတိ”တိ^၃ အာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ သဗ္ဗဉာဏာနံ ဝိတ္တာရကထာယ ဝိနိစ္ဆယော သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ ဝိဘင်္ဂကထာယ ဝုတ္တော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတာ၊ အာသဝက္ခယကထာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာယေဝါတိ။

တတ္ထ ပရဝါဒီကထာ ဟောတိ “ဒသဗလဉာဏံ နာမ ပါဠိယေက္ကံ ဉာဏံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿေဝါယံ ပဘေဒေါ”တိ။ တံ န တထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အညမေဝ ဟိ ဒသဗလဉာဏံ၊ အညံ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ ဒသဗလဉာဏဉ္စိ သကသကကိစ္စမေဝ ဇာနာတိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ တမ္ပိ တတော အဝသေသမ္ပိ ဇာနာတိ။ ဒသဗလဉာဏေသု ဟိ ပဌမံ ကာရဏာကာရဏမေဝ ဇာနာတိ၊ ဒုတိယံ ကမ္မဝိပါကန္တရမေဝ၊ တတိယံ ကမ္မပရိစ္ဆေဒမေဝ၊ စတုတ္ထံ ဓာတုနာနတ္တကာရဏမေဝ၊ ပဉ္စမံ သတ္တာနံ အဇ္ဈာသယာမိမုတ္တိမေဝ၊ ဆဋ္ဌံ ဣန္ဒြိယာနံ တိက္ခမုဒုဘာဝမေဝ၊ သတ္တမံ ဈာနာဒိဟိ သမ္ဘိတေသံ သံကိလေသာဒိမေဝ၊ အဋ္ဌမံ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္တက္ခန္ဓသန္တတိမေဝ၊ နဝမံ သတ္တာနံ စုတိပဋိသန္တိမေဝ၊ ဒသမံ သစ္စပရိစ္ဆေဒမေဝ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပန ဧတေဟိ ဇာနိတဗ္ဗူ တတော ဥတ္တရိဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဧတေသံ ပန ကိစ္စံ န သဗ္ဗံ ကရေတိ။ တဉ္စိ ဈာနံ ဟုတွာ

အပ္ပေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဣဒ္ဓိ ဟုတွာ ဝိကုဗ္ဗိတုံ န သက္ကောတိ၊ မဂ္ဂေါ ဟုတွာ ကိလေသေ ခေပေတုံ န သက္ကောတိ။

အဝိစ ပရဝါဒီ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “ဒသဗလဉာဏံ နာမေတံ သဝိတက္ကသဝိစာရံ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္ထံ အဝိတက္ကအဝိစာရံ၊ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ၊ လောကီယံ လောကုတ္တရ”န္တိ။ ဇာနန္တော “ပဋိပါဋိယာ သတ္တဉာဏာနိ သဝိတက္ကသဝိစာရာနိ”တိ ဝက္ခတိ။ “တတော ပရာနိ ဒွေ အဝိတက္ကအဝိစာရာနိ”တိ ဝက္ခတိ။ “အာသဝက္ခယဉာဏံ သိယာ သဝိတက္ကသဝိစာရံ သိယာ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္ထံ သိယာ အဝိတက္ကအဝိစာရ”န္တိ ဝက္ခတိ။ တထာ “ပဋိပါဋိယာ သတ္တ ကာမာဝစရာနိ၊ တတော ဒွေ ရူပါဝစရာနိ၊ အဝသာနေ ဧကံ လောကုတ္တရ”န္တိ ဝက္ခတိ။ “သဗ္ဗညုတညာဏံ ပန သဝိတက္ကသဝိစာရမေဝ လောကီယမေဝါ”တိ ဝက္ခတိ။

ဝေမေတ္ထ အနုပဒဝဏ္ဏနံ ဥတွာ ဣဒါနိ ယသ္မာ တထာဂတော ပဌမံယေဝ ဌာနာဌာနဉာဏေန ဝေနေယျသတ္တာနံ အာသဝက္ခယာဓိဂမဿ စေဝ အနဓိဂမဿ စ ဌာနာဌာနဘူတံ ကိလေသာဝရဏာဘာဝံ ပဿတိ လောကီယသမ္မာဒိဋ္ဌိဌာနာဒိဒဿနတော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဌာနဘာဝဒဿနတော စ။ အထ နေသံ ကမ္မဝိပါကဉာဏေန ဝိပါကာဝရဏာဘာဝံ ပဿတိ တိဟေတုကပ္ပုဋိသန္ဓိဒဿနတော၊ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါဉာဏေန ကမ္မာဝရဏာဘာဝံ ပဿတိ အာနန္တရိယကမ္မာဘာဝဒဿနတော။ ဧဝမနာဝရဏာနံ အနေကဓာတုနာနာဓာတုဉာဏေန အနုကူလံဓမ္မဒေသနတ္ထံ စရိယာဝိသေသံ ပဿတိ ဓာတုဝေမတ္ထဒဿနတော။ အထ နေသံ နာနာဓိမုတ္တိကတဉာဏေန အဓိမုတ္တိပဿတိ ပယောဂံ အနာဒိယိတွာပိ အဓိမုတ္တိဝသေန ဓမ္မဒေသနတ္ထံ။ အထေဝံ ဒိဌာဓိမုတ္တိနံ^၁ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏေန ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ ပဿတိ သဒ္ဓါဒိနံ တိက္ခမုဒုဘာဝဒဿနတော။ ဧဝံ ပရိညာတိန္ဒြိယပရောပရိယတ္တာ ပန တေ သစေ ဒူရေ ဟောန္တိ၊ အထ ဈာနာဒိဉာဏေန ဈာနာဒိသု ဝသီဘူတတ္တာ ဣဒ္ဓိဝိသေသေန တေ ဒိပ္ပဥပဂစ္ဆတိ။ ဥပဂန္တော စ^၂ နေသံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန ပုဗ္ဗဇာတိဘဝံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခာနုဘာဝတော ပတ္တဗ္ဗေန စေတောပရိယဉာဏေန သမ္ပတိ စိတ္တဝိသေသံ ပဿန္တော အာသဝက္ခယဉာဏာနုဘာဝေန အာသဝက္ခယဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယဝိဂတသမ္မောဟတ္တာ အာသဝက္ခယာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တသ္မာ ဣမိနာနုက္ကမေန ဣမာနိ ဗလာနိ ပုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၂-အဓိဝုတ္တိပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယေ ယေ တေ ဓမ္မာတိ ယေ တေ ဒသဗလဉာဏသဗ္ဗညုတ-
ညာဏဓမ္မာ။ အဓိဝုတ္တိပဒါနန္တိ^၁ အဓိဝစနပဒါနံ၊ ခန္ဓာယတနဓာတုဓမ္မာနန္တိ
အတ္ထော။ အဓိဝုတ္တိယောတိ ဟိ အဓိဝစနာနိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ ယေ ပဒဘူတာ
ဒေသနာယ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ^၂။ အတိတာ ဗုဒ္ဓါပိ ဟိ ဧတေ ဓမ္မေ ကထယိံသု၊
အနာဂတာပိ ဧတေဝ ကထယိဿန္တိ။ တသ္မာ ခန္ဓာဒယော အဓိဝုတ္တိပဒါနိ
နာမ။ တေသံ အဓိဝုတ္တိပဒါနံ။ အထ ဝါ ဘူတမတ္တံ အဘိဘဝိတွာ ယထာ-
သဘာဝတော အဂ္ဂဟေတွာ ဝတ္တနတော အဓိဝုတ္တိယောတိ ဒိဋ္ဌိယော ဝုစ္စန္တိ၊
အဓိဝုတ္တိနံ ပဒါနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ၊ ဒိဋ္ဌိဒိပကာနိ ဝစနာနိတိ အတ္ထော။ တေသံ
အဓိဝုတ္တိပဒါနံ ဒိဋ္ဌိဝေါဟာရေန။ အဘိညာ သန္တိကိရိယာယာတိ ဇာနိတွာ
ပစ္စက္ခကရဏတ္ထာယ။ ဝိသုဒ္ဓါရဇေါတိ ဉာဏသောမနဿပုတ္တော။ တတ္ထာတိ
တေသု ဓမ္မေသု။ တေသံ တေသံ တထာ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုန္တိ တေသံ
တေသံ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ ဝါ ဣတရေသံ ဝါ အာသယံ ဥတွာ တထာ တထာ ဓမ္မံ
ဒေသေတုံ။ ဟိနံ ငါ ဟိနန္တိ ဥဿတိတိ ဟိနံ ဝါ ဓမ္မံ “ဟိနော ဓမ္မော”တိ
ဇာနိဿတိ။ ဉာတေယျန္တိ ဉာတဗ္ဗံ။ ဒဋ္ဌေယျန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သန္တိကရေယျန္တိ
သန္တိကာတဗ္ဗံ။ တတ္ထ တတ္ထ ယထာဘူတဉာဏန္တိ တေသု တေသု ဓမ္မေသု
ယထာသဘာဝဉာဏံ။ ဣမိနာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဒေသေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗညုတညာဏံ
ဒေသေတွာ ပုန ဒသဗလဉာဏံ ဒေသေန္တော ဒသယိမာနိတိအာဒိမာဟ။
ဒသဗလဉာဏမ္ပိ ဟိ တတ္ထ တတ္ထ ယထာဘူတဉာဏမေဝတိ။

၃-ကာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ အာပန္နော ဟောတိ ကဉ္စိဒေဝ ဒေသန္တိ^၃ ကဉ္စိ အာပတ္တိ-
ကောဋ္ဌာသံ အာပန္နော ဟောတိ။ အနုပိစ္ဆာတိ အနုပရိသိတွာ ပရိယောဂါ-
ဟေတွာ။ ကာယဒုစ္စရိတန္တိ တိပိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဝစီဒုစ္စရိတန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ
ဝစီဒုစ္စရိတံ။ ပါပိကာ ဣဿာတိ လာမိကာ ဥသူယာ။ ပညာယ ဒိသွာတိ^၄
သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ ပဿိတွာ^၅ ပဟာတဗ္ဗာ။ ဣဇ္ဈတိတိ သမိဇ္ဈတိ။
ဥပဝါသဿာတိ နိဿာယ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝသန္တဿ။ အဘိဘူယျာတိ

၁-အဓိဝုတ္တိပဒါနန္တိ (သျှာ၊ က)

၂-တေသံ တေသံ ဒဿနဘူတာယ ဒေသနာယ ပဓာနတ္တာ (သိ)၊ တေသံ တေသံ ပဒဘူတာယ

ဒေသနာယ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ (သျှာ)

၃-ကိဉ္စိ ဒေသန္တိ (က)

၄-ဒိသွာ ဒိသွာတိ (သိ၊ သျှာ)

၅-ပဿိတွာ ပဿိတွာ (သိ၊ သျှာ)

အဇ္ဈောတ္တရိတွာ မဋ္ဌိတွာ။ ဣရိယတိတိ ဝတ္တတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ ကထိတော။

၄-မဟာစုန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ ဇာနာမိမံ ဓမ္မန္တိ ဣမိနာ ဉာဏဝါဒဿ ဝဒနာကာရော^၁ ဝုတ္တော။ ဘာဝိတကာယော^၂ ဖြိတိအာဒိဟိ ဘာဝနာဝါဒဿ။^၂ တတိယဝါရေ ခွေပိ ဝါဒါ ဧကတော ဝုတ္တော၊ တယောပိ စေတေ အရဟတ္တမေဝ ပဋိဇာနန္တိ။ အစုဝါဒံ ဝဒေယျာတိ အချောဟမသ္မိတိ ဝါဒံ ဝဒေယျ။ ဥပနိဟာတုန္တိ နိဟရိတွာ ဒါတုံ။

၅-ကသိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ သကလဋ္ဌေန ကသိကာနိ၊ တဒါရမ္မဏာနံ ဓမ္မာနံ ခေတ္တဋ္ဌေန အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝါ အာယတနာနိတိ^၃ ကသိကာယတနာနိ။ ဥဒ္ဓန္တိ ဥပရိ ဂဂဏတလာဘိမုခံ။ အဓောတိ ဟေဋ္ဌာ ဘူမိတလာဘိမုခံ။ တိရိယန္တိ ခေတ္တမဏ္ဍလံ ဝိယ သမန္တာ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ။ ဧကစ္စော ဟိ ဥဒ္ဓမေဝ ကသိကံ ဝဇေတိ^၄၊ ဧကစ္စော အဓော၊ ဧကစ္စော သမန္တတော။ တေန တေန ဝါ ကာရဏေန^၅ ဧဝံ ပဿာရေတိ အာလောကမိဝ ရူပဒဿနကာမော။ တေန ဝုတ္တံ “ပထဝီကသိကာမေကော သဉ္ဇာနာတိ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယ”န္တိ။ အပ္ပယန္တိ ဣဒံ ပန ဧကဿ အညဘာဝါနုပဂမနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဥဒကံ ပဝိဋ္ဌဿ သဗ္ဗဒိသာသု ဥဒကမေဝ ဟောတိ န အညံ၊ ဧဝမေဝ ပထဝီကသိကံ ပထဝီကသိကာမေဝ ဟောတိ။ နတ္ထိ တဿ အညကသိကာသမ္ဘေဒေါတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အပ္ပမာဏန္တိ ဣဒံ တဿ တဿ^၆ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန ဝုတ္တံ။ တဋ္ဌိ စေတသာ ဖရန္တော သကလမေဝ ဖရတိ၊ “အယမဿ အာဒိ၊ ဣဒံ မဇ္ဈ”န္တိ ပမာဏံ န ဂဏှာတိ။ ဝိညာဏကသိကန္တိ စေတ္တ ကသိကုလ္လိဋ္ဌိမာကာသေ ပဝတ္တဝိညာဏံ။ တတ္ထ ကသိကဝသေန ကသိကုလ္လိဋ္ဌိမာကာသေ၊ ကသိကုလ္လိဋ္ဌိမာကာသဝသေန တတ္ထ ပဝတ္တဝိညာဏေ ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယေန ပနေတာနိ ပထဝီကသိကာဒိနိ ဝိတ္တာရတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၇ ဝုတ္တာနေဝ။

၁-ဉာဏဒဿနာကာရော (သီ၊ သျာ)

၂-ဘာဝိတဿ (သီ)၊ ဘာဝနာဝါရဿ (သျာ)

၃-အာယတနာနိ (သီ၊ က) မ-ဋ္ဌ ၃-၁၇၉-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄-ဥဒ္ဓမေဝ ပဿာရေတိ (သီ)၊ ဥဒ္ဓမေဝ ဇာနာတိ (က)

၅-တေန တေနေဝါကာရေန (သီ) ၆-ဣဒံ တဿ (သီ) ၇-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၁၅၊ ၁၆၅-ပိဋ္ဌေသု။

၆-ကာဠိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ ကုမာရိပဉ္စေသုတိ ကုမာရိနံ မာရဓိတာနံ ပုစ္ဆာသု။ အတ္တဿ ပတ္တိံ ဟဒယဿ သန္တိန္တိ ခြိဟိပိ ပဒေဟိ အရဟတ္တမေဝ ကုထိတံ။ သေနန္တိ ရာဂါဒိကိလေသသေနံ။ ဝိယသာတပုန္တိ ဝိယဇာတိကေသု စ သာတဇာတိ-
ကေသု စ ဝတ္ထုသု ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဧဝံလဒ္ဓနာမံ။ ဧကောဟံ ဈာယံ သုခမနု-
မောမိန္တိ ဧဝံ ကိလေသသေနံ ဇိနိတွာ အဟံ ဧကကောဝ ဈာယန္တော သုခံ
အနုဗုဓိံ သန္တိအကာသိ။ သက္ခိန္တိ သက္ခိဘာဝပ္ပတ္တံ ဓမ္မသက္ခိ။ န သမ္ပဇ္ဇတိ
ဧကေနစိ မေတိ မယံ ဧကေနစိ သဗ္ဗိ မိတ္တဓမ္မော နာမ နတ္ထိ။ ပထဝီကသိဏ-
သမာပတ္တိပရမော ခေါ ဘဂိနိ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အတ္ထောတိ အဘိ-
နိဗ္ဗတ္တေသုန္တိ၊ ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိပရမော ဥတ္တမော အတ္ထောတိ ဂဟေတွာ
အဘိနိဗ္ဗတ္တေသု။ ယာဝတော ခေါ ဘဂိနိ ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိပရမတာတိ
ယတ္တကာ ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိယာ ဥတ္တမကောဋိ။ တဒဘိညာသိ ဘဂဝါတိ
တံ ဘဂဝါ အဘိညာပညာယ အဘိညာသိ။ အဿာဒမဒ္ဓသတိ သမုဒယ-
သစ္စံ အဒ္ဓသ။ အာဒိနဝမဒ္ဓသတိ ဒုက္ခသစ္စံ အဒ္ဓသ။ နိဿရဏမဒ္ဓသတိ
နိရောဓသစ္စံ အဒ္ဓသ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနမဒ္ဓသတိ မဂ္ဂသစ္စံ အဒ္ဓသ။ အတ္တဿ
ပတ္တိတိ ဧတေသံ စတုန္တံ သစ္စာနံ ဝိဇ္ဇတ္တာ အရဟတ္တသင်္ခါတဿ အတ္တဿ
ပတ္တိ၊ သဗ္ဗဒရထပရိဋ္ဌာဟဝုပသန္တတာယ ဟဒယဿ သန္တိတိ။

၇-ပဌမမဟာပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ အဘိဇာနာထာတိ အဘိဇာနိတွာ ပစ္စက္ခံ ကတွာ ဝိဟရေ။
အဘိညာယာတိ အဘိဇာနိတွာ။ ဣဓာတိ ဣမာယ။ ဓမ္မဒေသနာယ ဝါ
ဓမ္မဒေသနန္တိ ယဒိဒံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဓမ္မဒေသနာယ သဗ္ဗိ အမှာကံ
ဓမ္မဒေသနံ၊ အမှာကံ ဝါ ဓမ္မဒေသနာယ သဗ္ဗိ သမဏဿ ဂေါတမဿ
ဓမ္မဒေသနံ အာရဗ္ဘ နာနာကရဏံ ဝုစ္စေထ။ တံ ကိ နာမာတိ ဝဒန္တိ။ ဒုတိယ-
ပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ တေ မဇ္ဈေ ဘိန္နသုဝဏ္ဏံ ဝိယ သာသနေန သဗ္ဗိ
အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဝစနမတ္တေန သမရရံ ဌပယိံသု။ နေဝ အဘိနန္တိသုတိ
“ဝေမေတ”န္တိ န သမ္ပဋိန္တိသု။ နပ္ပဋိက္ခောသိသုတိ “န ဣဒံ ဝေ”န္တိ နပ္ပဋိ-
သေဓေယျံ။ ကဿာ? တေ ကိရ “တိတ္ထိယာ နာမ အန္ဓသဒိသာ ဇာနိတွာ ဝါ
အဇာနိတွာ ဝါ ကထေယျ”န္တိ နာဘိနန္တိသု။

၁-သဗ္ဗတ္ထပိ ဝေဒမဝ၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၇၀-ဝိဇ္ဇေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-အတ္ထာဘိနိဗ္ဗတ္တေသုန္တိ (သိ၊ ဋီကာယံ စ)

၃-ပဋိသေခနံ (သိ၊ သျာ)

န သမ္မာယိဿန္တိတိ သမ္မာဒေတွာ ကထေတုံ န သက္ခိယန္တိ။ ဥတ္တရိ ဓိယာတန္တိ အသမ္မာဒနတော ဥတ္တရိဗ္ဗိ ဒုက္ခံ အာပဇ္ဇိယန္တိ။ သမ္မာဒေတွာ ကထေတုံ အသက္ခောန္တာနံ ဟိ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဏာ တံ ဘိက္ခဝေ အဝိသယသ္မိန္တိ ဧတ္ထ စ တန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ ယဏာတိ ကာရဏဝစနံ၊ ယသ္မာ အဝိသယေ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဣတော ဝါ ပန သုတွာတိ ဣတော ဝါ ပန မမ သာသနတော သုတွာ။ ဣတောတိ တထာဂတတောပိ တထာဂတသာဝကတောပိ^၁။ အာရာဓေယျာတိ ပရိတောသေယျ၊ အညထာ အာရာဓနံ နာမ နတ္ထိတိ ဒေသေတိ။

ဧကဓမ္မေတိ ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ။ ဣမိနာ ဥဋ္ဌေသော ဒသ္မိတော။ ပရတော ကတမသ္မိံ ဧကဓမ္မေတိ ဣမိနာ ပဉ္စော ဒသ္မိတော။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဝေယျာကရဏံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သမ္မာ နိဗ္ဗိန္ဒမာနောတိအာဒိသု ပန သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဥက္ကဏ္ဌန္တော၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ မုစ္စနဿ ဥပါယံ ကတွာ ဝိမုစ္စမာနော၊ အဓိမောက္ခဝသေန ဝါ ဝိမုစ္စမာနော သန္နိဋ္ဌာနံ ကုရမာနောတိ အတ္ထော။ ဥဒယဗ္ဗယေဟိ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဒဿနေန သမ္မာ ပရိယန္တဒဿာဝီ။ သမ္မဒတ္ထံ အဘိသမေစ္စာတိ သမ္မာ သဘာဝတ္ထံ ဉာဏေန အဘိသမာဂန္တော။ ဒုက္ခသန္တကရော ဟောတိတိ သကလဝဋ္ဌဒုက္ခသယ ပရိယန္တံ ပရိဝုဋ္ဌမံ ကရော ဟောတိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာဘိ ကာမဘဝါဒိသု ဧကဝေါကာရဘဝါဒိသု စ သဗ္ဗဘဝေသု သဗ္ဗေ သတ္တာ။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ အာဟာရတော ဌိတိ ဧတေသန္တိ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဣတိ သဗ္ဗသတ္တာနဗ္ဗိ ဌိတိဟေတု အာဟာရော နာမ ဧကော ဓမ္မော၊ တသ္မိံ ဧကဓမ္မေ။ နနု စ ဧဝံ သန္တေ ယံ ပုတ္တံ “အသညသတ္တာ ဒေဝါ အဟေတုကာ အနာဟာရာ အဗဿကာ”တိအာဒိ၊ တံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ။ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ တေသံ ဟိ ဈာနံ အာဟာရော ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရာ”တိ^၂ ဣဒံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ။ ဣဒဗ္ဗိ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ တေသ္မိဉ္စိ သုတ္တေ နိပ္ပရိယာယေန အာဟာရလက္ခဏာ ဓမ္မာ အာဟာရာတိ ဝုတ္တာ၊ ဣဓ ပန ပရိယာယေန ပစ္စယော အာဟာရောတိ ဝုတ္တာ။ သဗ္ဗဓမ္မာနဉ္စိ ပစ္စယော လဒ္ဓိံ ဝဇ္ဇတိ။ သော စ ယံ ယံ ဖလံ ဇနေတိ၊ တံ တံ အာဟာရတိ နာမံ။ တသ္မာ အာဟာရောတိ ဝုစ္စတိ။ တေနောဝါဟ “အဝိဇ္ဇမ္မာဟံ ဘိက္ခဝေ သာဟာရံ ဝဒါမိ၊ နော အနာဟာရံ။

၁-ဣတော သုကာ ဟိ အတထာဂတော တထာဂတသာဝကောပိ (က)

၂-အဘိ ၂-၄၃၄-ဒိဋ္ဌေ။

၃-သံ ၁-၂၅၃-ပိဋ္ဌေ။

ကော စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယ အာဟာရော၊ ပဉ္စ နိဝရဏာတိဿ ပစနိယ”န္တိ။
အယံ ဣမ အဓိပ္ပေတော။ ကေသ္မိံ ဟိ ပစ္စယာဟာရေ ဂဟိတေ ပရိယာယာ-
ဟာရောပိ နိပ္ပရိယာယာဟာရောပိ သဗ္ဗော ဂဟိတောဝ ဟောတိ။

တတ္ထ အသညီဘဝေ ပစ္စယာဟာရော လဗ္ဘတိ။ အနုပ္ပန္နေ ဟိ ဗုဒ္ဓေ
တိတ္ထာယဟနေ ပဗ္ဗဇိတာ ဝါယောကသိဏေ ပရိကမ္ပံ ကတွာ စတုတ္ထဇ္ဈာန်
နိဗ္ဗတ္တေတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ “မိ စိတ္တံ၊ မိ ဝတေတံ စိတ္တံ၊ စိတ္တဿ နာမ အဘာ-
ဝေါယေဝ သာဓု။ စိတ္တဌိ နိဿာယ ဝဓဇ္ဇနာဒိပစ္စယံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တေ
အသတိ နက္ခေတ”န္တိ ခန္တိံ ရုစိံ ဥပ္ပါဒေတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနာ ကာလံ ကတွာ
အသညီဘဝေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ယော ယဿ ဣရိယာပထော မနုဿလောကေ
ပဏိဟိတော အဟောသိ၊ သော တေန ဣရိယာပထေန နိဗ္ဗတ္တိတွာ စိတ္တရူပ-
သဒိသော ဟုတွာ ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ တိဋ္ဌတိ။ ဧတ္တကံ အဗ္ဗါနံ သယိတော ဝိယ၊
ဟောတိ။ ဝေရူပါနမ္ပိ သတ္တာနံ ပစ္စယာဟာရော လဗ္ဘတိ။ တေ ဟိ ယံ ဈာန်
ဘာဝေတွာ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တဒေဝ နေသံ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာ ဇိယာဝေဂေန
ဒိတ္တသရော ယာဝ ဇိယာဝေဂေါ အတ္ထိ၊ တာဝ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ယာဝ ဈာနပစ္စယော
အတ္ထိ၊ တာဝ တိဋ္ဌန္တိ။ တသ္မိံ နိဋ္ဌိတေ ဒီဏဝေဂေါ ဝိယ သရော ပတန္တိ။
စဝနကာလေ စ တေသံ သော ရူပကာယော အန္တရဓာယတိ၊ ကာမာဝစရ-
သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန သညုပ္ပါဒေန တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စုတာတိ
ပညာယန္တိ။

ယေ ပန တေ နေရယိကာ နေဝ ဝုဋ္ဌာနဗလူပဇိဝီ၊ န ပုညဗလူပဇိဝီတိ
ဝုတ္တာ၊ တေသံ ကော အာဟာရေတိ? တေသံ ကမ္မမေဝ အာဟာရော။ ကိံ
ပဉ္စ အာဟာရော အတ္ထိတိ? ပဉ္စ၊ န ပဉ္စာတိ ဣဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နန “ပစ္စယော
အာဟာရော”တိ ဝုတ္တမေတံ။ တသ္မာ ယေန ကမ္မေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊
တဒေဝ ကေသံ ဌိကိပစ္စယတ္တာ အာဟာရော ဟောတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ
“န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိ ဟောတိ”တိ။

ကဗဠိကာရာဟာရံ အာရဗ္ဘာပိ စေတ္ထ ဝိဝါဒေါ န ကာတဗ္ဗော။ မုခေ
ဥပ္ပဇ္ဇနုခေဋ္ဌောပိ ဟိ တေသံ အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတိ။ ခေဋ္ဌော ဟိ နိရယေ
ဒုက္ခဇောဒနိယော ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သဂ္ဂေ သုခဝေဒနိယော။ ဣတိ
ကာမဘာဝေ နိပ္ပရိယာယေန စတ္တာရော အာဟာရော၊ ရူပါရူပဘာဝေသု ဌပေတွာ

အသညေ သေသာနံ တယော၊ အသညာနဉ္စေဝ အဝသေသာနဉ္စ ပစ္စယာ-
ဟာရေတိ ဣမိနာ အာကာရေန သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ တတ္ထ စတ္တာရော အာဟာရ ယော ဝါ ပန ကောစိ^၁ ပစ္စယာဟာရော
ဒုက္ခသစ္စံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမတဏှာ သမုဒယသစ္စံ၊ ဥဘိန္တံ အပ္ပ-
ဝတ္တိ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပ္ပဇာနနာ ပညာ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ စတုသစ္စဝသေန
သဗ္ဗဝါရေသု ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ဂ-ဒုတိယမဟာပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၈။ အဋ္ဌမေ ကဇင်္ဂလာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ ကဇင်္ဂလကာတိ
ကဇင်္ဂလဝါသိနော။ မဟာပဉ္စေသုတိ မဟန္တအတ္ထပရိဂ္ဂါဟကေသု ပဉ္စေသု။
ယထာ မေတ္ထ ခါယတိတိ ယထာ မေ ဧတ္ထ ဥပဋ္ဌာတိ။ သမ္မာ သုဘာဝိတ-
စိတ္တောတိ ဟေတုနာ နယေန သုဠ ဘာဝိတစိတ္တော။ ဒေသော စေဝ တဿ
အတ္တောတိ ကိဉ္စာပိ ဘဂဝတာ “စတ္တာရော ဓမ္မာ”တိအာဒယော ပဉ္စာ
“စတ္တာရော အာဟာရ”တိအာဒိနာ နယေန ဝိဿဇ္ဇိတာ၊ ယသ္မာ ပန စတုသု
အာဟာရေသု ပရိညာတေသု စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ၊
တေသု စ ဘာဝိတေသု စတ္တာရော အာဟာရ ပရိညာတာဝ ဟောန္တိ။ တသ္မာ
ဒေသနာဝိလာသေန ဗျဉ္ဇနမေဝေတ္ထ နာနံ၊ အတ္တော ပန ဧကောယေဝ။
ဣန္ဒြိယာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တေန ဝုတ္တံ “ဒေသော စေဝ တဿ အတ္တော”တိ။
အတ္ထတော ဟိ ဥဘယဓမ္မေတံ မဇ္ဈေ ဘိန္တသုဝဏ္ဏမိဝ ဟောတိ။

ဇ-ပဌမကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ ယာဝတာတိယတ္တကာ။ ကာသိကောသလာတိ ကာသိကော-
သလဇနပဒါ။ အတ္ထေဝ အညထတ္တန္တိ ဌိတဿ အညထတ္တံ အတ္ထိယေဝ။
အတ္ထိ ဝိပရိဏာမောတိ မရဏမ္ပိ အတ္ထိယေဝ။ တသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိတိ တသ္မိမ္ပိ
သမ္ပတ္တိဇာတေ ဥက္ကဏ္ဍတိ။ အဂ္ဂေ ဝိရဇ္ဇတိတိ သမ္ပတ္တိယာ အဂ္ဂေ ကောသလ-
ရာဇဘာဝေ ဝိရဇ္ဇတိ။ ပဂေဝ ဟိနသ္မိန္တိ ပဌမတရံယေဝ ဟိနေ ဣတ္တရမန-
ဿာနံ ပဉ္စ ကာမဂုဏဇာတေ။

မနောမယာတိ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တာ။ ဗာရာဏသေယျကန္တိ ဗာရာဏသိယံ
ဥပ္ပန္တံ။ တတ္ထ ကိရ ကပ္ပါသောပိ မုဒု၊ သုတ္တကန္တိကာယောပိ တန္တဝါယာပိ
ဆေကာ၊ ဥဒကမ္ပိ သုစိ သိနိဋ္ဌံ။ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌန္တိ ဒွီသုပိ ပဿေသု မဋ္ဌံ

မုဒု သိနိဉ္စ ခါယတိ။ စတဿော ပဋိပဒါ လောကီယလောကုတ္တရမိဿိကာ ကထိတာ။ သညာသု ပဌမာ ကာမာဝစရသညာ၊ ဒုတိယာ ရူပါဝစရသညာ၊ တတိယာ လောကုတ္တရသညာ၊ စတုတ္ထာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ။ ယသ္မာ ပန သာ သညာ အဂ္ဂါတိ အာဂတာ၊ တတော ပရံ သညာပညတ္တိ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အဂ္ဂန္တိ ဝုတ္တာ။

ဗာဟိရကာနန္တိ သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ပဝတ္တာနံ။ နော စဿံ နော စ မေ သိယာတိ သစေ အဟံ အတိတေ န ဘဝိဿံ၊ တေရဟိပိ မေ အယံ အတ္တဘာဝေါ န သိယာ။ န ဘဝိဿာမိ န မေ ဘဝိဿတိတိ သစေပိ အနာဂတေ န ဘဝိဿာမိ၊ န စ မေ ကိဉ္ဇိ ပလိဗောဓဇာတံ ဘဝိဿတိ။ အဂ္ဂေ ဝိရဇ္ဇတိတိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယံ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဟိ ဣဓ နိဗ္ဗာနဿ သန္တတာယ အဂ္ဂန္တိ ဇာတာ။

ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိန္တိ ဥတ္တမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အာကိဉ္ဇညာယတနဉ္စိ ဝိပဿနာပဒဋ္ဌာနတ္တာ အဂ္ဂ နာမ ဇာတံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဒိဿာယုကတ္တာ။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနန္တိ ဣမသ္မိညေဝ အတ္တဘာဝေ ပရမနိဗ္ဗာနံ။ အနုပါဒါ ဝိမောက္ခောတိ စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိ အဂ္ဂဟေတွာ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။ အရဟတ္တဿေတံ နာမံ။ ပရိညန္တိ သမတိက္ကမံ။ တတ္ထ ဘဂဝါ ပဌမဇ္ဈာနေန ကာမာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ အရူပါဝစရေဟိ ရူပါနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနေန ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ။ နိဗ္ဗာနဉ္စိ သဗ္ဗဝေဒယိတပ္ပဟာနတ္တာ ဝေဒနာနံ ပရိညာ နာမ။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနန္တိ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနံ။ ဣဒံ ပန သုတ္တံ ကထေန္တော ဘဂဝါ အနဘိရတိပိဋိတာနိ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ ဒိဿော တေသံ အနဘိရတိဝိနောဒနတ္ထံ ကထေသိ။ ဧတပိ အနဘိရတိ ဝိနောဒေယျော ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ သောတာပန္နာ ဟုတွာ အပရဘာဂေ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီသုတိ။

၁၀-ဒုတိယကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ ဥယျောဓိကာ^၁ နိဝတ္တော ဟောတိတိ ယုဒ္ဓတော နိဝတ္တော ဟောတိ။ လဒ္ဓါဓိပ္ပာယောတိ မဟာကောသလရညာ ကိရ ဗိမ္ဗိသာရဿ မိတရံ ဒေန္တေန ဦးန္တံ ရဇ္ဇာနံ အန္တရေ သတသဟဿုဋ္ဌာနော ကာသိဂါမော နာမ မိတု

၁-ဥယျောဓိကာယ (သိ၊ သျာ)

ဒိန္နော။ အဇာတသတ္တုနာ ပိတရိ မာရိတေ မာတာပိဿ ရညော ပိယော-
 ဂသောကေန နစိရဿေဝ မတာ။ တတော ရာဇာ ပသေနဒိကောသလော
 “အဇာတသတ္တုနာ မာတာပိတရော မာရိတာ၊ မမ ပိတု သန္တကော ဂါမော”တိ
 တဿတ္ထာယ အနံ ကရေတိ၊ အဇာတသတ္တုပိ “မမ မာတု သန္တကေ”တိ
 တဿ ဂါမဿတ္ထာယ။ ခွေပိ မာတုလဘာဂိနေယျာ စတုရင်္ဂိနိ သေနံ သန္တ-
 ယိတွာ ယုဇ္ဈိံသု။ တတ္ထ ပသေနဒိကောသလော ခွေ ဝါရေ အဇာတသတ္တုနာ
 ပရာဇိတော နဂရမေဝ ပါရိသိ။ တတိယဝါရေ “ကထံ န ခေါ မေ ဇယော
 ဘဝေယျာ”တိ ဥပဿုတိဝသေန ယုဇ္ဈိတဗ္ဗာကာရံ ဥတွာ ဗျူဟံ ရစယိတွာ
 ဥဘောဟိ ပဿေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ အဇာတသတ္တု ဂဏှိ။ တာဝဒေဝ ဇယာဓိပ္ပါ-
 ယဿ လဒ္ဓတ္တာ လဒ္ဓါဓိပ္ပါယော နာမ အဟောသိ။

ယေန အာရာမော တေန ပါယာသီတိ ဗဟိနဂရေ ဇယခန္ဓာဝါရံ
 နိဝေသေတွာ “ယာဝ နဂရံ အလက်ရေန္တိ၊ တာဝ ဒသဗလံ ဝန္တိဿာမိ။ နဂရံ
 ပဝိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ ဟိ ပပဉ္စော” ဟောတိ”တိ အမစ္စဂဏပရိဝုတော
 ယေနာရာမော တေန ပါယာသိ၊ အာရာမံ ပါရိသိ။ ကသ္မိံ ကာလေ ပါရိသိတိ?
 ပိဉ္စူပါတပုဋိက္ကန္တာနံ ဘိက္ခူနံ ဩဝါဒံ ဒတွာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိဋ္ဌေ
 ဘိက္ခုသံဃေ စ ဩဝါဒံ သမ္ပုဋိန္ဒိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ရတ္ထိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနိ
 ဂတေ။ စင်္ဂမန္တိတိ ကသ္မိံ သမယေ စင်္ဂမန္တိ? ပဏီတဘောဇနပစ္စယဿ
 ထိနမိဒ္ဓဿ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ဒိဝါ ပဓာနိကာ ဝါ တေ။ တာဒိသာနဉ္စိ ပစ္စာဘတ္ထံ
 စင်္ဂမိတွာ နတွာ သရီရံ ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ နိသဇ္ဇ သမဏဓမ္မံ ကရေန္တာနံ
 စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ။ ယေန တေ ဘိက္ခုတိ သော ကိရ “ကဟံ သတ္တာ ကဟံ
 သုဂတောတိ ပရိဝေဏေန ပရိဝေဏံ အဂန္တာ ပုစ္ဆိတွာဝ ပဝိသိဿာမိ”တိ
 ဝိလောကေန္တော အရညဟတ္ထိ ဝိယ မဟာစင်္ဂမေ စင်္ဂမမာနေ ပံသုကုလိကေ
 ဘိက္ခု ဒိသွာ တေသံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဒဿနကာမာတိ
 ပဿိတုကာမာ။ ဝိဟာရေတိ ဂန္ဓကုဋ် သန္ဓာယ အာဟံသု။ အတရမာနောတိ
 အတုရိတော၊ သဏိကံ ပဒပမာဏဋ္ဌာနေ ပဒံ နိက္ခိပန္တော ဝတ္တံ ကတွာ
 သုသမ္ပုဋ္ဌံ မုတ္တဇာလသိန္န၊ ဝါရသဒိသံ၊ ဝါလုကံ အဝိနာသေန္တောတိ အတ္ထော။
 အာလိန္တန္တိ ပမုခံ။ အဂ္ဂုန္တိ ကဝါဋ်။ ဥက္ကာသိတွာတိ ဥက္ကာသိတသဒ္ဓိ ကတွာ။
 အာကောဇေဟိတိ အဂ္ဂနခေန ဤသကံ ကုဉ္ဇိကာဆိဒ္ဓသမီပေ ကောဇေဟိတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဒွါရံ ကိရ အတိဥပရိ အမနဿာ၊ အတိဟေဋ္ဌာ ဒိဃဇာတိကာ
 ကောဇေန္တိ။ တထာ အကောဇေတွာ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဓသမီပေ ကောဇေတဗ္ဗန္တိ ဣဒံ

၁-သမ္မာမော (က) ၂-မုတ္တာဝါလိကသိန္န၊ ဝါရသဒိသံ (သီ၊ သျှာ) ဒိ-၆ ၁-၂၂၅-ဝိဇ္ဇေပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊

ခွါရကောဋ္ဌနဝတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ **ဝိဝရိ ဘဂဝါ ခွါရန္တိ** န ဘဂဝါ ဥဋ္ဌာယ ခွါရံ
ဝိဝရတိ၊ ဝိဝရတူတိ ပန ဟတ္ထံ ပဿာရေတိ။ တတော “ဘဂဝါ တုမှေဟိ
အနေကကပ္ပကောဋ္ဌိသု ဒါနံ ဒေမာနေဟိ န သဟတ္တာ ခွါရဝိဝရဏကမ္ပံ
ကတ”န္တိ သယမေဝ ခွါရံ ဝိဝဋ္ဌံ။ တံ ပန ယသ္မာ ဘဂဝတော မနေန ဝိဝဋ္ဌံ၊
တသ္မာ “ဝိဝရိ ဘဂဝါ ခွါရ”န္တိ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ။

မေတ္တုပဟာရန္တိ မေတ္တာသမ္ပယုတ္တံ ကာယိကဝါစသိကဥပဟာရံ။ **ကတညု-**
တန္တိ အယဉ္ဇိ ရာဇာ ပုဗ္ဗေ ထူလသရီရော အဟောသိ၊ ဒေါဏပါကံ ဘုဉ္ဇတိ။
အထဿ ဘဂဝါ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ထောက် ထောက် ဟာပနတ္ထာယ—

“မနုဇဿ သဒါ သတိမတော၊

မတ္တံ ဇာနတော လဒ္ဓဘောဇနေ။

တနုကဿ ဘဝန္တိ ဝေဒနာ၊

သဏိကံ ဇီရတိ အာယုပါလယ”န္တိ—

ဣမံ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ သော ဣမသ္မိံ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ထောက်
ထောက် ဟာပေတွာ အနုက္ကမေန နာဠိကောဒနပရမတာယ သဏ္ဌာသိ၊
ဂတ္တာနိပိဿ တနုနိ ထိရာနိ ဇာတာနိ။ တံ ဘဂဝတာ ကတံ ဥပကာရံ သန္ဓာယ
“ကတညုတံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ကတဝေဒိတံ သမ္ပဿမာနော”တိ အာဟ။
အရိယေ ဉာယေတိ သဟဝိပဿနကေ မဂ္ဂေ။ **ပုဗ္ဗသီလောတိ** ဝစိတသီလော။
အရိယသီလောတိ အပေါထုဇ္ဇနိကေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော။ **ကုသလ-**
သီလောတိ အနဝဇ္ဇေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော။ **အာရညကောတိ** ဇာယ-
မာနောပိ အရညေ ဇာတော၊ အဘိသမ္ပုဇ္ဈမာနောပိ အရညေ အဘိသမ္ပုဇ္ဈေါ၊
ဒေဝဝိမာနကပ္ပိယ ဂန္ဓကုဋိယာ ဝသန္တောပိ အရညေယေဝ ဝသီတိ ဒေသုန္တော
ဝေမာဟ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဥပါလိဝဂ္ဂ

၁-ဥပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ သံဃသုဋ္ဌုတာယာတိအာဒီသု သံဃသုဋ္ဌုတာ
နာမ သံဃဿ သုဋ္ဌုဘာဝေါ၊ “သုဋ္ဌု ဒေဝါ”တိ အာဂတဋ္ဌာနေ ဝိယ “သုဋ္ဌု

ဘန္တေ”တိ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိန္နနဘာဝေါ။ ယော စ တထာဂတဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နတိ၊
တဿ တံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။ တဿာ သံဃဿ “သုဠု
ဘန္တေ”တိ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိန္နနတ္ထံ ပညတ္တံ အသမ္ပုဋ္ဌိန္နနေ အာဒိနဝံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နနေ
အာနိသံသံ ဒဿေတွာ၊ န ဗလက္ကာရေန အဘိဘဝိတွာတိ တေမတ္ထံ အာဝိ-
ကရောန္တော အာဟ သံဃသုဠုတယာတိ။ သံဃဗာသုတယာတိ သံဃဿ
ဗာသုဘာဝါယ၊ သဟဇိဝိတာယ သုခဝိဟာရတ္တာယာတိ အတ္ထော။

ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယာတိ ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ နာမ ဒုဿီလပုဂ္ဂလာ၊ ယေ မင်္ဂတံ
အာပါဒိယမာနာပိ ဒုက္ခေန အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိတိက္ကမံ ကရောန္တော ဝါ ကတွာ ဝါ န
လဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ နိဂ္ဂဟတ္ထာယ။ တေ ဟိ သိက္ခာပဒေ အသတိ “ကိ” တုမှေဟိ
ဒိဋ္ဌံ၊ ကိ” သုတံ၊ ကိ” အမှေဟိ ကတံ၊ ကတမသ္မိ” ဝတ္ထုသ္မိ” ကတမံ အာပတ္တိ”
ရောပေတွာ အမှေ နိဂ္ဂဏှထာ”တိ သံဃံ ဝိဟေဌေယျ။ သိက္ခာပဒေ ပန
သတိ တေ သံဃော သိက္ခာပဒံ ဒဿေတွာ သဟ ဓမ္မေန နိဂ္ဂဟေဿတိ။ တေန
ပုတ္တံ “ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယာ”တိ။

ပေသလာနန္တိ ဝိယသီလာနံ ဘိက္ခုနံ ဗာသုဝိဟာရတ္တာယ။ ဝိယသီလာ ဟိ
ဘိက္ခု။ ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ ဝေလံ မရိယာဒဉ္စ အဇာနန္တော
သိက္ခာတ္ထယပါရိပုရိယာ ဃဉ္စမာနာ ကိလမန္တိ၊ တေ ပန သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ ဝေလံ
မရိယာဒဉ္စ ဥတွာ သိက္ခာပါရိပုရိယာ ဃဉ္စမာနာ န ကိလမန္တိ။ တေန တေသံ
သိက္ခာပဒပညာပနံ ဗာသုဝိဟာရယ၊ သံဝတ္တတိယေဝ။ ယော ဝါ ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ
ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟော၊ သွေဝ တေသံ ဗာသုဝိဟာရော။ ဒုဿီလပုဂ္ဂလေ နိဿာယ
ဟိ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာ န တိဋ္ဌန္တိ၊ သံဃကမ္မာနိ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ သာမဂ္ဂိ န
ဟောတိ၊ ဘိက္ခု။ အနေကဂ္ဂါ ဥဗ္ဗေသာဒိသု အနုယုဉ္စိတံ န သက္ကောန္တိ။
ဒုဿီလေသု ပန နိဂ္ဂဟိတေသု သဗ္ဗောပိ အယံ ဥပဒ္ဒဝေါ န ဟောတိ၊ တတော
ပေသလာ ဘိက္ခု။ ဗာသု ဝိဟရန္တိ။ ဧဝံ “ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ ဗာသုဝိဟာရ-
ယာ”တိ ဧတ္ထ ဌိဓာ အတ္ထော ၂ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ အာသဝါ နာမ
အသံဝရေ ဌိတေန တသ္မိ”ယေဝ အတ္တဘာဝေ ပတ္တဗ္ဗာ ပါဏိပ္ပဟာရဒဏ္ဍပ္ပဟာ-
ရသတ္တပ္ပဟာရဟတ္ထန္တေဒပါဒန္တေဒအကိတ္တိအယသဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရာဒယော ဒုက္ခ-
ဝိသေသာ၊ တေသံ သံဝရာယ ဝိဒဟနာယ အာဂမနမဂ္ဂထကနာယာတိ အတ္ထော။
သမ္ပရာယိကာနန္တိ သမ္ပရာယိကာ အာသဝါ နာမ အသံဝရေ ဌိတေန

ကတပါပကမ္မမူလကာ သမ္ပရာယေ နရကာဒီသု ပတ္တဗ္ဗာ ဒုက္ခဝိသေသာ၊
တေသံ ပဋိသန္တာတတ္ထာယ ဝုပသမတ္ထာယ။

အပ္ပသန္တာနန္တိ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ဟိ သတိ သိက္ခာပဒပညတ္တိံ ဥတွာ
ဝါ၊ ယထာပညတ္တံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ ဘိက္ခု။ ဒိသွာ ဝါ၊ ယေပိ အပ္ပသန္တာ ပဏ္ဍိတ-
မနုဿာ၊ တေ “ယာနိ ဝတ လောကေ မဟာဇနဿ ရဇ္ဇေနဒုဿနမုယုနဋ္ဌာနာနိ၊
တေဟိ ဣမေ သမဏာ အာရကာ ဝိရတာ ဝိဟရန္တိ၊ ဒုက္ကရံ ဝတ ကရေန္တိ”တိ
ပသာဒံ အာပဇ္ဇန္တိ ဝိနယဝိဇ္ဇကပေါတ္တကံ ဒိသွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကတဝေဒိဗြာဟ္မဏာ^၁
ဝိယ။ တေန ဝုတ္တံ “အပ္ပသန္တာနံ ပသာဒါယာ”တိ။

ပသန္တာနန္တိ ယေပိ သာသနေ ပသန္တာ ကုလပုတ္တာ၊ တေပိ သိက္ခာပဒ-
ပညတ္တိံ ဝါဥတွာ၊ ယထာပညတ္တံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ ဘိက္ခု။ ဝါဒိသွာ “အဟော
အယျာ ဒုက္ကရံ ကရေန္တိ၊ ယေ ယာဝဇီဝံ ကေဘတ္တာ ဝိနယသံဝရံ^၂
ပါလေန္တိ”တိ ဘိယျော ဘိယျော ပသီဒန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပသန္တာနံ ဘိယျော-
ဘာဝါယာ”တိ။

သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာတိ တိဝိဓော သဒ္ဓမ္မော ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော
အဓိဂမသဒ္ဓမ္မောတိ။ တတ္ထ သကလမ္ဗိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော နာမ။ တေရသ
ဓုတဂုဏာ စာရိတ္တဝါရိတ္တသီလသမာဓိဝိပဿနာတိ အယံ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော
နာမ။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မော အဓိဂမသဒ္ဓမ္မော နာမ။ သော သဗ္ဗောပိ ယသ္မာ
သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ သတိ ဘိက္ခု။ သိက္ခာပဒဉ္စ တဿ ဝိဘင်္ဂဉ္စ တဒတ္ထ-
ဇောတနတ္ထံ အညဉ္စ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ယထာပညတ္တဉ္စ ပဋိပဇ္ဇမာနာ
ပဋိပတ္တိံ ပူရေတွာ ပဋိပတ္တိယာ အဓိဂန္တဉ္စ လောကုတ္တရဓမ္မံ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ
သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ သဒ္ဓမ္မော စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဒ္ဓမ္မ-
ဋ္ဌိတိယာ”တိ။

ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယာတိ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ဟိ သတိ သံဝရဝိနယော
ပဟာနဝိနယော သမထဝိနယော ပညတ္တိဝိနယောတိ စတုဗ္ဗိဓော ဝိနယော
အနုဂ္ဂဟိတော ဟောတိ သုပတ္တန္တိတော။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယာ”တိ။

၂-ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ ပါရာဇိကောတိ ပါရာဇိကအာပတ္တိံ အာပန္နော။ ပါရာဇိက-
ကထာ ဝိပ္ပကတာ ဟောတိတိ “အသုကပုဂ္ဂလော ပါရာဇိကံ အာပန္နော န ခေါ

၁-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကတိဝေဒိ ဗြာဟ္မဏာ (သီ) ဝိ-၌ ၁-၁၈၉-မိဋ္ဌေပိပသီဘဉ္စ။ ၂-ဗြဟ္မစရိယသံဝရံ (သျှာ) ၊

နော”တိ ဧဝံ ကထာ အာရုံတိတွာ အနိဋ္ဌာပိတာ ဟောတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၃-ဥဗ္ဗာဟိကာသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၃။ တတိယေ ဥဗ္ဗာဟိကာယာတိ သဗ္ဗတ္ထအဓိကရဏံ ဝုပသမေတုံ သံဃတော ဥဗ္ဗာဟိတွာ ဥဗ္ဗရိတွာ ဂဟဏတ္ထာယ။ ဝိနယေ ခေါပန ဌိတော ဟောတိတိ ဝိနယလက္ခဏေ ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ။ အသံဟိရောတိန အညဿ ဝစနမတ္တေနဝ အတ္တနော လဉ္စိံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ပဋိဗလောတိ ကာယဗလေနပိ ဣဏဗလေနပိ သမန္နာဂတော။ သညာပေတုန္တိ ဇာနာပေတုံ။ ပညာပေတုန္တိ သမ္ပဇာနာပေတုံ။ နိဇ္ဈာပေတုန္တိ ဩလောကာပေတုံ။ ပေက္ခေတုန္တိ ပဿာပေတုံ။ ပဿာဒေတုန္တိ သညာတပ္ပဿာဒံ ကာတုံ။ အဓိကရဏန္တိ ဝိဝါဒါမိ-
ကရဏာဒိစတုဗ္ဗိမံ။ အဓိကရဏသမုဘယန္တိ ဝိဝါဒမူလာဒိကံ အဓိကရဏကာရကံ။ အဓိကရဏနိရောဓန္တိ အဓိကရဏာနံ ဝုပသမံ။ အဓိကရဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒန္တိ သတ္တဝိအဓိကရဏသမထံ။

၄-ဥပသမ္ပဒါသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ အနတ္တိရတိန္တိ ဥက္ကဏ္ဍိတဘာဝံ။ ဂူပကာသေတုန္တိ ဝိနေတုံ။ အဓိသီလေတိ ဥက္ကမသီလေ။ ဝိတ္တပညာသုပိ ဧသေဝ နယော။

၇-သံဃဘေဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၇။ သတ္တမေ ဝတ္ထုဟိတိ ကာရဏေဟိ။ အဝကဿန္တိတိ ပရိသံ အာကမုန္တိ ဝိဇ္ဇေန္တိ ကေမန္တိ ဥဿာရေန္တိ။ အပကဿန္တိတိ အတိ-
ဝိယ အာကမုန္တိ၊ ယထာ ဝိသံသဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ကရေန္တိ။ အာဝေနိ ကမ္မာနိ? ကရေန္တိတိ ဝိသု သံဃကမ္မာနိ ကရေန္တိ။

၉-၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဒ္ဒယဝတ္ထနာ

၃၉-၄၀။ နဝမေ ကပ္ပန္တိကန္တိ အာယုကပ္ပံ နိရယမိ ဌိတိကာရဏံ။ ကိဗ္ဗိသံ ပသဝတိတိ ပါပံ ပဋိလဘတိ။ အာပါယိကောတိ အပါယဂမနိယော။ နေရယိကောတိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနကော။ ဝဂ္ဂရတောတိ ဘေဒရတော။

၁-အညာပေတုန္တိ ဇာနာပေတုံ၊ သညာပေတုန္တိ သမ္မာ ဇာနာပေတုံ (သိ) ၂-ပေက္ခေတုန္တိ ပဿာဒေတုံ (က)
၃-အာဝေနိကကမ္မာနိ (သျှာ)၊ အာဝေနိံ ကမ္မာနိ (ဝိ-ဋ္ဌ ၄-၁၁၅-ပိဋ္ဌေ)

ယောဂက္ခေမာ ပဓံသတိတိ ယောဂေဟိ ခေမတော အရဟတ္တတော ဓံသတိ
ဝိဂစ္ဆတိ။ ဒသမေ အနုဂ္ဂဟောတိ အညမညဿ သင်္ဂဟာနုဂ္ဂဟော။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဥပါလိဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-အက္ခောသဝဂ္ဂ

၄-ကုသိနာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ ပဉ္စမဿ စတုတ္ထေ ကုသိနာရာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ ဒေဝတာနံ
အတ္ထာယ ဗလိံ ဟရန္တိ ဧတ္ထောတံ ဗလိဟရဏော၊ တသ္မိံ ဗလိဟရဏေ။
အစ္စိဒ္ဓေန အပ္ပဋိမံသေနာတိအာဒိသု၊ ယေန ကေနစိဒေဝ ပဟဋ္ဌော ဝါ
ဟောတံ၊ ဝေဇ္ဇကမ္ဘာဒိနိ ဝါ ကတာနိ၊ တဿ ကာယသမာစာရော ဥပစိကာ-
ဒိဟိ ခါယိတတာလပဏ္ဍိ ဝိယ ဆိဒ္ဓေါ စ၊ ပဋိမသိတုံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဂဟေတွာ
အာကုတုံ သက္ကုဏေယျတာယ^၁ ပဋိမံသော စ ဟောတိ၊ ဝိပရိတော အစ္စိဒ္ဓေါ
အပ္ပဋိမံသော နာမ။ ဝစီသမာစာရော ပန မုသာဝါဒဩမသဝါဒပေသုည-
အမူလကာနုဋ္ဌသနာဒိဟိ ဆိဒ္ဓေါ သပ္ပဋိမံသော စ ဟောတိ၊ ဝိပရိတော
အစ္စိဒ္ဓေါ အပ္ပဋိမံသော။ မေတ္တံ န ခေါ မေ စိတ္တန္တိ ပလိဗောဓံ ဆိန္ဒိတွာ
ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနုယောဂေန အဓိဂတံ မေ မေတ္တစိတ္တံ^၂။ အနာဃာတန္တိ
အာဃာတဝိရဟိတံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနေန ဝိဟတာဃာတန္တိ အတ္ထော။ ကတ္ထ ဖုတ္တန္တိ
ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ကိသ္မိံ နဂရေ ဝုတ္တံ။

ကာလေန ဝက္ခာဒိတိအာဒိသု ဧကော ဧကံ ဩကာသံ ကာရေတွာ
စောဒေန္တော ကာလေန ဝဒတိ နာမ။ သံဃမဇ္ဈေ ဝါ ဂဏမဇ္ဈေ ဝါ
သုလ္လာကဂ္ဂယာဂဂ္ဂဝိတက္ကမာဠကဘိက္ခာစာရမဂ္ဂအာသနသာလာဒိသု ဝါ ဥပ-
ဋ္ဌာကေဟိ ပရိဝါရိတက္ခဏေ ဝါ စောဒေန္တော အကာလေန ဝဒတိ နာမ။
တစ္ဆေန ဝဒန္တော ဘူတေန ဝဒတိ နာမ။ “ဒဟရ၊ မဟလ္လက၊ ပရိသာဝစရက၊
ပံသုကူလိက၊ ဓမ္မကထိက ပတိရူပံ တဝ ဣဒံ”န္တိ ဝဒန္တော ဖရူသေန
ဝဒတိ နာမ။ ကာရဏနိဿိတံ ပန ကတွာ “ဘန္တေ မဟလ္လကတ္ထ၊
ပရိသာဝစရကတ္ထ၊ ပံသုကူလိကတ္ထ၊ ဓမ္မကထိကတ္ထ၊ ပတိရူပံ တုမှာကံ ဣဒံ”န္တိ

ဝဒန္တော သဏ္ဍေန ဝဒတိ နာမ။ ကာရဏနိဿိတံ ကတွာ ဝဒန္တော အတ္တ-
သံဟိတေန ဝဒတိ နာမ။ မေတ္တစိတ္တော ဝက္ခာမိ နော ဒေါသန္တရေတိ
မေတ္တစိတ္တံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာ ဝက္ခာမိ၊ န ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတွာ။

၅-ရာဇဇေယျရုပ္ပဝေသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ပဉ္စမေ ကတံ ဝါ ကရိဿန္တိ ဝါတိ မေထုနဝိတိက္ကမံ ကရိံသု ဝါ
ကရိဿန္တိ ဝါ။ ရတနန္တိ မဏိရတနာဒိသု ယံကိဋ္ဌိ။ ပတ္တေတိတိ မာရေတုံ
ဣစ္ဆတိ။ ဟတ္ထိသမ္မာဓန္တိ ဟတ္ထိဟိ သမ္မာဓံ။ ဟတ္ထိသမ္ပဒန္တိ ဝါ ပါဌော၊
တဿတ္ထော—ဟတ္ထိဟိ သမ္ပဒေါတ္ထောတိ ဟတ္ထိသမ္ပဒံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ
နယော။ ရဇနိယာနိ ဣပသဒ္ဓဂန္တရသမောဋ္ဌဗ္ဗာနိတိ တောနိ ရာဂဇနကာနိ
ရူပါဒိနိ တတ္ထ ပရိပူရာနိ ဟောန္တိ။

၆-သက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ ဆဋ္ဌေ သောကသဘယေတိ သောကေန သဘယေ။ သောက-
ဘယေတိ ဝါ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ ဒုတိယပဒေပိ ဒေသေဝ နယော။
ယေန ကေနစိ ကဗ္ဗဋ္ဌာနေနာတိ ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိကမ္မေသု ယေန ကေနစိ
ကမ္မေန။ အနာပဇ္ဇ အကုသလန္တိ ကိဋ္ဌိ အကုသလံ အနာပဇ္ဇိတွာ။ နိဗ္ဗိ-
သေယျာတိ ဥပ္ပါဒေယျ အာစိနေယျ။ ဒက္ခောတိ ဆေကော။ ဥဋ္ဌာန-
သမ္ပန္နောတိ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန သမန္တာဂတော။ အလံ ဝစနာယာတိ ယုတ္တော
ဝစနာယ။ ကေန္တသုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဝိဟရေယျာတိ ကေန္တမေဝ ကာယိက-
စေတသိကသုခံ ဉာဏေန ပဋိသံဝေဒေန္တော ဝိဟရေယျ။ အနိစ္စာတိ ဟုတွာ
အဘာဝတော။ ဟုန္တာတိ သာရရဟိတာ။ မုသောတိ နိစ္စသုဘသုခါ ဝိယ
ခါယမာနာပိ တထာ န ဟောန္တိတိ မုသာ။ မောသဓမ္မာတိ နဿနသဘာဝါ။
တဿာ တေ ပဋိစ္စ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သန္တဿေတိ။ ဣဝ ပန ဝေါတိ ဣ
ဝေါတိ နိပါတမတ္တံ။ အပဏ္ဏကံ ဝါ သောတာပန္နောတိ အဝိရာမိတံ ကေ-
သေန သောတာပန္နော ဝါ ဟောတိ။ သောပိ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ မြဟ္မလောကံ
ဝါ ဂန္တာ ဆသု ဝါ ကာမသဂ္ဂေသု ကေန္တသုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဟုတွာ ဝိဟရေယျ။
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သတ္တာ အဋ္ဌင်္ဂပေါသထဿ ဂုဏံ ကထေသိ။

၇-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ သတ္တမေ ဖိစ္ဆာပဏိဟိတန္တိ ဖိစ္ဆာ ဌပိတံ။ အဓမ္မစရိယာဝိသမ-
စရိယာတိ အကုသလကမ္မပထဝသေန အဓမ္မစရိယသင်္ခါတာ ဝိသမစရိယာ။
ကုသလကမ္မပထဝသေန ဣတရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝမိမ ဝဋ်မေဝ^၁ ကထိတံ။

၈-ပဗ္ဗဇိတအဘိဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈။ အဋ္ဌမေ ပဗ္ဗဇိတေနာတိ သရာဝါသံ ပဟာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပ-
ဂတေန။ အဘိဏ္ဍန္တိ အဘိက္ခဏံ ပုနပ္ပုနံ၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာတိ ဩလောကေတဗ္ဗာ
သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ ဝေဝဏ္ဏိယန္တိ ဝိဝဏ္ဏဘာဝံ။ တံ ပနေတံ ဝေဝဏ္ဏိယံ ဒုဝိဓံ
ဟောတိ သရိရဝေဝဏ္ဏိယံ ပရိက္ခာရဝေဝဏ္ဏိယဉ္စ။ တတ္ထ ကေသမဿုဩရော-
ပနေန သရိရဝေဝဏ္ဏိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပုဗ္ဗေ ပန နာနာဝိရာဂါနိ သုခုမဝတ္ထာနိ
နိဝါသေတွာပိ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ သုဝဏ္ဏရဇတဘာဇနေသု ဘုဉ္ဇိတွာပိ
သိရိဂစ္ဆေ ဝရသယနာသနေသု နိပဇ္ဇိတွာပိ နိသိဒ္ဓိတွာပိ သပ္ပိနဝနိတာဒိဟိ
ဘေသဇ္ဇံ ကတွာပိ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဆိန္နသဃ်ဋိတကသာဝရသ-
ဝိတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝါသေတဗ္ဗာနိ၊ အယပတ္တေ ဝါ မတ္တိကာပတ္တေ ဝါ
မိဿကောဒနော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ ရုက္ခမူလာဒိသေနာသနေ မုဉ္ဇတိဏသန္တရဏာ-
ဒိသု နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စမ္မဓဏ္ဍတဋိကာဒိသု နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ပူတိမုတ္တာဒိဟိ ဘေသဇ္ဇံ
ကတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဧဝမေတ္ထ ပရိက္ခာရဝေဝဏ္ဏိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခေတော
ကောပေါ စ မာနော စ ပဟိယတိ။

ပရပဋိဗဒ္ဓါ မေ ဇိဝိကာတိ မယံ ပရေသု ပဋိဗဒ္ဓါ ပရာယတ္တာ စတုပစ္စယ-
ဇိဝိကာတိ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခေတော ဟိ အာဇီဝေါ ပရိသုဇ္ဈတိ၊ ပိဏ္ဏပါတော စ
အပစိတော ဟောတိ၊ စတုသု ပစ္စယေသု အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ နာမ န
ဟောတိ။ အညော မေ အာကပ္ပေါ ကရဏီယောတိ ယော ဂိဟိနံ ဥရံ အဘိ-
နိဟရိတွာ ဂိဝံ ပဂ္ဂဟေတွာ လလိတေနာကာရေန အနိယတပဒဝိတိဟာရေန^၂
ဓမနာကပ္ပေါ ဟောတိ၊ တတော အညောဝ အာကပ္ပေါ မယာ ကရဏီယော၊
သန္တိန္ဒြိယေန သန္တမာနသေန ယုဂမတ္တဒဿိနာ ဝိသမဋ္ဌာနေ ဥဒကသကဋ္ဌေနဝ
မန္တမိတပဒဝိတိဟာရေန^၃ ဟုတွာ ဂန္တဗ္ဗန္တိ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခေတော
ဟိ ဣရိယာပထော သာရုပ္ပေါ ဟောတိ၊ တိဿော သိက္ခာ ပရိပူရေန္တိ။ ကမ္မိ-
နုခေါတိ သလက္ခဏေ နိပါတသမုဒါယော။ အတ္တာတိ စိတ္တံ။ သီလတော န

၁-ဣဒမေဝ (သု၊က)

၂-အနိယတပဒဝိတိဟာရော (သု၊က)

၃-မနာပနိယာမိတပဒဝိတိဟာရေန (သိ)

ဥပဝဒတိတိ အပရိသုဒ္ဓိံ တေ သီလန္တိ သီလပစ္စယာ န ဥပဝဒတိ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော ဟိ အဇ္ဈတ္တံ ဟိရိ သမုဋ္ဌာတိ၊ သာ တီသု ခွါရေသု သံဝရံ သာဓေတိ၊ တီသု ခွါရေသု သံဝရော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဟောတိ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ ဌိတော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှာတိ။ **အနုဝိစ္စ ဝိညာသဗြဟ္မစာရီ**တိ ပဏှိတာ သဗြဟ္မစာရိနော အနုဝိစာရေတွာ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော ဟိ ဗဟိဒ္ဓါ ဩတ္တပ္ပံ သဏှာတိ၊ တံ တီသု ခွါရေသု သံဝရံ သာဓေတိတိ အနန္တရနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါတိ ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ၊ မရဏေန ဝိနာဘာဝေါ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော ဟိတီသု ခွါရေသု အသံဝုတာကာရော နာမ န ဟောတိ၊ မရဏဿတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ **ကမ္မဿကော** ဖြိတိအာဒိသု ကမ္မံ မယံ သကံ အတ္တနော သန္တကန္တိ **ကမ္မဿကာ**။ ကမ္မေန ဒါတဗ္ဗံ ဖလံ ဒါယံ၊ ကမ္မဿ ဒါယံ ကမ္မဒါယံ၊ တံ အာဒိယာမီတိ **ကမ္မဒါယာဒေါ**။ ကမ္မံ မယံ ယောနိ ကာရဏန္တိ **ကမ္မယောနိ**။ ကမ္မံ မယံ ဗန္ဓု ဉာတကောတိ **ကမ္မဗန္ဓု**။ ကမ္မံ မယံ ပဋိသရဏံ ပတိဋ္ဌာတိ **ကမ္မပဋိသရဏော**။ **တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမီ**တိ တဿ ကမ္မဿ ဒါယာဒေါ တေန ဒိန္နဖလံ ပဋိဂ္ဂဟကော ဘဝိဿာမိ။ ဧဝံ ကမ္မဿကတံ ပန ပစ္စဝေက္ခတော ပါပကရဏံ နာမ န ဟောတိ။ **ကထံဘူတဿ မေ ရတ္တိန္ဒြိဝါ ဝိတိဝတ္တန္တိ**တိ^၂ ကိန္နု ခေါ မေ ဝတ္တပ္ပုဋိပတ္တိံ ကရောန္တဿ၊ ဥဒါဟု အကရောန္တဿ၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ သဇ္ဈာယန္တဿ၊ ဥဒါဟု အသဇ္ဈာယန္တဿ၊ ယောနိသောမနသိကာရေ ကမ္မံ ကရောန္တဿ၊ ဥဒါဟု အကရောန္တဿာတိ ကထံဘူတဿ မေ ရတ္တိန္ဒြိဝါ ဝိတိဝတ္တန္တိ၊ ပရိဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော ဟိ အပ္ပမာဒေါ ပရိပူရတိ။

သုညာဂါရေ အဘိရမာမီတိ ဝိဝိက္ခောကာသေ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဧကကောဝ ဟုတွာ ကံစွိ န ခေါ အဘိရမာမီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော ကာယဝိဝေကော ပရိပူရတိ။ **ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော**တိ^၃ ဥတ္တရိမနုဿာနံ ဥက္ကဋ္ဌမနုဿဘူတာနံ ဈာယိနဉ္စေဝ အရိယာနဉ္စ ဈာနာဒိဓမ္မော^၄၊ ဒသကုသလကမ္မပထသင်္ခါတမနုဿဓမ္မတော ဝါ ဥတ္တရိတရော ဝိသိဋ္ဌတရော ဓမ္မော^၅ မေ မမ သန္တာနေ အတ္ထိ န ခေါ၊ သန္တိ န ခေါတိ အတ္ထော။ **အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော**တိ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရပညာ ပဇာနနဋ္ဌေန ဉာဏံ၊ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌမိဝ ဓမ္မံ ပစ္စက္ခကရဏတော ဒဿနဋ္ဌေန ဒဿနန္တိ ဉာဏဒဿနံ၊ အရိယံ ဝိသုဒ္ဓိဥတ္တမံ

၁-ပမတ္တာကာရော (သျှာ) ၂-ဝိတိပတန္တိတိ (သီ၊ သျှာ) ၃-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မောတိ (သီ၊ သျှာ)
 ၄-ဈာနာဒိဓမ္မာ (သီ၊ သျှာ) ၅-ဥတ္တရိတရော ဝိသိဋ္ဌတရော ဓမ္မာ (သီ၊ သျှာ)

ဉာဏဒဿနန္တိ အရိယဉာဏဒဿနံ၊ အလံ ပရိယတ္တကံ ကိလေသဝိဒ္ဓိသနသမတ္ထံ
အရိယဉာဏဒဿနမေတ္ထု၊ အဿ ဝါတိ အလမရိယဉာဏဒဿနော၊ ဈာနာဒိ-
ဘောဒေါ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏဒဿနော စ သော ဝိသေသော
စာတိ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော။ အထ ဝါ တမေဝ ကိလေသဝိဒ္ဓိ-
သနသမတ္ထံ ဝိသုဒ္ဓိံ ဉာဏဒဿနမေဝ ဝိသေသောတိ အလမရိယဉာဏဒဿန-
ဝိသေသော ဝါ။ အဓိဂတောတိ ပဋိလဒ္ဓေါ မေ အတ္ထိ န ခေါ။ သောဟန္တံ
ပဋိလဒ္ဓဝိသေသော သော အဟံ။ ပစ္ဆိမေ ကာလေတိ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နကာလေ။
ပုဋ္ဌောတိ သဗြဟ္မစာရိဟိ အဓိဂတဂုဏဝိသေသံ ပုစ္ဆိတော။ န မင်္ဂ
ဘဝိဿာမီတိ ပတိတက္ခန္ဓော နိတ္တေဇော န ဟေဿာမီတိ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ
ဟိ မောသကာလကိရိယာ နာမ န ဟောတိ။

၉-၁၀-သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၉-၅၀။ နဝမေ ပေါနောဗ္ဗဝိကောတိ ပုနတ္တဝနိဗ္ဗတ္တကော။ ဘဝ-
သင်္ခါရောတိ ဘဝသင်္ခရဏကမ္မံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိဟံ။ ဒသမေ
သီလမာဟုသစ္စဝိရိယသတိပညာ လောကီယလောကုတ္တရမိဿိကာ ကထိတာ။
သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အက္ခောသဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-သမိတ္တဝဂ္ဂ

၁-၄-သမိတ္တသုတ္တံဒီပနီ

၅၁-၅၄။ ဒုတိယဿ ပဌမေ သမိတ္တပရိယာယကုသလောတိ အတ္တနော စိတ္တဝါရကုသလော။ ရဇန္တိ အာဂန္တုကဥပတ္တိလေသံ။ အင်္ဂဏန္တိ တတ္ထဇာတက-
အင်္ဂကာဠုတိလကာဒိ^၁။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အရဟတ္တတ္ထာယ။
တတိယေ ပဋိဘာနေနာတိ ဝစနသဏ္ဌာနေန။ စတုတ္ထေ အဓိပညာဓမ္မ-
ဝိပဿနာယာတိ သင်္ခါရပရိဂ္ဂါဟကဝိပဿနာယ။

၈-မူလကသုတ္တံဒီပနီ

၅၀။ အဋ္ဌမေ အမတောဂဓာတိ ဧတ္ထ သဥပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု
ကထိတာ၊ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနာတိ ဧတ္ထ အနုပါဒိသေသာ။ အနုပါဒိသေသံ
ပတ္တဿ ဟိ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ပရိယောသာနပ္ပတ္တာ နာမ ဟောန္တိ။ သေသပဒါနိ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။

၉-ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ္တံဒီပနီ

၅၉။ နဝမေ တဿာတိ ယသ္မာ ဧဝံ အပရိစိတစိတ္တဿ သာမညတ္ထော န
သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ။ ယထာပဗ္ဗဇ္ဇာပရိစိတဉ္စ နော စိတ္တံ ဘဝိဿတီတိ
ပဗ္ဗဇ္ဇာနုရူပေန^၂ ပရိစိတံ။ ယေ ဟိ ကေစိ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ နာမ၊ သဗ္ဗေ တေ အရဟတ္တံ
ပတ္တေတွာ။ တသ္မာ ယံ စိတ္တံ အရဟတ္တာဓိဂမတ္ထာယ ပရိစိတံ ဝရိတံ၊ တံ
ယထာပဗ္ဗဇ္ဇာပရိစိတံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝရူပံ နော စိတ္တံ ဘဝိဿတီတိ
သိက္ခိတဗ္ဗံ။ လောကဿ သမဉ္စ ဝိသမဉ္စာတိ သတ္တလောကဿ သုစရိတဒုစရိ-
တာနိ။ လောကဿ ဘဝဉ္စ ဝိဘဝဉ္စာတိ တဿ ဝရိဉ္စ ဝိနာသဉ္စ၊ တထာ
သမ္ပတ္တိဉ္စ ဝိပတ္တိဉ္စ။ လောကဿ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စာတိ ပန သင်္ခါရလောကံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တိဉ္စ ဘေဒဉ္စာတိ အတ္ထော။

၁-တတ္ထဇာတံ အင်္ဂကာဠုတိလကာဒိ^၁ (သီ)၊ အတ္တဇာတံ အင်္ဂဝါလတိလကာဒိ^၁ (က)

၂-ယထာပဗ္ဗဇ္ဇာနုရူပေန (သီ၊ က)

၁၀-ဝိရိမာနန္တသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဒသမေ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာဘိ ဝိရိမာနန္တက္ကေရေ အနုကမ္ပံ ပဋိစ္စ။
 ဝက္ခယျေရောဂေါတိအာဒယော ဝတ္ထုဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နိဗ္ဗတ္တိတပ္ပသာဒါနံ ဟိ
 ရောဂေါ နာမ နတ္ထိ။ ကဏ္ဍရောဂေါတိ ဗဟိကဏ္ဍေ ရောဂေါ။ ဝိနာသောတိ
 ဗဟိနာသိကာယ ရောဂေါ။ နာသောတိ နာသေဟိ ဝိလေခိတဋ္ဌာနေ ရောဂေါ။
 ဝိတ္တသမုဋ္ဌာနာတိ ဝိတ္တသမုဋ္ဌိတာ။ တေ ကိရ ဒုတ္တိံသ ဟောန္တိ။ သေမှသမု-
 ဋ္ဌာနာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ ဥတုပရိကာမဇာတိ ဥတုပရိကာမေန အစ္စု-
 က္ကာတိသိတေန ဥပ္ပဇ္ဇနကရောဂေါ။ ဝိသမပရိဟာရဇာတိ အတိစိရဋ္ဌာနနိ-
 သဇ္ဇာဒိနာ ဝိသမပရိဟာရေန ဇာတာ။ ဩပက္ကမိကာတိ ဝဓဗ္ဗနာဒိနာ ဥပက္က-
 မေန ဇာတာ။ ကမ္မဝိပါကဇာတိ ဗလဝကမ္မဝိပါကသမ္ဘူတာ။ သန္တန္တိ
 ရာဂါဒိသန္တတာယ သန္တိ။ အတပ္ပကဋ္ဌေန ပဏီတံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထ-
 မေဝါတိ။

သဝိတ္တဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-ယမကဝ္ဂ

၁-အဝိဇ္ဇာသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၆၁-၆၂။ ဒုတိယဿ ပဌမေ သာဟာရန္တိ သပစ္စယံ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိန္တိ ၂ ဖလ-
 ဉာဏဉ္စေဝ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဒုတိယေ
 အဝတဏှာယာတိ အဝပတ္တနာယ။ ဧဝံ ဒွိသုပိ သုတ္တေသု ဝနုမေဝ ကထိတံ၊
 ဝနုမေတ္ထ ပဌမေ သုတ္တေ အဝိဇ္ဇာမူလကံ ဝနု ကထိတံ၊ ဒုတိယေ တဏှာမူလကံ။

၃-၄-နိဋ္ဌင်္ဂတသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၆၃-၆၄။ တတိယေ နိဋ္ဌံ ဂတာတိ နိဗ္ဗေမတိကာ။ ဣမ နိဋ္ဌာတိ ဣမသ္မိယေဝ
 လောကေ ပရိနိဗ္ဗာနံ။ ဣမ ဝိဟာယာဘိ ဣမံ လောကံ ဝိဇေဟိတော သုဒ္ဓါဝါသ-
 မြဟ္မလေဝကံ။ စတုတ္ထေ အဝေစ္စပ္ပသန္တာတိ အလပ္ပသာဒေန သမ္ပန္နာ။
 သောတာပန္နာဘိ အရိယမဂ္ဂသောတံ အာပန္နာ။

၅-၇-ပဌမသုခသုတ္တံဒီပနီ

၆၅-၆၇။ ပဉ္စမေ ဝဇ္ဇမူလကံ သုခဒုက္ခံ ပုစ္ဆိတံ၊ ဆဋ္ဌေ သာသနမူလကံ။ သတ္တမေ နဋကပါနန္တိ အတိတေ ဗောဓိသတ္တဿ ဩဝါဒေ ဌတ္တာ ဝါနရယူထေန နဋ္ဌေဟိ ဥဒကဿ ပီတဋ္ဌာနေ မာပိတတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာမော နိဂမော။ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတန္တိ ယံ ယံ ဒိသံ အနုဝိလောကေတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ တုဏှိဘူတမေဝ။ အနုဝိလောကေတွာတိ တတော တတော ဝိလောကေတွာ။ ဝိဇ္ဇိ မေ အာဂိလာယတိတိ ကဿ အာဂိလာယတိ? ဘဂဝတော ဟိ ဆဝဿာနိ မဟာပဓာနံ ပဒဟန္တဿ မဟန္တံ ကာယဒုက္ခံ အဟောသိ၊ အထဿ အပရဘာဂေ မဟလ္လကကာလေ ဝိဇ္ဇိဝါတော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဥပါဒိန္နကသရီရဿ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိဟိ အပ္ပမတ္တကေန အာဗာဓေန န သက္ကာ ကေနစိ ဘဝိတုံ။ တံ ဂဟေတွာပိ ထေရဿ ဩကာသကရဏတ္ထံ ဧဝမာဟ။ သင်္ခာဒိ ပညာပေတွာတိ ကေမန္တေ ပတိရူပဋ္ဌာနေ ပညတ္တဿ ကပ္ပိယမဉ္ဇဿ ဥပရိ အတ္တရိတွာ။

၉-၁၀-ကထာဝတ္ထုသုတ္တံဒီပနီ

၆၉-၇၀။ နဝမေ တိရစ္ဆာနကထန္တိ အနိယျာနိကတ္တာ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂါနံ တိရစ္ဆာနဘူတံ ကထံ။ တတ္ထ ရာဇာနံ အာရတ္တ “မဟာသမ္ပတော မန္ဓာတာ ဓမ္မာသောကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တကထာ ရာဇကထာ။ ဧသ နယော စောရကထာဒိသု။ တေသု “အသုကော ရာဇာ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော”တိအာဒိနာ ဂေဟသိတကထာဝ တိရစ္ဆာနကထာ ဟောတိ၊ “သောပိ နာမ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ ခယံ ဂတော”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေ တိဋ္ဌတိ။ စောရေသုပိ “မူလဒေဝေါ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ မဃဒေဝေါ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ”တိ တေသံ ကမ္မံ ပဋိစ္စ “အဟော သူရာ”တိ ဂေဟသိတကထာဝ တိရစ္ဆာနကထာ။ ယုဒ္ဓေသုပိ ဘာရတယုဒ္ဓါဒိသု “အသုကေန အသုကော ဧဝံ မာရိတော ဧဝံ ဝိဒ္ဓေါ”တိ ကမ္မဿာဒဝသေနေဝ ကထာ တိရစ္ဆာနကထာ၊ “တေပိ နာမ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ ဟောတိ။ အပိစ အန္ဓာဒိသု “ဧဝံ ဝဏ္ဏဝန္တံ ရသဝန္တံ ဖဿသမ္ပန္တံ ခါဒိမှ ဘုဒ္ဓိမှ ပိဝိမှ ပရိဘုဒ္ဓိမှာ”တိ ကာမရသဿာဒဝသေန ကထေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ဝဏ္ဏာဒိသမ္ပန္တံ အန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလံ ဂန္တံ သီလဝန္တာနံ အဒမ္ပ၊ စေတိယံ ပူဇိမှာ”တိ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဉာတိကထာဒိသုပိ “အမှာကံ ဉာတကာ သူရာ သမတ္တာ”တိ ဝါ “ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝံ ဝိစိတြေဟိ ယာနေဟိ ဝိစရိမှာ”တိ ဝါ အဿာဒဝသေန ဝတ္ထု န

ဝနုတိ၊ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “တေပိ နော ဉ္ဇတကာ ခယံ ဂတာ”တိ ဝါ “ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝရူပါ ဥပါဟနာ သံဃဿ အဒမ္မာ”တိ ဝါ ကထေတဗ္ဗံ။ ဂါမကထာပိ သုနိဝိဋ္ဌဒုနိဝိဋ္ဌသုဘိက္ခဒုမ္ဘိက္ခာဒိဝသေန ဝါ “အသုကဂါမဝါသိနော သူရာ သမတ္တာ”တိ ဝါ ဧဝံ အဿာဒဝသေန န ဝနုတိ၊ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “သဒ္ဓါ ပသန္နာ”တိ ဝါ “ခယဝယံ ဂတာ”တိ ဝါ ဝတ္ထု ဝနုတိ။ နိဂမနဂရ-ဇနပဒကထာသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဣတ္ထိကထာပိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိနိ ပဋိစ္စ အဿာဒဝသေန န ဝနုတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္နာ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝမေဝ ဝနုတိ။ သူရကထာပိ “နန္ဒိမိတ္တော နာမ ယောဓော သူရော အဟောသိ”တိ အဿာဒဝသေန န ဝနုတိ။ “သဒ္ဓေါ အဟောသိ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝမေဝ ဝနုတိ။ သူရာကထာပိ ပါဠိယံ ပန အနေကဝိဓံ မဇ္ဇကထံ အဿာဒဝသေန ကထေတံ န ဝနုတိ။ အာဒိနဝသေန န ဝတ္ထု ဝနုတိ။ ဝိသိခါကထာပိ “အသုကဝိသိခါ သုနိဝိဋ္ဌာ ဒုနိဝိဋ္ဌာ သူရာ သမတ္တာ”တိ အဿာဒဝသေန န ဝနုတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္နာ ခယံ ဂတာ”တိ ဝနုတိ။ ကုမ္ဘန္ဓာနကထာ နာမ ကုဋ္ဌဋ္ဌာနကထာ ဥဒကတိတ္ထကထာ ဝုစ္စတိ။ ကုမ္ဘဒါသိကထာ ဝါ။ သာပိ “ပိသာဒိကာ နစ္စိတံ ဂါယိတံ ဆေကာ”တိ အဿာဒဝသေန န ဝနုတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္နာ”တိ အာဒိနာ နယေန ဝနုတိ။

ပုဗ္ဗပေတကထာ နာမ အတိတဉ္ဇတိကထာ။ တတ္ထ ဝတ္ထမာနဉ္ဇတိကထာ သဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ နာနတ္ထကထာ နာမ ပုရိမပစ္ဆိမကထာပိမုတ္တာ အဝသေသာ နာနာသဘာဝါ တိရစ္ဆာနကထာ။ လောကဋ္ဌာယိကာ နာမ “အယံ လောကော ကေန နိဗ္ဗိတော၊ အသုကေန နာမ နိဗ္ဗိတော၊ ကာကော သေတော အဋ္ဌိနံ သေတတ္တာ၊ ဗလာကာ ရတ္တာ လောဟိတဿ ရတ္တတ္တာ”တိ-ဧဝမာဒိကာ လောကာယတဝိတဏှသလ္လာပကထာ။ သမုဒ္ဓန္ဓာယိကာ နာမ ကသ္မာ သမုဒ္ဓေါ သာဂရေတိ၊ သာဂရဒေဝေန ခတတ္တာ သာဂရော၊ ခတော မေတိ ဟတ္ထမုဒ္ဓါယ နိဝေဒိတတ္တာ သမုဒ္ဓေါတိဧဝမာဒိကာ နိရတ္ထကာ သမုဒ္ဓန္ဓာယနကထာ။ ဘဝေါတိ ဝုဒ္ဓိ၊ အဘဝေါတိ ဟာနိ။ ဣတိ ဘဝေါ ဣတိ အဘဝေါတိ ယံ ဝါ တံ ဝါ နိရတ္ထကကာရဏံ ဝဘွာ ပဝတ္တိတကထာ ဣတိ-ဘဝါဘဝကထာ နာမ။

တေဇသာ တေဇန္တိ အတ္တနော တေဇသာ တေသံ တေဇံ။ ပရိယာဒိယေ-ယျာထာတိ ခေပေတွာ ဂဟေတွာ အဘိဘဝေယျာထ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော

၁-ဂါမကထာဒိသု (က) ၂-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-ဂဇ၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၁၅၆၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၃၂၆-ဝိဋ္ဌသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ပိဏ္ဍပါတီကော မဟာထေရံ ပုစ္ဆိ “ဘန္တေ တေဇသာ တေဇံ ပရိယာဒိယ-
မာနာ ဘိက္ခု ကိံ ကရေန္တိ”တိ။ ထေရော အာဟ—အာရသော ကိပ္ပိဒေဝ
အာတပေ ဌပေတွာ ယထာ ဆာယာ ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ၊ ဥဒ္ဓိယေဝ ဂစ္ဆတိ
တထာ ကရေန္တိ။ ဒသမေ ပါသံသာနိ ဌာနာနီတိ ပသံသာဝဟာနိ
ကာရဏာနိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝတိ။

ယမကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(ဂ) ၃-အာကင်္ခဝဂ္ဂ

၁-အာကင်္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ တတိယဿ ပဌမေ သမ္ဗန္ဓသီလာတိ ပရိပုဏ္ဏသီလာ၊ သီလသမင်္ဂိနော
ဝါ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဦဟိ ကာရဏေဟိ သမ္ဗန္ဓသီလတာ ဟောတိ
သီလဝိပတ္တိယာ စ အာဒိနဝဒဿနေန၊ သီလသမ္ပတ္တိယာ စ အာနိသံသဒဿ-
နေန။ တဒုဘယမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိဟံ။ တတ္ထ “သမ္ဗန္ဓသီလာ”တိ ဧတ္တာဝတာ
ကိရ ဘဂဝါ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဥဒ္ဓိသိတွာ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတာ”တိ
ဣဓိနာ တတ္ထ ဇေဋ္ဌကသီလံ ဝိတ္တာရေတွာ ဒဿေသီတိ ဒီပဝိဟာရဝါသီ
သုမတ္ထေရော အာဟ။ အန္တေဝါသိကော ပနဿ တေပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော
အာဟ—ဥဘယတ္ထပိ ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ ဘဂဝတာ ဝုတ္တော။ ပါတိ-
မောက္ခသံဝရေယေဝ ဟိ သီလံ၊ ဣတရာနိ ပန တိဏိ သီလန္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနံ အတ္ထိတိ
အနနုဇာနန္တော ဝတွာ အာဟ—ဣန္ဒြိယသံဝရော နာမ ဆဒ္ဓါရာရက္ခာမတ္တက-
မေဝ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယုပ္ပတ္တိမတ္တကံ၊ ပစ္စယသန္နိသိတံ
ပဋိလဒ္ဓပစ္စယေ ဣဒမတ္တန္တိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနမတ္တကံ။ နိပ္ပရိယာယေန
ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ သီလံ။ ယဿ သော ဘိန္တော၊ အယံ သီသန္တိန္တော ဝိယ
ပုရိသော ဟတ္ထပါဒေ သေသာနိ ရက္ခိဿတီတိ န ဝတ္ထဗ္ဗော။ ယဿ ပန သော
အရောဂေါ၊ အယံ အန္တိန္နသီသော ဝိယ ပုရိသော ဇီဝိတံ သေသာနိ ပုန
ပါကတိကာနိ ကာတုံ သက္ကောတိ။ တဿ “သမ္ဗန္ဓသီလာ”တိ ဣဓိနာ
ပါတိမောက္ခသံဝရံ ဥဒ္ဓိသိတွာ “သမ္ဗန္ဓပါတိမောက္ခာ”တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ
ဝတွာ တံ ဝိတ္တာရေတွာ ဒဿေန္တော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတာတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတာတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ အာကင်္ခယျ

စေတိ ဣဒံ ကဿ အာရဒ္ဓန္တိ? သီလာနိသံသဒဿနတ္ထံ။ သစေပိ အစိရပဗ္ဗဇိတာနံ ဝါ ဒုပ္ပညာနံ ဝါ ဧဝမဿ “ဘဂဝါ ‘သီလံ ပူရေယ သီလံ ပူရေယာ’တိ ဝဒတိ၊ ကော န ခေါ သီလပူရဏေ အာနိသံသော၊ ကော ဝိသေသော၊ ကာ ဝနီ”တိ၊ တေသံ ဒသ အာနိသံသေ ဒဿေတုံ ဧဝမာဟ “အပ္ပေဝ နာမ ဧတံ သဗြဟ္မစာရိနံ ဝိယမနာပတာဒိအာသဝက္ခယပရိယောသာနံ အာနိသံသံ သုတွာပိ သီလံ ပရိပူရေယျ”န္တိ။

တတ္ထ အာကင်္ခေယျ စေတိ ယဒိ ဣစ္ဆေယျ။ ဝိယော စဿန္တိ ဝိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿိတဗ္ဗော၊ သိနေ ဣပ္ပတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနဘူတော ဘဝေယျ။ မနာပေါတိ တေသံ မနဝစုနကော၊ တေသံ ဝါ မနေန ပတ္တဗ္ဗော၊ မေတ္တစိတ္တေန ဖရိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ဂစ္ဆတိ တေသံ ဂရုဋ္ဌာနိယော ပါသာဏန္တတ္ထသဒိသော။ ဘာဝနိယောတိ “အဒ္ဓါယမာယသ္မာ ဇာနံ ဇာနာတိ ပဿံ ပဿတိ”တိ ဧဝံ သမ္ဘာဝနိယော။ သီလေသွေဝဿ ပရိပူရကာရိတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေသုယေဝ ပရိပူရကာရိ အဿ၊ အနုနေန အာကာရေန သမန္နာဂတော ဘဝေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထမနုယုတ္တောတိ အတ္တနော စိတ္တသမထေ ယုတ္တော။ အနိရုကတဇ္ဈာနောတိ ဗ ဝိ အနိဟဋ္ဌဇ္ဈာနော၊ အဝိနာသိတဇ္ဈာနော ဝါ။ ဝိပဿနာယာတိ သတ္တဝိဝေယ အနုပဿနာယ။ ဗြူဟေတာ သုညာဂါရာနန္တိ ဝဇေတာ သုညာဂါရာနံ။ ဧတ္ထ စ သမထဝိပဿနာဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေဘွာ ရတ္တိန္ဒြိယံ သုညာဂါရံ ပဝိသိတွာ နိဿိဒမာနော ဘိက္ခု “ဗြူဟေတာ သုညာဂါရာနံ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဣစ္ဆန္တေန မဇ္ဈိမနိကာယဋ္ဌကထာယ^၁ အာကင်္ခေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာယ ဩလောကေတဗ္ဗော။

လာဘီတိ ဧတ္ထ န ဘဂဝါ ‘လာဘနိမိတ္တံ သီလာဒိပရိပူရဏံ ကလေတိ။ ဘဂဝါ ဟိ “သာသေသနံ ဆိန္နကထော၊ န ဝါစံ ပယုတံ ဘဏေ”တိ^၂ ဧဝံ သာဝကေ ဩဝဒတိ။ သော ကထံ လာဘနိမိတ္တံ သီလာဒိပရိပူရဏံ ကထေယျ။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန ပနေတံ ဝုတ္တံ။ ယေသဉ္စိ ဧဝံ အဇ္ဈာသယော ဘဝေယျ “သစေ မယံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ န ကိလမေယျာမ၊ သီလာနိ ပရိပူရေတုံ သက္ကုဏေယျာမာ”တိ၊ တေသံ အဇ္ဈာသယဝသေနဝမာဟ။ အပိစ သရသာနိသံသော^၃ သေ သီလဿ ယဒိဒံ စတ္တာရော ပစ္စယာ နာမ။ တထာ ဟိ ပဏ္ဍိတမနုဿာ ကောဋ္ဌာဒိသု ဌပိတံ နိဟရိတွာ အတ္တနာပိ အပရိဘုဒ္ဓိတွာ သီလဝန္တာနံ ဒေန္တိတိ သီလဿ သရသာနိသံသဒဿနတ္ထမ္ပေတံ ဝုတ္တံ။

တတိယဝါရေ ယေသာဟန္တိ ယေသံ အဟံ။ တေသံ တေ ကာရာတိ တေသံ ဒေဝါနံ ဝါ မနုဿာနံ ဝါ တေ မယိ ကတာ ပစ္စယဒါနကာရာ။ မဟပ္ပလာ ဟောန္တ၊ မဟာနိသံသာတိ လောကီယသုခေန ဖလဘူတေန မဟပ္ပလာ၊ လောကုတ္တရေန မဟာနိသံသာ။ ဥဘယံ ဝါ ဧတံ ကေတ္ထမေဝ။ သီလာဒိဂုဏယုတ္တဿ ဟိ ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခာပိ ပဉ္စရတနမတ္တာယ ဘူမိယာ ပဏ္ဏသာလာပိ ကတွာ ဒိန္နာ အနေကာနိ ကပ္ပသဟဿာနိ ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတတော ရက္ခတိ၊ ပရိယောသာနေ စ အမတာယ ဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ “ဒီရောဒနံ အဟမဒါယိ”န္တိအာဒိနိ^၁ စေတ္ထ ဝတ္ထုနိ။ သကလမေဝ ဝါ ပေတဝတ္ထု ဝိမာနဝတ္ထု စ သာဓကံ။

စတုတ္ထဝါရေ ပေတာတိ ပေစ္စဘဝံ ဂတာ။ ဉာတိတိ သဿုသသုရပက္ခိကာ။ သာလောဟိတာတိ ကေလောဟိတဗဒ္ဓါ ပိတိပိတာမဟာဒယော။ ကာလင်္ကတာတိ မတာ။ တေသံ တန္တိ တေသံ တံ မယိ ပသန္နစိတ္တံ၊ တံ ဝါ ပသန္နေန စိတ္တေန အနုဿရဏံ။ ယဿ ဟိ ဘိက္ခုနော ကာလကတော ပိတာ ဝါ မာတာ ဝါ “အမှာကံ ဉာတကတ္ထေရော သီလဝါ ကုလျာဏဓမ္မော”တိ ပသန္နစိတ္တော ဟုတွာ တံ ဘိက္ခု အနုဿရတိ၊ တဿ သော စိတ္တပ္ပသာဒေါပိ တံ အနုဿရဏမတ္ထမ္ပိ မဟပ္ပလံ မဟာနိသံသမေဝ ဟောတိ။

အရတိရံတိသဟောတိ နေက္ခမ္ပပဋိပတ္တိယာ^၂ အရတိယံ ကာမဂုဏေသုရတိယာ စ သဟော အဘိဘဝိတာ အဇ္ဈောတ္တရိတာ။ ဘယဘေရဝသဟောတိ ဧတ္ထ ဘယံ စိတ္တုကြာသောပိ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ ဘေရဝံ အာရမ္မဏမေဝ။

၂-ကဏ္ဍကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ ဒုတိယေ အဘိညာတေဟိတိ ဂဂနမဇ္ဈေ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ သူရိယော ဝိယ ဉာတေဟိ ပါကဋေဟိ။ ပရပုရာယာတိ ပရံ^၃ ဝုစ္စတိ ပစ္ဆိမဘာဂေါ၊ ပုရာတိ ပုရိမဘာဂေါ၊ ပုရတော ဓာဝန္တေန ပစ္စတော အနုဗန္ဓန္တေန စ မဟာပရိဝါရေနာတိ အတ္ထော။ ကဏ္ဍကောတိ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌေန ကဏ္ဍကော။ ဝိသုကဓဿနန္တိ ဝိသုကဘူတံ ဒဿနံ။ မာတုဂါမူပစာရောတိ^၄ မာတုဂါမဿ သမိပစာရိတာ။

၁-ခု ၂-၄၄-ပိဋေ။

၂-အဘိနိက္ခမပဋိပတ္တိယာ(သီ)၊ နိက္ခမပဋိပတ္တိယာ(က)

၃-စရပုရာတိ စရံ (သီ)၊ ပရမ္ပုရာယာတိ ပရံ (သျှာ) ၄-မာတုဂါမူပစာရောတိ (သီ)

၃-၄-ဣန္ဒဝဗ္ဗသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၇၃-၇၄။ တတိယေ ဝဏ္ဏောတိ သရီရဝဏ္ဏော။ ဓမ္မာတိ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ။ စတုတ္ထေ အရိယာယာတိ အပေါထုဇ္ဇနိကာယ၊ သီလာဒီဟိ^၁ မိဿကတ္တာဝေ ဝုတ္တံ။ သာရာဒါယီ ဓ ဟောတိ ဝရာဒါယီတိ သာရဿ စ ဝရဿ စ အာဒါယကော ဟောတိ။ ယော ကာယဿ သာရာ၊ ယံ စဿ ဝရံ၊ တံ ဂဏှာတိတိ အတ္ထော။

၅-မိဂသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ ပဉ္စမဿ အာဒိမိ တာဝ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဆက္ကနိပါတေ^၂ ဝုတ္တမေဝ။ ဒုဿိလော ဟောတိတိအာဒိသု ပန ဒုဿိလောတိ နိဿိလော။ စေတော-ဝိမုတ္တိန္တိ ဖလသမာဓိ။ ပညာဝိမုတ္တိန္တိ ဖလဉာဏံ။ နပ္ပဇာနာတိတိ ဥဂ္ဂဟ-ပရိပုစ္ဆာဝသေန န ဇာနာတိ။ ဒုဿိလျံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိတိ ဧတ္ထ ပဉ္စဒုဿိလျာနိ တာဝ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟိယန္တိ၊ ဒသ အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ ဖလက္ခဏေ တာနိ ပဟိနာနိ နာမ ဟောန္တိ။ ဖလက္ခဏံ သန္ဓာယ ဣဓ “နိရုဇ္ဈတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇနဿ သီလံ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ဘိဇ္ဇတိ ပါရာဇိကာ-ပဇ္ဇနေန သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန တိတ္ထိယပက္ခန္ဓနေန အရဟတ္တေန မရဏေနာတိ။ တတ္ထ ပုရိမာ တယော ဘာဝနာပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ စတုတ္ထော ဝနိယာ၊ ပဉ္စမော နေဝ ဟာနာယ န ဝနိယာ။ ကထံ ပနေတံ အရဟတ္တေန သီလံ ဘိဇ္ဇတိတိ? ပုထုဇ္ဇနဿ ဟိ သီလံ အစ္စန္တကုသလမေဝ ဟောတိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ စ ကုသလာကုသလကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိတိ ဝေ တေန တံ ဘိဇ္ဇတိ။ သဝနေနပိ အကတံ ဟောတိတိ သောတဗ္ဗယုတ္တကံ အဿုတံ ဟောတိ။ ဗာဟုသစ္စေနပိ အကတံ ဟောတိတိ ဧတ္ထ ဗာဟုသစ္စန္တိ ဝိရိယံ။ ဝိရိယေန ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ အကတံ ဟောတိ၊ တဿ အကတံတ္တာ သဂ္ဂတောပိ မဂ္ဂတောပိ ပရိဟာယတိ။ ဒိဋ္ဌိယာပိ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ဟောတိတိ ဒိဋ္ဌိယာ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ဟောတိ အပစ္စက္ခကတံ။ သာမာယိကမ္ပိ ဝိမုတ္တိံ န လဘတိတိ ကာလာနကာလံ ဓမ္မဿဝနံ နိဿာယ ပီတိပါမောဇ္ဇံ န လဘတိ။ ဟာနာယ ပရေတိတိ ဟာနာယ ပဝတ္တတိ။

ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ “သောတာပတ္တိဖလံ ပတွာ ပဉ္စဝိဓံ ဒုဿိလျံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန ဇာနာတိ။ တဿ သဝနေနပိ ကတံ ဟောတိတိ သောတဗ္ဗယုတ္တကံ သုတံ ဟောတိ။ ဗာဟုသစ္စေနပိ ကတံ

ဟောတိတိ ဝိရိယေန ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ အန္တမသော ခုဗ္ဗလဝိပဿနာမတ္တကမ္ပိ
ကတံ ဟောတိ။ ဝိဇ္ဇိယာဝိ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓံ ဟောတိတိ အန္တမသော လောကီယ-
ပညာယဝိ ပစ္စယပဋိဝေဓော ကတော ဟောတိ။ ဣမဿ ဟိ ပုဂ္ဂလဿ ပညာ
သီလံ ပရိဓောဝတိ၊ သော ပညာပရိဓောတေန သီလေန ဝိသေသံ ပါပုဏာတိ။

ပမာဏိကာတိ ပုဂ္ဂလေသု ပမာဏဂ္ဂါဟကာ။ ပမိဏန္တိတိ ပမေတုံ
တုလေတုံ အရဟန္တိ။ ဧကော ဟိနောတိ ဧကော ဂုဏေဟိ ဟိနော။ ပဏီ-
တောတိ ဧကော ဂုဏေဟိ ပဏီတော ဥတ္တမော။ တံ ဟိတိ တံ ပမာဏကရဏံ။
အဘိက္ကန္တတရောတိ သုန္ဒရတရော။ ပဏီတတရောတိ ဥတ္တမတရော။ ဓမ္မ-
သောတော နိဗ္ဗဟတိတိ သူရံ ဟုတွာ ပဝတ္တမာနံ ဝိပဿနာဉာဏံ နိဗ္ဗဟတိ၊
အရိယဘူမိံ ပါပေတိ။ တဒန္တရံ ကော ဇာနေယျာတိ တံ ဧဝံ ကာရဏံ ကော
ဇာနေယျ။ သီလဝါ ဟောတိတိ လောကီယသီလေန သီလဝါ ဟောတိ။
ယတ္ထဿ တံ သီလန္တိ အရဟတ္တဝိမုတ္တိံ ပတွာ သီလံ အပရိသေသမ္ပိ နိရုဇ္ဈတိ
နာမ၊ တတ္ထ ယုတ္တိ ဝုတ္တာယေဝ။ ဣတော ပရေသု ဒွိသု အင်္ဂေသု အနာဂါမိဖလံ
ဝိမုတ္တိ နာမ၊ ပဉ္စမေ အရဟတ္တမေဝ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၇-ကာကသုတ္တဝတ္ထနာ

၇၇။ သတ္တမေ ခံသီတိ ဂုဏဓံသကော။ ကဿစိ ဂုဏံ အနာဒိယိတွာ
ဟတ္ထေနပိ ဂဟိတော တဿ သီသေဝိ ဝစ္စံ ကရေတိ။ ပဝေန္တောတိ
ပါဂပ္ပိယေန သမန္နာဂတော။ တိန္တိဏောတိ တိန္တိဏံ^၁ ဝုစ္စတိ တဏှာ၊ တာယ
သမန္နာဂတော၊ အာသင်္ကာဗဟုလော ဝါ။ လုဒ္ဓေါတိ ဒါရုဏော။ အကာရုဏိ-
ကောတိ နိက္ကာရုဏိကော။ ခုဗ္ဗလောတိ အဗလော အပ္ပထာမော။ ဩရဝိတာတိ
ဩရဝယုတ္တော ဩရဝန္တော စရတိ။ နေဝယိကောတိ နိစယကရော။

၉-အာသာတဝတ္ထ၊ သုတ္တဝတ္ထနာ

၇၉။ နဝမေ အဋ္ဌာနေတိ အကာရဏေ။ သမိတ္တကပဝတ္တိယဉ္စိ “အနတ္တံ
မေ အစရိ”တိအာဒိ ကာရဏံ ဘဝေယျ၊ ခါဏုပဟဋ္ဌာဒိသု တံ နတ္ထိ။ တဿ
တတ္ထ အာသာတော အဋ္ဌာနေ အာသာတော နာမ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အာကင်္ခဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-၃-ဝါဟနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁-၈၃။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ဝိမရိယာဒိကတေနာတိ ကိလေသမရိယာဒံ
ဘိဗ္ဗိတွာ ဝိမရိယာဒံ ကတေန။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ တတိယေ နော စ
ပယိရူပါသိတာတိ န ဥပဋ္ဌာတိ။

၄-ဗျာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၄။ စတုတ္ထေ ဗျာယိ သမာပတ္တိကုသလောတိ ဗျာနေဟိ စ သမ္ပန္နော
သမာပတ္တိယဉ္စ ဆေကော။ ဣရိဏန္တိ တုစ္ဆဘာဝံ။ ဝိဝိနန္တိ ဂုဏဝိဝိနတံ^၁
နိဂ္ဂုဏဘာဝံ။ အထ ဝါ ဣရိဏသင်္ခါတံ အရညံ ဝိဝိနသင်္ခါတံ၊ မဟာဂဟနဉ္စ
အာပန္နော ဝိယ ဟောတိ။ အနယန္တိ အဝဗ္ဗိ။ ဗျသနန္တိ ဝိနာသံ။ အနယဗျသနန္တိ
အဝဗ္ဗိဝိနာသံ။ ကိံ န ခေါတိ ကေန ကာရဏေန။

၅-၆-ကတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅-၈၆။ ပဉ္စမေ ကတ္တိ ဟောတိ ဝိကတ္တိတိ ကတ္တနသီလော ဟောတိ
ဝိကတ္တနသီလော၊ ဝိဝဋံ ကတွာ ကထေတိ။ န သန္တတကာရိတိ န သတတကာရိ။
ဆဋ္ဌေ အဓိမာနိကောတိ အနဓိဂတေ အဓိဂတမာနေန သမန္နာဂတော။
အဓိမာနသစ္စောတိ အဓိဂတမာနမေဝ သစ္စတော ဝဒတိ။

၇-နိဗ္ဗိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ သတ္တမေ အဓိကရဏိကော ဟောတိတိ အဓိကရဏကာရကော
ဟောတိ။ န ဝိယတာယာတိ န ဝိယဘာဝါယ။ န ဂရုတာယာတိ န ဂရုဘာဝါယ။
န သာမညာယာတိ န သမဏဓမ္မဘာဝါယ။ န ဧကိဘာဝါယာတိ န နိရန္တရ-
ဘာဝါယ။ ဓမ္မာနံ န နိသာမကဇာတိကောတိ နဝန္တံ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ န
နိသာမနသဘာဝေါ န ဥပဓာရဏသဘာဝေါ။ န ပဋိသလ္လာနောတိ န
ပဋိသလ္လိနော။ သာဋ္ဌေယျာနိတိ သဌဘာဝါ။ ကူဋေယျာနိတိ ကူဋဘာဝါ။
ဇိဗ္ဗေယျာနိတိ နဉ္စဘာဝါ။ ဝဇ္ဇေယျာနိတိ ဝဇ္ဇဘာဝါ။

၁-ဝိဝိနန္တိ ဂုဏဝိဝိတ္တကံ (သိ)

၂-ဝိဝိနသင်္ခါတံ (သိ)

၃-ကထနသီလော ဝိဝဋံ ကထေတိ (သိ)၊ ကတ္တနသီလော ဝိဝဋံ ကတွာ ကထေတိ (က)

၄-သဌဘာဝေါ (သိ၊ က)၊ ဧဝံ ပစ္ဆိမပဒေသုပိ။

ဂ-အက္ခောသကသုတ္တဝတ္ထနာ

ဂဂ။ အဋ္ဌမေ အက္ခောသကပရိဘာသကော အရိယူပဝါဒီ သဗြဟ္မစာရိနန္တိ ဧတ္ထ သဗြဟ္မစာရိပဒံ အက္ခောသကပရိဘာသကပဒေဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ “အက္ခောသကော သဗြဟ္မစာရိနံ၊ ပရိဘာသကော သဗြဟ္မစာရိနံ” ဟိ။ အရိယာနံ ပန ဂုဏေ ဆိန္ဒဿာမီတိ အန္တိမဝတ္ထုနာ ဥပဝဒန္တော အရိယူပဝါဒီ နာမ ဟောတိ။ သဒ္ဓဗ္ဗဿ န ဝေါဒါယန္တိတိ သိက္ခာတ္တယသင်္ခါတာ သာသနသဒ္ဓမ္မာ အဿ ဝေါဒါနံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ဧရာဂါတင်္ကန္တိ ဧတ္ထ ရောဂေါ ဟိန္ဒြာဇိဝိတဘာဝကရဏေန အာတင်္ကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဇ-ကောကာလိကသုတ္တဝတ္ထနာ

ဂဇ။ နဝမေ ကောကာလိကော ဘိက္ခု၊ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီတိ ကောယံ ကောကာလိကော၊ ကသ္မာ စ ဥပသင်္ကမိ? အယံ ကိရ ကောကာလိကရဋ္ဌေ ကောကာလိကနဂရေ ကောကာလိကသေဋ္ဌိဿ ပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတွာ ပိတရာ ကာရိတေ ဝိဟာရေ ဝသတိ စူဠကောကာလိကောတိ နာမေန၊ န ပန ဒေဝဒတ္တဿ သိဿော။ သော ဟိ မြာဟ္မဏပုတ္တော မဟာကောကာလိကော နာမ။ ဘဂဝတိ ပန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟာရန္တေ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ စရမာနာ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿုပနာယိကာယ ဝိဝေကဝါသံ ဝသိတုကာမာံ တေ ဘိက္ခု။ ဥယျောဇေတွာ အတ္တနော ပတ္တစိဝရမာဒါယ တသ္မိံ ဇနပဒေ တံ နဂရံ ပတွာ ဝိဟာရံ အဂမိံသု။ တတ္ထ နေသံ ကောကာလိကော ဝတ္တံ အကာသိ။ တေပိ တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိတွာ “အာရုသော မယံ ဣမ တေမာသံ ဝသိဿာမ၊ မာ နော ကဿမိ အာရောစေသိ”တိ ပဋိညံ ဂဟေတွာ ဝံသိံသု။ ဝသိတွာ ပဝါရဏာဒိဝသေ ပဝါရေတွာ “ဂစ္ဆာမ မယံ အာရုသော”တိ ကောကာလိကံ အာပုစ္ဆိံသု။ ကောကာလိကော “အဇ္ဇ အာရုသော ဧကဒိဝသံ ဝသိတွာ သွေ ဂမိဿထာ”တိ ဝတွာ ဒုတိယဒိဝသေ နဂရံ ပဝိသိတွာ မနုဿေ အာမန္တေသိ “အာရုသော တုမေ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကေ ဣမ အာဂန္တာ ဝသမာနေပိ န ဇာနာထ၊ န တေ ကောစိ ပစ္စယေနပိ နိမန္တေတိ”တိ။ နဂရဝါသိနော “ကဟံ ဘန္တေ ထေရာ၊ ကသ္မာ နော နာရောစယိတ္တာ”တိ။ ကိံ အာရုသော အာရောစိတေန၊ ကိံ န ပဿထ ဒွေ ဘိက္ခု။ ထေရာသနေ နိသိဒန္တေ၊ ဧတေ အဂ္ဂသာဝကာတိ။ တေ ခိပ္ပံ သန္တိပတိတွာ သပ္ပိဖာဏိတာဒိနိ စေဝ စိဝရဒုဿာနိ စ သံဟရိံသု။

ကောကာလိကော စိန္တေသိ “ပရမပိစ္ဆာ အဂ္ဂသာဝကော ပယုတ္တဝါစာယ ဥပ္ပန္နလာဘံ န သာဒိယိဿန္တိ၊ အသာဒိယန္တာ ‘အာဝါသိကဿ ဒေထာ’တိ ဝက္ခန္တိ”တိ တံ လာဘံ^၁ ဂါဟာပေတွာ ထေရာနံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ထေရာ ဒိသ္မာဝ “ဣမေ ပစ္စယာ နေဝ အမှာကံ၊ န ကောကာလိကဿ ကပ္ပန္တိ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာ ပက္ကမိ^၂သု။ ကောကာလိကော “ကထံ ဟိ နာမ သယံ အဂ္ဂဏန္တာ မယုမ္ပိ အဒါပေတွာ ပက္ကမိဿန္တိ”တိ အာသာတံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တေပိ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ်တွာ ပုန အတ္တနော ပရိသံ အာဒါယ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ အနုပုဗ္ဗေန တသ္မိံ ရဋ္ဌေ တမေဝ နဂရံ ပစ္စာဂမိ^၃သု။ နာဂရာ ထေရေ သဉ္ဇာနိတွာ သဟ ပရိက္ခာရေဟိ ဒါနံ သဇ္ဇေတွာ နဂရမဇ္ဈေ မဏ္ဍပံ ကတွာ ဒါနံ အဒံသု၊ ထေရာနဉ္စ ပရိက္ခာရေ ဥပနာမေသုံ။ ထေရာ ဘိက္ခုသံသဿ နိယျာဒယိ^၄သု။ တံ ဒိသ္မာ ကောကာ-
လိကော စိန္တေသိ “ဣမေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပိစ္ဆာ အဟေသုံ၊ ဣဒါနိ ပါပိစ္ဆာ ဇာတာ၊ ပုဗ္ဗေပိ အပ္ပိစ္ဆသန္တုပ္ပပရိတ္တသဒိသာဝ မညေ”တိ ထေရေ ဥပသင်္ကမိတွာ “အာဝုသော တုမေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပိစ္ဆာ ဝိယ၊ ဣဒါနိ ပန ပါပဘိက္ခု၊ ဇာတတ္ထာ”တိ ဝတွာ “မူလဋ္ဌာနေယေဝ နေသံ ပတိဋ္ဌံ ဘိန္ဒိဿာမိ”တိ တရမာနရူပေါနိက္ခမိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ အယမေသ ကောကာလိကော၊ ဣမိနာ စ ကာရဏေန ဥပသင်္ကမိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘဂဝါ တံ တုရိတတုရိတံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာဝ အာဝဇ္ဇေန္တော အညာသိ “အယံ အဂ္ဂသာဝကေ အက္ခောသိတုက္ခမော အာဂတော၊ သက္ကာ န ခေါ ပဋိသေဓေတု”န္တိ။ တတော “န သက္ကာ ပဋိသေဓေတုံ၊ ထေရေသု အပရဇ္ဈိတွာ အာဂတော၊ ဧကံသေန ပန ပဒုမနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ ဒိသ္မာ “သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေပိ နာမ ဂရဟန္တံ သုတွာ န နိသေဓေတိ”တိ ဝါဒမောစနတ္ထံ အရိယူပဝါဒဿ စ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထံ မာ ဟေဝန္တိ တိက္ခတ္တုံ ပဋိသေဓေသိ။ တတ္ထ မာ ဟေဝန္တိ မာ ဧဝံ အဘဏိ။ သဒ္ဓါယိကောတိ သဒ္ဓါယ အာဂမကရော^၂ ပသာဒါဝဟော၊ သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနောဝါ။ ပစ္စယိကောတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗဝစနော။

ပက္ကာမိတိ ကမ္မာနုဘာဝေန စောဒိယမာနော ပက္ကာမိ။ ဩကာသကတဉ္စိ ကမ္မံ န သက္ကာ ပဋိဗာဟိတုံ။ အဓိရပက္ကန္တဿာတိ ပက္ကန္တဿ သတော နစိရေနော။ သဗ္ဗော ကာယော ပုဋ္ဌော အဟောသီတိ ကေသဂ္ဂမတ္တဉ္စိ ဩကာသံ အဝဇ္ဇေတွာ သကလသရိရံ အဋ္ဌိနိ ဘိန္ဒိတွာ ဥဂ္ဂတာဟိ ဝိဋ္ဌကာဟိ

အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌံ အဟောသိ။ ယသ္မာ ပန ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန တထာရူပံ ကမ္မံ
ဗုဒ္ဓါနံ သမ္ပုဒါဘာဝေ ဝိပါကံ ဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ ဒဿနူပစာရေ ဝိဇဟိတ-
မတ္တေ ဒေတိ၊ တသ္မာ တဿ အစိရပက္ကန္တဿ ဝိဇ္ဇကာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ကလာယ-
မတ္တိယောတိ စဏကမတ္တိယော။ ဗေလုဝသလာဋ္ဌ၊ ကမတ္တိယောတိ တရုဏ-
ဗေလုဝမတ္တိယော။ ပဘိဇ္ဇိံသုတိ ဘိဇ္ဇိံသု။ တာသု ဘိန္နာသု သကလသရီရံ
ပနသပက္ကံ ဝိယ အဟောသိ။ သော ပက္ကေန ဂက္ကေန ဇေတဝနဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ
ဝိသဂိလိတော မစ္ဆော ဝိယ ကဒလိပတ္တေသု နိပဇ္ဇိ။ အထ ဓမ္မဿဝနတ္ထံ
အာဂတာဂတာ မနုဿာ “မိ ကောကာလိက၊ မိ ကောကာလိက၊
အယုတ္တမကာသိ၊ အတ္တနောယေဝ မုခံ နိဿာယ အနယဗျသနံ ပတ္တောသိ”တိ
အာဟံသု။ တေသံ သဒ္ဓိသုတ္တာ အာရက္ခဒေဝတာ မိက္ကာရမက်သု၊ အာရက္ခ-
ဒေဝတာနံ အာကာသဒေဝတာတိ၊ ဣမိနာ ဥပါယေန ယာဝ အကနိဋ္ဌဘဝနာ
ကေမိက္ကာရော ဥဒပါဒိ။

ဗုရုတိ၊ ကောကာလိကဿ ဥပဇ္ဈာယော တုရုတ္တေရော နာမ အနာဂါမိဖလံ
ဝတ္တာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။ သော ဘူမဋ္ဌဒေဝတာ အာဒိံ ကတွာ
“အယုတ္တံ ကောကာလိကေန ကတံ အဂ္ဂသာဝကေ အန္တိမဝတ္ထုနာ
အတ္တာစိက္ခန္ဓေနာ”တိ ပရမ္ပရာယ ဗြဟ္မလောကသမ္ပတ္တံ တံ သဒ္ဓိံ သုတ္တာ “မာ
မယံ ပဿန္တဿေဝ ဝရာကော နဿိ၊ ဩဝဒိဿာမိနံ ထေရေသု စိတ္တပ္ပသာ-
ဒတ္တာယာ”တိ အာဂန္တာ ကဿ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ
“တုရု ပစ္စေကဗြဟ္မာ”တိ။ ပေသလာတိ ဝိယသိလာ။ ကောသိ တံ အာဝုသောတိ
နိသိန္ဓကောဝ ကဗရက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဧဝမာဟ။ ပဿ ယာဝဉ္စ တေ ဣဒံ
အပရဒ္ဓန္တိ ယတ္ထကံ တယာ အပရဒ္ဓံ၊ အတ္တနော နလာဋ္ဌေ မဟာဂဏ္ဍံ
အပဿန္တော သာသပမတ္တာယ ဝိဇ္ဇကာယ မံ စောဒေတဗ္ဗံ မညသိတိ အာဟ။

အထ နံ “အဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ အယံ ကောကာလိကော၊ ဂိလိတဝိသော ဝိယ န
ကဿစိဝစနံ ကရိဿတိ”တိ ဥတွာ ပုရိသဿ ဟိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကုဋ္ဌာရိတိ
ကုဋ္ဌာရိသဒိသာ ဖရုသဝါစာ။ ဆိန္ဒတိ ကုသလမူလသင်္ခါတေ မူလေယေဝ
နိကန္တတိ။ နိန္ဒိယန္တိ နိန္ဒိတဗ္ဗံ ဒုဿိလပုဂ္ဂလံ။ ပသံသတိတိ ဥတ္တမတ္တေ
သမ္ဘာဝေတွာ ဒိဏာသဝေါတိ ဝဒတိ။ တံ ဝါ နိန္ဒတိ ယော ပသံသိယောတိ
ယော ဝါ ပသံသိတဗ္ဗော ဒိဏာသဝေါ၊ တံ အန္တိမဝတ္ထုနာ စောဒေန္တော
“ဒုဿိလော အယ”န္တိ ဝဒတိ။ ဝိစိနာတိ မုခေန သော ကလိန္တိ သော တံ

၁-ဘိဇ္ဇိံသု (သိ က) ၂-ဥပရိဒေဝတာတိ (သိ)၊ ဘူမဋ္ဌဒေဝတာတိ (က) ၃-တုဒ္ဓတိ (သိ)၊ တုဒ္ဓိတိ (သျှာ)
၄-ကောကာလိကဿ ပါပကမ္မံ (သိ)၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၇-ဝိဇ္ဇေ ဖ) ၅-အနိဋ္ဌပ္ပတ္တော (သျှာ)၊ နိဋ္ဌပ္ပတ္တော (က)

အပရာဓံ မုခေန ဝိစိနာတိ နာမ။ ကလိနာ တေနာတိ တေန အပရာဓေန သုခံ န ဝိန္တတိ။ နိန္ဒိယပသံသာယ ဟိ ပသံသိယနိန္ဒာယ စ သမကောဝ ဝိပါကော။

သဗ္ဗဿာပိ သဟာပိ အတ္တနာတိ သဗ္ဗေန သကေန ဓနေနပိ^၁ အတ္တနာပိ သဒ္ဓိ^၂ ယော အက္ခေသု ဓနပရာဇယော နာမ၊ အယံ အပ္ပမတ္တကော အပရာဓော။ ယော သုဂတေသျှတိ ယော ပန သမ္မဂ္ဂတေသု ပုဂ္ဂလေသု စိတ္တံ ဒူသေယျ၊ အယံ စိတ္တပဒေါသောဝ တတော ကလိတော မဟန္တတရော ကလိ။

ဣဒါနိ တဿ မဟန္တတရဘာဝံ ဒဿေန္တော သတံ သဟဿာနန္တိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ သတံ သဟဿာနန္တိ နိရဗ္ဗဒဂဏနာယ သတသဟဿံ။ ဆတ္တိ-
သတိတိ အပရာနိ ဆတ္တိသတိ နိရဗ္ဗဒါနိ။ ပဉ္စ ဓာတိ အဗ္ဗဒဂဏနာယ ပဉ္စ
အဗ္ဗဒါနိ။ ယမရိယဂရဟိတိ ယံ အရိယေ ဂရဟန္တော နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ
ဧတ္ထကံ အာယုပ္ပမာဏန္တိ အတ္ထော။

ကာလမကာသီတိ ဥပဇ္ဈာယေ ပက္ကန္တေ ကာလံ အကာသိ။ ပဒုမနိရယန္တိ
ပါဠိယေက္ခော ပဒုမနိရယော နာမ နတ္ထိ၊ အဝိစိမဟာနိရယသ္မိယေဝ ပန
ပဒုမဂဏနာယ ပစ္စိတဗ္ဗေ ကေသ္မိ^၃ ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဝိသတိခါရိကောဟိ မာဂဓကေန ပတ္ထေန စတ္တာရော ပတ္တာ ကောသလ-
ရဋ္ဌေ ဧကော ပတ္ထော ဟောတိ၊ တေန ပတ္ထေန စတ္တာရော ပတ္တာ အာဠကံ၊
စတ္တာရိ အာဠကာနိ ဒေါဏံ၊ စတုဒေါဏာ မာနိကာ၊ စတုမာနိကာ ခါရိ၊
တာယ ခါရိယာ ဝိသတိခါရိကော။ တိလဝါဟောတိ မာဂဓကေန သုခုမ-
တိလာနံ တိလသကဋံ။ အဗ္ဗဒေါ နိရယောတိ အဗ္ဗဒေါ နာမ ပါဠိယေက္ခော
နိရယော နတ္ထိ၊ အဝိစိမ္မိယေဝ ပန အဗ္ဗဒဂဏနာယ ပစ္စိတဗ္ဗဌာနဿေတံ နာမံ။
နိရဗ္ဗဒါဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဝဿဂဏနာပိ ပနေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ယထေဝ ဟိ သတံ သတ-
သဟဿာနိ ကောဋိ ဟောတိ၊ ဧဝံ သတံ သတသဟဿကောဋိယော ပကောဋိ
နာမ ဟောတိ၊ သတံ သတသဟဿပကောဋိယော ကောဋိပကောဋိ နာမ၊
သတံ သတသဟဿကောဋိပကောဋိယော နဟုတံ၊ သတံ သတသဟဿ-
နဟုတာနိ နိန္ဒဟုတံ၊ သတံ သတသဟဿနိန္ဒဟုတာနိ ဧကံ အဗ္ဗဒံ၊ တတော
ဝိသုတိဂုဏံ နိရဗ္ဗဒံ၊ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္တာတိ။ ဒသမံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ခန္တိတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ထေရဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၀) ၅-ဥပါလိဝဂ္ဂ

၁-၂-ကာမဘောဂိသုတ္တန်ဝိသုတ္တန်

၉၁-၉၂။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ သာဟဓေနာတိ သာဟသိယကမ္မေန။ ဒုတိယေ ဘယာနီတိ စိတ္တုတြာသဘယာနိ။ ဧဝံရာနီတိ အကုသလဓရေပုဂ္ဂလဝေရာနိ။ အရိယော ဓဿ ဉာယောတိ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိတိ ဧဝံ ဣမသ္မိံ အဝိဇ္ဇာဒိကေ ကာရဏေ သတိ ဣဒံ သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ယော ယဿ သဟ-ဇာတပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ ဥပ္ပါဒါ ဣတရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ။ ဣမသ္မိံ အသတိတိ အဝိဇ္ဇာဒိကေ ကာရဏေ အသတိ သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ န ဟောတိ။ ဣမဿ နိရောဓာတိ ကာရဏဿ အပ္ပဝတ္တိယာ ဖလဿ အပ္ပဝတ္တိ ဟောတိ။

၃-ကိဒ္ဓိကသုတ္တန်ဝိသုတ္တန်

၉၃။ တတိယေ သဏ္ဌာပေသုန္တိ ဣရိယာပထမ္ပိ ဝစနပထမ္ပိ သဏ္ဌာပေသု။ အပ္ပသဒ္ဓိဝိနိတာတိ အပ္ပသဒ္ဓေန မတ္တဘာဏိနာ သတ္တာရာ ဝိနိတာ။ ပရတော-ယောသပစ္စယာ ဝါတိ ပရဿ ဝါ ဝစနကာရဏာ။ ဧတယိတာတိ ပကပ္ပိတာ၊ မင်္ဂုဘူတာတိ ဒေါမနဿပုတ္တာ နိတ္တေဇာ။ ပတ္တက္ခန္ဓာတိ ပတိတက္ခန္ဓာ။ သဟဓမ္မေနာတိ သဟေတုကေန သကာရဏေန ဝစနေန။

၄-ဝန္တိယမာဟိတသုတ္တန်ဝိသုတ္တန်

၉၄။ စတုတ္ထေ ဝန္တိယမာဟိတောတိ ဧဝံနာမကော။ သဗ္ဗံ တပန္နိ သဗ္ဗမေဝ ဒုက္ခရကာရိကံ။ သဗ္ဗံ တပဿိန္တိ သဗ္ဗံ တပနိဿိတကံ။ လူခါဇိဝိန္တိ ဒုက္ခရ-ကာရိကဇိဝိကာနုယောဂံ အနုယုတ္တံ။ ဂါရယုန္တိ ဂရဟိတဗ္ဗယုတ္တကံ။ ပသံသိယန္တိ ပသံသိတဗ္ဗယုတ္တကံ။ ဧဝံနယိကောတိ သယံ အဝိနိတော အညေဟိ ဝိနေတဗ္ဗော။ အပညတ္တိကောတိ န ကိဉ္စိ ပညာပေတုံ သက္ကောတိ။ အထ ဝါ ဧဝံနယိကောတိ သတ္တဝိနာသကော။ အပညတ္တိကောတိ အပစ္စက္ခံ နိဗ္ဗာနံ ပညာပေတိ၊ သယံကတာဒိသု^၁ ကိဉ္စိ ပညာပေတုံ န သက္ကောတိ။ န သော ဘဂဝါ ဧဝံနယိကောတိ သော ဘဂဝါ ဧဝံ ယာထာဝတော ဥတှာ ကုသလာကုသလံ ပညာပေန္တော န အညေန ဝိနေတဗ္ဗော န အညသိက္ခိတော^၂။ ယေ စ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ သက္ကော ပညာဝိယတိ၊ တေသံ ပညာပနတော န သတ္တဝိနာ-သကော၊ သုဝိနိတော သုသိက္ခိတော သတ္တဝိနာယကောတိ အက္ကော။ တဿ စ

ပညတ္တိယော သပညတ္တိယောယေဝါတိ^၁ ဒဿေတိ။ **ဝိမုတ္တိ^၂ ဝိမုစ္ဆတော**
အကုသလာ ဓမ္မာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ စိတ္တဿ အဝိမုတ္တိ^၃ အဝိမုစ္ဆတော
 အကုသလာ ဓမ္မာ ဝဇ္ဇန္တိ နာမ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သာသနေ ပန စိတ္တဿ
 ဝိမုတ္တိသင်္ခါတော^၂ ဝိမုတ္တိ ကုသလာနံယေဝ ပစ္စယော ဟေတိ။

၅-ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ပဉ္စမေ တုဏှိ အဟောသီတိ သတ္တုပလဒ္ဓိယံ ဌတွာ အပုစ္ဆံ ပုစ္ဆတိတိ
 တုဏှိ အဟောသိ။ သဗ္ဗသာမုတ္တံသိကံ ဝတ မေတိ မယာ သဗ္ဗပုစ္ဆာနံ ဥတ္တမ-
 ပုစ္ဆံ ပုစ္ဆိတော သမဏော ဂေါတမော သံသာဒေတိ နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ နူန
 န ဝိသဟတိ န သက္ကောတိ ဝိဿဇ္ဇေတုန္တိ ဧဝံ ပါဝိကံ ဒိဋ္ဌိ^၄ မာ ပဋိလဘိတိ။
 တဒဿာတိ တံ ဧဝံ ဥပ္ပန္နံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဘဝေယျ။ ပစ္စန္တိမန္တိ ယသ္မာ မဇ္ဈိမဒေသေ
 နဂရဿ ဥဒ္ဓါပါဒိနိ ထိရာနိ ဝါ ဟောန္တု၊^၅ ဒုဗ္ဗလာနိ ဝါ၊ သဗ္ဗသော ဝါ ပန
 မာ ဟောန္တု၊ စောရာသင်္ကာ န ဟေတိ။ တသ္မာ တံ အဂ္ဂဟေတွာ “ပစ္စန္တိမံ
 နဂရ”န္တိ အာဟ။ **ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပါပန္တိ** ထိရပါကာရပါဒံ။ **ဒဋ္ဌပါကာရတောရဏန္တိ**
 ထိရပါကာရဉ္စေဝ ထိရဝိဋ္ဌိသင်္ခါသုဉ္စ။ **ကေဒ္ဓါရန္တိ** ကသ္မာ အာဟ? ဗဟုဒ္ဓါရသ္မိ^၆
 ဟိ နဂရေ ဗဟူဟိ ပဏှိတဒေါဝါရိကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ - ကေဒ္ဓါရေ ဧကောဝ
 ဝဇ္ဇတိ။ တထာဂတဿ စ ပညာယ အညော သဒိသော နတ္ထိ။ တသ္မာ သတ္တု^၇
 ပဏှိတဘာဝဿ ဩပမ္ပတ္တံ ဧကံယေဝ ဒေါဝါရိကံ ဒဿေတုံ “ကေဒ္ဓါရ”န္တိ
 အာဟ။ ပဏှိတောတိ ပဏှိစ္စေန သမန္ဓာဂတော။ **ဗျတ္တောတိ** ဝေယျတ္တိယေန
 သမန္ဓာဂတော။ **မေဓာဝီတိ** ဌာနပ္ပတ္တိယပညာသင်္ခါတာယ မေဓာယ သမန္ဓာ-
 ဂတော။ **အနုပရိယာယပထန္တိ** အနုပရိယာယနာမကံ မဂ္ဂံ။ **ပါကာရသန္တိန္တိ**
 ဒိန္နံ ဣဋ္ဌကာနံ အပဂတဌာနံ။ **ပါကာရဝိဝရန္တိ** ပါကာရဿ ဆိန္နဌာနံ။
တဒေဝေတံ ပဉ္စန္တိ တံယေဝ “သဿတော လောကော”တိအာဒိနာ နယေန
 ပုဉ္စံ ဌပနိယပဉ္စံ ပုနပိ ပုစ္ဆိ။ သဗ္ဗော စ ဧတေန လောကောတိ သတ္တုပလဒ္ဓိယံ-
 ယေဝ ဌတွာ အညေနာကာရေန ပုစ္ဆတိတိ ဒဿေတိ။

၆-ကောကနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၆။ ဆဋ္ဌေ ပုဗ္ဗာပယမာနောတိ ပုဗ္ဗသဒိသာနိ နိရုဒ္ဓကာနိ ကုရုမာနော။
က္ခေတ္တ အာဝုသောတိ ကော ဧတ္ထ အာဝုသော။ ယာဝတာ အာဝုသော

၁-သတ္တာ စ ပညတ္တိယာ ဘဂဝါ သပညတ္တိကောယေဝါတိ (က)

၂-ဝိမုတ္တိ သံခေတံ နာနုသတိတိ (သျှာ)

၃-ဟောန္တိ (သဗ္ဗတ္ထ) ဒီ-၄ ၃-၆၄၊ သံ-၄ ၃-၁၀၂-ဝိဇ္ဇေသု ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၄-သုဋ္ဌါ (သီ၊က)

ဒိဋ္ဌိတိ ယတ္ထိကာ ဒွါသဋ္ဌိဝိဓာပိ ဒိဋ္ဌိ နာမ အတ္ထိ။ ယာဝတော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနန္တိ “ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ အဝိဇ္ဇာပိ၊ ဖဿောပိ၊ သညာပိ၊ ဝိတက္ကောပိ၊ အယောနိသောမနသိ- ကာရောပိ၊ ပါပမိတ္တောပိ၊ ပရတောသောသောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာန”န္တိ^၁ ဧဝံ ယတ္ထကံ အဋ္ဌဝိဓမ္မိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဒိဋ္ဌိကာရဏံ နာမ အတ္ထိ။ ဒိဋ္ဌာမိဋ္ဌာနန္တိ ဒိဋ္ဌိနံ အမိဋ္ဌာနံ၊ အမိဋ္ဌတွာ^၂ အမိဘဝိတွာ ပဝတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဧတံ နာမံ။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနန္တိ “ကတမာနိ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ။ ယာ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ ဒိဋ္ဌိကန္တာရံ ဒိဋ္ဌိဝိသုကံ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပန္နိတံ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ ဒိဋ္ဌိသလ္လံ ဒိဋ္ဌိသမ္မာဓော ဒိဋ္ဌိပလိဗောဓော ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနံ ဒိဋ္ဌိပပါတော ဒိဋ္ဌာနသယော ဒိဋ္ဌိသန္တာပေါ ဒိဋ္ဌိပရိဋ္ဌာဟော ဒိဋ္ဌိဂန္ဓော ဒိဋ္ဌိပါဒါနံ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော ဒိဋ္ဌိပရာမာသော။ ဣမာနိ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ”တိ^၃ ဧဝံ ဝုတ္တံ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ။ သမုဋ္ဌာနန္တိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ခန္ဓာ ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိနံ ဥပါဒါယ သမုဋ္ဌာန- ဌေနာ”တိ^၄ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ပန ဒိဋ္ဌိသမုပ္ပါတော နာမ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိနံ သမုပ္ပါတကတ္တာ။ တမဟန္တိ တံ သဗ္ဗံ အဟံ ဇာနာမိ။ ဣာဟံ ဝက္ခာမိတိ ကိံကာရဏာ အဟံ ဝက္ခာမိ။

၇-ဂ-အာဟုနေယျသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၇-၉၈။ သတ္တမေ သမ္မာဒိဋ္ဌိကောတိ ယာထာဝဒိဋ္ဌိကော။ အဋ္ဌမေ အဓိကရဏသမုပ္ပါဒဝူပသမကုသလောတိ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ မူလံ။^၁ ဂဟေတွာ ဝူပသမေန သမုပ္ပါဒဝူပသမကုသလော ဟောတိ။

၉-ဥပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉။ နဝမေ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနီတိ သမ္ဘဝိတုံ ဒုက္ခာနိ ဒုဿဟာနိ၊ န သက္ကာ အပ္ပေသက္ခေဟိ အဇ္ဈောဂါဟိတုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အရညဝနပတ္တာနီတိ အရညာနိ စ ဝနပတ္တာနိ စ။ အာရညကင်္ဂနိပ္ပုဒနေန အရညာနိ၊ ဂါမန္တံ အတိက္ကမိတွာ မနုဿာနံ အနုပစာရဋ္ဌာနဘာဝေန ဝနပတ္တာနိ။ ပန္နာနီတိ ပရိယန္တာနံ အတိဒူရာနိ။ ဒုက္ခရံ ပဓိဝေကန္တိ ကာယဝိဝေကော ဒုက္ခရော။ ဒုရဘိရမန္တိ အဘိရမိတုံ န သုကရံ။ ကေတ္တေတိ ဧကိဘာဝေ။ ကိံ ဒေသေတိ? ကာယဝိဝေကေ ကတေပိ တက္ကမိတ္တံ အဘိရမာပေတုံ ဒုက္ခရံ။ ဒွယံဒွယာရာမောဟိ အယံ လောကောတိ။ ဟရန္တိ မညေတိ ဟရန္တိ ဝိယံ သသန္တိ ဝိယ။ မနောတိ မိတ္တံ။ သမာဓိံ အလဘမာနဿာတိ ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ

အလဘန္တဿ။ ကိံ ဒဿေတိ? ဤဒိသဿ ဘိက္ခုနော တိဏပဏ္ဏမိဂါဒိသဒ္ဓေဟိ
ဝိဝိဓေဟိ စ ဘိသနကေဟိ ဝနာနိ စိတ္တံ ဝိက္ခိပန္တိ မညေတိ။ သံသီဒိဿတိတိ
ကာမဝိတက္ကေန သံသီဒိဿတိ။ ဥပ္ပဒိဿတိတိ ဗျာပါဒဝိဟိံသာဝိတက္ကေဟိ
ဥဒ္ဓိ ပ္ပဝိဿတိ။

ကဏ္ဍသံဓောဝိကန္တိ ကက္ကော ဓောဝန္တေန^၁ ကိဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ ဝိဋ္ဌိသံဓောဝိကန္တိ ဝိဋ္ဌိ
ဓောဝန္တေန ကိဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဥဒကံ သောဏ္ဍာယ ဂဟေတွာ ဌိသု ကက္ကေသု
အာသိဉ္ဇနံ ကဏ္ဍသံဓောဝိကာ နာမ၊ ဝိဋ္ဌိယံ အာသိဉ္ဇနံ ဝိဋ္ဌိသံဓောဝိကာ နာမ။
ဂါဓံ ဝိန္နတိတိ ပတိဋ္ဌံ လဘတိ။ ကော စာဟံ ကော စ ဟတ္ထိနာဂေါတိ အဟံ
ကော၊ ဟတ္ထိနာဂေါ ကော၊ အဟမ္ပိ တိရစ္ဆာနဂတော၊ အယမ္ပိ၊ မယမ္ပိ စတ္တာရော
ပါဒါ၊ ဣမဿပိ၊ နန ဥဘောပိ မယံ သမသမာတိ။

ဝဏ်ကန္တိ ကုမာရကာနံ ကိဋ္ဌနကံ ခုဒ္ဒကနင်္ဂလံ၊ သမ္ပိကန္တိ ဒိသဒဏ္ဍကေန
ရဿဒဏ္ဍကံ ပဟရဏကိဋ္ဌံ။ မောက္ခဝိကန္တိ သံပရိဝတ္တကကိဋ္ဌံ၊ အာကာသေ
ဒဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ ဘူမိယံ ဝါ သီသံ ဌပေတွာ ဟေဋ္ဌပရိယဘာဝေန ပရိဝတ္တန-
ကိဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိနိယကန္တိ တာလပဏ္ဍာဒိဟိ ကတံ ဝါတပ္ပဟာရေန
ပရိတ္တမနစက္ကံ။ ပတ္တာဌကံ ဝုတ္တတိ ပဏ္ဍနာဋိ၊ တာယ ဝါလုကာဒိနိ မိနန္တာ
ကိဋ္ဌန္တိ။ ရထကန္တိ ခုဒ္ဒကရထံ။ ဓနုကန္တိ ခုဒ္ဒကဓနမေဝ။

ဣဓ ခေါ ပန ဝေါတိ ဣတ္ထ ဝေါတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဣဓ ခေါ ပနာတိ
အတ္ထော။ ဣဗ် တုံ ဥပါလိ သံသေ ဝိဟရာဟိတိ ဣတ္ထ ဣဗ်တိ စောဒနတ္ထေ
နိပါတော။ တေန ထေရံ သံသမဇ္ဈေ ဝိဟာရတ္ထာယ စောဒေတိ၊ နာဿ
အရညဝါသံ အနုဇာနာတိ။ ကဿာ? အရညသေနာသနေ ဝသတော ကိရဿ
ဝါသဓုရမေဝ ပူရိဿတိ၊ န ဂန္ထဓုရံ။ သံသမဇ္ဈေ ဝသန္တော ပန ဒွေ ဓုရာနိ
ပူရေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတိ၊ ဝိနယပိဋကေ စ ပါမောက္ခော ဘဝိဿတိ။
အထဿာဟံ ပရိသမဇ္ဈေ ပုဗ္ဗပတ္ထနံ ပုဗ္ဗဘိနိဟာရဉ္စ ကထေတွာ ဣမံ ဘိက္ခု
ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေဿာမီတိ ဣမမတ္တံ ပဿမာနော သတ္တာ ထေရဿ
အရညဝါသံ နာနုဇာနီတိ။ ဒသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဥပါလိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-သမဏသညာဝဂ္ဂ

၁-သမဏသညာသုတ္တံဝိညာဏ်နာ

၁၀၁။ တတိယဿ ပဌမေ သမဏသညာတိ သမဏာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ။ သန္တတကာရီတိ နိရုဇ္ဈကာရီ။ အဗျာပဇ္ဈောတိ နိဗ္ဗာဏော။ ဣဒမတ္ထံတိသ ဟောတိတိ ဣဒမတ္ထံ ဣမေ ပစ္စယာတိ ဧဝံဿ ဇီဝိတပရိက္ခာရေသု ဟောတိ။ ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂံ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-မိစ္ဆက္ခသုတ္တံဝိညာဏ်နာ

၁၀၃။ တတိယေ ဝိရာဇနာ ဟောတိတိ သဂ္ဂတော မဂ္ဂတော စ ဝိရဇ္ဈနံ၊ ဟောတိ။ နော အာရာဇနာတိ န သမ္မာဒနာ န ပရိပူရကာရိတာ ဟောတိ။ ပဟောတိတိ ပဝတ္တတိ။

၄-၅-မိဇဇသုတ္တံဝိညာဏ်နာ

၁၀၄-၁၀၅။ စတုတ္ထေ ယထာဒိန္နိ သမတ္တံ သမာဒိန္နန္တိ ဝိဋ္ဌာနုရူပေန ပရိပုဏ္ဏံ သမာဒိန္နံ သကလံ ဂဟိတံ။ စေတနာတိ တိသု ဒွါရေသု နိဗ္ဗတ္တိတ-
စေတနာဝ ဂဟိတာ။ ပတ္တနာတိ “ဧဝရူပေါ သိယ”န္တိ ဧဝံ ပတ္တနာ။ ပဏိဝိတိ
“ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရော ဝါ”တိ စိတ္တဋ္ဌပနာ။ သင်္ခါရာတိ
သမ္ပယုတ္တကသင်္ခါရာ။ ပဉ္စမေ ပုရေစာရိကဋ္ဌေန ပုဗ္ဗင်္ဂမာ။ အနုဒေဝါတိ
တံ အနုဗန္ဓမာနမေဝ။

၆-နိဇ္ဈရသုတ္တံဝိညာဏ်နာ

၁၀၆။ ဆဋ္ဌေ နိဇ္ဈရဝတ္ထုနိတိ နိဇ္ဈကာရဏာနိ။ ဝိန္နာဒိန္နိ နိဇ္ဈိက္ခာ
ဟောတိတိ အယံ ဟေဋ္ဌာ ဝိပဿနာယဝိ နိဇ္ဈိက္ခာ ဧဝံ ပဟိနာ၊ ကသ္မာ ပုန
ဂဟိတာတိ? အသမုတ္တိန္တုတ္တာ။ ဝိပဿနာယ ဟိ ကိဉ္စာပိ နိဇ္ဈိက္ခာ၊ န ပုန
သမုတ္တိန္တု။ မဂ္ဂေါ ပုန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ သမုတ္တိန္တတိ၊ န ပုန ဝုဋ္ဌာတုံ ဒေတိ။ တသ္မာ ပုန
ဂဟိတာ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာ စတုသဋ္ဌိ
ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆန္တိ။ ကတမေ စတုသဋ္ဌိ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ

အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပရိပူရတိ၊ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ၊ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ပရိပူရတိ၊ ဝိဇာနနဋ္ဌေန မနိန္ဒြိယံ၊ အဘိနန္ဒနဋ္ဌေန သောမနသိန္ဒြိယံ၊ ပဝတ္တသန္တတိအာဓိ-
ပတေယျဋ္ဌေန ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပရိပူရတိ။ပ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။ ပဝတ္တသန္တတိအာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပရိပူရတိတိ ဧဝံ စတုသု စ မဂ္ဂေသု စတုသု ဖလေသု အဋ္ဌဋ္ဌ ဟုတွာ စတုသဋ္ဌိ ဓမ္မော ပါရိပူရိ ဂစ္ဆန္တိ။

၇-ဓောဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ သတ္တမေ ဓောဝနန္တိ အဋ္ဌိဓောဝနံ။ တသ္မိံ ဟိ ဇနပဒေ မနဿာ ဉ္ဇတကေ မတေ န ဈာပေန္တိ၊ အာဝါဠံ ပန ခဏိတွာ ဘူမိယံ နိဒဟန္တိ။ အထ နေသံ ပူတိဘူတာနံ အဋ္ဌိနိ နိဟရိတွာ ဓောဝိတွာ ပဋိပါဠိယာ ဥဿာပေတွာ ဂန္ဓမာလေဟိ ပူဇေတွာ ဌပေန္တိ။ နက္ခတ္တေ ပတ္တေ တာနိ အဋ္ဌိနိ ဂဟေတွာ ရောဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ၊ တတော နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌန္တိ။

၈-၁၀-တိကိစ္ဆကသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၈-၁၁၀။ အဋ္ဌမေ ဝိဓေဝနန္တိ ဒေါသနိဟရဏဘောသဇ္ဇံ။ ဝိရိတ္တာ ဟောတိတိ နိဟဋ္ဌာ ဟောတိ ပနဒိတာ။ နဝမေ ဝမနန္တိ ဝမနကရဏ-
ဘောသဇ္ဇံ။ ဒဿမေ နိဗ္ဗမနိယာတိ နိဗ္ဗမိတဗ္ဗာ။ နိဗ္ဗန္တာတိ နိဗ္ဗမိတာ။

၁၁-ပဌမအသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ ဧကောဒသမေ အင်္ဂပရိပူရဏတ္ထံ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ သမ္မာဉာဏန္တိ ဝုတ္တာ။ ဧဝမေတေ သဗ္ဗေပိ အရဟတ္တဖလဓမ္မော အသေခါ၊ အသေခဿ ပဝတ္တတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမ္ပိ အသေခန္တိ ဝုတ္တံ။

၁၂-ဒုတိယအသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၂။ ဒွါဒသမေ အသေခိယာတိ အသေခါယေဝ၊ အသေခသန္တကာ ဝါ။ ဣမိနာ သုတ္တေန ခိဏာသဝေါဝ ကထိတောတိ။

သမဏသညာဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၂) ၂-ပစ္စေကဇရာဟင်္ဂဇာ

၁-၂-အဓမ္မသုတ္တနဝတ္ထနာ

၁၁၃-၁၁၄။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ပါဠိယေက္ကံ ပုစ္ဆာ စ ဝိဿဇ္ဇနာ စ ကတာ၊
ဒုတိယေ ဧကတောဝ။

၃-တတိယအဓမ္မသုတ္တနဝတ္ထနာ

၁၁၅။ တတိယေ ဥဒ္ဓေသံ ဥဋ္ဌိသိတွာတိ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ။ သတ္တ၊
ဓေဝံ သံဝဏ္ဏိတောတိ ပဉ္စသု ဌာနေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေန္တေန သတ္တာရာ
သံဝဏ္ဏိတော။ သမ္ဘာဝိတောတိ ဂုဏသမ္ဘာဝနာယ သမ္ဘာဝိတော။ ပဟော-
တိတိ သက္ကောတိ။ အတိသိတွာတိ အတိက္ကမိတွာ။ ဇာနံ ဇာနာတိတိ
ဇာနိတဗ္ဗကံ ဇာနာတိ။ ပဿံ ပဿတိတိ ပဿိတဗ္ဗကံ ပဿတိ။ စက္ခု-
ဘူတောတိ စက္ခု ဝိယ ဘူတော ဇာတော နိဗ္ဗတ္တော။ ဉာဏဘူတောတိ
ဉာဏသဘာဝေါ။ ဓမ္မဘူတောတိ ဓမ္မသဘာဝေါ။ ဗြဟ္မဘူတောတိ သေဋ္ဌ-
သဘာဝေါ။ ဓတ္တာတိ ဝတ္ထု သမတ္တော။ ပဝတ္တာတိ ပဝတ္ထေတုံ သမတ္တော။
အတ္တဿ နိဇ္ဇေတောတိ အတ္တံ နိဟရိတွာ ဒဿေတာ။ ယထာ နော ဘဂဝါတိ
ယထာ အမှာကံ ဘဂဝါ ဗျာကရေယျ။

၄-အဇိတသုတ္တနဝတ္ထနာ

၁၁၆။ စတုတ္ထေ အဇိတောတိ ဧဝံနာမကော။ စိတ္တဋ္ဌာနသတနီတိ
စိတ္တုပ္ပါဒသတနီ။ ယေဟိတိ ယေဟိ စိတ္တဋ္ဌာနသတေဟိ အနုယုဉ္ဇိယမာနာ။
ဥပါရဒ္ဓါဝ ဇာနန္တိ ဥပါရဒ္ဓသ္မာတိ ဝိရဒ္ဓါနိဂ္ဂဟိတာ ဧဝံ ဇာနန္တိ “ဝိရဒ္ဓါ မယံ၊
နိဂ္ဂဟိတာ မယံ၊ အာရောပိတော နော ဒေါသော”တိ။ ပဏ္ဍိတဝတ္ထနီတိ
ပဏ္ဍိတဘာဝတ္ထာယ ကာရဏာနိ။

၅-သင်္ခါရဝသုတ္တနဝတ္ထနာ

၁၁၇-၁၁၈။ ပဉ္စမေ ဩရိမံ တိရန္တိ လောကိယံ ဩရိမတိရံ။ ပါရိမံ တိရန္တိ
လောကုတ္တရံ ပါရိမတိရံ။ ပါရဂါမိနောတိ နိဗ္ဗာနဂါမိနော။ တိရမေဝါ-
နုဘေဝတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိရိယေဝ အနုဘေဝတိ။ ဓမ္မေ ဓမ္မာနုဝတ္တိနောတိ
သမ္မာ အက္ခာတေ နဝရိမေ လောကုတ္တရဓမ္မေ အနုမ္မဝတ္တိနော၊ တဿ
ဓမ္မဿာနုတ္ထဝိကာယ သဟသီလာယ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပတ္တိယာ ပဝတ္တမာနာ။

မစ္ဆာဓမ္မံ သုဒ္ဓတ္တရန္တိ မစ္ဆာနော ဌာနဘူတံ တေဘူမကဝဋ် သုဒ္ဓတ္တရံ တရိတွာ။
ပါရမေဿန္တိတိ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိဿန္တိ။

ဩကာ အနောကမာဂဗ္ဗာတိ ဝဋ်တော ဝိဝဋ် အာဂမ္မ။ ဝိဝေကေ ယတ္ထ
ဗုဒ္ဓဓန္တိ ယသ္မိံ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကေ ဒုရဘိရမံ၊ တတြာဘိရတိမိစ္ဆေယျ။
ဟိတွာ ကာမေတိ ဒုဝိဇေဝိ ကာမေ ပဟာယ။ အနိဉ္ဇနောတိ နိပ္ပလိဗောဓော။
အာဒါနပဋိနိဿေတိ ဂဟဏပဋိနိဿဂ္ဂသင်္ခါတေနိဗ္ဗာနော။ အနုပါဒါယ ယေ
ရတာတိ စတုဟိ ဥပါဒါနေဟိ ကိဉ္ဇိဝိ အနုပါဒိယိတွာ ယေ အဘိရတာ။
ပရိနိဗ္ဗာတတိ တေ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာတာ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဆဋ္ဌံ ဘိက္ခုနံ ဒေသိတံ။

၇-ဂ-ပစ္စောရောဟဏီသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၁၁၉-၁၂၀။ သတ္တမေ ပစ္စောရောဟဏီတိ ပါပဿ ပစ္စောရောဟဏံ။
ပတ္ထရိတွာတိ သန္တရိတွာ။ အန္တရာ ဝ ဝေလံ အန္တရာ ဝ အဗျာဂါရန္တိ
ဝါလိကာရာသိဿ စ အဂ္ဂိအဂါရဿ စ အန္တရေ။ အဋ္ဌမံ ဘိက္ခုသံဃဿ
ဒေသိတံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ပစ္စောရောဟဏီဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-ပရိသုဒ္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ တတိယဿ ပဌမေ ပရိသုဒ္ဓါတိ နိဗ္ဗလာ။ ပရိယောဒါတာတိ
ပဘဿရာ။ ဒုတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝါတိ။

ပရိသုဒ္ဓဝဂ္ဂေါ ဇာတိယော။

(၁၄) ၄-သာဓုဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ သာဓုန္တိ ဘဒ္ဒကံ သိလိဋ္ဌကံ။ ဒုတိယာဒိနိ
ဥတ္တာနတ္ထာနေဝါတိ။ အရိယမဂ္ဂဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝါတိ။

သာဓုဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

၁၅၅။ စတုတ္ထဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝါတိ။

ဂ-ကမ္မနိဒါနသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၄။ အဋ္ဌမေ လောဘဟေတုကစ္စိတိ ပါဏာတိပါတဿ လောဘော ဥပနိဿယကောဠိယာ ဟေတု ဟောတိ ဒေါသမောဟသမ္ပယုတ္တောပိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဇ-ပရိက္ခမနသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၅။ နဝမေ ပရိက္ခမနံ ဟောတိတိ ပရိဝဇ္ဇနံ ဟောတိ။

၁၀-စုန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၆။ ဒသမေ ကမ္မာရပုတ္တဿာတိ သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တဿ။ ကဿ နော တွန္တိ ကဿ န တံ။ ပစ္ဆိမာဘူမိကာတိ ပစ္ဆိမာဘူမိဝါသိကာ။ ကမဏ္ဍလုကာတိ ကမဏ္ဍလုကာရိနော။ သေဝါလမာလိကာတိ သေဝါလမာလာ ဝိယ ဓာရေန္တိ။ သေဝါလပဋ္ဌနိဝါသိတာတိပိ ဝုတ္တမေဝ။ ဥဒကောရောဟကာတိ သာယ-တတိယကံ။ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂမနုယုတ္တာ။ 'အာမသေယျာသီတိ ဟတ္ထေန ပရိမဇ္ဇေယျာသိ။

၁၁-ဇာဏုဿောဏိသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၇။ ကောဒသမေ ဥပကပ္ပတူတိ ပါပဏာတု။ ဌာနေတိ ဩကာသေ။ နော အဌာနေတိ နော အနောကာသေ။ နေရယိကာနံ အာဟာရော နာမ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တနကမ္မမေဝ။ တေနေဝ ဟိ တေ တတ္ထ ယာပေန္တိ။ တိရစ္ဆာ-နယောနိကာနံ ပန တိဏပဏ္ဏာဒိဝသေန အာဟာရော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ မနုဿာနံ ဩဒနကုမ္မာသာဒိဝသေန၊ ဒေဝါနံ သုဓာဘောဇနာဒိဝသေန၊ ပေတ္တိဝေသယိကာနံ ခေဋ္ဌသိဃာဏိကာဒိဝသေန။ ယံ ဝါ ပနဿ ဣတော အနုပ္ပဝေန္တိန္တိတိ ယံ တဿ မိတ္တာဒယော ဣတော ဒဒန္တာ အနုပဝေသေန္တိ။ ပေတ္တိဝေသယိကာ ဧဝံ ဟိ ပရဒတ္တုပဇီဝိနော ဟောန္တိ၊ န အညေသံ ပရေဟိ

ဒိန္နံ ဥပကပ္ပတိ။ ဒါယကောပိ အနိပ္ပလောတိ ယံ သန္ဓာယ တံ ဒါနံ ဒိန္နံ၊ တဿ ဥပကပ္ပတု ဝါ မာ ဝါ၊ ဒါယကေန ပန န သက္ကာ နိပ္ပလေန ဘဝိတုံ၊ ဒါယကော တဿ ဒါနဿ ဝိပါကံ လဘတိယေဝ။

အဋ္ဌာနေပိ ဘဝံ ဂေါတမော ပရိကပ္ပံ ဝဒတိတိ အနောကာသေ ဥပ္ပန္နေပိ တသ္မိံ ဣတကေ ဘဝံ ဂေါတမော ဒါနဿ ဖလံ ပရိကပ္ပေတိယေဝ ပညာပေတိ-ယေဝါတိ ပုစ္ဆတိ။ ဗြာဟ္မဏဿ ဟိ “ဧဝံ ဒိန္နဿ ဒါနဿ ဖလံ ဒါယကော န လဘတိ”တိ လဒ္ဓိ။ အထဿ ဘဂဝါ ပဉ္စံ ပဋိဇာနိတွာ “ဒါယကော နာမ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ပုညဖလုပဇိဝိဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တော ဒါနဿ ဖလံ လဘတိယေဝါ”တိ ဒသေတုံ ဣဓ ဗြာဟ္မဏာတိအာဒိမာဟ။ သော တတ္ထ လာဘိ ဟောတိတိ သော တတ္ထ ဟတ္ထိယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တောပိ မဂ်လဟတ္ထိဋ္ဌာနံ ပတွာ လာဘိ ဟောတိ။ အဿာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သာဓုဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနုတ္တောယေဝါတိ။

ဇာဏုဿောဏိဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

စတုတ္ထပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

(၂၁) ၁-ကရဇကောယဝဂ္ဂ

၂၁၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၆-သံသပ္ပနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၆။ ဆဋ္ဌေ သံသပ္ပနိယပရိယာယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပရိယာယန္တိ သံသပ္ပနဿ ကာရဏံ ဒေသနာသင်္ခါတံ မေဋ္ဌဒေသနံ။ သံသပ္ပတိတိ တံ ကမ္မံ ကရောန္တော အာသပ္ပတိ ပရိသပ္ပတိ ဝိပ္ပန္နတိ။ ဇိမ္မာ ဂတိတိ တေန ကမ္မေန ယံ ဂတိံ ဂမိဿတိ၊ သာ ဇိမ္မာ ဟောတိ။ ဇိမ္မပပတ္တိတိ တဿ ယံ ဂတိံ ဥပ-
ပဇ္ဇိဿတိ၊ သာပိ ဇိမ္မာဝ ဟောတိ။ သံသပ္ပဇာတိကာတိ သံသပ္ပနသဘာဝါ။ ဘူတာ ဘူတဿ ဥပပတ္တိ ဟောတိတိ ဘူတသ္မာ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာန-
ကမ္မာ သတ္တဿ နိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ဖဿာ ဖုသန္တိတိ ဝိပါကဿော ဖုသန္တိ။

၇-ဂ-သဉ္ဇေတနိကသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၂၁၇-၂၁၈။ သတ္တမေ သဉ္ဇေတနိကာနန္တိ စေတေတွာ ပကပ္ပေတွာ ကတာနံ။ ဥပစိတာနန္တိ စိတာနံ ဝဓိတာနံ။ အပ္ပဋိသံဝေဒိတွာတိ တေသံ ကမ္မာနံ ဝိပါကံ အဝေဒိယိတွာ။ ဗျန္တိဘာဝံ ဝိဂတန္တဘာဝံ တေသံ ကမ္မာနံ ပရိစ္ဆေဒပရိဝုဋ္ဌမတာကာရဏံ။ တဉ္စ ခေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ တဉ္စ ခေါ ဝိပါကံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ? ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေတိ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ပန သံသာရပ္ပဝတ္တေ သတိ သဟဿိမေပိ အတ္တဘာဝေတိ။ ဣမိနာ ဣဒံ ဒဿေတိ “သံသာရပ္ပဝတ္တေ ပဋိလဒ္ဓဝိပါကာရဟကမ္မေ”န ဝိဇ္ဇတိ သော ဇဂတိပ္ပဒေသော၊ ယတ္ထ ဌိတော မုစ္ဆေယျ ပါပကမ္မာ”တိ။ တိဝိဇာတိ တိပ္ပကာရာ။ ကာယကမ္မန္တ-
သန္တောသဗျာပတ္တိတိ ကာယကမ္မန္တသင်္ခါတာဝိ ဝိပတ္တိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒါနိ ဝေဒိတဗျာနိ။ အဋ္ဌမေ အပဏ္ဏကော မဏိတိ သမန္တတော စတုရသော ပါသကော။

၉-ကရဇကောယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၉။ နဝမေ ခုက္ခဿာတိ ဝိပါကဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿေဝ ဝါ။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ မဏိသြပဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဧဝံ ဝိဂတဘိဇ္ဈောတိ ဧဝန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ယထာ ဝါ

၁-သန္တိဘာဝံ (က)	၂-ပရိစ္ဆေဒပရိဝုဋ္ဌမကာရဏံ (သီ၊ သျာ)
၃-ဥပပဇ္ဇေတိ (သီ၊ သျာ)၊ ဥပပဇ္ဇာတိ (က)	၄-သဟဿိမေ အတ္တဘာဝေ ဝါတိ (သီ)
၅-ပဋိလဒ္ဓဝိပါကဝါရကမ္မေန (က)	၆-ကာယကမ္မန္တဿ ဒေါသသင်္ခါတာ (သျာ)

မေတ္တံ ဘာဝေန္တာ ဝိဂတဘိဇ္ဈာ ဘဝန္တိ၊ ဧဝံ ဝိဂတဘိဇ္ဈော။ ဧဝံသေ
ဝိဂတဘိဇ္ဈတဘိဟိ နိဝရဏဝိက္ခန္တနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အကုသလနိဿရဏာနိ
ကထေန္တော မေတ္တာသဟဂတေနာတိအာဒိမာဟ။ အပ္ပမာဏန္တိ အပ္ပမာဏ-
သတ္တာရမ္မဏတာယ စိဏ္ဏဝသိတာယ ဝါ အပ္ပမာဏံ။ ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ
ကာမာဝစရကမ္မံ။ န တံ တတြာဝတိဋ္ဌတီတိ တံ မဟောဃော ပရိတ္တံ ဥဒကံ
ဝိယ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတွာ ဌာတုံ န သက္ကောတိ၊ အထ ခေါ နံ
ဩဃေ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ဝိယ ဣဒမေဝ အပ္ပမာဏံ ကမ္မံ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ အတ္တနော
ဝိပါကံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဒဟရတဂ္ဂေတိ ဒဟရကာလတော ပဋ္ဌာယ။

နာယံ ကာယော အာဒါယဂမနိယောတိ ဣမံ ကာယံ ဂဟေတွာ
ပရလောကံ ဂန္တု နာမ န သက္ကောတိ အတ္တော။ စိတ္တန္တရောတိ စိတ္တကာရဏော၊
အထ ဝါ စိတ္တေနော အန္တရိကော။ ဧကဿေဝ ဟိ စုတိစိတ္တဿ အနန္တရာ
ဒုတိယေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေ ဒေဝေါ နာမ ဟောတိ၊ နေရယိကော နာမ ဟောတိ၊
တိရစ္ဆာနဂတော နာမ ဟောတိ။ ပုရိမနယေပိ စိတ္တေန ကာရဏဘူတေန
ဒေဝေါ နေရယိကော ဝါ ဟောတီတိ အတ္တော။ သမ္ပံ တံ ဣဝ ဝေဒနီယန္တိ
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကောဌာသဝသေနတံ ဝုတ္တံ။ န တံ အနုဂံ ဘဝိဿတီတိ
မေတ္တာယ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယဘာဝဿ ဥပစိန္တတ္တာ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယဝသေန
န အနုဂတံ ဘဝိဿတိ။ ဣဒံ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအရိယပုဂ္ဂလာနံ ပစ္စ-
ဝေက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနာဂါမိတာယာတိ၊ ဈာနာနာဂါမိတာယ။ ဣဝ-
ပညဿာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ ပညာ ဣပေညာ နာမ၊ သာသနစရိတာယ
အရိယပညာယ ဌိတဿ၊ အရိယသာဝကဿာတိ အတ္တော။ ဥတ္တရိဝိမုတ္တိန္တိ
အရဟတ္တံ။ ဒသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ကရဇကာယဝဂ္ဂေါ.ပဌမော။

(၂၂) ၂-သာမညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၂၁။ ဒုတိယဿ ပဌမံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗာ ပေယျာလတန္တိ ဥတ္တာ-
နတ္ထာယေဝါတိ။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဒသကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောသကနိပါတ

၁-နိဿယဝဂ္ဂ

၁-၆-ကိမတ္ထိယသုတ္တံဒီပနီ

၁-၆။ ကောသကနိပါတဿ ပဌမာဒိနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ။
ကေဝလဉ္ဇေတ္ထ အာဒိတော ပဉ္စသု နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂံ ဒွိဓာ ဘိဒ္ဓိတွာ ကောသကီနိ
ကတာနိ။ ဆဋ္ဌေ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ အဓိကံ။

၇-၈-ပဌမသညာသုတ္တံဒီပနီ

၇-၈။ သတ္တမေ အတ္ထေန အတ္ထောတိ အတ္ထေန သဒ္ဓိံ အတ္ထော။ ဗျူနေန
ဗျူနေနိ ဗျူနေန သဒ္ဓိံ ဗျူနေနံ။ သံသန္တိဿတိတိ သမ္ပဝတ္တိဿတိ။ သမေဿတိတိ
သမာနံ ဘဝိဿတိ။ န ဝိဂ္ဂယိဿတိတိ န ဝိရုဋ္ဌိဿတိ။ အဂ္ဂပဒသ္မိန္တိ နိဗ္ဗာနေ။
အဋ္ဌမေ ပစ္စဝေက္ခကာ ကထိတာ။

၉-သဒ္ဓသုတ္တံဒီပနီ

၉။ နဝမေ ဒေါဏိယာ ဗဒ္ဓေါတိ ယဝသဿဒေါဏိယာ သမိပေ ဗဒ္ဓေါ။
အန္တရံ ကရိတွာတိ အပ္ပန္တရေ ကတွာ။ ဈာယတိတိ စိန္တေတိ။ ပဇ္ဈာယတိတိ
ဣတော စိတော စ နာနပ္ပကာရကံ ဈာယတိ ၂။ နိဇ္ဈာယတိတိ နိရုန္တရဝသေန
နိဗ္ဗံ ဈာယတိ။ ပထဝိန္တိ နိဿာယ ဈာယတိတိ သမာပတ္တိယံ သနိကန္တိက-
ဝသေနတံ ဝုတ္တံ။ သမာပတ္တိယဉ္စိ သနိကန္တိကတ္တာ သေ ခဠုဂေါ နာမ
ကတော။ အာပါဒိသုဝိ ဒေသေဝ နယော။

ကထဉ္စ သဒ္ဓိံ အာဇာနိယဈာယိတံ ဟောတိတိ ကထံ ကာရဏာကာရဏံ
ဇာနန္တဿ သိန္နဝဿ ဈာယိတံ ဟောတိ။ ယထာ ဣဏန္တိအာဒိသု ဣဏသဒိသံ
ဗန္ဓနသဒိသံ နေဇာနိသဒိသံ ကလိသဒ္ဓါတမဟာပရာသဒိသဉ္စ ကတွာ အတ္တနော
အဘိဓမ္မဿ ပတောဒဿ အဇ္ဈောဟရဏသဒ္ဓါတံ ပတနံ ဝိပဿတိတိ အတ္ထော။
နေဝ ပထဝိ နိဿာယ ဈာယတိတိ သမာပတ္တိသုခနိကန္တိယာ အဘာဝေန

ပထဝီအာရမ္မဏာယ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနသညာယ န ဈာယတိ၊ နိကန္တိယာ အဘာဝေနော သော အာဇာနိယော နာမ ဟောတိတိ။ ဈာယတိ ဝ ပနာတိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာယ ဖလသမာပတ္တိယာ ဈာယတိ။ ပထဝီယံ ပထဝီသညာံ ဝိဘူတာ ဟောတိတိ ပထဝီရမ္မဏေ ဥပ္ပန္နာ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနသညာ ဝိဘူတာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။ “ဝိဘူတာ ဘန္တေ ရူပသညာ အဝိဘူတာ အဋ္ဌိကသညာ”တိ ဣမသ္မိဉ္စိ သုတ္တေ သမတိက္ကမဿ အတ္ထိတာယ ဝိဘူတတာ ဝုတ္တာ၊ ဣမ ပန ဝိပဿနာဝသေန အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တတော ဒိဋ္ဌတ္တာ ဝိဘူတာ နာမ ဇာတာ။ အာပေါသညာဒိသုပိ ဒေသော နယော။ ဧဝမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝိယ သမာပတ္တိဝသေန သမတိက္ကမံ အဝတ္တာ ဝိပဿနာစာရဝသေန သမတိက္ကမော ဝုတ္တော။ ဧဝံ ဈာယတိ ဧဝံ ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ အာဂန္တာ ဥပ္ပါဒိတာယ ဖလသမာပတ္တိယာ ဈာယန္တော။

၁၀-မောရနိဝါပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌောတိ အန္တံ အတိတတ္တာ^၁ အစ္စန္ဒသင်္ခါတံ အဝိနာသ-
ဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ နိဋ္ဌာ အဿာတိ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌော။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒါနိ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဇနေတသ္မိန္တိ ဇနိတသ္မိ၊ ပဇာယာတိ အတ္တော။ ယေ ဂေါတ္တ-
ပဋိသရိနောတိ ယေ ဇနာ တသ္မိ ဂေါတ္တေ ပဋိသရန္တိ “အဟံ ဂေါတမော
အဟံ ကဿပေါ”တိ၊ တေသု လောကေ ဂေါတ္တပဋိသရိသု ခတ္တိယော
သေဋ္ဌော။ အနုမတာ မယာတိ မမ သဗ္ဗညုတညာဏေန သမ္ဘိ သံသန္ဓေတွာ
ဒေသိတာ မယာ အနုညာတာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝိတိ။

နိဿယဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-အနုဿတိဝဂ္ဂ

၁-၂-မဟာနာမသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၁၁-၁၂။ ဒုတိယဿ ပဌမေ နာနာဝိဟာရေဟိ ဝိဟရတန္တိ ဂိဟိနံ
နိဗ္ဗေဒါ ဧကော ဝိဟာရော နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အမှာကံ အနိဗ္ဗေဝိဟာရေန
ဝိဟရန္တာနံ ကေန ဝိဟာရေန ကတရေန နိဗ္ဗေဝိဟာရေန ဝိဟာတဗ္ဗန္တိ
ပုစ္ဆတိ။ အာရာဇကောတိ သမ္ဘာဒကော ပရိပူရကော။ ဓမ္မသောတသမာပန္တော

ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ ဘာဝေတိတိ ဓမ္မသောတသမာပန္နော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ ဒုတိယေ ဂိလာနာ ပုဋိတောတိ ဂိလာနော ဟုတွာ ပုဋိတော။

၃-နန္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ ကလျာဏမိတ္တေတိ သုမိတ္တေ။ ဧဝမေတ္တ ကလျာဏမိတ္တ-
ဝသေန သံဃာနုဿတိ ကထိတာ။ ကမဋ္ဌိကာရာဟာရဘက္ခာနန္တိ ကာမာ-
ဝစရဒေဝါနံ။ အသမယဝိမုတ္တာတိ အသမယဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တာဒိဏာသဝေါ။

၄-သုဘူတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ ကော နာမာယံ သုဘူတိ ဘိက္ခုတိ ဇာနန္တောပိ သတ္တာ
ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ သုဘတ္တဿ ဥပါသကဿ ပုတ္တောတိ အနာထ-
ပိဏ္ဍိကံ သန္ဓာယာဟ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဟိ ပုတ္တော အတ္တနော စူဠပိတု
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတော။ အထ နံ သုဘူတိတ္ထေရော အာဒါယ သတ္တု သန္တိကံ
အဂမာသိ။ သဒ္ဓါပဒါနေသုတိ သဒ္ဓါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အပဒါနေသု လက္ခဏေသု။

၅-မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ သုခံ သုပတိတိ ယထာ သေသဇနာ သမ္ပရိဝတ္တမာနာ
ကာကစ္ဆမာနာ ဒုက္ခံ သုပန္တိ။ ဧဝံ အသုပိတွာ သုခံ သုပတိ။ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တောပိ
သမာပတ္တိံ သမာပန္နော ဝိယ ဟောတိ။ သုခံ ပဋိပုဇ္ဈတိတိ ယထာ အညေ
နိတ္ထုနန္တာ ဝိဇ္ဇမ္ဘမာနာ သမ္ပရိဝတ္တန္တာ ဒုက္ခံ ပဋိပုဇ္ဈန္တိ။ ဧဝံ အပုဋိပုဇ္ဈတွာ
ဝိကသမာနံ ဝိယ ပဒုမံ သုခံ နိဗ္ဗိကာရော ပဋိပုဇ္ဈတိ။ န ပါပကံ သုပိနံ
ပဿတိတိ သုပိနံ ပဿန္တောပိ ဘဒ္ဒကမေဝ သုပိနံ ပဿတိ။ စေတိယံ ဝန္တန္တော
ဝိယ ပူဇံ ကရေန္တော ဝိယ စ ဓမ္မံ သုဏန္တော ဝိယ စ ဟောတိ။ ယထာ
ပနညေ အတ္တာနံ ဇောရေဟိ သမ္ပရိဝါရိတံ ဝိယ ဝါဠေဟိ ဥပဒ္ဓုတံ ဝိယ
ပပါတေ ပတန္တံ ဝိယ စ ပဿန္တိ။ န ဧဝံ ပါပကံ သုပိနံ ပဿတိ။

မနုဿာနံ ဝိယော ဟောတိတိ ဥရေ အာမုက္ကမုတ္တာဟာရော ဝိယ သီသေ
ပိဋ္ဌန္တိတမာလာ ဝိယ စ မနုဿာနံ ဝိယော ဟောတိ မနာပေါ။ အမနုဿာနံ
ဝိယော ဟောတိတိ ယထေဝ မနုဿာနံ၊ အမနုဿာနမ္ပိ ဝိယော ဟောတိ
ဝိသာခန္တေရောဝိယ။ ဝတ္ထုဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္တာရိတ-
မေဝ။ ဒေဝတာ ရက္ခန္တိတိ ပုတ္တမိဝ မာတာပိတရော ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ။ နာဿ

အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္တံ ဝါ ကမတိတိ မေတ္တာဝိဟာရိဿ ကာယေ ဥတ္တရာယ ဥပါသိကာယ ဝိယ အဂ္ဂိ ဝါ၊ သံယုတ္တဘာဏကစူဠသိဝတ္ထေရဿေဝ ဝိသံ ဝါ၊ သံကိစ္စသာမဏေရဿေဝ သတ္တံ ဝါ န ကမတိ နပ္ပဝိသတိ။ နာဿ ကာယံ ဝိကောပေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဓေနဝတ္ထုမ္ပိ စေတ္ထ ကထယန္တိ။ ကော ကိရ ဓေန ဝစ္ဆကဿ ခီရဓာရံ မုဉ္ဇမာနာ အဋ္ဌာသိ။ ကော လုဒ္ဓကော “တံ ဝိဇ္ဈိဿာမီ”တိ ဟတ္ထေန သမ္ပရိဝတ္ထေတွာ ဒိဃဒဏ္ဍံ သတ္တိံ မုဉ္ဇိ။ သာ တဿာ သရိရံ အာဟစ္စ တာလပဏ္ဍိံ ဝိယ ဝဇ္ဇမာနာ ဂတာ၊ နေဝ ဥပစာရဗလေန န အပ္ပနာဗလေန၊ ကေဝလံ ဝစ္ဆကေ ဗလဝဟိတစိတ္တတာယံ။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါ မေတ္တာ။

တုဝဋ် စိတ္တံ သမာဓိယတိတိ မေတ္တာဝိဟာရိနော ခိပ္ပမေဝ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ နတ္ထိ တဿ ဒန္ဓာယိတတ္တံ။ မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသီဒတိတိ ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တတာလပဏ္ဍိံ ဝိယ စဿ ဝိပ္ပသန္ဓဝဏ္ဏံ မုခံ ဟောတိ။ အသမ္ပုဇ္ဈော ကာလံ ကရေတိတိ မေတ္တာဝိဟာရိနော သမ္မောဟမရဏံ နာမ နတ္ထိ။ အသမ္ပုဇ္ဈော ပန နိဒ္ဒိ ဩက္ကမန္တော ဝိယ ကာလံ ကရေတိ။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တောကိ မေတ္တာ-သမာပတ္တိတော ဥတ္တရိ အရဟတ္တံ အဓိဂန္တု အသက္ကောန္တော ဣတော စရိတွာ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ မြဟ္မလောကံ ဥပပဇ္ဇတိတိ။

၆-အဋ္ဌကနာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ ဒသမောတိ ဇာတိဂေါတ္တဝသေန စေဝ သာရပတ္တကုလ ဂဏနာယ စ ဒသမေ ဌာနေ ဂဏီယတိ။ တေနဿ ဒသမောတွေဝ နာမံ ဇာတံ။ အဋ္ဌကနာဂရေတိ အဋ္ဌကနဂရဝါသိ။ ကုက္ကုဒ္ဓာရာမေတိ ကုက္ကုဒ္ဓသေဋ္ဌိနာ ကာရိတေ အာရာမေ။

တေန ဘဂဝတာ။ ပ။ သမ္ပဒက္ခာတောတိ ဧတ္ထ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယော သော ဘဂဝါ သမတိံသ ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗကိလေသေ ဘဉ္ဇိတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ပုဇ္ဈေါ။ တေန ဘဂဝတာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ အာသယာနုသယံ ဇာနတာ၊ ဟတ္ထတလေ ဌပိတံ အာမလကံ ဝိယ သဗ္ဗဥေယျဓမ္မေ ပဿတာ၊ အဝိစ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒီဟိ ဇာနတာ၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပဿတာ၊ တိဟိ ဝါ ဝိဇ္ဇာဟိ ဆဟိ ဝါ ပန အဘိညာဟိ ဇာနတာ၊ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတေန သမန္တစက္ခုနာ ပဿတာ၊ သဗ္ဗဓမ္မဇာနနသမတ္တာယ ပညာယ ဇာနတာ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ စက္ခုဝိသယာတိတာနိ တိရောကုဋ္ဌာဒိဂတာနိ

စာပိ ရူပါနိ အတိဝိသုဒ္ဓေန မံသစက္ခုနာ ဝါ ပဿတာ၊ အတ္တဟိတသာမိကာယ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာယ ပဋိဝေဓပညာယ ဇာနတာ၊ ပရဟိတသာမိကာယ ကရုဏာ-
ပဒဋ္ဌာနာယ ဒေသနာပညာယ ပဿတာ၊ အန္တရာယိကဓမ္မေ ဝါ ဇာနတာ၊
နိယျာနိကဓမ္မေ ပဿတာ၊ အရိနံ ဟတတ္တာ အရဟတာ၊ သမ္မာ သာမံ
သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာတိ ဧဝံ စတုဝေသာရဇ္ဇဝသေန စတူဟိ
ကာရဏေဟိ ထောမိတေန အတ္ထိ န ခေါ ဧကော ဓမ္မော အက္ခာတောတိ။

အဘိသင်္ခတန္တိ ကတံ ဥပ္ပါဒိတံ။ အဘိသဉ္ဇေတယိတန္တိ စေတယိတံ ကပ္ပယိတံ။
သော တတ္ထ ဌိတောတိ သော တသ္မိံ သမထဝိပဿနာဓမ္မေ ဌိတော။
ဓမ္မဗုဒ္ဓေန ဓမ္မနန္တိယာတိ ပဒဒ္ဓယေနပိ သမထဝိပဿနာသု ဆန္တရာဂေါ
ဝုတ္တော။ သမထဝိပဿနာသု ဟိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဆန္တရာဂံ ပရိယာဒိယိတုံ
သက္ကောန္တော အရဟာ ဟောတိ၊ အသက္ကောန္တော အနာဂါမိ ဟောတိ။ သော
သမထဝိပဿနာသု ဆန္တရာဂဿ အပ္ပဟိနတ္တာ စတုတ္ထဇ္ဈာနစေတနာယ
သုဒ္ဓါဝါသေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ အယံ အာစရိယာနံ သမာနတ္ထကထာ။

ဝိတဏှဝါဒီ ပနာဟ “တေနော ဓမ္မရာဂေနာတိ ဝစနတော အကုသလေန
သုဒ္ဓါဝါသေ နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ။ သော “သုတ္တံ အာဟရဟိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗော။ အဗ္ဗါ
အညံ အပဿန္တော ဣဒမေဝ အာဟရိဿတိ။ တတော ဝတ္ထဗ္ဗော “ကိမ္မနိဒ္ဓိ
သုတ္တံ နိတတ္ထံ၊ ဥဒါဟု နေယျတ္ထ”န္တိ။ အဗ္ဗါ “နိတတ္ထ”န္တိ ဝက္ခတိ။ တတော
ဝတ္ထဗ္ဗော—ဧဝံ သန္တေ အနာဂါမိဖလတ္ထိကေန သမထဝိပဿနာသု ဆန္တရာဂေါ
ကတ္တဗ္ဗော ဘဝိဿတိ၊ ဆန္တရာဂေ ဥပ္ပါဒိတေ အနာဂါမိဖလံ ပဋိလဒ္ဓိံ ဘဝိဿတိ၊
မာ “သုတ္တံ မေလဒ္ဓ”န္တိ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဒီပေဟိ။ ပဉ္စ ကထေန္တေန ဟိ အာစရိယဿ
သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတွာ အတ္ထရသံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အကုသလေန
ဟိ သဂ္ဂေ၊ ကုသလေန စ အပါယေ ပဋိသန္ဓိနာမ နတ္ထိ။ ဝုတ္တဗျေတံ ဘဂဝတာ—

“န ဘိက္ခဝေ လောဘဇေန ကမ္မေန ဒေါသဇေန ကမ္မေန
မောဟဇေန ကမ္မေန ဒေဝါ ပညာယန္တိ၊ မနုဿာ ပညာယန္တိ၊ ယာ
ဝါ ပနညာပိ ကာမိ သုဂတိယော။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ လောဘဇေန
ကမ္မေန ဒေါသဇေန ကမ္မေန မောဟဇေန ကမ္မေန နိရယော
ပညာယတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိ ပညာယတိ၊ ပေတ္တိဝိသယော ပညာ-
ယတိ၊ ယာ ဝါ ပနညာပိ ကာမိ ဒုဂ္ဂတိယော”တိ ၁—

ဧဝံ သညာပေတဗ္ဗော။ သစေ သဉ္ဇာနာတိ၊ သဉ္ဇာနာတု။ နော စေ သဉ္ဇာနာတိ၊
“ဂစ္ဆ ပါတောဝ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ယာဂုံ ပိဝါ”တိ ဥယျောဇေတဗ္ဗော။

အယံ ခေါ ဂဟပတိ ဧကဓမ္မော အက္ခာတောတိ ဧကံ ဓမ္မံ ပုစ္ဆိတေန “အယမ္ပိ
ဧကဓမ္မော အက္ခာတော၊ အယမ္ပိ ဧကဓမ္မော အက္ခာတော”တိ ဧဝံ ပုစ္ဆာဝသေန
ကထိတတ္တာ ကောသလပိ ဓမ္မာ ဧကဓမ္မော နာမ ကတော။ အမတုပ္ပတ္တိအတ္ထေန
ဝါ သဗ္ဗေပိ ဧကဓမ္မောတိ ဝတ္ထု ဝနုတိ။

နိမိမုခံ ဂဝေသန္တောတိ နိမိံ ပရိယေသန္တော။ သင်္ကဗေဝါတိ ဧကပ္ပ-
ယောဂေနဝ။ ကထံ ပန ဧကပ္ပယောဂေနဝ ကောသသန္တံ နိမိနံ အဓိဂမော
ဟောတိတိ? ဣဓေကစ္စော အရညေ ဇိဝိတဂုတ္တိံ ဂဝေသမာနော စရတိ။
တမေနံ အညတရော အတ္ထစရကော ဒိသ္မာ “ကိံ ဘော စရသိ”တိ ပုစ္ဆတိ။
သော “ဇိဝိတဂုတ္တိံ ပရိယေသမိ”တိ အာဟ။ ဣတရော “တေန ဟိ သမ္မ
အာဂစ္ဆ၊ ဧတံ ပါသာဏံ ပဝနေဟိ”တိ အာဟ။ သော တံ ပဝနေတွာ
ဥပရူပရိဋ္ဌိတာ ဝါ ကုစ္ဆိယာ ကုစ္ဆိံ အာဟစ္စ ဌိတာ ဝါ ကောသသ ကုစ္ဆိယော
ပဿတိ။ ဧဝံ ဧကပ္ပယောဂေန ကောသသန္တံ အဓိဂမော ဟောတိ။

အာစရိယဓနံ ပရိယေသိဿန္တိတိ အညတိတ္ထိယာ ဟိ ယဿ သန္တိကေ
သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏန္တိ၊ တဿ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတော ပုရေ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ အန္တရန္တရာ ဝါ
ဂေဟတော နိဟရိတွာ ဓနံ ဒေန္တိ။ ယေသံ ဂေဟေ နတ္ထိ၊ တေ ဉှတိသဘာ-
ဂတော ပရိယေသန္တိ။ ယေသံ တမ္ပိ နတ္ထိ၊ တေ သဘာဂတော ပရိယေသန္တိ။
တထာ အလဘမာနာ ဘိက္ခမ္ပိ စရိတွာ ဒေန္တိယေဝ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဂုတ္တံ။

ကိံ ပနာဟန္တိ ဗာဟိရကာ တာဝ အနိယျာနိကေပိ သာသနေ သိပ္ပမတ္တ-
ဒါယကဿ ဓနံ ပရိယေသန္တိ၊ အဟံ ပန ဧဝံဝိဓေ နိယျာနိကသာသနေ ကော-
သဝိဓံ အမတုပ္ပတ္တိပဋိပဒံ ဒေသေန္တဿ အာစရိယဿ ပူဇံ ကိံ န ကရိဿာမိ၊
ကရိဿာမိယေဝါတိ ဝဒတိ။ ပစ္စေကံ ဒုဿယုဂေန အစ္ဆာဒေသိတိ
ဧကမေကဿ ဘိက္ခုနော ဧကေကံ ဒုဿယုဂံ အဒါသိတိ အတ္ထော။ သမုဒါစာရ-
ဝစနံ ပနေတ္ထ ဧဝရူပံ ဟောတိ၊ တဿ အစ္ဆာဒေသိတိ ဂုတ္တံ။ ပဉ္စသတံ
ဝိဟာရန္တိ ပဉ္စသတဋ္ဌနိကံ ပဏ္ဏသာလံ ကာရေသိတိ အတ္ထော။

၇-ဂေါပါလသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇။ သတ္တမေ တိဿော ကထာ ဧကနာဠိကာ စတုရဿာ နိသိန္ဒဝတ္တိ-
ကာတိ။ တတ္ထ ပါဠိံ ဝတွာ ဧကေကဿ ပဒဿ အတ္ထကထနံ ဧကနာဠိကာ

နာမ။ အပဏ္ဍိတဂေါပါလကံ ဒဿေတွာ၊ အပဏ္ဍိတဘိက္ခု ဒဿေတွာ၊ ပဏ္ဍိတ-
ဂေါပါလကံ ဒဿေတွာ၊ ပဏ္ဍိတဘိက္ခု ဒဿေတွာတိ စတုက္ကံ ဗန္ဓိတွာ ကထနံ
စတုရဿာ နာမ။ အပဏ္ဍိတဂေါပါလကံ ဒဿေတွာ ပရိယောသာနဂမနံ၊
အပဏ္ဍိတဘိက္ခု ဒဿေတွာ ပရိယောသာနဂမနံ၊ ပဏ္ဍိတဂေါပါလကံ
ဒဿေတွာ ပရိယောသာနဂမနံ၊ ပဏ္ဍိတဘိက္ခု ဒဿေတွာ ပရိယောသာန-
ဂမနန္တိ အယံ နိဿိန္ဒဝတ္ထိကာ နာမ။ အယံ ဣမ သဗ္ဗာစရိယာနံ အာစိဏ္ဏာ။

ကောဒသဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိတိ ကောဒသဟိ အဂုဏကောဋ္ဌာသေဟိ။
ဂေါဂဏန္တိ ဂေါမဏ္ဍလံ။ **ပရိဟရိတုန္တိ** ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိစရိတံ။ **မာတိံ ကာတုန္တိ**
ဝမိံ အာပါဒေတံ။ **ဣဓာတိ** ဣမသ္မိံ လောကေ။ **န ဣပညာ ဟောတိတိ**
ဂဏနတော ဝါ ဝဏ္ဏတော ဝါ ရူပံ န ဇာနာတိ။ ဂဏနတော န ဇာနာတိ
နာမ အတ္တနော ဂုန္တံ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါတိ သင်္ချံ န ဇာနာတိ။ သော
ဂါရီသု ဟဋ္ဌာသု ဝါ ပလာတာသု ဝါ ဂေါဂဏံ ဂဏေတွာ “အဇ္ဇ ဧတ္တကာ န
ဒိဿန္တိ”တိ ဒွေ တိဏိ ဂါမန္တရာနိ ဝါ အဋ္ဌဝိံ ဝါ ဝိစရိန္တော န ပရိယေသတိ။
အညေသံ ဂါရီသု အတ္တနော ဂေါဂဏံ ပဝိဋ္ဌာသုပိ ဂေါဂဏံ ဂဏေတွာ
“ဣမာ ဧတ္တိကာ ဂါဝေါ န အမှာက”န္တိ ယဋ္ဌိယာ ပေါထေတွာ န နိဟရတိ။
တဿ နဋ္ဌာ ဂါရီယော နဋ္ဌာဝ ဟောန္တိ။ ပရဂါရီယော ဂဟေတွာ စပုတိ။
ဂေါသာမိကာ ဒိသွာ “အယံ ဧတ္တကံ ကာလံ အမှာကံ ခေန ဒုဟိ”တိ တဇ္ဇေတွာ
အတ္တနော ဂါရီယော ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ တဿ ဂေါဂဏောပိ ပရိဟာယတိ။
ပဉ္စ ဂေါရသပရိဘောဂတောပိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။ ဝဏ္ဏတော န
ဇာနာတိ နာမ “ဧတ္တိကာ ဂါရီ သေတာ၊ ဧတ္တိကာ ရတ္တာ၊ ဧတ္တိကာ ကာဋ္ဌာ၊
ဧတ္တိကာ ဩဒါတာ၊ ဧတ္တိကာ ကဗရာ၊ ဧတ္တိကာ နီလာ”တိ န ဇာနာတိ။ သော
ဂါရီသု ဟဋ္ဌာသု ဝါ ပလာတာသု ဝါ။ ပ။ ပဉ္စဂေါရသပရိဘောဂတောပိ ပရိ-
ဗာဟိရော ဟောတိ။

န လက္ခဏကုသလောတိ ဂါရီနံ သရိရေ ကတံ ဓနသတ္တိသုလာဒိဘောဒံ
လက္ခဏံ န ဇာနာတိ။ သော ဂါရီသု ဟဋ္ဌာသု ဝါ ပလာတာသု ဝါ
“အဇ္ဇ အသုကလက္ခဏာ အသုကလက္ခဏာ စ ဂါဝေါ န ဒိဿန္တိ”တိ။ ပ။
ပဉ္စဂေါရသပရိဘောဂတောပိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န အာသာဒိကံ ဟာရေတာတိ ဂုန္တံ ခါဏုကဏုကာဒီဟိ ပဟဋ္ဌဋ္ဌာနေသု
ဝဏော ဟောတိ။ တတ္ထ နီလမက္ခိကာ အဏ္ဍကာနိ ဌပေန္တိ၊ တေသံ အာသာဒိ-
ကာတိ နာမ။ တာနိ ဒဏ္ဍကေန အပနေတွာ ဘေသဇ္ဇံ ဒါတဗ္ဗံ ဟောတိ။
ဗာလော ဂေါပါလကော တထာ န ကရေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “န အာသာဒိကံ

ဟာရေတာ ဟောတိ”တိ။ တဿ ဂုန္တံ ဝဏာ ဝစုန္တိ၊ ဂမ္ဘီရာ ဟောန္တိ၊ ပါဏကာ ကုန္တိံ ပဝိသန္တိ၊ ဂါဝေါ ဂေလညာဘိဘူတာ နေဝ ယာဝဒတ္ထံ တိဏံ ခါဒိတုံ န ပါနီယံ ပါတုံ သက္ကောန္တိ။ တတ္ထ ဂုန္တံ ဒီရံ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဂေါဏာနံ ဇေါ ဟာယတိ၊ ဥဘယေသမ္ပိ ဇီဝိတန္တရာယော ဟောတိ။ ဧဝမဿ ဂေါဂဏောပိ ပရိဟာယတိ။ပ။ ပဉ္စဂေါရသတောပိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဝဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတာ ဟောတိတိ ဂုန္တံ ဂုတ္တနယေနော သဉ္စာတော ဝဏော^၁ဘေသဇ္ဇံ ဒတွာ ဝါကေန ဝါ စီရကေန ဝါ ဗန္ဓိတွာ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗော ဟောတိ။ ဗာလဂေါပါလကော တံ န ကရေတိ။ အထဿ^၂ ဂုန္တံ ဝဏေဟိ ယူသာ ပဋ္ဌရန္တိ၊ တာ အညမညံ နိဃံသန္တိ။ တေန အညေသမ္ပိ ဝဏာ ဇာယန္တိ။ ဧဝံ ဂါဝေါ ဂေလညာဘိဘူတာ နေဝ ယာဝဒတ္ထံ တိဏာနိ ခါဒိတုံ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဂူမံ ကတ္တာ ဟောတိတိ အန္တောဝဿေ ခံသမကသာဒီနံ ဥဿန္တကာလေ ဂေါဂဏေ ဝဇံ ပဝိဋ္ဌေ တတ္ထ တတ္ထ ရူမော ကာတဗ္ဗော ဟောတိ။ အပဏ္ဍိတ-ဂေါပါလကော တံ န ကရေတိ၊ ဂေါဂဏော သဗ္ဗရတ္တိံ ခံသာဒီဟိ ဥပဒ္ဓုတော နိဒ္ဒံ အလဘိတွာ ပုနဒိဝဿေ အရညေ တတ္ထ တတ္ထ ရုက္ခမူလာဒီသု နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဓါယတိ။ နေဝ ယာဝဒတ္ထံ တိဏာနိ ခါဒိတုံ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န တိတ္ထံ ဇာနာတိတိ တိတ္ထမ္ပိ သမန္တိ ဝါ ဝိသမန္တိ ဝါ သဂါဟန္တိ ဝါ နိဂါဟန္တိ ဝါ န ဇာနာတိ။ သော အတိတ္ထေန ဂါဝိယော ဩတာရေတိ။ တာသံ ဝိသမတိတ္ထေ ပါသာဏာဒီနိ အက္ခမန္တိနံ ပါဒါ ဘိဇ္ဇန္တိ။ သဂါဟံ ဂမ္ဘီရံ တိတ္ထံ ဩတိတ္ထေ ကုမ္ဘီလာဒယော ဂါဝေါ ဂဏန္တိ၊ “အဇ္ဇ ဧတ္တိကာ ဂါဝေါ နဋ္ဌာ၊ အဇ္ဇ ဧတ္တိကာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝမဿ ဂေါ ဂဏောပိ ပရိဟာယတိ။ပ။ ပဉ္စဂေါရသတောပိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဝီတံ ဇာနာတိတိ ဝီတမ္ပိ အဝီတမ္ပိ န ဇာနာတိ။ ဂေါပါလကေန ဟိ “ဣမာယ ဂါဝိယာ ဝီတံ၊ ဣမာယ န ဝီတံ၊ ဣမာယ ပါနီယတိတ္ထေ ဩကာသော လဇ္ဈေါ၊ ဣမာယ န လဇ္ဈေါ”တိ ဧဝံ ဝီတာဝီတံ ဇာနိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ အယံ ပန ဒိဝသဘာဂေ အရညေ ဂေါဂဏံ ရက္ခိတွာ “ပါနီယံ ပါယေဿာမီ”တိ နဒိံ ဝါ တဋ္ဌာကံ ဝါ ဩဂါဟေတွာ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ မဟာဥသဘာ စ အနုသဘာ စ ဗလဝဂါဝိယော စ^၄ ဒုဗ္ဗလာနိ စေဝ မဟလ္လကာနိ စ ဂေါရူပါနိ

၁-သဉ္စာတေ ဝဏေ (သီ၊ သျှာ)

၃-ဝီတံ န ဇာနာတိ (သီ၊ သျှာ)

၂-အထဿံ (သီ)၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၆၁-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄-မဟာဝသဘာ စ (သီ)

သိင်္ဂေဟိ ဝါ ဖာသုကာဟိ ဝါ ပဟရိတွာ အတ္တနော ဩကာသံ ကတွာ ဦရုပ္ပ-
မာဏံ ဥဒကံ ပဝိသိတွာ ယထာကာမံ ပိဝန္တိ။ အဝသေသာ ဩကာသံ
အလဘမာနာ တိရေ ဌတွာ ကလလမိဿကံ ဥဒကံ ပိဝန္တိ ဝါ အပိတာ
ဧဝ ဝါ ဟောန္တိ။ အထ သော ဂေါပါလကော ပိဋ္ဌိယံ ပဟရိတွာ ပုန
အရညံ ပဝေသေတိ။ တတ္ထ အပိတာ ဂါရိယော ပိပါသာယ သုဿမာနာ
ယာဝဒတ္ထံ တိဏာနိ ခါဒိတုံ န သက္ကောန္တိ။ တတ္ထ ဂုန္ဒံ ဒီရံ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဂေါဏာနံ
ဇဝေါ ဟာယတိ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဝိထိ ဇာနာတိတိ “အယံ မဂ္ဂေါ သမော ခေမော၊ အယံ ဝိသမော
သာသကော သပ္ပဋိဘယော”တိ န ဇာနာတိ။ သော သမံ ခေမံ မဂ္ဂံ ဝဇ္ဇေတွာ
ဂေါဂဏံ ဣတရမဂ္ဂံ ပဋိပါဒေတိ။ တတ္ထ ဂါဝေါ သီဟဗျုပ္ပါဒိနံ ဂန္ဓေန စောရ-
ပရိဿယေန စ အဘိဘူတာ ဘန္တမိဂသပ္ပဋိဘာဂါ ဂိဝံ ဥက္ခိပိတွာ တိဇ္ဇန္တိ၊
နေဝ ယာဝဒတ္ထံ တိဏာနိ ခါဒန္တိ၊ န ပါနိယံ ပိဝန္တိ။ တတ္ထ ဂုန္ဒံ ဒီရံ ဆိဇ္ဇတိ။ပ။
ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဂေါစရကုသလော ဟောတိတိ ဂေါပါလကေန ဟိ ဂေါစရကုသလေန
ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပဉ္စာဟိကစာရော ဝါ သတ္တာဟိကစာရော ဝါ ဇာနိတဗ္ဗော။ ကေ-
ဒိသာယ ဂေါဂဏံ စာရေတွာ ပုနဒိဝသေ တတ္ထ န စာရေတဗ္ဗော။ မဟတာ ဟိ
ဂေါဂဏေန စိဏ္ဍဋ္ဌာနံ ဘေရိတလံ ဝိယ သုဗ္ဗံ ဟောတိ နိတ္ထိဏံ၊ ဥဒကမ္ပိ
အာလုလီယတိ။ တသ္မာ ပဉ္စမေ ဝါ သတ္တမေ ဓါ ဒိဝသေ ပုန တတ္ထ စာရေတုံ
ဝဇ္ဇတိ။ ဧတ္တကေန ဟိ တိဏမ္ပိ ပဋိပိရဟတိ၊ ဥဒကမ္ပိ ပသီဒတိ၊ အယံ ပန
ဣမံ ပဉ္စာဟိကစာရံ ဝါ သတ္တာဟိကစာရံ ဝါ န ဇာနာတိ၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ
ရက္ခိတဋ္ဌာနေယေဝ ရက္ခတိ။ အထဿ ဂေါဂဏော ဟရိတတိဏံ န လဘတိ၊
သုက္ခတိဏံ ခါဒန္တော ကလလမိဿကံ ဥဒကံ ပိဝတိ။ တတ္ထ ဂုန္ဒံ ဒီရံ ဆိဇ္ဇတိ။ပ။
ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

အနဝသေသဒေါဟိ စ ဟောတိတိ ပဏ္ဍိတဂေါပါလကေန ဟိ ယာဝ
ဝစ္ဆကဿ မံသလောဟိတံ သဏ္ဌာတိ၊ တာဝ ကေ ဒွေ ထနေ ဌပေတွာ
သာဝသေသဒေါဟိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ။ အယံ ဝစ္ဆကဿ ကိဉ္စိ အနဝသေသေတွာ
ဒုဟတိ။ ဒီရပကော ဝစ္ဆော ဒီရပိပါသာယ သုဿတိ၊ သဏ္ဌာတုံ
အသက္ကောန္တော ၂ ကမ္မမာနော မာတု ပုရတော ပတိတွာ ကာလံ ကရေတိ။
မာတာ ပုတ္တကံ ဒိသ္မာ “မယံ ပုတ္တကော အတ္တနော မာတုဒီရံ ပါတုံ န

လဘတိ”တိ ပုတ္တသောကေန နေဝ ယာဝဒတ္ထံ တိဏာနိ ခါဒိတုံ န ပါနီယံ ပါတုံ သက္ကောတိ၊ ထနေသု ဒီရံ ဆိဇ္ဇတိ။ ဧဝမဿ ဂေါဂဏောပိ ပရိဟာယတိ။ပ။ ပဉ္စဂေါရသတောပိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

ဂုန္တံ ပိတိဋ္ဌာနံ ကရောန္တိတိ ဂေါပိတရော။ ဂါဝေါ ပရိဏာယန္တိ ယထာရုစိ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိတိ ဂေါပရိဏာယကာ။ တေ န အတိရေကပူဇာယာတိ ပဏ္ဍိတော ဂေါပါလကော ဧဝရူပေ ဥသဘေ အတိရေကပူဇာယ ပူဇေတိ၊ ပဏီတံ ဂေါဘတ္တံ ဒေတိ၊ ဂန္ဓပဉ္စဂုံလိကေဟိ မဏ္ဍေတိ၊ မာလံ ပိဋ္ဌန္ဓေတိ၊ သိင်္ဂေသု သုဝဏ္ဏရဇတကောသကေ စ ဓာရေတိ၊ ရတ္တိံ ဒိပံ ဇာလေတွာ စေလဝိတာနဿ ဟေဋ္ဌာ သယာပေတိ။ အယံ ပန တတော ကေသက္ကာရမ္ပိ န ကရေတိ။ ဥသဘာ အတိရေကပူဇံ အလဘမာနာ ဂေါဂဏံ န ရက္ခန္တိ၊ ပရိဿယံ န ဝါရေန္တိ။ ဧဝမဿ ဂေါဂဏောပိ ပရိဟာယတိ။ပ။ ပဉ္စဂေါရသတောပိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ န ဣပညူ ဟောတိတိ “စတ္တာရိ မဟာ-
ဘူတာနိ စတုန္နန္တ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပ”န္တိ ဧဝံ ဂုတ္တံ ရူပံ ဒွိဟာကာရေဟိ
န ဇာနာတိ ဂဏနတော ဝါ သမုဋ္ဌာနတော ဝါ။ ဂဏနတော န ဇာနာတိ
နာမ—“စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ သာနာယတနံ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ရူပ၊
သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ကာယ-
ဝိညတ္တိ ဝစီဝိညတ္တိ အာကာသဓာတု အာပေါဓာတု ရူပဿ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊
ကမ္မညတာ၊ ဥပစယော၊ သန္တတိ၊ ဇရတာ၊ ရူပဿ အနိစ္စတာ၊ ကဗဠိကာရော
အာဟာရော”တိ ဧဝံ ပါဠိယာ၊ အာဂတာ ပဉ္စဝိသတိ ရူပကောဋ္ဌာသာတိ န
ဇာနာတိ။ သေယျထာပိ သော ဂေါပါလကော ဂဏနတော ဂုန္တံ ရူပံ န
ဇာနာတိ၊ တထူပမော အယံ ဘိက္ခု။ သော ဂဏနတော ရူပံ အဇာနန္တော ရူပံ
ပရိဂ္ဂဟေတွာ အရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာ ရူပါရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပစ္စယံ သလ္လက္ခေတွာ
လက္ခဏံ အာရောပေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မတ္တကံ ပါပေတုံ န သက္ကောတိ။ သော
ယထာ တဿ ဂေါပါလကဿ ဂေါဂဏော န ဝစုတိ၊ ဧဝံ ဣမသ္မိံ သာသနေ
သီလသမာဓိဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနေဟိ န ဝစုတိ။ ယထာ စ သော
ဂေါပါလကော ပဉ္စဟိ ဂေါရသေဟိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ၊ ဧဝမေဝါယံ
အသေခေန သီလက္ခန္ဓေန အသေခေန သမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿ-
နက္ခန္ဓေနာတိ ပဉ္စဟိ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

သမုဋ္ဌာနတော န ဇာနာတိ နာမ—“တ္ထေကံ ရူပံ ကေသမုဋ္ဌာနံ၊ တ္ထေကံ ဌိသမုဋ္ဌာနံ၊ တ္ထေကံ တိသမုဋ္ဌာနံ၊ တ္ထေကံ စတုသမုဋ္ဌာနံ၊ တ္ထေကံ နက္ခတောဓိ သမုဋ္ဌာတိ”တိ န ဇာနာတိ။ သေယျထာပိ သော ဂေါပါလကော ဝဏ္ဏတော ဂုဉ္ဇံ ရူပံ န ဇာနာတိ၊ တထူပမော အယံ ဘိက္ခု။ သော သမုဋ္ဌာနတော ရူပံ အဇာနန္တော ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န လက္ခဏကုသလော ဟောတိတိ “ကမ္မလက္ခဏော ဗာလော၊ ကမ္မ-
လက္ခဏော ပဏ္ဍိတော”တိ ဧဝံ ဂုတ္တံ ကုသလာကုသလကမ္မံ ပဏ္ဍိတဗာလ-
လက္ခဏန္တိ န ဇာနာတိ။ သော ဧဝံ အဇာနန္တော ဗာလေ ဝဇ္ဇေတွာ ပဏ္ဍိတေ
န သေဝတိ။ ဗာလေ ဝဇ္ဇေတွာ ပဏ္ဍိတေ အသေဝန္တော ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ
ကုသလာကုသလံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ ဂရုကလဟုကံ သတေကိစ္ဆာတေကိစ္ဆံ
ကာရဏာကာရဏံ န ဇာနာတိ။ တံ အဇာနန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝဇ္ဇေတွံ
န သက္ကောတိ။ သော ယထာ တဿ ဂေါပါလကဿ ဂေါဂဏော န ဝဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ
ဣမသ္မိံ သာသနေ ယထာဂုတ္တေဟိ သီလာဒီဟိ န ဝဇ္ဇတိ။ သော ဂေါပါလကော
ဝိယ စ ပဉ္စဟိ ဂေါရသေဟိ၊ ပဉ္စဟိ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န အာသာဒိကံ ဟာရေတာ ဟောတိတိ “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္က”န္တိ ဧဝံ ဂုတ္တေ
ကာမဝိတက္ကာဒယော န ဝိနောဒေတိ။ သော ဣမံ အကုသလဝိတက္ကံ အာသာ-
ဒိကံ အဟာရေတွာ ဝိတက္ကဝသိကော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ
ဝဇ္ဇေတွံ န သက္ကောတိ။ သော ယထာ တဿ ဂေါပါလကဿ။ပ။ ပရိဗာဟိရော
ဟောတိ။

န ဝဏ္ဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတာ ဟောတိတိ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ
ဟောတိ”တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗာရမ္မဏေသု နိမိတ္တံ ဂဏှန္တော ယထာ
သော ဂေါပါလကော ဝဏ္ဏံ န ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ ဧဝံ သံဝရံ န သမ္ဗာဒေတိ။ သော
ဝိဝဋ္ဌါရော ဝိစရန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝဇ္ဇေတွံ န သက္ကောတိ။ပ။
ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဓူမံ ကတ္တာ ဟောတိတိ သော ဂေါပါလကော ဓူမံ ဝိယ ဓမ္မဒေသနာဓူမံ
န ကရေတိ၊ ဓမ္မကထံ ဝါ သရဉာညံ ဝါ ဥပနိသိန္နကကထံ ဝါ အနုမောဒနံ
ဝါ န ကရေတိ၊ တတော နံ မနုဿာ “ဗဟုဿုတော ဂုဏဝါ”တိ န ဇာနန္တိ။
တေ ဂုဏာဂုဏံ အဇာနန္တော စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သင်္ဂဟံ န ကရေန္တိ။ သော
ပစ္စယေဟိ ကိလမမာနော ဗုဒ္ဓဝစနံ သဇ္ဈာယံ ကာတုံ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ပူရေတွံ
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝဇ္ဇေတွံ န သက္ကောတိ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န တိတ္ထံ ဇာနာတိတိ တိတ္ထဘူတေ ဗဟုဿုတဘိက္ခု။ န ဥပသင်္ကမတိ။
 အနုပသင်္ကမန္တော “ဣဒံ ဘန္တေ ဗျဉ္ဇနံ ကထံ ရောပေတဗ္ဗံ၊ ဣမဿ ဘာသိတဿ
 ကော အတ္ထော၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပါဠိ ကိံ ဝဒတိ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အတ္ထော ကိံ
 ဒီပေတိ”တိ ဧဝံ န ပရိပုစ္ဆတိ န ပရိပဉ္စတိ၊ န ဇာနာပေတိတိ အတ္ထော။ တဿ
 တေ ဧဝံ အပရိပုစ္ဆိတာ အဝိဝဋ္ဌဇ္ဈေဝ န ဝိဝရန္တိ၊ ဘာဇေတွာ န ဒဿေန္တိ၊
 အနုတ္တာနိကတဉ္စ န ဥတ္တာနိံ ကရေန္တိ၊ အပါကဋ္ဌံ န ပါကဋ္ဌံ ကရေန္တိ။
 အနေကဝိဟိတေသု ဝ ကင်္ခါဌာနိယေသု ဓမ္မေသုတိ အနေကဝိဓာသု ကင်္ခါသု
 ကေကင်္ခမ္ပိ န ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ ကင်္ခါယေဝ ဟိ ကင်္ခါဌာနိယာ ဓမ္မာ နာမ။ တတ္ထ
 ဧကံ ကင်္ခမ္ပိ န နိဟရန္တိတိ အတ္ထော။ သော ဧဝံ ဗဟုဿုတဘိက္ခု အနုပသင်္က
 မိတွာ သကင်္ခါ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝဍေတုံ န သက္ကောတိ။ ယထာ ဝါ သော
 ဂေါပါလကော တိတ္ထံ န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ အယမ္ပိ ဘိက္ခု၊ ဓမ္မတိတ္ထံ န ဇာနာတိ။
 အဇာနန္တော အဝိသယေ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ အဘိဓမ္မိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကပ္ပိယာ-
 ကပ္ပိယံ ပုစ္ဆတိ၊ ဝိနယဓရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ရူပါရူပပရိစ္ဆေဒံ ပုစ္ဆတိ။ တေ
 အဝိသယေ ပုဋ္ဌာ ကထေတုံ န သက္ကောန္တိ။ သော အတ္တနာ သကင်္ခါ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဂဟေတွာ ဝဍေတုံ န သက္ကောတိ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဝိတံ ဇာနာတိတိ ယထာ သော ဂေါပါလကော ဝိတာဝိတံ န
 ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ဓမ္မပသဉ္စိတံ ပါမောဇ္ဇံ န ဇာနာတိ န လဘတိ။ သဝနမယံ
 ပုညကိရိယဝတ္ထု နိဿာယ အာနိသံသံ န ဝိဒ္ဓတိ၊ ဓမ္မဿဝနဂ္ဂံ ဂန္တော သက္ကန္တံ န
 သုဏာတိ၊ နိသိန္တော နိဒ္ဒါယတိ၊ ကထံ ကထေတိ၊ အညဝိဟိတကော ဟောတိ။
 သော သက္ကန္တံ ဓမ္မံ အသုဏန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝဍေတုံ န သက္ကောတိ။ပ။
 ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဝိထိံ ဇာနာတိတိ သော ဂေါပါလကော မဂ္ဂါမဂ္ဂံ ဝိယ “အယံ
 လောကီယော၊ အယံ လောကုတ္တရော”တိ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ယထာဘူတံ
 နပ္ပဇာနာတိ။ အဇာနန္တော လောကီယမဂ္ဂေ အဘိနိဝိသိတွာ လောကုတ္တရံ
 နိဗ္ဗတ္တေတုံ န သက္ကောတိ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

န ဂေါစရကုသလော ဟောတိတိ သော ဂေါပါလကော ပဉ္စာဟိက-
 သတ္တာဟိကစာရေ ဝိယ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ “ဣမေ လောကီယာ၊
 ဣမေ လောကုတ္တရာ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အဇာနန္တော သုခုမ-
 ဋ္ဌာနေသု အတ္တနော ဉာဏံ စရာပေတွာ လောကီယသတိပဋ္ဌာနေ အဘိ-
 နိဝိသိတွာ လောကုတ္တရံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ န သက္ကောတိ။ပ။ ပရိဗာဟိရော
 ဟောတိ။

အနုဝေသသဒေါဟိ ဟောတိတိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ မတ္တံ အဇာနန္တော အနုဝေသံ ဒုဟတိ။ နိဒ္ဒေသဝါရေ ပနဿ အဘိဟန္တု ပဝါရေန္တိတိ အဘိဟရိတွာ ပဝါရေန္တိ။ ဧတ္ထ ခွေ အဘိဟာရာ ဝါစာဘိဟာရော စ ပစ္စယာဘိဟာရော စ။ ဝါစာဘိဟာရော နာမ မနုဿာ ဘိက္ခုဿ သန္တိကံ ဂန္တာ “ဝဒေယျာထ ဘန္တေ ယေနတ္ထော”တိ ပဝါရေန္တိ။ ပစ္စယာဘိဟာရော နာမ ဝတ္ထာဒီနိ ဝါ သပ္ပိနဝနိတဖာဏိတာဒီနိ ဝါ ဂဟေတွာ ဘိက္ခုဿ သန္တိကံ ဂန္တာ “ဂဏှထ ဘန္တေ ယာဝတကေန အတ္ထော”တိ ဝဒန္တိ။ တတြ ဘိက္ခု မတ္တံ န ဇာနာတိတိ ဘိက္ခု တေသု ပစ္စယေသု ပမာဏံ န ဇာနာတိ။ “ဒါယကဿ ဝသော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဝသော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အတ္တနော ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ နယေန ပမာဏယုတ္တကံ အဂ္ဂဟေတွာ ယံ အာဟရန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဂဏှာတိတိ အတ္ထော။ မနုဿာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော န ပုန အဘိဟရိတွာ ပဝါရေန္တိ။ သော ပစ္စယေဟိ ကိလမန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝဍေတုံ န သက္ကောတိ။ပ။ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။

တေ န အတိရေကပူဇာယ ပူဇေတာ ဟောတိတိ သော ဂေါပါလကော မဟာဥသဘေ ဝိယ ထေရေ ဘိက္ခု။ ဣမာယ အာဝိ စေဝ ရဟော စ မေတ္တာကာယကမ္မာဒိကာယ အတိရေကပူဇာယ န ပူဇေတိ။ တတော ထေရာ “ဣမေ အမှေသု ဂရုစိတ္တိကာရံ န ကရောန္တိ”တိ နဝကေ ဘိက္ခု။ ဒြိဟိ သင်္ဂဟေဟိ န သင်္ဂဟန္တိ၊ နေဝ ဓမ္မသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟန္တိ န အာမိသသင်္ဂဟေန၊ စီဝရေန ဝါ ပတ္တေန ဝါ ပတ္တပရိယာပန္နေန ဝါ ဝသနဋ္ဌာနေန ဝါ ကိလမန္တေပိ နပ္ပုဋ္ဌဇဂ္ဂန္တိ၊ ပါဠိ ဝါ အဋ္ဌကထံ ဝါ ဓမ္မကထာဗန္ဓံ ဝါ ဂုဠဂန္တိ ဝါ န သိက္ခာပေန္တိ။ နဝကာ ထေရာနံ သန္တိကာ သဗ္ဗသော ဣမေ ခွေ သင်္ဂဟေ အလဘမာနာ ဣမသ္မိ သာသနေ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ယထာ တဿ ဂေါပါလကဿ ဂေါဂဏော န ဝဍတိ၊ ဧဝံ သီလာဒီဟိ န ဝဍန္တိ။ ယထာ စ သော ဂေါပါလကော ပုဗ္ဗဟိ ဂေါရသေဟိ၊ ဧဝံ ပဉ္စဟိ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ၊ ပရိဗာဟိရော ဟောန္တိ။ သုက္ကပက္ခော ကဏ္ဍပက္ခေ ဝုတ္တဝိပလ္လာသဝသေန ယောဇေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ကောဒသကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ

တ္ထောဝတာ စ—

အာယာစိတော သုမတိနာ ထေရေန ဘဒန္တဇောတိပါလေန၊
ကဗ္ဗိပုရာဒိသု မယာ ပုဗ္ဗေ သဒ္ဓိံ ဝသန္တေန။

ဝရတမ္ဗပဏ္ဍိတိပေ မဟာဝိဟာရမ္ပိ ဝသနကာလေပိ၊
ပါကံ ဂတေ^၁ ဝိယ ဒုမေ ဝလဉ္ဇမာနမ္ပိ သဒ္ဓမ္မေ။

ပါရံ ပိဋကတ္တယသာဂရဿ ဂန္တော ဌိတေန သုမတိနာ၊
ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေနာဘိယာစိတော ဇီဝကေနာပိ။

ဓမ္မကထာယ နိပုဏပရမနိကာယသဋ္ဌကထံ အာရဒ္ဓေါ၊
ယမဟံ စိရကာလဋ္ဌိတိမိစ္ဆန္တော သာသနဝရဿ။

သာ ဟိ မဟာအဋ္ဌကထာယ သာရမာဒါယ နိဋ္ဌိတာ ဧသ၊
စတုနဂုတိပရိမာဏာယ ပါဠိယာ ဘာဏဝါရေဟိ။

သဗ္ဗာဂမသံဝဏ္ဏနမနောရထော ပူရိတော စ မေ ယသ္မာ၊
တောယ မနောရထပူရဏီတိ နာမံ တတော အဿာ။

ဧကေနသဋ္ဌိမတ္တော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါပိ ဘာဏဝါရေဟိ၊
အတ္ထပကာသနတ္ထာယ အာဂမာနံ ကတော ယသ္မာ။

တသ္မာ တေန သဟာယံ ဂါထာဂဏနာနယေန အဋ္ဌကထာ၊
တိဟာမိကဒိယဗုဒ္ဓသတံ ဝိညေယျာ ဘာဏဝါရေနံ။

တိဟာမိကဒိယဗုဒ္ဓသတပ္ပမာဏမိတိ ဘာဏဝါရတော ဧသ၊
သမယံ ပကာသယန္တိ မဟာဝိဟာရာဓိဝါသိနံ။

မူလဋ္ဌကထာသာရံ အာဒါယမယာ ဣမံ ကရောန္တေန၊
ယံ ပုညဗုဒ္ဓိတံ တေန ဟောတု လောကော သဒါ သုခိတောတိ^၃။

၁-ဝါတဟတေ (သျှာ)

၂-ဓမ္မကထာနယနိပုဏေဟိ ဓမ္မကထိကေဟိ အပရိမာဏေဟိ။ ပရိဝိလိတပရိမဇ္ဇိတဿ သမာယစိတြဿ။
အဋ္ဌကထံ အင်္ဂုတ္တရမဟာနိကာယဿ ကာတုမာရဒ္ဓေါ။ (သျှာ)၊ ဓမ္မကထာယ နိပုဏေဟိ ပရမ-
နိကာယဿ ကာတုမာရဒ္ဓေါ (က)

၃-တေန သဗ္ဗလောကော သုခိ ဟောတုတိ (သီ)၊ ဟောတု တေန သဗ္ဗော သုခိ လောကောတိ (သျှာ)

ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိရိယပ္ပဋိမဏ္ဍိတေန သီလာစာရဇ္ဇဝမဋ္ဌဝါဒိဂုဏသမုဒယ-
သမုဒိတေန သကသမယသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟနသမတ္တေန ပညာဝေယျ-
တ္တိယသမန္တာဂတေန တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘောဒေ သာဠကထေ သတ္တု သာသနေ
အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေန မဟာဝေယျာကရဏေန ကရဏသမ္ပတ္တိဇနိတသုခ-
ဝိနိဂ္ဂတမရရောဒါရဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ ဝါဒိဝရေန မဟာ-
ကဝိနာ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ ဆဋ္ဌဘိညာဒိပ္ပဘောဒဂုဏပ္ပဋိမဏ္ဍိတေ ဥတ္တရိ-
မနုဿဓမ္မေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ ထေရာနံ ထေရဝံသပ္ပဒိပါနံ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ
ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန သုဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ ဗုဒ္ဓဗောဓောတိ ဂရူဟိ ဂဟိတ-
နာမဓေယျေန ထေရေန ကတာ အယံ မနောရထပူရဏီ နာမ အင်္ဂုတ္တရ-
နိကာယဋ္ဌကထာ—

တာဝ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ လောကနိတ္တရဏေသိနံ။
ဒဿေန္တိ ကုလပုတ္တာနံ၊ နယံ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ။
ယာဝ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမဓ္မိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တဿ တာဒိနော။
လောကမှိ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ ပဝတ္တတိ မဟေသိနောတိ။

မနောရထပူရဏီ, နာမ

အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာ သဗ္ဗာကာရေန ဖိဋ္ဌိတာ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ တတိယဘာဏ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကတကမ္မေဟိ	၃၆	အခေတ္တညနာ	၁၂၆
အကတပါတရာသော	၁၇၁	အဂါရဝေါ	၃
အကရဏီယာ	၁၅၆	အဂေါစရေ	၁၂၉၊ ၂၅၄
အကရဏီယာ	၂၈၁	အဂ္ဂံ	၄၆၁
အကသိရလာဘီ	၂၅၄	အဂ္ဂညာနိ	၂၃၂
အကာပုရိသသေဝိတော	၈	အဂ္ဂပဒသ္မိ	၃၄၃
အကာရဏိကော	၃၂၄	အဂ္ဂမက္ခာယတိ	၁၂၀၊ ၂၉၀
အကာလည	၁၉၅	အဂ္ဂရသပရိတိတ္တော	၇၀
အကာလေန ဝဒတိ	၃၁၁	အဂ္ဂဉ္စ	၃၀၆
အကိဉ္ဇနော	၃၃၇	အဂ္ဂဉ္စ အာကောဇေတိ	၂၆၀
အကိရိယဝါဒေါ	၂၀၀	အဂ္ဂါယ ပရေန္တိ	၂၈၇
အကုတောဘယာ	၂၈	အဂ္ဂိဿ အာဒါနံ	၁၆၆
အကုပ္ပံ	၄၀	အဂ္ဂိ	၁၆၅
အကုပ္ပမဗ္ဗောပိ	၄၃	အဂ္ဂေ ဝိရဇ္ဇတိ	၃၀၄၊ ၃၀၅
အကုပ္ပါ	၁၁၆	အသတော	၂၇၈
အကုသလသမ္ဘိတာ	၂၆၁	အင်္ဂဏံ	၃၁၆
အကုသလူပသံဟိတံ	၆၂	အင်္ဂါရကာသုပမာ	၃၅၂၊ ၂၄
အက္ခောသကပရိဘာသကော	၇၉၊ ၃၂၆	အင်္ဂီရသံ	၇၁
အက္ခောသိတဗ္ဗော ပရိဘာသိ-		အင်္ဂီရသံ ပဿ	၇၁
တဗ္ဗော	၂၃၇	အင်္ဂုလိပတောဒကေဟိ	၂၅၄
အက္ခဏဝေဓိ	၂၇၉	အင်္ဂေန	၁၃၁
အက္ခတော	၁၂၂	အင်္ဂေဟိ	၈၇၊ ၂၁၅
အက္ခမော ဟောတိ ရူပါနံ	၃၈	အစက္ခဿံ	၇၈
အက္ခိတ္တော	၄၈	အစိတ္တိကတွာ	၅၃၊ ၂၆၇
အဇဏ္ဏာနိ	၉၄	အစိရပက္ကန္တဿ	၃၂၇
		အစိရပက္ကန္တေ	၁၉၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အစိရပက္ကန္တေသု	၁၁၈	အဇ္ဈောတ္တရတိ	၃၅
အစွန္တနိဋ္ဌော	၁၇၅၊ ၃၄၄	အဇ္ဈောမဒ္ဒတိ	၂၁၆
အစွန္တပရိယောသာနော	၁၇၅	အဇ္ဈောမုတ္တိတော	၂၅
အစွန္တဗြဟ္မစာရိ	၁၇၅	အဇ္ဈောသာနံ	၂၇၄
အစွန္တယောဂက္ခေမိ	၁၇၅	အဗ္ဗလိကမ္ပံ သာမီစိကမ္ပံ	၂၃၇
အစွယော	၂၆၄	အညံ သရံ	၉၇
အစွရစိ	၁၁၂	အညံ ဗျာကရေတိ	၄၀
အစွာယတာ	၁၂၄	အညံ ဗျာကရေန္တိ	၁၁၈
အစွာရဒ္ဓံ	၁၂၄	အညတရံ မနောမယံ	၂၄
အစွာသန္ဓေ ကမ္ပံ ကရေတိ	၂၅၃	အညတရံ မနောမယံ ကာယံ	၅၈
အစွဂ္ဂတော	၁၈၀	အညတရော	၁၃၄
အစ္ဆရံ ဝါဒေသိ	၂၃၃	အညတြ ဥပလာပနာယ	၁၅၆
အစ္ဆိဒ္ဓေန အပ္ပဋိမံသေန	၃၁၁	အညတြ မိထုဘေဒါ	၁၅၆
အစ္ဆောဒကော	၅၈	အညဒတ္ထု	၆၀
အဇိတော	၃၃၆	အညာတုကာမော	၅၈
အဇေဋ္ဌမရဏံ	၂၄၀	အညာဗျာကရဏာနိ	၄၀
အဇ္ဇဝံ	၇၆	အညေန	၁၀၄
အဇ္ဇဝေန	၇၆	အညေနညံ ပဋိစရတိ	၁၉၇
အဇ္ဈတ္တံ	၃၃	အညေသံ ဟိနာနံ	၇၈
အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ	၂၄၄-၅	အညော မေ အာကပ္ပေါ	၃၁၃
အဇ္ဈတ္တံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ	၁၆၈	အဋ္ဌိယေယျ	၂၆၃
အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ	၂၄၃	အဋ္ဌကနာဂရော	၃၄၆
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ	၁၀၇	အဋ္ဌကော	၆၆
အဇ္ဈတ္တံ သံခိတ္တံ	၁၆၂	အဋ္ဌ ပဟာရာဒါ	၂၂၀
အဇ္ဈတ္တရတော	၂၅၀	အဋ္ဌာနေ	၃၂၄၊ ၃၃၈
အဇ္ဈာရဟာ	၂၆	အဋ္ဌာနေပိ ဘဝံ ဂေါတမော	၃၃၉
အဇ္ဈာဝသတိ	၃၄	အဋ္ဌိကင်္ဂလူပမော	၃၅
အဇ္ဈေသန္တိ	၂၄၁	အဋ္ဌိတာယေဝ	၁၂၁
အဇ္ဈောဂါဋ္ဌော	၁၈၀	အခုဝါဒံ ဝဒေယျ	၃၀၀

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော
အချော		၄၈၊ ၁၄၅	အတ္တဂုတ္တော		၃
အဏုံထူလံ		၁၁၃	အတ္တစတုတ္တော		၁၈
အဏ္ဍကောသမှာ		၂၀၆	အတ္တတ္ထံ		၁၈၉
အဏ္ဍဘူတာယ		၂၀၃	အတ္တတ္ထမ္ဘိ		၆၇
အတမ္ဗယော		၁၄၁	အတ္တဒန္တံ		၁၁၁
အတရမာနော		၃၀၆	အတ္တဘာဝပဋိလာဘော		၄၁
အတိကာလေန		၃၉	အတ္တမနော ဟောမိ		၁၀၉
အတိက္ကမ္မ		၂၄၀	အတ္တဝိပတ္တိ		၁၉၆
အတိက္ကမ္မ ရူပေ		၂၈၈	အတ္တသမ္ဘဝံ		၂၅၀
အတိဝိဝါ		၃၉	အတ္တာ		၃၁၃
အတိနာမေတိ		၃၂	အတ္တာနံ		၁၆၆
အတိနိပါတံ		၁၃၉	အတ္တာနံ ပရိဘောတိ		၅၄
အတိပါတေယျ		၂၈၁	အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ		၁၄၂
အတိမညတေ		၁၇၇	အတ္တာနုပေက္ခိ		၄၄
အတိမာနံ		၁၃၉	အတ္တံ ဂဟေတွာန		၁၇၈
အတိမိဋ္ဌဇော		၆၆	အတ္တံ ရိဉ္ဇတိ		၁၄၀
အတိရေကပူဇာယ		၃၅၂	အတ္တကုသလော		၆၀
အတိရေကပူဇာယ ပူဇေတာ		၃၅၅	အတ္တင်္ဂမာယ	၁၀၁၊	၂၇၉
အတိရေကာယ		၆၄	အတ္တစရိယာယ		၂၂၃
အတိလိနံ		၁၂၄	အတ္တညူ		၄၇
အတိဝတ္ထတိ		၁၆၈	အတ္တပဋိသံဝေဒိနော		၈
အတိဝိဇ္ဇ ပဿန္တိ		၁၁၇	အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တော		၃၈
အတိဝေလံ		၈၂	အတ္တပုဗ္ဗာပရကုသလော		၆၀
အတိသိတွာ		၃၃၆	အတ္တဝသံ		၆၉
အတိသိထိလာ		၁၂၄	အတ္တဝိနိစ္ဆယညူ		၂၄
အတိတဇ္ဇော		၂၂၄	အတ္တဝေဒံ		၈၈
အတုလံ		၂၄၉	အတ္တသံဟိတေန		၅၉
အတေကိန္ဓော		၄၆၊ ၁၃၄	အတ္တသံဟိတေန ဝဒတိ		၃၁၂
အတောဗ္ဗာယံ		၁၆၆	အတ္တဿ ပတ္တိဟဒယဿ သန္တိ		၃၀၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အတ္တဿ ပတ္တိ	၃၀၁	အဓိကရဏသမထာ	၁၉၀
အတ္တာ ပစုရာ	၅၃	အဓိကရဏသမုဒယံ	၃၁၀
အတ္တာဘိသမယာ	၂၃	အဓိကရဏိကော	၃၂၅
အတ္တာယ	၂၃၁	အဓိဂစ္ဆေယျ	၇၀
အတ္ထိကဿ	၂၆၁	အဓိဂဏ္ဌိ	၂၃၁၊ ၂၇၃
အတ္ထိ နာမ	၅၀	အဓိဂဏ္ဍာတိ	၁၆
အတ္ထိ ပိပရိဏာမော	၃၀၄	အဓိဂတော	၃၁၅
အတ္ထုပပရိက္ခာယ	၁၂၆	အဓိဂမာယ	၁၀၁
အတ္ထုပပရိက္ခိတာ ဟောတိ	၂၂၃	အဓိဂဗ္ဗ	၂၀၃
အတ္ထေ စိန္တေတုံ	၄၉	အဓိစိတ္တံ	၁၀၂
အတ္ထေန အတ္ထော	၃၄၃	အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၁၄၁
အတ္ထေဝ အညထတ္တံ	၃၀၄	အဓိဋ္ဌာတိ	၁၀၂၊ ၂၃၀
အထေနီ	၂၀	အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ	၂၆၀၊ ၃၁၆
အဒဏ္ဍေန	၁၇၆	အဓိမတ္တံ	၁၃၆၊ ၂၃၁
အဒဿနံ ဂတော	၂၀၁	အဓိမတ္တော	၉၉
အဒဿနပရိယောသာနာ	၁၂၀	အဓိမာနံ	၁၃၉
အဒိန္နံ	၂၆၂	အဓိမာနသစ္စော	၃၂၅
အဒ္ဓသံ ဝါ အဿောသိံ ဝါ	၁၀၀	အဓိမာနိကော	၃၂၅
အဒ္ဓသု	၂၉	အဓိမာနေန	၄၀
အဒ္ဓါနက္ခမော	၁၂	အဓိမုစ္စတိ	၇၇
အဒ္ဓါဝါ	၁၇၉	အဓိမုစ္စိတာ	၅၀
အဒ္ဓယံ	၃၀၀	အဓိမုစ္ဆေယျ	၁၀၉
အဓမ္မစရိယာ	၁၄၂	အဓိမုတ္တော ဟောတိ	၁၂၄
အဓမ္မစရိယာ ဝိသမစရိယာ	၃၁၃	အဓိဝါသေတိ	၂၅၀
အဓိကရဏံ	၂၇၄၊ ၃၁၀	အဓိဝုတ္တိပဒါနံ	၂၉၉
အဓိကရဏံ အာဒိယတိ	၅၂	အဓိသီလေ	၁၆၂၊ ၃၁၀
အဓိကရဏကာရကော	၇၉	အဓိသီလေသု	၈၃
အဓိကရဏနိရောဓံ	၃၁၀	အဓိယမာနော	၆၆
အဓိကရဏနိရောဓဂါမိနိံ		အဓုတ္တိ	၂၀
ပဋိပဒိ	၃၁၀		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အဓော	၃၀၀	အနယဗျသနံ	၅၇၊ ၁၅၅၊ ၂၂၅
အနဂ္ဂဟိတစိတ္တော	၅၃	အနရိယံ	၁၀၄
အနစ္စရိယံ	၅၉	အနရိယဝေါဟာရာ	၂၄၆
အနညာတေ အညာတမာနီ	၅၄	အနဝဇ္ဇာနိ	၁၁၃
အနတိတော	၂၀	အနဝညတ္တိကာမော	၁၄၅၊ ၁၉၅
အနတ္တတော	၂၇၀	အနဝတ္ထစာရိကံ	၅၂၊ ၈၁
အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတိ	၂၅၀	အနဝတ္ထိတာ	၁၄၁
အနတ္တာနုပဿီ	၁၅၀	အနဝယော	၄၉
အနတ္တံ	၁၄၀	အနဝသေသံ အာဒိယတိ	၂၅၃
အနတ္တဗ္ဗိ	၁၇၀	အနဝသေသဒေါဟိ စ	
အနတ္တသံဟိတံ	၁၀၄	ဟောတိ	၃၅၁၊ ၃၅၅
အနတ္တာယ	၂၅၄	အနာဂမနဒိဋ္ဌိကော ဒေတိ	၅၃၊ ၂၆၇
အနဓိဂတံ	၇၉	အနာဂါမိတာယ	၃၄၁
အနဓိဂတဿ	၂၅၂	အနာဂါမီ ဟောတိ	၁၆၀
အနဓိဝါသတော	၁၂၀	အနာဃာတံ	၃၁၁
အနနယုတ္တဿ	၁၀၆	အနာဒိယိက္ခာ	၂၁၆
အနနယောဂေ	၁၆၇	အနာဒေယျဝါစာ-	
အနနလောမိကေန	၃၉၊ ၈၁	သံဝတ္တနိကော	၂၃၂
အနနသယာ	၇၅	အနာနာကထိကော	၁၉၅
အနန္တရာ	၆၁	အနာမန္တစာရေ	၈၂
အနန္တရာ အာသဝါနိ ခယော	၆၁	အနာယာသာ	၁၇၉
အနန္တက္ခာတုကာမာ	၂၁၂	အနာယုဿ	၄၆
အနဘာဝံကတာ	၂၀၀	အနာဝတ္ထိဓမ္မံ	၂၇၅
အနဘာဝံ ဂမေတိ	၁၃၀	အနာသနေ	၁၂၉
အနဘိဘူတော	၆၀	အနာသေဝိတော	၂၀၃
အနဘိဓူတိ	၃၁၀	အနာဋ္ဌိကော	၁၁၅
အနဘိရတော	၂၀	အနိက္ခိတ္တရုရော	၂၊ ၁၃၉
အနဘိဟိံသမာနော	၂၇၇	အနိစ္စတော	၂၂၄၊ ၂၇၀
အနယံ	၃၂၅	အနိစ္စပဋိသံဝေဒိ	၁၄၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနိစ္စသည်	၂၇၂	အနုဒ္ဓယတံ ပဋိစ္စ	၅၅
အနိစ္စသညာ	၃၂၊ ၁၀၆	အနုဒ္ဓိသေတိ	၃၅
အနိစ္စသညီ	၁၄၈	အနုဓမ္မစာရိနော	၂၄၈
အနိစ္စာ	၁၇၉၊ ၃၁၂	အနုနယသံယောဇနံ	၁၄၆
အနိစ္စာနုပဿီ	၁၄၈၊ ၁၇၅	အနုပက္ကုဋ္ဌော	၄၈
အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ	၃၂၊ ၁၀၆	အနုပဋိတာယ သတိယာ	၃၅
အနိစ္စုတ္တရဒနပရိမဒ္ဓနဘေဒန- ဝိဒ္ဓိသနဓမ္မဿ	၂၆၆	အနုပရိယဂါ	၁၉၃
အနိမိတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ	၉၆	အနုပရိယာယပထံ	၃၃၁
အနိရာကတဇ္ဈာနော	၃၂၁	အနုပရိယာယပထော	၁၈၂
အနိဝတ္တိ	၂၉	အနုပဟစ္စ	၅၃၊ ၅၅
အနိဿရဝိကပ္ပိ	၄၅	အနုပဟစ္စ တလံ	၁၇၂
အနိတိသမ္ပဒါ ဟောတိ	၂၃၀	အနုပါဒါနရတော	၁၇၃
အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ	၁၈၊ ၃၃၊ ၃၁၇	အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ	၁၇၂၊ ၃၀၅
အနုကမ္ပကေန	၃၃	အနုပါဒါယ	၁၁၆
အနုကမ္ပန္တိ	၂၁၊ ၂၉	အနုပါဒါယ ယေ ရတာ	၃၃၇
အနုကမ္ပိကာ	၉၇	အနုပါဒါ ဝိမုစ္ဆန္တိ	၁၀၀
အနုက္ကမံ	၂၀	အနုပါဒါ ဝိမောက္ခော	၃၀၅
အနုဂ္ဂဟိတံ	၂၄	အနုပါဒိသေသံ	၂၆၄
အနုဂ္ဂဟော	၃၁၁	အနုပါဒိသေသာ	၁၇၃
အနုစရန္တိပိ နံ	၁၁၅	အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော	၂၁၈
အနုဇိဝိနော	၂၉	အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ	၂၇၆
အနုဋ္ဌာနမလာ သရာ	၂၁၆	အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ	၂၇၆
အနုဋ္ဌိတာ	၉၅၊ ၂၄၇	အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ	၂၂၀
အနုဋ္ဌိတာယ	၁၉၃	အနုပုဗ္ဗိ ကထံ	၂၁၃
အနုတပ္ပါ	၉၇	အနုပုဗ္ဗိ ကထံ ကထေဿာမိ	၅၅
အနုတ္တရံ	၄၇	အနုပုဗ္ဗေန	၆၃
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ	၇၄၊ ၁၆၈	အနုပုတ္တသဒတ္ထော	၁၁၇
အနုတ္တရိယာနိ	၈၇	အနုပုဒါနေန	၂၄
		အနုပုဝေစ္ဆေယျ	၁၀
		အနုဗန္ဓိတဗ္ဗံ	၂၄၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုဗျဉ္ဇနသော	၁၉၀	အနေလက်	၁၂၁
အနုဘူတပုဗ္ဗတော	၇၁	အနောဇဝန္တံ	၈၂
အနုမဇ္ဇိတွာ	၁၇၄	အနောတတ္ထော	၂၁၈
အနုမတာ မယာ	၃၄၄	အနောဒရိကတ္တံ	၄၁
အနုမောဒိတွာ	၁၅၆	အနောဓိ ကရိတွာ	၁၄၁
အနုယုဉ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတော-		အန္တဂါဟိကာယ	၄၃
သမထံ	၃၃	အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္တ-	
အနုယုတ္တော	၇၈၉၆	မတ္တဗ္ဗိ	၉၀
အနုယောဂါယ	၇၇	အန္တရံ ကရိတွာ	၃၄၃
အနုရက္ခိဿတိ	၁၀၉	အန္တရတော ဇာတံ	၁၇၈
အနုလောမိကာနိ	၁၇၃	အန္တရဓာပေယျ	၁၃၂
အနုဝိစ္စ	၂၉၉	အန္တရဟိတာ	၁၃၄
အနုဝိစ္စကာရံ	၂၁၂	အန္တရာ	၁၆၁
အနုဝိစ္စ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရိ	၃၁၄	အန္တရာ စ ဝေလံ အန္တရာ စ	
အနုဝိလောကေတွာ	၃၁၈	အဂ္ဂာဂါရံ	၃၃၇
အနုသန္တတိ	၁၆၇	အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၄၉၊ ၁၇၂
အနုသန္တိပုဗ္ဗာပရေ	၆၀	အန္တေ နိသီဒါပေတိ	၈၄
အနုသယာ	၂၈	အန္တေနိမုဂ္ဂပေါသိနိ	၁၀
အနုသာသနီ	၃၃	အန္တကာရာဘိနိဝေသာ	၁၂၀
အနုသာသိကာ	၉၇	အန္တကာရေ နိက္ခိတ္တော	၆၈
အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ	၁၀၁	အန္တတမံ	၁၇၈
အနုဿုကာ	၁၇၉	အန္တဘာရနေသာဒါနံ	၄၁
အနေကဓာတုံ	၂၉၆	အန္တဗုမာသံ	၂၃၇
အနေကဓာတုပဋိဝေဓာယ	၁၀၄	အန္တဒေဝ	၃၃၄
အနေကပရိယာယေန	၂၀၈	အပကဿန္တိ	၃၁၀
အနေကဝဿဂဏိကာ	၂၆၆	အပဂဗ္ဘော	၂၀၂
အနေကုပ္ပိဟိတံ	၁၃၇	အပစေ ဗြဟ္မစာရယော	၂၃၂
အနေကုပ္ပိဟိတေသု စ	၃၅၄	အပညတ္တံ ပညာပေန္တိ	၁၅၂
အနေကသတံ ခတ္ထိယပရိသံ	၂၄၆	အပညတ္တိကော	၃၃၀
အနေကသတံ ဗြာဟ္မဏပရိသံ	၂၄၇	အပညာတကေန	၄၄

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အပညာတော	၄၄	အပါသာဒိကေ	၈၀
အပဏ္ဏကံ ဝါ သောတာပန္နော	၃၁၂	အပိ	၁၈၆
အပဏ္ဏကော မဏိ	၃၄၀	အပိစ္ဆယ	၂၂၆
အပတ္တဿ	၂၅၂	အပိ ပနုဇ္ဇမာနေန	၂၆၁
အပဒံ ဝဓိတွာ	၂၈၁	အပုဗ္ဗံ အစရိမံ	၁၄၉
အပနတော	၂၈၀	အပေယျမ္ပိ	၅၇
အပနေန္တိ	၃၅	အပ္ပကသိရေန	၂၈၁
အပနေယျေသော	၁၉၇	အပ္ပကိစ္စော	၄၁
အပယိံ သုယေဝ	၂၈၁	အပ္ပဋိကူလေ	၅၂
အပရပ္ပစ္စယာ	၉၇	အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇ	၂၆၂
အပရပ္ပစ္စယော	၂၁၅	အပ္ပဋိဘာနော	၂၅
အပရာမဋ္ဌာနိ	၉၄	အပ္ပဋိဝါနစိတ္တော	၂၁
အပရိဂ္ဂဟာ	၂၇၃	အပ္ပဋိဝါနိ	၉၉
အပရိတဿာယ	၁၈၃၊ ၂၂၇	အပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ဇောတိ	၁၁၄
အပရိပက္ကဝေဒနီယံ	၂၆၅	အပ္ပဋိဝိဘတ္တာ	၂၂၂
အပရိပူရကာရီ	၆၄	အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂီ	၉၀
အပရိယောနဗ္ဗေန	၁၀၃	အပ္ပဋိသံဝေဒိတွာ	၃၄၀
အပရိဟာနဓမ္မော	၁၃၄	အပ္ပဋိသရဏော	၅၄
အပရေ ဝါ ပရိယာယေ	၃၄၀	အပ္ပဋိသေဝတော	၁၂၈
အပလောကိတာ ဝါ	၂၁၁	အပ္ပဋ္ဌော	၄၁
အပဝိဒ္ဓံ	၂၆၇	အပ္ပတိဿာ	၇၆
အပဝိဒ္ဓံ ဒေတိ	၅၃	အပ္ပတိသော	၃
အပဝိယူဟိတွာ	၅၇	အပ္ပတ္တဿ	၃၆
အပသမ္ပဇ္ဇန္တိ	၁၉၇	အပ္ပဘဿ	၄၅
အပသာဒေန္တိ	၁၁၇	အပ္ပမတ္တော	၁၉၀
အပါနဘာ	၂၉	အပ္ပမာဏံ	၈၊ ၁၉၃၊ ၃၀၀၊ ၃၄၁
အပါယကုသလော	၁၃၉	အပ္ပမာဏာ	၂၅၁
အပါယမုခါနိ	၂၄၀	အပ္ပမာဏာနိ	၂၄၄
အပါယသမ္ပန္နံ	၂၂၉	အပ္ပမာဏေန	၁၀၁၊ ၂၆၃
အပါရာ ပါရံ ဂမနာယ	၂၈၇	အပ္ပမာဏော သမာဓိ	၂၇၇

